УКАЗ
РАИСА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
РӘИСЕ
УКАЗЫ

О внесении изменения в Лесной план Республики Татарстан

В связи с внесением изменений в нормативные правовые акты, регулирующие лесные отношения, **постановляю**:

1. Внести в Лесной план Республики Татарстан, утвержденный Указом Президента Республики Татарстан от 24 декабря 2018 года № УП-880 «Об утверждении Лесного плана Республики Татарстан» (с изменениями, внесенными Указом Президента Республики Татарстан от 27 декабря 2019 года № УП-796), изменение, изложив его в новой редакции согласно приложению.

2. Настоящий Указ вступает в силу со дня его подписания.

Раис
Республики Татарстан **Р.Н. Минниханов**

Казань, Кремль
07 декабря 2023 года
№ 839

Приложение
к Указу Раиса
Республики Татарстан

от «07» декабря 2023 года

№ 839

Лесной план Республики Татарстан

Оглавление

Введение 6

Раздел I. Сведения о Республике Татарстан, об информационной и методической основах разработки Лесного плана Республики Татарстан 7

1.1. Общие сведения о Республике Татарстан 7

1.2. Природно-климатические особенности, в том числе изменение основных климатических показателей 13

1.3. Социально-экономические особенности Республики Татарстан 16

1.3.1. Общая численность населения 17

1.3.2. Городское население 17

1.3.3. Сельское население 17

1.3.4. Населенные пункты, численность населения которых превышает 100 тысяч человек 18

1.3.5. Отрасли хозяйства, в которых занято население 18

1.4. Сведения о распределении площади лесов по районам (населенным пунктам) и категориям земель 19

1.4.1. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях лесного фонда, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан 19

1.4.2. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях населенных пунктов, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан 21

1.4.3. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях обороны и безопасности, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан 21

1.4.4. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях особо охраняемых природных территорий, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан 22

1.4.5. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях иных категорий, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан 23

1.5. Сведения об источниках исходных данных 24

1.6. Лесорастительное районирование 25

1.7. Анализ существующего распределения и динамика распределения площади лесов и состава лесов по целевому назначению и категориям защитных лесов 26

1.8. Сведения о лесах, расположенных в границах особо охраняемых природных территорий 35

1.9. Методологические и методические особенности разработки Лесного плана Республики Татарстан 39

Раздел II. Оценка организации использования лесов, выполнения мероприятий по охране, защите, воспроизводству лесов и изменения характеристик лесов за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан 40

2.1. Оценка достижения планируемых объемов использования лесов по видам использования лесов 40

2.2. Анализ фактического освоения использования лесов и допустимого объема изъятия древесины 43

2.3. Мероприятия по охране лесов, организации охраны лесов от пожаров 45

2.4. Мероприятия по защите лесов 47

2.5. Мероприятия по воспроизводству лесов 48

2.6. Мероприятия по лесоразведению и рекультивации земель 50

2.7. Распределение площади лесов и запаса древесины по основным лесообразующим породам и кустарникам 51

2.8. Динамика распределения площади лесов по группам древесных пород и группам возраста 53

2.9. Изменение площади лесов по полнотам, классам бонитета в разрезе групп возраста 55

2.10. Изменение таксационных характеристик лесных насаждений 55

2.11. Причины ослабления, деградации и гибели лесов 57

Раздел III. Оценка лесных ресурсов и средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций лесов, рынков лесопродукции и перспектив освоения лесов 60

3.1. Информация об оценке и перспективах использования лесных ресурсов населением для собственных нужд, а также об использовании лесов коренными малочисленными народами Российской Федерации 60

3.2. Информация об инвестиционных проектах 61

3.3. Рынки реализации древесины и иной лесной продукции 62

3.4. Использование лесов с целью заготовки и сбора недревесных лесных ресурсов, заготовка пищевых лесных ресурсов и сбор лекарственных растений, заготовка живицы 62

3.5. Использование лесов с целью осуществления рекреационной деятельности 62

3.6. Использование лесов для осуществления видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства 63

3.7. Использование лесов в целях ведения сельского хозяйства 64

3.8. Использование лесов в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых, строительства и эксплуатации водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создания и расширения морских и речных портов, строительства, реконструкции и эксплуатации гидротехнических сооружений 65

3.9. Информация об оценке потенциала лесов для иных видов их использования 66

3.10. Информация о потребности создания, ремонта и содержания транспортных путей 66

3.11. Оценка экологического потенциала, потенциала средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций лесов 68

Раздел IV. Цели и задачи Лесного плана Республики Татарстан, выполнения мероприятий и плановые показатели на период реализации Лесного плана Республики Татарстан 70

4.1. Цели и задачи Лесного плана Республики Татарстан в экономической, экологической и социальной сферах 70

4.2. Планируемые мероприятия по сохранению экологического потенциала лесов, адаптации к изменениям климата и повышению устойчивости лесов 72

4.3. Перспективные направления использования лесов на основе анализа возможностей и оценки фактического освоения лесов, развитие использования лесов по основным видам, плановые показатели на период реализации Лесного плана Республики Татарстан 73

4.4. Зонирование планируемого освоения лесов для различных видов использования с дифференциацией по степени интенсивности освоения 88

4.5. Планируемое развитие лесной и лесоперерабатывающей инфраструктур с учетом их наличия и перспектив освоения лесов для различных видов использования лесов 92

4.6. Сведения о планируемом предоставлении лесных участков для использования 92

4.7. Распределение лесов по классам пожарной опасности, плановые показатели выполнения мероприятий по охране лесов от пожаров 92

4.8. Плановые показатели выполнения мероприятий по защите лесов 97

4.9. Сведения об объектах лесного семеноводства и инфраструктуре для воспроизводства лесов и лесоразведения 98

4.10. Плановые показатели выполнения мероприятий по воспроизводству лесов и лесоразведению 99

Раздел V. Организация региональной системы ведения лесного хозяйства, ресурсное и кадровое обеспечение 101

5.1. Структура органа государственной власти 101

5.2. Информация о материальных ресурсах и кадровом обеспечении ведения лесного хозяйства 103

5.3. Информация об организации использования, охраны, защиты и воспроизводства лесов 104

5.4. Информация о деятельности государственных (муниципальных) бюджетных и автономных учреждений по охране, защите и воспроизводству лесов 105

5.5. Информация об организации осуществления федерального государственного лесного надзора (лесной охраны), о мероприятиях по повышению эффективности контрольно-надзорной деятельности 105

5.6. Информация об организации и основных мероприятиях по ведению государственного лесного реестра 107

Раздел VI. Оценка экономической эффективности и ожидаемые результаты реализации мероприятий Лесного плана Республики Татарстан 110

6.1. Планируемый средний размер платы за использование лесов по видам их использования 110

6.2. Прогнозируемое поступление доходов от использования лесов по видам их использования 110

6.3. Экономическая оценка средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических и иных полезных функций лесов 110

6.4. Оценка объемов финансирования мероприятий 110

6.5. Экономическая эффективность реализации мероприятий 110

6.6. Целевые прогнозные показатели эффективности реализации мероприятий Лесного плана Республики Татарстан 111

Введение

Лесной план Республики Татарстан на 2019–2028 годы подготовлен на основе следующих документов:

1) материалы лесоустроительных работ, выполненных в 2011–2022 годах в рамках договоров и государственных контрактов от 15.08.2011 № 557, от 26.11.2012 № 792, от 22.05.2013 № ОК-01/13, от 24.03.2014 № 2014.5478, от 08.08.2014 № 983, от 17.09.2015 № 994, от 15.06.2016 № 1010, от 08.07.2016 № 148/4/226, от 15.05.2017 № 1017, от 10.10.2018 № 1023; от 23.10.2019 № 919000502, от 20.07.2020 № 920000273;

2) лесохозяйственные регламенты лесничеств Республики Татарстан, выполненные в рамках договоров и государственных контрактов от 04.08.2016 № 092/55Д, от 01.11.2016 № 092/79Д, от 23.10.2017 № 2017.54195, от 30.07.2021 № 921000343;

3) государственная инвентаризация лесов, в части определения количественных и качественных характеристик лесов, выполненная в 2008–2014 годах в рамках государственных контрактов № 11К-07/63, № Р-17К-09/3, № Р-4К-10/1, № Р-5К-11/1, № Р-4К12/1, № Р-14К-12, № Р-1К-14/1;

4) государственный лесной реестр по состоянию на 01.01.2018 и на 01.01.2023;

5) обзоры санитарного и лесопатологического состояния лесов Республики Татарстан за 2009–2023 годы;

6) Схема территориального планирования Республики Татарстан, утвержденная постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 21.02.2011 № 134 «Об утверждении Схемы территориального планирования Республики Татарстан»;

7) государственная программа «Развитие лесного хозяйства Республики Татарстан», утвержденная постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 30.07.2013 № 531 «Об утверждении государственной программы «Развитие лесного хозяйства Республики Татарстан».

Разработка Лесного плана Республики Татарстан на 2019–2028 годы выполнена на основании государственного контракта от 18.04.2018 № 1022, заключенного между Министерством лесного хозяйства Республики Татарстан и федеральным государственным бюджетным учреждением «Рослесинфорг».

Внесение изменения в Лесной план Республики Татарстан выполнено на основании государственного контракта от 04.04.2023 № 6-2023, заключенного между Министерством лесного хозяйства Республики Татарстан и индивидуальным предпринимателем А.Р. Ахметовым.

Лесной план Республики Татарстан является документом лесного планирования Республики Татарстан и действует с 1 января 2019 года по 31 декабря 2028 года.

Раздел I. Сведения о Республике Татарстан, об информационной и методической основах разработки Лесного плана Республики Татарстан

1.1. Общие сведения о Республике Татарстан

Республика Татарстан (далее также – РТ) по данным государственного лесного реестра (далее также – ГЛР) по состоянию на 01.01.2023 имеет общую площадь лесов лесного фонда и лесов, расположенных на землях иных категорий, не входящих в лесной фонд, 1267,2 тыс. гектаров, или 18,7 процента территории РТ. Республиканским органом исполнительной власти в области лесных отношений является Министерство лесного хозяйства РТ (далее также – Министерство). В его ведении находятся леса, расположенные на землях лесного фонда (1232,2 тыс. гектаров, или 97,3 процента от общей площади лесов республики). Кроме этого, имеются леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий (далее также – ООПТ) (30,0 тыс. гектаров, или 2,3 процента), на землях обороны и безопасности (0,7 тыс. гектаров, или менее 0,1 процента), на землях населенных пунктов (3,7 тыс. гектаров, или 0,3 процента), на землях иных категорий (0,6 тыс. гектаров, или менее 0,1 процента).

Сведения о распределении площади лесов РТ, по данным ГЛР по состоянию на 1 января 2023 года, по районам (населенным пунктам) и категориям земель приведены в таблице 1.

Таблица 1

Сведения о распределении площади лесов по районам (населенным пунктам) и категориям земель

№ п/п	Районы, населенные пункты	Площадь района, населенного пункта, тыс. гектаров	Лесничество	Категория земель, на которых располагаются леса, гектаров						Лесистость, процентов
				всего	земли лесного фонда	земли ООПТ	земли обороны и безопасности	земли населенных пунктов	земли иных категорий	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Агрызский	179,7	Агрызское	45346	45346	0	0	0	0	23,8
			Итого	45346	45346	0	0	0	0	
2	Азнакаевский	216,9	Азнакаевское	36503	36503	0	0	0	0	19,0
			Бугульминское	8167	8167	0	0	0	0	
			Итого	44670	44670	0	0	0	0	
3	Аксубаевский	143,9	Аксубаевское	25924	25924	0	0	0	0	21,9
			Билярское	5600	5600	0	0	0	0	
			Нурлатское	999	999	0	0	0	0	
			Итого	32523	32523	0	0	0	0	
4	Актанышский	203,4	Мензелинское	20125	20125	0	0	0	0	9,8
			Итого	20125	20125	0	0	0	0	
5	Алексеевский	207,4	Алькеевское	3	3	0	0	0	0	11,3
			Билярское	24977	24977	0	0	0	0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Итого	24980	24980	0	0	0	0	
6	Алькеевский	172,7	Алькеевское	33252	33252	0	0	0	0	21,0
			Билярское	845	845	0	0	0	0	
			Болгарское	2814	2814	0	0	0	0	
			Итого	36911	36911	0	0	0	0	
7	Альметьев-ский	254,3	Альметьевское	40103	40103	0	0	0	0	28,2
			Заинское	4202	4202	0	0	0	0	
			Калейкинское	32405	32405	0	0	0	0	
			Итого	76710	76710	0	0	0	0	
8	Апастовский	104,8	Буинское	4575	4575	0	0	0	0	8,5
			Кайбицкое	3318	3318	0	0	0	0	
			Приволжское	1161	1161	0	0	0	0	
			Тетюшское	23	23	0	0	0	0	
			Итого	9077	9077	0	0	0	0	
9	Арский	184,4	Арское	20092	20092	0	0	0	0	11,9
			Сабинское	3443	3443	0	0	0	0	
			Итого	23535	23535	0	0	0	0	
10	Атнинский	68,1	Арское	753	753	0	0	0	0	3,9
			Ислейтарское	1778	1778	0	0	0	0	
			Итого	2531	2531	0	0	0	0	
11	Бавлинский	122,3	Бавлинское	19614	19614	0	0	0	0	18,1
			Бугульминское	3636	3636	0	0	0	0	
			Итого	23250	23250	0	0	0	0	
12	Балтасинский	109,5	Арское	11171	11171	0	0	0	0	10.6
			Сабинское	1242	1242	0	0	0	0	
			Итого	12413	12413	0	0	0	0	
13	Бугульмин-ский	143,3	Альметьевское	2714	2714	0	0	0	0	19.7
			Бавлинское	3582	3582	0	0	0	0	
			Бугульминское	22962	22962	0	0	0	0	
			Лениногорское	1044	1044	0	0	0	0	
			Итого	30302	30302	0	0	0	0	
14	Буинский	154,4	Буинское	10320	10320	0	0	0	0	6.6
			Тетюшское	147	147	0	0	0	0	
			Итого	10467	10467	0	0	0	0	
15	Верхнеуслон-ский	130,3	Приволжское	24738	24738	0	0	0	0	18.4
			Итого	24738	24738	0	0	0	0	
16	Высокогор-ский	157,4	Ислейтарское	15205	15205	0	0	0	0	19,0
			Марийское	186	0	0	186	0	0	
			Пригородное	14118	14118	0	0	0	0	
			Сабинское	892	892	0	0	0	0	
			Без лесничества	400	0	0	0	0	400	
			Итого	30801	30215	0	186	0	400	
17	Дрожжанов-ский	103,0	Буинское	3043	3043	0	0	0	0	2,9
			Итого	3043	3043	0	0	0	0	
18	Елабужский	140,2	Елабужское	11486	11486	0	0	0	0	13,5
			Национальный парк «Нижняя Кама»	9240	0	9240	0	0	0	
			Итого	20726	11486	9240	0	0	0	
19	Заинский	190,0	Альметьевское	7207	7207	0	0	0	0	28,5
			Заинское	14410	14410	0	0	0	0	
			Калейкинское	5392	5392	0	0	0	0	
			Нижнекамское	27796	27796	0	0	0	0	
			Итого	54805	54805	0	0	0	0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20	Зеленодольский	144,0	Волжско-Камский ГПБЗ	5921	0	5921	0	0	0	25,8
			Зеленодольское	26146	26146	0	0	0	0	
			Кайбицкое	4789	4789	0	0	0	0	
			Приволжское	1381	1381	0	0	0	0	
			Без лесничества	62	0	0	0	0	62	
			Итого	38299	32316	5921	0	0	62	
21	Кайбицкий	99,5	Кайбицкое	17045,0	17045	0	0	0	0	17,2
			Приволжское	647	647	0	0	0	0	
			Итого	17692,0	17692	0	0	0	0	
22	Камско-Устьинский	119,9	Тетюшское	10703	10703	0	0	0	0	8,3
			Итого	10703	10703	0	0	0	0	
23	Кукморский	149,0	Кзыл-Юлдузское	17	17	0	0	0	0	19,7
			Лубянское	12994	12994	0	0	0	0	
			Мамадышское	1496	1496	0	0	0	0	
			Сабинское	17696	17696	0	0	0	0	
			Итого	32203	32203	0	0	0	0	
24	Лаишевский	209,4	Волжско-Камский ГПБЗ	5456	0	5456	0	0	0	15,8
			Лаишевское	19610	19610	0	0	0	0	
			Марийское (часть)	8	0	0	8	0	0	
			Пригородное	10545	10545	0	0	0	0	
			Без лесничества	73,0	0	0	0	0	73	
			Итого	35692,0	30155	5456	8	0	73	
25	Лениногорский	184,3	Бугульминское	246	246	0	0	0	0	26,9
			Лениногорское	52000	52000	0	0	0	0	
			Итого	52246	52246	0	0	0	0	
26	Мамадышский	261,3	Камское	18510	18510	0	0	0	0	28,1
			Кзыл-Юлдузское	11996	11996	0	0	0	0	
			Мамадышское	46083	46083	0	0	0	0	
			Сабинское	576	576	0	0	0	0	
			Без лесничества	4,0	0	0	0	0	4	
			Итого	77169,0	77165	0	0	0	4	
27	Менделеевский	74,5	Елабужское	4557	4557	0	0	0	0	5,8
			Национальный парк «Нижняя Кама»	20	0	20	0	0	0	
			Итого	4577	4557	20	0	0	0	
28	Мензелинский	192,0	Мензелинское	24260	24260	0	0	0	0	11,2
			Итого	24260	24260	0	0	0	0	
29	Муслюмовский	146,4	Азнакаевское	1543	1543	0	0	0	0	18,5
			Мензелинское	26489	26489	0	0	0	0	
			Итого	28032	28032	0	0	0	0	
30	Нижнекамский	173,4	Заинское	32639	32639	0	0	0	0	26,4
			Калейкинское	19	19	0	0	0	0	
			Нижнекамское	13571	13571	0	0	0	0	
			Итого	46229	46229	0	0	0	0	
31	Новошешминский	131,8	Аксубаевское	3254	3254	0	0	0	0	10,7
			Билярское	22	22	0	0	0	0	
			Заинское	7800	7800	0	0	0	0	
			Калейкинское	3368	3368	0	0	0	0	
			Итого	14444	14444	0	0	0	0	
32	Нурлатский	230,9	Алькеевское	380	380	0	0	0	0	41,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Билярское	11594	11594	0	0	0	0	
			Нурлатское	88256	88256	0	0	0	0	
			Итого	100230	100230	0	0	0	0	
33	Пестречин-ский	134,0	Лаишевское	13099	13099	0	0	0	0	12,4
			Пригородное	2125	2125	0	0	0	0	
			Сабинское	1402	1402	0	0	0	0	
			Итого	16626	16626	0	0	0	0	
34	Рыбно-Слободский	204,1	Камское	30473	30473	0	0	0	0	25,0
			Кзыл-Юлдузское	23808	23808	0	0	0	0	
			Лаишевское	732	732	0	0	0	0	
			Итого	55013	55013	0	0	0	0	
35	Сабинский	109,8	Кзыл-Юлдузское	216	216	0	0	0	0	24,6
			Сабинское	27963	27963	0	0	0	0	
			Без лесничества	56	0	0	0	0	56	
			Итого	28235	28179	0	0	0	56	
36	Сармановский	138,6	Азнакаевское	7921	7921	0	0	0	0	6,0
			Нижнекамское	1326	1326	0	0	0	0	
			Итого	9247	9247	0	0	0	0	
37	Спасский	202,2	Алькеевское	4055	4055	0	0	0	0	9,2
			Болгарское	15886	15886	0	0	0	0	
			Итого	19941	19941	0	0	0	0	
38	Тетюшский	163,8	Буинское	630	630	0	0	0	0	15,9
			Тетюшское	26450	26450	0	0	0	0	
			Итого	27080	27080	0	0	0	0	
39	Тукаевский	172,9	Елабужское	12310	12310	0	0	0	0	13,0
			Мензелинское	1347	1347	0	0	0	0	
			Национальный парк «Нижняя Кама»	9376	0	9376	0	0	0	
			Нижнекамское	694	694	0	0	0	0	
			Итого	23727	14351	9376	0	0	0	
40	Тюлячинский	84,4	Кзыл-Юлдузское	6333	6333	0	0	0	0	14,9
			Сабинское	6792	6792	0	0	0	0	
			Итого	13125	13125	0	0	0	0	
41	Черемшан-ский	136,4	Черемшанское	36535	36535	0	0	0	0	25,0
			Итого	36535	36535	0	0	0	0	
42	Чистополь-ский	181,8	Аксубаевское	531	531	0	0	0	0	7,5
			Билярское	7609	7609	0	0	0	0	
			Камское	5273	5273	0	0	0	0	
			Итого	13413	13413	0	0	0	0	
43	Ютазинский	76,1	Бугульминское	8993	8993	0	0	0	0	11,0
			Итого	8993	8993	0	0	0	0	
44	г. Казань	61,4	Городской лес «Лебяжье»	3547	0	0	0	3547	0	9,3
			Зеленодольское	110	110	0	0	0	0	
			Марийское	490	0	0	490	0	0	
			Пригородное	1874	1874	0	0	0	0	
			Итого	6021	1984	0	490	3547	0	
45	г. Елабуга	4,1	Елабужское	331	331	0	0	0	0	4,4
			Итого	331	331	0	0	0	0	
46	г. Набережные Челны	16,1	Елабужское	45	45	0	0	0	0	0,2
			Итого	45	45	0	0	0	0	
47	г. Буинск	1,5	Без лесничества	0	0	0	0	0	0	2,6
			Итого	0	0	0	0	0	0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
48	г. Зелено-дольск	3,8	Без лесничества	141	0	0	0	141	0	3,6
			Итого	141	0	0	0	141	0	
49	Всего по РТ	6788,1	-	1267202	1232222	30013	684	3688	595	17,5

Общий процент лесистости по отдельным районам, городским округам республики различен и зависит от физико-географических, климатических, почвенных условий, стихийных явлений и хозяйственной деятельности человека. Лесистость, то есть соотношение площади, покрытой лесной растительностью, к общей земельной площади территории, в среднем по республике составляет 17,5 процента, по районам крайне неравномерна и колеблется от 2,9 процента в Дрожжановском районе до 41,3 процента в Нурлатском районе.

По состоянию на 1 января 2023 года в структуре Министерства действуют 31 государственное казенное учреждение – лесничество (далее – лесничество), государственное бюджетное учреждение «Лесопожарный центр» (далее – ГБУ «Лесопожарный центр»), государственное бюджетное профессиональное образовательное учреждение «Лубянский лесотехнический колледж» (далее – ГБПОУ «ЛЛТК»), 31 государственное бюджетное учреждение РТ (далее – лесхозы), на базе одного из которых, а именно ГБУ «Учебно-опытный Сабинский лесхоз», образован Лесной селекционно-семеноводческий центр РТ (далее – ЛССЦ).

В соответствии с приказом Федерального агентства лесного хозяйства от 17 октября 2008 г. № 320 «Об определении количества лесничеств на территории Республики Татарстан и установлении их границ» из лесов, находящихся в ведении Министерства, в границах прежних лесхозов организовано 30 лесничеств. В соответствии с приказом Федерального агентства лесного хозяйства от 05.09.2013 № 256 «О внесении изменений в приказ Федерального агентства лесного хозяйства от 17.10.2008 г. № 320 «Об определении количества лесничеств на территории Республики Татарстан и установлении их границ» на базе Лубянского участкового лесничества Елабужского лесничества без деления на участковые лесничества организовано Лубянское лесничество. Таким образом, общее количество лесничеств составляет 31, общее количество участковых лесничеств – 122.

На подведомственной территории лесничеств действуют лесхозы – специализированные организации в форме государственных бюджетных учреждений, которые являются основными исполнителями мероприятий по охране, воспроизводству и защите лесов.

В целях обеспечения пожарной безопасности и охраны лесов от пожаров постановлением Кабинета Министров РТ от 06.06.2011 № 455 создано ГБУ «Лесопожарный центр».

ГБУ «Лесопожарный центр» является специализированным государственным учреждением РТ, созданным для организации авиационного и наземного

обнаружения лесных пожаров, профилактики и тушения лесных пожаров на территориях земель лесного фонда (в том числе, при условии заключения договоров, и на лесных участках, переданных в аренду), а также в лесах, находящихся в собственности РТ.

Результат оперативно принятого решения о создании и комплектации необходимой техникой ГБУ «Лесопожарный центр»: в 2011–2019 годах на территории земель лесного фонда не зарегистрировано ни одного случая пожара.

Подведомственной образовательной организацией по подготовке специалистов среднего звена для лесного сектора является ГБПОУ «ЛЛТК». Образовательная организация образована 09.03.1921, за время существования организацией подготовлено более 9000 специалистов по специальностям «Лесное и лесопарковое хозяйство», «Садово-парковое и ландшафтное строительство», «Экономика и бухгалтерский учет».

В целях осуществления научно-исследовательской деятельности и организации учебного процесса ГБПОУ «ЛЛТК» на праве постоянного (бессрочного) пользования предоставлен лесной участок площадью 12966 гектаров на территории Лубянского лесничества.

Кроме колледжа, в РТ также имеется образовательная организация высшего образования, занимающаяся подготовкой кадров для нужд лесного хозяйства, – Казанский государственный аграрный университет.

Кроме подведомственных учреждений Министерства, в республике для обеспечения потребности в посадочном материале лесхозов и лиц, осуществляющих лесовосстановление и лесоразведение, в том числе и за пределами РТ, 19 января 2012 года был открыт ЛССЦ в целях создания объектов постоянной лесосеменной базы на селекционной основе.

В РТ расположены ООПТ, находящиеся в ведении Министерства природных ресурсов и экологии Российской Федерации (далее – Минприроды России):

1) Федеральное государственное учреждение «Волжско-Камский государственный природный биосферный заповедник» (далее – Волжско-Камский ГПБЗ) – учреждено постановлением Совета Министров РСФСР от 13.04.1960 № 510 и образован на базе Раифского лесничества Раифского лесхоза и Сараловского лесничества Лаишевского лесхоза. Территория заповедника характеризуется повышенным биоразнообразием, на ней представлен весь спектр экосистем Лесного Заволжья – хвойные, смешанные и широколиственные леса, травяные и сфагновые болота, фрагменты песчаных степей, пресноводные экосистемы лесных озер, малых рек, а также зарегулированных в настоящее время рек Волги и Камы;

2) Национальный парк «Нижняя Кама» – создан постановлением Совета Министров РСФСР от 20.04.1991 № 223 на базе лесных массивов Елабужского бора и Кзыл Тау с целью сохранения естественных лесных массивов – сосновых боров и

елово-пихтовых насаждений. На территории Елабужского бора произрастают или чистые сосновые насаждения, или же боры с небольшим участием березы, отличающиеся исключительно высокой производительностью. Кзыл Тау является единственным в Среднем Поволжье участком, где представители темнохвойной тайги – ель и пихта естественно произрастают на ее южной границе с лесостепью и переходят на левобережье реки Камы.

В черте г. Казани находятся леса, расположенные на землях населенных пунктов (далее – городские леса), которые одновременно являются ООПТ местного значения – «Лебяжье», земельный участок предоставлен в постоянное (бессрочное) пользование муниципальному казенному учреждению «Комитет внешнего благоустройства Исполнительного комитета муниципального образования города Казани». Городские леса представлены сосновыми и липовыми насаждениями, изреженными разветвленной овражно-балочной сетью, ложбины которой состоят из многочисленных котловин с образовавшимися в них озерами и болотами. Наиболее значимы две группы озер – Лебяжье и Глубокое. Территория городских лесов близка к естественным местам обитания, что подчеркивает ее особую ценность для сохранения биологического разнообразия, и имеет важное рекреационное значение для населения г. Казани и окрестных поселков.

Марийское лесничество Минобороны России – Марийский филиал ФГАУ «УЛХ» Минобороны России (ранее – Суслонгерское лесничество) – организовано с целью ведения лесного хозяйства в лесах, расположенных на землях обороны и безопасности. Часть лесов Суслонгерского участкового лесничества Марийского лесничества Минобороны России располагается на территории РТ вблизи г. Казани.

Карта-схема № 1 административного деления территории РТ с указанием лесничеств, лесорастительных зон, лесных районов представлена в приложении № 1 к настоящему Лесному плану Республики Татарстан.

1.2. Природно-климатические особенности, в том числе изменение основных климатических показателей

РТ расположена на востоке Восточно-Европейской равнины, в месте слияния двух крупнейших рек – Волги и Камы между 47° и 54° северной широты и 54° и 57° восточной долготы. Столица РТ – г. Казань находится на расстоянии 797 км к востоку от г. Москвы.

Общая площадь республики составляет 6783,7 тыс. гектаров (67,8 тыс. кв. метров, или около 0,4 процента территории Российской Федерации) и около 7 процентов территории Приволжского федерального округа (далее – ПФО).

Максимальная протяженность территории – 290 км с севера на юг и 460 км с запада на восток. Границ с иностранными государствами Татарстан не имеет.

Территория Татарстана представляет собой возвышенную ступенчатую равнину, расчлененную густой сетью речных долин. Широкими долинами Волги и Камы равнина разделена на три части: Предволжье, Предкамье и Закамье. Предволжье с максимальными высотами 276 м занимает северо-восточную часть Приволжской возвышенности. В Восточное Предкамье с севера заходят южные окончания Можгинской и Сарапульской возвышенностей, разделенные долиной реки Иж. Наибольшие высоты достигают здесь 243 м. Самой высокой в Татарстане (до 381 м) является Бугульминская возвышенность в восточном Закамье. Самый низкий рельеф (в основном до 200 м) характерен для западного Закамья.

Почвы отличаются большим разнообразием – от серых лесных и подзолистых на севере и западе до различных видов черноземов на юге республики. На территории Татарстана выделяют три почвенных района:

1) Северный (Предкамье) – наиболее распространены светло-серые лесные (29 процентов) и дерново-подзолистые (21 процент) почвы, находящиеся главным образом на водораздельных плато и верхних частях склонов. 18,3 процента занимают серые и темно-серые лесные почвы. На возвышенностях и холмах встречаются дерновые почвы. 22,5 процента занимают смытые почвы, пойменные – 6–7 процентов, болотные – около 2 процентов. В ряде районов (Балтасинский, Кукморский, Мамадышский) сильная эрозия, которой подвержено до 40 процентов территории;

2) Западный (Предволжье) – в северной части преобладают лесостепные почвы (51,7 процента), серые и темно-серые (32,7 процента). Значительную площадь занимают оподзоленные и выщелоченные черноземы. Высокие участки района заняты светло-серыми и дерново-подзолистыми почвами (12 процентов). Пойменные почвы занимают 6,5 процента, болотные – 1,2 процента. На юго-западе района распространены черноземы (преобладают выщелоченные);

3) Юго-восточный (Закамье) – к западу от реки Шешмы преобладают выщелоченные и обыкновенные черноземы, правобережье реки Малый Черемшан занято темно-серыми почвами. К востоку от реки Шешмы преобладают серые лесные и черноземные почвы, в северной части района – выщелоченные черноземы. Возвышения заняты лесостепными почвами, низменности – черноземами.

Самые крупные водные объекты Татарстана – 4 водохранилища, обеспечивающие республику водными ресурсами на различные цели:

1) Куйбышевское – создано в 1955 году, самое крупное не только в Татарстане, но и в Европе, обеспечивает сезонное регулирование стока Средней Волги;

2) Нижнекамское – создано в 1978 году и обеспечивает суточное и недельное перераспределение к гидроузлу;

3) Заинское – создано в 1963 году, служит для технического обеспечения ГРЭС;

4) Карабашское – создано в 1957 году, служит для водообеспечения нефтепромыслов и промышленных предприятий.

На территории республики имеется 731 гидротехническое сооружение, 550 прудов, 115 очистных сооружений, 11 защитных дамб.

Крупнейшие реки – Волга (177 км по территории республики) и Кама (380 км), а также два притока Камы – Вятка (60 км) и Белая (50 км) обеспечивают общий сток 234 млрд куб. метров / год (97,5 процента общего стока всех рек). Кроме них, по территории республики протекают еще около 500 малых рек и многочисленных ручьев. Большие запасы водных ресурсов сосредоточены в двух крупнейших водохранилищах – Куйбышевском и Нижнекамском. В республике насчитывается также более 8 тыс. небольших озер и прудов.

Гидроэнергопотенциал рек реализуется на реке Каме недозагруженной Нижнекамской ГЭС, вырабатывающей около 1,8 млрд кВт·ч / год (по проекту – 2,7 млрд кВт·ч / год). В недрах республики содержатся значительные запасы подземных вод – от сильно минерализованных до слабосолоноватых и пресных.

Климатические различия в пределах республики сравнительно небольшие. Продолжительность теплого периода (с устойчивой температурой воздуха выше 0°С колеблется по территории в пределах 198–209 дней, холодного – 156–167 дней. Вследствие удаленности от морских и океанических влияний территория республики характеризуется ослаблением западного переноса воздушных масс и усилением континентальности климата, что проявляется удлинением зимы, сокращением переходных периодов, увеличением морозоопасности в начале и конце лета и т.д. Переход средней суточной температуры воздуха через +5°С весной происходит к середине апреля, а осенью – к середине октября. Первые заморозки отмечаются 10–28 сентября, последние – 10–21 мая. Даты устойчивого перехода температуры через отметку +10°С весной приходятся на первую декаду мая, осенью – на вторую декаду сентября. Средняя продолжительность безморозного периода между датами последнего заморозка весной и первого заморозка осенью изменяется по территории в широких пределах – от 106 до 150 дней.

Отклонения от средних значений в отдельные годы могут достигать 30–40 дней и более.

Природно-климатические условия в целом благоприятны для произрастания лесной растительности, но резкие отклонения погодных условий в отдельные годы от средних показателей – засушливые периоды, ухудшающие условия для прорастания семян и развития всходов, поздние весенние и ранние осенние заморозки – значительно сокращают период активной вегетации.

Так, к примеру, аномальная засуха 2010 года привела к понижению уровня Куйбышевского водохранилища, крайне негативно сказавшемуся на качестве

питьевой воды и навигации. Отступившая вода обнажила остатки населенных пунктов и коммуникаций, находившихся под водой более полувека. Полное восстановление уровня воды в водохранилище произошло только к 2012 году. Также из-за засухи во многих районах наблюдался смог от пожаров, принесенный ветром из соседних, более лесных, регионов.

Водная гладь крупных рек, пересекающих всю территорию РТ, позволила избежать серьезных последствий для основной массы хвойных насаждений, произрастающих вдоль песчаных берегов рек, однако в северо-восточной части республики спелые и перестойные еловые насаждения подверглись массовым усыханиям, а впоследствии и поражениям вредителями. В юго-восточной части РТ наиболее пострадавшими породами от засухи 2010 года оказались береза и осина, усугубила ситуацию ожеледь, прошедшая в декабре 2010 года. В результате влияния этих природных явлений березовые и осиновые насаждения начали массово усыхать и быстро терять ликвидность.

1.3. Социально-экономические особенности Республики Татарстан

РТ расположена в центре крупного индустриального района Российской Федерации, на пересечении важнейших магистралей, соединяющих восток и запад, север и юг страны.

Татарстан обладает значительным экономическим потенциалом и развитым человеческим капиталом. Конкурентными преимуществами Татарстана являются выгодное географическое положение, богатые природные ресурсы, высококвалифицированные трудовые ресурсы, мощный промышленный и научный комплекс, развитая транспортная инфраструктура.

Промышленный профиль РТ определяют нефтегазохимический комплекс, крупные машиностроительные предприятия, производящие конкурентоспособную продукцию, а также развитое электро- и радиоприборостроение.

РТ – это регион высокоинтенсивного сельскохозяйственного производства. Сельское хозяйство республики удовлетворяет потребности населения в основных продуктах питания, увеличивается выпуск конкурентной продукции, растет доля переработки сельскохозяйственного сырья, реализуются меры стимулирования развития предпринимательства в сфере агропромышленного комплекса, производится продукция глубокой переработки, соответствующая высоким стандартам качества.

1.3.1. Общая численность населения

По данным Территориального органа Федеральной службы государственной статистики по Республике Татарстан (далее – Татарстанстат) на начало 2023 года общая численность населения РТ составляет 4001625 человек. Плотность населения – 58,98 человек / кв. км. Татарстан занимает восьмое место по численности населения среди субъектов Российской Федерации. Татарстан является многонациональной республикой, на территории которой проживают представители более чем 173 национальностей. По национальной составляющей из 43 районов татары образуют большинство в 32, русские – в 10, и в одном районе большинство населения составляют чуваши. В 10 районах численность татар превышает 80–90 процентов от общей численности указавших национальность. Коренных малочисленных народов в РТ не проживает.

1.3.2. Городское население

По данным Татарстанстата, на начало 2023 года городское население РТ составляет 3071356 человек (76,75 процента). По данным Татарстанстата 2022 года, на территории РТ находятся 24 города и 17 поселков городского типа.

В РТ продолжается процесс урбанизации, т.е. увеличение доли городского населения по отношению к сельскому, в связи с сосредоточением основных производств экономики, образовательных организаций и увеличением рождаемости в городских агломерациях.

1.3.3. Сельское население

По данным Татарстанстата, на начало 2023 года численность сельских жителей составляет 930269 человек (23,25 процента).

По данным Татарстанстата 2022 года, в Татарстане количество сельских поселений составило 888 единиц. В среднем на одно сельское поселение приходится 1048 жителей.

В 2010 году в среднем на один сельский населенный пункт приходилось 304 жителя, в 2002 году – 321. В РТ, по данным переписи 2010 года, имеется 49 сельских населенных пунктов, где никто постоянно не проживает. По сравнению с переписью 2002 года их число выросло на 13 единиц, или на 36,1 процента.

К наиболее крупным сельским населенным пунктам республики относятся районные центры: с. Актаныш (9,9 тыс. человек) – Актанышский район, с. Пестрецы (11,6 тыс. человек) – Пестречинский район, с. Муслюмово (7,6 тыс. человек) – Муслюмовский район, а также два сельских населенных пункта

в пригородных районах г. Казани – с. Высокая Гора Высокогорского района (17,7 тыс. человек) и с. Осиново Зеленодольского района (9,7 тыс. человек).

1.3.4. Населенные пункты, численность населения которых превышает 100 тысяч человек

По состоянию на 1 января 2023 года крупнейшим населенным пунктом Татарстана является его столица – город-миллионник Казань (1314685 жителей). По данным переписи населения 2020 года, в Казани проживают татары (48,8 процента) и русские (46,9 процента), оставшееся число приходится на долю чуваш, украинцев, марийцев, башкир, удмуртов и других национальностей.

Кроме г. Казани, в республике есть еще три города с числом населения, превышающим 100 тыс. – это Набережные Челны (548434 жителя), Нижнекамск (241479 жителей), Альметьевск (163512 жителей), являющиеся центрами сосредоточения основных производственных комплексов машиностроения и нефтепереработки РТ.

Также в Татарстане насчитывается еще восемь городов с более чем 50 тыс. жителей и 29 населенных пунктов с численностью населения более 10 тыс. человек.

1.3.5. Отрасли хозяйства, в которых занято население

По итогам исследования Татарстанстата в январе – марте 2023 года, численность работников, занятых в экономике РТ, составила 2062,8 тыс. человек, или 53,0 процента от общей численности населения республики. Татарстан является лидером по количеству занятых работников среди регионов ПФО.

В части распределения работающих людей по сферам занятости Татарстан является промышленным регионом. Большая часть населения Татарстана занята в обрабатывающих производствах, где работает чуть более 20 процентов татарстанцев. К наиболее крупным отраслям экономики республики, в которых занято население, можно отнести образование (12 процентов от общего числа работающих жителей РТ), на территории республики находится 24 образовательные организации высшего образования и 43 филиала. В сфере операций с недвижимым имуществом, аренды и предоставления услуг трудится 11 процентов, что является результатом стабильного увеличения темпов строительства и постоянного ввода жилых домов в эксплуатацию и заинтересованности сектора экономики в рабочей силе. Оптовая, розничная торговля, ремонт автотранспортных средств, мотоциклов, бытовых изделий и предметов личного пользования обеспечивают рабочими местами 11 процентов от общего числа работающих.

По данным Татарстанстата, на долю отрасли сельского, лесного хозяйства, охоты, рыболовства и рыбоводства приходится 3 процента от общего числа работающих жителей РТ. По итоговым отчетным данным Министерства труда, занятости и социальной защиты Республики Татарстан, за 2022 год таким видом деятельности, как лесоводство и лесозаготовки, в РТ заняты более 2,3 тыс. человек, такое незначительное количество занятых в этой сфере специалистов объясняется небольшой величиной лесистости РТ и автоматизацией производств.

1.4. Сведения о распределении площади лесов по районам (населенным пунктам) и категориям земель

Административно-территориальное деление РТ осуществлено на 43 района, 4 населенных пункта, на территории всех районов с различной степенью лесистости произрастают леса, расположенные на следующих категориях земель: земли лесного фонда, земли ООПТ, земли обороны и безопасности, земли населенных пунктов, земли иных категорий.

1.4.1. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях лесного фонда, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Исторически разграничение границ лесничеств в РТ осуществлялось по хозяйственной доступности территории, близости к населенным пунктам и экономической перспективе освоения лесных участков лесозаготовительными и лесоперерабатывающими организациями. Потому граница лесничеств РТ практически во всех случаях не совпадает с границами районов и населенных пунктов и изменение общей площади лесничеств влечет изменение распределения площади лесов в нескольких районах. За период действия предыдущего Лесного плана РТ границы между лесничествами остались без изменений, за исключением образования Лубянского лесничества из Лубянского участкового лесничества Елабужского лесничества.

В таблице 2 приведены данные о распределении лесов, расположенных на землях лесного фонда, по районам (населенным пунктам) и процентное соотношение к показателям предыдущего Лесного плана РТ.

Таблица 2

Распределение лесов, расположенных на землях лесного фонда, по районам (населенным пунктам) и процентное соотношение к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

№ п/п	Район (населенный пункт)	Общая площадь по состоянию на 01.01.2009, гектаров	Общая площадь по состоянию на 01.01.2018, гектаров	Общая площадь по состоянию на 01.01.2023, гектаров	Процентное соотношение к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан
1	2	3	4	5	6
1	Агрызский	45346	45346	45346	100,0
2	Азнакаевский	43539	44900	44670	102,6
3	Аксубаевский	32170	32398	32523	101,1
4	Актанышский	19528	19897	20125	103,1
5	Алексеевский	24782	24936	24980	100,8
6	Алькеевский	36716	36695	36911	100,5
7	Альметьевский	76527	77305	76710	100,2
8	Апастовский	7967	9213	9077	113,9
9	Арский	22920	23456	23535	102,7
10	Атнинский	2616	2809	2531	96,8
11	Бавлинский	22668	23373	23250	102,6
12	Балтасинский	11668	12426	12413	106,4
13	Бугульминский	30117	30498	30302	100,6
14	Буинский	9884	10452	10467	105,9
15	Верхнеуслонский	24879	24879	24738	99,4
16	Высокогорский	31183	29980	30215	96,8
17	Дрожжановский	3051	3051	3043	99,7
18	Елабужский	11850	11805	11486	96,9
19	Заинский	54468	54859	54805	100,6
20	Зеленодольский	32508	32580	32316	99,4
21	Кайбицкий	17773	17773	17692	99,5
22	Камско-Устьинский	10921	10921	10703	98,0
23	Кукморский	32422	32475	32203	99,3
24	Лаишевский	31916	30485	30155	94,5
25	Лениногорский	52123	52024	52246	100,2
26	Мамадышский	77279	77257	77165	99,9
27	Менделеевский	4658	4658	4557	97,8
28	Мензелинский	24392	24095	24260	99,5
29	Муслюмовский	27197	28102	28032	103,1
30	Нижнекамский	46175	46126	46229	100,1
31	Новошешминский	14429	14478	14444	100,1
32	Нурлатский	99211	99591	100230	101,0
33	Пестречинский	17003	17204	16626	97,8
34	Рыбно-Слободский	55084	55175	55013	99,9

1	2	3	4	5	6
35	Сабинский	28346	28346	28179	99,4
36	Сармановский	8798	9139	9247	105,1
37	Спасский	20050	20083	19941	99,5
38	Тетюшский	27143	27143	27080	99,8
39	Тукаевский	14213	14655	14351	100,9
40	Тюлячинский	12999	13131	13125	101,0
41	Черемшанский	36373	36373	36535	100,4
42	Чистопольский	13592	13570	13413	98,7
43	Ютазинский	9044	9072	8993	99,4
44	г. Казань	885	3522	1984	224,2
45	г. Елабуга	0	0	331	100,0
46	г. Набережные Челны	0	0	45	100,0
Всего		1267202	1236256	1232222	100,5

1.4.2. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях населенных пунктов, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Общая площадь лесов, расположенных на землях населенных пунктов (городские леса), составляет 3688 гектаров. Наибольшую часть занимает природный объект (ООПТ местного значения) – городской лес «Лебяжье» площадью 3547 гектаров. По отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ площадь ООПТ местного значения – городского леса «Лебяжье» составляет 96,4 процента.

Площадь лесов, расположенных в черте г. Зеленодольска, составляет 141 гектар, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ общая площадь лесов, расположенных на землях населенных пунктов (городские леса), уменьшилась за счет площади лесов в черте г. Буинска (39 гектаров).

1.4.3. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях обороны и безопасности, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Лесные участки, расположенные на землях обороны и безопасности, общей площадью 684 гектар, относятся к Марийскому лесничеству. Более 93 процентов территории лесничества находится в границах Республики Марий Эл, и лишь 7 процентов – в границах РТ. В черте г. Казани расположились леса площадью 490 гектаров, в Высокогорском районе – 186 гектаров, в Лаишевском районе – 8 гектаров. По площади лесов, расположенных на землях обороны и безопасности, с распределением по районам и населенным пунктам по отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ произошло уменьшение до 0,6 тыс. гектаров.

1.4.4. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях особо охраняемых природных территорий, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

На территории республики имеются две ООПТ федерального значения, расположенные в пяти районах РТ.

В таблице 3 приведены данные о распределении лесов, расположенных на землях ООПТ, по районам и процентное отношение к показателям предыдущего Лесного плана РТ.

Таблица 3

Распределение лесов, расположенных на землях ООПТ, по районам и процентное соотношение к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

№ п/п	Район	Общая площадь по состоянию на 01.01.2009, гектаров	Общая площадь по состоянию на 01.01.2018, гектаров	Общая площадь по состоянию на 01.01.2023, гектаров	Процентное отношение к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан
1	Елабужский	8999	9240	9240	102,7
2	Зеленодольский	5921	5921	5921	100,0
3	Лаишевский	4170	4170	5456	130,8
4	Менделеевский	0	20	20	0,0
5	Тукаевский	9539	9373	9376	98,3
Всего		28629	28724	30013	104,8

В границах земель ООПТ расположен Волжско-Камский ГПБЗ с общей площадью 11377 гектаров, в том числе в Зеленодольском районе – 5921 гектар (100 процентов по отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ) и в Лаишевском районе – 5456 гектаров (130,8 процента). Учитывая акваторию водохранилища, входящую в состав заповедника, площадью 1310 гектаров, не включенную в данные ГЛР по состоянию на 01.01.2023, общая площадь заповедника составляет 11377 гектаров.

Национальный парк «Нижняя Кама» занимает площадь 18636 гектаров, что по отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ составляет 100,5 процента,

из них в Елабужском районе – 9240 гектаров (102,3 процента по отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ), в Тукаевском районе – 9376 гектаров (98,3 процента) и в Менделеевском районе – 20 гектаров. В 2013 году в ходе работ по установлению границ национального парка было уточнено распределение лесных участков по районам и населенным пунктам и определена площадь – 18398 гектаров. По решению Арбитражного суда РТ площадь национального парка увеличилась в 2015 году на 188 гектаров, в 2017 году – на 43 гектара за счет включения в состав ООПТ бывших земель ПАО «КАМАЗ». Таким образом, общая площадь Национального парка «Нижняя Кама» за период с 2009 по 2022 год увеличилась на 98 гектаров.

1.4.5. Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях иных категорий, по отношению к показателям предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

По состоянию на 1 января 2023 года леса, расположенные на землях иных категорий, занимают 595 гектаров. Отношение к показателям предыдущего лесного плана составляет 5,7 процента.

На землях иных категорий по состоянию на 1 января 2009 года произрастали леса общей площадью 10481 гектар. Наибольшая их часть числилась за различными сельскохозяйственными формированиями, которые были реорганизованы, а администрирование возложено на частные и юридические лица. Часть лесных участков, числившихся за бывшими колхозами, была включена в земли лесного фонда – отсюда резкое увеличение площади лесного фонда в Апастовском (на 15,6 процента), Атнинском (на 7,4 процента), Балтасинском (на 6,5 процента), Буинском (на 5,7 процента) районах, где не самая большая лесистость, однако многочисленны пользователи сельхозугодий за счет развитого сельского хозяйства. Увеличение численности жителей г. Казани, соответственно, привело к увеличению границ города и увеличению земель лесного фонда в границах города на 2637 гектаров за счет уменьшения площади земель лесного фонда в Высокогорском районе (на 3,9 процента) и Лаишевском районе (на 4,5 процента), которые непосредственно граничат с городом.

Таблица 4

Сведения о распределении площади лесов, расположенных на землях иных категорий, по муниципальным образованиям

№ п/п	Муниципальный район	Площадь на 01.01.2009, гектаров	Площадь на 01.01.2018, гектаров	Площадь на 01.01.2023, гектаров	Отношение к показателям предыдущего лесного плана, процентов
1	Азнакаевский	1361	-	-	0,0
2	Аксубаевский	228	-	-	0,0
3	Алькеевский	303	-	-	0,0
4	Альметьевский	674	-	-	0,0
5	Апастовский	1099	-	-	0,0
6	Арский	131	-	-	0,0
7	Атнинский	39	-	-	0,0
8	Бавлинский	782	-	-	0,0
9	Балтасинский	84	-	-	0,0
10	Бугульминский	521	-	-	0,0
11	Буинский	568	-	-	0,0
12	Высокогорский	935	400	400	42,8
13	Заинский	515	-	-	0,0
14	Зеленодольский	554	62	62	11,2
15	Кукморский	29	-	-	0,0
16	Лаишевский	73	73	73	100,0
17	Мамадышский	108	4	4	3,7
18	Мензелинский	72	-	-	0,0
19	Муслюмовский	905	-	-	0,0
20	Новошешминский	51	-	-	0,0
21	Пестречинский	382	-	-	0,0
22	Рыбно-Слободский	21	-	-	0,0
23	Сабинский	56	56	56	100,0
24	Сармановский	341	-	-	0,0
25	Спасский	33	-	-	0,0
26	Тюлячинский	132	-	-	0,0
27	Тукаевский	329	-	-	0,0
28	Чистопольский	127	-	-	0,0
29	Ютазинский	28	-	-	0,0
Всего на землях иных категорий		10481	595	595	5,7

1.5. Сведения об источниках исходных данных

Сведения об источниках исходных данных, использованных при разработке Лесного плана РТ на 2019–2028 годы, отражены в приложении № 2 к настоящему Лесному плану РТ.

1.6. Лесорастительное районирование

Лесорастительное районирование – территориальное деление лесов на части, отличающиеся по природным условиям, которые обуславливают распространение лесообразующих пород, типов леса, состав, производительность лесов и лесовосстановительные работы. Лесорастительное районирование показывает географическое разнообразие лесной растительности и условий ее существования как природной основы для специализации лесохозяйственного производства и организации его на зонально-типологической основе. Оно включает следующие соподчиненные уровни деления территории: зоны и районы. Его цель – учет зональных особенностей в размещении лесов и лесного хозяйства.

В соответствии с лесорастительным районированием, утвержденным приказом Минприроды России от 18 августа 2014 г. № 367 «Об утверждении Перечня лесорастительных зон Российской Федерации и Перечня лесных районов Российской Федерации», территория РТ отнесена к лесостепному району европейской части Российской Федерации лесостепной зоны и к району хвойно-широколиственных (смешанных) лесов европейской части Российской Федерации хвойно-широколиственной зоны. Визуальная граница лесных районов проходит по рекам Волге, Каме, Шильне, разделяя республику на лесные районы водной гладью с запада на восток.

В лесостепном районе европейской части Российской Федерации 821,212 тыс. гектаров лесов, или 64,8 процента от общей площади лесов республики, в районе хвойно-широколиственных (смешанных) лесов европейской части Российской Федерации 444,7 тыс. гектаров лесов (35,2 процента). Общий запас древесины в лесостепном районе составляет 129453,8 тыс. куб. метров (61,1 процента), что превышает запас района хвойно-широколиственных лесов, который составляет 82285,4 тыс. куб. метров, или 38,9 процента от общего запаса.

Общая площадь лесов, отнесенных к защитным лесам, в республике – 594,8 тыс. гектаров, что составляет 47,9 процента лесов РТ. Довольна большая доля лесов, отнесенных к защитным лесам, обусловлена наличием многочисленных разрозненных лесных участков (колочные леса), разбросанных по всей республике, выполняющих противоэрозионные функции и защищающих поля от суховеев и быстротечной потери влаги, повсеместно развитой сетью автомобильных дорог, наличием многочисленных групп сельских поселений, а также обширного гидрологического фонда, в который входят такие реки федерального уровня, как Волга, Кама, Вятка. В районе хвойно-широколиственных (смешанных) лесов европейской части Российской Федерации доля защитных лесов составляет 58,0 процента, что превышает общую долю защитных лесов в лесостепном районе европейской части Российской Федерации – 40,9 процента от общей площади лесов

РТ. Причиной тому является расположение в северной части РТ двух ООПТ федерального значения, а также лесничеств вблизи столицы республики (Пригородное, Зеленодольское), в которых нет лесов, отнесенных к эксплуатационным лесам.

Лесов, отнесенных к резервным лесам, в республике не имеется.

Покрытая лесом площадь по лесным районам практически не отличается и в среднем по республике составляет 93,4 процента. Наименьшая доля покрытых лесом площадей отмечается в Волжско-Камском ГПБЗ (81,1 процента) – в связи с тем, что в состав заповедника включена акватория, среди лесничеств наименьшая доля покрытых лесом площадей – в Альметьевском лесничестве (85,5 процента), связано это с развитой сетью линейных объектов нефтедобывающего комплекса РТ. Наибольшая доля покрытых лесом площадей наблюдается в Камском лесничестве (97,2 процента) – лесничестве, отличающемся сплошными лесными массивами вдоль реки Кама.

Распределение лесов по лесным районам и лесорастительным зонам отражено в приложении № 3 к настоящему Лесному плану РТ.

1.7. Анализ существующего распределения и динамика распределения площади лесов и состава лесов по целевому назначению и категориям защитных лесов

Леса РТ по целевому назначению подразделены на защитные и эксплуатационные леса. Резервных лесов в Татарстане не имеется. По сравнению с данными предыдущего Лесного плана РТ, распределение площадей по видам целевого назначения и категориям защитных лесов претерпело изменения, подробная информация о произошедших изменениях представлена в приложении № 4 к настоящему Лесному плану РТ.

Общая площадь всех лесов республики составляет на 1 января 2023 года 1267,2 тыс. гектаров, из которых защитные леса составляют 594,7 тыс. гектаров (46,9 процента), эксплуатационная часть составляет 672,5 тыс. гектаров, или 53,1 процента от всей площади лесов РТ.

По данным предыдущего Лесного плана РТ, площадь всех лесов РТ составляла 1271,1 тыс. гектаров, разница площадей на 3,7 тыс. гектаров по сравнению с данными 2018–2023 годов возникла по следующим причинам:

1. Общая площадь земель лесного фонда на территории РТ составляет 1232,2 тыс. гектаров, что на 0,6 тыс. гектаров меньше предшествующего учета (1233,0 тыс. гектаров). Уменьшение площади произошло вследствие приведения сведений ГЛР в соответствие с данными Единого государственного реестра недвижимости, перевода в земли промышленности на площади 4,9 тыс. гектаров,

за счет установления границ лесничеств площадь земель лесного фонда на территории республики увеличилась на 4,1 тыс. гектаров.

Изменения в документированную информацию ГЛР вносились в отношении земель лесного фонда Азнакаевского, Алькеевского, Альметьевского, Арского, Бавлинского, Билярского, Болгарского, Бугульминского, Буинского, Елабужского, Заинского, Зеленодольского, Ислейтарского, Кайбицкого, Калейкинского, Камского, Кзыл-Юлдузского, Лаишевского, Лениногорского, Мамадышского, Мензелинского, Нижнекамского, Приволжского, Пригородного, Сабинского, Тетюшского, Черемшанского, Лубянского лесничеств.

На основании приказов Федерального агентства лесного хозяйства об установлении границ лесничеств Республики Татарстан установлены границы в Алькеевском, Альметьевском, Арском, Бавлинском, Билярском, Болгарском, Буинском, Елабужском, Заинском, Зеленодольском, Ислейтарском, Кайбицком, Калейкинском, Камском, Кзыл-Юлдузском, Лаишевском, Лениногорском, Мамадышском, Мензелинском, Нижнекамском, Нурлатском, Приволжском, Пригородном, Сабинском, Тетюшском, Черемшанском, Лубянском лесничествах.

2. По решению Правительства Российской Федерации земли лесного фонда из состава Камского, Нижнекамского лесничеств были переведены в земли промышленности, энергетики, транспорта, связи, радиовещания, телевидения, информатики, земли обеспечения космической деятельности, земли обороны, безопасности и земли иного специального назначения (площадью 0,2 тыс. гектаров) в целях реконструкции автомобильной дороги и строительства объектов комплекса нефтеперерабатывающих и нефтехимических заводов.

3. По результатам уточнения границ и согласно решению Арбитражного суда РТ площадь Национального парка «Нижняя Кама» увеличилась на 0,1 тыс. гектаров.

Площадь защитных лесов в РТ увеличилась на 12,0 тыс. гектаров, или 0,9 процента от всей площади лесов. В РТ обширная сеть водных объектов и автомобильных дорог, в связи с этим в период с 2009 года при проведении лесоустроительных работ часть лесов общей площадью 45,0 тыс. гектаров была отнесена к категории «леса, расположенные в водоохранных зонах», увеличилась на 19,8 тыс. гектаров площадь лесов, отнесенных к категории «леса, расположенные в защитных полосах лесов (леса, расположенные в границах полос отвода железных дорог и придорожных полос автомобильных дорог, установленных в соответствии с законодательством Российской Федерации о железнодорожном транспорте, законодательством об автомобильных дорогах и о дорожной деятельности)». Выделение данных категорий защитных лесов повлекло уменьшение эксплуатационных лесов на 23,3 тыс. гектаров. По этой же причине уменьшились леса, отнесенные к категории «горно-санитарные леса (леса, расположенные в границах зон округов санитарной (горно-санитарной) охраны лечебно-

оздоровительных местностей и курортов, установленных в соответствии с законодательством Российской Федерации о природных лечебных ресурсах, лечебно-оздоровительных местностях и курортах)» – на 0,4 тыс. гектаров, противоэрозионные леса – на 1,9 тыс. гектаров, лесостепные леса (леса, расположенные в степной зоне, лесостепной зоне, выполняющие защитные функции) – на 21,2 тыс. гектаров, запретные полосы лесов, расположенные вдоль водных объектов, – на 5,4 тыс. гектаров, нерестоохранные полосы лесов – на 14,2 тыс. гектаров.

Леса, отнесенные к категории «леса, расположенные на ООПТ», занимают общую площадь 30,0 тыс. гектаров. Наибольшая часть лесов (97,0 процента) расположена в границах ООПТ федерального значения Волжско-Камского ГПБЗ и Национального парка «Нижняя Кама», а 3,0 процента – в границах ООПТ регионального значения на землях лесного фонда.

По отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ площадь категории увеличилась на 1,0 тыс. гектаров. Причиной служит увеличение площади Национального парка «Нижняя Кама» на 0,1 тыс. гектаров за счет уточнения границ и включения пойменных лугов в состав национального парка, о чем упоминалось ранее. Также в составе земель лесного фонда в Буинском лесничестве постановлением Кабинета Министров РТ от 20.12.2013 № 1017 образован памятник природы регионального значения «Местообитания хохлатки Маршалла» площадью 793,52 гектара, лесные участки были отнесены к категории «леса, расположенные на ООПТ», т.к. лесные участки при образовании ООПТ относились к эксплуатационным лесам.

Леса, имеющие научное или историко-культурное значение (леса, расположенные на землях историко-культурного назначения и в зонах охраны объектов культурного наследия, леса, являющиеся объектами исследований генетических качеств деревьев, кустарников и лиан (генетические резерваты), образцами достижений лесохозяйственной науки и практики, а также уникальные по продуктивности леса), выделены на площади 13,8 тыс. гектаров, все лесные участки расположены на землях лесного фонда, по сравнению с данными предыдущего Лесного плана РТ площадь категории увеличилась на 0,4 тыс. гектаров. Увеличение лесов, отнесенных к данной категории защитных лесов, произошло за счет:

- уточнения границ и площади памятника природы регионального значения «Борковская дача», образованного постановлением Совета Министров ТАССР от 19.05.1972 № 251, постановлением Кабинета Министров РТ от 29.12.2005 № 644 в Заинском лесничестве, в результате ООПТ была увеличена на 1,0 гектара;

- отнесения части эксплуатационных лесов к категории «леса, имеющие научное или историко-культурное значение», лесных участков, расположенных в границах государственного природного заказника регионального значения биологического (ботанического) профиля «Урганчинский ботанический заказник по

сохранению адониса весеннего», образованного в Заинском лесничестве на основании постановления Совета Министров ТАССР от 23.07.1991 № 313 и постановления Кабинета Министров РТ от 29.12.2005 № 644, площадью 9,14 гектара;

- отнесения части эксплуатационных лесов к категории «леса, имеющие научное или историко-культурное значение», лесных участков, расположенных в границах памятника природы регионального значения «Аю урманы», образованного в Арском лесничестве, на основании постановления Кабинета Министров РТ от 20.04.2001 № 210, площадью 420,6 гектара.

К категории «городские леса» отнесены леса, расположенные на землях населенных пунктов – г. Казани (городской лес «Лебяжье»), г. Зеленодольска. Общая площадь городских лесов составляет 3,7 тыс. гектаров. Уменьшение площади городских лесов за 2009–2022 годы произошло за счет исключения из состава ООПТ местного значения части лесов городского леса «Лебяжье» площадью 0,2 тыс. гектаров, а также лесов г. Буинска.

Леса, расположенные в лесопарковых зонах и леса, расположенные в зеленых зонах в РТ, выделялись вокруг крупных населенных пунктов на основании постановлений Совета Министров ТАССР в период 1945–1986 годов на землях лесного фонда и землях обороны и безопасности. На основании распоряжений Кабинета Министров РТ с 2010 года границы и площади лесов, расположенных в лесопарковых зонах, и лесов, расположенных в зеленых зонах на землях лесного фонда, подверглись изменениям, подробная информация отображена в таблице 5.

Карта-схема № 2 распределения лесов по целевому назначению, расположения ООПТ отображена в приложении № 1 к настоящему Лесному плану РТ.

Таблица 5

Информация о распределении лесов, динамика изменения площадей лесов, отнесенных к лесам, расположенным в лесопарковых зонах, и лесам, расположенных в зеленых зонах

Площадь, гектаров

№ п/п	Лесничество	По состоянию на 01.01.2009		По состоянию на 01.01.2023		Изменения за период 2009–2023 годов (+/-)		Основание для выделения, изменения границ или площади зеленых зон и лесопарковых зон
		лесопарковые зоны	зеленые зоны	леса, расположенные в лесопарковых зонах	леса, расположенные в зеленых зонах	леса, расположенные в лесопарковых зонах	леса, расположенные в зеленых зонах	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Леса, расположенные на землях лесного фонда								
1	Агрызское	219	0	221	0	2	0	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264
2	Азнакаевское	1533	3191	1549	3189	16	-2	постановление Совета Министров ТАССР от 06.08.1968 № 30
3	Альметьевское	13473	0	13704	79	231	79	распоряжение Кабинета Министров РТ от 26.04.2016 № 714-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 27.02.2019 № 410-р
4	Бавлинское	1119	2813	1126	2884	7	71	постановление Совета Министров ТАССР от 26.08.1968 № 30
5	Болгарское	0	2170	0	2145	0	-25	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264
6	Бугульминское	4313	0	4313	0	0	0	постановление Совета Министров ТАССР от 06.08.1968 № 30
7	Буинское	614	0	603	3	-11	3	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264
8	Елабужское	3141	0	3020	0	-121	0	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	Заинское	0	3897	31	4168	31	271	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264, распоряжение Кабинета Министров РТ от 27.01.2018 № 165-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 26.02.2018 № 399-р
10	Зеленодо-льское	13061	11897	12708	12077	-353	180	постановление Совета Министров ТАССР от 06.08.1968 № 30, распоряжение Кабинета Министров РТ от 13.04.2016 № 638-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 20.08.2019 № 2041-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 27.08.2019 № 2096-р
11	Ислейтар-ское	0	0	1622	0	1622	0	распоряжение Кабинета Министров РТ от 05.11.2019 № 2801-р
12	Камское	802	1787	803	1784	1	-3	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264
13	Лаишев-ское	0	21458	1422	20975	1422	-483	распоряжение Кабинета Министров РТ от 18.04.2011 № 543-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 29.03.2016 № 514-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 13.04.2016 № 646-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 22.07.2019 № 1751-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 27.08.2019 № 2104-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 29.08.2019 № 2125-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 30.08.2019 № 2182-р
14	Ленино-горское	988	1740	997	1735	9	-5	постановление Совета Министров ТАССР от 06.08.1968 № 30

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15	Мамадыш-ское	325	0	317	0	-8	0	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264
16	Мензелин-ское	658	544	647	553	-11	9	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264
17	Нижне-камское	3420	1055	3437	1030	17	-25	постановление Совета Министров ТАССР от 26.08.1968 № 30; распоряжение Кабинета Министров РТ от 07.02.2018 № 216-р
18	Приволж-ское	5072	4328	5547	4766	475	438	постановление Совета Министров ТАССР от 26.08.1968 № 30, распоряжение Кабинета Министров РТ от 13.04.2016 № 638-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 19.06.2017 № 1329-р
19	Приго-родное	28730	0	25946	11	-2784	11	постановление Совета Министров ТАССР от 26.08.1968 № 30, распоряжение Кабинета Министров РТ от 18.04.2011 № 543-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 29.03.2016 № 514-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 13.04.2016 № 646-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 03.08.2017 № 1872-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 22.07.2019 № 1751-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 27.08.2019 № 2104-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 29.08.2019 № 2125-р, распоряжение Кабинета Министров РТ от 05.11.2019 № 2801-р
20	Тетюшское	0	522	0	520	0	-2	постановление Совета Министров ТАССР от 30.04.1960 № 264

1	2	3	4	5	6	7	8	9
21	Всего на землях лесного фонда	77468	55402	78013	55519	545	117	-
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности								
22	Марийское	595	961	595	961	0	0	распоряжение Совета Министров РСФСР от 12.03.1960 № 1294-р
22	Всего по РТ	78063	56363	78608	56480	545	117	-

При изменении площади и границ лесов, расположенных в лесопарковых зонах, и лесов, расположенных в зеленых зонах в лесничествах, составлялась проектная документация, которая должным образом согласовывалась в Федеральном агентстве лесного хозяйства перед направлением на утверждение в республиканские органы исполнительной власти. Целью изменений границ лесопарковых и зеленых зон служила реализация федеральных и региональных инвестиционных проектов, а также последующее отнесение земель к населенным пунктам.

За 2010–2022 годы границы лесов, расположенных в лесопарковых зонах, и лесов, расположенных в зеленых зонах, подверглись изменению в Агрызском, Альметьевском, Азнакаевском, Бавлинском, Болгарском, Буинском, Елабужском, Заинском, Зеленодольском, Ислейтарском, Камском, Лаишевском, Лениногорском, Мамадышском, Мензелинском, Нижнекамском, Пригородном, Приволжском, Тетюшском лесничествах. При подборе компенсационных участков для включения в состав лесов, расположенных в лесопарковых зонах, и лесов, расположенных в зеленых зонах, в Альметьевском, Ислейтарском, Лаишевском, Приволжском лесничествах их площадь, превысила площадь участков, исключаемых из состава лесов, расположенных в лесопарковых зонах, и лесов, расположенных в зеленых зонах. По этой причине произошло увеличение площади лесов, расположенных в лесопарковых зонах, на 545 гектаров, в зеленых зонах – на 117 гектаров.

На территории Заинского лесничества в 1990 году в целях технического обслуживания строящейся Татарской атомной электростанции вблизи п.г.т. Камские Поляны было осуществлено строительство железной дороги г. Заинск – п.г.т. Камские Поляны. По результатам лесоустройства Заинского лесхоза 1993 года полосы лесов шириной 500 м вдоль железной дороги по обе стороны общей площадью 2639 гектаров отнесены к категории защитных лесов – «леса, расположенные в защитных полосах лесов», в том числе часть лесов, ранее находившихся в категории «леса, расположенные в зеленых зонах», – 268 гектаров (кварталы 2 – часть, 8 – часть, 9, 17 Заинского участкового лесничества). Под давлением общественного мнения строительство Татарской атомной электростанции было остановлено, железнодорожное полотно разобрано без ввода в эксплуатацию.

В связи с отсутствием железной дороги г. Заинск – п.г.т. Камские Поляны леса Заинского лесничества, ранее выделенные как «леса, расположенные в защитных полосах лесов», решением протокола первого лесоустроительного совещания от 20 июня 2016 года принято отнести к категориям защитных лесов, в которых данные лесные участки находились до выделения защитной полосы вдоль железных дорог (по данным лесоустройства 1985 года), в том числе и лесные участки площадью 268 гектаров, отнесенные к лесам, расположенным в зеленых зонах вокруг г. Заинск.

Покрытые лесом площади в РТ занимают 1184,0 тыс. гектаров, лесистость республики за период действия предыдущего Лесного плана РТ увеличилась на 3,6 тыс. гектаров, или на 0,67 процента, таким образом, общая лесистость в РТ составляет 17,46 процента.

Площадь лесных культур за 2009–2022 годы увеличилась на 2,2 процента (7,0 тыс. гектаров), по большей части за счет перевода несомкнувшихся лесных культур в покрытую лесом площадь. Также наблюдается увеличение площадей погибших насаждений на 1,1 тыс. гектаров и вырубок на 1,9 тыс. гектаров, данные обстоятельства обусловлены вынужденными интенсивными санитарными рубками после засухи 2010 года. Площади прогалин и пустырей уменьшились на 1,3 тыс. гектаров вследствие перевода заросших площадей в покрытую лесом площадь.

За счет использования посадочного материала с закрытой корневой системой при создании защитных лесных насаждений (овражно-балочных, полезащитных), что гарантирует приживаемость выше средней нормы, лесистость РТ в период действия Лесного плана РТ будет увеличиваться и предположительно составит 17,6 процента на конец 2029 года.

В целом в регионе большую значимость представляют защитные леса, т.к. использование лесов арендаторами в целях заготовки древесины не распространено в регионе, а обширная автомобильная сеть, значительное количество населенных пунктов, развитое сельское хозяйство и промышленность несут огромную нагрузку на общий экологический фон региона, и уменьшение площадей защитных лесов неприемлемо в ближайшие годы.

Границы лесов, расположенных в лесопарковых зонах, и лесов, расположенных в зеленых зонах, в период действия Лесного плана РТ будут изменяться без уменьшения общей площади данных категорий лесов в целях реализации планируемых федеральных и региональных инвестиционных программ.

1.8. Сведения о лесах, расположенных в границах особо охраняемых природных территорий

Правовой режим лесов, расположенных на ООПТ, устанавливается уполномоченным федеральным органом исполнительной власти в соответствии со статьей 112 Лесного кодекса Российской Федерации (далее – Лесной кодекс РФ). Освоение лесов ООПТ выполняется в целях сохранения биоразнообразия, средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций с одновременным использованием лесов при условии, что это использование совместимо с целевым назначением защитных лесов и выполняемыми ими полезными функциями. Приказом Минприроды России от 12 августа 2021 года № 558 утверждены Особенности использования, охраны, защиты, воспроизводства лесов, расположенных на ООПТ.

Основными целями создания и функционирования ООПТ в регионе являются сохранение биологического разнообразия флоры и фауны, сохранение естественных природных систем, поддержание их целостности и основных биологических функций на определенном участке территории. Кроме создания комплекса ООПТ, для достижения данных целей в РТ с регулярной периодичностью издается Красная Книга РТ. На сегодняшний день под особую охрану взяты 635 редких и находящихся под угрозой исчезновения видов: 230 видов животных, 318 видов растений и 87 видов грибов.

Основная доля редких видов растений и животных наблюдается в границах ООПТ, созданных по всей территории республики.

К лесам, расположенным на землях ООПТ, в РТ отнесены леса Волжско-Камского ГПБЗ и леса Национального парка «Нижняя Кама» общей площадью 30013 гектаров. Указанные объекты находятся в ведении Минприроды России.

Кроме 2 федеральных ООПТ, в границах лесов республики организована сеть региональных ООПТ различного профиля. В число ООПТ, расположенных в границах земель лесного фонда, включены 23 государственных природных заказников на площади 26954,12 гектара, 33 памятника природы площадью 15517,57 гектара.

Также в республике организованы государственные природные зоологические (охотничьи) заказники регионального значения общей площадью 226052 гектара, созданные в целях охраны мест обитания охотничьей фауны, а также приумножения численности диких животных. Площадь лесов, расположенных в границах земель лесного фонда, отнесенных к охотничьим заказникам, составляет 58,127 тыс. гектаров, что составляет 4,6 процента от общей площади лесов региона.

В пределах г. Казани располагаются ООПТ площадью 3572 гектара, из них площадь в размере 3547 гектаров отнесена к природному объекту – ООПТ местного

значения городскому лесу «Лебяжье», а 25 гектаров – к памятнику природы регионального значения «Массив Дубки».

Территория Волжско-Камского ГПБЗ характеризуется повышенным биоразнообразием, на ней представлен весь спектр экосистем лесного Заволжья – хвойные, смешанные и широколиственные леса, травяные и сфагновые болота, фрагменты песчаных степей, пресноводные экосистемы лесных озер, малых рек, а также зарегулированных в настоящее время рек Волги и Камы.

Всего на территории Волжско-Камского ГПБЗ зафиксировано сосудистых растений – 830, мхов – 170, водорослей – около 600 видов, лишайников – 240, грибов – 810, млекопитающих – 56, птиц – 230 (в том числе около 140 – гнездящихся), пресмыкающихся – 6, земноводных – 10, рыб – 40 видов.

Заповедник состоит из двух обособленных участков, расположенных в двух районах. Раифский участок (Зеленодольский район) – участок южной тайги, вытесняемой на некоторых участках степными видами растительности. Представлены многие типы боров, дубравы, смешанные леса, липняки, березняки, осинники, пойменные ольшаники. Саралинский участок (Лаишевский район) – естественный лесной массив на мысе, образуемом слиянием рек Волги и Камы, состоящий из сосняков и липняков и небольших участков степной растительности (Лысая гора).

Для обеспечения заповедного режима вокруг заповедника создана охранная зона в соответствии с постановлением Кабинета Министров РТ от 19.04.2002 № 217 «Об утверждении Положения об охранной зоне Волжско-Камского государственного природного биосферного заповедника». Граница охранной зоны заповедника простирается на расстояние до 2 км, полная описательная часть границы охранной зоны изложена в указанном положении.

В 2013 году в рамках лесоустроительных работ на территории заповедника были уточнены количественные и качественные показатели лесов, обновлена информация о распределении лесов по общим запасам и породам.

Общая площадь заповедника составляет 10,1 тыс. гектаров, из них покрытая лесом площадь составляет 9,2 тыс. гектаров, или 0,8 процента от всей покрытой лесом площади территории Татарстана. Из площади покрытых лесом земель на долю хвойных насаждений приходится 48,4 процента, на долю мягколиственных – 50,0 процента. Однако при общем запасе древесины в заповеднике в 3089,6 тыс. куб. метров на долю хвойных пород приходится 1644,9 тыс. куб. метров (53,2 процента), из которых 99,2 процента – на сосну. Из мягколиственных пород по запасу древесины преобладает липа – 873,9 тыс. куб. метров.

По возрастным группам распределение площади следующее: молодняки занимают менее 1 процента площади, средневозрастные – 16,4 процента, приспевающие – 14,7 процента, спелые и перестойные – 68,9 процента. В сравнении

с данным предыдущего Лесного плана РТ (молодняки – 17,9 процента, средневозрастные – 54,0 процента, приспевающие – 9,7 процента, спелые и перестойные – 18,4 процента) наблюдается резкое увеличение среднего возраста насаждений, который сейчас составляет 105 лет, что является результатом неукоснительного соблюдения заповедного режима, отраженного в материалах лесоустройства 2013 года.

В 2017 году при поддержке Правительства РТ совместно с Минприроды России в целях возрождения популяции снежного барса определено место для будущего межрегионального центра по размножению и выращиванию снежных барсов – им стал Саралинский участок Волжско-Камского ГПБЗ, отличающийся преимущественной отдаленностью от автомобильных дорог и населенных пунктов, тем самым наименее подверженный антропогенному воздействию. Основной целью планируемого центра будет являться создание естественных условий для новорожденных барсов и привитие основных навыков, необходимых для жизни в неволе. По предварительному соглашению с Правительством Красноярского края молодые кошки по достижении определенного возраста будут направляться в естественный ареал обитания – на территорию Саяно-Шушенского заповедника.

Национальный парк «Нижняя Кама» располагается на северо-востоке РТ в пределах восточного Предкамья и восточного Закамья, в долине реки Камы и ее притоков Тоймы, Криуши, Танайки, Шильнинки. Основной задачей парка является сохранение и восстановление уникальных природных комплексов, самых богатых флористически и типологически лесных массивов и пойменных луговых сообществ РТ и использование их в научных, рекреационных, просветительских и культурных целях.

Нижнекамским водохранилищем территория национального парка разделяется на самостоятельно обособленные части – Елабужское участковое лесничество и Челнинское участковое лесничество.

На территории национального парка установлен дифференцированный режим особой охраны с учетом местных природных, историко-культурных и иных особенностей, согласно которому выделены соответствующие функциональные зоны: заповедная, особо охраняемая, рекреационная, зона хозяйственного назначения.

В границах территории, включенной в состав национального парка, можно выделить следующие природно-ландшафтные комплексы: лесные массивы – Кзыл-Тау (Челнинское участковое лесничество), Большой Бор, Малый Бор, Танаевский лес (Елабужское участковое лесничество), пойменно-луговые – Елабужские и Танаевские участки поймы реки Камы, которые названы по соответствующим населенным пунктам, руслам малых рек и территориям населенных пунктов.

Лесоустройство, проведенное в 2016–2017 годах (ревизионный период составил 24 года), показывает актуальную картину о состоянии биоресурсов национального парка. Территория национального парка на 90,3 процента покрыта лесами, на 16826 гектаров покрытой лесом территории приходится 3766,4 тыс. куб. метров запаса древесины, показатель среднего запаса на гектар составляет 326 куб. метров, и большая часть из общего объема запаса древесины приходится на сосну – 72,4 процента. В 2009 году сосна занимала 60 процентов объема древесины национального парка при среднем запасе насаждений 232 куб. метра / гектар, средний возраст насаждений (78 лет) позволяет говорить о последующем росте объемов древесины национального парка при сохранении заповедного режима.

Согласно Федеральному закону от 14 марта 1995 года № 33-ФЗ «Об особо охраняемых природных территориях» и в соответствии с постановлением Правительства Российской Федерации от 19 февраля 2015 года № 138 «Об утверждении Правил создания охранных зон отдельных категорий особо охраняемых природных территорий, установления их границ, определения режима охраны и использования земельных участков и водных объектов в границах таких зон» на прилегающих к границам Национального парка «Нижняя Кама» участках земли и водного пространства планируется создание охранной зоны с регулируемым режимом хозяйственной деятельности для предотвращения неблагоприятных антропогенных воздействий на ООПТ, а также для сохранения ценных культурных ландшафтов и природных комплексов, мест обитания редких видов микобиоты, растений и животных, памятников истории и культуры, расположенных за пределами национального парка.

Проектируемая охранная зона национального парка включает в себя участки акватории Нижнекамского водохранилища, омывающего естественные внешние границы Национального парка «Нижняя Кама», и земли иных собственников. Ширина проектируемой охранной зоны составляет 1000 м по всему внешнему периметру границ национального парка. Также в состав проектируемой охранной зоны входят и участки внутри национального парка: по Елабужскому участковому лесничеству – 50 участков общей площадью 318879 кв. метров, по Челнинскому участковому лесничеству – 110 участков общей площадью 448725 кв. метров.

Площадь проектируемой охранной зоны по районам составляет: Тукаевский район – 59409494 кв. метра, в том числе внутренние участки – 448725 кв. метров (110 участков); Елабужский район – 100348360 кв. метров, в том числе внутренние участки – 318879 кв. метров (50 участков); Менделеевский район – 19847326 кв. метров; Нижнекамский район – 10306793 кв. метра; г. Набережные Челны – 1943282 кв. метра; г. Елабуга – 12264440 кв. метров. Всего по Национальному парку «Нижняя Кама» – 20411969 кв. метров; из них водный фонд – 75449611 кв. метров.

Сведения о лесах, расположенных в границах ООПТ, представлены в приложении № 5 к настоящему Лесному плану РТ.

1.9. Методологические и методические особенности разработки Лесного плана Республики Татарстан

Информация о методологических и методических особенностях разработки Лесного плана РТ приведена в приложении № 6 к настоящему Лесному плану РТ.

Раздел II. Оценка организации использования лесов, выполнения мероприятий по охране, защите, воспроизводству лесов и изменения характеристик лесов за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

2.1. Оценка достижения планируемых объемов использования лесов по видам использования лесов

Использование лесов юридическими лицами и населением в целях удовлетворения потребностей различных отраслей хозяйства и получения необходимых продуктов, имеющих спрос, также является основным источником финансовых доходов, необходимых для реализации государственной политики в области охраны и защиты лесов.

Виды использования лесов определены статьей 25 Лесного кодекса РФ, в регионе практически все они востребованы в том или ином объеме. В период действия Лесного плана РТ предполагаются следующие виды использования лесов: заготовка древесины, заготовка и сбор недревесных лесных ресурсов, осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства, ведение сельского хозяйства, осуществление научно-исследовательской деятельности, образовательной деятельности, осуществление рекреационной деятельности, создание лесных плантаций и их эксплуатация, выращивание лесных плодовых, ягодных, декоративных растений, лекарственных растений, создание лесных питомников и их эксплуатация, осуществление геологического изучения недр, разведка и добыча полезных ископаемых, строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создание и расширение морских и речных портов, строительство, реконструкция и эксплуатация гидротехнических сооружений, строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов, осуществление религиозной деятельности, иные виды, определенные в соответствии с частью 2 статьи 6 Лесного кодекса РФ.

Подробные данные о планируемых и фактических объемах использования лесов за период действия предыдущего Лесного плана РТ отображены в приложении № 7 к настоящему Лесному плану РТ.

Все арендаторы лесов, осуществляющие деятельность в целях заготовки древесины, сосредоточены в нескольких лесничествах: в Агрызском, Заинском, Кзыл-Юлдузском.

Планируемый объем использования лесов в целях заготовки древесины на период действия предыдущего Лесного плана РТ составлял 22715,7 тыс. куб. метров, фактический объем заготовленной древесины в результате использования лесов – 6871,2 тыс. куб. метров.

Заготовка и сбор недревесных лесных ресурсов, в частности заготовка елей и (или) деревьев других хвойных пород для новогодних праздников: планировалось 600 тыс. штук, объем выполненных работ за 2009–2022 годы составил 277,7 тыс. штук. Сбор и реализация других видов недревесных лесных ресурсов не планировались и не выполнялись.

Осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства осуществляется в 22 лесничествах, общий объем использования лесов в этих целях за период действия предыдущего Лесного плана РТ составил 1331520 гектаров, или 47,4 процента от запланированных 2809304 гектаров. Ежегодно площадь лесов, используемых в целях осуществления видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства, увеличивается, и в 2017 году объем использования составил 59,5 процента от запланированного в предыдущем Лесном плане РТ.

Использование лесов в целях ведения сельского хозяйства не распространено в регионе в связи с достаточным количеством освоенных земель сельскохозяйственного назначения. Наибольшая часть лесов, используемых для ведения сельского хозяйства, приходится на пчеловодство, которым занимаются многочисленные пасечники. Объем использования лесов по этому виду деятельности за период действия предыдущего Лесного плана РТ составил 6638,3 гектара, или 38,5 процента от запланированного. По состоянию на 1 января 2023 года общая площадь лесов, используемых в целях ведения сельского хозяйства, составляет 390,3 гектара, или 0,03 процента от общей площади земель лесного фонда.

Использование лесов в целях осуществления научно-исследовательской деятельности, образовательной деятельности, по отчетным данным 2022 года, ведется в трех лесничествах (Лаишевское, Лубянское, Сабинское) на общей площади 74333,3 гектара, что превышает запланированный в предыдущем Лесном плане РТ объем на 6,2 процента, общий объем использования лесов по данному виду использования за период действия предыдущего Лесного плана РТ составил 558682,7 гектара, или 79,8 процента от плана.

Лесные участки переданы в постоянное (бессрочное) пользование ГБПОУ «ЛЛТК» в Лубянском лесничестве в целях организации учебного процесса студентов колледжа.

Распоряжением Кабинета Министров РТ от 20.04.2007 № 580-р были организованы учебно-опытные хозяйства на базе государственных учреждений «Пригородный лесхоз» и «Сабинский лесхоз» в целях организации учебной базы, прохождения практических занятий, получения навыков работы студентами Казанского государственного аграрного университета. Для этих целей распоряжением Министерства были переданы в постоянное (бессрочное) пользование лесные участки в Лаишевском, Сабинском лесничествах, в аренду – в Зеленодольском лесничестве, где располагаются ЛССЦ, дендрологический сад,

а также опытные лесные участки по постепенным рубкам, заложенные в 1970-е годы Татарской лесной опытной станцией. Лесные участки переданы в постоянное (бессрочное) пользование в Лаишевском лесничестве Войсковой части, в Сабинском лесничестве государственному бюджетному учреждению «Учебно-опытный Сабинский лесхоз».

Осуществление рекреационной деятельности ведется в основном вблизи крупных городских агломераций (Пригородное, Лаишевское, Альметьевское, Нижнекамское, Зеленодольское лесничества). Общий объем использования лесов за период действия предыдущего Лесного плана РТ – 20092,9 гектара, что составляет 93,6 процента от запланированного.

Общий объем выращенного посадочного материала лесных растений (саженцев, сеянцев): планировалось 237522 тыс. штук, однако фактический объем составил 168674,9 тыс. штук, (71,0 процента) – данного объема достаточно для обеспечения фонда лесовосстановления посадочным материалом.

Осуществление геологического изучения недр, разведка и добыча полезных ископаемых нарастающими темпами ведутся в основном по всей юго-восточной части региона (Азнакаевское, Альметьевское, Бугульминское, Заинское, Калейкинское, Лениногорское, Нурлатское, Черемшанское лесничества). Общий объем использования лесов в этих целях за период действия предыдущего Лесного плана РТ составил 102073,5 гектара, или 309,2 процента от запланированного, а в 2022 году – 11451,3 гектара, что также превышает запланированный объем на 97,7 процента.

Объем использования лесов в целях строительства и эксплуатации водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, речных портов, причалов также превысил запланированные объемы за 2009–2018 годы на 1516,5 процента и составил 3760,9 гектара, а в 2022 году – на 414,1 процента от запланированного в предыдущем Лесном плане РТ объема и составил 189,7 гектара.

Строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов осуществлялись на площади 62846,5 гектара, что составляет 42,9 процента от запланированного.

Создание и эксплуатация объектов лесоперерабатывающей инфраструктуры: планировалось – на площади 15 гектаров на период действия предыдущего Лесного плана РТ, однако за этот период данный вид не используется.

Такие виды использования, как создание лесных плантаций и их эксплуатация, выращивание лесных плодовых, ягодных, декоративных растений, лекарственных растений, осуществление религиозной деятельности, иные виды, определенные в соответствии с частью 2 статьи 6 Лесного кодекса РФ, не планировались в предыдущем Лесном плане РТ, однако общий объем использования за период

действия составил 255,6 гектара, 493,4 гектара, 104,2 гектара, 51083,5 гектара соответственно.

Общий планируемый объем использования лесов соотнести с фактическими показателями невозможно из-за различных единиц измерений, однако отмечается тот факт, что только по трем видам деятельности фактический объем использования лесов превысил планируемый.

2.2. Анализ фактического освоения использования лесов и допустимого объема изъятия древесины

По видам целевого назначения леса РТ разделены на эксплуатационные и защитные леса, поэтому заготовка древесины в лесах региона ведется по всем возможным видам рубок, в зависимости от имеющихся ограничений.

Данные фактического и допустимого объема изъятия древесины по лесничествам, видам рубок и хозяйственным секциям за период действия предыдущего Лесного плана РТ отображены в приложении № 8 к настоящему Лесному плану РТ.

Общий планируемый объем заготовки древесины в предыдущем Лесном плане РТ на период его действия составил 22715,7 тыс. куб. метров, фактический объем заготовки древесины по всем видам рубок, в том числе силами арендаторов лесных участков, составил 6871,2 тыс. куб. метров, или 30,2 процента от запланированного объема заготовки древесины. Из общего объема заготовленной древесины в ходе рубок спелых и перестойных лесных насаждений заготовлено 1917,8 тыс. куб. метров (13,5 процента от плана), при рубке лесных насаждений при уходе за лесами – 2055,6 тыс. куб. метров (33,6 процента от плана), при вырубке поврежденных и погибших лесных насаждений – 2333,0 тыс. куб. метров (218,9 процента от плана), при рубке лесных насаждений на лесных участках, предназначенных для строительства, реконструкции и эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры, заготовлено по всем лесничествам 564,8 тыс. куб. метров (43,7 процента от плана).

Из общего планируемого объема заготовки древесины по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений планировалось заготовить 14237,9 тыс. куб. метров, фактический объем заготовки древесины составил 1917,8 тыс. куб. метров, или 13,5 процента расчетной лесосеки по рубкам спелых и перестойных насаждений. Из общего объема заготовленной древесины по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений на долю хвойных приходится 216,6 тыс. куб. метров, объем освоения расчетной лесосеки составляет 33,6 процента, объем заготовленной твердолиственной древесины – 46,7 тыс. куб. метров, что составляет 4,9 процента

от расчетной лесосеки, объем заготовленной мягколиственной древесины – 1654,5 тыс. куб. метров, или 13,1 процента от расчетной лесосеки. Наибольший показатель объема заготовленной древесины в ходе рубок спелых и перестойных лесных насаждений (210,5 тыс. куб. метров) – в Агрызском лесничестве, где располагаются два из пяти крупных арендаторов республики, использующих леса в целях заготовки древесины, также крупные объемы по заготовке древесины по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений – в Нурлатском лесничестве (206,5 тыс. куб. метров), в Сабинском лесничестве (180,2 тыс. куб. метров). Самый большой показатель освоения расчетной лесосеки по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений – в Камском лесничестве (51,5 процента), наименьший показатель – в Бугульминском лесничестве (2,9 процента). Являясь наиболее привлекательной с хозяйственной точки зрения, хвойная хозяйственная секция по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений освоена на 33,6 процента, мягколиственная – на 13,1 процента, а твердолиственная – на 4,9 процента ввиду отсутствия спроса на основные лесообразующие твердолиственные породы – дуб и клен.

Низкие показатели освоения расчетной лесосеки по рубкам спелых и перестойных лесов связаны прежде всего с несколькими причинами. Одна из них – это малое количество арендованных лесных участков в целях заготовки древесины (4 процента площади земель лесного фонда), т.к. леса Татарстана повсеместно представлены колочными, разрозненными лесными участками возле населенных пунктов и водных объектов, автомобильных трасс, представляющими прежде всего защитную и средообразующую ценность. Второй причиной является газификация населенных пунктов и промышленных объектов, которая составляет в среднем по региону более 90 процентов, это позволяет жить в комфортных условиях, однако снижает спрос на низкосортную дровяную древесину. Также отсутствие права у лесхозов осуществлять рубку спелых и перестойных лесных насаждений на неарендованной территории не позволяет полностью освоить расчетную лесосеку.

При рубке лесных насаждений при уходе за лесами общий объем заготовленной древесины составил 2055,6 тыс. куб. метров, из них на долю хвойных насаждений приходится 1078,1 тыс. куб. метров (52,4 процента), твердолиственных – 75,0 тыс. куб. метров (3,6 процента), мягколиственных – 902,4 тыс. куб. метров (44,0 процента). В Сабинском и Камском лесничествах показатели заготовки древесины при проведении рубок ухода составляют 317,0 тыс. куб. метров и 185 тыс. куб. метров соответственно, что является наибольшим показателем среди лесничеств.

Фактический объем заготовленной древесины при вырубке поврежденных и погибших лесных насаждений многократно превысил запланированный в предыдущем Лесном плане РТ практически во всех лесничествах РТ, за исключением

Лениногорского, Пригородного, Лубянского, что явилось следствием засухи и ожеледи 2010 года, от которых существеннее всего пострадали такие лесообразующие породы как ель – в северной части региона, береза – в юго-восточной части, дуб – в западной и центральной частях республики. Если в 2010 году объем заготовки древесины при проведении санитарных рубок составил 135,9 тыс. куб. метров, то в 2012 году, когда ослабленные насаждения начали массово усыхать, объем заготовленной древесины составил 241,4 тыс. куб. метров, рост продолжался до 2014 года, затем пошел на убыль. Однако лесных участков, поврежденных в результате природных явлений и нуждающихся в проведении санитарно-оздоровительных мероприятий, в Мамадышском, Агрызском, Азнакаевском, Нурлатском, Заинском, Бугульминском лесничествах достаточно, чтобы говорить о высоком ежегодном объеме санитарно-оздоровительных мероприятий в них.

При рубке лесных насаждений на лесных участках, предназначенных для строительства, реконструкции и эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры, заготовка древесины осуществлялась в основном в результате разрубки охранных зон линейных объектов в лесничествах, где использование лесов в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых является основным, таких как Альметьевское (145,1 тыс. куб. метров), Калейкинское (101,4 тыс. куб. метров), Лениногорское (59,7 тыс. куб. метров), Черемшанское (74,0 тыс. куб. метров).

2.3. Мероприятия по охране лесов, организации охраны лесов от пожаров

Ежегодно постановлением Кабинета Министров РТ утверждается план мероприятий по организации работы по охране лесов от пожаров на территории РТ. Указанным постановлением организуется деятельность министерств и ведомств, необходимая для пресечения нарушений пожарной безопасности в лесах и реализации мер по пропаганде пожарной безопасности. Осуществляется взаимодействие в области предупреждения и тушения лесных пожаров между Министерством, Главным управлением Министерства Российской Федерации по делам гражданской обороны, чрезвычайным ситуациями и ликвидации последствий стихийных бедствий по РТ и Министерством по делам гражданской обороны и чрезвычайным ситуациям РТ, позволявшее избежать возникновения и распространения лесных пожаров в лесах региона с 2011 по 2019 годы.

Региональный пункт диспетчерского управления, созданный на базе ГБУ «Лесопожарный центр», а также сеть лесопожарных станций (далее – ЛПС)

III типа в количестве 5 штук, ЛПС II типа в количестве 20 штук обеспечивают контроль над пожарной ситуацией в лесах региона.

Данные 20 ЛПС II типа осуществляют деятельность по обнаружению и тушению лесных пожаров в границах лесничеств по их территориальному расположению, а 5 ЛПС III типа дополнительно охватывают территории близлежащих лесничеств. ЛПС II типа территориально базируются в границах 17 из имеющегося в Республике Татарстан 31 межрайонного лесничества. Расстояния от действующих ЛПС III типа до 12 лесничеств без дислокации лесопожарных формирований достигают от 90 до 200 км, что в значительной степени увеличивает время реагирования на различные очаги возгорания. В зависимости от погодных условий и установленного класса пожарной опасности территория данных лесничеств находится в зоне повышенного риска возникновения лесных пожаров.

Учитывая изложенное, имеется необходимость создания в отдаленных от лесопожарных формирований лесничествах дополнительно 12 ЛПС II типа.

В соответствии со статьей 53 Лесного кодекса РФ Министерством в целях обеспечения пожарной безопасности за период действия предыдущего Лесного плана РТ проводился комплекс мероприятий на землях лесного фонда, направленных на предупреждение лесных пожаров, в частности устройство противопожарных минерализованных полос протяженностью 34221 км, прочистка противопожарных минерализованных полос протяженностью 65823,1 км и их обновление, что соответствует 149,5 процента и 98,2 процента соответственно от объемов, указанных в предыдущем Лесном плане РТ. Данные мероприятия проводились преимущественно возле населенных пунктов и вдоль автомобильных трасс.

Объем выполненных работ по созданию лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров – 293,4 км, ремонт и реконструкция лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров – 1901 км, что составляет 125,9 процента и 95,1 процента соответственно.

Проведение профилактического контролируемого противопожарного выжигания хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов выполнено в объеме 3600 гектаров, что соответствует 90,0 процента от плана.

Прочистка просек, уход за противопожарными разрывами не планировались в предыдущем Лесном плане РТ, однако объем выполненных работ составил 1320 км.

Общие объемы выполненных мероприятий по охране лесов от пожаров за период действия предыдущего Лесного плана РТ, а также плановые объемы на период действия настоящего Лесного плана РТ отображены в приложении № 9 к настоящему Лесному плану РТ.

Все намеченные мероприятия на предстоящий период действия Лесного плана РТ в указанном подразделе, последующих подразделах и приложениях к настоящему

Лесному плану РТ приведены в соответствие с приказом Минприроды России от 6 августа 2019 г. № 529 «Об утверждении перечня мероприятий по осуществлению отдельных полномочий Российской Федерации в области лесных отношений, переданных органам государственной власти субъектов Российской Федерации».

2.4. Мероприятия по защите лесов

В Татарстане наблюдение за неблагоприятными факторами, влияющими на состояние лесов, осуществляет Министерство по данным оперативной отчетности лесничеств и текущих лесопатологических обследований, а также филиал ФБУ «Рослесозащита» «Центр защиты леса Республики Татарстан», на основе государственного лесопатологического мониторинга и лесопатологических обследований.

На основании данных лесопатологических обследований, государственного лесопатологического мониторинга и проектов освоения лесов осуществляется планирование и выполнение санитарно-оздоровительных мероприятий.

На территории Татарстана основными факторами, вызывающими ослабление и гибель лесных насаждений, являются воздействие неблагоприятных погодных условий, болезни леса, повреждение энтомовредителями.

По основным санитарно-оздоровительным мероприятиям объем выполненных работ за предыдущий период действия Лесного плана РТ составил: очистка лесных насаждений от захламленности 10349,5 гектара, уборка неликвидной древесины – 93937,4 гектара, сплошные санитарные рубки – 7026,9 гектара, выборочные санитарные рубки – 51072,8 гектара. Кроме этого, проводились профилактические, в том числе биотехнические, мероприятия, а также локализация и ликвидация очагов вредных организмов химическим и микробиологическим методом. На предстоящий период действия Лесного плана РТ профилактические мероприятия в целях улучшения условий обитания и размножения насекомоядных птиц и других насекомоядных животных намечены во всех лесничествах республики. Для этих целей в лесохозяйственных регламентах лесничеств отмечены объекты биологического разнообразия с размерами буферных зон, подлежащих сохранению при отводе и вырубке лесосек.

В число объектов биологического разнообразия входят деревья с дуплами, деревья с большими гнездами, крупные муравейники. Сохранение данных объектов позволит регулировать численность вредителей путем сохранения мест обитания насекомоядных птиц и животных.

Кроме соблюдения границ буферных зон, планируется посев травянистых нектароносных растений путем включения кустарников в схему смешения с культивируемыми породами, что позволит увеличить кормовую базу для

насекомоядных птиц и животных, способных выполнять функции естественных энтомофагов.

Общие объемы выполненных мероприятий по защите лесов за период действия предыдущего Лесного плана РТ, а также плановые объемы на период действия настоящего Лесного плана РТ отображены в приложении № 10 к настоящему Лесному плану РТ.

2.5. Мероприятия по воспроизводству лесов

Лесовосстановительные работы в регионе проводятся способом искусственного лесовосстановления, комбинированным лесовосстановлением и естественным лесовосстановлением (создание условий, обеспечивающих быстрое воспроизводство вырубленных площадей ценными древесными породами). В предстоящий период действия Лесного плана РТ способы лесовосстановления останутся прежними.

В зависимости от лесорастительных условий, в предшествующий период действия Лесного плана РТ в качестве культивируемых пород в РТ использовались следующие древесные породы: сосна – 54 процента, ель – 23 процента, лиственница – 3 процента, дуб – 5 процентов, ясень – 1 процент, береза – 9 процентов, тополь – 4 процента, липа – 1 процент.

Схема смешения пород при закладке лесных культур классическая на протяжении многих лет, посадка осуществляется механическим и ручным способами.

В ряде лесничеств основной лесообразующей породой являются осина. Ее древесина имеет полное использование и сбыт, а ведение хозяйства сосредоточено на целенаправленном выращивании высокопродуктивных осиновых насаждений путем лесоводственных уходов и лесовосстановительных мероприятий.

Поэтому хозяйственно ценными древесными породами в регионе являются сосна, ель, лиственница, дуб, ясень, береза, осина, тополь, липа.

Работы по выращиванию посадочного материала проводятся в лесничествах в постоянных питомниках, закрепленных за лесхозами, согласно рабочему проекту лесного питомника, а также в ЛССЦ в отношении сеянцев с закрытой корневой системой.

За предыдущий период действия Лесного плана РТ количество выращенного стандартного посадочного материала (сеянцев) составило 120764,3 тыс. штук, из них с закрытой корневой системой – 60000 тыс. штук, а саженцев – 35108,6 тыс. штук.

Искусственное лесовосстановление за период действия предыдущего Лесного плана РТ проведено на площади 16369,0 гектара, что составляет 75,3 процента от запланированного, но этого достаточно, чтобы покрывать искусственной посадкой

нуждающиеся площади, т.к. освоение расчетной лесосеки по рубкам спелых и перестойных лесов в среднем по региону составило 13,0 процента.

Успешность приживаемости и роста лесных культур определяется количеством и своевременностью последующего агротехнического ухода. Агротехнический уход за лесными культурами проведен на площади 147615 гектаров.

Из рубок при уходе за лесами наиболее важными для дальнейшего развития насаждений являются рубки осветления и рубки прочистки, проводимые в молодняках с целью увеличения доли хозяйственно ценных древесных пород в составе насаждений. Данные мероприятия проводятся в республике ежегодно на площади не менее 2,6 тыс. гектаров, а общий объем выполненных работ за период действия предыдущего Лесного плана РТ составил 73683,6 гектара, что составляет 84,5 процента от запланированного объема в предыдущем Лесном плане РТ.

С целью создания благоприятных условий для увеличения прироста лучших деревьев к возрасту спелости за период действия предыдущего Лесного плана РТ осуществлялись рубки прореживания, проходные рубки на общей площади 52750,3 гектара, что составляет 56,7 процента от запланированного объема в предыдущем Лесном плане РТ.

Отклонения выполненных объемов работ по рубкам при уходе за лесами от запланированных обусловлены проведенными лесоустроительными работами на территории всех лесничеств в 2011–2018 годах, что повлияло на корректировки объемов данных видов работ по сравнению с запланированными в предыдущем Лесном плане РТ по состоянию на 1 января 2009 года ввиду изменения законодательства.

Увеличение лесистости региона является одной из важнейших целей, которую ставят Правительство РТ и Министерство. Стремление достичь поставленной цели показывает тенденция роста лесистости региона, которая по состоянию на 1 января 2009 составляла 17,4 процента, а по состоянию на 1 января 2023 года – 17,5 процента.

В 2010 году было принято решение о создании ЛССЦ, а в 2012 году при поддержке руководства Рослесхоза и Правительства РТ удалось реализовать планы и на базе Сабинского лесничества в п. Лесхоз был открыт ЛССЦ.

ЛССЦ представляет собой высокотехнологичный, инновационный комплекс мирового уровня, включающий в себя современные технологии по производству посадочного материала с закрытой корневой системой и лесных семян с улучшенными генетическими свойствами хвойных пород деревьев. Общая площадь застройки составляет 11,3 гектара, включая 4 теплицы общей площадью 1 гектар, 8 полей доращивания с автоматической системой затенения площадью 2,24 гектара, 5 полей доращивания без автоматической системы затенения площадью 1,08 гектара, а также высокоэффективный механизм по точечному высеву хвойных семян.

Посадочный материал с закрытой корневой системой обладает высокой приживаемостью. Опыт создания защитных лесных насаждений показал, что даже в засушливых погодных условиях посадочный материал с закрытой корневой системой дает высокую приживаемость.

С использованием посадочного материала с закрытой корневой системой ежегодно на неудобных землях сельхозформирований РТ создаются защитные противоэрозионные лесные насаждения на площадях 2200–2500 гектаров, в том числе с террасированием крутых склонов путем устройства выемочно-насыпных террас – 670–700 гектаров. На создание защитных насаждений и лесных культур в целом по РТ ежегодно используется посадочного материала с закрытой корневой системой 8,2–8,5 млн штук.

ГБУ «Учебно-опытный Сабинский лесхоз» заготавливает семена своими силами, перерабатывая при этом до 20 т шишек. Контроль за качеством семян осуществляют работники семенной лаборатории, которая создана при ЛССЦ. Для конкретного анализа качества заготовленных семян они направляются на Татарскую лесосеменную станцию филиала ФБУ «Рослесозащита» «Центр защиты леса Республики Татарстан». Из заготовленных семян более 95 процентов соответствуют первому классу качества.

Постепенно наращивается опыт работы по выращиванию посадочного материала с закрытой корневой системой, привлекаются работники лаборатории, запланирована масштабная работа по микроклональному размножению растений: древесных пород, декоративных кустарников и даже цветов. В деятельности ЛССЦ важным направлением является отбор в лесах РТ наиболее перспективных, быстрорастущих, полнодревесных, устойчивых к болезням форм древесной растительности и их размножение в целях повышения продуктивности лесных насаждений.

Общие объемы выполненных мероприятий по воспроизводству лесов за период действия предыдущего Лесного плана РТ, а также плановые объемы на период действия настоящего Лесного плана РТ отображены в приложении № 11 к настоящему Лесному плану РТ.

2.6. Мероприятия по лесоразведению и рекультивации земель

Мероприятия по рекультивации земель на период действия предыдущего Лесного плана РТ не планировались и не проводились. В период действия Лесного плана РТ они будут осуществляться лесопользователями за счет собственных средств после истечения сроков договоров аренды согласно проектам освоения лесов и проектам рекультивации земель.

Мероприятия по лесоразведению на период действия предыдущего Лесного плана РТ не планировались и не проводились. Объемы по лесоразведению на период действия настоящего Лесного плана РТ отображены в приложении № 12 к настоящему Лесному плану РТ.

2.7. Распределение площади лесов и запаса древесины по основным лесообразующим породам и кустарникам

Распределение площади всех лесов региона и запаса древесины по состоянию на 1 января 2018 года с распределением по видам целевого назначения отображено в приложении № 13 к настоящему Лесному плану РТ.

Общая площадь покрытых лесной растительностью земель в республике на 1 января 2019 года составляла 1188,6 тыс. гектаров, общий запас древесины на этой площади – 212,3 млн куб. метров, показатели превышают данные предыдущего Лесного плана РТ на 7,2 тыс. гектаров и на 13,9 млн куб. метров соответственно.

Общая площадь покрытых лесной растительностью земель в республике на территории лесного фонда на 1 января 2023 года составляет 1184,0 тыс. гектаров, общий запас древесины на этой площади – 216,0 млн куб. метров.

Основными лесообразующими породами РТ являются сосна, ель, дуб, клен, липа, береза, осина. Вяз и пихта чаще являются сопутствующими в смешанных насаждениях. Насаждения с преобладанием лиственницы, ясеня и тополя – это искусственно созданные насаждения, причем нередко без примеси других древесных пород. Ольха серая, ольха черная, ива древовидная, ива кустарниковая произрастают в основном в сырых, труднодоступных местах, но встречаются и в составе насаждения наряду с основными лесообразующими породами. Кедровое насаждение отмечено в Волжско-Камском ГПБЗ и является искусственно созданным.

По площади и по запасу насаждения республики преимущественно мягколиственные, на их долю приходится 719,4 тыс. гектаров покрытой лесом территории и 130,8 млн куб. метров древесины, что составляет 60,5 процента от общего запаса насаждений региона. Однако в таких лесничествах, как Арское, Агрызское, Ислейтарское, Зеленодольское, Пригородное, Лубянское, в Волжско-Камском ГПБЗ, Национальном парке «Нижняя Кама» запасы древесины хвойных пород, преимущественно сосны, составляют 40 процентов и более, а общая площадь покрытых лесом площадей, где преобладают хвойные породы, по республике – 271,1 тыс. гектаров с общим запасом древесины 58,6 млн куб. метров.

Твердолиственные породы в целом по республике – это в основном сопутствующие древесные породы, но в Буинском, Кайбицком, Приволжском и Тетюшском лесничествах доля их участия в общем составе насаждений – 30 процентов и более. Характеризуется это районом расположения лесничеств –

Предволжье, где наряду с лесостепными почвами представлены серые лесные и черноземные типы почв. Общая площадь лесов региона, покрытая твердолиственными породами, – 193,5 тыс. гектаров, с общим запасом древесины 26,6 млн куб. метров.

Средний возраст лесных насаждений региона составляет 54 года, в защитных лесах этот показатель – 58 лет, в эксплуатационных – 50 лет.

По данным на 1 января 2023 года по запасу древесины покрытых лесом земель в РТ выделяются три основные породы, преобладающие по объему древесины над остальными древесными породами: сосна с общим запасом древесины 43,2 млн куб. метров, осина с общим запасом древесины 40,8 млн куб. метров и липа с общим запасом древесины 48,9 млн куб. метров.

Сосна – одна из преобладающих древесных пород в лесничествах, где ограничены или вовсе запрещены хозяйственные работы, связанные с заготовкой древесины, ввиду ограничений, связанных с отнесением к защитным лесам. Это подтверждает и разница в среднем возрасте сосновых насаждений – 11 лет (в защитных лесах – 61 год, в эксплуатационных – 50 лет). Сосновые насаждения в регионе отнесены к спелым и перестойным на площади 15,7 тыс. гектаров лесов. Наряду с этим сосна всегда являлась в республике основной породой, применяемой при искусственном лесовосстановлении, поэтому площадь сосновых молодняков составляет 49,5 тыс. гектаров, средневозрастных насаждений – 86,9 тыс. гектаров с запасом древесины 24,0 млн куб. метров (55,6 процента).

До утверждения лесоустроительной инструкции 2011 года все насаждения республики с преобладанием липы были отнесены к особо защитным участкам лесов, где запрещается заготовка древесины, что повлияло на общий прирост липовых насаждений и на распределение запаса древесины по группам возраста. Запас спелых и перестойных липовых насаждений составляет 30,7 млн куб. метров (62,7 процента), это самый высокий показатель среди всех древесных пород, а средний возраст липы (72 года) резко не отличается в зависимости от вида целевого назначения лесов.

Насаждения с преобладанием березы и осины встречаются во всех районах республики и занимают площадь 202,9 тыс. гектаров и 238,0 тыс. гектаров соответственно, с общим объемом древесины у березы 33,6 млн куб. метров, у осины 40,8 млн куб. метров. Породы прекрасно возобновляются на вырубках и других не покрытых лесом площадях, без искусственного вмешательства, могут произрастать как чистыми насаждениями, так и смешанными в группе со всеми встречающимися породами в регионе.

Дубовые и кленовые насаждения из общего числа твердолиственных насаждений занимают площадь 189,1 тыс. гектаров (98,1 процента) с общим запасом древесины 26,1 млн куб. метров, практически вся древесина этих пород является низкотоварной и пользующейся спросом только в виде дров. Вследствие морозов

1978–1979 годов, когда температура воздуха в некоторых районах Татарстана опустилась до минус 50°С, твердолиственные породы наиболее всего пострадали от морозных трещин. Учитывая средний возраст дуба – 63 года, клена – 35 лет, а также общую долю газификации населенных пунктов региона, объем твердолиственных насаждений в доле участия основных лесообразующих пород будет расти.

Насаждения с преобладанием ели по большей части являются искусственно созданными и произрастают преимущественно в северной части региона, районе хвойно-широколиственных (смешанных) лесов европейской части Российской Федерации, на площади 68,1 тыс. гектаров. В случае, если в ближайшие годы не произойдет природных аномалий, аналогичных засухе 2010 года, доля участия ели в составе насаждений региона увеличится.

2.8. Динамика распределения площади лесов по группам древесных пород и группам возраста

Распределение площади лесов, за исключением лесов, расположенных на землях обороны и безопасности, по группам древесных пород и группам возраста по основным лесообразующим породам отображено в приложении № 14 к настоящему Лесному плану РТ.

Общая покрытая лесом площадь региона (за исключением лесов, расположенных на землях обороны и безопасности) с основными лесообразующими породами по состоянию на 1 января 2023 года составляет 1183,5 тыс. гектаров, с общим запасом древесины 215930 тыс. куб. метров. Эти же показатели – в предыдущем Лесном плане РТ (1180,1 тыс. гектаров и 197244 тыс. куб. метров соответственно), увеличение лесистости и объема древесины отмечается практически во всех лесничествах.

Однако в нескольких лесничествах, таких как Альметьевское, Калейкинское, Нурлатское, произошли обратные тенденции, например, в Черемшанском лесничестве площадь покрытых лесом земель уменьшилась на 0,6 тыс. гектаров, а объем древесины – на 168,9 тыс. куб. метров. В конце 2010 года на юге Татарстана прошел ледяной дождь (ожеледь), что привело к покрытию деревьев ледяной коркой толщиной до 3 см. Наиболее всего пострадала основная лесообразующая порода лесничеств южной части региона – береза, которая после засухи и ожеледи 2010 года не смогла естественным образом восстановиться, и березовые рощи начали усыхать, что сказалось на общем объеме заготовленной древесины при рубке поврежденных и погибших лесных насаждений, объем был превышен по отношению к запланированному в предыдущем Лесном плане РТ (приложение № 8 к настоящему Лесному плану РТ).

Распределение площадей по группам возраста по всем хозяйственным секциям следующее: на долю молодняков приходится 17,6 процента площадей, средневозрастных – 34,9 процента, приспевающих – 16,1 процента, спелых – 24,6 процента, перестойных – 6,8 процента. По данным предыдущего Лесного плана РТ, распределение площадей по группам возраста следующее: молодняки – 26,3 процента, средневозрастные – 35,5 процента, приспевающие – 15,5 процента, спелые – 19,5 процента, перестойные – 3,2 процента.

В целом по республике наблюдается постепенное увеличение среднего возраста насаждений, что также отмечено в приложении № 15 к настоящему Лесному плану РТ, и прироста древесины спелых и перестойных насаждений за счет фактического освоения расчетной лесосеки по рубкам спелых и перестойных насаждений не в полном объеме от расчетной лесосеки (приложение № 8 к настоящему Лесному плану РТ).

Во всех группах пород наблюдается тенденция уменьшения общей площади и запасов молодняков и увеличение этих показателей у спелых и перестойных насаждений. Увеличение площади лесов группы возраста «спелые и перестойные» у мягколиственных насаждений составило 63,4 тыс. гектаров с общим объемом древесины 17263,4 тыс. куб. метров, площадь мягколиственных молодняков уменьшилась на 28,7 тыс. гектаров, а уменьшение объема древесины составило 1059,8 тыс. куб. метров. У твердолиственных и хвойных насаждений наблюдается похожая картина, но с меньшим варьированием.

Распределение площади по группам древесных пород по состоянию на 1 января 2023 года следующее: хвойные – 22,9 процента, твердолиственные – 16,3 процента, мягколиственные – 60,8 процента. По данным предыдущего Лесного плана РТ распределение площадей по группам древесных пород следующее: хвойные – 27,3 процента, твердолиственные – 11,6 процента, мягколиственные – 61,1 процента. Уменьшение общей площади покрытых лесом площадей хвойных насаждений связано прежде всего с усыханием еловых лесов в северной части республики в результате засухи 2010 года. Твердолиственные насаждения увеличили площадь за счет частичной смены перестойных липовых насаждений в результате естественного отпада кленовыми насаждениями, однако отсутствие реализации древесины клена позволяет говорить о дальнейшей тенденции увеличения объема породы в средних таксационных показателях на лесных участках региона.

Общая покрытая лесом площадь региона на территории лесного фонда по состоянию на 1 января 2023 года с основными лесообразующими породами составляет 1184,0 тыс. гектаров, с общим запасом древесины 216030 тыс. куб. метров.

2.9. Изменение площади лесов по полнотам, классам бонитета в разрезе групп возраста

По состоянию на 1 января 2023 года общая площадь покрытых лесом площадей по основным лесообразующим породам составляет 1184,0 тыс. гектаров, что по отношению к показателям предыдущего Лесного плана РТ составляет 100,9 процента. Из этой площади на хвойные лесообразующие породы приходится 22,9 процента, на твердолиственные – 16,3 процента, доля мягколиственных составляет 60,8 процента от площади. По данным предыдущего Лесного плана РТ, соотношение покрытых лесом площадей по основным лесообразующим породам составляло: хвойные – 24,5 процента, твердолиственные – 16,4 процента, мягколиственные – 59,1 процента.

Динамика изменений показывает увеличение общей площади мягколиственных пород за счет уменьшения хвойных по причине усыхания еловых, пихтовых насаждений в результате засухи 2010 года, что привело к замещению площадей порослевыми породами – береза, осина.

С увеличением среднего возраста происходит уменьшение сомкнутости насаждений (коэффициента полноты), за период 2009–2018 годов по хвойным хозяйствам площади насаждений с полнотой 0,8–1,0 уменьшились на 11,4 процента, твердолиственных – на 2,8 процента, мягколиственных – на 34,1 процента, в свою очередь площади насаждений с полнотой 0,3–0,5 увеличились в среднем на 4,5 процента.

По состоянию на 1 января 2023 года в хвойных хозяйствах региона средний класс бонитета равен II и выше, площадь этих насаждений занимает 249,9 тыс. гектаров, или 98,5 процента от общей площади хвойных насаждений, за счет преобладания сосны. В мягколиственном хозяйстве также преобладают насаждения с бонитетом II и выше, общая площадь которых составляет 574,7 тыс. гектаров, или 82,1 процента от общей площади, покрытой основными мягколиственными лесообразующими породами, за счет насаждений, где преобладающей порода является береза. Из твердолиственных насаждений наибольшую площадь занимают выделы с преобладанием дуба, где средний бонитет – III, доля таких выделов составляет 49,1 процента. Резких колебаний распределения площадей по бонитетам по сравнению с данными предыдущего Лесного плана РТ не наблюдается.

2.10. Изменение таксационных характеристик лесных насаждений

Данные средних таксационных показателей, за исключением лесов, расположенных на землях обороны и безопасности, по состоянию на 1 января

2009 года и на 1 января 2018 года приведены в приложении № 15 к настоящему Лесному плану РТ.

По состоянию на 1 января 2023 года площадь покрытых лесом земель, за исключением лесов, расположенных на землях обороны и безопасности, составляет 1183,5 тыс. гектаров, что по отношению к данным предыдущего Лесного плана РТ составляет 100,9 процента. Увеличение покрытых лесом площадей связано с зарастанием не используемых по прямому назначению сельскохозяйственных угодий, использованием сеянцев и саженцев стандартных параметров, позволяющих осуществлять переводы в покрытую лесом площадь лесных культур в срок.

Кардинальное изменение площади покрытых лесом земель иных категорий связано с отнесением лесных участков общей площадью 10481 гектар к землям лесного фонда.

Средний возраст лесных насаждений составляет 54 года, по данным 2009 года этот показатель составлял 49 лет. Средний запас покрытых лесом площадей составляет 182 куб. метра / гектар, а в спелых и перестойных насаждениях – 224 куб. метра / гектар, в 2009 году эти показатели составляли 172 и 214 куб. метров / гектар соответственно. Увеличение среднего возраста и средних объемов древесины говорит о неиспользовании расчетной лесосеки по рубкам спелых и перестойных насаждений, данные показатели отображены в приложении № 8 к настоящему Лесному плану РТ.

Средний класс бонитета составляет 1,6, средняя относительная полнота – 0,67, средний прирост по запасу составляет 3,5 куб. метра / гектар. Данные показатели по РТ коренным образом не претерпели изменений по сравнению с данными предыдущего Лесного плана РТ.

Средний таксационный состав насаждений определился следующим образом: 2Б 2Ос 2Лп 2С 1Д 1Кл. По сравнению с данными десятилетней давности из состава исключена ель, которая составляла менее 5 процентов из общей массы деревьев, причиной послужило массовое усыхание после засухи 2010 года еловых насаждений в северной части республики (Сабинское, Мамадышское, Елабужское, Агрызское лесничества) – южной границе района хвойно-широколиственных (смешанных) лесов европейской части Российской Федерации, где имеются вкрапления еловых насаждений, т.к. именно здесь проходит южная граница ареала произрастания ели, поэтому порода особо подвержена температурным колебаниям. По сравнению с данными 2009 года в средний состав насаждений вместо одной единицы липы включен клен. Насаждения, в составе которых с разной долей участия произрастает клен, в регионе повсеместны. В основном клен – сопутствующая порода в дубовых и липовых насаждениях. Однако в отличие от других пород, товарная привлекательность клена практически отсутствует, а запасы березы, осины

полностью удовлетворяют потребности в дровах. Таким образом, объем клена в общем среднем составе будет только расти в последующие годы.

2.11. Причины ослабления, деградации и гибели лесов

Мониторинг усыхания, ослабления и гибели лесов под воздействием различных природных и антропогенных факторов в республике ежегодно проводится Министерством совместно с филиалом ФБУ «Рослесозащита» «Центр защиты леса Республики Татарстан» наземными и дистанционными методами. Целью работ является постоянный контроль за состоянием лесов, выявление патологических изменений состояния насаждений для дальнейшего планирования лесозащитных и других лесохозяйственных мероприятий. На основе отчетных материалов за 2009–2022 годы имеются основные данные о причинах ослабления, деградации и гибели лесов.

Лесных насаждений, причиной усыхания которых служат лесные пожары, не выявлено. Стабильная работа ГБУ «Лесопожарный центр», развитая сеть ЛПС, оснащенная необходимым оборудованием и техникой, позволяют держать лесопожарную ситуацию в регионе под особым контролем.

По причине погодных и почвенно-климатических факторов отмечено ослабление насаждений на площади 3649 гектаров, основными причинами явились засуха и последующие ветровалы насаждений. Стоит отметить, что в 2009 году это служило причиной усыхания насаждений всего в 2,0 процента случаев, а в 2010 году – 1,9 процента. Начиная с 2011 года начали четко проявляются последствия аномальной засухи 2010 года, усыхание насаждений наблюдается на протяжении ряда лет и является причиной их ослабления в более чем 35 процентах случаев ежегодно. Кроме этого, в 24,7 процента случаев погодные условия являются самой распространенной причиной гибели лесных насаждений в регионе. Общая площадь насаждений, погибших по причине погодных и почвенно-климатических факторов, за отчетный период составляет 280,4 гектара.

Болезни леса связаны с погодными условиями из-за ослабления насаждений в результате резких погодных колебаний. Основными болезнями, повреждающими насаждения в регионе, являются ложный трутовик и корневая губка. Усыхание лесов различной степени по причине влияния болезней в республике отмечено на площади 1109,2 гектара, что составляет 30,4 процента от общей площади поврежденных насаждений за период действия предыдущего Лесного плана РТ и является основной причиной усыхания насаждений в регионе. Кроме этого, болезни послужили причиной гибели насаждений с 2009 года на площади 4705,2 гектара, или 43,3 процента от площади погибших лесных насаждений за период действия предыдущего Лесного плана РТ.

После влияния погодных условий и болезней леса следует повреждение насекомыми на общей площади 28,7 гектара. Основным вредителем является короед-типограф, поражающий преимущественно еловые насаждения, в значительной степени подвергшиеся засухе 2010 года.

Погодные условия, вредители и болезни леса явились обстоятельствами, приведшими к увеличению объемов рубок поврежденных и погибших лесных насаждений во всех лесничествах, за исключением Лениногорского, Пригородного и Лубянского лесничеств. Превышение – на 1267,4 тыс. куб. метров ликвидной древесины (на 118 процентов) от планируемого объема в предыдущем Лесном плане РТ (приложение № 8 к настоящему Лесному плану РТ).

В Татарстане дикими животными, повреждающими лесные насаждения, являются лоси, кабаны и бобры.

Животные становятся причиной ослабления или усыхания насаждений, факты гибели лесных насаждений после повреждения дикими животными за период действия предыдущего лесного плана выявлены на площади 1247 гектаров. В случае повреждения бобрами, животные подгрызают малоценные породы деревьев малого и среднего диаметра, основным ресурсом бобров являются ива, ольха, осина. Роющая деятельность кабана на лесных участках с проведенным искусственным лесовосстановлением отрицательно сказывается на общей приживаемости лесных культур и часто приводит к полному уничтожению посадочного материала.

В отличие от бобров, промышляющих вблизи водных объектов, и кабанов, предпочитающих только дубовые семена, безусловно основным животным – «врагом» насаждений в регионе является лось. Животное оказывает существенное влияние на породы, являющиеся основными, из числа применяемых при лесовосстановительных работах (сосна, в отдельных случаях ель, дуб), повреждая верхушки молодых деревьев, что, как правило, приводит к развитию болезней или снижает продуктивность. Кроме этого, питаясь корой осины, причем не только молодняков, но и средневозрастных деревьев, лоси способствуют возникновению очагов болезней, что также приводит к общему снижению ликвидности древесины.

Государственным комитетом РТ по биологическим ресурсам (далее – Госкомитет) ежегодно проводится учет численности диких животных и распределяются квоты по районам на отстрел, в том числе лосей, на следующий охотничий период. По данным зимнего маршрутного учета 2023 года, численность лосей в Татарстане составляет 15 819 особей, что на 7 403 особи больше, чем в 2018 году, и на 9 943 особи больше, чем по состоянию на 2009 год. За десятилетний период действия предыдущего Лесного плана РТ наблюдается прирост численности особей лося на 50,3 процента. В свою очередь, лимит добычи лося с 1 августа 2023 года по 1 августа 2024 года Госкомитетом установлен в количестве 865 особей.

Таким образом, количество лосей на 1000 гектаров лесных и полевых угодий в регионе составляет 2,7 особи, и численность животных растет в среднем на 16 процентов в год, что говорит о занижении ежегодных объемов добычи копытных животных. Для создания оптимального количества лосей в регионе (2–3 особи на 1000 гектаров) необходимо проводить ежегодный отстрел не менее 2530 особей в течении 5 последующих лет, что повлияет на сокращение потрав лесных культур.

Общая площадь лесов региона, поврежденных животными за период действия предыдущего лесного плана, составляет 399,7 гектара, или 1,0 процента от общего количества поврежденных насаждений.

Антропогенное воздействие на леса представляет собой абсолютно любой вид жизнедеятельности человека, оказывающий влияние. В регионе антропогенное воздействие носит локальный, региональный и даже федеральный характер: по республике проходит несколько федеральных автомобильных трасс. Поскольку регион является промышленно развитым, немалое влияние оказывают промышленные узлы – Казанский, Набережночелнинский, Нижнекамский, где сосредоточена основная масса промышленных предприятий.

Повреждение насаждений или отдельно стоящих деревьев при лесохозяйственной или сельскохозяйственной деятельности также является антропогенной причиной ослабления или усыхания насаждений. Однако стоит отметить, что на долю антропогенных факторов приходится всего 0,1 процента площадей поврежденных насаждений (37,1 гектара). Большая доля защитных лесов с ограниченным хозяйственным пользованием, соблюдение культуры ведения лесного хозяйства – факторы, которые позволят держать антропогенное воздействие на леса на низком уровне в ближайшие десятилетия.

Непатогенные факторы, оказавшие негативное влияние на санитарное состояние лесов республики, за период действия предыдущего лесного плана зафиксированы на площади 304,8 гектара, в том числе по причинам ослабления из-за внутривидовой конкуренции – 126,1 гектара, межвидовой конкуренции – 178,7 гектара. Непатогенные факторы не оказывают существенного влияния на лесные насаждения РТ, по степени усыхания наблюдается в основном не более 10 процентов площади насаждений в 96,5 процента насаждений, поврежденных этими факторами. Гибели насаждений от непатогенных факторов в РТ не зафиксировано. В период действия Лесного плана РТ вероятности ухудшения состояния насаждений от непатогенных факторов не предвидится.

Информация по площадям ослабления, деградации и причинам гибели насаждений приводится в приложении № 16 к настоящему Лесному плану РТ.

Раздел III. Оценка лесных ресурсов и средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций лесов, рынков лесопродукции и перспектив освоения лесов

3.1. Информация об оценке и перспективах использования лесных ресурсов населением для собственных нужд, а также об использовании лесов коренными малочисленными народами Российской Федерации

Нормативы использования лесных ресурсов населением для собственных нужд в РТ регулируются Законом Республики Татарстан от 22 мая 2008 года № 22-ЗРТ «Об использовании лесов в Республике Татарстан».

В РТ лесные ресурсы населением для собственных нужд используются только в целях заготовки древесины.

Граждане при необходимости могут заготавливать для собственных нужд:

1) один раз в 25 лет до 100 куб. метров древесины для строительства дома и надворных построек;

2) один раз в 10 лет до 50 куб. метров древесины для ремонта дома и надворных построек;

3) один раз в год до 20 куб. метров древесины на хозяйство для отопления помещений;

4) один раз в 10 лет до 20 куб. метров древесины для возведения и (или) ремонта некапитальных строений, сооружений на лесных участках, предоставленных в безвозмездное пользование для осуществления сельскохозяйственной деятельности.

В целях заготовки древесины населением для собственных нужд чаще осуществляются такие виды рубок, как рубка спелых и перестойных лесных насаждений, а также рубка поврежденных и погибших лесных насаждений, во всех лесничествах республики с различной долей интенсивности.

Объем древесины, возможный для использования населением для собственных нужд в целях заготовки древесины, многократно превышает фактические объемы. Общий объем заготовки древесины населением для собственных нужд за период действия предыдущего Лесного плана РТ составил 1450,0 тыс. куб. метров на общей площади 19614,6 гектара, общая стоимость древесины составила 44311,7 тыс. рублей.

Наибольший объем древесины, заготовленной населением для собственных нужд: в Камском лесничестве – 170,1 тыс. куб. метров, в Билярском лесничестве – 121,3 тыс. куб. метров, в Нурлатском лесничестве – 121,2 тыс. куб. метров (лесничества, где преобладают сплошные лесные массивы, отнесенные к эксплуатационным лесам).

Учитывая постоянный рост охвата газификацией территории региона, тенденцию перехода на кирпичное строительство жилых домов, утвержденную

кратность возможности использования лесных ресурсов, объем использования древесины населением для собственных нужд в целях заготовки древесины на предстоящий период действия Лесного плана РТ уменьшится по сравнению с данными за период действия предыдущего Лесного плана РТ и составит не более 70 тыс. куб. метров ежегодно.

Кроме этого, постановлением Государственного комитета РТ по тарифам от 07.10.2020 № 107-2/нпс-2020 «Об установлении для граждан ставок платы по договору купли-продажи лесных насаждений для собственных нужд в Республике Татарстан» были установлены новые ставки с пятикратным увеличением стоимости лесных насаждений по отдельным их породам, что также способствует общей тенденции снижения объемов рубок спелых и перестойных лесных насаждений, однако не способствует уменьшению доходов от реализации древесины по договорам купли-продажи.

Использование лесных ресурсов населением для собственных нужд кроме как в целях заготовки древесины в предстоящий период действия Лесного плана РТ не планируется.

Коренные малочисленные народы из числа утвержденных постановлением Правительства Российской Федерации от 24 марта 2000 г. № 255 «О Едином перечне коренных малочисленных народов Российской Федерации» в РТ не проживают, использование лесов не ведется.

3.2. Информация об инвестиционных проектах

В целях стимулирования региональной экономики, привлечения иностранного капитала, создания рабочих мест, а также реализации инвестиционных программ на территории Елабужского района РТ 20 ноября 2007 года была построена и открыта особая экономическая зона промышленно-производственного типа «Алабуга» (ОЭЗ ППТ «Алабуга»). Ее территория служит площадкой для реализации производственного процесса компаний-резидентов, для которых создается необходимая инфраструктура, а также имеются налоговые льготы.

Именно на этой площадке 18 августа 2010 года получило статус резидента ООО «Кастамону Интегрейтед Вуд Индастри», дочерняя компания турецкого производителя Kastamonu Entegre, входящая в группу компаний Hayat Holding, которая производит МДФ, необработанные древесно-стружечные плиты, ламинированный паркет, фанеру, мебельные и дверные панели. Открытие первой очереди завода состоялось 29 сентября 2014 года, второй очереди – 24 июня 2016 года.

Общий объем закупаемой заводом древесины для производства составляет 1,4 млн куб. метров. Сырьем для производства служат хвойные и лиственные породы. Ввиду удобного географического расположения завода сырье поставляется из РТ,

Кировской области, Удмуртии, Пермского края. Подведомственными учреждениями Министерства – лесхозами выполняется план по поставке древесины в объеме 403 тыс. куб. метров ежегодно.

Информация о потребности в сырье и обеспеченности им промышленности, перерабатывающей лесные ресурсы, отображена в приложении № 17 к настоящему Лесному плану Республики Татарстан. Объемы производимой продукции и объемы потребляемых лесных ресурсов указаны в том числе с учетом импорта древесины из других регионов.

3.3. Рынки реализации древесины и иной лесной продукции

Информация о рынках реализации древесины и иной лесной продукции за год, предшествующий разработке Лесного плана РТ, и на период действия Лесного плана РТ указана в приложении № 18 к настоящему Лесному плану РТ.

3.4. Использование лесов с целью заготовки и сбора недревесных лесных ресурсов, заготовка пищевых лесных ресурсов и сбор лекарственных растений, заготовка живицы

В РТ использования лесов в целях заготовки пищевых лесных ресурсов и сбора лекарственных растений, заготовки живицы за период действия предыдущего Лесного план РТ не было и на предстоящий период не планируется.

Использование лесов в целях заготовки и сбора недревесных лесных ресурсов, а именно заготовки елей и (или) деревьев других хвойных пород для новогодних праздников, на предстоящий период действия Лесного плана РТ планируется в количестве 5,5 тыс. штук ежегодно.

3.5. Использование лесов с целью осуществления рекреационной деятельности

По состоянию на 1 июля 2019 года количество договоров аренды, заключенных Министерством с целью осуществления рекреационной деятельности, – 649 штук в отношении площади общим размером 1297,3 гектара, кроме этого, в постоянное (бессрочное) пользование передано 57 участков на площади 302,1 гектара, т.е. общая площадь лесов, используемых в целях осуществления рекреационной деятельности, составляет 0,13 процента от общей площади лесов республики.

По состоянию на 1 января 2023 года количество договоров аренды, заключенных Министерством с целью осуществления рекреационной деятельности, – 914 штук в отношении площади общим размером 1771,94 гектара, кроме этого, в постоянное (бессрочное) пользование передано 86 участков на

площади 526,48 гектара, т.е. общая площадь лесов, используемых в целях осуществления рекреационной деятельности, составляет 0,14 процента от общей площади лесов республики.

Данный вид использования лесов разрешен во всех лесничествах республики, потому общий неиспользованный потенциал лесов, возможных для использования в целях осуществления рекреационной деятельности, составляет 1232,2 тыс. гектаров. Однако практически 90 процентов лесных участков, используемых в данных целях, расположены в шести лесничествах (Альметьевское, Зеленодольское, Камское, Лаишевское, Нижнекамское, Пригородное) вокруг крупных городов, и увеличение количества лесных участков, используемых в целях осуществления рекреационной деятельности, в предстоящий период действия Лесного плана РТ преимущественно предполагается именно в этих лесничествах. Общий потенциал лесов, возможных для использования в целях осуществления рекреационной деятельности, который будет высоко востребован в предстоящий период действия Лесного плана РТ, – 182,7 тыс. гектаров.

3.6. Использование лесов для осуществления видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства

В соответствии со статьей 27 Федерального закона от 24 июля 2009 года № 209-ФЗ «Об охоте и о сохранении охотничьих ресурсов и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации» и Положением о Государственном комитете РТ по биологическим ресурсам, утвержденным постановлением Кабинета Министров РТ от 15.12.2017 № 996, охотничьи хозяйства для пользования животным миром предоставляются юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям в пределах лесных и земельных участков, расположенных в общедоступных охотничьих угодьях, площадь которых в республике составляет 28,07 процента. В целях охраны, воспроизводства, рационального использования, учета государственного охотничьего фонда, на территории республики организовано 102 охотничьих хозяйства. В целях комплексной охраны охотничье-промысловой фауны организовано 5 государственных охотничьих заказников.

Леса, расположенные в границах земель лесного фонда, предоставляются пользователям в целях осуществления деятельности в сфере охотничьего хозяйства на основании договоров аренды лесных участков. По состоянию на 1 июля 2019 года количество заключенных с Министерством договоров для осуществления видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства – 26 в отношении площади общим размером 176434 гектара.

По состоянию на 1 января 2023 года количество заключенных с Министерством договоров для осуществления видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства – 33 в отношении площади общим размером 166959,95 гектара.

Преимущественно используемые в этих целях на сегодняшний день леса расположены в районах с наибольшим коэффициентом лесистости и высокой концентрацией основных добываемых в регионе животных (кабан, лось, косуля, заяц, куропатка, рябчик, тетерев).

Площадь лесов региона, где запрещена деятельность в сфере охотничьего хозяйства, составляет 370,2 тыс. гектаров. Общий неиспользованный потенциал лесов, где допускается и возможна деятельность в сфере охотничьего хозяйства, составляет 656,0 тыс. гектаров.

3.7. Использование лесов в целях ведения сельского хозяйства

В РТ использование лесов в целях ведения сельского хозяйства связано только с пчеловодством. Использования лесов в целях сенокошения или пастьбы скота в РТ не имеется в связи с тем, что фермерские хозяйства используют для этих целей земли сельскохозяйственного назначения, в том числе и в интересах граждан. Общая площадь используемых в целях ведения сельского хозяйства лесов на год, предшествующий разработке Лесного плана РТ, составляет 2058,3 гектара. Преимущественно используются не занятые лесными насаждениями площади на опушке липовых, кленовых лесных массивов, по границе с луговыми и пастбищными угодьями. Неиспользованный потенциал лесов в целях ведения сельского хозяйства сосредоточен в южной части региона – лесостепной зоне, где наравне с лесными массивами, в том числе и разрозненными, имеется большое количество обрабатываемых полей и используемых для сенокошения лугов. Учитывая все эти факторы и данные, прогнозируется дальнейшее использование лесов только для пчеловодства, а общая потенциальная площадь лесных участков, возможных для использования в целях ведения сельского хозяйства, составляет 3895 гектаров.

По состоянию на 1 января 2023 года количество заключенных с Министерством договоров в целях ведения сельского хозяйства – 502 в отношении площади общим размером 401,89 гектара.

3.8. Использование лесов в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых, строительства и эксплуатации водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создания и расширения морских и речных портов, строительства, реконструкции и эксплуатации гидротехнических сооружений

Фактические объемы использования лесов в этих целях за период действия предыдущего Лесного плана РТ многократно превысили планируемые. Ежегодно в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых используются леса площадью 11411,4 гектара, в целях строительства и эксплуатации водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, речных портов, причалов – площадью 159,6 гектара.

Основным производством, обеспечивающим более 20 процентов валового регионального продукта, является нефтедобыча. Нефть служит основным добываемым полезным ископаемым в регионе. Учитывая, что только половина разведанных месторождений находится в разработке, использование лесов в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых ежегодно будет увеличиваться.

Весь потенциал лесов, возможный для использования в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых, располагается в районе нахождения разведанных запасов залежей нефти в юго-восточной части региона, где площадь лесов, возможных для использования в данных целях, составляет 390,0 тыс. гектаров.

По состоянию на 1 января 2023 года количество заключенных с Министерством договоров в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых – 331 в отношении площади общим размером 11451,33 гектара.

Несмотря на превышение фактических объемов использования лесов в целях строительства и эксплуатации водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создания и расширения морских и речных портов, строительства, реконструкции и эксплуатации гидротехнических сооружений по сравнению с планируемыми данными, используемых лесных участков в регионе в данных целях всего 49 на площади 189,76 гектара, располагаются они преимущественно в границах крупных городов в лесах Альметьевского, Зеленодольского, Нижнекамского, Пригородного лесничеств. Основной потенциал лесов, предполагаемый для использования в данных целях, располагается именно в этих лесничествах.

3.9. Информация об оценке потенциала лесов для иных видов их использования

Одним из преимущественных направлений использования лесов в предстоящий период действия Лесного плана РТ является строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов. Развитая сеть населенных пунктов и нефтедобывающих объектов предполагает развитую сеть линейных объектов: линии электропередач, дороги, трубопроводы. Леса, возможные для использования в целях строительства, реконструкции, эксплуатации линейных объектов, располагаются во всех лесничествах республики.

В целях заготовки древесины предполагается использовать леса преимущественно в Агрызском, Азнакаевском, Заинском, Кзыл-Юлдузском лесничествах, где имеются действующие пользователи лесных участков для данных целей. За последние 4 года увеличения использования лесных участков в целях заготовки древесины не наблюдалось, объем данного вида использования лесов в предстоящий период действия Лесного плана РТ будет увеличен за счет предоставления в аренду лесных участков в Азнакаевском лесничестве. Потенциальная площадь неиспользованных лесов, возможных для использования в целях заготовки древесины, составляет 459,6 тыс. гектаров, а предполагаемый объем указанного вида использования лесов в предстоящий период действия Лесного плана РТ составит не более 15 процентов от этой площади, связано это с большим количеством низкосортной древесины, разрозненностью лесных участков, выполняющих преимущественно защитные функции.

3.10. Информация о потребности создания, ремонта и содержания транспортных путей

Дорожная сеть РТ является одной из самых развитых в стране и включает линии железных дорог, федеральные и региональные автомобильные трассы общего пользования, межмуниципальные дороги, а также многочисленные грунтовые дороги, используемые в том числе в круглогодичном режиме.

Все имеющиеся виды дорог используются для ведения лесного хозяйства, в том числе для перевозки древесины, противопожарного патрулирования, а также в целях осуществления иных лесохозяйственных мероприятий.

Общая протяженность автомобильных дорог РТ (за исключением дорог в границах населенных пунктов) составляет 18156,0 км, из них: дорог с твердым покрытием – 15557,8 км (85,7 процента), грунтовых дорог – 2598,2 км (14,3 процента). Протяженность железнодорожных путей ОАО «РЖД» по территории РТ составляет 1889,0 км, в том числе 379,7 км электрифицированных линий (20 процентов).

Во всех лесничествах республики протяженность всех дорог составляет не менее 10 км на 1000 гектаров лесов, к ним относятся не только дороги, проходящие по лесам, но и дороги общего пользования, т.к. они также используются для целей лесного хозяйства. Этот показатель говорит о высокой транспортной доступности лесов региона.

В целях дальнейшего развития сети дорог Правительством РТ предпринимается ряд мер, в частности постановление Кабинета Министров РТ от 20.12.2013 № 1012 «Об утверждении Государственной программы «Развитие транспортной системы Республики Татарстан на 2014–2025 годы» включает ряд подпрограмм, в том числе подпрограмму «Совершенствование, развитие и сохранение сети автомобильных дорог на 2014–2025 годы».

Ежегодно производится ремонт и осуществлется содержание муниципальных и межмуниципальных дорог объемом более 200 км, ввод более 81 км дорог с твердым покрытием, а также реконструкция и ремонт федеральных автомобильных дорог общего пользования.

В период действия Лесного плана РТ планируется начало строительства высокоскоростной пассажирской магистрали Москва – Владимир – Нижний Новгород – Чебоксары – Казань общей протяженностью линии по территории РТ 48 км. На начальном этапе эксплуатации линии высокоскоростной магистрали планируется перевозка пассажиров, в дальнейшем линия будет использована для грузовых перевозок.

Для этих целей планируется использование лесных участков в Зеленодольском лесничестве на общей площади 557 гектаров.

Учитывая планы ежегодного строительства новых дорог с грунтовым покрытием в лесах, расположенных на землях лесного фонда (111,3 км), плотность дорог на последний год периода действия Лесного плана РТ будет составлять в среднем 21 км на 1000 гектаров лесов. В лесах, расположенных на землях ООПТ и землях населенных пунктов, в предстоящий период действия Лесного плана РТ строительство новых дорог не планируется.

Карта-схема № 3 месторасположения объектов лесной и лесоперерабатывающей инфраструктуры, объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры в лесах, транспортной доступности освоения лесов, обеспеченность транспортными путями представлена в приложении № 1 к настоящему Лесному плану РТ. Информация о транспортной доступности лесов, обеспеченности транспортными путями представлена в приложении № 19 к настоящему Лесному плану РТ.

3.11. Оценка экологического потенциала, потенциала средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций лесов

Оценка экологического потенциала, потенциала средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций лесов приведена в приложении № 20 к настоящему Лесному плану РТ.

Под экологическим потенциалом понимается совокупная эффективность экологических функций леса, таких как средообразующие, ландшафтно-защитные, ландшафтно-стабилизирующие и хозяйственно-экологические.

В оценку экологического потенциала были включены такие таксационные показатели по преобладающим породам, как класс бонитета, средняя полнота и среднегодовой прирост. Расчеты проведены с учетом породного состава и доли соответствующих насаждений в лесопокрытой площади.

Оценка экологического потенциала проведена на основе методических указаний по количественному определению объема поглощения парниковых газов, утвержденных распоряжением Минприроды России от 30 июня 2017 года № 20-р, оценка водоохранно-водорегулирующей роли лесов – на основе методических указаний «Оценка водоохранно-водорегулирующей роли лесов». Потенциал лесов выражается в условных единицах, переводится в денежный эквивалент. Оценка универсальна и позволяет сравнивать соответствующие показатели во временной динамике.

Однако можно отметить увеличение потери углерода управляемыми лесами в связи с увеличением доли сплошных рубок и гибелью насаждений по причине повреждения вредителями и болезнями.

Наиболее важным показателем функции лесов является предотвращение поверхностного стока, т.е. леса препятствуют смыву и размыву почвы и грунтов талыми и дождевыми водами, выступают в роли важного почвозащитного фактора. Водорегулирующая функция леса заключается в предотвращении величины поверхностного стока, так, объем предотвращения поверхностного стока лесами республики в 2017 году составил 136,5 куб. метров / гектар, экономический эффект от водорегулирующей функции – 17,8 млрд рублей.

Санитарно-гигиеническая функция лесов региона в 2017 году проявилась в выделении кислорода – 9508,7 тыс. тонн, поглощении вредных выбросов – 17828,0 тыс. тонн, поглощении пыли – 102024,0 тыс. тонн, выделении фитонцидов – 3,2 тыс. тонн.

Леса региона в значительной степени относятся к защитным лесам, которые являются природными объектами, имеющими особо ценное значение, и в отношении

которых устанавливается особый правовой режим использования, охраны, защиты, воспроизводства лесов. В связи с этим большое значение приобретают направления использования лесов, не связанные с рубками, которые запрещены в защитных лесах. Это может быть использование лесов для осуществления рекреационной деятельности в целях организации отдыха, туризма, физкультурно-оздоровительной и спортивной деятельности.

Указанные леса должны выполнять две основные группы функций: средозащитные и собственно рекреационные. Рекреационные – это функции, восстанавливающие физические и духовные силы человека, удовлетворяющие его эмоциональную потребность в общении с живой природой.

Однако в целях предотвращения возможных нарушений лесной среды в результате чрезмерной рекреационной нагрузки и сохранения санитарно-гигиенических и иных полезных функций лесов необходимо строгое соблюдение при использовании лесов действующих норм и правил, направленных на сохранение и приумножение лесов и лесных ресурсов.

Раздел IV. Цели и задачи Лесного плана Республики Татарстан, выполнения мероприятий и плановые показатели на период реализации Лесного плана Республики Татарстан

4.1. Цели и задачи Лесного плана Республики Татарстан в экономической, экологической и социальной сферах

Лесной план РТ является документом лесного планирования, в котором определяются цели и задачи лесного планирования, а также мероприятия по осуществлению планируемого освоения лесов и зоны такого освоения на территории РТ. Планирование в области использования, охраны, защиты, воспроизводства лесов направлено на обеспечение устойчивого развития территорий РТ (статьи 85 и 86 Лесного кодекса РФ).

Основными целями Лесного плана РТ являются:

1) эффективное управление лесами региона;

2) обеспечение рационального, многоцелевого, непрерывного, неистощительного использования лесов для удовлетворения потребностей общества в лесах и лесных ресурсах;

3) разработка мероприятий по сохранению экологического потенциала лесов, сохранению их средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций для улучшения экологической обстановки в регионе;

4) разработка мероприятий по осуществлению планируемого освоения лесов, направленных на освоение лесов для различных видов использования (в соответствии со статьей 25 Лесного кодекса РФ), а также на охрану, защиту, воспроизводство лесов и лесоразведение;

5) создание предпосылок для дальнейшего роста и развития лесопромышленного комплекса РТ;

6) улучшение социальной сферы и обеспечение роста благосостояния работников лесного сектора экономики РТ.

Задачами Лесного плана РТ являются:

1) реализация единой государственной политики в сфере природных ресурсов и экологии на территории РТ;

2) обеспечение экологической безопасности населения, охраны окружающей среды, рационального использования лесных ресурсов, сохранения биологического разнообразия лесов и повышение их потенциала на территории РТ;

3) разработка планируемых мероприятий по сохранению экологического потенциала лесов РТ;

4) анализ возможностей использования лесов, оценка их фактического освоения и разработка на их основе перспективных направлений использования лесов РТ и зон планируемого освоения лесов для различных видов использования на период реализации Лесного плана РТ;

5) планирование организации оптимальной региональной системы ведения лесного хозяйства, ресурсного и кадрового обеспечения;

6) экономическая оценка средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических и иных полезных функций лесов;

7) оценка экономической эффективности реализации мероприятий Лесного плана РТ.

Для реализации приоритетных целей и задач Министерством в предстоящий период действия Лесного плана РТ планируется осуществить мероприятия по повышению лесистости региона, в том числе за счет инвентаризации лесных полезащитных насаждений, созданных Министерством на землях иных категорий в период с 1900 по 2018 год, общей площадью 141 тыс. гектаров. Инвентаризация с определением границ данных лесных участков, смежных пользователей, текущего состояния насаждений позволит определить дальнейший статус данных лесов, а также включить информацию о лесных участках в данные ГЛР, что отобразит фактическую лесистость РТ, которая составит не менее 19,0 процента.

Планируется достичь повышения продуктивности лесных насаждений за счет своевременного и качественного проведения лесохозяйственных мероприятий, позволяющих сформировать к возрасту рубок высокополнотные и высокобонитетные насаждения, что позволит увеличить объем рубки лесных насаждений с одного гектара, а также введения рубок обновления и переформирования в целях смены ослабленных, теряющих устойчивость, жизнеспособность лесных насаждений молодыми производительными лесами, сохраняющими рост и целевые функции. Также для увеличения продуктивности планируется использование посадочного материала с улучшенными наследственными свойствами. К концу действия Лесного плана РТ данный показатель планируется довести до 6,1 процента.

Ожидаемым результатом Лесного плана РТ является выявление фактических показателей эффективности реализации предыдущего Лесного плана РТ, а также целевые прогнозные показатели, данные на предстоящий период действия Лесного плана РТ.

4.2. Планируемые мероприятия по сохранению экологического потенциала лесов, адаптации к изменениям климата и повышению устойчивости лесов

Стратегическими целями Лесного плана РТ в сфере охраны окружающей среды являются сохранение экологического потенциала лесов региона, оздоровление экологической обстановки и обеспечение экологической безопасности населения и территорий региона, сохранение и восстановление лесных экосистем, обеспечение рационального и устойчивого природопользования в области лесных отношений.

Основными факторами антропогенного воздействия на леса региона являются промышленные выбросы, изменение гидрологического режима, рекреационная нагрузка, которые в свою очередь оказывают прямое влияние на изменение климатических показателей, в том числе повышение среднесуточных температур, что отрицательно влияет на рост растений, не приспособленных к данным условиям.

Для сохранения экологического потенциала лесов, адаптации к изменениям климата и повышения устойчивости лесов на территории Татарстана планируются мероприятия по охране лесов от пожаров, по защите лесов, по воспроизводству лесов, по использованию лесов, которые имеют соответствующий эффект: устройство противопожарных минерализованных полос, прочистка и обновление противопожарных минерализованных полос, проведение профилактического контролируемого противопожарного выжигания хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов, установка и размещение стендов и других знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах, мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров, организация наземного патрулирования; локализация и ликвидация очагов вредных организмов, в том числе проведение сплошной санитарной рубки, выборочной санитарной рубки, уборки неликвидной древесины; мероприятия по лесовосстановлению и лесоразведению, осуществляемые посадкой лесных культур, заготовкой семян местного происхождения; рубки ухода за лесами в виде рубок осветления и прочистки, прореживания и проходных рубок; расширение сети действующих и проектирование новых ООПТ; уточнение границ защитных лесов и выделение особо защитных участков леса при проведении лесоустройства; применение на постоянной основе рубок реконструкции, обновления, переформирования с помощью машинных комплексов; соблюдение правил заготовки древесины, правил ухода за лесами, санитарной безопасности в лесах; совершенствование технологии рубок реконструкции, обновления, переформирования.

Планируемые мероприятия по сохранению экологического потенциала лесов, адаптации к изменениям климата и повышению устойчивости лесов представлены в приложении № 21 к настоящему Лесному плану РТ.

4.3. Перспективные направления использования лесов на основе анализа возможностей и оценки фактического освоения лесов, развитие использования лесов по основным видам, плановые показатели на период реализации Лесного плана Республики Татарстан

Анализ использования лесов региона за период действия предыдущего Лесного плана РТ, представленный в подразделе 2.1 настоящего Лесного плана РТ, показал, что леса в регионе используются практически по всем возможным видам, однако, самыми востребованными из них в регионе являются заготовка древесины, осуществление рекреационной деятельности, осуществление геологического изучения недр, разведка и добыча полезных ископаемых, осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства, иные виды, определенные в соответствии с частью 2 статьи 6 Лесного кодекса РФ. Такой вид использования, как строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов, не является основным в лесничествах, однако с различной степенью интенсивности имеется в каждом из них.

Использование лесов для заготовки древесины в предстоящий период действия Лесного плана РТ с учетом развитой сети автомобильных дорог, а также имеющихся комплексов по переработке древесины в регионе будет являться одним из важнейших направлений использования лесов.

В год, предшествующий разработке Лесного плана РТ, было заготовлено при всех видах рубок 1008 тыс. куб. метров ликвидной древесины на общей площади 15911 гектаров. Из них при рубке спелых и перестойных насаждений – 309,2 тыс. куб. метров ликвидной древесины (30,7 процента от общего объема заготовки древесины), при рубке лесных насаждений при уходе за лесами – 341,8 тыс. куб. метров ликвидной древесины (33,9 процента), при рубке погибших и поврежденных лесных насаждений – 331,7 тыс. куб. метров (32,9 процента), при рубке лесных насаждений, предназначенных для строительства, реконструкции и эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры, – 25,7 тыс. куб. метров ликвидной древесины (2,5 процента).

За период действия предыдущего Лесного плана РТ было заготовлено при всех видах рубок 6871,2 тыс. куб. метров ликвидной древесины на общей площади 129619,5 гектара. Из них при рубке спелых и перестойных насаждений – 1917,8 тыс. куб. метров ликвидной древесины (27,9 процента от общего объема заготовки древесины), при рубке лесных насаждений при уходе за лесами – 2055,6 тыс. куб. метров ликвидной древесины (29,9 процента), при рубке погибших и поврежденных лесных насаждений – 2333,0 тыс. куб. метров (34,0 процента), при

рубке лесных насаждений, предназначенных для строительства, реконструкции и эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры, – 564,8 тыс. куб. метров ликвидной древесины (8,2 процента).

На плановый период действия Лесного плана РТ ежегодный допустимый объем заготовки ликвидной древесины при рубках спелых и перестойных лесных насаждений составит 1773,3 тыс. куб. метров на площади 13290,4 гектара. Предполагается рубка арендаторами лесных участков согласно проектам освоения лесов, прошедшим государственную экспертизу, – ежегодно 90,4 тыс. куб. метров ликвидной древесины, в целях заготовки древесины гражданами для собственных нужд – ежегодно 90,0 тыс. куб. метров ликвидной древесины. Действующая государственная поддержка представителей малого и среднего бизнеса повлияла на увеличение заготовки древесины юридическими лицами и индивидуальными предпринимателями, при этом предполагается реализовывать посредством аукционов для представителей малого и среднего бизнеса не менее 588,1 тыс. куб. метров ликвидной древесины с последующим ростом объемов заготовки древесины по сплошным рубкам спелых и перестойных лесных насаждений, в том числе для обеспечения сырьем третьей очереди производства завода ООО «Кастамону Интегрейтед Вуд Индастри» общей проектной мощностью 3200,0 тыс. куб. метров, которую планируется открыть в ближайшем будущем.

Рубка лесных насаждений, предназначенных для строительства, реконструкции и эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры, – ежегодно 5,5 тыс. куб. метров на площади 426,9 гектара, в том числе рубки, предназначенные для осуществления лесовосстановления и лесоразведения отдельными категориями лиц, использующими леса в соответствии со статьями 43–46 Лесного кодекса РФ.

В зависимости от возраста лесных насаждений и целей ухода за лесами в предстоящем периоде действия Лесного плана РТ, заготовки древесины при рубках, проводимых в целях ухода за лесными насаждениями, планируются следующие виды рубок: рубки прореживания, проходные рубки, рубки обновления лесных насаждений, рубки переформирования лесных насаждений. При уходе за лесными насаждениями ежегодный допустимый объем заготовки древесины составит 408,0 тыс. куб. метров на площади 10400,1 гектара.

Планируемые объемы заготовки древесины различными заготовителями на предстоящий период действия Лесного плана РТ представлены в таблице 6.

Таблица 6

Планируемые объемы заготовки древесины различными заготовителями

Заготовитель	Ед. изм.	Год периода действия Лесного плана РТ									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Арендаторы лесных участков	гектаров	1840	1840	1374	1374	1374	1125	1125	1125	1125	1125
	тыс. куб. м	106,0	106,0	131,6	131,6	131,6	107,6	107,6	107,6	107,6	107,6
Граждане для собственных нужд	гектаров	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	тыс. куб. м	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0
Юридические лица и индивидуальные предприниматели	гектаров	3980,4	5652,1	11278,8	11278,8	11278,8	11345,4	11345,4	11345,4	11345,4	11345,4
	тыс. куб. м	588,1	835,1	1532	1532	1532	1592,9	1592,9	1592,9	1592,9	1592,9
Рубки, проводимые лесхозами в целях ухода за лесами путем прореживания, проходных рубок, рубок обновления лесных насаждений и рубок переформирования лесных насаждений	гектаров	7935,5	7935,5	12048,8	12048,8	12048,8	10220,1	10220,1	10220,1	10220,1	10220,1
	тыс. куб. м	268,0	268,0	473,0	473,0	473,0	390,8	390,8	390,8	390,8	390,8
При рубке лесных насаждений для строительства, реконструкции и эксплуатации	гектаров	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9
	тыс. куб. м	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры											
Всего	гектаров	15182,8	16854,5	26128,5	26128,5	26128,5	24117,4	24117,4	24117,4	24117,4	24117,4
	тыс. куб. м	1057,6	1304,6	2232,1	2232,1	2232,1	2186,8	2186,8	2186,8	2186,8	2186,8

С целью многоцелевого, рационального, непрерывного, неистощительного использования лесов для удовлетворения потребностей общества в лесах и лесных ресурсах на предстоящий период действия Лесного плана РТ проведено зонирование территории земель лесного фонда с выделением зон планируемого использования лесов в целях заготовки древесины гражданами для собственных нужд, юридическими лицами и индивидуальными предпринимателями, для реализации инвестиционных проектов и обеспечения государственных или муниципальных нужд, данные которого приведены в таблице 7.

Зонирование выполнено с учетом достигнутых объемов рубок в лесничествах за предыдущий период действия Лесного плана РТ, а также с учетом наличия действующих договоров использования лесов в целях заготовки древесины.

Таблица 7

Зона планируемого использования (освоения) лесов в целях заготовки древесины для удовлетворения потребностей общества на период действия Лесного плана Республики Татарстан

Лесничество	Заготовка гражданами древесины для собственных нужд от общего допустимого объема заготовки древесины по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений, процентов	Заготовка древесины юридическими лицами и индивидуальными предпринимателями от общего допустимого объема заготовки древесины по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений, процентов	Заготовка древесины для реализации инвестиционных проектов в области освоения лесов от общего допустимого объема заготовки древесины по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений, процентов	Заготовка древесины для обеспечения государственных нужд или муниципальных нужд от общего допустимого объема заготовки древесины по рубкам спелых и перестойных лесных насаждений, процентов
1	2	3	4	5
Агрызское	2,3	не планируется	не планируется	не планируется
Азнакаевское	16,0	84,0	не планируется	не планируется
Аксубаевское	25,4	74,6	не планируется	не планируется
Алькеевское	18,5	81,5	не планируется	не планируется
Альметьевское	27,0	55,5	не планируется	не планируется
Арское	29,9	70,1	не планируется	не планируется
Бавлинское	21,5	78,5	не планируется	не планируется
Билярское	19,5	80,5	не планируется	не планируется
Болгарское	12,7	87,3	не планируется	не планируется
Бугульминское	10,3	89,7	не планируется	не планируется
Буинское	17,1	82,9	не планируется	не планируется
Елабужское	25,6	74,4	не планируется	не планируется
Заинское	6,5	74,2	не планируется	не планируется
Зеленодольское	35,2	64,8	не планируется	не планируется
Ислейтарское	26,6	73,4	не планируется	не планируется
Кайбицкое	25,9	74,1	не планируется	не планируется
Калейкинское	4,8	95,2	не планируется	не планируется
Камское	7,9	92,1	не планируется	не планируется

1	2	3	4	5
Кзыл-Юлдузское	6,3	88,5	не планируется	не планируется
Лаишевское	33,3	66,7	не планируется	не планируется
Лениногорское	7,1	92,9	не планируется	не планируется
Мамадышское	23,2	76,8	не планируется	не планируется
Мензелинское	4,7	95,3	не планируется	не планируется
Нижнекамское	8,5	91,5	не планируется	не планируется
Нурлатское	20,3	79,7	не планируется	не планируется
Приволжское	23,8	76,2	не планируется	не планируется
Пригородное	не планируется	не планируется	не планируется	не планируется
Сабинское	0,1	99,9	не планируется	не планируется
Тетюшское	9,5	90,5	не планируется	не планируется
Черемшанское	16,8	83,2	не планируется	не планируется
Лубянское	20,7	79,3	не планируется	не планируется

Ежегодный допустимый объем изъятия древесины (расчетная лесосека) при рубках, связанных с заготовкой древесины, отображен в таблице 8. Ежегодный объем рубок погибших и поврежденных лесных насаждений рассчитывается с учетом санитарного состояния лесов РТ.

Арендаторами лесных участков, использующими леса в целях заготовки древесины в РТ, на предстоящий период действия Лесного плана РТ ежегодно планируется заготавливать 107,6 тыс. куб. метров ликвидной древесины на площади 1125 гектаров.

Несмотря на несколько очевидно основных и наиболее перспективных видов использования лесов в предстоящий период действия Лесного плана РТ, леса региона планируется использовать практически по всем допустимым видам с различной степенью интенсивности, данные о перспективных направлениях использования лесов на предстоящий период действия Лесного плана РТ отображены в приложении № 22 к настоящему Лесному плану РТ.

Таблица 8

Ежегодный допустимый объем изъятия древесины (расчетная лесосека) при рубках, связанных с заготовкой древесины в лесах Республики Татарстан

Виды рубок	Хвойные			Твердолиственные			Мягколиственные			Итого		
	площадь, гектаров	запас, тыс. куб. м		площадь, гектаров	запас, тыс. куб. м		площадь, гектаров	запас, тыс. куб. м		площадь, гектаров	запас, тыс. куб. м	
		ликвидный	деловой		ликвидный	деловой		ликвидный	деловой		ликвидный	деловой
Рубка спелых и перестойных лесных насаждений	562,1	98,5	80,3	1181,2	94,3	56,3	11547,1	1580,5	745,5	13290,4	1773,3	882,1
Рубка лесных насаждений в целях ухода за лесами	4199,0	183,9	127,3	1355,2	31,7	12,4	4845,9	192,4	102,3	10400,1	408,0	242,0
Рубка лесных насаждений для строительства, реконструкции и эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры	68,7	1,6	1,1	62,0	0,3	0,2	296,2	3,6	1,3	426,9	5,5	2,6
Всего	4829,8	284,0	208,7	2598,4	126,3	68,9	16689,2	1776,5	849,1	24117,4	2186,8	1126,7

Для повышения ресурсного потенциала общества немаловажным является рекреационное использование лесов РТ. Осуществление рекреационной деятельности является одним из самых массовых видов использования лесов республики, в связи с постоянно растущими темпами увеличения числа жителей городов туризм и отдых на природе становятся популярными и востребованными.

Кроме имеющихся лечебно-оздоровительных, спортивных и других учреждений, использующих лесные участки в целях осуществления рекреационной деятельности, в регионе имеются несколько зон планируемого освоения лесов, в границах которых предусматривается строительство, реконструкция и эксплуатация объектов для осуществления рекреационной деятельности (таблица 9). Ряд реализуемых проектов, направленных на развитие спорта и здорового образа жизни, поддержан Правительством Республики Татарстан и Раисом Республики Татарстан.

Таблица 9

Зоны планируемого освоения лесов, в границах которых предусматривается строительство, реконструкция и эксплуатация объектов для осуществления рекреационной деятельности

Лесничество	Участковое лесничество	№ квартала	Наименование пользователя, объекта	Планируемые мероприятия
1	2	3	4	5
Алькеевское	Базарно-Матаковское	17	МБУ ДОЗЛ «Дубки»	В целях реконструкции планируется строительство спортивно-технических сооружений
Альметьевское	Поташно-Полянское	106, 114, 155, 156	ДОЛ «Орленок», спортивно-оздоровительные лагеря «Дружба», «Солнечный», «Юность»	В целях реконструкции планируется ремонт и строительство комплекса сооружений физкультурно-оздоровительного и спортивно-технического назначения
Альметьевское	Поташно-Полянское	134, 135	горнолыжный комплекс «Ян»	В целях реконструкции горнолыжного комплекса планируется расширение лыжной трассы
Альметьевское	Поташно-Полянское	174, 175, 202	горнолыжный комплекс «Ян»	В целях реконструкции горнолыжного комплекса планируется строительство спортивно-технических сооружений
Альметьевское	Поташно-Полянское	5, 6, 134	санатории-профилактории «Ян», «Ромашкино»	В целях реконструкции санаториев планируется строительство спортивных и физкультурно-оздоровительных сооружений
Альметьевское	Поташно-Полянское	134	АО «СМП-Нефтегаз»	В целях организации отдыха и оздоровления населения планируется строительство

1	2	3	4	5
				спортивно-оздоровительного комплекса паркового типа
Альметьев-ское	Поташно-Полянское	106	АО «Транснефть-Прикамье» (АРНУ)	В целях реконструкции санатория планируется строительство спортивных и физкультурно-оздоровительных сооружений
Альметьев-ское	Поташно-Полянское	174, 175, 202	ООО «Снежинка», МБУ ДО «Юность»	В целях реконструкции лыжного и горнолыжного комплекса планируется строительство спортивно-технических сооружений
Болгарское	Спасское	46	МБОУ ДОД «ДО-ОЦ «Болгар» Спасского муниципального района РТ	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Буинское	Дрож-жановское	35, 36	МАУ ДОЛ «Чайка» Дрожжановского муниципального района РТ	В целях развития туризма и рекреационных зон планируется строительство многоцелевой горнолыжной трассы
Буинское	Буинское	37	МБУДО «ДОЛ «Чайка» Буинского муниципального района РТ	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Буинское	Буинское	40	ДОЛ «Бор» (филиал МБУДО «ДОЛ «Чайка» Буинского муниципального района РТ)	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Буинское	Дрож-жановское	35	МАУ ДОЛ «Чайка» Дрожжановского муниципального района РТ	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Зеленодоль-ское	Красно-октябрьское	81	ДОЛ «Березка» МБУ молодежной политики г. Казани «Городской центр по организации оздоровления, отдыха, занятости детей и молодежи «Ял»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Зеленодоль-ское	Красно-октябрьское	81	ДОЛ «Пионер» ГБУ «Республиканский центр по организации	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений

1	2	3	4	5
			оздоровления, отдыха и занятости детей и подростков «Лето»	
Зеленодольское	Айшинское	35	ДОЛ «Мечта» ГБУ «Республиканский центр по организации оздоровления, отдыха и занятости детей и подростков «Лето»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Зеленодольское	Айшинское	74	ДОЛ «Чайка» ГБУ «Республиканский центр по организации оздоровления, отдыха и занятости детей и подростков «Лето»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Камское	Чистопольское	66	летний оздоровительный лагерь «Солнышко» МБУ «Молодежный центр» Чистопольского муниципального района РТ	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Камское	Чистопольское	16	летний оздоровительный лагерь «Ровесник» МБУ «Центр военно-патриотической работы и подготовки допризывной молодежи «Ватан» Чистопольского муниципального района»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Лаишевское	Пестречинское	76, 79, 80	МБОУ ДО «Комплексная детско-юношеская спортивная школа» Пестречинского муниципального района	В целях развития рекреационных зон планируется создание маршрута для лыжной и пешей прогулки

1	2	3	4	5
Лаишевское	Пестречин-ское	76	МБОУ ДО «Комплексная детско-юношеская спортивная школа» Пестречинского муниципального района	В целях организации отдыха и оздоровления населения планируется строительство спортивного сооружения
Лаишевское	Пестречин-ское	77	ГАУ «Республи-канская спортивная школа олимпийского резерва по фехтованию» СОЛ «Олимп»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Лениногор-ское	Лениногор-ское	114	МБУ «Детский оздоровительный лагерь «Дружба» муниципального образования «Лениногорский муниципальный район» РТ	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Мамадыш-ское	Кляушское	100	МКУ «Отдел по делам молодежи и спорту» Исполнительного комитета Мамадышского муниципального района РТ	В целях организации отдыха, оздоровления населения и развития рекреационных зон планируется строительство спортивных и физкультурно-оздоровительных сооружений
Мамадыш-ское	Кумазанское	96	МКУ «Отдел по делам молодежи и спорту» Исполнительного комитета Мамадышского муниципального района РТ	В целях организации отдыха населения планируется строительство площадки для отдыха населения паркового типа
Мамадыш-ское	Кумазанское	97	МКУ «Отдел по делам молодежи и спорту» Исполнительного комитета Мамадышского муниципального района РТ	В целях организации отдыха и оздоровления населения планируется строительство многоцелевой лыжной трассы и спортивных сооружений
Мамадыш-ское	Сокольское	26	МБУ ДОЛ «Кама»	В целях организации отдыха и оздоровления детей планируется реконструкция и эксплуатация детского

1	2	3	4	5
				оздоровительного лагеря. В целях развития рекреационных зон и отдыха школьников планируется строительство спортивно-оздоровительных сооружений
Мензелинское	Юртовское	152	МБУ ДО «Дом детского творчества»	В целях организации отдыха и оздоровления детей планируется реконструкция и эксплуатация детского оздоровительного лагеря
Мензелинское	Юртовское	153	МБОУ ДОД ДЮСШ «Олимп»	В целях развития рекреационных зон планируется создание маршрута для лыжной и пешей прогулки
Мензелинское	Юртовское	153, 194, 196	МКУ «Отдел образования» Мензелинского муниципального района	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Мензелинское	Юртовское	16:28:000000:1536 (кадастровый номер земельного участка)	ДОЛ «Солнышко», МБУ «ДДТ г. Мензелинска»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Мензелинское	Муслюмовское	35	ДОЛ «Лесная страна» МБУ «Центр внешкольной работы»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Нижнекамское	Багряжское	70	НСУ «Центр спортивной подготовки «Ялта-Зай»	В целях развития республиканского лыжного спорта планируется строительство спортивного сооружения
Нижнекамское	Биклянское	7, 8, 9, 10	МБУ ДО «ДЮСШ «Батыр»	В целях развития туризма и рекреационных зон планируется строительство многоцелевой лыжной трассы
Нижнекамское	Биклянское	26, 118	ДОЛ «Чайка»	В целях реконструкции планируется строительство комплекса сооружений физкультурно-оздоровительного и спортивно-технического назначения

1	2	3	4	5
Нижнекамское	Биклянское	118	ГАПОУ «Нижнекамский индустриальный техникум»	В целях развития туризма и рекреационных зон планируется строительство многоцелевой лыжной трассы
Нижнекамское	Биклянское	2	учреждение спортивный клуб «Нефтехимик» ПАО «Нижнекамскнефтехим»	В целях развития туризма и рекреационных зон планируется строительство многоцелевой лыжной трассы
Нижнекамское	Кзыл-Юлское	30	МБУ ДОЛ «Заря»	В целях реконструкции лагеря планируется ремонт и строительство спортивных и физкультурно-оздоровительных сооружений
Нижнекамское	Биклянское	1	ДОЛ «Кама»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Нижнекамское	Кзыл-Юлское	71	МБУ «Детский оздоровительный лагерь «Созвездие» Заинского муниципального района	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Нурлатское	Чулпановское	42	ДОЛ «Заречный»	В целях развития рекреационных зон планируется строительство и реконструкция сооружений физкультурно-оздоровительного и спортивно-технического назначения
Нурлатское	Вишнево-Полянское	89, 96	ДОЛ «Вишневая Поляна»	В целях развития рекреационных зон планируется строительство и реконструкция сооружений физкультурно-оздоровительного и спортивно-технического назначения
Нурлатское	Вишнево-Полянское	80, 120	ДЮСШ	В целях развития рекреационных зон планируется строительство и реконструкция сооружений физкультурно-оздоровительного и спортивно-технического назначения

1	2	3	4	5
Приволж-ское	Ключи-щенское	27	Агентство инвестиционного развития РТ	В целях организации отдыха населения планируется строительство парка активного отдыха (веревочный парк)
Приволж-ское	Шелангов-ское	66, 27	ПАО «Казань-оргсинтез»	В целях реабилитации и оздоровления населения планируется создание социально ориентированного и культурно-оздоровительного объекта
Пригород-ное	Матюшин-ское	11, 13, 24, 25	«Санаторий Балкыш» (АО «Татэнерго»)	В целях лечения и отдыха населения планируется реконструкция санатория-профилактория
Пригород-ное	Матюшин-ское	24	«Санаторий Балкыш» (АО «Татэнерго»)	В целях оздоровления населения планируется строительство лечебно-оздоровительных объектов
Пригород-ное	Высокогор-ское	37	ДОЦ «Спутник» МБУ молодежной политики г. Казани «Городской центр по организации оздоровления, отдыха, занятости детей и молодежи «Ял»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Пригород-ное	Высокогор-ское	92	ОЛ «Молодежный» МБУ молодежной политики г. Казани «Городской центр по организации оздоровления, отдыха, занятости детей и молодежи «Ял»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Пригород-ное	Матюшин-ское	38, 45	туристско-краеведческий лагерь «Юнитур» МБУ молодежной политики г. Казани «Городской центр по организации оздоровления, отдыха, занятости детей и молодежи «Ял»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных сооружений
Пригород-ное	Матюшин-ское	67	ООО «Казанская ремонтно-строительная	В целях реконструкции планируется строительство

1	2	3	4	5
			фирма «Гидроспецстрой»	физкультурно-оздоровительных сооружений
Пригородное	Высокогорское	61	ДОЛ «Огонек» МБУ молодежной политики г. Казани «Городской центр по организации оздоровления, отдыха, занятости детей и молодежи «Ял»	В целях реконструкции планируется строительство физкультурно-оздоровительных строений
Тетюшское	Тетюшское	79	МБУ ДО ДЮСШ Тетюшского района	В целях развития рекреационных зон планируется создание маршрута для лыжной и пешей прогулки и соревнований
Тетюшское	Тетюшское	150	ДОЛ «Чайка»	В целях развития рекреационных зон и отдыха школьников планируется реконструкция и строительство спортивно-оздоровительных объектов

Учитывая темпы использования лесов для осуществления рекреационной деятельности за период действия предыдущего Лесного плана РТ, на предстоящий период действия Лесного плана РТ планируется ежегодное использование лесов на площади не менее 1730 гектаров, а общий объем использования лесов в данных целях за весь период действия Лесного плана РТ составит 15947,2 гектара.

Основными полезными ископаемыми в РТ, по разведанным данным, являются нефть, уголь, горючий сланец, медь, торф, известняки и доломиты. Однако главным богатством региона была и остается нефть. Именно при разработке нефтяных месторождений используются леса в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых. В общей сложности в регионе разрабатывается более 120 месторождений нефти, самые крупные из них – Ромашкинское, Бавлинское, Саусбашское, Новоелховское – расположены в юго-восточной части региона. Несмотря на более чем 70-летнюю историю добычи татарстанской нефти, в регионе по-прежнему проводится геологоразведка, направленная на поиск новых месторождений полезных ископаемых, а также испытание на специальных полигонах новейших способов и передовых технологий по добыче трудноизвлекаемых запасов нефти.

Все эти факторы говорят о дальнейшей перспективе использования лесов в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых. В предстоящий период действия Лесного плана РТ использование лесов

в данных целях будет неуклонно расти и к 2028 году составит не менее 13709 гектаров ежегодно, а общий объем использования лесов за весь период действия Лесного плана РТ составит не менее 127975,6 гектара.

Учитывая развитую сеть автомобильных дорог по всему региону, отсутствие недоступных территорий и имеющуюся возможность добраться до любой точки в республике, в совокупности с обширной охотничьей фауной, насчитывающей 30 видов млекопитающих и 51 вид птиц, использование лесов в целях осуществления видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства во многих лесничествах на предстоящий период действия Лесного плана РТ будет одним из востребованных.

Общая площадь лесов, ежегодно планируемая к использованию в данных целях, будет составлять не менее 154350 гектаров, а общий объем использования лесов за весь период действия Лесного плана РТ будет составлять 2079200 гектаров.

В нескольких лесничествах приоритетным будет использование лесов для иных видов, определенных в соответствии с частью 2 статьи 6 Лесного кодекса РФ, с общим ежегодным объемом использования лесов 16476 гектаров.

Согласно данным Министерства юстиции РТ в реестре административно-территориальных единиц и населенных пунктов РТ числятся 14 городов республиканского значения, 9 городов районного значения, 18 поселков городского типа, 3077 сельских населенных пунктов, нуждающиеся в бесперебойном обеспечении электроэнергией и водоснабжением. Также при использовании лесов, в частности при осуществлении геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых, осуществлении рекреационной деятельности и других видах, необходимо прокладывать соответствующую инфраструктуру (ЛЭП, трассы, трубопроводы), что влечет использование лесов в целях строительства, реконструкции, эксплуатации линейных объектов. Следовательно, такое использование лесов будет с той или иной степенью интенсивности задействовано во всех лесничествах, а общий объем использования на предстоящий период действия Лесного плана РТ составит 90376,7 гектара.

4.4. Зонирование планируемого освоения лесов для различных видов использования с дифференциацией по степени интенсивности освоения

С учетом того, что наиболее перспективными видами использования лесов в регионе являются заготовка древесины, осуществление рекреационной деятельности, осуществление геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых, осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства, иные виды, определенные в соответствии с частью 2 статьи 6 Лесного кодекса РФ, именно по этим направлениям, являющимся основными, в определенных лесничествах было осуществлено зонирование планируемого освоения лесов

региона. Дифференциация по интенсивности использования лесов по лесничествам осуществлена с учетом всех видов использования лесов на предстоящий период действия Лесного плана РТ.

При планировании перспективных направлений использования лесов учитывались следующие факторы по каждому лесничеству: достижение плановых объемов и направлений использования лесов за предстоящий период действия Лесного плана РТ, данные о разведанных объемах полезных ископаемых, размещение действующих и планируемых объектов рекреационного значения, размещение деревообрабатывающих предприятий, действующие ограничения в использовании лесов в зависимости от их целевого назначения.

На основании проведенного анализа, а также с учетом природно-географического районирования на территории РТ были выявлены зоны, различающиеся по интенсивности возможного использования и направлениям использования.

Данные о зонировании по видам использования и дифференциации по интенсивности использования отображены на карте-схеме № 4 (приложение № 1 к настоящему Лесному плану РТ).

В зону с высокой интенсивностью использования входят западная и восточная часть Предкамья и юго-восточная часть Закамья, включающие 18 лесничеств: Агрызское, Азнакаевское, Альметьевское, Арское, Бавлинское, Бугульминское, Елабужское, Заинское, Зеленодольское, Ислейтарское, Калейкинское, Лаишевское, Лениногорское, Мензелинское, Нижнекамское, Пригородное, Сабинское, Черемшанское.

На территории зоны с высокой интенсивностью использования располагается столица республики – г. Казань, а также крупные промышленные города – Набережные Челны, Нижнекамск, Альметьевск, где проживает значительная часть трудоспособного населения региона. По территории данной зоны проходят, кроме многочисленных региональных дорог, также 3 федеральные автомобильные трассы, железнодорожные пути Куйбышевской железной дороги.

В данной зоне сосредоточены все основные промышленные объекты – ПАО «Татнефть» им. В.Д. Шашина, АО «ТАИФ-НК», ПАО «Нижнекамскнефтехим», ПАО «Казаньоргсинтез», предприятия, нуждающиеся в постоянно действующей и развивающейся инфраструктуре, необходимой для бесперебойного производства. Именно в данной зоне сосредоточены практически все разведанные залежи нефти – полезного ископаемого, являющегося основным ресурсом недр региона.

В зону с умеренной интенсивностью использования лесов входит центральная часть республики, включающая 9 лесничеств: Аксубаевское, Алькеевское, Билярское, Болгарское, Камское, Кзыл-Юлдузское, Мамадышское, Нурлатское, Лубянское. Центральное расположение данной зоны, большое количество населенных пунктов,

а также окружение двумя полноводными реками (Волга и Кама) являются преимуществом, однако отсутствие железных дорог и отсутствие крупных промышленных объектов предполагает умеренную интенсивность использования лесов.

Зона с низкой интенсивностью использования лесов включает Предволжье, в составе которого – Буинское, Кайбицкое, Приволжское, Тетюшское лесничества. Оно отличается низкой лесистостью, в среднем составляющей 11,9 процента, а также развитым сельским хозяйством, что обусловлено характером почв района, представляющих собой серые, оподзоленные и черноземные почвы.

С учетом выявленных основных видов использования лесов выполнено зонирование территории РТ по видам использования.

Использование лесов в целях заготовки древесины предполагается преимущественно в Агрызском и Заинском лесничествах, где расположены такие лесозаготовительные организации, использующие леса, как ООО «Бугульминский лесокомбинат», ООО «Хазар», Лесоперерабатывающая компания «Ак Барс», на долю которых приходится объем использования лесов в данных целях: в Агрызском лесничестве – 89,9 процента, в Заинском лесничестве – 20,3 процента от общей площади лесов, что обуславливает отнесение данных лесничеств к зоне с высокой интенсивностью использования. Также имеется арендатор, использующий леса в целях заготовки древесины – ИП Зинатуллин Р.А., однако в Кзыл-Юлдузском лесничестве, где располагается данный арендатор, заготовка древесины не является преимущественным видом использования лесов. Кроме имеющихся пользователей лесов по данному виду использования лесов, предполагается предоставить леса новым арендаторам в Азнакаевском лесничестве.

Вблизи населенных пунктов лесные массивы в сочетании с водными объектами, места с живописными ландшафтами являются наиболее привлекательными в целях использования лесов в рекреационных целях. В Татарстане данным требованиям наиболее всего отвечают леса, расположенные в лесопарковых зонах, и леса, расположенные в зеленых зонах, возле крупных городов, а также лесные массивы вдоль рек Волги и Камы. Зоны перспективного использования лесов в рекреационных целях отмечены на карте-схеме № 4 (приложение № 1 к настоящему Лесному плану РТ). К данным зонам относятся Пригородное, Зеленодольское, Лаишевское, Ислейтарское, Нижнекамское, Елабужское лесничества, в границах которых имеются крупные населенные пункты, а также водные объекты, именно в этих лесничествах сосредоточен основной объем использования лесов в рекреационных целях – 76,6 процента от общего количества.

Также в Билярском, Болгарском и Приволжском лесничествах основным видом использования лесов на предстоящий период действия Лесного плана РТ будет рекреационная деятельность, но в связи с малочисленностью районов расположения

лесничеств и отсутствием крупных городов планируется средняя и низкая интенсивность использования лесов.

В РТ использование лесов в целях осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых осуществляется в целях добычи нефти – основного сырья, поддерживающего экономику региона на постоянно высоком уровне. Данный вид использования лесов будет преимущественным в местах разведанных залежей нефти, а также в районах где создана и функционирует сеть магистральных трубопроводов и комплексов по переработке нефтяных продуктов. В данных целях с высокой интенсивностью предполагается использовать леса в юго-восточной части региона – в Азнакаевском, Альметьевском, Бавлинском, Бугульминском, Калейкинском, Лениногорском, Черемшанском лесничествах, с умеренной интенсивностью – в Аксубаевском, Нурлатском лесничествах. В 2022 году на долю данных лесничеств приходилось 90,4 процента объемов использования лесов в целях выполнения работ по геологическому изучению недр, разработке месторождений полезных ископаемых от общего количества использования лесов в данном направлении, что составляет 10954,4 гектара, а к 2029 году должно составить 12205 гектаров.

Использование лесов в целях осуществления видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства предполагается в лесничествах с высокой численностью охотничьих ресурсов, учитывая имеющиеся договоры аренды в данных целях. К ним относятся Алькеевское, Арское, Камское, Кзыл-Юлдузское, Мамадышское, Мензелинское, Сабинское, Тетюшское, Лубянское лесничества.

Иные виды использования лесов, определенные в соответствии с частью 2 статьи 6 Лесного кодекса РФ, предполагаются в лесничествах, где использование лесов в различных целях минимально из-за небольшой лесистости и развития сельского хозяйства. К данным территориям относятся леса Кайбицкого и Буинского лесничеств.

Развитая сеть дорог, большое количество населенных пунктов и имеющаяся промышленная инфраструктура предопределяют возможное использование лесов в предстоящий период действия Лесного плана РТ практически по всем видам использования.

Карта-схема № 4 зон интенсивности освоения лесов с дифференциацией по степени интенсивности такого освоения для различных видов использования лесов с учетом существующего и планируемого освоения представлена в приложении № 1 к настоящему Лесному плану РТ.

4.5. Планируемое развитие лесной и лесоперерабатывающей инфраструктур с учетом их наличия и перспектив освоения лесов для различных видов использования лесов

Показатели лесной инфраструктуры характеризуются прежде всего плотностью дорожной сети. Характеристика транспортной доступности лесов и обеспеченности транспортными путями дана в подразделе 3.10 настоящего Лесного плана РТ, данные об уровне обеспеченности лесничеств транспортными путями приведены в приложении № 19 к настоящему Лесному плану РТ, согласно данным обеспеченность транспортными путями всех лесничеств находится на высоком уровне.

Ведущими предприятиями деревообрабатывающей отрасли РТ являются ПАО «Зеленодольский фанерный завод», ООО «Поволжский фанерно-мебельный комбинат» и ООО «Кастамону Интегрейтед Вуд Индастри», расположенные за пределами лесных участков и обеспеченные необходимой инфраструктурой для производственной деятельности. Развитие лесоперерабатывающей инфраструктуры на период действия Лесного плана РТ не планируется.

4.6. Сведения о планируемом предоставлении лесных участков для использования

Сведения о планируемом предоставлении лесных участков для использования на период действия Лесного плана РТ в разрезе лесничеств, а также видов использования приведены в приложении № 23 к настоящему Лесному плану РТ.

4.7. Распределение лесов по классам пожарной опасности, плановые показатели выполнения мероприятий по охране лесов от пожаров

Распределение лесов региона по классам природной пожарной опасности представлено в таблице 10 по состоянию на 1 января 2023 года.

Таблица 10

Распределение лесов РТ по классам природной пожарной опасности

Наименование лесничества	Единица измерения	Класс пожарной опасности					Итого	Средний класс
		I	II	III	IV	V		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Леса, расположенные на землях лесного фонда								
Агрызское	гектаров	9591	17277	10782	5225	2471	45346	2,4
	процентов	21,2	38,1	23,8	11,5	5,4	100	
Азнакаевское	гектаров	101	414	23419	20428	1605	45967	3,5
	процентов	0,2	0,9	50,9	44,4	3,5	100	
Аксубаевское	гектаров	0	88	5308	23852	461	29709	3,8
	процентов	0,0	0,3	17,9	80,3	1,6	100	
Алькеевское	гектаров	1940	966	1691	30781	2312	37690	3,8
	процентов	5,2	2,6	4,5	81,7	6,2	100	
Альметьевское	гектаров	101	4471	23419	20428	1605	50024	3,4
	процентов	0,2	8,9	46,8	40,8	3,2	100	
Арское	гектаров	6554	0	6741	13961	4760	32016	3,3
	процентов	20,5	0,0	21,1	43,6	14,9	100	
Бавлинское	гектаров	1932	13293	1503	4147	2321	23196	2,6
	процентов	8	57,3	6,5	17,9	10,0	100	
Билярское	гектаров	1471	2217	981	43873	2105	50647	3,8
	процентов	2,9	4,4	1,9	86,6	4,2	100	
Болгарское	гектаров	1829	931	2171	11105	2664	18700	3,6
	процентов	9,8	5,0	11,6	59,4	14,2	100	
Бугульминское	гектаров	4996	21753	4417	8918	3920	44004	2,7
	процентов	11,4	49,4	10,0	20,3	8,9	100	
Буинское	гектаров	451	541	2219	14160	1197	18568	3,8
	процентов	2,4	2,9	11,9	76,3	6,4	100	
Елабужское	гектаров	96	2808	12354	13083	388	28729	3,4
	процентов	0,3	9,8	43,0	45,5	1,4	100	
Заинское	гектаров	3316	5673	2878	43891	3293	59051	3,6
	процентов	5,6	9,6	4,9	74,3	5,6	100	
Зеленодольское	гектаров	1507	1990	10598	10524	1637	26256	3,3
	процентов	5,7	7,6	40,4	40,1	6,2	100	
Ислейтарское	гектаров	1244	1348	7537	6854	0	16983	3,2
	процентов	7,3	7,9	44,4	40,4	0,0	100	
Кайбицкое	гектаров	721	35	15616	8162	618	25152	3,3
	процентов	2,9	0,1	62,1	32,5	2,5	100	
Калейкинское	гектаров	2253	5498	1332	28841	3260	41184	3,6
	процентов	5,5	13,3	3,2	70,0	7,9	100	
Камское	гектаров	26	5826	24753	21889	1762	54256	3,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	процентов	0,0	10,7	45,6	40,3	3,2	100	
Кзыл-Юлдузское	гектаров	301	4596	22137	15149	187	42370	3,2
	процентов	0,7	10,8	52,2	35,8	0,4	100	
Лаишевское	гектаров	531	3151	9168	18407	2184	33441	3,6
	процентов	1,6	9,4	27,4	54	6,6	100	
Лениногорское	гектаров	2695	184	17702	31684	779	53044	3,5
	процентов	5,1	0,3	33,4	59,7	1,5	100	
Мамадышское	гектаров	8178	6033	6037	22470	4861	47579	3,2
	процентов	17,2	12,7	12,7	47,2	10,2	100	
Мензелинское	гектаров	5299	3088	7265	44115	12454	72221	3,8
	процентов	7,3	4,3	10,1	61,1	17,2	100	
Нижнекамское	гектаров	2386	3435	4460	29547	3559	43387	3,7
	процентов	5,5	7,9	10,3	68,1	8,2	100	
Нурлатское	гектаров	4822	8	14881	64560	4984	89255	3,7
	процентов	5,4	0,0	16,7	72,3	5,6	100	
Приволжское	гектаров	797	10232	1481	13384	2033	27927	3,2
	процентов	2,9	36,6	5,3	47,9	7,3	100	
Пригородное	гектаров	886	166	13974	12092	1544	28662	3,5
	процентов	3,1	0,6	48,8	42,2	5,4	100	
Сабинское	гектаров	21	2150	29500	27952	383	60006	3,4
	процентов	0,0	3,6	49,2	46,6	0,6	100	
Тетюшское	гектаров	196	1951	25226	9950	0	37323	3,2
	процентов	0,5	5,2	67,6	26,7	0,0	100	
Черемшанское	гектаров	2426	1710	1990	28510	1899	36535	3,7
	процентов	6,6	4,7	5,4	78,0	5,2	100	
Лубянское	гектаров	0	1131	5896	5585	382	12994	3,4
	процентов	0,0	8,7	45,4	43,0	2,9	100	
Итого	гектаров	66768	122770	317511	653527	71646	1232222	3,4
	процентов	5,4	10,0	25,8	53,0	5,8	100	
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности								
Марийское	гектаров	139	0	545	0	0	684	2,6
	процентов	20,3	0	79,7	0	0	100	
Леса, расположенные на землях населенных пунктов								
Городской лес «Лебяжье»	гектаров	1000	1000	400	1147	0	3547	1,9
	процентов	28,2	28,2	11,3	32,3	0	100	
г. Зеленодольск	гектаров	0	0	0	141	0	141	4,0
	процентов	0	0	0	100	0	100	
г. Буинск	гектаров	0	0	0	0	0	0	0,0
	процентов	0	0	0	0	0	0	
Итого	гектаров	1000	1000	400	1288	0	3688	2,0
	процентов	26,8	26,8	10,8	35,6	0	100	
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий								
	гектаров	866	3955	2494	2509	1553	11377	2,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Волжско-Камский ГПБЗ	процентов	7,6	34,7	21,9	22,1	13,7	100	
Национальный парк «Нижняя Кама»	гектаров	382,8	10048,8	354,7	6695,8	1153,9	18636	2,8
	процентов	2,1	53,9	1,9	35,9	6,2	100	
Итого	гектаров	1248,8	14003,8	2848,7	9204,8	2706,9	30013	2,9
	процентов	4,2	46,6	9,5	30,7	9,0	100	
Леса, расположенные на землях иных категорий								
Высокогорский район	гектаров	365	0	35	0	0	400	1,2
	процентов	91,3	0,0	8,8	0,0	0,0	100	
Зеленодольский район	гектаров	30	0	32	0	0	62	2
	процентов	48,4	0,0	51,6	0,0	0,0	100	
Мамадышский район	гектаров	0	0	4	0	0	4	3
	процентов	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100	
Сабинский район	гектаров	0	0	56	0	0	56	3
	процентов	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100	
Лаишевский район	гектаров	0	0	73	0	0	73	3
	процентов	0	0	100	0	0	100	
Итого	гектаров	395	0	200	0	0	595	1,5
	процентов	75,7	0	24,3	0	0	100	
Всего по РТ	гектаров	69550,8	137773,8	321504,7	664019,8	74352,9	1267202	3,4
	процентов	5,5	10,9	25,4	52,4	5,8	100,0	

Уровень пожарной опасности в регионе стабильно одинаков, однако в нескольких районах резко варьируется, что определяется наиболее распространенной породой, типичной для данных условий местности. Вблизи г. Казани, вдоль левого берега реки Волги, протянулась цепь дерново-подзолистых песчаных почв, создавших благоприятные условия для хвойных насаждений, преимущественно сосновых. На их долю приходится 46,3 процента покрытых лесом площадей в Зеленодольском лесничестве и 39,3 процента – в Пригородном лесничестве, средний класс пожарной опасности в которых определен самым высоким в регионе – 1,9 и 2,1 соответственно.

Однако во многих районах республики основными лесообразующими породами являются мягколиственные породы – береза, осина, липа, на долю которых приходится 57,9 процента покрытых лесом земель, что составляет 668,5 тыс. гектаров. Соответственно, средний класс природной пожарной опасности в регионе составляет 3,4.

Плановые показатели выполнения мероприятий по охране лесов от пожаров на предстоящий период действия Лесного плана РТ определены в приложении № 24 к настоящему Лесному плану РТ. Плановые показатели мероприятий рассчитаны с учетом Нормативов противопожарного обустройства лесов, утвержденных приказом Федерального агентства лесного хозяйства от 27 апреля 2012 г. № 174

«Об утверждении Нормативов противопожарного обустройства лесов», с учетом достигнутых показателей предыдущего Лесного плана РТ в зависимости от лесного района расположения лесничеств и отнесения лесов к видам целевого назначения. Объемы планируемых мероприятий по лесничествам и арендованным участкам отмечены в регламентах лесничеств и актуальных проектах освоения лесов.

В связи с обширной гидрографической, а также дорожной сетью республики необходимость в устройстве пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного снабжения отсутствует. Кроме того, на период действия Лесного плана РТ не предполагается увеличение земель лесного фонда, отсутствует необходимость прокладки новых просек.

Подведомственное учреждение Министерства ГБУ «Лесопожарный центр» осуществляет непосредственное руководство работой лесопожарных формирований (5 пожарно-химических станций III типа). 20 пожарно-химических станций являются структурными подразделениями лесхозов. Техника и оборудование ЛПС базируются непосредственно в зданиях и корпусах лесхозов. Планируемые к созданию 12 ЛПС II типа также разместятся в зданиях гаражей лесничеств и лесхозов.

Для осуществления мониторинга пожарной опасности в лесах и лесных пожаров в Министерстве и 31 лесничестве организован доступ к работе в ИСДМ ФГУ «Авиалесоохрана» для использования данных класса пожарной опасности (КПО) по РТ.

Мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров путем наземного патрулирования лесов предполагается на площади 10,6 тыс. гектаров ежегодно. Существует 239 маршрутов наземного патрулирования лесов на протяжении 13500 км. В течении пожароопасного сезона согласно нормативам, утвержденным Сводным планом тушения лесных пожаров на территории РТ, на период пожароопасного сезона ежедневно с учетом класса пожарной опасности по условиям погоды специалисты подведомственных учреждений выезжают на наземное патрулирование лесов.

На оставшейся части лесов предполагается осуществлять мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров путем авиационного мониторинга по 4 маршрутам авиапатрулирования лесов, в том числе:

маршрут № 1: Казань – Атня – Балтаси – Богатые Сабы (пос. Лесхоз) – Тюлячи – Лаишево – Пестрецы – Казань (328 км);

маршрут № 2: Казань – Богатые Сабы (пос. Лесхоз) – Мамадыш – Шаршада (Агрыз) – Мензелинск – Лаишево – Пестрецы – Казань (580 км);

маршрут № 3: Казань – Богатые Сабы (пос. Лесхоз) – Мамадыш – Актаныш – Альметьевск – Азнакаево – Бавлы – Лениногорск – Кутема – Заречный – Базарные Матаки – Болгары – Куралово – Зеленодольск – Казань (1028 км);

маршрут № 4: Казань – Пестрецы – Лаишево – Болгары – Буинск – Большие Кайбицы – Зеленодольск – Казань (354 км).

Карта-схема № 5 распределения лесов по классам пожарной опасности, карта-схема № 6 распределения зон охраны лесов от пожаров различными способами приведены в приложении № 1 к настоящему Лесному плану РТ.

4.8. Плановые показатели выполнения мероприятий по защите лесов

Основными факторами в РТ, вызывающими ослабление и гибель лесных насаждений, являются неблагоприятные погодные условия (засухи, ураганные ветры) и поражения грибными заболеваниями и вредителями. Такие факторы, как пожары и антропогенное воздействие, являются на сегодняшний день потенциальной опасностью для лесов, однако ведется обширная работа по противопожарному обустройству лесов, надзору за соблюдением норм и правил при использовании лесов, а также агитационные мероприятия в средствах массовой информации и в общественных учреждениях.

В рамках обеспечения санитарной безопасности лесов осуществляются следующие мероприятия:

1) лесозащитное районирование (определение зон слабой, средней и сильной лесопатологической угрозы) – в соответствии с ним все леса РТ отнесены к зоне средней лесопатологической угрозы;

2) государственный лесопатологический мониторинг и лесопатологические обследования. Государственный лесопатологический мониторинг заключается в сборе, анализе и использовании информации о лесопатологическом состоянии лесов, в том числе об очагах вредных организмов. Государственный лесопатологический мониторинг является частью государственного экологического мониторинга (государственного мониторинга окружающей среды). Осуществление государственного лесопатологического мониторинга (далее – ЛПМ) на территории лесов Татарстана обеспечивает филиал ФБУ «Рослесозащита» «Центр защиты леса Республики Татарстан». Ежегодно ЛПМ осуществляется на всей лесопокрытой площади территории лесного фонда;

3) авиационные работы и наземные работы по ликвидации очагов вредных организмов;

4) санитарно-оздоровительные мероприятия (вырубка погибших и поврежденных лесных насаждений, уборка неликвидной древесины) – на лесных участках, предоставленных в аренду, осуществляются арендаторами этих лесных участков на основании проекта освоения лесов;

5) установление санитарных правил использования лесов.

Планируемые ежегодные объемы мероприятий по предупреждению распространения вредных организмов на предстоящий период действия Лесного плана РТ с учетом действующей лесопатологической ситуации следующие: уборка неликвидной древесины – 815,0 гектара, сплошные санитарные рубки – 15,1 гектара, выборочные санитарные рубки – 200,8 гектара.

Объем всех санитарно-оздоровительных мероприятий в лесном фонде каждого лесничества может подлежать ежегодной корректировке в зависимости от наличия площадей очагов вредителей, данных государственного лесопатологического мониторинга и лесопатологических обследований.

Плановые показатели выполнения мероприятий по защите лесов на предстоящий период действия Лесного плана РТ определены в приложении № 25 к настоящему Лесному плану РТ.

4.9. Сведения об объектах лесного семеноводства и инфраструктуре для воспроизводства лесов и лесоразведения

Сведения об объектах лесного семеноводства и инфраструктуре для воспроизводства лесов и лесоразведения представлены в приложении № 26 к настоящему Лесному плану РТ.

Для решения вопросов воспроизводства лесов и лесоразведения в республике имеется 50 питомников – не менее 1 в каждом лесничестве, функционирует 6 шишкосушилок, в том числе одна – импортного производства. За предшествующий период действия Лесного плана РТ специальных обследований и изысканий в питомниках не проводилось.

В 2017 году за счет средств бюджета РТ произведена закупка 2 автогидроподъемников на базе автомобиля ГАЗ для сбора семян. Объем заготавливаемых семян лесных растений для формирования страхового фонда в 2022 году составил 330 кг, страховой фонд сформирован на базе ЛССЦ. В период действия Лесного плана РТ планируется заготавливать семена для формирования страховых фондов объемом не менее 70 кг ежегодно. Ежегодно планируется заготавливать не менее 11455 кг семян.

За 2022 год количество выращенного стандартного посадочного материала составило 33,9 млн штук, в том числе 12 млн штук с закрытой корневой системой, – количество, достаточное для проведения работ по лесовосстановлению и лесоразведению. Породное соотношение выращенного посадочного материала следующее: сосна – 20 млн штук, ель – 5,7 млн штук, лиственница – 0,5 млн штук, дуб – 4,9 млн штук, береза – 1,2 млн штук, другие породы – 1,6 млн штук.

4.10. Плановые показатели выполнения мероприятий по воспроизводству лесов и лесоразведению

На предстоящий период действия Лесного плана РТ планируется культивировать те же древесные породы, что и в предыдущий период действия Лесного плана РТ: сосна – 55 процентов, ель – 22 процента, лиственница – 5 процентов, дуб – 5 процентов, ясень – 1 процент, береза –10 процентов, тополь – 1 процент, липа – 1 процент.

Схема смешения пород при закладке лесных культур будет соответствовать схеме смешения, изложенной в основных положениях организации и развития лесного хозяйства. Объем работ по лесовосстановлению на предстоящий период действия Лесного плана РТ определен по актуальным материалам лесоустройства и данным ГЛР с учетом имеющихся не покрытых лесной растительностью земель ожидаемой площади сплошных рубок и хода естественного возобновления леса на вырубках и гарях.

Искусственное лесовосстановление на период действия Лесного плана РТ составляет 20130,0 гектара (39 процентов), комбинированное – 338,0 гектара (1 процент), естественное лесовосстановление – 31234,4 гектара (60 процентов).

Лесные культуры, приживаемость которых будет составлять менее 85 процентов, подлежат дополнению. Объем работ на предстоящий период вычислить невозможно ввиду зависимости данного мероприятия от погодных условий, соблюдения технологии производства культур, а также иных факторов. Поэтому, учитывая средний объем работ по дополнению лесных культур в предшествующий период действия Лесного плана РТ, на предстоящий период запланировано ежегодно 4000 гектаров.

Уход за лесами, проводимый путем рубки осветления и рубки прочистки, в период действия Лесного плана РТ планируется осуществлять ежегодно на площади 2599,2 гектара, что ниже объемов рубок при уходе за лесами, проведенных в предыдущий период действия Лесного плана РТ, на 65 процентов. Основными лесными участками, где проводятся рубки осветления и рубки прочистки, в регионе являются искусственно созданные насаждения. Изменение лесного законодательства привело к запрету сплошных рубок спелых и перестойных насаждений лесхозами, что привело к существенному снижению освоения расчетной лесосеки и, как следствие, сокращению объемов искусственного лесовосстановления, что и является причиной существенного сокращения рубок при уходе за лесами в молодняках.

Для отдельных категорий лиц, использующих леса в соответствии со статьями 43–46 Лесного кодекса РФ, определены площади лесовосстановления и лесоразведения согласно статье 63^1 Лесного кодекса РФ. Определены территории, предназначенные для лесовосстановления или лесоразведения в целях компенсации

лесных насаждений, расположенных на земельных участках, сведения о которых исключены из ГЛР в связи с приведением его в соответствие с Единым государственным реестром недвижимости, таким образом, на предстоящий период действия Лесного плана РТ предусмотрен объем лесоразведения путем создания искусственных лесных насаждений методами посадки саженцев, сеянцев, черенков или посева семян лесных растений на площади 789,3 гектара, учитывающий планируемые ежегодные объемы использования лесов по видам, отмеченным в приложениях № 12 и 23 к настоящему Лесному плану РТ, осуществление геологического изучения недр, разведка и добыча полезных ископаемых – на площади 1594,9 гектара, строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, речных портов, причалов – 28,3 гектара, строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов – на площади 1982,4 гектара. Использование лесов в целях переработки древесины и иных лесных ресурсов в предстоящем периоде не планируется.

Все планируемые объемы по воспроизводству лесов и лесоразведению по годам действия Лесного плана РТ предусмотрены в приложении № 27 к настоящему Лесному плану РТ.

Раздел V. Организация региональной системы ведения лесного хозяйства, ресурсное и кадровое обеспечение

5.1. Структура органа государственной власти

Исполнительным органом государственной власти, осуществляющим функции по реализации государственной политики, оказанию государственных услуг и управлению государственным имуществом в сфере лесных отношений на территории РТ, является Министерство.

Структура Министерства, утвержденная Указом Президента Республики Татарстан от 11 февраля 2011 года № УП-55 «Вопросы структуры Министерства лесного хозяйства Республики Татарстан», представлена на рис. 1.

В структуре Министерства 61 штатная единица: 1 министр, 1 первый заместитель министра, 1 заместитель министра, 1 управляющий делами, 1 помощник министра, 12 руководителей структурных подразделений (отделов, секторов), 39 профильных специалистов и 5 сотрудников, относящихся к младшему обслуживающему персоналу.

Подробная информация о структуре Министерства и подведомственных учреждений приведена в приложении № 29 к настоящему Лесному плану РТ.

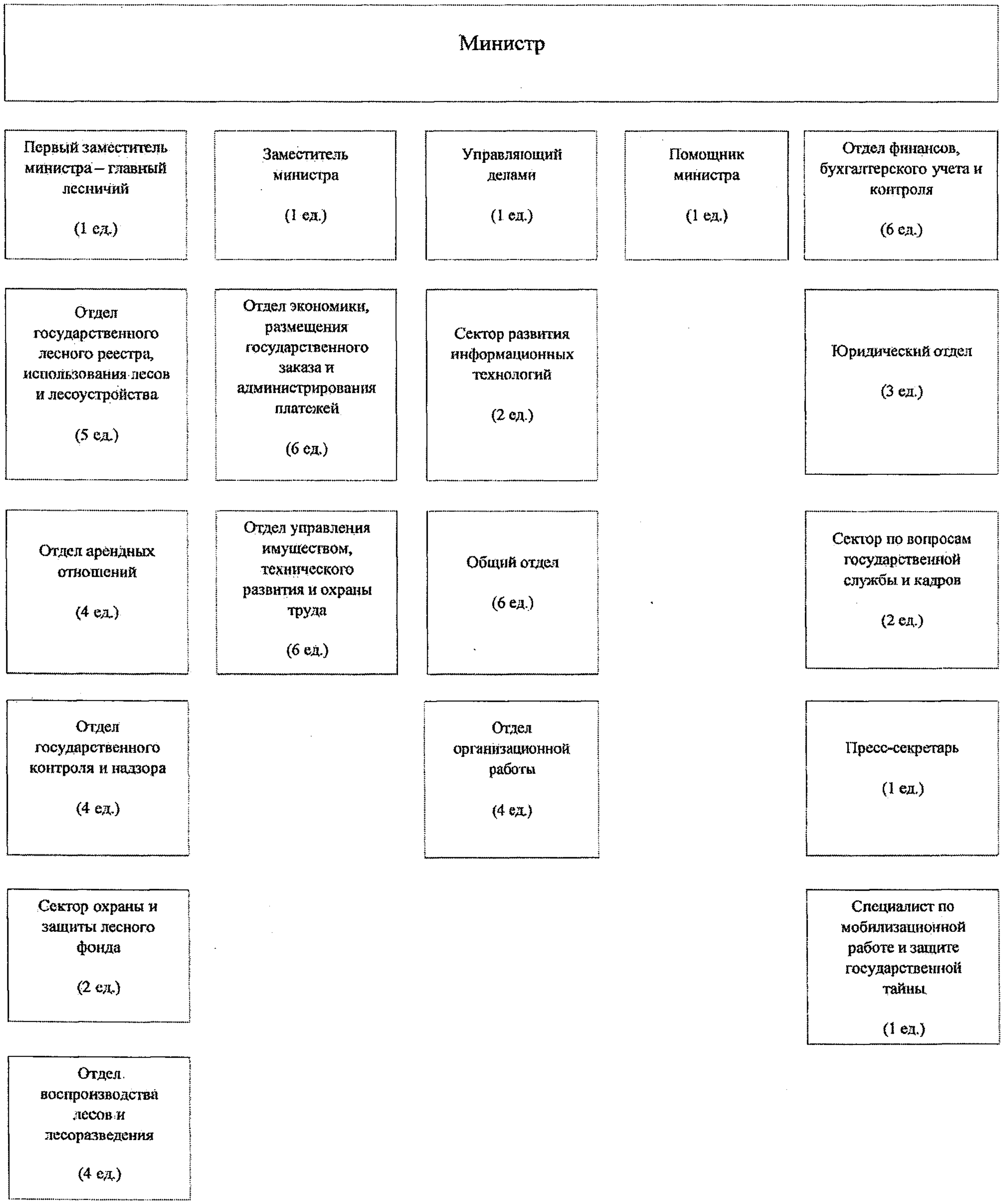

Рис. 1. Структура Министерства лесного хозяйства Республики Татарстан

5.2. Информация о материальных ресурсах и кадровом обеспечении ведения лесного хозяйства

По данным, представленным Татарстанстатом, по состоянию на 1 января 2023 года в РТ среднесписочная численность работников (без внешних совместителей), включая субъекты малого предпринимательства, занятые в секторе экономики «Лесоводство и лесозаготовки», – 2308 человек, что составляет 0,22 процента от общего числа населения, занятого в экономике региона, из них по хозяйственным видам экономической деятельности: в сфере лесозаготовок – 727 человек, в сфере предоставления услуг в области лесоводства и лесозаготовок – 448 человек, в сфере лесоводства и прочей лесохозяйственной деятельности – 1133 человека.

Общая штатная численность Министерства с подведомственными учреждениями составляет 3505 штатных единиц: 1377,25 единицы административно-управленческого персонала, 1496 единиц производственного персонала, а также 631,75 единицы обслуживающего персонала. В числе специалистов имеются сотрудники с присужденной ученой степенью кандидата, доктора наук – 3 сотрудника. Также за выдающийся вклад в развитие и приумножение лесных богатств 368 сотрудников в разное время поощрены государственными наградами РТ и Российской Федерации. Средний возраст работников в структуре Министерства составляет 43 года.

Министерство обеспечено материально-техническими ресурсами в необходимом объеме, в том числе имеются 327 единиц легковых автомобилей, 116 единиц грузопассажирского транспорта, 104 грузовых автомобиля с ГМП, 468 единиц спец. техники, из них 262 трактора.

Количество лесозаготовительных комплексов (харвестеров и форвардеров) – 39 штук, что позволяет заготавливать до 975 тыс. куб. метров древесины ежегодно. В связи с внедрением высокопроизводительной лесозаготовительной техники в подведомственных учреждениях Министерства обучение операторов харвестеров и форвардеров проводится на базе завода ОАО «Амкодор» (г. Минск). Между ГБПОУ «ЛЛТК» и холдингом ОАО «Амкодор» (Республика Беларусь) подписано соглашение о создании на базе ГБПОУ «ЛЛТК» Межрегионального учебного центра по подготовке операторов харвестеров и форвардеров высокопроизводительных лесозаготовительных комплексов и дорожно-строительной техники марки «Амкодор».

В период действия Лесного плана РТ в целях достижения плановых показателей ежегодно планируется обновление машинно-тракторного парка подведомственных учреждений в пределах выделенных средств.

Учитывая, что в лесном фонде РТ значительную часть лесов (более 529 тыс. гектаров) занимают насаждения с высокой пожарной опасностью, а также принимая во внимание значительную рекреационную нагрузку и сильную разветвленность лесного фонда автомобильными, железными дорогами и линейными объектами, планируется создать 12 дополнительные ЛПС II типа за счет региональных средств или иных источников на территории 12 лесничеств.

Имеется необходимость поэтапного доукомплектования имеющихся 20 ЛПС II типа и 5 ЛПС III типа техникой и оборудованием за счет средств федерального бюджета в 2024–2028 годах с учетом нормативов обеспеченности субъекта Российской Федерации лесопожарными формированиями, пожарной техникой и оборудованием, противопожарным снаряжением и инвентарем, иными средствами предупреждения и тушения лесных пожаров, утвержденных распоряжением Правительства РФ от 19 июля 2019 г. № 1605-р.

5.3. Информация об организации использования, охраны, защиты и воспроизводства лесов

Законом Республики Татарстан от 22 мая 2008 года № 22-ЗРТ «Об использовании лесов в Республике Татарстан» определяются полномочия органов государственной власти РТ в области лесных отношений и регулируются отношения, связанные с использованием лесов на территории РТ.

Республиканским органом исполнительной власти, реализующим государственную политику в области лесных отношений, является Министерство, положение о котором утверждено постановлением Кабинета Министров РТ от 12.02.2007 № 38 «Вопросы Министерства лесного хозяйства Республики Татарстан».

Основной целью Министерства в управлении лесами региона являются организация и обеспечение рационального, многоцелевого, непрерывного и неистощительного лесопользования, рационального использования земель лесного фонда, сохранения и усиления средообразующих, защитных, водоохранных, рекреационных и иных полезных природных свойств лесов на территории РТ в соответствии с принципами устойчивого управления лесами и сохранения биологического разнообразия экосистем, повышения экологического, эстетического и ресурсного потенциала в интересах Российской Федерации и РТ.

В Министерстве образован постоянно действующий научно-технический совет из состава руководителей Министерства, начальников и специалистов отделов Министерства, высококвалифицированных ученых и специалистов в области лесного хозяйства, экологии и охраны окружающей среды. Задачей данного совета является определение приоритетных направлений научно-технической

деятельности в области лесных отношений, природопользования и охраны окружающей среды в целях улучшения состава лесов, продуктивности, совершенствования культуры ведения лесного хозяйства в РТ.

5.4. Информация о деятельности государственных (муниципальных) бюджетных и автономных учреждений по охране, защите и воспроизводству лесов

Министерство осуществляет возложенные на него полномочия при участии лесничеств в количестве 31 ед. Работы по выполнению мероприятий по охране, защите, воспроизводству лесов осуществляются специализированными лесхозами. ГБУ «Лесопожарный центр» ведется работа по авиационному и наземному обнаружению лесных пожаров, профилактике и тушению лесных пожаров.

Подготовка кадров для нужд Министерства и подведомственных учреждений проводится ГБПОУ «ЛЛТК». Кроме данного учреждения в РТ имеется ФГБОУ ВО «Казанский государственный аграрный университет», выполняющий подготовку кадров по специальности «лесное дело» по уровням образования «бакалавриат» и «магистратура».

5.5. Информация об организации осуществления федерального государственного лесного надзора (лесной охраны), о мероприятиях по повышению эффективности контрольно-надзорной деятельности

Федеральный государственный лесной контроль (надзор) в лесах, расположенных на землях лесного фонда на территории РТ, осуществляют Министерство и его подведомственные учреждения (государственные казенные учреждения РТ) – лесничества в лице государственных лесных инспекторов Республики Татарстан в составе 680 человек, в том числе 659 штатных единиц из числа сотрудников лесничеств и 21 – из числа сотрудников аппарата Министерства, имеющих статус государственного служащего.

Лесную охрану в лесах, расположенных на землях лесного фонда на территории РТ, осуществляют Министерство и его подведомственные учреждения: государственные казенные учреждения РТ – лесничества и государственное бюджетное учреждение Республики Татарстан «Учебно-опытный Пригородный лесхоз» в составе 690 человек, в том числе 659 штатных единиц из числа сотрудников лесничеств, 21 – из числа сотрудников аппарата Министерства, имеющих статус государственного служащего, и 10 – из числа сотрудников государственного бюджетного учреждения РТ «Учебно-опытный Пригородный лесхоз».

Перечень должностных лиц, осуществляющих федеральный государственный лесной контроль (надзор), лесную охрану в лесах, расположенных на землях лесного фонда, утвержден постановлением Кабинета Министров РТ от 21.01.2022 № 36 «Об утверждении перечней должностных лиц, уполномоченных на осуществление федерального государственного лесного контроля (надзора), лесной охраны» и приказом Министерства лесного хозяйства Республики Татарстан от 20.12.2021 № 694-осн «Об утверждении Перечня должностных лиц государственных казенных учреждений Республики Татарстан - лесничеств, подведомственных Министерству лесного хозяйства Республики Татарстан, уполномоченных на осуществление федерального государственного лесного контроля (надзора)».

В лесах, расположенных на землях обороны и безопасности, федеральный государственный лесной контроль (надзор), лесная охрана осуществляются Департаментом лесного хозяйства по Приволжскому федеральному округу.

В лесах, расположенных на ООПТ федерального значения, федеральный государственный лесной контроль (надзор) осуществляется Волжско-Камским межрегиональным управлением Федеральной службы по надзору в сфере природопользования, лесная охрана – федеральными государственными бюджетными учреждениями, осуществляющими управление особо охраняемыми природными территориями федерального значения.

За предыдущий период действия Лесного плана Республики Татарстан общее количество выявленных случаев нарушения лесного законодательства составило 6493, а общий объем возмещенного ущерба от нарушений лесного законодательства составил 32144,6 тыс. рублей. Наиболее часто выявляемым нарушением, как и в предыдущие периоды, является незаконная рубка, на которую приходится 44 процента всех выявленных нарушений, далее – прочие лесонарушения, такие как нарушения правил пожарной и санитарной безопасности в лесах, самовольное использование лесов, нарушение правил использования лесов для ведения сельского хозяйства, уничтожение лесных ресурсов.

Министерством в целях повышения эффективности осуществления федерального государственного лесного контроля (надзора), лесной охраны в лесах, расположенных на землях лесного фонда в период действия Лесного плана РТ предполагается ежегодное оснащение государственных лесных инспекторов служебным автотранспортом, современными навигационными приборами, беспилотными летательными аппаратами, форменным обмундированием, а также дальнейшее взаимодействие с общественными организациями по сохранению лесов, в том числе с казачьими обществами, общественными инспекторами по охране природы.

В целях повышения материального и социального обеспечения государственных лесных инспекторов РТ на территории республики реализуется

программа социальной ипотеки, в том числе и для сотрудников, работающих в бюджетной сфере. Разработана программа по финансовой поддержке молодых специалистов лесной отрасли.

5.6. Информация об организации и основных мероприятиях по ведению государственного лесного реестра

Министерство ведет ГЛР в отношении всех лесов, расположенных в границах РТ, предоставляет в установленном законом порядке гражданам, юридическим и должностным лицам информацию, содержащуюся в ГЛР.

Обязанности по ведению ГЛР и предоставлению выписок из ГЛР возложены на 1 специалиста отдела государственного лесного реестра, использования лесов и лесоустройства. ГЛР ведется в соответствии с программным обеспечением, разработанным Федеральным агентством лесного хозяйства.

В соответствии с полномочиями, закрепленными в уставах лесничеств, сбор и предоставление информации для внесения в ГЛР обеспечивают участковые лесничие, инженер по лесопользованию.

Для решения задач учета и подготовки первичных документов лесной отрасли, администрирования бюджетных платежей, взаимодействия с Единой государственной автоматизированной информационной системой учета древесины и сделок с ней, с другими информационными ресурсами, а также ведения ГЛР Министерством приобретено право пользования программным обеспечением «Аверс: управление лесным фондом» для 40 персональных рабочих мест.

Данным программным продуктом и автоматизированными рабочими местами оснащены 31 лесничество и профильные отделы Министерства.

Лесничества в пределах предоставленных полномочий составляют акты, утвержденные приказом Минприроды России от 11 ноября 2013 г. № 496 «Об утверждении Перечня, форм и порядка подготовки документов, на основании которых осуществляется внесение документированной информации в государственный лесной реестр и ее изменение», которые в последующем утверждаются Министерством. Утвержденные материалы хранятся в электронном и бумажном виде в отделе государственного лесного реестра, использования лесов и лесоустройства Министерства. Изменения в лесоустроительные планшеты и таксационные описания вносятся лесничествами по мере изменения данных ГЛР. Работы по оцифровке материалов лесоустройства, которые хранятся в ГЛР, планируется осуществить в период лесоустроительного цикла, намеченного на 2024–2026 годы согласно приложению № 28 к настоящему Лесному плану РТ.

С конца 2018 года Министерством совместно с Министерством цифрового развития государственного управления, информационных технологий и связи РТ

реализована Учетная система лесного комплекса РТ (далее – Система) для целей автоматизации подготовки первичных документов, отраслевой отчетности, администрирования бюджетных платежей. С начала 2019 года в Системе учтено в электронном виде около 80 процентов документов. В Системе реализована интеграция с федеральными системами учета древесины и сделок с ней, с системой удаленного финансового документооборота Федерального казначейства, а также с системой государственных и муниципальных платежей.

В целях оперативного доступа к информации, содержащейся в Системе, для сотрудников Министерства и лесничеств было реализовано мобильное приложение с возможностью просмотра информации по лесным участкам.

Внедрена отраслевая геоинформационная система на базе Геопортала РТ. На единой картографической подложке отображена комплексная информация по лесному фонду, информация о выявленных потенциальных объектах лесоизменений, лесопожарных формирований, кадастровая карта. В геоинформационной системе несколько уровней пользования: как закрытый внутренний контур, так и открытый для всех пользователей информационно-телекоммуникационной сети «Интернет». Информация делится по слоям. В закрытом контуре реализованы слои с информацией на повыдельном уровне.

В рамках проекта «Цифровая модель Республики Татарстан» университетом «Иннополис» разработан автоматизированный Сервис космического мониторинга лесоизменений.

Целью указанного проекта является повышение управляемости территории за счет использования данных дистанционного зондирования земли. В рамках проекта ведутся работы по съемке территории РТ с космических аппаратов, пилотируемых и беспилотных летательных аппаратов, а также по последующей обработке снимков и созданию геоинформационных сервисов.

В 2018 году был разработан прототип геоинформационного сервиса мониторинга и контроля состояния лесного фонда на основе данных дистанционного зондирования и произведена интеграция с Геоинформационной системой лесного фонда РТ.

Система позволяет на еженедельной основе по данным космической съемки в автоматизированном режиме выявлять такие изменения в лесном фонде, как:

сплошные и выборочные рубки (летний и зимний период), в том числе незаконные;

выгоревшие участки леса (оценка реальной площади выгоревших лесных участков);

карьеры, в том числе незаконные;

участки с лесопатологией;

здания и строения на землях лесного фонда (самозахват лесных земель).

Система показала свою эффективность и успешно введена в эксплуатацию.

Проработана визуализация на карте информации о лесе в едином цифровом формате.

АНО ВО «Университет «Иннополис» совместно с министерствами РТ и органами исполнительной власти Нижегородской и Самарской областей проведены работы по созданию прототипа Комплексной системы дистанционного мониторинга состояния природных ресурсов и объектов, имеющих важное социально-экономическое значение, в Приволжском федеральном округе. Создание комплексной системы мониторинга хозяйственной деятельности Приволжского федерального округа направлено на обеспечение органов государственного и муниципального управления всех уровней объективной, актуальной информацией, формируемой путем оперативной обработки и автоматизированного анализа данных дистанционного зондирования земли в сравнении с разрешительной и декларативной информацией для решения задач.

В октябре 2023 года запланировано внедрение Федеральной государственной информационной системы лесного комплекса (далее – ФГИС ЛК) – цифровой платформы, объединяющей в себе десятки государственных услуг, сведения ГЛР, актуальные данные в области использования, охраны, защиты, воспроизводства лесов, лесоразведения, учета древесины и ее прослеживаемости, учета информации о сделках с ней.

Цели внедрения ФГИС ЛК:

предоставление государственных и муниципальных услуг в области лесных отношений онлайн для физических и юридических лиц, государственных и общественных организаций;

предоставление достоверных данных, необходимых для работы в области использования, охраны, защиты, воспроизводства лесов, лесоразведения, переработки древесины и иных лесных ресурсов;

предоставление оперативной и достоверной информации о текущем состоянии и изменениях лесных участков, об участниках лесных отношений в Российской Федерации.

Раздел VI. Оценка экономической эффективности и ожидаемые результаты реализации мероприятий Лесного плана Республики Татарстан

6.1. Планируемый средний размер платы за использование лесов по видам их использования

Планируемый средний размер платы за использование лесов по видам их использования на предстоящий период действия Лесного плана РТ указан в приложении № 30 к настоящему Лесному плану РТ.

6.2. Прогнозируемое поступление доходов от использования лесов по видам их использования

Прогнозируемое поступление доходов от использования лесов по видам их использования на период действия Лесного плана РТ указано в приложении № 31 к настоящему Лесному плану РТ.

6.3. Экономическая оценка средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических и иных полезных функций лесов

Экономическая оценка средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических и иных полезных функций лесов РТ указана в приложении № 32 к настоящему Лесному плану РТ.

6.4. Оценка объемов финансирования мероприятий

Объем расходов на выполнение запланированных мероприятий Лесного плана РТ определен согласно данным, предоставленным Министерством в отчете о расходах (1-субвенция (15-ОИП) за соответствующий период) и плановым показателям за 2023 год и последующий период (в соответствии с данными утвержденной защиты бюджетных проектировок на текущий и плановый период). Информация представлена в приложении № 33 к настоящему Лесному плану РТ.

6.5. Экономическая эффективность реализации мероприятий

Экономическая эффективность реализации мероприятий Лесного плана РТ за период действия предыдущего Лесного плана РТ, показатели экономической эффективности реализации мероприятий Лесного плана РТ указаны в приложении № 34 к настоящему Лесному плану РТ.

6.6. Целевые прогнозные показатели эффективности реализации мероприятий Лесного плана Республики Татарстан

Целевые прогнозные показатели эффективности реализации мероприятий Лесного плана РТ указаны в приложении № 35 к настоящему Лесному плану РТ.

Приложение № 1
К Лесному плану
Республики Татарстан

КАРТА-СХЕМА № 1

административного деления Республики Татарстан
с указанием лесничеств, лесорастительных зон,
лесных районов

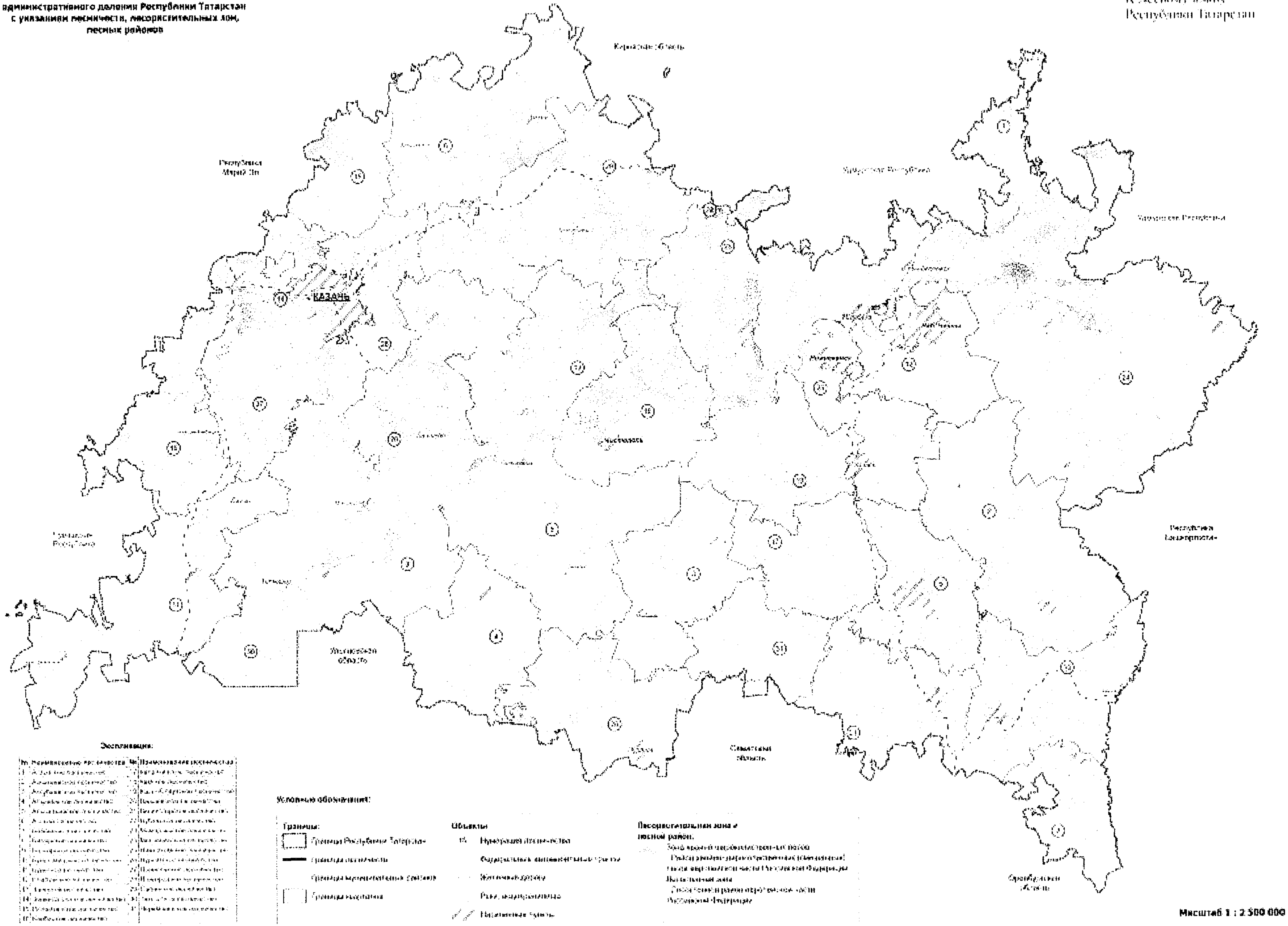

КАРТА-СХЕМА № 2

распределения лесов по целевому назначению, расположения особо охраняемых природных территорий Республики Татарстан

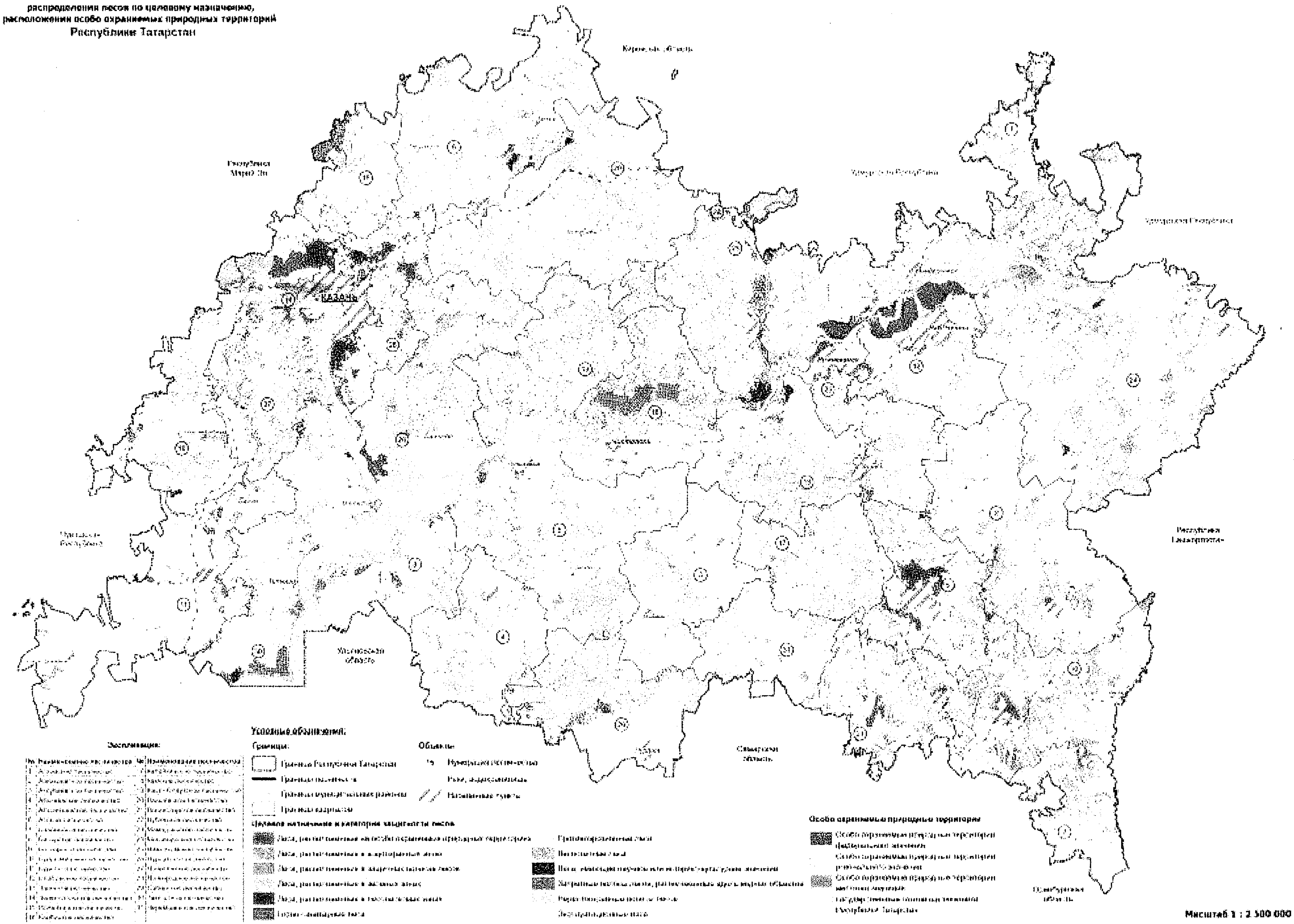

КАРТА-СХЕМА № 3

местоположения объектов лесной и лесоперерабатывающей инфраструктуры, объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры в лесах, транспортной доступности освоения лесов, обеспеченность транспортными путями Республики Татарстан

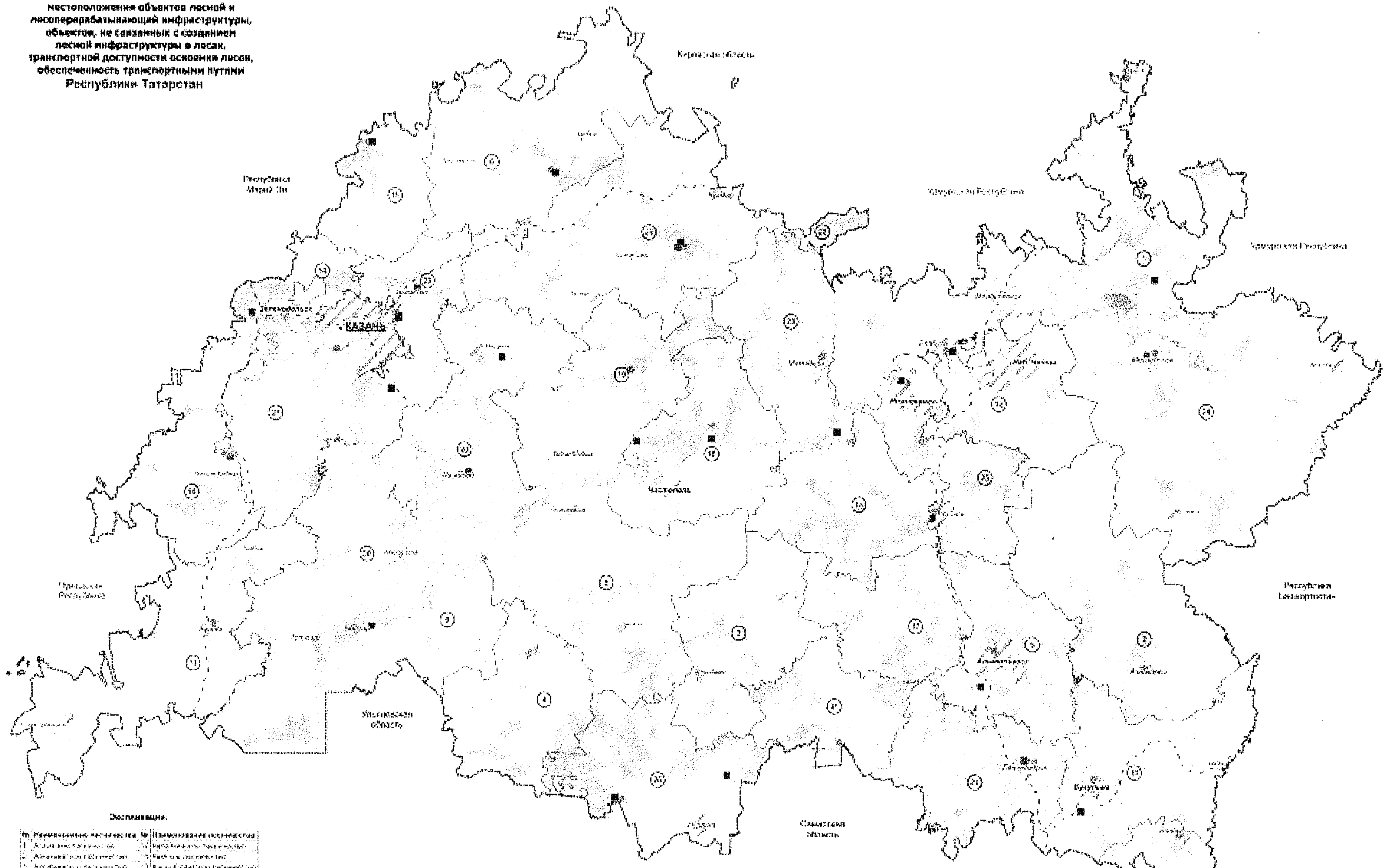

Экспликация:

Условные обозначения:

Границы:

Объекты

Масштаб 1 : 2 500 000

КАРТА-СХЕМА № 4

зон планируемого освоения лесов для различных видов их использования с дифференциацией по интенсивности освоения Республики Татарстан

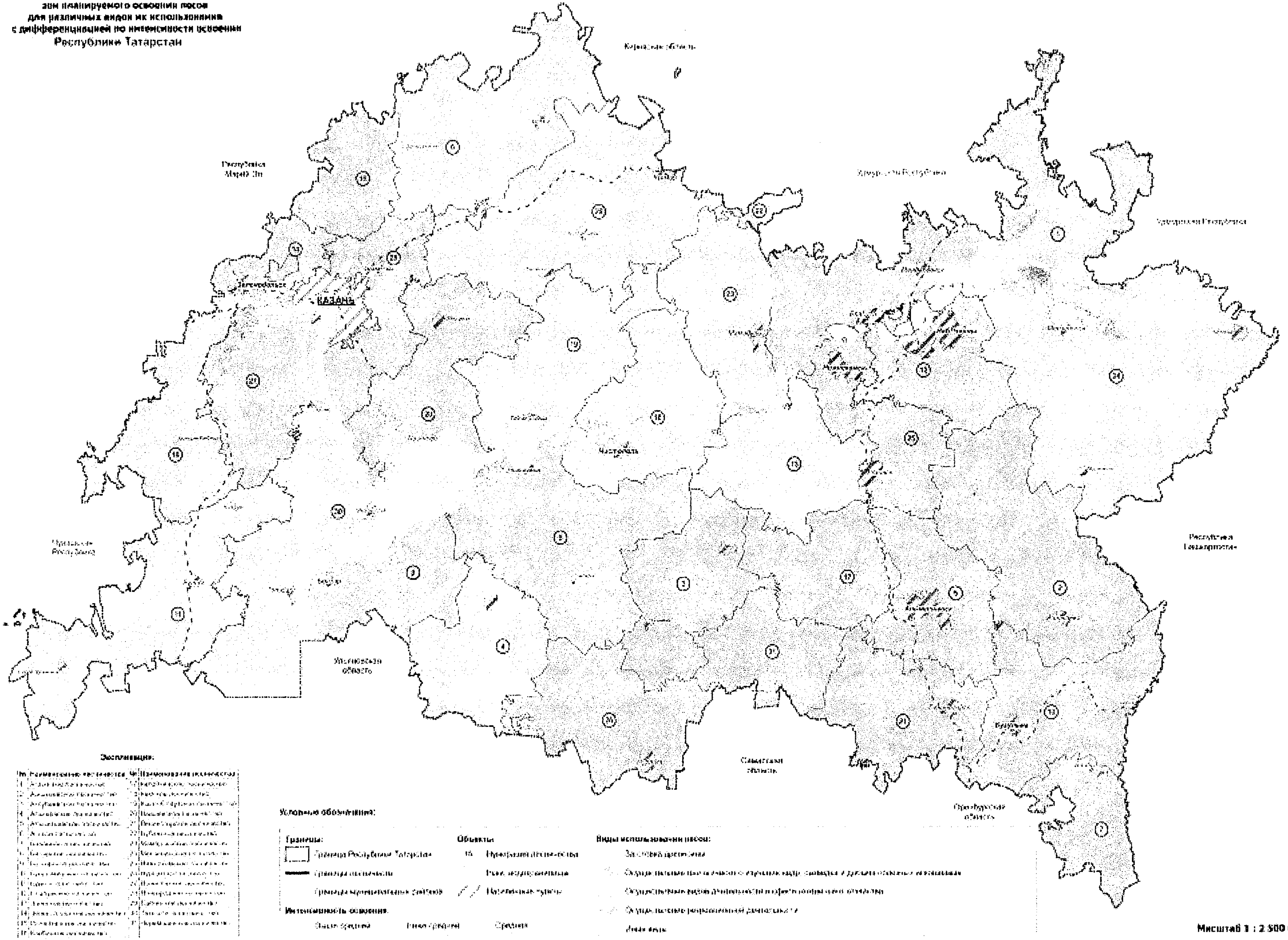

Масштаб 1 : 2 500 000

КАРТА-СХЕМА № 5

распределения лесов по классам пожарной опасности
Республики Татарстан

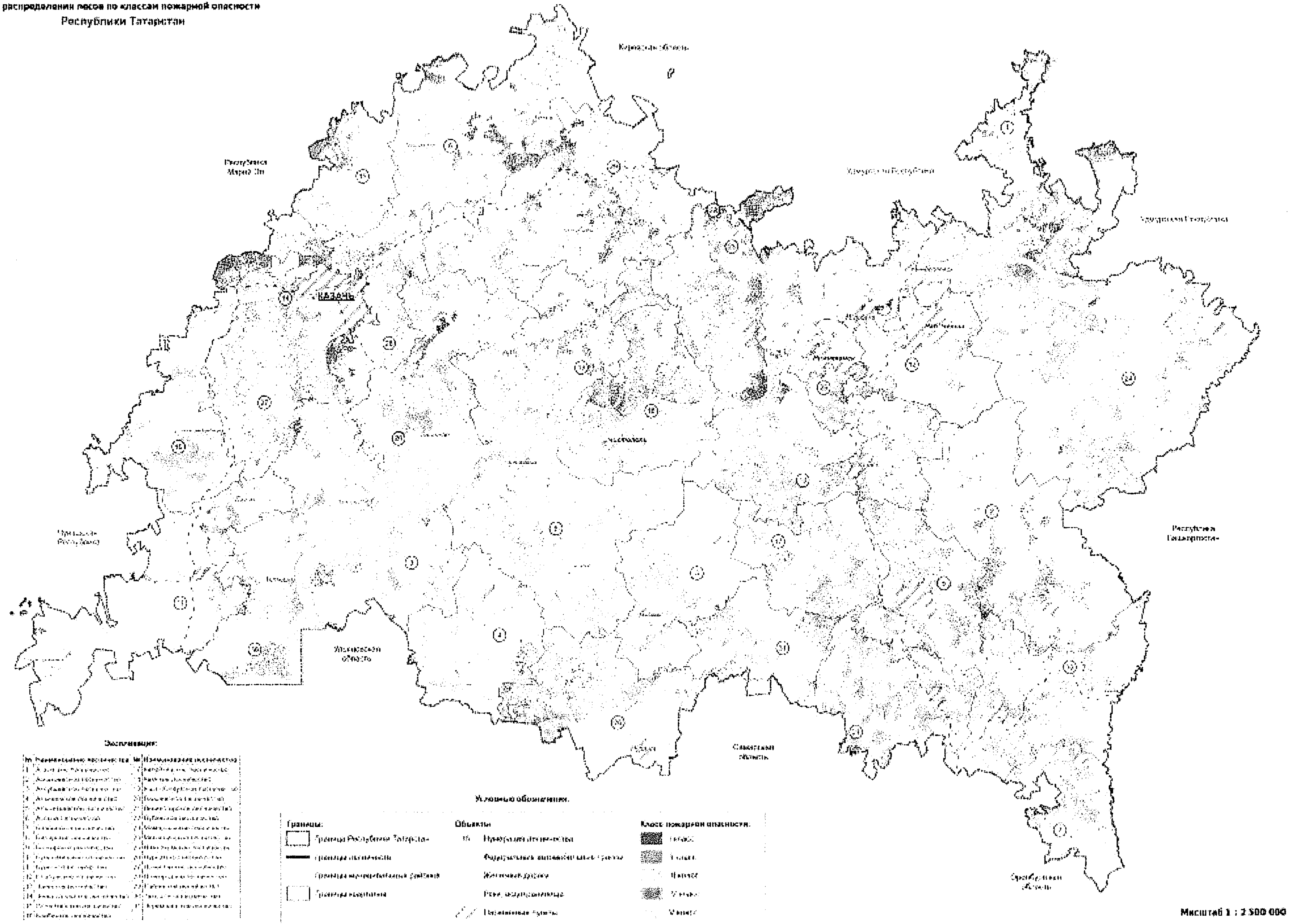

КАРТА-СХЕМА № 6

распределения зон охраны лесов от пожаров различными способами
Республики Татарстан

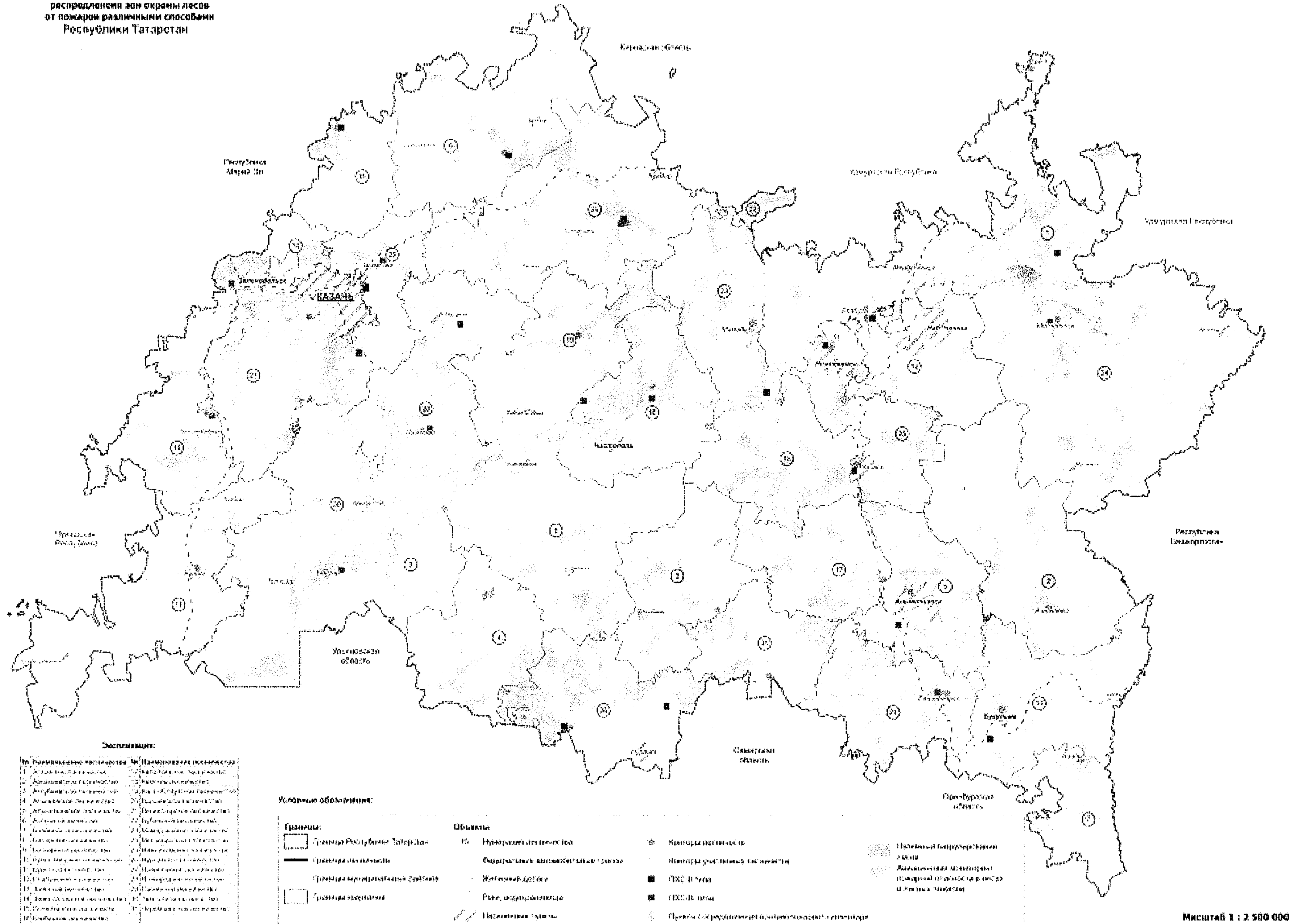

Приложение № 2
к Лесному плану
Республики Татарстан

Сведения об источниках данных, использованных при разработке Лесного плана Республики Татарстан

№ п/п	Источники исходных данных	Сведения об используемых источниках исходных данных
1	Государственный лесной реестр	Формы № 1-ГЛР, 2-ГЛР, 3-ГЛР, 5-ГЛР, 8-ГЛР, 9-ГЛР, 10-ГЛР, 14-ГЛР, 15-ГЛР, 16-ГЛР (по состоянию на 01.01.2009, 01.01.2018, 01.01.2023)
2	Государственная инвентаризация лесов	Аналитический обзор состояния лесов, их количественная и качественная характеристика, 2015 год
3	Специальные обследования	Государственный лесопатологический мониторинг, обзоры санитарного и лесопатологического состояния лесов за период 2009–2022 годов. Отчеты о государственном мониторинге воспроизводства лесов Республики Татарстан за 2015–2017 годы.
4	Форма статистической отчетности	1-ОИП - 15-ОИП, 1-ЛХ, 1-субвенция (по состоянию за 2018-2023 года)
5	Информационная система	ИСДМ, ЕГАИС (по состоянию на 01.01.2018, 01.01.2023)
6	Документы территориального планирования	Схема территориального планирования Республики Татарстан, утвержденная постановлением Кабинета Министров РТ от 21.02.2011 № 134
7	Документы стратегического планирования	Государственная программа Российской Федерации «Развитие лесного хозяйства», утвержденная постановлением Правительства Российской Федерации от 15.04.2014 № 318, государственная программа Республики Татарстан «Развитие лесного хозяйства Республики Татарстан», утвержденная постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 30.07.2013 № 531, Стратегия социально-экономического развития Республики Татарстан до 2030 года, утвержденная Законом Республики Татарстан от 17.06.2015 № 40-ЗРТ, Прогноз долгосрочного социально-экономического развития Российской Федерации на период до 2030 года (разработан Минэкономразвития России)
8	Лесоустроительная документация	Лесоустроительные планшеты, таксационные описания 1993, 2011–2021 годы
9	Иные	Лесохозяйственные регламенты, 2022 год

Приложение № 3
к Лесному плану
Республики Татарстан

Лесорастительное районирование

№ п/п	Наименование лесничества	Общая площадь, тыс. гектаров	Распределение общей площади лесов по их целевому назначению, тыс. гектаров			Площадь, покрытая лесной растительностью, тыс. гектаров	Общий запас древесины, тыс. куб. м	Общий средний прирост запаса древесины, тыс. куб. м
			защитные леса	эксплуатационные леса	резервные леса			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Хвойно-широколиственная зона, район хвойно-широколиственных (смешанных) лесов европейской части Российской Федерации								
Леса, расположенные на землях лесного фонда								
1	Агрызское	45,346	26,455	18,891	0,0	42,563	8743,5	171,5
2	Арское	32,016	11,867	20,149	0,0	30,386	6159,1	110,2
3	Елабужское	16,374	13,566	2,808	0,0	14,981	2703,4	56,3
4	Зеленодольское	26,256	26,256	0,0	0,0	24,723	6860,5	101,2
5	Ислейтарское	16,983	13,749	3,234	0,0	16,426	3097,7	61,0
6	Камское	48,983	28,747	20,236	0,0	46,243	7637,5	172,3
7	Кзыл-Юлдузское	42,370	9,756	32,614	0,0	39,705	5351,7	138,4
8	Лаишевское	33,441	28,778	4,663	0,0	32,228	6491,1	115,2
9	Лубянское	12,994	4,410	8,584	0,0	12,039	2717,5	49,3
10	Мамадышское	47,579	20,491	27,088	0,0	45,518	7498,3	164,7
11	Пригородное	28,662	28,662	0,0	0,0	26,417	5830,8	80,7
12	Сабинское	60,006	10,733	49,273	0,0	57,462	11761,4	203,6
	Итого по лесничествам	411,010	223,470	187,540	0,0	388,691	74852,5	1424,4
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности								
1	Марийское	0,684	0,684	0,0	0	0,499	0,1	нет данных
	Итого	0,684	0,684	0,0	0	0,499	0,1	0,0
Леса, расположенные на землях населенных пунктов								
1	Городской лес «Лебяжье»	3,547	3,547	0,0	0	3,078	826,9	12,6
2	г. Зеленодольск	0,141	0,141	0,0	0	0,135	27,6	0,3
3	г. Буинск	0,000	0,000	0,0	0	0,000	0	0,0
	Итого	3,688	3,688	0,0	0	3,213	854,5	12,9
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий								
1	Волжско-Камский ГПБЗ	11,377	11,377	0,0	0,0	9,242	3089,6	31,7
2	Национальный парк «Нижняя Кама»	9,260	9,260	0,0	0,0	8,187	2403,7	70,1
	Итого	20,637	20,637	0	0	17,429	5493,3	101,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Леса, расположенные на землях иных категорий								
1	Высокогорский район	0,400	0,400	0,0	0	0,400	16,2	0,9
2	Зеленодольский район	0,062	0,062	0,0	0	0,062	11	0,2
3	Лаишевский район	0,073	0,073	0,0	0	0,073	0,9	0,2
4	Мамадышский район	0,004	0,004	0,0	0	0,004	1,6	0,0
5	Сабинский район	0,056	0,056	0,0	0	0,056	2,4	0,1
Итого		0,595	0,595	0,0	0	0,595	32,1	1,4
Итого по лесному району		436,6	249,1	187,5	0,0	410,4	81232,5	1540,5
Лесостепная зона, лесостепной район европейской части Российской Федерации								
Леса, расположенные на землях лесного фонда								
1	Азнакаевское	45,967	18,165	27,802	0,0	41,374	6311,2	142,4
2	Аксубаевское	29,709	3,088	26,621	0,0	28,720	5082,0	132,2
3	Алькеевское	37,690	10,145	27,545	0,0	36,677	6254,7	133,6
4	Альметьевское	50,024	27,905	22,119	0,0	42,417	6692,2	125,8
5	Бавлинское	23,196	14,256	8,940	0,0	21,589	2866,7	63,2
6	Билярское	50,647	14,124	36,523	0,0	48,778	9471,9	182,0
7	Болгарское	18,700	16,758	1,942	0,0	17,870	3273,2	63,1
8	Бугульминское	44,004	40,614	3,390	0,0	40,452	6296,2	113,3
9	Буинское	18,568	14,093	4,475	0,0	17,800	3607,6	72,4
10	Елабужское	12,355	3,628	8,727	0,0	11,968	2057,7	37,1
11	Заинское	59,051	13,654	45,397	0,0	55,879	10035,5	207,0
12	Кайбицкое	25,152	8,642	16,510	0,0	24,042	4930,4	79,5
13	Камское	5,273	5,273	0,000	0,0	5,199	876,7	13,4
14	Калейкинское	41,184	5,381	35,803	0,0	37,085	6720,9	121,1
15	Лениногорское	53,044	23,445	29,599	0,0	49,314	7784,6	154,1
16	Мензелинское	72,221	41,100	31,121	0,0	63,370	11468,3	227,1
17	Нижнекамское	43,387	11,419	31,968	0,0	41,066	7631,3	149,3
18	Нурлатское	89,255	9,484	79,771	0,0	84,723	12116,4	294,0
19	Приволжское	27,927	24,004	3,923	0,0	26,482	4916,0	87,1
20	Тетюшское	37,323	27,519	9,804	0,0	35,754	7289,5	111,1
21	Черемшанское	36,535	3,475	33,060	0,0	34,278	6043,1	132,6
	Итого по лесничествам	821,212	336,172	485,040	0,0	764,837	131726,1	2641,4
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности (отсутствуют)								
Леса, расположенные на землях населенных пунктов (отсутствуют)								
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий								
1	Национальный парк «Нижняя Кама»	9,376	9,376	0,0	0,0	8,611	3066,8	70,1
Леса, расположенные на землях иных категорий (отсутствуют)								
Итого по лесному району		830,588	345,548	485,040	0,000	773,448	134792,9	2711,5
Всего по Республике Татарстан, в том числе		1267,2	594,7	672,5	0,0	1184,0	216025,4	4252,0
леса, расположенные на землях лесного фонда		1232,2	559,7	672,5	0,0	1153,7	206494,6	4065,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9
леса, расположенные на землях обороны и безопасности		0,7	0,7	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0
леса, расположенные на землях населенных пунктов		3,7	3,7	0,0	0,0	3,2	854,5	12,9
леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий		30,0	30,0	0,0	0,0	26,0	8560,1	171,9
леса, расположенные на землях иных категорий		0,6	0,6	0,0	0,0	0,6	32,1	1,4

Приложение № 4
к Лесному плану
Республики Татарстан

Анализ существующего распределения и динамика распределения площади лесов и состава лесов по целевому назначению и категориям защитных лесов за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Виды лесов по целевому назначению	Общая площадь, тыс. гектаров	Лесные земли, тыс. гектаров										Всего нелесных земель, тыс. гектаров
		покрытые лесной растительностью		не покрытые лесной растительностью							всего лесных земель	
		всего	в том числе лесные культуры	несомкнувшиеся лесные культуры	лесные питомники, плантации	естественные редины	гари, погибшие насаждения	вырубки	прогалины и пустыри	фонд лесовосстановления, всего		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
По данным государственного лесного реестра на 01.01.2023												
1. Защитные леса, всего	559,7	517,5	143,2	4,3	0,3	0,0	0,2	0,7	1,1	2,0	524,1	35,6
а) леса, расположенные на особо охраняемых природных территориях	2,5	2,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	0,2
б) леса, расположенные в водоохранных зонах	55,4	48,2	6,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	48,7	6,7
в) леса, выполняющие функции защиты природных и иных объектов, в том числе	168,9	154,8	45,3	1,1	0,3	0,0	0,0	0,1	0,4	0,5	156,7	12,2
защитные полосы лесов, расположенные вдоль железнодорожных путей общего пользования, федеральных автомобильных дорог общего пользования,	32,1	28,6	9,7	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	29,2	2,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
автомобильных дорог общего пользования, находящихся в собственности субъектов Российской Федерации												
леса, расположенные в зеленых зонах	55,5	52,4	18,4	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	52,9	2,6
леса, расположенные в лесопарковых зонах	78,0	70,7	16,9	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	71,5	6,5
городские леса	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
леса, расположенные в первой, второй и третьей зонах округов санитарной (горно-санитарной) охраны лечебно-оздоровительных местностей и курортов	3,3	3,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	0,2
г) ценные леса, в том числе	332,9	312,2	90,5	2,9	0,0	0,0	0,2	0,6	0,5	1,3	316,4	16,5
противоэрозионные леса	34,2	32,2	10,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3	32,8	1,4
леса, расположенные в пустынных, полупустынных, лесостепных, лесотундровых зонах, степях, горах	191,4	182,6	49,3	2,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,7	185,3	6,1
леса, имеющие научное или историческое значение	13,6	12,8	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	13,0	0,6
запретные полосы лесов, расположенные вдоль водных объектов	61,5	59,1	20,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	59,6	1,9
нерестоохранные полосы лесов	32,2	25,5	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	25,7	6,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2. Эксплуатационные леса	672,5	636,2	170,4	7,9	0,3	0,0	0,3	4,0	0,6	4,9	649,3	23,2
3. Резервные леса	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Всего лесов	1232,2	1153,7	313,6	12,2	0,6	0,0	0,5	4,7	1,7	6,9	1173,4	58,8
По данным государственного лесного реестра на 01.01.2018												
1. Защитные леса, всего	571,2	526,9	146,4	5,4	0,4	0,0	0,3	2,0	1,8	4,1	536,8	34,4
а) леса, расположенные на особо охраняемых природных территориях	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0
б) леса, расположенные в водоохранных зонах	45,0	38,8	5,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	39,3	5,7
в) леса, выполняющие функции защиты природных и иных объектов, в том числе	171,0	156,8	46,9	1,3	0,3	0,0	0,1	0,6	0,5	1,2	159,6	11,4
защитные полосы лесов, расположенные вдоль железнодорожных путей общего пользования, федеральных автомобильных дорог общего пользования, автомобильных дорог общего пользования, находящихся в собственности субъектов Российской Федерации	34,5	30,9	11,1	0,4	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	31,7	2,8
леса, расположенные в зеленых зонах	55,7	52,3	18,5	0,3	0,1	0,0	0,0	0,3	0,1	0,4	53,1	2,6
леса, расположенные в лесопарковых зонах	77,5	70,4	17,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,5	71,6	5,9
городские леса	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
леса, расположенные в первой, второй и третьей зонах округов санитарной (горно-санитарной) охраны лечебно-оздоровительных местностей и курортов	3,3	3,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,1
г) ценные леса, в том числе	354,5	330,6	94,2	3,8	0,1	0,0	0,2	1,4	1,1	2,7	337,2	17,3
противоэрозионные леса	17,5	16,2	4,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3	16,7	0,8
леса, расположенные в пустынных, полупустынных, лесостепных, лесотундровых зонах, степях, горах	228,2	216,5	58,6	2,9	0,1	0,0	0,2	1,1	0,7	2,0	221,5	6,7
леса, имеющие научное или историческое значение	13,8	12,7	5,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	12,9	0,9
запретные полосы лесов, расположенные вдоль водных объектов	62,4	59,5	19,9	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	60,2	2,2
нерестоохранные полосы лесов	32,6	25,7	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	25,9	6,7
2. Эксплуатационные леса	665,1	630,4	173,7	5,9	0,3	0,0	0,9	4,6	0,9	6,4	643,0	22,1
3. Резервные леса	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Всего лесов	1236,3	1157,3	320,1	11,3	0,7	0,0	1,2	6,6	2,7	10,5	1179,8	56,5
По данным государственного лесного реестра на 01.01.2009												
1. Защитные леса, всего	582,7	530,9	140	10	0,3	0	0	2,5	3,1	5,6	546,8	35,9
а) леса, расположенные на особо охраняемых природных территориях	28,6	26,1	7	0	0	0	0	0,1	0,2	0,3	26,4	2,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
б) леса, расположенные в водоохранных зонах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
в) леса, выполняющие функции защиты природных и иных объектов, всего	157,3	143,3	39,3	2	0,2	0	0	0,8	0,4	1,2	146,7	10,6
защитные полосы лесов, расположенные вдоль железнодорожных путей общего пользования, федеральных автомобильных дорог общего пользования, автомобильных дорог общего пользования, находящихся в собственности субъектов Российской Федерации	14,8	13,5	4,2	0,3	0	0	0	0	0,1	0,1	13,9	0,9
леса, расположенные в зеленых зонах	56,4	52,1	17,7	0,7	0	0	0	0,5	0,2	0,7	53,5	2,9
леса, расположенные в лесопарковых зонах	78,5	70,8	16,5	1	0,2	0	0	0,3	0,1	0,4	72,4	6,1
городские леса	3,9	3,4	0,5	0	0	0	0	0	0	0	3,4	0,5
леса, расположенные в первой, второй и третьей зонах округов санитарной (горно-санитарной) охраны лечебно-оздоровительных местностей и курортов	3,7	3,5	0,4	0	0	0	0	0	0	0	3,5	0,2
г) ценные леса, в том числе	396,8	360,9	93,7	8	0,1	0	0	1,6	2,5	4,1	373,7	23,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
противоэрозионные леса	19,4	17,7	5,2	0,5	0	0	0	0	0,2	0,2	18,4	1
леса, расположенные в пустынных, полупустынных, лесостепных, лесотундровых зонах, степях, горах	249,5	232,1	55,8	5,9	0,1	0	0	1,1	1,8	2,9	241,6	7,9
леса, имеющие научное или историческое значение	13,4	12,2	5,3	0,1	0	0	0	0	0,2	0,2	12,5	0,9
запретные полосы лесов, расположенные вдоль водных объектов	67,8	63,4	20,8	1,1	0	0	0	0,4	0,2	0,6	65,1	2,7
нерестоохранные полосы лесов	46,7	35,5	6,6	0,4	0	0	0	0,1	0,1	0,2	36,1	10,6
2. Эксплуатационные	688,4	650,1	180,8	8,9	0,4	0	0,1	2,3	1,2	3,6	663,4	25
3. Резервные леса	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Всего лесов	1271,1	1180,4	320,8	18,9	0,7	0	0,1	4,8	4,3	9,2	1210,2	60,9
Динамика (увеличение без знака, уменьшение со знаком «-») за 2018-2023 годы												
1. Защитные леса, в том числе	-11,5	-9,4	-3,2	-1,1	-0,1	0,0	-0,1	-1,3	-0,7	-2,1	-12,7	1,2
а) леса, расположенные на особо охраняемых природных территориях	1,8	1,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,2
б) леса, расположенные в водоохранных зонах	10,4	9,4	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,4	1,0
в) леса, выполняющие функции защиты природных и иных объектов, всего	-2,1	-2,0	-1,6	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,5	-0,1	-0,7	-2,9	0,8
защитные полосы лесов, расположенные вдоль железнодорожных путей	-2,4	-2,3	-1,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-2,5	0,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
общего пользования, федеральных автомобильных дорог общего пользования, автомобильных дорог общего пользования, находящихся в собственности субъектов Российской Федерации												
леса, расположенные в зеленых зонах	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,2	0,0
леса, расположенные в лесопарковых зонах	0,5	0,3	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2	0,0	-0,3	-0,1	0,6
городские леса	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
леса, расположенные в первой, второй и третьей зонах округов санитарной (горно-санитарной) охраны лечебно-оздоровительных местностей и курортов	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
г) ценные леса, в том числе	-21,6	-18,4	-3,7	-0,9	-0,1	0,0	0,0	-0,8	-0,6	-1,4	-20,8	-0,8
противоэрозионные леса	16,7	16,0	5,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,1	0,6
леса, расположенные в пустынных, полупустынных, лесостепных, лесотундровых зонах, степях, горах	-36,8	-33,9	-9,3	-0,9	-0,1	0,0	0,0	-0,9	-0,4	-1,3	-36,2	-0,6
леса, имеющие научное или историческое значение	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,3
запретные полосы лесов, расположен-	-0,9	-0,4	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-0,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ные вдоль водных объектов												
нерестоохранные полосы лесов	-0,4	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2
2. Эксплуатационные леса	7,4	5,8	-3,3	2,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6	-0,3	-1,5	6,3	1,1
3. Резервные леса	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Всего лесов	-4,1	-3,6	-6,5	0,9	-0,1	0,0	-0,7	-1,9	-1,0	-3,6	-6,4	2,3

Приложение № 5
к Лесному плану
Республики Татарстан

Сведения о лесах, расположенных в границах особо охраняемых природных территорий

№ п/п	Наименование особо охраняемых природных территорий	Категория особо охраняемых природных территорий	Наименование лесничества	Участковое лесничество	Урочище	Квартал/выдел	Площадь лесов, гектаров
1	2	3	4	5	6	7	8
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий							
1	Волжско-Камский	государственный природный биосферный заповедник		Раифское	-	кв. 1-154, 156-176	5921
				Саралинское	-	кв. 6-63	5456
2	Нижняя Кама	национальный парк		Елабужское	-	кв. 1-115, 137, 144, 146, 149	9260
				Челнинское	-	кв. 1-191	9376
Леса, расположенные на землях лесного фонда							
3	Сложный бор	памятник природы регионального значения	Агрызское	Шаршадинское	-	кв. 108	49
4	Кичке-Тан	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Агрызское	Шаршадинское	-	кв. 37 выд. 1, 2, 4-13, кв. 38, кв. 47 выд. 3-6, 13-23, кв. 48-50, кв. 64-66, кв. 88-91, кв. 98-100, кв. 109	1676
5	Пойма реки Кырыкмас	памятник природы регионального значения	Агрызское	Девятернинское		кв. 33 выд. 25, 40-48, кв. 56 выд. 8-19, кв. 58, кв. 42 выд. 2-19, кв. 59 выд. 1-7, кв. 57 выд. 1-4, 21-25, 27-29, 32	257,7
6	Чатыр-Тау	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Азнакаевское	Чатыртауское	-	кв. 92, 93, 108, кв. 120 выд. 6, 7, 17, 19-21, 23-25, кв. 122 выд. 14-26, 30-42, 62-65	240
7	Бухарайский бор	памятник природы регионального значения	Азнакаевское	Сармановское	-	кв. 37, 38	196,1
8	Сулюковский лес	государственный природный заказник регионального значения биологического (ботанического) профиля	Азнакаевское	Сармановское	-	кв. 1, 2, 3	194,6
9	Татарско-Ахметьевское торфяное болото	памятник природы регионального значения	Алькеевское	Чувашско-Бродское	-	кв. 43 выд. 8-12	15
10	Бухарайский Бор	памятник природы регионального значения	Альметьевское	Поташно-Полянское	-	кв. 5, 6	252,8

1	2	3	4	5	6	7	8
11	Балтасинский	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Арское	Балтасинское	-	кв. 62-69, 71-77	1924
				Сурнарское	-	кв. 103-105, 109-111, 115-117	
12	Истоки Казанки	памятник природы регионального значения	Арское	Сурнарское	-	кв. 71, 72, 83, 93, 94, 105, 114	678,74
13	Рукотворный лес	памятник природы регионального значения	Арское	Сурнарское	-	кв. 77	612,53
			Арское	Балтасинское	-	кв. 78-81	
14	Аю урманы	памятник природы регионального значения	Арское	Сурнарское	-	кв. 100, 102, 110, 111	420,6
15	Ашит	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Арское	Тукайское	-	кв. 121 выд. 1, 2	192,4
16	Ципьинский лес	памятник природы регионального значения	Арское	Балтасинское	-	кв. 15, 16, кв. 17 выд. 1-10, 13-21, 23-26, кв. 132 выд. 21, 29-31, 42, 44-47, кв. 138 выд. 1	118,9
17	Шорский	государственный природный зоологический заказник регионального значения	Арское	Тукайское	-	кв. 10-17	1555
18	Ивановский сосновый бор	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Билярское	Алексеевское	-	кв. 12-15	587
19	Владимирский склон	государственный природный заказник регионального значения биологического (ботанического) профиля	Бугульминское	Актюбинское	-	кв. 37 выд. 1, 2	9
20	Петровские сосны	памятник природы регионального значения	Бугульминское	Петровское	-	кв. 37 выд. 19, 27, 37, кв. 38 выд. 2, 10, 13, кв. 39 выд. 13	53
21	Ново-Александровский склон	государственный природный заказник регионального значения биологического (ботанического) профиля	Бугульминское	Бугульминское	-	кв. 35 выд. 11, 16-19, 22, кв. 36 выд. 6, 13-15, 17, 18	44,2

1	2	3	4	5	6	7	8
22	Адонисовый лес	государственный природный заказник регионального значения биологического (ботанического) профиля	Бугульминское	Бугульминское	-	кв. 18 выд. 8, 13-17, 22-25	61
23	Чатыр-Тау	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Бугульминское	Ютазинское	-	кв. 1-30	1777
24	Коробковский склон	памятник природы регионального значения	Бугульминское	Петровское	-	кв. 100 выд. 12	1
25	Кереметь (Ново-Чекурская лесостепь)	памятник природы регионального значения	Буинское	Дрожжановское	-	кв. 44	121,49
26	«Гран Тау» Чуру-Барышевская лесостепь (склоны Файзуллиной)	памятник природы регионального значения	Буинское	Тюбяк-Чирковское	-	кв. 7	100,69
27	Местообитание хохлатки Маршалла	памятник природы регионального значения	Буинское	Тюбяк-Чирковское	-	кв. 28, 29, 30, 31, 33, 34	793,52
28	Борковская дача	памятник природы регионального значения	Заинское	Болгарское	-	кв. 1-9	1030
29	Урганчинский ботанический заказник по сохранению адониса весеннего	государственный природный заказник регионального значения биологического (ботанического) профиля	Заинское	Урганчинское	-	кв. 100 выд. 13-21	9,14
30	Колония серой цапли	памятник природы регионального значения	Зеленодольское	Айшинское	-	кв. 77	100,3
31	Шорский	государственный природный зоологический заказник регионального значения	Зеленодольское	Зеленодольское	-	кв. 1-13, 15-21	2132
32	Ашит	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Ислейтарское	Илетьское	-	кв. 96, 97	23
33	Чулпан	государственный природный заказник регионального значения ландшафтного профиля	Ислейтарское	Ашитское	-	кв. 67 выд. 4, 6, кв. 94 выд. 20, 22, 29-43	24

1	2	3	4	5	6	7	8
34	Шорский	государственный природный зоологический заказник регионального значения	Ислейтарское	Илетьское	-	кв. 10-24, 26-29, 31-33, 53-57, 63-67, 72-74, 79, 80	6840
				Ашитское	-	кв. 1-23	
35	Кайбицкие дубравы	памятник природы регионального значения	Кайбицкое	Берлибашское	-	кв. 68 выд. 24, 25, 28	147,8
				Русаковское	-	кв. 4 выд. 3-5	
36	Турминская дача	памятник природы регионального значения	Кайбицкое	Берлибашское	-	кв. 36 выд. 6, 7, 9-11, 15-19, 23, кв. 37 выд. 1-10	101,5
37	Лесные культуры ели и лиственницы 1910-1913 годы	памятник природы регионального значения	Калейкинское	Шешминское первое	-	кв. 117 выд. 8, 17	6,4
38	Берсутские пихтарники	памятник природы регионального значения	Камское	Камское	-	кв. 26 выд. 11, 14, 18, 19, 20, 24, 27, кв. 27 выд. 3, 5, 7, 9, 12, 15, 28, кв. 60 выд. 2, 5, 7, 18, кв. 61, кв. 66 выд. 4, кв. 67	182,8
				Берсутское	-	кв. 5	
39	Лесные культуры лиственницы 1906 года	памятник природы регионального значения	Камское	Шумбутское	-	кв. 116	27,4
40	Река Берсут	памятник природы регионального значения	Камское	Берсутское	-	кв. 21 выд. 53	7,5
				Камское	-	кв. 34 выд. 72, кв. 27 выд. 33	
41	Чистые луга	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Камское	Чистопольское	-	кв. 44, 45, 63, 64,кв. 94 выд. 7-10, кв. 95-99	429
42	Ленино-Кокушкинский	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Лаишевское	Пестречинское	-	кв. 14, 50	179
43	Старая мельница	государственный природный заказник регионального значения ландшафтного профиля	Лаишевское	Пестречинское	-	кв. 66, 67	111,8
44	Степной имени А.И. Щеповских	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Лениногорское	Зай-Каратайское	-	кв. 35, кв. 100 выд. 29, 30, 31, 38, 48, 49, 52	1380
				Старо-Кувакское	-	кв. 19 выд. 19, 21-24, кв. 59, кв. 100 выд. 13	
				Лениногорское	-	кв. 10, кв. 20 выд. 1-4, 7-10, 12, кв. 112, 113, 118, 119, 122-124, 159, 160	

1	2	3	4	5	6	7	8
				Шугуровское	-	кв. 24, кв. 25 выд. 1-10, кв. 26 выд. 4, 5, 6, кв. 28 выд. 10-22, кв. 29 выд. 14-20, 22-23, 25, кв. 30 выд. 2-11, 24, 26-32, кв. 60, 61, 117, 118, 120, 137-142	
45	Сокольский лес	памятник природы регионального значения	Мамадышское	Сокольское	-	кв. 3-35, 64, 65	3852
46	Игимский бор	памятник природы регионального значения	Мензелинское	Юртовское	-	кв. 46-50, 55-62	584
47	Нарат-Астинский бор	государственный природный заказник регионального значения биологического (ботанического) профиля	Мензелинское	Муслюмовское	-	кв. 35, 36, 40, 43, 44	468,3
48	Черемшанский	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Нурлатское	Чулпановское	-	кв. 94, 95, части кв. 23, 24, 42, 43, 100-102, 130	2344
49	Горный сосняк	памятник природы регионального значения	Приволжское	Чулпанихинское	-	кв. 45	70
50	Зоостанция КГУ - массив Дачный	памятник природы регионального значения	Приволжское	Свияжское	-	кв. 11, 12	187,01
51	Свияжский	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Приволжское	Чулпанихинское	-	кв. 1-7, 9, 19, 22, 25, 26, 28-30, 35, 36	967
				Свияжское	-	кв. 1-9, 63-66, 71-72, 78, 79, 81, 82, 89, 90	1168
52	Голубые озера	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Пригородное	Высокогорское	-	кв. 33-48	1946,3
53	Семиозерский лес	памятник природы регионального значения	Пригородное	Высокогорское	-	кв. 165, кв. 168 выд. 5, 9, 10, 15, 18, кв. 169 выд. 8-14, кв. 171 выд. 1, 2, 6, 10, 13, 14, 17	118,92
54	Мешебашское лесничество	памятник природы регионального значения	Сабинское	Мешебашское	-	кв. 371 выд. 1-26, 28-30, 32-40	131,6
55	Кукморская гора	памятник природы регионального значения	Сабинское	Кукморское	-	кв. 24 выд. 23, 25-27, 42, кв. 37 выд. 1, 2, кв. 399 выд. 1-20, 26, 27, 39-45, 51, 52	91,8
56	Тархановские дубравы	памятник природы регионального значения	Тетюшское	Тархановское	-	кв. 37-39, 57-59, 64, 65	882,3

1	2	3	4	5	6	7	8
57	Антоновские овраги	памятник природы регионального значения	Тетюшское	Кляринское	-	кв. 75, 76	243,5
58	Щучьи горы	памятник природы регионального значения	Тетюшское	Урюмское	-	кв. 35, 45, 46, 54-62, 65-71, 73-94	3958,87
59	Овражно-балочная система «Каменная»	памятник природы регионального значения	Тетюшское	Тетюшское	-	кв. 150 выд. 3-6	5,8
60	Долгая поляна	государственный природный заказник регионального значения комплексного профиля	Тетюшское	Тетюшское	-	кв. 67-70, кв. 71 выд. 1-5, 13, кв. 150 выд. 12-23, 38, 39	288,5
61	Гора Лобач	государственный природный заказник регионального значения ландшафтного профиля	Тетюшское	Кляринское	-	кв. 78, 79, кв. 129 выд. 9-13	193,9
62	Лабышкинские горы	государственный природный заказник регионального значения ландшафтного профиля	Тетюшское	Кляринское	-	кв. 61, кв. 114 выд. 1-6	189,98
63	Река Лубянка	памятник природы регионального значения	Лубянское	-	-	части кварталов 102, 106-110, 113-115	117
Леса, расположенные на землях населенных пунктов							
64	Массив «Дубки»	Памятник природы регионального значения			-	Кировский район г. Казани. Горлесопарк «Лебяжье», кв. 123, 124. Екатерининская аллея по улице Боевая	25
65	Городской лесопарк «Лебяжье»	ООПТ местного значения			-	В городской черте г. Казани: Кировский район - 3211 гектаров, Московский район - 185 гектаров, Советский район – 198 гектаров, Приволжский район (п. Мирный) – 90 гектаров	3547
Охотничьи заказники							
66	Агрызский	государственный природный зоологический (охотничий) заказник регионального значения	Агрызское	Девятернинское	-	кв. 1-47, 49-51, 55-60, 62-63	6092
			Агрызское	Красноборское	-	кв. 1-5, 153, кв. 156 выд. 4, 27	420,9
67	Билярский	государственный природный зоологический (охотничий) заказник	Билярское	Билярское	-	кв. 3-8, 11-63, 66-69, 80, кв. 82 выд. 4-7, кв. 83, 97, 99-101, кв. 102 выд. 1, 3-5, 22, 24-26	8236,3

1	2	3	4	5	6	7	8
		регионального значения	Билярское	Кзыл-Юлское	-	кв. 1-4, кв. 69 выд. 4-6, кв. 70-76, кв. 77 выд. 1-23, 25-43, кв. 78-82, кв. 83 выд. 3, кв. 84 выд.4-7	2347,6
68	Лесной ключ	государственный природный зоологический (охотничий) заказник регионального значения	Приволжское	Шеланговское	-	кв. 1-33, 53, 57-60, 66	3647
				Ключищенское	-	кв. 26, 28-30, 36-40, 43-46, 50-52, 75, 76, 78-81, 83, 85-87	1589,6
69	Мешинский	государственный природный зоологический (охотничий) заказник регионального значения	Лаишевское	Пестречинское	-	кв. 69-74, 76-77, 79-92, кв. 93 выд.1-26, 30, 33, 35-36, кв. 94 выд. 1-34, 36-39, 43, кв. 95-99, 102-109, кв.176 выд. 1-12, 15-32, кв. 177 выд. 1-2, 13-31, кв. 178, кв. 181 выд. 1-5, 32-42, 78, кв. 182 выд. 1-3, 21-22	3523,1
			Камское	Шеморбашское	-	кв. 1-5, 7-11, 35, части кв. 6, 34, 36-44	4356
			Кзыл-Юлдузское	Абдинское	-	кв. 22, 28-30, 36-40, 72-76	2889
			Кзыл-Юлдузское	Арышское	-	кв. 10, 41-91, 93-97, 109-111, 113, 115-118, 145, 146, 164, 171-173, 179	5616
			Кзыл-Юлдузское	Кутлу-Букашское	-	кв. 9, 10-18, 70, 84	1185
			Кзыл-Юлдузское	Рыбно-Слободское	-	кв. 1-27, 29-44, 50-54, 60-62, 85-97	7514
70	Сурнарский	государственный природный зоологический (охотничий) заказник регионального значения	Арское	Балтасинское	-	кв. 71-81, 83-92, 95-98, 100, 101, 103-105, кв. 106 выд 3, 4-16, кв. 107-128, кв. 152 выд. 7, кв. 155 выд. 10-15	4910,1
			Арское	Сурнарское	-	кв. 67, 68, кв. 71 выд. 10, 12-16, кв. 72 выд. 2-30, 33, кв. 73-121, кв. 122 выд. 4, 8-9, кв. 124 выд. 4, 5, кв. 125	5800,6

Приложение № 6
к Лесному плану
Республики Татарстан

Методологические и методические особенности разработки Лесного плана Республики Татарстан

№ п/п	Наименование методики и модели	Описание методики и модели (применяемые алгоритмы, используемые исходные данные, точность расчетов, способы проверки)
1	2	3
1	Метод сравнительного анализа и оценки	Систематизация полученной информации, сравнение показателей предыдущего лесного плана на 01.01.2009 и на 01.01.2018, анализ и оценка полученных данных (количественный, качественный, ретроспективный и структурный виды анализа). Исходные данные: сведения государственного лесного реестра (далее – ГЛР), данные государственной отчетности, лесоустроительная информация, обработанная с помощью специализированного программного обеспечения. Точность расчетов – 100 %. Способ проверки: эмпирический
2	Графоаналитический метод планирования	По данным, полученным методом сравнительного анализа и оценки, с помощью графиков выявляется количественная зависимость между сопряженными показателями
3	Расчетно-аналитический метод планирования	Группировка полученных данных по элементам и взаимосвязи, анализ условий их взаимодействия и расчет плановых показателей разделов лесного плана. Исходные данные: сведения ГЛР, ЕГАИС, данные государственной отчетности, лесоустроительная информация, обработанная с помощью специализированного программного обеспечения. Точность расчетов зависит от полученной информации и существующей социально-экономической ситуации в регионе, допустимая погрешность расчетов составляет не менее 15-20 %. Способ проверки: эмпирический
4	Методика исчисления расчетной лесосеки	Согласно формулам и методике, приведенной в приложении к Порядку исчисления расчетной лесосеки, утвержденному приказом Федерального агентства лесного хозяйства от 27 мая 2011 № 191 «Об утверждении порядка исчисления расчетной лесосеки», производится исчисление расчетных лесосек для сплошных рубок, выборочных рубок, для заготовки древесины при вырубке погибших и поврежденных насаждений, уходе за лесом, для изъятия древесины при рубке лесных насаждений на лесных участках, предназначенных для строительства, реконструкции, эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры, и объектов, не связанных с лесной инфраструктурой. Исходные данные: сведения ГЛР, лесоустроительная информация, обработанная с помощью специализированного программного обеспечения. Точность расчетов: ±10 %. Способы проверки: графики поспевания и «способ ступеней»

1	2	3
5	Методика экономической оценки лесов	В соответствии с Методическими указаниями к выполнению практических занятий для студентов лесохозяйственного факультета очной и заочной форм обучения специальностей 120302 «Земельный кадастр», 250201 «Лесное хозяйство», 250100 «Лесное дело», 250203 «Садово-парковое и ландшафтное строительство» и 250208 «Природопользование» (Ю.В. Лебедев, И.А. Неклюдов, «Оценка водоохранно-водорегулирующей роли лесов». М.: Изд-во УГЛТУ, 2012 г., 35 с.). Исходные данные: сведения ГЛР (формы № 1-ГЛР, № 2-ГЛР, № 5-ГЛР, № 8-ГЛР), лесоустроительная информация, обработанная с помощью специализированного программного обеспечения

Приложение № 7
к Лесному плану
Республики Татарстан

Оценка достижения планируемых объемов использования лесов по видам использования лесов за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Вид использования	Категория ресурса	Единица измерения	Объем использования лесов				Доля достижения за период действия предыдущего лесного плана, %	Доля достижения за год, предшествовавший разработке лесного плана, %
			запланированный на период действия предыдущего лесного плана	фактический за период действия предыдущего лесного плана	запланированный на год, предшествующий разработке лесного плана	фактический на год, предшествующий разработке лесного плана		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Заготовка древесины	биологические	тыс. куб. м	22715,7	6871,2	2151	1008	30,2	46,9
2. Заготовка живицы	биологические	тонн	0	0	0	0	-	-
3. Заготовка и сбор недревесных лесных ресурсов	биологические							
а) заготовка елей и (или) деревьев других хвойных пород для новогодних праздников	биологические	тыс. шт.	600	252,9	60	17,6	42,2	29,3
4. Заготовка пищевых лесных ресурсов и сбор лекарственных трав	биологические	тонн	0	0	0	0	-	-
5. Осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	биологические	гектаров	2809304	1331520	299376	178120	47,4	59,5
6. Ведение сельского хозяйства	биологические	гектаров	17238	6638,3	2359	2058,3	38,5	87,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7. Осуществление научно-исследовательской и образовательной деятельности	биологические	гектаров	700000	558682,7	70000	74337,8	79,8	106,2
8. Осуществление рекреационной деятельности	биологические	гектаров	21474	20094,8	3478	1625,7	93,6	46,7
9. Создание лесных плантаций и их эксплуатация	биологические	гектаров	0	255,6	0	11,2	-	-
10. Выращивание лесных плодовых, ягодных, декоративных и лекарственных растений	биологические	гектаров	0	493,4	0	78,8	-	-
10.1. Выращивание посадочного материала лесных растений (саженцев, сеянцев)	биологические	тыс. шт.	237522	134724,9	47463	27694,9	56,7	58,4
11. Выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	минеральные	гектаров	33016	102073,5	5793	12114,4	309,2	209,1
12. Строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	энергетические	гектаров	248	3760,9	37	153,7	1516,5	415,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13. Строитель-ство, реконст-рукция, эксплу-атация линей-ных объектов	энергети-ческие	гектаров	146549	62846,5	17768	8331,1	42,9	46,9
14. Переработ-ка древесины и иных лесных ресурсов	биологичес-кие	гектаров	15	276,5	0	0	1843,3	-
15. Осуществ-ление религиозной деятельности	-	гектаров	0	104,2	0	18	-	-
16. Иные виды, определенные в соответствии с частью 2 статьи 6 Лесного кодекса Российской Федерации	-	гектаров	0	51083,5	0	17718,8	-	-

Приложение № 8
к Лесному плану
Республики Татарстан

Анализ фактического освоения использования лесов и допустимого объема изъятия древесины за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

тыс. куб. м ликвидной древесины

№ п/п	Наименование лесничества	Объем								Всего	
		при рубке спелых и перестойных лесных насаждений		при рубке лесных насаждений при уходе за лесами		при вырубке поврежденных и погибших лесных насаждений		при рубке лесных насаждений на лесных участках, предназначенных для строительства, реконструкции и эксплуатации объектов лесной, лесоперерабатывающей инфраструктуры и объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры			
		расчетная лесосека	фактически заготовлено	расчетная лесосека	фактически заготовлено	расчетная лесосека	фактически заготовлено	расчетная лесосека	фактически заготовлено	расчетная лесосека	фактически заготовлено
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Леса, расположенные на землях лесного фонда											
1	Агрызское	505,0	210,5	158,0	63,4	3,6	59,9	4,0	10,3	670,6	344,10
2	Азнакаевское	621,0	44,3	143,4	45,2	24,6	55,5	132,0	46,1	921,0	191,1
3	Аксубаевское	638,0	86,4	66,1	38,1	0,3	21,08	5,0	13,52	709,4	159,1
4	Алькеевское	620,0	71,4	672,0	108,9	21,6	56,6	2,0	0,0	1315,6	236,9
5	Альметьевское	352,0	62,6	231,8	26,47	56,6	58,16	503,0	145,1	1143,4	292,33
6	Арское	162,0	59,2	91,0	74,9	16,8	134,95	1,0	0,5	270,8	269,55
7	Бавлинское	302,0	20,9	80,4	33,9	15,8	36,8	32,0	14,6	430,2	106,2
8	Билярское	1255,0	144	160,0	61	15,6	37,922	23,0	2,2	1453,6	245,122
9	Болгарское	88,0	7,7	185,3	19,2	36,2	59,6	3,0	0,6	312,5	87,1
10	Бугульминское	335,0	9,66	135,8	58,84	42,8	85,69	10,0	2	523,6	156,19
11	Буинское	48,0	11,9	103,2	67,6	15,7	29,58	1,0	0,2	167,9	109,28
12	Елабужское	328,0	57,2	224,0	37,9	35,1	71	105,0	12,5	692,1	178,6
13	Заинское	1095,0	50,1	802,0	21	47,5	94,3	28,0	39,8	1972,5	205,2
14	Зеленодольское	76,9	4,2	61,2	68,2	38,6	105,413	5,0	0,0	181,7	177,813
15	Ислейтарское	81,0	20,81	175,4	31,9	11,4	49,15	2,0	0,0	269,8	101,86
16	Кайбицкое	98,0	15,6	16,7	13,03	21,1	74,234	1,0	0,0	136,8	102,864
17	Калейкинское	847,0	87,3	38,2	10,8	9,2	49,734	231,0	101,4	1125,4	249,234
18	Камское	306,0	157,6	279,0	185,4	43,8	133,6	9,0	0,0	637,8	476,6
19	Кзыл-Юлдузское	207,0	65	140,5	100,6	7,5	49,3	4,0	0,0	359,0	214,9
20	Лаишевское	29,0	3,5	181,3	46,1	37,8	114,1	12,0	4,8	260,1	168,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
21	Лениногорское	845,0	14,1	317,0	50	35,4	31,1	114,0	59,7	1311,4	154,9
22	Мамадышское	265,0	34,6	127,1	98,931	16,8	49,24	3,0	1,299	411,9	184,07
23	Мензелинское	835,0	82,7	384,0	42,6	31,2	152,9	6,0	0,0	1256,2	278,2
24	Нижнекамское	758,0	63	264,0	76,8	37,8	76,8	28,0	10,94	1087,8	227,54
25	Нурлатское	1935,0	206,5	198,0	131,3	89,1	159,8	12,0	17,11	2234,1	514,71
26	Приволжское	99,0	26,4	104,0	25,8	28,5	70,862	2,0	5,47	233,5	128,532
27	Пригородное	0,0	0,0	90,0	67,84	134,1	65,65	6,0	2,7	230,1	136,19
28	Сабинское	687,0	180,2	235,9	317	154,1	232,7	3,0	0,0	1080,0	729,9
29	Тетюшское	81,0	27	124,0	57,5	5,2	76,41	1,0	0,0	211,2	160,91
30	Черемшанское	565,0	46,5	256,0	57	12,8	31,9	3,0	74,01	836,8	209,41
31	Лубянское	174,0	46,9	75,0	18,4	18,9	9	1,0	0,0	268,9	74,3
	Итого	14237,9	1917,8	6120,3	2055,6	1065,5	2333,0	1292,0	564,8	22715,7	6871,21
	в том числе по хозяйствам										
	хвойные леса										
1	Агрызское	201,0	94,6	109,0	57,3	2,7	57,5	2,0	6,3	314,7	215,70
2	Азнакаевское	0,0	0,0	101,4	41,4	13,6	0,4	26,0	11,9	141,0	53,70
3	Аксубаевское	2,0	0,2	3,2	2,6	0,1	0,6	0,0	1,3	5,3	4,66
4	Алькеевское	0,0	0,0	26,0	12,7	1,2	11,2	0,0	0,0	27,2	23,90
5	Альметьевское	12,0	5,8	30,7	12,6	6,8	9,3	146,0	27,8	195,5	55,51
6	Арское	12,0	5,0	56,2	67,2	3,8	62,1	0,0	0,3	72,0	134,60
7	Бавлинское	2,0	0,4	56,1	29,5	3,4	3,9	1,0	1,0	62,5	34,80
8	Билярское	0,0	0,1	17,0	8,1	4,8	3,9	0,0	0,0	21,8	12,10
9	Болгарское	2,0	0,7	37,1	10,6	12,7	20,1	0,0	0,6	51,8	32,00
10	Бугульминское	0,0	0,1	91,7	53,5	6,5	17,0	1,0	0,2	99,2	70,79
11	Буинское	0,0	0,0	54,2	33,5	0,3	11,2	0,0	0,2	54,5	44,94
12	Елабужское	66,0	14,3	135,0	34,1	25,2	47,6	103,0	10,8	329,2	106,80
13	Заинское	26,0	3,0	57,1	9,7	0,0	15,1	2,0	5,3	85,1	33,10
14	Зеленодольское	22,0	1,4	53,0	60,9	25,5	79,8	2,0	0,0	102,5	142,05
15	Ислейтарское	3,0	2,3	41,7	13,0	5,3	18,0	1,0	0,0	51,0	33,30
16	Кайбицкое	1,0	0,0	8,7	3,8	2,7	2,8	0,0	0,0	12,4	6,66
17	Калейкинское	16,0	1,9	10,8	7,0	0,0	5,5	16,0	10,4	42,8	24,79
18	Камское	15,0	17,9	119,0	87,3	3,6	52,6	3,0	0,0	140,6	157,80
19	Кзыл-Юлдузское	2,0	0,5	49,3	52,3	0,8	22,5	0,0	0,0	52,1	75,32
20	Лаишевское	0,0	0,2	61,2	24,6	4,8	15,8	10,0	0,9	76,0	41,50
21	Лениногорское	0,0	0,0	24,0	12,6	3,6	4,7	21,0	9,4	48,6	26,70
22	Мамадышское	44,0	5,2	56,4	30,3	13,5	30,4	0,0	0,4	113,9	66,30
23	Мензелинское	26,0	4,5	94,0	33,4	9,0	16,0	1,0	0,0	130,0	53,90
24	Нижнекамское	85,0	13,4	110,0	32,5	1,5	9,5	0,0	0,9	196,5	56,34
25	Нурлатское	8,0	21,5	42,0	28,3	0,3	7,0	0,0	1,8	50,3	58,61
26	Приволжское	0,0	0,0	8,0	6,5	2,7	13,4	0,0	0,3	10,7	20,237
27	Пригородное	0,0	0,0	80,0	59,3	83,1	39,3	0,0	1,5	163,1	100,09
28	Сабинское	46,0	5,7	162,2	228,8	82,1	143,6	2,0	0,0	292,3	378,10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
29	Тетюшское	2,0	6,3	3,4	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	5,5	7,00
30	Черемшанское	15,0	2,4	14,2	6,0	0,3	5,0	0,0	6,2	29,5	19,60
31	Лубянское	37,0	9,2	69,0	18,4	15,0	8,0	0,0	0,0	121,0	35,60
	Итого хвойных	645,0	216,6	1781,6	1078,14	334,9	734,2	337,0	97,6	3098,5	2126,5
твердолиственные леса											
1	Агрызское	3,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,5	4,0	1,6
2	Азнакаевское	98,0	0,1	6,7	0,6	4,4	1,1	30,0	5,4	139,1	7,2
3	Аксубаевское	8,0	0,1	0,0	0,4	0,2	0,4	0,0	0,5	8,2	1,451
4	Алькеевское	19,0	3,6	9,0	2,2	3,6	4,3	0,0	0,0	31,6	10,10
5	Альметьевское	37,0	3,4	4,5	1,0	1,0	0,9	60,0	16,7	102,5	21,97
6	Арское	12,0	1,9	0,3	0,0	0,4	1,0	0,0	0,1	12,7	2,95
7	Бавлинское	55,0	0,0	4,1	0,4	0,4	0,2	0,0	3,6	59,5	4,2
8	Билярское	11,0	0,0	6,0	3,1	2,7	2,5	1,0	0,1	20,7	5,7
9	Болгарское	28,0	2,5	9,0	0,0	4,0	2,2	0,0	0,0	41,0	4,7
10	Бугульминское	70,0	0,2	1,4	0,0	2,0	0,8	0,0	0,0	73,4	1,0
11	Буинское	16,0	5,7	3,7	5,9	2,1	2,9	0,0	0,0	21,8	14,54
12	Елабужское	6,0	0,4	1,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,2	7,3	0,9
13	Заинское	9,0	0,0	17,2	0,0	0,3	0,0	0,0	3,2	26,5	3,2
14	Зеленодольское	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,013
15	Ислейтарское	27,0	1,4	1,7	0,2	1,9	1,7	0,0	0,0	30,6	3,26
16	Кайбицкое	14,0	0,0	2,7	6,1	1,4	6,0	0,0	0,0	18,1	12,05
17	Калейкинское	36,0	0,0	3,0	1,0	0,0	0,1	3,0	6,0	42,0	7,068
18	Камское	21,0	3,1	15,0	14,2	3,6	5,7	2,0	0,0	41,6	23,0
19	Кзыл-Юлдузское	6,0	0,0	8,0	2,4	1,3	3,5	0,0	0,0	15,3	5,92
20	Лаишевское	9,0	0,2	1,8	0,9	5,1	3,1	0,0	1,3	15,9	5,5
21	Лениногорское	122,0	0,7	9,0	0,5	2,4	3,5	10,0	6,2	143,4	10,9
22	Мамадышское	7,0	0,0	6,3	4,7	0,8	0,8	0,0	0,5	14,1	6,021
23	Мензелинское	126,0	7,4	15,0	0,9	0,6	4,4	0,0	0,0	141,6	12,7
24	Нижнекамское	3,0	0,0	9,0	2,0	2,1	1,2	10,0	0,1	24,1	3,3
25	Нурлатское	61,0	0,0	5,0	4,0	3,3	0,7	0,0	0,6	69,3	5,3
26	Приволжское	48,0	13,5	46,0	6,1	16,5	27,1	0,0	2,4	110,5	49,07
27	Пригородное	0,0	0,0	0,0	0,5	7,2	2,7	0,0	0,0	7,2	3,2
28	Сабинское	38,0	0,0	10,8	12,7	10,0	1,7	0,0	0,0	58,8	14,4
29	Тетюшское	24,0	1,5	8,2	1,2	2,3	0,0	0,0	0,0	34,5	2,71
30	Черемшанское	47,0	0,0	10,8	3,7	0,2	0,7	0,0	3,3	58,0	7,71
31	Лубянское	2,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0
	Итого твердолиственных	963,0	46,7	216,2	75,0	80,7	79,2	116,0	50,7	1375,9	251,6
мягколиственные леса											
1	Агрызское	301,0	114,9	48,0	6,1	0,9	2,3	2,0	3,5	351,9	126,8
2	Азнакаевское	523,0	44,2	35,3	3,2	6,6	54,0	76,0	28,8	640,9	130,2
3	Аксубаевское	628,0	86,1	62,9	35,1	0,0	20,1	5,0	11,7	695,9	152,989
4	Алькеевское	601,0	67,8	637,0	94,0	16,8	41,1	2,0	0,0	1256,8	202,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	Альметьевское	303,0	53,4	196,6	12,9	48,8	48,0	297,0	100,6	845,4	214,85
6	Арское	138,0	52,3	34,5	7,7	12,6	71,9	1,0	0,1	186,1	132,0
7	Бавлинское	245,0	20,5	20,2	4,0	12,1	32,7	31,0	10,0	308,3	67,2
8	Билярское	1244,0	143,9	137,0	49,8	8,1	31,5	22,0	2,1	1411,1	227,32
9	Болгарское	58,0	4,5	139,2	8,6	19,6	37,3	3,0	0,0	219,8	50,4
10	Бугульминское	265,0	9,4	42,7	5,3	34,3	67,9	9,0	1,8	351,0	84,4
11	Буинское	32,0	6,2	45,3	28,2	13,3	15,4	1,0	0,0	91,6	49,8
12	Елабужское	256,0	42,5	88,0	3,5	9,6	23,4	2,0	1,5	355,6	70,9
13	Заинское	1060,0	47,1	727,7	11,3	47,2	79,2	26,0	31,3	1860,9	168,9
14	Зеленодольское	54,9	2,8	8,2	7,3	12,9	25,7	3,0	0,0	79,0	35,75
15	Ислейтарское	51,0	17,1	132,0	18,7	4,3	29,5	1,0	0,0	188,3	65,3
16	Кайбицкое	83,0	15,6	5,3	3,1	17,0	65,5	1,0	0,0	106,25	84,154
17	Калейкинское	795,0	85,4	24,4	2,8	9,2	44,2	212,0	85,0	1040,6	217,379
18	Камское	270,0	136,6	145,0	83,9	36,6	75,3	4,0	0,0	455,6	295,8
19	Кзыл-Юлдузское	199,0	64,5	83,2	45,9	5,4	23,3	4,0	0,0	291,6	133,66
20	Лаишевское	20,0	3,1	118,3	20,6	27,9	95,2	2,0	2,6	168,2	121,5
21	Лениногорское	723,0	13,4	284,0	36,9	29,4	22,9	83,0	44,1	1119,4	117,3
22	Мамадышское	214,0	29,4	64,4	63,9	2,4	18,0	3,0	0,4	283,8	111,749
23	Мензелинское	683,0	70,8	275,0	8,3	21,6	132,5	5,0	0,0	984,6	211,6
24	Нижнекамское	670,0	49,6	145,0	42,3	34,2	66,1	18,0	9,9	867,2	167,9
25	Нурлатское	1866,0	185;0	151,0	99,0	85,5	152,1	12,0	14,7	2114,5	450,8
26	Приволжское	51,0	12,9	50,0	13,2	9,3	30,3	2,0	2,8	112,3	59,225
27	Пригородное	0,0	0,0	10,0	8,0	43,8	23,7	6,0	1,2	59,8	32,9
28	Сабинское	603,0	174,5	62,9	75,5	62,0	87,4	1,0	0,0	728,9	337,4
29	Тетюшское	55,0	19,2	112,4	56,0	2,8	76,0	1,0	0,0	171,2	151,2
30	Черемшанское	503,0	44,1	231,0	47,3	12,2	26,2	3,0	64,5	749,2	182,1
31	Лубянское	135,0	37,7	6,0	0,0	3,6	1,0	1,0	0,0	145,6	38,7
	Итого мягколиственных	12629,9	1654,5	4122,5	902,4	649,9	1519,5	839,0	416,6	18241,3	4493,1
Итого по лесам, расположенным на землях лесного фонда											
	Итого	14237,9	1917,8	6120,3	2055,611	1065,5	2333,0	1292,0	564,8	22715,7	6871,2
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности											
1	Марийское	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
в том числе по хозяйствам											
хвойные леса											
1	Марийское	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
твердолиственные леса											
1	Марийское	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
мягколиственные леса											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Марийское	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Итого по лесам, расположенным на землях обороны и безопасности											
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Леса, расположенные на землях населенных пунктов											
1	Городской лес «Лебяжье»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	г. Зеленодольск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	г. Буинск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
в том числе по хозяйствам											
хвойные леса											
1	Городской лес «Лебяжье»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	г. Зеленодольск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	г. Буинск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
твердолиственные леса											
1	Городской лес «Лебяжье»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	г. Зеленодольск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	г. Буинск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
мягколиственные леса											
1	Городской лес «Лебяжье»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	г. Зеленодольск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	г. Буинск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Итого по городским лесам											
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Леса, расположенные на землях особо охраняемых территорий и объектов											
1	Волжско-Камский ГПБЗ	0	0	0	0	0	0	3	2,5	3	2,5
2	Национальный парк «Нижняя Кама»	0	0	0	0	8	8	0	0	8	8
	Итого	0	0	0	0	8	8	3	2,5	11	10,5
в том числе по хозяйствам											
хвойные леса											
1	Волжско-Камский ГПБЗ	0	0	0	0	0	0	3	2,5	3	2,5
2	Национальный парк «Нижняя Кама»	0	0	0	0	8	8	0	0	8	8
	Итого	0	0	0	0	8	8	3	2,5	11	10,5
твердолиственные леса											
1	Волжско-Камский ГПБЗ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Национальный парк «Нижняя Кама»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
мягколиственные леса											
1	Волжско-Камский ГПБЗ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Национальный парк «Нижняя Кама»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Итого по лесам, расположенным на землях особо охраняемых природных территорий											
	Итого	0	0	0	0	8	8	3	2,5	11	10,5
Леса, расположенные на землях иных категорий											
1	Высокогорский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаишевский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадышский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Сабинский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
в том числе по хозяйствам											
хвойные леса											
1	Высокогорский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаишевский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадышский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Сабинский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
твердолиственные леса											
1	Высокогорский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаишевский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадышский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Сабинский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
мягколиственные леса											
1	Высокогорский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаишевский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадышский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Сабинский район	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Итого по лесам иных категорий											
	Итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Всего по лесам, расположенным на территории Республики Татарстан											
	-	14237,9	1917,8	6120,3	2055,61	1073,5	2341,0	1295,0	567,3	22726,7	6881,7
в том числе по хозяйствам											
хвойные леса											
1	-	645,0	216,6	1781,6	1078,14	342,9	742,2	340,0	100,1	3109,5	2137,0
твердолиственные леса											
2	-	963,0	46,7	216,2	75,0	80,7	79,2	116,0	50,7	1375,9	251,6
мягколиственные леса											
3	-	12629,9	1654,5	4122,5	902,4	649,9	1519,5	839,0	416,6	18241,3	4493,1

Приложение № 9
к Лесному плану
Республики Татарстан

Мероприятия по охране лесов, организации охраны лесов от пожаров за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан и показатели на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование мероприятий по охране лесов	Единица измерения	Объемы выполнения мероприятий																	
		плановые на период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования*						фактические за период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования						плановые на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан по источникам финансирования					
		за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	за счет иных источников	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	за счет иных источников	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	за счет иных источников	всего
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Леса, расположенные на землях лесного фонда																			
Создание лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	0	0	0	0	0	233	293,4	0	0	0	0	293,4	1117	0	0	0	0	1117
Реконструкция лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	0	0	0	0	0	2000	1881,8	0	0	19,2	0	1901	4265	0	0	0	0	4265
Эксплуатация лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9300	0	0	106	79683,5	89089,5
Прокладка просек, противопожарных разрывов	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Устройство противопожарных минерализованных полос	км	0	0	0	0	0	22896	32669	0	0	1552	0	34221	23266	0	0	1236	0	24502
Устройство пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного снабжения	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Проведение профилактического контролируемого противопожарного выжигания хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов	гектаров	0	0	0	0	0	4000	3562	0	0	38	0	3600	1650	0	0	0	0	1650

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Прочистка просек, уход за противопожарными разрывами	км	0	0	0	0	0	0	170	0	1150		0	1320	1182	0	0	48	0	1230
Прочистка противопожарных минерализованных полос и их обновление	км	0	0	0	0	0	67000	64129,1	0		1694	0	65823,1	46438	0	0	2915	321	49674
Эксплуатация пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного водоснабжения	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	440	440
Строительство пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения противопожарного инвентаря	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Эксплуатация пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения противопожарного инвентаря	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112	0	0	0	112
Благоустройство зон отдыха граждан, пребывающих в лесах	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2250	2250
Установка шлагбаумов, устройство преград, обеспечивающих ограничение пребывания граждан в лесах в целях обеспечения пожарной безопасности	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3980	3980
Установка и размещение стендов, знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах, всего, в том числе	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7940	7940
постоянные выставки и витрины	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
постоянные стенды	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
предупредительные аншлаги	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7940	7940

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров, всего, в том числе	тыс. гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12339,8	0	0	0	0	12339,8
путем наземного патрулирования лесов	тыс. гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	0	106
путем авиационного мониторинга пожарной опасности в лесах и лесных пожаров	тыс. гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12233,8	0	0	0	0	12233,8
Городские леса																			
Предыдущим лесным планом мероприятия по охране лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по охране лесов не планируются																			
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий																			
Реконструкция лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	0	0	0	0	0	0	1250	0	0	0	0	1250	1250	0	0	0	0	1250
Прокладка просек, противопожарных разрывов	км	0	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	200	200	0	0	0	0	200
Устройство противопожарных минерализованных полос	км	0	0	0	0	0	0	300	0	0	0	0	300	300	0	0	0	0	300
Устройство пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного снабжения	шт.	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	50	50	0	0	0	0	50
Прочистка противопожарных минерализованных полос и их обновление	км	0	0	0	0	0	0	9250	0	0	0	0	9250	9250	0	0	0	0	9250
Установка шлагбаумов, устройство преград, обеспечивающих ограничение пребывания граждан в лесах в целях обеспечения пожарной безопасности	шт.	0	0	0	0	0	0	600	0	0	0	0	0	600	0	0	0	0	600
Установка и размещение стендов, знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах, всего	шт.	0	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	1500
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности																			
Предыдущим лесным планом мероприятия по охране лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по охране лесов не планируются																			
Всего по Республике Татарстан																			
Создание лесных дорог, предназна-ченных для охраны лесов от пожаров	км	0	0	0	0	0	233	293,4	0	0	0	0	293,4	1117	0	0	0	0	1117

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Реконструкция лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	0	0	0	0	0	2000	3131,8	0	0	19,2	0	3151	5515	0	0	0	0	5515
Эксплуатация лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9300	0	0	106	79683,5	89089,5
Прокладка просек, противопожарных разрывов	км	0	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	200	200	0	0	0	0	200
Устройство противопожарных минерализованных полос	км	0	0	0	0	0	22896	32969	0	0	1552	0	34521	23566	0	0	1236	0	24802
Устройство пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного снабжения	шт.	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	50	50	0	0	0	0	50
Проведение профилактического контролируемого противопожарного выжигания хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов	гектаров	0	0	0	0	0	4000	3562	0	0	38	0	3600	1650	0	0	0	0	1650
Прочистка просек, уход за противопожарными разрывами	км	0	0	0	0	0	0	170	0	1150		0	1320	1182	0	0	48	0	1230
Прочистка противопожарных минерализованных полос и их обновление	км	0	0	0	0	0	67000	73379,1	0	0	1694	0	75073,1	55688	0	0	2915	321	58924
Эксплуатация пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного водоснабжения	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	440	440
Строительство пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения противопожарного инвентаря	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Эксплуатация пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112	0	0	0	112

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
противопожарного инвентаря																			
Благоустройство зон отдыха граждан, пребывающих в лесах	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2250	2250
Установка шлагбаумов, устройство преград, обеспечивающих ограничение пребывания граждан в лесах в целях обеспечения пожарной безопасности	шт.	0	0	0	0	0	0	600	0	0	0	0	0	600	0	0	0	3980	4580
Установка и размещение стендов, знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах, всего	шт.	0	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	7940	9440
в том числе: постоянные выставки и витрины	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
постоянные стенды	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
предупредительные аншлаги	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7940	7940
Мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров, всего	тыс. гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12339,8	0	0	0	0	12339,8
в том числе: путем наземного патрулирования лесов	тыс. гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	0	106
путем авиационного мониторинга пожарной опасности в лесах и лесных пожаров	тыс. гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12233,8	0	0	0	0	12233,8

Приложение № 10
к Лесному плану
Республики Татарстан

Мероприятия по защите лесов за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан и показатели на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование мероприятия по защите лесов	Единица измерения	Объемы выполнения мероприятий														
		плановые на период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования*					фактические за период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования					плановые на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан по источникам финансирования				
		за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Леса, расположенные на землях лесного фонда																
Лесопатологические обследования, всего	гектаров	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	201264,6	0	0	0	201264,6
в том числе визуальным способом	гектаров	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	175353,2	0	0	0	175353,2
Ликвидация очагов вредных организмов, всего	гектаров	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5
в том числе уничтожение или подавление численности вредных организмов, всего	гектаров	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5
в том числе при выполнении авиационным способом, всего	гектаров	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	66016,8	0	0	0	66016,8
в том числе биологическим методом	гектаров	0	0	0	0	0	1300,3	654,3	0	0	1954,6	283821,9	0	0	0	283821,9
Профилактические биотехнические мероприятия	шт.	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	4860	4860
в том числе устройство искусственных гнездовий для птиц	шт.	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	930	930
изготовление кормушек для птиц	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	930	930
огораживание муравейников	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	3000
Предупреждение распространения вредных организмов, всего	гектаров	0	0	0	0	134484	161593,2	0	0	0	161593,2	19722,5	0	0	7706,3	27428,8
в том числе санитарно-оздоровительные	гектаров	0	0	0	0	134484	161593,2	0	0	0	161593,2	19722,5	0	0	7706,3	27428,8
в том числе санитарно-оздоровительные	тыс. куб. м	0	0	0	0	1065,5	2333	0	0	0	2333	236,6	0	0	519,4	756,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
мероприятия, всего, в том числе																
сплошные санитарные рубки	гектар	0	0	0	0	3768	7026,9	0	0	0	7026,9	0	0	0	1006,1	1006,1
	тыс. куб. м	0	0	0	0	358,1	864,4	0	0	0	864,4	0,00	0	0	150,9	150,9
выборочные санитарные рубки	гектар	0	0	0	0	51276	51072,8	0	0	0	51072,8	0	0	0	6700,2	6700,2
	тыс. куб. м	0	0	0	0	707,4	1468,6	0	0	0	1468,6	0,00	0	0	368,5	368,5
очистка лесных насаждений от захламленности	гектаров	0	0	0	0	79440	9936,0	349,5	0,0	64,0	10349,5	0	0	0	0	0,0
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
уборка неликвидной древесины	гектаров	0	0	0	0	0	93557,5	0	0	379,9	93937,4	19722,5	0	0	0	19722,5
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	236,6	0	0	0	236,6
рубка аварийных деревьев	шт.	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0	1300	0	0	0	1300,0
Городские леса																
Предыдущим лесным планом мероприятия по защите лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по защите не планируются																
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий																
Предупреждение распространения вредных организмов, всего	гектаров	0	0	0	0	0	356,7	0	0	0	356,7	350,0	0	0	0	350
в том числе санитарно-оздоровительные мероприятия, всего	гектаров	0	0	0	0	0	356,7	0	0	0	356,7	350,0	0	0	0	350,0
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	8,4	0	0	0	8,4	8,0	0	0	0	8,0
в том числе выборочные санитарные рубки	гектаров	0	0	0	0	0	356,7	0	0	0	356,7	350,0	0	0	0	350,0
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	8,4	0	0	0	8,4	8,0	0	0	0	8,0
Всего по Республике Татарстан																
Лесопатологические обследования, всего	гектаров	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	201264,6	0	0	0	201264,6
в том числе визуальным способом	гектаров	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	175353,2	0	0	0	175353,2
Ликвидация очагов вредных организмов, всего	гектаров	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5
в том числе уничтожение или подавление численности вредных организмов, всего	гектаров	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5
в том числе при выполнении авиационным способом, всего	гектаров	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	66016,8	0	0	0	66016,8
в том числе биологическим методом	гектаров	0	0	0	0	0	1300,3	654,3	0	0	1954,6	89024,5	0	0	0	89024,5
Профилактические биотехнические мероприятия, в том числе	шт.	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	4860	4860
устройство искусственных гнездовий для птиц	шт.	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	930	930
изготовление кормушек для птиц	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	930	930

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
огораживание муравейников	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	3000
Предупреждение распространения вредных организмов, всего, в том числе	гектаров	0	0	0	0	134484	161949,9	0	0	0	161949,9	20072,5	0	0	7706,3	27778,8
санитарно-оздоровительные мероприятия, всего	гектаров	0	0	0	0	134484	161949,9	0	0	0	161949,9	20072,5	0	0	7706,3	27778,8
	тыс. куб. м	0	0	0	0	1065,5	2341,4	0	0	0	2341,4	244,6	0	0	519,4	764
в том числе сплошные санитарные рубки	гектаров	0	0	0	0	3768	7026,9	0	0	0	7026,9	0	0	0	1006,1	1006,1
	тыс. куб. м	0	0	0	0	358,1	864,4	0	0	0	864,4	0,00	0	0	150,90	150,9
выборочные санитарные рубки	гектаров	0	0	0	0	51276	51429,5	0	0	0	51429,5	350	0	0	6700,2	7050,2
	тыс. куб. м	0	0	0	0	707,4	1477	0	0	0	1477	8	0	0	368,5	376,5
очистка лесных насаждений от захламленности	гектар	0	0	0	0	79440	9936,0	349,5	0,0	64,0	10349,5	0	0	0	0	0,0
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
уборка неликвидной древесины	гектаров	0	0	0	0	0	93557,5	0	0	379,9	93937,4	19722,5	0	0	0	19722,5
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	236,6	0	0	0	236,6
рубка аварийных деревьев	шт.	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0	1300	0	0	0	1300,0

Примечание:
* В предыдущем Лесном плане РТ разделение объемов мероприятий по источникам финансирования не предусматривалось.

Приложение № 11
к Лесному плану
Республики Татарстан

Мероприятия по воспроизводству лесов за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан и показатели на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование мероприятий по защите лесов	Единица измерения	Объемы выполнения мероприятий														
		плановые на период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования*					фактические за период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования					плановые на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан по источникам финансирования				
		за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Леса, расположенные на землях лесного фонда																
Лесовосстановление, всего	гектаров	0	0	0	0	25284	17939,6	0	0	2338,4	20278	15490,8	0	0	14922	30412,8
Искусственное лесовосстановление путем посадки сеянцев с открытой корневой системой	гектаров	0	0	0	0	21734	15199,9	0	0	1169,1	16369,0	9700,0	0	0	2199,3	11899,3
Искусственное лесовосстановление путем посадки сеянцев с закрытой корневой системой	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	2585,2	0	0	84,3	2669,5
Искусственное лесовосстановление путем посева семян лесных растений	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	20	20,0
Естественное лесовосстановление (содействие естественному лесовосстановлению) путем **сохранения** возобновившегося под пологом лесных насаждений жизнеспособного поколения главных лесных пород лесных насаждений (подрост)	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	50,0	0	0	509	559,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Естественное лесовосстановление вследствие природных процессов	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1892,0	0	0	11249,4	13141,4
Естественное лесовосстановление (содействие естественному лесовосстановлению) путем **минерализации** поверхности почвы на местах планируемых рубок спелых и перестойных насаждений и на вырубках	гектаров	0	0	0	0	3300	2667,7	0	0	1059,7	3727,4	1192,0	0	0	860	2052,0
Комбинированное лесовосстановление за счет сочетания естественного и искусственного восстановления лесов	гектаров	0	0	0	0	250	72	0	0	109,6	181,6	71,6	0	0	0	71,6
Компенсационое лесовосстановление и лесоразведение	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	2779	2779,0
Лесоразведение путем создания искусственных лесных насаждений методами посадки саженцев, сеянцев, черенков или посева семян лесных растений	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	902,4	0	0	0	902,4
Агротехнический уход за лесными культурами путем **рыхления** почвы с одновременным уничтожением травянистой и древесной растительности в рядах культур и междурядьях	гектаров	0	0	0	0	188202	139418,7	0	0	8196,3	147615	119912,9	0	0	22141,4	142054,3
Агротехнический уход за лесными культурами путем **дополнения** лесных культур, подкормка минеральными удобрениями и полив лесных культур	гектаров	0	0	0	0	63584	35460,9	0	0	1646,1	37107,0	38838,8	0	0	4962,8	43801,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Подготовка лесных участков для создания лесных культур путем сплошной или полосной (частичной) **расчистки** площади от древесины, камней, нежелательной древесной растительности, мелких пней, стволов усохших деревьев	гек-та-ров	0	0	0	0	0	21	0	0	0	21,0	12843,0	0	0	1132,8	13975,8
Подготовка лесных участков для создания лесных культур путем **раскорчевки** пней, препятствующих движению техники, или уменьшение их высоты до уровня, не препятствую-щего движению техники	гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	95,0	0	0	0	95,0
Обработка почвы под лесные культуры на всем участке (сплошная обработка) или на его части (частичная обработка) механическим, химическим или огневым способами	гек-та-ров	0	0	0	0	21199	15225	0	0	1031,4	16256,4	13804,5	0	0	1150	14954,5
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок осветления	гек-та-ров	0	0	0	0	44850	31541,5	0	0	298,1	31839,6	9039,6	44	0	969,9	10053,5
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок прочисток	гек-та-ров	0	0	0	0	42300	40340	0	0	1504	41844,0	16353,9	61	0	582,4	16997,3
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок прореживания	гек-та-ров	0	0	0	0	47638	0	0	0	23306,5	23306,5	0,0	62	0	40630,5	40692,5
	тыс. куб. м	0	0	0	0	2493,5	0	0	0	786,6	786,6	0,0	2,183	0	1367	1369,2
Рубки, проводимые в целях ухода за	гек-та-ров	0	0	0	0	45331	0	0	0	29443,8	29443,8	0,0	70	0	36219,7	36289,7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
лесами, путем проходных рубок	тыс. куб. м	0	0	0	0	3626,5	0	0	0	1269	1269,0	0,0	3,127	0	1677,6	1680,7
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок обновления	гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11838,5	0	11838,5
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	558,6	0	558,6
Рубки, прово-димые в целях ухода за лесами, путем рубок переформиро-вания	гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4281,5	0	4281,5
	тыс. куб. м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	279,6	0	279,6
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки лесосеменных плантаций	гек-та-ров	0	0	0	0	415	32,6	0	0	0	32,6	15,0	0	0	0	15,0
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки архивов клонов плюсовых дере-вьев и маточных плантаций	гек-та-ров	0	0	0	0	49	20,7	0	0	0	20,7	0,0	0	0	0	0,0
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки испытательных культур	гек-та-ров	0	0	0	0	95	3	0	0	0	3,0	0,0	0	0	0	0,0
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки постоянных лесосеменных участков	гек-та-ров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0,0	1,0
Уход за объектами лесного семеноводства путем ухода за лесосеменными плантациями, маточными плантациями, архивами клонов плюсовых деревьев, постоянными лесосеменными участками, в том числе	гек-та-ров	0	0	0	0	2079	614,9	0	0	0	614,9	776,4	0	0	0,0	776,4
уход за лесосеменными плантациями	гек-та-ров	0	0	0	0	716	301,3	0	0	0	301,3	249,4	0	0	0,0	249,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
уход за архивами клонов и маточных плантаций плюсовых насаждений	гектаров	0	0	0	0	107	313,6	0	0	0	313,6	53,7	0	0	0	53,7
уход за постоянными лесосеменными участками	гектаров	0	0	0	0	1256	0	0	0	0	0,0	288,3	0	0	0	288,3
Уход за объектами лесного семеноводства путем ухода за испытательными, географическими, популяционно-экологическими культурами	гектаров	0	0	0	0	256	25	0	0	0	25,0	184,8	0	0	0	184,8
Заготовка семян лесных растений на объектах лесного семеноводства, а также в плюсовых и нормальных насаждениях	кг	0	0	0	0	322820	3426,5	66230,3	0	50910,6	120567,4	9090,4	0	0	154434,81	163525,2
в том числе заготовка (производство) семян лесных растений	кг	0	0	0	0	322820	3426,5	66230,3	0	50910,6	120567,4	9090,4	0	0,0	147404,7	156495,1
Заготовка (производство) семян с улучшенными наследственными свойствами	кг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0,0	7030,1	7030,1
Формирование страховых фондов семян лесных растений	кг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	40,0	0	0	720	760,0
Выращивание стандартного посадочного материала для лесовосстановления и лесоразведения (сеянцев)	тыс. шт.	0	0	0	0	478370	47837	60000	0	79947	187784,0	0	120000	0	176721,6	296721,6
в том числе посадочный материал с закрытой корневой системой	тыс. шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	120000	0	0	120000,0
Выращивание стандартного посадочного материала для лесовосстановления и лесоразведения (саженцев)	тыс. шт.	0	0	0	0	211780	21178	0	0	13930,6	35108,6	0	0	0	25149,2	25149,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Леса, расположенные на землях населенных пунктов																
Предыдущим лесным планом мероприятия по воспроизводству лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по воспроизводству не планируются																
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий																
Предыдущим лесным планом мероприятия по воспроизводству лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по воспроизводству не планируются																

Примечание:
* В предыдущем Лесном плане РТ разделение объемов мероприятий по источникам финансирования не предусматривалось.

Приложение № 12
к Лесному плану
Республики Татарстан

Мероприятия по лесоразведению и рекультивации земель за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан и показатели на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование мероприятия по лесоразведению и рекультивации земель	Единица измерения	Объемы выполнения мероприятий														
		плановые на период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования					фактические за период действия предыдущего лесного плана по источникам финансирования					плановые на период действия настоящего Лесного плана Республики Татарстан по источникам финансирования				
		за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего	за счет средств федерального бюджета	за счет средств бюджета Республики Татарстан	за счет средств местных бюджетов	за счет средств лиц, использующих леса	всего
Леса, расположенные на землях лесного фонда																
Лесоразведение путем создания искусственных лесных насаждений методами посадки саженцев, сеянцев, черенков или посева семян лесных растений	гектаров	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0	789,3	-	-	-	789,3
Леса, расположенные на землях населенных пунктов																
Предыдущим лесным планом мероприятия по лесоразведению и рекультивации земель не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по лесоразведению и рекультивации не планируются																
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий																
Предыдущим лесным планом мероприятия по лесоразведению и рекультивации земель не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по лесоразведению и рекультивации не планируются																
Леса, расположенные на землях иных категорий																
Предыдущим лесным планом мероприятия по лесоразведению и рекультивации земель не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по лесоразведению и рекультивации не планируются																

Приложение № 13
к Лесному плану
Республики Татарстан

Распределение площади лесов и запаса древесины по основным лесообразующим породам за год, предшествующий разработке Лесного плана Республики Татарстан

Преобладающие древесные и кустарниковые породы	Возраст рубки	Земли, покрытые лесной растительностью, тыс. гектаров								Общий запас насаждений, млн куб. м								Общий средний прирост насаждений, тыс. куб. м	Средний возраст насаждений, лет
		всего	в том числе по группам возраста лесных насаждений							всего	в том числе по группам возраста лесных насаждений								
			молодняки		средневозрастные		приспевающие	спелые и перестойные			молодняки		средневозрастные		приспевающие	спелые и перестойные			
			1-го класса возраста	2-го класса возраста	всего	в том числе включенные в ежегодный объем использования лесов		всего	в том числе перестойные		1-го класса возраста	2-го класса возраста	всего	в том числе включенные в ежегодный объем использования лесов		всего	в том числе перестойные		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Всего по древесным породам и кустарникам																			
Основные лесообразующие породы																			
Хвойные																			
Сосна	-	202,2	24,5	38,9	94,4	42,0	26,6	17,7	2,9	47,9	1,2	6,1	26,6	11,4	8,2	5,9	1,0	0,9	58,0
Ель	-	72,5	23,8	32,1	11,4	5,7	3,1	2,1	0,0	8,4	0,9	3,9	2,3	1,2	0,7	0,5	0,0	0,2	32,0
Пихта	-	0,8	0,0	0,0	0,5	0,1	0,2	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	77,0
Лиственница	-	5,1	0,8	1,1	3,1	1,6	0,1	0,0	0,0	1,0	0,1	0,2	0,8	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	43,0
Кедр	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0
Итого хвойных	-	280,6	49,1	72,2	109,4	49,4	30,0	20,0	2,9	57,5	2,2	10,1	29,8	13,0	8,9	6,4	1,0	1,1	52,0
Твердолиственные																			
Дуб высокоствольный	-	102,8	8,2	19,1	63,3	19,6	10,3	1,9	0,0	14,7	0,3	1,6	10,5	3,2	1,9	0,3	0,0	0,3	59,0
Дуб низкоствольный	-	61,0	0,4	0,5	13,6	5,2	14,2	32,2	7,0	8,6	0,0	0,0	1,7	0,6	2,0	4,9	1,1	0,1	67,0
Ясень	-	0,4	0,1	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,0
Клен	-	27,2	0,9	3,9	20,2	3,3	1,5	0,7	0,0	2,5	0,0	0,2	2,0	0,3	0,2	0,1	0,0	0,1	35,0
Вяз и другие	-	3,2	0,0	0,0	2,5	0,5	0,4	0,3	0,0	0,4	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	44,0
Итого твердолиственных	-	194,6	9,6	23,5	99,9	28,6	26,5	35,1	7,0	26,1	0,3	1,8	14,5	4,1	4,2	5,3	1,1	0,4	58,0
в том числе низкоствольных	-	87,1	1,1	4,0	33,0	7,9	15,9	33,0	7,0	11,1	0,0	0,2	3,7	0,9	2,2	5,0	1,1	0,2	0,0
Мягколиственные																			
Береза	-	210,4	4,6	8,0	86,3	32,3	48,2	63,3	5,5	35,3	0,1	0,5	13,3	4,9	9,1	12,3	1,0	0,8	48,0
Осина	-	238,8	19,2	28,9	39,2	31,9	37,6	113,8	22,0	41,6	0,4	2,2	5,3	4,3	7,1	26,6	5,0	1,1	40,0
Ольха серая	-	6,9	0,0	0,0	3,4	1,5	2,1	1,3	0,1	0,7	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	36,0
Ольха черная	-	15,9	0,0	0,4	10,2	2,5	2,8	2,5	0,0	1,9	0,0	0,0	1,1	0,3	0,4	0,4	0,0	0,0	44,0
Липа	-	225,3	3,3	7,7	64,8	21,5	37,6	111,9	37,4	47,9	0,1	0,5	10,9	3,5	8,9	27,6	9,3	0,7	74,0
Тополь	-	3,7	0,5	0,0	2,2	0,3	0,5	0,4	0,2	0,5	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	32,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ивы древовидные	-	5,4	0,3	0,7	2,9	1,0	0,7	0,7	0,0	0,6	0,0	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	29,0
Итого мягколиственных	-	706,3	28,0	45,7	209,0	91,1	129,5	294,0	65,3	128,6	0,6	3,3	31,6	13,5	25,9	67,3	15,5	2,6	53,0
Всего по основным лесообразующим породам	-	1181,5	86,7	141,4	418,4	169,1	186,0	349,0	75,2	212,3	3,1	15,2	75,9	29,8	39,0	79,0	17,5	4,2	53,0
Кустарники																			
Ивы кустарниковые (тальники)	-	7,1	0,0	3,1	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Итого по кустарникам	-	7,1	0,0	3,1	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Всего по древесным породам и кустарникам	-	1188,6	86,7	144,5	418,7	169,2	186,0	352,7	75,6	212,3	3,1	15,3	75,9	29,8	39,0	79,1	17,5	4,2	53,0
Защитные леса																			
Основные лесообразующие породы																			
Хвойные																			
Сосна	101	132,5	15,3	23,8	64,8	15,9	14,7	13,8	2,7	32,2	0,7	3,7	18,7	4,2	4,5	4,6	0,9	0,6	63,0
Ель	101	24,5	8,0	8,5	5,9	1,6	1,0	1,1	0,0	3,0	0,3	1,0	1,2	0,3	0,3	0,3	0,0	0,1	37,0
Пихта	101	0,5	0,0	0,0	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	73,0
Лиственница	101	2,5	0,4	0,4	1,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46,0
Кедр	241	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0
Итого хвойных	-	160,0	23,7	32,8	72,8	17,8	15,8	15,0	2,7	35,9	1,0	4,7	20,4	4,6	4,8	4,9	0,9	0,7	59,0
Твердолиственные																			
Дуб высокоствольный	121	49,4	2,2	4,9	38,4	10,3	3,3	0,6	0,0	7,7	0,1	0,4	6,4	1,7	0,6	0,1	0,0	0,1	66,0
Дуб низкоствольный	71	43,9	0,2	0,2	11,1	4,2	11,5	20,8	3,7	6,1	0,0	0,0	1,3	0,5	1,6	3,1	0,5	0,1	68,0
Ясень	121	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,0
Клен	71	9,7	0,2	1,4	7,8	1,5	0,2	0,1	0,0	0,9	0,0	0,1	0,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	37,0
Вяз и другие	71	2,8	0,0	0,0	2,3	0,5	0,3	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	45,0
Итого твердолиственных	-	105,9	2,6	6,5	59,7	16,5	15,4	21,7	3,7	14,9	0,1	0,5	8,8	2,4	2,3	3,3	0,5	0,2	64,0
в том числе низкоствольных	-	54,3	0,4	1,5	19,4	5,7	12,0	20,9	3,7	7,1	0,0	0,1	2,2	0,7	1,7	3,1	0,5	0,1	0,0
Мягколиственные																			
Береза	71	98,1	2,2	3,1	34,4	10,2	26,1	32,3	2,1	17,0	0,0	0,2	5,4	1,5	4,9	6,4	0,5	0,3	55,0
Осина	51	66,6	4,9	8,1	14,7	8,2	10,9	27,9	6,3	11,1	0,1	0,6	2,0	1,1	2,1	6,3	1,4	0,3	41,0
Ольха серая	51	5,7	0,0	0,0	3,2	1,3	1,4	1,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	36,0
Ольха черная	71	12,0	0,0	0,4	8,7	1,9	1,9	1,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,9	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	43,0
Липа	71	95,0	1,3	2,4	25,2	7,7	16,4	49,7	12,9	22,2	0,0	0,1	4,6	1,3	4,1	13,4	3,6	0,3	77,0
Тополь	51	2,9	0,4	0,0	1,6	0,2	0,5	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	34,0
Ивы древовидные	51	5,1	0,2	0,6	2,8	1,0	0,7	0,7	0,0	0,6	0,0	0,0	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	30,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Итого мягколиственных	-	285,3	9,1	14,6	90,6	30,6	57,9	113,0	21,5	53,3	0,2	1,0	13,8	4,4	11,7	26,6	5,5	1,0	58,0
Всего по основным лесообразующим породам	-	551,2	35,4	53,9	223,2	64,9	89,1	149,6	27,9	104,1	1,3	6,2	43,0	11,8	18,8	34,7	7,0	1,9	59,0
Кустарники																			
Ивы кустарниковые (тальники)	5	7,0	0,0	3,0	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Итого по кустарникам	-	7,0	0,0	3,0	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Всего по древесным породам и кустарникам	-	558,2	35,4	56,9	223,5	65,0	89,1	153,3	28,3	104,1	1,3	6,2	43,0	11,8	18,8	34,8	7,0	1,9	59,0
Эксплуатационные леса																			
Основные лесообразующие породы																			
Хвойные																			
Сосна	81	69,7	9,2	15,1	29,6	26,1	11,9	3,9	0,2	15,6	0,5	2,4	7,9	7,2	3,6	1,3	0,1	0,3	49,0
Ель	81	48,0	15,8	23,6	5,5	4,1	2,1	1,0	0,0	5,4	0,7	2,9	1,2	0,8	0,5	0,2	0,0	0,2	30,0
Пихта	81	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	83,0
Кедр	201																		
Лиственница	-	2,6	0,4	0,7	1,4	1,4	0,1	0,0	0,0	0,5	0,1	0,1	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	41,0
Итого хвойных	-	120,6	25,4	39,4	36,6	31,6	14,2	5,0	0,2	21,6	1,2	5,4	9,4	8,4	4,2	1,5	0,1	0,5	41,0
Твердолиственные																			
Дуб высокоствольный	101	53,4	6,0	14,2	24,9	9,3	7,0	1,3	0,0	7,0	0,2	1,2	4,0	1,5	1,3	0,2	0,0	0,1	52,0
Дуб низкоствольный	61	17,1	0,2	0,3	2,5	1,0	2,7	11,4	3,3	2,5	0,0	0,0	0,3	0,1	0,4	1,8	0,5	0,0	65,0
Ясень	101	0,3	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0
Клен	61	17,5	0,7	2,5	12,4	1,8	1,3	0,6	0,0	1,6	0,0	0,1	1,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	34,0
Вяз и другие	61	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,0
Итого твердолиственных	-	88,7	7,0	17,0	40,2	12,1	11,1	13,4	3,3	11,2	0,3	1,3	5,7	1,7	1,9	2,1	0,5	0,2	51,0
в том числе низкоствольных	-	32,8	0,7	2,5	13,6	2,2	3,9	12,1	3,3	4,0	0,0	0,1	1,4	0,2	0,6	1,8	0,5	0,1	0,0
Мягколиственные																			
Береза	61	112,3	2,4	4,9	51,9	22,1	22,1	31,0	3,4	18,3	0,0	0,3	7,9	3,4	4,2	5,9	0,6	0,4	43,0
Осина	41	172,2	14,3	20,8	24,5	23,7	26,7	85,9	15,7	30,5	0,3	1,6	3,3	3,2	5,0	20,3	3,6	0,8	39,0
Ольха серая	41	1,2	0,0	0,0	0,2	0,2	0,7	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	38,0
Ольха черная	61	3,9	0,0	0,0	1,5	0,6	0,9	1,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	48,0
Липа	61	130,3	2,0	5,3	39,6	13,8	21,2	62,2	24,5	25,7	0,1	0,4	6,4	2,2	4,8	14,2	5,8	0,4	71,0
Тополь	41	0,8	0,1	0,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	31,0
Ивы древовидные	41	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0
Итого мягколиственных	-	421,0	18,9	31,1	118,4	60,5	71,6	181,0	43,8	75,4	0,4	2,3	17,8	9,1	14,2	40,7	9,9	1,7	50,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Всего по основным лесообразующим породам	-	630,3	51,3	87,5	195,2	104,2	96,9	199,4	47,3	108,2	1,8	9,0	32,8	18,0	20,2	44,3	10,5	2,3	48,0
Кустарники																			
Ивы кустарниковые (тальники)	5	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Итого по кустарникам	-	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Всего по древесным породам и кустарникам	-	630,4	51,3	87,6	195,2	104,2	96,9	199,4	47,3	108,2	1,8	9,0	32,8	18,0	20,2	44,3	10,5	2,3	48,0

Приложение № 14
к Лесному плану
Республики Татарстан

Динамика распределения площади лесов по группам древесных пород и группам возраста за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование лесничества	Всего	Хвойные древесные породы						Твердолиственные древесные породы						Мягколиственные древесные породы					
		всего	в том числе по группам возраста					всего	в том числе по группам возраста					всего	в том числе по группам возраста				
			молодняки	средневозрастные	приспевающие	спелые	перестойные		молодняки	средневозрастные	приспевающие	спелые	перестойные		молодняки	средневозрастные	приспевающие	спелые	перестойные
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Леса, расположенные на землях лесного фонда																			
Агрызское (01.01.2009)	42,2	20,4	8,6	6,7	3,1	2,0	0,0	1,7	0,3	1,2	0,1	0,1	0,0	20,1	3,2	7,2	3,7	5,2	0,8
Агрызское (01.01.2018)	42,5	17,3	4,9	7,4	2,8	2,1	0,1	1,6	0,1	1,0	0,2	0,3	0,0	23,6	1,7	9,0	4,4	7,3	1,2
Агрызское (01.01.2023)	43,0	17,1	5,9	7,9	1,9	1,4	0,0	2,5	0,0	1,9	0,2	0,3	0,1	23,5	1,9	9,0	4,6	7,1	1,0
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,5	-0,2	1,0	0,5	-0,9	-0,7	-0,1	0,9	-0,1	0,9	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,2	0,0	0,1	-0,2	-0,2
Азнакаевское (01.01.2009)	40,0	12,0	10,0	1,7	0,3	0,0	0,0	7,0	1,5	2,8	1,3	1,3	0,1	21,0	3,1	4,1	4,0	9,8	0,0
Азнакаевское (01.01.2018)	41,2	12,2	10,2	1,6	0,3	0,1	0,0	7,1	1,7	2,8	1,3	1,3	0,0	21,9	3,6	4,7	4,6	7,6	1,4
Азнакаевское (01.01.2023)	41,0	11,7	5,3	5,7	0,5	0,2	0,0	8,9	1,8	2,3	2,2	2,4	0,1	20,4	2,0	6,4	4,8	6,6	0,6
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,2	-0,5	-4,9	4,1	0,2	0,1	0,0	1,8	0,1	-0,5	0,9	1,1	0,1	-1,5	-1,6	1,7	0,2	-1,0	-0,8
Аксубаевское (01.01.2009)	28,3	3,1	2,5	0,6	0,0	0,0	0,0	2,9	1,4	1,0	0,4	0,1	0,0	22,3	6,8	8,5	4,5	2,5	0,0
Аксубаевское (01.01.2018)	28,6	2,9	1,4	1,3	0,1	0,1	0,0	2,6	1,0	0,6	0,5	0,5	0,0	23,1	3,5	7,3	4,2	7,7	0,4
Аксубаевское (01.01.2023)	28,7	3,0	1,5	1,3	0,1	0,0	0,0	2,6	1,0	0,6	0,5	0,5	0,0	23,1	3,8	7,3	4,1	7,4	0,4
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,1	-0,3	0,0
Алькеевское (01.01.2009)	35,8	4,5	3,3	0,7	0,4	0,1	0,0	3,3	1,2	1,5	0,3	0,3	0,0	28,0	4,2	9,8	4,5	5,8	3,7
Алькеевское (01.01.2018)	36,6	4,9	3,8	0,6	0,4	0,1	0,0	3,3	1,2	1,5	0,3	0,3	0,0	28,4	4,8	9,8	4,6	5,5	3,7
Алькеевское (01.01.2023)	36,6	3,6	1,8	1,0	0,4	0,3	0,0	2,1	0,5	1,0	0,2	0,5	0,0	30,9	2,2	10,0	4,4	9,6	4,7
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,0	-1,3	-2,0	0,4	0,0	0,2	0,0	-1,2	-0,8	-0,5	-0,1	0,2	0,0	2,5	-2,6	0,2	-0,2	4,1	1,0
Альметьевское (01.01.2009)	43,2	8,1	5,6	1,8	0,4	0,3	0,0	6,9	1,2	3,4	1,0	1,2	0,1	28,2	3,5	9,8	5,8	8,2	0,9
Альметьевское (01.01.2018)	42,8	8,1	4,0	2,8	0,7	0,5	0,1	8,6	1,5	2,7	1,1	2,4	0,9	26,1	2,0	7,2	3,9	10,8	2,2
Альметьевское (01.01.2023)	42,3	7,8	3,9	2,8	0,7	0,4	0,0	8,6	1,7	2,6	1,0	2,4	0,9	25,9	2,3	7,0	3,8	10,6	2,2
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,5	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,2	0,3	-0,2	-0,1	-0,2	0,0
Арское (01.01.2009)	28,5	16,7	8,1	6,5	2,0	0,1	0,0	1,2	0,2	0,8	0,1	0,1	0,0	10,6	2,2	3,0	2,0	3,3	0,1
Арское (01.01.2018)	30,6	18,4	6,1	7,7	3,8	0,7	0,1	1,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	10,9	0,8	2,9	2,0	3,9	1,3
Арское (01.01.2023)	30,4	18,3	6,3	7,7	3,7	0,6	0,0	1,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0	10,8	0,9	3,0	2,0	3,6	1,2
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,2	-0,1	0,2	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,0	-0,3	-0,1
Бавлинское (01.01.2009)	20,6	3,9	1,9	1,9	0,1	0,0	0,0	4,5	0,7	1,8	0,7	1,0	0,3	12,2	1,3	2,3	2,6	4,2	1,8
Бавлинское (01.01.2018)	21,6	4,3	2,4	1,8	0,1	0,0	0,0	4,6	0,7	1,8	0,7	1,1	0,3	12,7	1,6	2,2	2,6	4,4	1,9
Бавлинское (01.01.2023)	21,6	4,1	1,7	2,0	0,4	0,0	0,0	6,6	0,8	2,9	1,0	1,3	0,6	10,9	1,2	4,0	2,7	2,8	0,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,0	-0,2	-0,7	0,2	0,3	0,0	0,0	2,0	0,1	1,1	0,3	0,2	0,3	-1,8	-0,4	1,8	0,1	-1,6	-1,7
Билярское (01.01.2009)	48,4	2,5	1,5	0,7	0,2	0,1	0,0	4,9	0,9	3,2	0,5	0,3	0,0	41,0	7,9	11,3	7,1	11,3	3,4
Билярское (01.01.2018)	48,6	2,7	1,7	0,7	0,2	0,1	0,0	5,0	0,9	3,3	0,5	0,3	0,0	40,9	8,6	11,2	7,1	10,7	3,3
Билярское (01.01.2023)	48,7	2,4	1,2	0,7	0,3	0,2	0,0	3,6	0,3	2,7	0,4	0,2	0,0	42,7	4,7	10,3	6,1	15,1	6,5
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,1	-0,3	-0,5	0,0	0,1	0,1	0,0	-1,4	-0,6	-0,6	-0,1	-0,1	0,0	1,8	-3,9	-0,9	-1,0	4,4	3,2
Болгарское (01.01.2009)	16,9	3,9	1,8	1,0	0,6	0,5	0,0	1,8	0,3	0,6	0,3	0,5	0,1	11,2	1,5	3,8	1,9	3,0	1,0
Болгарское (01.01.2018)	17,8	4,3	1,8	1,5	0,3	0,6	0,1	1,8	0,1	0,4	0,2	1,0	0,1	11,7	1,1	3,3	1,4	5,2	0,7
Болгарское (01.01.2023)	17,7	4,1	1,8	1,5	0,3	0,5	0,0	1,9	0,2	0,4	0,2	1,0	0,1	11,7	1,2	3,3	1,4	5,1	0,7
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Бугульминское (01.01.2009)	39,3	9,3	4,8	4,0	0,3	0,2	0,0	5,7	0,4	1,8	1,7	1,8	0,0	24,3	3,2	3,7	4,8	11,6	1,0
Бугульминское (01.01.2018)	40,2	9,7	4,2	4,7	0,4	0,4	0,0	7,0	0,6	1,0	0,7	3,5	1,2	23,5	2,4	4,2	5,5	10,6	0,8
Бугульминское (01.01.2023)	40,4	9,9	4,3	4,7	0,4	0,4	0,1	7,0	0,6	1,0	0,7	3,5	1,2	23,5	2,6	4,2	5,5	10,5	0,8
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,0
Буинское (01.01.2009)	16,7	4,0	1,8	1,7	0,4	0,1	0,0	5,0	1,0	2,4	0,8	0,8	0,0	7,7	2,2	3,6	0,8	0,9	0,2
Буинское (01.01.2018)	17,8	4,3	1,3	1,8	0,8	0,3	0,1	4,8	0,4	2,6	0,8	0,9	0,1	8,7	1,7	2,7	1,8	1,7	0,8
Буинское (01.01.2023)	17,8	4,2	1,3	1,8	0,8	0,3	0,0	4,9	0,4	2,6	0,8	0,9	0,1	8,8	1,7	2,7	1,8	1,6	0,8
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Елабужское (01.01.2009)	37,2	15,0	6,8	5,7	1,9	0,4	0,2	6,3	1,4	4,4	0,3	0,1	0,1	15,9	1,5	5,6	4,2	4,3	0,3
Елабужское (01.01.2018)	26,3	7,5	2,5	3,7	0,8	0,5	0,0	5,2	0,5	3,8	0,5	0,3	0,1	13,6	1,2	3,4	2,8	5,6	0,6
Елабужское (01.01.2023)	26,6	7,7	2,6	3,7	0,8	0,6	0,0	5,3	0,6	3,8	0,5	0,3	0,0	13,6	1,3	3,4	2,8	5,5	0,6
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Заинское (01.01.2009)	55,8	8,3	6,1	1,2	0,3	0,5	0,2	7,1	2,5	3,9	0,5	0,2	0,0	40,4	3,2	9,5	8,2	14,8	4,7
Заинское (01.01.2018)	56,0	5,8	2,7	2,1	0,4	0,4	0,2	8,0	1,2	4,6	1,6	0,4	0,2	42,2	2,1	9,1	7,9	16,4	6,7
Заинское (01.01.2023)	55,5	5,8	2,7	2,1	0,4	0,3	0,2	8,0	1,3	4,6	1,6	0,4	0,2	41,8	3,2	9,0	7,8	15,2	6,5
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	1,1	-0,1	-0,1	-1,2	-0,2
Зеленодольское (01.01.2009)	24,6	13,6	3,8	6,7	2,2	0,8	0,1	0,9	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	10,1	0,3	3,4	2,1	3,8	0,5
Зеленодольское (01.01.2018)	24,7	13,7	2,5	6,9	1,7	2,3	0,3	0,7	0,0	0,6	0,1	0,0	0,0	10,3	0,2	1,7	2,9	3,6	1,9
Зеленодольское (01.01.2023)	24,8	13,4	1,5	5,9	2,7	2,8	0,5	0,7	0,0	0,5	0,2	0,0	0,0	10,7	0,3	0,8	1,1	4,7	3,7
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,1	-0,3	-1,0	-1,0	1,0	0,5	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,4	0,1	-0,9	-1,8	1,1	1,8
Ислейтарское (01.01.2009)	16,3	7,4	3,4	2,2	1,4	0,4	0,0	2,3	0,1	1,4	0,3	0,4	0,1	6,6	0,7	2,1	1,6	2,0	0,2
Ислейтарское (01.01.2018)	16,7	7,2	2,3	2,7	1,8	0,4	0,0	2,3	0,0	0,7	0,7	0,6	0,3	7,2	0,3	2,6	1,7	2,2	0,4
Ислейтарское (01.01.2023)	16,4	7,1	2,3	2,7	1,8	0,4	0,0	2,3	0,0	0,7	0,7	0,7	0,2	7,0	0,3	2,6	1,6	2,1	0,3
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Кайбицкое (01.01.2009)	23,6	1,8	1,0	0,7	0,1	0,0	0,0	13,1	3,9	7,7	1,1	0,4	0,0	8,7	1,2	2,2	1,3	2,9	1,1
Кайбицкое (01.01.2018)	23,9	2,5	1,1	1,0	0,2	0,1	0,1	13,7	2,4	8,5	2,2	0,5	0,1	7,7	1,0	1,5	1,1	2,2	1,9
Кайбицкое (01.01.2023)	24,0	2,1	0,8	0,6	0,6	0,1	0,0	13,9	2,0	8,0	3,1	0,6	0,2	8,1	0,7	1,4	1,1	1,7	3,2
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,1	-0,4	-0,3	-0,4	0,4	0,0	-0,1	0,2	-0,4	-0,5	0,9	0,1	0,1	0,4	-0,3	-0,1	0,0	-0,5	1,3
Калейкинское (01.01.2009)	38,4	5,0	3,3	1,1	0,5	0,1	0,0	4,3	1,4	1,9	0,4	0,5	0,1	29,1	3,5	9,8	4,9	8,0	2,9
Калейкинское (01.01.2018)	38,4	5,3	3,5	1,1	0,5	0,1	0,1	4,6	1,4	1,9	0,7	0,4	0,2	28,5	3,8	9,5	4,8	7,7	2,7
Калейкинское (01.01.2023)	37,1	4,0	2,0	1,0	0,8	0,2	0,0	3,8	0,5	1,8	0,7	0,6	0,3	29,2	1,5	7,1	6,3	10,8	3,5
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-1,3	-1,3	-1,5	-0,1	0,3	0,1	-0,1	-0,8	-0,9	-0,1	0,0	0,2	0,1	0,7	-2,3	-2,4	1,5	3,1	0,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Камское (01.01.2009)	50,1	15,0	9,2	3,3	1,6	0,8	0,1	8,7	3,6	3,7	0,8	0,5	0,1	26,4	5,3	8,4	4,8	7,1	0,8
Камское (01.01.2018)	50,9	14,3	6,6	5,1	1,7	0,8	0,1	8,4	2,3	4,2	1,2	0,7	0,0	28,2	3,6	10,7	4,9	6,9	2,1
Камское (01.01.2023)	51,2	14,4	6,7	5,1	1,7	0,8	0,1	8,5	2,4	4,2	1,2	0,7	0,0	28,2	4,3	10,7	4,9	6,4	1,9
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	-0,5	-0,2
Кзыл-Юлдузское (01.01.2009)	39,6	9,9	7,3	2,3	0,3	0,0	0,0	11,0	2,8	7,8	0,3	0,1	0,0	18,7	2,1	9,6	3,8	2,7	0,5
Кзыл-Юлдузское (01.01.2018)	40,1	10,2	7,7	2,2	0,3	0,0	0,0	11,1	2,9	7,8	0,3	0,1	0,0	18,8	2,4	9,5	3,8	2,6	0,5
Кзыл-Юлдузское (01.01.2023)	39,6	10,3	7,8	2,1	0,3	0,0	0,0	11,0	2,9	7,8	0,3	0,1	0,0	18,3	2,4	9,5	3,8	2,1	0,5
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,5	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0
Лаишевское (01.01.2009)	31,6	7,9	4,7	2,8	0,4	0,0	0,0	6,8	2,1	3,9	0,5	0,3	0,0	16,9	1,6	8,3	3,7	3,0	0,3
Лаишевское (01.01.2018)	32,5	7,9	2,5	4,4	0,6	0,3	0,1	6,5	1,2	4,2	0,6	0,4	0,1	18,1	1,1	4,9	6,2	5,3	0,6
Лаишевское (01.01.2023)	32,1	7,7	2,6	4,3	0,6	0,3	0,0	6,4	1,2	4,1	0,6	0,4	0,1	18,0	1,2	4,8	6,2	5,2	0,6
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,4	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Лениногорское (01.01.2009)	49,0	6,8	4,1	2,0	0,4	0,3	0,0	9,5	1,4	4,1	1,9	2,1	0,0	32,7	3,8	10,7	6,6	10,5	1,1
Лениногорское (01.01.2018)	49,0	6,6	2,8	2,6	0,6	0,5	0,1	10,4	0,8	3,5	1,6	3,5	1,0	32,0	1,5	8,4	5,8	13,5	2,8
Лениногорское (01.01.2023)	49,3	6,5	2,8	2,6	0,6	0,4	0,0	10,4	0,9	3,5	1,6	3,4	1,0	32,4	2,4	8,4	5,8	13,0	2,8
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,4	0,9	0,0	0,0	-0,5	0,0
Мамадышское (01.01.2009)	42,8	15,4	9,4	4,3	1,4	0,3	0,0	9,8	3,0	6,0	0,7	0,1	0,0	17,6	3,9	7,3	3,8	2,0	0,6
Мамадышское (01.01.2018)	44,8	15,5	7,8	4,9	1,9	0,8	0,1	9,8	1,9	5,9	1,6	0,4	0,0	19,5	2,3	8,6	4,0	3,6	1,0
Мамадышское (01.01.2023)	43,9	15,4	7,9	4,9	1,9	0,7	0,0	9,8	1,9	5,9	1,7	0,3	0,0	18,8	2,4	8,6	3,3	3,5	1,0
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,9	-0,2	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,7	0,1	0,0	-0,7	-0,1	0,0
Мензелинское (01.01.2009)	59,0	12,4	8,3	3,6	0,4	0,1	0,0	8,8	1,3	3,5	1,5	2,3	0,2	37,8	6,5	9,3	8,5	12,1	1,4
Мензелинское (01.01.2018)	60,6	11,4	4,9	5,2	1,0	0,3	0,0	8,8	1,6	1,9	1,4	3,1	0,8	40,4	4,6	9,5	5,0	16,1	5,2
Мензелинское (01.01.2023)	61,1	11,8	5,3	5,2	1,0	0,3	0,0	8,8	1,7	1,9	1,4	3,1	0,8	40,6	5,0	9,8	5,0	15,7	5,1
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,5	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,3	0,0	-0,4	-0,1
Нижнекамское (01.01.2009)	40,7	9,8	5,9	2,3	0,7	0,7	0,2	5,6	1,6	3,7	0,2	0,1	0,0	25,3	3,1	5,7	4,9	9,0	2,6
Нижнекамское (01.01.2018)	40,8	10,0	6,1	2,3	0,7	0,7	0,2	5,7	1,7	3,7	0,2	0,1	0,0	25,1	3,2	5,7	4,9	8,7	2,6
Нижнекамское (01.01.2023)	40,4	7,2	2,0	2,8	1,2	0,8	0,4	5,4	0,8	3,4	1,1	0,2	0,0	27,8	1,8	6,8	3,6	12,3	3,3
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,4	-2,8	-4,1	0,5	0,5	0,1	0,2	-0,3	-0,9	-0,3	0,9	0,1	0,0	2,7	-1,5	1,1	-1,3	3,6	0,7
Нурлатское (01.01.2009)	83,9	10,2	9,2	0,9	0,1	0,0	0,0	8,5	2,8	4,1	0,9	0,7	0,0	65,2	12,3	21,7	15,1	15,1	1,0
Нурлатское (01.01.2018)	83,4	8,6	4,8	3,6	0,2	0,0	0,0	7,3	1,5	4,0	0,7	1,0	0,1	67,5	8,8	23,1	11,7	20,2	3,7
Нурлатское (01.01.2023)	84,7	8,8	4,9	3,6	0,2	0,0	0,0	7,4	1,6	4,0	0,7	1,0	0,1	68,5	11,5	23,0	11,7	18,6	3,7
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	1,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	2,7	-0,1	0,0	-1,6	0,0
Приволжское (01.01.2009)	26,1	2,7	1,6	0,9	0,2	0,0	0,0	14,5	1,6	5,0	2,9	4,9	0,1	8,9	1,3	3,5	1,1	2,6	0,4
Приволжское (01.01.2018)	26,8	2,3	0,7	1,0	0,4	0,2	0,0	14,9	0,9	8,9	1,9	2,0	1,2	9,6	0,9	4,0	1,6	2,5	0,6
Приволжское (01.01.2023)	26,4	2,2	0,7	1,0	0,4	0,1	0,0	14,6	0,9	8,8	1,9	2,0	1,2	9,5	1,0	3,9	1,5	2,4	0,6
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Пригородное (01.01.2009)	28,3	12,2	3,9	6,0	1,0	1,3	0,0	3,8	0,1	3,6	0,1	0,0	0,0	12,3	0,4	5,1	3,2	3,5	0,1
Пригородное (01.01.2018)	28,1	11,7	1,9	5,8	1,4	2,3	0,3	3,8	0,1	3,1	0,4	0,2	0,0	12,6	0,5	2,9	2,2	5,5	1,5
Пригородное (01.01.2023)	25,9	10,9	1,8	5,4	1,4	2,2	0,0	3,4	0,1	2,8	0,2	0,2	0,2	11,6	0,5	2,4	2,1	5,3	1,4
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-2,2	-0,8	-0,1	-0,4	0,0	-0,1	-0,3	-0,4	0,0	-0,3	-0,2	0,0	0,2	-1,0	0,0	-0,5	-0,1	-0,2	-0,1
Сабинское (01.01.2009)	56,0	23,1	14,1	7,2	1,6	0,2	0,0	7,0	1,5	4,5	0,3	0,7	0,0	25,9	1,3	8,3	5,3	10,4	0,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Сабинское (01.01.2018)	57,6	23,1	10,0	10,0	2,6	0,5	0,0	6,4	1,0	4,1	0,8	0,5	0,0	28,1	0,6	7,9	5,8	10,2	3,6
Сабинское (01.01.2023)	57,4	21,0	5,8	9,5	4,2	1,6	0,0	5,0	0,5	2,0	1,0	0,8	0,6	31,4	0,5	7,0	4,8	14,2	4,9
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,2	-2,1	-4,2	-0,5	1,6	1,1	0,0	-1,4	-0,5	-2,1	0,2	0,3	0,6	3,3	-0,1	-0,9	-1,0	4,0	1,3
Тетюшское (01.01.2009)	35,4	1,4	0,9	0,4	0,1	0,0	0,0	14,6	4,3	7,6	1,8	0,8	0,1	19,4	1,5	8,4	3,7	4,1	1,7
Тетюшское (01.01.2018)	35,9	1,2	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	14,2	2,4	8,1	2,6	0,9	0,2	20,5	1,1	4,6	2,9	7,2	4,7
Тетюшское (01.01.2023)	35,7	1,3	0,7	0,6	0,1	0,0	0,0	14,1	2,4	8,1	2,6	0,9	0,2	20,3	1,3	4,5	2,9	7,1	4,6
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,2	0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Черемшанское (01.01.2009)	34,3	4,6	3,5	0,8	0,1	0,2	0,0	3,8	1,2	1,3	0,5	0,8	0,0	25,9	4,2	11,7	5,0	4,7	0,3
Черемшанское (01.01.2018)	33,7	4,2	2,3	1,7	0,1	0,1	0,0	3,6	1,1	1,0	0,5	0,8	0,2	25,9	2,0	8,0	5,2	8,7	2,0
Черемшанское (01.01.2023)	34,2	4,3	2,4	1,7	0,1	0,1	0,0	3,7	1,1	1,0	0,5	0,8	0,2	26,2	2,7	7,9	5,2	8,3	2,0
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,7	-0,1	0,0	-0,4	0,0
Лубянское (01.01.2009)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Лубянское (01.01.2018)	12,0	6,3	2,3	2,7	0,9	0,3	0,1	0,3	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	5,4	0,9	1,2	1,1	1,8	0,4
Лубянское (01.01.2023)	12,0	5,6	1,5	1,9	1,5	0,7	0,1	0,3	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	6,0	0,9	1,0	1,2	2,3	0,5
Разница за период 01.01.2018 01.01.2023	0,0	-0,7	-0,8	-0,8	0,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,6	0,0	-0,2	0,1	0,5	0,1
Итого (01.01.2009)	1132,6	270,9	156,4	81,7	22,5	9,5	0,8	191,3	45,7	99,5	22,2	22,5	1,4	670,4	96,8	217,7	133,5	188,4	34,0
Итого (01.01.2018)	1150,5	264,4	117,4	101,5	27,7	15,6	2,2	193,4	33,4	98,7	26,2	27,9	7,2	692,7	73,9	201,3	128,4	225,9	63,2
Итого (01.01.2023)	1146,4	253,7	100,0	103,7	31,5	17,0	1,5	192,8	30,2	95,3	29,2	29,8	8,3	699,9	69,6	199,9	124,1	236,4	69,9
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-4,1	-10,7	-17,4	2,2	3,8	1,4	-0,7	-0,6	-3,2	-3,4	3,0	1,9	1,1	7,2	-4,3	-1,4	-4,3	10,5	6,7
Городские леса																			
Без деления на лесничества (01.01.2009)	3,4	1,4	0,1	0,6	0,4	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,2	0,2	1,2	0,2
Без деления на лесничества (01.01.2018)	3,2	1,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,7	0,2	0,3	0,2	0,8	0,2
Без деления на лесничества (01.01.2023)	3,2	1,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,7	0,2	0,3	0,2	0,8	0,1
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий																			
Национальный парк «Нижняя Кама» (01.01.2009)	16,7	11,1	3,6	6,6	0,7	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	5,4	0,7	3,8	0,4	0,4	0,1
Национальный парк «Нижняя Кама» (01.01.2018)	16,6	11,1	3,6	6,7	0,7	0,1	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	5,2	0,7	3,8	0,4	0,3	0,0
Национальный парк «Нижняя Кама» (01.01.2023)	16,8	11,0	0,5	4,9	3,0	2,6	0,1	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	5,6	0,1	1,5	0,7	2,5	0,8
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,2	-0,1	-3,1	-1,8	2,3	2,5	0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	-0,6	-1,3	0,3	2,2	0,8
Волжско-Камский ГПБЗ (01.01.2009)	9,1	4,6	0,4	2,0	0,8	1,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	4,3	0,0	1,3	0,6	1,7	0,7
Волжско-Камский ГПБЗ (01.01.2018)	9,2	4,5	0,0	0,8	0,9	1,4	1,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	4,6	0,1	0,7	0,5	1,8	1,5
Волжско-Камский ГПБЗ (01.01.2023)	9,2	4,5	0,0	0,8	0,9	1,5	1,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	4,6	0,1	0,7	0,5	1,8	1,6
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Итого (01.01.2009)	25,8	15,7	4,0	8,6	1,5	1,4	0,2	0,4	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	9,7	0,7	5,1	1,0	2,1	0,8
Итого (01.01.2018)	25,8	15,6	3,6	7,5	1,6	1,5	1,4	0,4	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	9,8	0,8	4,5	0,9	2,1	1,5
Итого (01.01.2023)	26,0	15,4	0,5	5,6	3,8	4,0	1,5	0,4	0,0	0,3	0,0	0,1	0,0	10,2	0,2	2,2	1,2	4,3	2,4
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0,2	-0,2	-3,1	-1,9	2,2	2,5	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	-0,6	-2,3	0,3	2,2	0,9
Леса, расположенные на землях иных категорий																			
Без деления на лесничества (01.01.2009)	10,1	0,4	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	9,6	9,0	0,6	0,0	0,0	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Без деления на лесничества (01.01.2018)	0,6	0,5	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Без деления на лесничества (01.01.2023)	0,5	0,4	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-0,07	-0,09	0,05	-0,10	-0,05	0,00	0,00	-0,10	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00	0,13	0,06	0,01	0,00	0,06	0,01
Всего по Республике Татарстан																			
Всего (01.01.2009)	1171,9	288,4	160,7	91,0	24,5	11,2	1,0	192,0	45,7	100,0	22,2	22,6	1,5	691,5	106,5	223,6	134,7	191,7	35,0
Всего (01.01.2018)	1180,1	281,8	121,6	109,5	29,7	17,4	3,6	194,1	33,5	99,3	26,2	27,9	7,2	704,2	74,9	206,1	129,5	228,8	64,9
Всего (01.01.2023)	1176,2	270,9	101,1	109,7	35,7	21,3	3,1	193,4	30,3	95,8	29,2	29,8	8,3	711,9	70,1	202,3	125,5	241,5	72,4
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-3,9	-10,9	-20,5	0,2	6,0	3,9	-0,5	-0,7	-3,3	-3,5	3,0	1,9	1,1	7,7	-4,8	-3,8	-4,0	12,7	7,5

Приложение № 15
к Лесному плану
Республики Татарстан

Изменение таксационных характеристик лесных насаждений по лесничествам и их анализ за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование лесничества	Покрытая лесом площадь, гектаров	Средний возраст, лет	Средний класс бонитета	Средняя относительная полнота	Средний запас насаждений на 1 гектар, куб. м		Средний прирост по запасу на 1 гектар покрытых лесной растительностью земель, куб. м	Состав насаждений
					земель, покрытых лесной растительностью	спелых и перестойных		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Леса, расположенные на землях лесного фонда								
Агрызское (01.01.2009)	42408	47	1,3	0,71	184	241	3,7	2Б 2Ос 1Лпн 1Олч 3С 1Е + В, П, Дн, Ив, Олс
Агрызское (01.01.2018)	42772	55	1,4	0,69	210	262	3,9	2Б 2Ос 1Лп 3С 1Е 1Д + П, Дн, Кл
Агрызское (01.01.2023)	42719	52	2,1	0,69	204	261	3,9	2Б 1ОС 1ЛП 1ОЛЧ 4С 1Е + П, Л, Д, Дн, Кл, В, ОЛС, ОЛЧ, Т, ИВД
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	364	8	-0,1	-0,02	26	21	0,2	
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-53	-3	0,7	0	-5,625	-1	0	-1 Ос +1 Олч +1 С -1Д
Азнакаевское (01.01.2009)	40099	45	1,7	0,72	154	203	3,3	4Б 2Ос 1Лпн 2С 1Дн.
Азнакаевское (01.01.2018)	41399	50	1,7	0,65	153	178	3,2	4Б 2Ос 2С 2Дн + Д, Кл, Лп, Олч
Азнакаевское (01.01.2023)	41374	46	2,3	0,65	152	186	3,3	3Б 2Ос 1 Лп 3С 1Дн + Олс, Олч, Т, Ивд, Кл, В, Д, Е, Л,
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	1300	5	0	-0,07	-1	-25	-0,1	- 1Лп + 1Дн
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-25	-4	0,6	0	-0,646	8	0,1	-1 Б +1 Лп +1 С -1 Дн
Аксубаевское (01.01.2009)	28320	33	1,2	0,72	145	227	4,4	5Ос 2Лпн 1Б 1С 1Дн + Кл
Аксубаевское (01.01.2018)	28728	42	1,4	0,72	180	241	4,4	5Ос 2Лп 1Б 1С 1Д + Л, Е, Д, Кл, В, Лпн, Ив, Олч, Олс, Т, Тал
Аксубаевское (01.01.2023)	28720	40	2,1	0,71	177	243	4,4	6Ос 2Лп 1Б 1С + Е, Л, Д, Дн, Кл, Олс, Олч, Т, Ивд, Ивк
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	408	9	-0,2	0	35	14	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-8	-2	0,7	-0,01	-3,05	2	0	+1 Ос -1 Д
Алькеевское (01.01.2009)	35847	48	1,5	0,72	169	220	4	4Ос 3Лпн 2Б 1С + Е, Кл
Алькеевское (01.01.2018)	36602	54	1,5	0,65	171	212	3,4	4Ос 2Лп 2Б 1С 1Кл + Е, Д, Дн, В, Олч, Ив
Алькеевское (01.01.2023)	36677	49	2,2	0,64	171	214	3,4	4Ос 2Б 2Олч 1С 1Д + Е, Л, Дн, Кл, Олс, Лп, Т, Ивд
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	755	6	0	-0,07	2	-8	-0,6	- 1ЛП + 1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	75	-5	0,7	-0,01	-0,487	1,83211	0	-2 Лп +2 Олч -1 Кл +1Д
Альметьевское (01.01.2009)	43229	51	2,3	0,69	159	195	2,9	3Лп 2Б 2Ос 1С 1Дн 1Кл
Альметьевское (01.01.2018)	42920	56	2,4	0,66	158	197	3	2Лп 1Б 1Ос 3Дн 1Кл 2С + Е, Д, В, Лпн

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Альметьевское (01.01.2023)	42417,0	56	2,6	0,66	158	199	2,8	4Лп 2Ос 1Б 1Дн 2С + Олс, Олч, Т, Ивд, Ивк, Д, Кл, В, Е, Л
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-309	5	-0,1	-0,03	-1	2	0,1	- 1ЛП - 1Б - 1Ос + 2Дн + 1С
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-503	0	0,2	0	-0,228	1,56859	-0,2	+2 Лп +1 Ос -2 Дн -1Кл
Арское (01.01.2009)	28560	46	1	0,67	206	180	3,8	3С 2Е 2Б 2Лп 1Ос
Арское (01.01.2018)	30548	55	1,1	0,78	204	217	3,7	3Е 2С 2Б 2Лп 1Ос + Л, П, Д, Кл, Олс
Арское (01.01.2023)	30386	57	2,1	0,66	203	222	3,5	5С 2Е 2Лп 1Б + П, Л, Д, Дн, Кл, Ос, Олс, Олч, Т, Ивд
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	1988	9	-0,1	0,11	-2	37	-0,1	+1Е -1С
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-162	2	1	-0,12	-1,305	5	-0,2	+3С -1Е -1Б -1Ос
Бавлинское (01.01.2009)	20649	52	2,5	0,69	139	147	2,5	4Б 2Ос 1Лп 1С 1Дн 1Кл
Бавлинское (01.01.2018)	21618	52	2,5	0,63	135	151	2,7	3Б 2Лп 1Ос 1С 1Л 1Д 1Кл + Л, Е, Д, В, Тк, Ив, Олс
Бавлинское (01.01.2023)	21589	47	2,6	0,62	133	152	2,8	2Б 1Лп 2Ос 2С 2Дн 1Кл + Е, Л, Д, В, Олч
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	969	0	0	-0,06	-4	4	0,2	-1Б+1Лп -1Ос+1Л
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-29	-5	0,1	-0,01	-2,215	1	0,1	-1Б -1Лп +1Ос +1С -1Л +1Дн
Билярское (01.01.2009)	48353	46	1,5	0,74	178	237	4,1	5Ос 2Б 2Лпн 1Д + С, Дн, Кл
Билярское (01.01.2018)	48569	53	1,4	0,69	197	250	4	3Лп 1Лпн 4Ос 1Б 1Кл + Л, С ,Е, Д, Ил, Т, Ив, Олс, Тал
Билярское (01.01.2023)	48778	54	2,1	0,69	193,98	252	3,5	1Б 5Ос 3Лп 1Д + С, Олч, Дн, Кл, Олс
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	216	7	0,1	-0,05	19	13	-0,1	+2Лп -1Ос -1Б -1Д +1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	209	1	0,7	0	-3,021	2	-0,5	+1Ос +1Д -1Лпн -1Кл
Болгарское (01.01.2009)	17057	52	1,9	0,68	169	192	3,3	3Б 2Лпн 2Ос 2С 1Дн + Олч
Болгарское (01.01.2018)	17884	57	1,8	0,65	184	221	3,4	3Б 2Лп 1ОЛч 1Ос 2С 1Е + Д, Дн, Кл
Болгарское (01.01.2023)	17870	55	2,2	0,65	183	222	3,5	2Б 1Ос 3Лп 1Дн 2С 1Олч + Е, Л, Д, Кл
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	827	5	0,1	-0,03	15	29	0,1	+1Олч -1Ос +1Е -1Дн
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-14	-2	0,4	0	-0,833	1	0,1	-1Б +1Лп -1Е +1Дн
Бугульминское (01.01.2009)	39280	55	2	0,66	159	172	2,8	4Б 1Лпн 2Ос 2С 1Дн + Д, Кл, Ив, Олс
Бугульминское (01.01.2018)	40249	59	2,1	0,62	157	165	2,8	4Б 1Лпн 2Ос 2С 1Л + Дн, Я.з, Кл, В, Ив, Олс
Бугульминское (01.01.2023)	40452	58	2,4	0,62	156	166	2,6	4Б 1Ос 1Лп 1Дн 3С + Е, Л, Д, Кл, Олч, Ивд
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	969	4	-0,1	-0,04	-2	-7	0	-1Дн +1Л
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	203	-1	0,3	0	-1,354	1	-0,2	-1Ос +1С -1Л +1Дн
Буинское (01.01.2009)	16839	48	1,8	0,72	174	184	3,6	3Лпн 2Ос 2С 1Д 1Дн 1Кл + Е, Б, Тк, В, Ив
Буинское (01.01.2018)	17816	55	1,7	0,7	203	252	3,5	3Лп 2Ос 2С 1Д 1Дн 1Кл + Л, Е, Я, Я.з, В, Б, Тк, Т, Олч, Ив
Буинское (01.01.2023)	17800	51	2,2	0,7	203	253	3,9	3С 1Д 1Дн 1Ос 4Лп + Кл, В, Б, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	977	7	0,1	-0,02	29	68	-0,1	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-16	-4	0,5	0	-203	-28	0,4	+1Лп -1Ос +1С -1Кл
Елабужское (01.01.2009)	25622	47	1,6	0,67	163	195	3,5	2Лпн 2Ос 1Б 1Е 1П 1Д 1Кл 1В + Т, Дн, Олч, Ив, Олс
Елабужское (01.01.2018)	26935	53	1,6	0,63	178	223	3,4	2Лп 1Лпн 2Ос 1Б 2С 1Д 1Кл + Л, П, Дн, В, Тк, Т, Олч, Ив
Елабужское (01.01.2023)	26921	53	2,1	0,62	177	224	3,3	3С 1Д 1Б 2Ос 3Лп + Е, П, Дн, Кл, В, Олс, Т
Разница за период 01.01.2009 - 01.01.2018	1313	6	0	-0,04	15	28	-0,1	+1Лп -1Е -1П +2С -1В
Разница за период 01.01.2018 - 01.01.2023	-14	0	0,5	-0,01	-1,145	1	-0,1	+1С -1Кл
Заинское (01.01.2009)	55830	49	1,7	0,71	171	217	3,7	2Б 2Лпн 3Ос 1С 1Д 1Кл + Е, Дн, В, Ив, Олс
Заинское (01.01.2018)	55960	56	1,7	0,69	184	223	3,5	3Б 2Лп 2Ос 1С 1Е 1Кл + Д, Лп
Заинское (01.01.2023)	55879	54	2,3	0,67	179	224	3,3	2Б 3Ос 2Лп 1Д 1С 1Е + Л, Дн, Кл, В, Олс, Олч

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	130	7	0	-0,02	13	6	-0,2	+1Б -1Ос -1Д +1Е
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-81	-2	0,6	-0,02	-4,586	1	-0,2	-1Б +1Ос -1Кл +1Д
Зеленодольское (01.01.2009)	24608	65	1,1	0,71	248	284	3,7	4С 1Е 3Б 1Лпн 1Ос + Л, Д, Лп
Зеленодольское (01.01.2018)	24794	73	1,3	0,72	279	309	4,1	3Б 2Лп 1Ос 4С + К, Л, П, Д, Дн, Кл, В, Лпн, Тк, Т, Ив, Олс
Зеленодольское (01.01.2023)	24860	78	2,0	0,68	299	277	3,8	4С 1ЛП 4Ивк 1Е + Л, Д, Б
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	186	8	-0,2	0,01	31	25	0,4	+1Лп -1Е
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	66	5	0,7	-0,04	19,717	-32	-0,3	-3Б -1Лп -1Ос +4Ивк +1Е
Ислейтарское (01.01.2009)	16264	50	1,6	0,69	174	209	3,4	4С 1Е 2Б 1Лп 1Ос 1Дн
Ислейтарское (01.01.2018)	16664	57	1,7	0,67	190	214	3,5	4С 1Е 2Б 2Ос 1Ив + Д, Дн, Кл, Лп, Олс
Ислейтарское (01.01.2023)	16426	54	2,2	0,66	189	212	3,5	5С 1Дн 2Б 1Ос 1Лп + Е, Дв, Олс, В, Л
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	400	7	-0,1	-0,02	16	5	0,1	-1Лп +1Ос -1Дн +1Ив
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-238	-3	0,5	-0,01	-1,415	-2	0	+1С +1Дн -1Ос -1Е -1Ив +1Лп
Кайбицкое (01.01.2009)	23624	58	1,6	0,67	181	245	3,4	4Лп 1Ос 1С 4Д + К, Л, Б, Т, Олч, Ив, Дн, Я, ед Е
Кайбицкое (01.01.2018)	23878	65	1,7	0,68	194	248	3,3	3Лп 1Лпн 1Б 1Ос 1С 2Д 1Кл + К, Л, Дн, Я, В, Олч, Ив, Олс
Кайбицкое (01.01.2023)	24042	64	2,1	0,67	205	272	3,2	1С 5Д 1Ос 3Лп + Е, Л, Я, Кл, Б, Дн
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	254	7	-0,1	0,01	13	3	-0,1	+1Б -2Д +1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	164	-1	0,4	-0,01	11,058	24	-0,1	-1Лпн -1Б +3Д -1Кл
Калейкинское (01.01.2009)	38407	40	2	0,69	159	211	3,3	3Лпн 3Ос 2Б 1С 1Кл + К, Е, Т, Тк, Олч, Олс, Дн, В
Калейкинское (01.01.2018)	38524	55	1,9	0,66	184	218	3,5	2Лп 1Лпн 3Ос 2Б 1Д 1Кл + Л, С ,Е, Дн, В
Калейкинское (01.01.2023)	37085	54	2,3	0,65	181	218	3,3	1С 1Б 4Ос 4Лп + Е, Д, Дн, Кл, Олс
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	117	15	0,1	-0,03	25	7	0,2	-1С +1Д
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-1439	-1	0,4	-0,01	-2,77	0	-0,2	+1Лп +1Ос -1Б -1Д -1Кл +1С
Камское (01.01.2009)	50396	45	1,5	0,71	165	229	3,5	3Б 2Лп 1Ос 2С 1Е 1Д + Дн
Камское (01.01.2018)	51170	51	1,5	0,68	170	224	3,3	3Б 2Лп 1Ос 2С 1Д 1Кл + Л, Е, Дн, В, Т, Олс, Ив
Камское (01.01.2023)	51703	47	2,2	0,68	164	229	3,5	3С 1Д 3Б 1Ос 2Лп + Е, Л, Дн, Кл, Олс, Олч
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	774	6	0	-0,03	5	-5	-0,2	-1Е +1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	533	-4	0,7	0	-5,518	5	0,2	+1С -1Кл
Кзыл-Юлдузское (01.01.2009)	39603	43	1,2	0,7	130	239	5,4	3Б 2Лпн 1Ос 1С 1Д 1Кл 1В + Л, Т, Олч, Ив, Олс, Дн, В
Кзыл-Юлдузское (01.01.2018)	40072	50	1,5	0,69	174	228	3,5	3Б 2Лп 1Ос 1С 1Е 1Д 1Кл + Л, П, Дн, В, Ил, Лпн, Олч, Олс
Кзыл-Юлдузское (01.01.2023)	39705	39	2,2	0,68	135	210	3,4	2С 1Е 2Д 3Б 1Ос 1Лп + Л, Дн, Кл, Ивд
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	469	7	-0,3	-0,01	44	-11	-1,9	+1Е -1В
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-367	-11	0,7	-0,01	-39,21	-18	-0,1	-1Лп +1С +1Д -1Кл
Лаишевское (01.01.2009)	31808	50	1,7	0,67	179	219	3,5	3Лп 1Б 1Ос 2С 1Д 1Кл 1В + Олч
Лаишевское (01.01.2018)	32622	69	1,7	0,67	258	322	3,9	2Лп 2Лпн 2Б 1Ос 2С 1Д + Дн, Кл, В
Лаишевское (01.01.2023)	32228	58	2,2	0,65	208	277	3,4	3С 1Д 1Б 1Ос 4Лп + Е, Л, Дн, Кл, В, Олч, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	814	19	0	0	79	103	0,4	+1Лп +1Б -1Кл -1В
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-394	-11	0,5	-0,02	-50,45	-45	-0,5	+1С -1Б
Лениногорское (01.01.2009)	49040	49	2,2	0,7	157	186	3	2Б 2Лп 2Ос 1С 2Дн 1Кл + Е, Д
Лениногорское (01.01.2018)	49003	57	2,3	0,67	162	188	3	2Лп 1Лпн 2Б 2Ос 1С 1Дн 1Кл + Ив,Е,Д, Олч,Л,Т,В,Тал
Лениногорское (01.01.2023)	49314	53	2,5	0,67	158	189	2,9	1С 1Дн 2Б 3Ос 3Лп + Е, Д, Кл, Ивд

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-37	8	-0,1	-0,03	5	2	0	+1Лп -1Дн
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	311	-4	0,2	0	-4,142	1	-0,1	+1Ос -1Кл
Мамадышское (01.01.2009)	45003	42	1,6	0,68	144	145	3,2	2Б 2Лпн 1Ос 2С 1Е 2Д + Кл
Мамадышское (01.01.2018)	46102	48	1,6	0,68	168	187	3,3	2Б 2Лп 1Ос 2С 1Е 1Д 1Кл + Л, П, Лпн, Т, Тк, Олч, Ив, Олс
Мамадышское (01.01.2023)	45518	48	2,2	0,66	162	248	3,3	3С 1Е 1Д 2Б 1Ос 2Лп + Л, Кл, Т, Дн
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	1099	6	0	0	24	42	0,1	-1Д +1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-584	0	0,6	-0,02	-6,075	61	0	+1С -1Кл
Мензелинское (01.01.2009)	61027	48	1,8	0,7	172	200	3,4	3Б 2Лпн 2Ос 1С 1Е 1Дн
Мензелинское (01.01.2018)	62743	54	1,9	0,69	182	240	3,5	3Лп 2Б 2Ос 1С 1Е 1Дн + Л, Кл, Д, В, Лпн, Тк, Ив, Тал
Мензелинское (01.01.2023)	63370	53	2,3	0,68	181	242	3,4	2С 1Дн 2Б 2Ос3Лп + Е, Д, Кл, Олч, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	1716	6	-0,1	-0,01	10	40	0,1	-1Б +1Лп
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	627	-1	0,4	-0,01	-1,184	2	-0,1	+1С -1Е
Нижнекамское (01.01.2009)	40946	48	1,6	0,73	180	228	3,7	4Ос 2Лпн 1Б 1С 1Е 1Д
Нижнекамское (01.01.2018)	41099	53	1,4	0,69	197	250	4	4Ос 2Лп 1Лпн 2Б 1Кл + Л, Е, Д, Дн, Ил, Т, Ив, Олс, Тал
Нижнекамское (01.01.2023)	41066	56	2,2	0,66	186,02	228	3,3	2С 1Д 1Б 4Ос 2Лп + Е, Кл, Олч, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	153	5	0,2	-0,04	17	22	0,3	+1Лп +1Б +1Кл -1С -1Е- 1Д
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-33	3	0,8	-0,03	-10,98	-22	-0,7	-1Лпн -1Б -1Кл +2С +1Д
Нурлатское (01.01.2009)	84060	40	1,4	0,72	153	210	3,9	4Ос 2Б 2Лпн 1С 1Д + В
Нурлатское (01.01.2018)	83603	47	1,5	0,65	150	198	3,4	4Ос 3Б 2Лп 1С+ Л, Е, Д, Дн, Кл, В, Лпн, Олч
Нурлатское (01.01.2023)	84723	44	2,2	0,65	143	196	3,2	1С 1Д 2Б 4Ос 2Лп + Е, Л, Дн, Кл, Олч
Разница за период 01.01.2009 - 01.01.2018	-457	7	-0,1	-0,07	-3	-12	-0,5	+1Б -1Д
Разница за период 01.01.2018 - 01.01.2023	1120	-3	0,7	0	-7,106	-2	-0,2	-1Б +1Д
Приволжское (01.01.2009)	26380	57	2,1	0,67	160	197	2,7	2Дн 1Д 1Кл 1В 1С 2Лпн 1Б 1Ос
Приволжское (01.01.2018)	26852	65	2	0,66	187	217	2,7	2Лп 1Лпн 1Б 1Ос 2Д 1Дн 1Кл 1С + Л, Е, Тк, Олч, Ив, Олс, В
Приволжское (01.01.2023)	26482	62	2,3	0,65	186	221	2,9	1С 3Д 2Дн 1Б 1Ос 2Лп + Е, Кл, Ивд
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	472	8	0,1	-0,01	27	20	0	+1Дн -1Д -1В +1Лп
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-370	-3	0,3	-0,01	-1,364	4	0,2	-1Лпн +1Д +1Дн -1Кл
Пригородное (01.01.2009)	28467	66	1,3	0,72	246	290	3,8	2Б 1Лпн 1Лп 1Ос 4С 1Д + Е, Дн, Олс.
Пригородное (01.01.2018)	28300	73	1,6	0,69	250	299	3,6	2Б 2Лп 1Ос 4С 1Д + Е, П, Лпн, Т, Ив, Олс, Кл, В
Пригородное (01.01.2023)	26417	78	2,0	0,68	221	251	2,8	5С 1Д 2Б 1Ос 1Лп + Е, Дн
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-167	7	-0,3	-0,03	4	9	-0,2	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-1883	5	0,4	-0,01	-29,28	-48	-0,8	-1Лп +1С
Сабинское (01.01.2009)	56092	50	1,3	0,65	174	192	3,4	3Б 2Лп 2С 2Е 1Д + П, Кл, Олс
Сабинское (01.01.2018)	57858	57	1,5	0,66	188	217	3,5	2Б 2Лп 1С 2Е 1П 1Д 1Кл + Л, Лпн, Ос, Тк, Олч, Ив, Олс
Сабинское (01.01.2023)	57462	63	2,1	0,65	205	223	3,2	2С 2Е 2Б 1ОС 3Лп + Д, Дн, Кл,Ос, Олс
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	1766	7	-0,2	0,01	14	25	0,1	-1Б -1С +1П +1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-396	6	0,6	-0,01	16,507	6	-0,3	+1Лп +1С -1П -1Д -1Кл +1Ос
Тетюшское (01.01.2009)	35501	61	2,2	0,66	179	236	2,9	5Лпн 1Ос 3Д 1Кл + Л, С, Е, Б, Т, Олч, Ив, Олс, Тал, Дн, В, Я
Тетюшское (01.01.2018)	35467	68	2	0,65	205	271	2,9	5Лп 1Лпн 1Ос 2Д 1Кл + Л, С, Е, Б, Олч, Дн, Ил, Я, Тк, Т, Ив
Тетюшское (01.01.2023)	35754	69	2,2	0,65	204	273	2,9	3Д 6Лп 1Ос + С, Дн, Кл, Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-34	7	0,2	-0,01	26	35	0	+1Лп -1Д
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	287	1	0,2	0	-1,4	2	0	+1Д -1Кл
Черемшанское (01.01.2009)	34399	42	1,7	0,72	160	209	3,8	3Лпн 3Ос 1Б 1С 1Дн 1Кл + Е, Д, В, Олч
Черемшанское (01.01.2018)	34100	50	1,7	0,69	180	227	3,6	3Ос 2Б 2Лп 1С 1Дн 1Кл + Л, Е, Д, В, Лпн, Олч, Т, Тк, Ив, Олс
Черемшанское (01.01.2023)	34278	53	2,3	0,68	176	231	3,3	1С 1Б 4Ос 4Лп + Е, Д, Дн, Кл, Олч
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-299	8	0	-0,03	20	18	-0,2	-1Лп +1Б
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	178	3	0,6	-0,01	-3,703	4	-0,3	+1Ос -1Б +2Лп -1Дн -1Кл
Лубянское (01.01.2009)	11562	51	1,9	0,77	238	271	4,6	4Б 1Лп 1Ос 3С 1Е
Лубянское (01.01.2018)	11986	51	1,3	0,71	210	256	4,2	3С 2Е 3Б 1Лп 1Ос + Л, П, Д, Кл, В, Т, Олч, Ив, Олс
Лубянское (01.01.2023)	12039	55	2,1	0,7	226	265	4,1	5С 1Е 2Б 1Ос 1Лп + Л, Дн, Олс, Олч, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	424	0	0,6	-0,06	-28	-15	-0,4	-1 Б +1Е
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	53	4	0,8	-0,01	15,725	9	-0,1	+2С -1Е -1Б
Итого (01.01.2009)	1139280	48	1,7	0,70	170	212	3,6	2Лпн 1Лп 2Б 2Ос 2С 1Д + Е, Дн, Кл
Итого (01.01.2018)	1157310	53	1,6	0,67	184	225	3,5	2Б 2Лп 2Ос 2С 1Д 1Кл + Е, П, Лпн, Дн
Итого (01.01.2023)	1153706	55	2,2	0,66	180	272	3,2	2С 1Д 1Дн 2Б 2Ос 2Лп + Е, Кл, Олч, Ивк
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	17271	5	0,1	-0,03	14	13	-0,1	-1Лп +1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-3604	2	0,6	-0,01	-4,296	47	-0,3	-1Кл +1Дн
Леса, расположенные на землях населенных пунктов								
Городской лес «Лебяжье» (01.01.2009)	3360	87	1,3	0,65	268	281	3,5	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Ос, Ив
Городской лес «Лебяжье» (01.01.2018)	3078	87	1,3	0,65	268	281	3,5	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Ос, Ив
Городской лес «Лебяжье» (01.01.2023)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-282	0	0	0	0	0	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
г. Зеленодольск (01.01.2009)	135	68	1,2	0,71	204	0	2,1	6С 4Б + Дн
г. Зеленодольск (01.01.2018)	135	68	1,2	0,71	204	0	2,1	6С 4Б + Дн
г. Зеленодольск (01.01.2023)	135	86	н.д.	н.д.	204	0	1,5	6С 4Б + Дн
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	0	0	0	0	0	0	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	18	н.д.	н.д.	0	0	-0,6	без изменений
г. Буинск (01.01.2009)	39	68	1,1	0,58	120	120	2,6	7Т 3Б
г. Буинск (01.01.2018)	39	68	1,1	0,58	120	120	2,6	7Т 3Б
г. Буинск (01.01.2023)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	0	0	0	0	0	0	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
г. Казань (01.01.2009)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
г. Казань (01.01.2018)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
г. Казань (01.01.2023)	3078	74	2,0	0,63	265	334	3,6	5С 4Б 1Лп + Е, Л, Д, Ос, Т, Ивд
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Итого (01.01.2009)	3534	86	1,3	0,65	263	267	3,4	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Ос, Т, Ив, Дн
Итого (01.01.2018)	3252	86	1,3	0,65	263	267	3,4	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Т, Ос, Ив, Дн

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Итого (01.01.2023)	3213	74	н.д.	н.д.	263	267	3,4	5С 4Б 1Лп + Е, Д, Ос, Т, Дн, Ивд
Разница за период 01:01.2009-01.01.2018	-282	0	0	0	0	0	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-39	-12	н.д.	н.д.	0	0	0	+1С -1Д
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий								
Волжско-Камский ГПБЗ (01.01.2009)	9157	92	1,3	0,71	333	371	3,4	4С 1Е 2Б 2Лп 1Ос + П, Олч, Олс, В, Кл
Волжско-Камский ГПБЗ (01.01.2018)	9242	105	1,4	0,65	334	351	3,4	4С 1Е 2Б 3Лп + К, Л, Д, Дн,Я, Ос, Тк, Оск, Олч, Ив,Олс
Волжско-Камский ГПБЗ (01.01.2023)	9242	108	2,1	0,65	334	351	3,1	5С 1Б 3Лп 1Ос + Е, Д, Олс, Олч, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	85	13	-0,1	-0,06	1	-20	0	+1Лп -1Ос
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	3	-0,7	0	0	0	-0,3	+1С -1Е -1Б +1Ос
Национальный парк «Нижняя Кама» (01.01.2009)	16920	55	1,3	0,75	232	283	4	6С 2Б 1Лп 1Ос + Е, Д, Олч, Олс
Национальный парк «Нижняя Кама» (01.01.2018)	16826	58	1,2	0,73	326	363	4,4	7С 2Б 1Ос + Е, Д, Лп
Национальный парк «Нижняя Кама» (01.01.2023)	16798	88	2,1	0,73	326	363	0,0	7С 2Б 1Ос + Е, Д, Олч, Лп, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-94	3	0,1	-0,02	94	80	0,4	+1С -1Лп
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-28	30	-0,9	0	-0,289	-0,22	-4,4	без изменений
Итого (01.01.2009)	26077	68	1,3	0,74	267	314	3,8	5С 1Е 2Б 1Лп 1Ос + Д, Олч, Олс
Итого (01.01.2018)	26068	75	1,3	0,7	329	359	4	6С 2Б 1Лп 1Ос + Е
Итого (01.01.2023)	26040	95	1,3	0,7	328	357	3,7	6С 2Б 1Ос 1Лп + Е, Д, Кл, Олс, Олч, Т
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-9	7	0	-0,04	62	45	0,2	+1С -1Е
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	-28	20	0	0	-1	-2	-0,3	без изменений
Леса, расположенные на землях иных категорий								
Высокогорский район (01.01.2009)	400,0	25	1,6	0,59	41	133	2,3	8С 2Б + Л, Ос,Ив
Высокогорский район (01.01.2018)	400,0	25	1,6	0,59	41	133	2,3	8С 2Б + Л, Ос, Ив
Высокогорский район (01.01.2023)	400,0	24	2,3	0,75	41	266	0,6	8С 2Б + Л, Ос, Ив
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	0	0	0	0	0	0	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	-1	0,7	0,16	0	133	-1,7	без изменений
Зеленодольский район (01.01.2009)	62,0	60	1,5	0,61	177	0	3,2	10С
Зеленодольский район (01.01.2018)	62,0	60	1,5	0,61	177	0	3,2	10С
Зеленодольский район (01.01.2023)	62,0	60	2	0,8	177	0	3,0	10С
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	0	0	0	0	0	0	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	0	0,5	0,19	0	0	-0,25	без изменений
Лаишевский район (01.01.2009)	73,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Лаишевский район (01.01.2018)	73,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Лаишевский район (01.01.2023)	73,0	10	3	0,7	12	0	1,2	10С
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадышский район (01.01.2009)	108,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадышский район (01.01.2018)	4,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадышский район (01.01.2023)	4,0	70	2	0,7	400	400	5,7	10Ивд

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-104	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сабинский район (01.01.2009)	56,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сабинский район (01.01.2018)	56,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сабинский район (01.01.2023)	56,0	50	2	0,6	42	42	0,8	10Ивд
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Азнакаевский район (01.01.2009)	1361	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Азнакаевский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Азнакаевский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-1361	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Аксубаевский район (01.01.2009)	228	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Аксубаевский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Аксубаевский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-228	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Алькеевский район (01.01.2009)	303	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Алькеевский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Алькеевский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-303	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Альметьевский район (01.01.2009)	674	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Альметьевский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Альметьевский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-674	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Апастовский район (01.01.2009)	1099	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Апастовский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Апастовский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-1099	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Арский район (01.01.2009)	131	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Арский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Арский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-131	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Атнинский район (01.01.2009)	39	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Атнинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Атнинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-39	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Бавлинский район (01.01.2009)	782	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бавлинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бавлинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-782	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балтасинский район (01.01.2009)	84	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балтасинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балтасинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-84	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бугульминский район (01.01.2009)	521	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бугульминский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бугульминский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-521	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Буинский район (01.01.2009)	568	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Буинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Буинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-568	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Высокогорский район (01.01.2009)	535	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Высокогорский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Высокогорский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-535	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Заинский район (01.01.2009)	515	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Заинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Заинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-515	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольский район (01.01.2009)	492	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-492	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Кукморский район (01.01.2009)	29	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Кукморский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Кукморский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-29	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мензелинский район (01.01.2009)	72	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мензелинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мензелинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-72	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Муслюмовский район (01.01.2009)	846	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Муслюмовский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Муслюмовский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-846	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Новошешминский район (01.01.2009)	51	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Новошешминский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Новошешминский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-51	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Пестречинский район (01.01.2009)	382	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Пестречинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Пестречинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-382	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Рыбно-Слободский район (01.01.2009)	21	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Рыбно-Слободский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Рыбно-Слободский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-21	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сармановский район (01.01.2009)	174	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сармановский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сармановский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-174	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Спасский район (01.01.2009)	33	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Спасский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Спасский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-33	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тукаевский район (01.01.2009)	155	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тукаевский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тукаевский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-155	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тюлячинский район (01.01.2009)	132	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тюлячинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тюлячинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-132	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Чистопольский район (01.01.2009)	127	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Чистопольский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Чистопольский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-127	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Ютазинский район (01.01.2009)	28	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Ютазинский район (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Ютазинский район (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-28	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Итого (01.01.2009)	10081,0	29	1,6	0,59	59	133	2,4	9С 1Б + Л, Ос, Ив
Итого (01.01.2018)	595,0	29	1,6	0,59	59	133	2,4	9С 1Б + Л, Ос, Ив
Итого (01.01.2023)	595,0	40	2,1	0,75	54	76	1,3	7С 1Б 1Ос 1Ивд + Л
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-9486	0	0	0	0	0	0	без изменений
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	0	11	0,5	0,16	-5	-57	-1,1	-2С +1Ос +1Ивд
Всего по субъекту								
Всего (01.01.2009)	178972,0	49	1,6	0,70	172	214	3,6	2Лпн 1Лп 2Б 2Ос 2С 1Д + Е
Всего (01.01.2018)	161148,0	53	1,6	0,67	187	228	3,5	2Лп 2Б 2Ос 2С 1Д 1Кл
Всего (01.01.2023)	183554,0	56	2,2	0,66	179	271	3,7	2С 1Д 2Б 2Ос 2Лп 1Дн + Е, Л, Кл, Олс, Олч, Т, Ивк
Разница за период 01.01.2009-01.01.2018	-17824,0	4,5	-0,1	0,0	15,4	14,1	-0,1	-1Лп +1Кл
Разница за период 01.01.2018-01.01.2023	22406,0	3,0	0,6	0,0	-8,3	43,0	0,2	-1Кл +1Дн

Приложение № 16
к Лесному плану
Республики Татарстан

Причины ослабления, деградации и гибели лесов за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование причин повреждения и гибели лесов	Поврежденные насаждения, гектаров					Погибшие насаждения, гектаров	
	всего	в том числе по степени усыхания лесных насаждений			в том числе повреждено с начала текущего года	всего	в том числе погибло с начала года
		до 10 %	10-40 %	более 40 %			
Лесные пожары	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повреждение насекомыми	1388,2	84,9	1275,6	27,7	1388,2	162,3	162,3
Погодные условия и почвенно-климатические факторы	16824,8	2682,8	13455,0	687,0	16824,8	280,4	280,4
Болезни леса	20276,8	3092,2	16990,3	194,3	20276,8	690,3	690,3
Повреждение дикими животными	399,7	280,1	119,6	0,0	399,7	1,2	1,2
Антропогенные факторы	37,1	9,5	27,6	0,0	37,1	0,0	0,0
Непатогенные факторы	304,8	294,1	10,7	0,0	304,8	0,0	0,0
Итого	39231,4	6443,6	31878,8	909,0	39231,4	1134,2	1134,2

____

Приложение № 17
к Лесному плану
Республики Татарстан

Оценка потребности и обеспеченности сырьем промышленности, перерабатывающей лесные ресурсы, за год, предшествующий разработке проекта лесного плана, и на период действия Лесного плана Республики Татарстан

№ п/п	Вид производимой продукции согласно общероссийскому классификатору видов экономической деятельности	Единица измерения	Проектная мощность	Объем производства	Потребляемые лесные ресурсы: наименование согласно общероссийскому классификатору видов экономической деятельности	единица измерения	объем за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	планируемое потребление на последний год периода действия Лесного плана Республики Татарстан: объем	планируемое потребление на последний год периода действия Лесного плана Республики Татарстан: обеспеченность производственных мощностей, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Производство изделий из дерева, пробки, соломки и материалов для плетения (16.29.2)	куб. м	60 000	38 622	бревна березовые для выработки лущеного шпона (02.20.12.125)	куб. м	100 803	1 918 350	100,0
2	Производство листов для облицовки, шпона для фанеры (16.21.21)	куб. м	60 000	10 799	бревна березовые для выработки лущеного шпона (02.20.12.125)	куб. м	27 000	1 918 350	100,0
3	Производство древесноволок-	куб. м	1 050 000	799 593	балансы сосновые (02.20.11.131)	куб. м	227 689	2833600,0	100,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	нистых плит из древесины или других одревесневших материалов (16.21.13)				балансы сосновые (02.20.11.131)	куб. м	209 535	2602752,6	
					балансы березовые (02.20.12.141)	куб. м	620 495	7707518,8	
					балансы осиновые (02.20.12.142)	куб. м	201 027	2491723,6	
					балансы прочих лиственных пород и смеси лиственных пород (02.20.12.149)	куб. м	37 387	464405,0	

Приложение № 18
к Лесному плану
Республики Татарстан

Рынки реализации древесины и иной лесной продукции за год, предшествующий разработке Лесного плана Республики Татарстан, и на период действия Лесного плана Республики Татарстан

№ п/п	Вид производимой продукции согласно общероссийскому классификатору видов экономической деятельности	Единица измерения	Объем производства	Объем потребления		Объем экспорта	Удельный вес экспорта в объеме производства, %
				в Республике Татарстан	в других субъектах Российской Федерации		
1	2	3	4	5	6	7	8
Год, предшествующий разработке Лесного плана Республики Татарстан							
1	Изделия из дерева, пробки, соломки и материалов для плетения (16.29)	куб. м	38622,0	2517,6	7304,4	28455,9	0,7
2	Листы для облицовки, шпон для фанеры и древесина прессованная (16.21.2)	куб. м	10799,0	2179,0	2123,0	9419,0	87,2
3	Плиты древесно-волокнистые из древесины или других одревесневших материалов (16.21.14)	куб. м	799593,0	43616,0	412250,0	298358,0	37,0
Последний год периода действия Лесного плана Республики Татарстан							
1	Изделия из дерева, пробки, соломки и материалов для плетения (16.29)	куб. м	735000,0	50163,8	114660,0	551801,3	0,8
2	Листы для облицовки, шпон для фанеры и древесина	куб. м	735000,0	73500,0	161700,0	477750,0	65,0

1	2	3	4	5	6	7	8
	прессованная (16.21.2)						
3	Плиты древесно-волокнистые из древесины или других одревесневших материалов (16.21.14)	куб. м	1000000,0	60045,0	562500,0	377455,0	37,7

Приложение № 19
к Лесному плану
Республики Татарстан

Транспортная доступность лесов, обеспеченность транспортными путями на период действия Лесного плана Республики Татарстан

Наименование лесничества	Протяженность дорог (за год, предшествующий разработке проекта лесного плана), км					Плотность дорог (за год, предшествующий разработке проекта лесного плана), км/тыс. гектаров	Протяженность на последний год периода действия Лесного плана Республики Татарстан, км					Плотность дорог на последний год периода действия Лесного плана Республики Татарстан, км/гектаров
	железных	автомобильных			всего		железных	автомобильных			всего	
		с твердым покрытием	грунтовых					с твердым покрытием	грунтовых			
			круглогодичного действия	сезонные					круглогодичного действия	сезонные		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Земли лесного фонда												
Агрызское	114,9	311,3	22,0	297,2	745,4	16,4	0,0	2,0	20,0	420,6	442,6	9,7
Азнакаевское	0,0	914,4	107,0	200,0	1221,4	26,5	0,0	6,0	33,0	95,6	134,6	2,9
Аксубаевское	0,0	383,4	38,4	129,0	550,8	18,6	0,0	2,0	8,0	137,2	147,2	5,0
Алькеевское	0,0	275,8	59,4	168,0	503,2	13,4	0,0	0,0	0,0	20,4	20,4	0,0
Альметьевское	146,1	654,5	64,1	78,0	942,7	18,8	0,0	30,0	51,0	54,0	135,0	2,7
Арское	21,7	764,9	66,2	236,0	1088,8	33,8	0,0	1,0	0,0	253,4	254,4	8,0
Бавлинское	0,0	209,9	6,7	135,6	352,2	15,0	0,0	52,0	59,0	87,6	198,6	8,6
Билярское	0,0	575,3	46,0	134,3	755,6	14,9	0,0	0,0	0,0	27,6	27,6	0,0
Болгарское	0,0	285,5	79,8	149,0	514,3	27,3	0,0	4,0	77,0	82,2	163,2	8,7
Бугульминское	259,3	557,4	5,5	224,4	1046,6	23,7	0,0	0,0	0,0	262,6	262,6	6,0
Буинское	129,9	646,6	137,7	119,1	1033,3	55,7	0,0	8,0	119,0	10,2	137,2	7,4
Елабужское	210,5	741,1	38,9	79,9	1070,4	36,8	0,0	0,0	21,5	15,6	37,1	0,0
Заинское	52,5	380,5	37,6	259,0	729,6	12,4	0,0	0,0	0,0	31,8	31,8	0,0
Зеленодольское	84,5	176,7	53,2	201,0	515,4	19,6	10,0	15,0	41,0	174,4	240,4	9,2
Ислейтарское	0,0	180,4	17,7	110,8	308,9	18,0	0,0	10,0	0,0	120,0	130,0	7,7
Кайбицкое	103,7	406,5	80,0	180,4	770,6	30,5	0,0	0,0	0,0	13,8	13,8	0,0
Калейкинское	53,7	177,7	11,8	193,3	436,5	10,5	0,0	12,3	193,3	22,2	227,8	5,5
Камское	0,0	240,3	235,7	522,0	998,0	18,4	0,0	23,0	204,0	347,4	574,4	10,6
Кзыл-Юлдузское	0,0	357,8	7,5	297,8	663,1	15,6	0,0	0,0	0,0	22,8	22,8	0,0
Лаишевское	0,0	300,9	90,0	241,3	632,2	18,5	0,0	9,0	70,0	189,0	268,0	8,0
Лениногорское	96,7	429,2	0,0	273,6	799,5	15,1	0,0	9,0	0,0	302,8	311,8	5,9
Лубянское	0,0	13,3	132,1	127,0	272,4	21,0	0,0	6,0	44,0	49,2	99,2	7,6
Мамадышское	0,0	270,2	141,0	320,1	731,3	15,3	0,0	14,0	116,0	229,8	359,8	7,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Мензелинское	0,0	886,7	191,4	294,0	1372,1	19,1	0,0	12,0	125,0	223,0	360,0	5,0
Нижнекамское	126,3	372,3	22,9	312,2	833,7	19,2	0,0	30,0	45,0	290,4	365,4	8,4
Нурлатское	55,3	475,5	1,6	526,1	1058,5	12,0	0,0	47,0	0,0	574,0	621,0	7,0
Приволжское	122,9	299,7	49,5	78,2	550,3	19,5	0,0	5,0	30,0	63,0	98,0	3,5
Пригородное	98,5	374,4	4,9	217,0	694,8	23,0	0,0	40,0	13,0	219,6	272,6	9,5
Сабинское	212,5	748,5	150,1	385,0	1496,1	24,8	0,0	31,0	19,0	148,0	198,0	3,3
Тетюшское	0,0	542,8	52,1	218,4	813,3	21,6	0,0	16,0	447,0	1431,4	1894,4	50,8
Черемшанское	0,0	332,3	0,0	244,6	576,9	15,9	0,0	7,0	0,0	237,8	244,8	6,7
Итого	1889,0	13285,8	1950,8	6952,3	24077,9	19,5	10,0	391,3	1735,8	6157,4	8294,5	6,7
Земли населенных пунктов												
Городской лес «Лебяжье»	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3
г. Зеленодольск	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
г. Буинск	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Итого	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3
Земли особо охраняемых природных территорий												
Волжско-Камский ГПБЗ	0,0	4,0	38,0	53,0	95,0	8,3	0,0	4,0	38,0	53,0	95,0	8,3
Национальный парк «Нижняя Кама»	0,0	68,0	4,0	192,0	264,0	14,2	0,0	68,0	4,0	192,0	264,0	14,2
Итого	0,0	72,0	42,0	245,0	359,0	12,0	0,0	72,0	42,0	245,0	359,0	12,0
Земли иных категорий												
Высокогорский район	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольский район	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадышский район	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Лаишевский район	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сабинский район	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Всего по Республике Татарстан	1897,0	13380,8	2016,8	7206,3	24500,9	19,3	18,0	486,3	1801,8	6411,4	8717,5	6,9

Приложение № 20
к Лесному плану
Республики Татарстан

Оценка экологического потенциала, потенциала средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических, оздоровительных и иных полезных функций лесов

Функция	Показатели	Единица измерения	Оценка значения показателей		
			за 1-й год периода действия предыдущего лесного плана	за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	прогноз на последний год периода действия Лесного плана Республики Татарстан
1	2	3	4	5	6
Нетто-поглощение	биомасса древостоя	тыс. т	1002,18	1008,29	1009,48
	мертвая древесина	тыс. т	138,11	138,95	139,11
	подстилка	тыс. т	78,21	78,29	78,29
	почва	тыс. т	118,80	106,93	104,09
	итого по всем пулам	тыс. т	1337,30	1332,45	1330,97
Потери углерода управляемыми лесами	деструктивные лесные пожары	тыс. т	0,86	0,00	0,00
	вредители и болезни	тыс. т	2,04	72,43	42,42
	другие причины гибели лесных насаждений	тыс. т	73,04	23,79	25,45
	сплошные рубки	тыс. т	73,21	73,29	73,29
	осушение органических почв	тыс. т	0,00	0,00	0,00
	всего потери	тыс. т	171,11	220,59	167,52
Бюджет углерода по пулам	биомасса древостоя	тыс. т	906,14	883,91	909,82
	мертвая древесина	тыс. т	42,07	14,57	39,45
	подстилка	тыс. т	4,14	5,00	5,00
	почва	тыс. т	22,76	-17,45	4,43
	итого по всем пулам	тыс. т	953,14	834,95	932,33
Водоохранная	водорегулирование	млрд рублей	16,00	17,80	18,80
	предотвращение поверхностного стока	куб. м/гектаров	138,30	136,50	136,00
Защитная	защита берегов рек и морей	тыс. гектаров	114,50	140,00	145,00
	защита почв и полей	тыс. гектаров	269,30	246,20	250,00
	защита транспортных путей	тыс. гектаров	14,80	34,60	30,00
Санитарно-гигиеническая	обогащение кислородом	тыс. т	9451,20	9508,70	9520,00

1	2	3	4	5	6
	поглощение выбросов	тыс. т	17721,00	17828,00	17828,00
	поглощение пыли	тыс. т	100710,00	102024,00	105025,00
	выделение фитонцидов	тыс. т	3,20	3,20	3,20
Иные полезные функции	эстетическая	тыс. гектаров	138,20	138,40	138,40

Приложение № 21
к Лесному плану
Республики Татарстан

Планируемые мероприятия по сохранению экологического потенциала лесов, адаптации к изменениям климата и повышению устойчивости лесов

Риск, вызванный климатическими изменениями	Адаптационная мера	Наименование мероприятий	Объем ежегодных необходимых мероприятий	Прогнозная стоимость работ, тыс. рублей
1	2	3	4	5
Изменение продуктивности лесов в связи с изменениями средних значений температуры и количества выпадаемых осадков	корректировка длительности цикла лесоразведения и правил ухода за лесами с учетом продуктивности лесов	рубки ухода за лесами: прореживание	4791	99994
		рубки ухода за лесами: проходные	3629	139870
	корректировка перечня пород, используемых в процессах лесовосстановления и лесоразведения	лесовосстановление: посадка лесных культур	1456	26426,735
		заготовка семян местного происхождения	16353	121020
	принятие мер по использованию запасов древесины погибших и поврежденных насаждений	выборочные санитарные рубки	166	5136,3
		сплошные санитарные рубки	15	1543,2
		проведение уборки неликвидной древесины	815	31032,865
	диверсификация целей лесоуправления для получения лесных продуктов и услуг	-	-	-
Изменения в видовом (породном) составе лесов	ориентация на выращивание разновозрастных смешанных насаждений	рубки ухода за лесами: осветление	968 гектаров	10106,775
		рубки ухода за лесами: прочистки	1631 гектаров	18790,147
	использование в процессах лесовосстановления и лесоразведения адаптированных к прогнозируемым	посадка лесных культур	1470 гектаров	86731,4

1	2	3	4	5
	климатическим изменениям видов древесных пород			
	формирование особо охраняемых природных территорий с целью консервации уязвимых видов и местообитаний	расширение сети действующих и проектирование новых оопт	2 шт.	-
		уточнение границ защитных лесов и выделение особо защитных участков леса при проведении лесоустройства	1167820 гектаров	-
	выявление и контроль численности инвазивных видов древесных пород	-	-	-
Увеличение частоты возникновения (лесных) пожаров в лесах и площадей, пройденных пожарами	повышение эффективности мер пожарной безопасности в лесах, в том числе предупреждения лесных пожаров, мониторинга пожарной опасности в лесах и лесных пожаров	устройство противопожарных минерализованных полос	2450,2 км	13030,7
		прочистка и обновление противопожарных минерализованных полос	4935,3 км	6243,8
		проведение профилактического контролируемого противопожарного выжигания хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов	330 гектаров	1819,5
		установка и размещение стендов и других знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах	794 шт.	15415,3

1	2	3	4	5
		мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров, организация наземного патрулирования	10,6 тыс. гектаров	24911,7
	корректировка планов тушения лесных пожаров в связи с увеличением частоты возникновения (лесных) пожаров в лесах и площадей, пройденных пожарами	-	-	-
Увеличение частоты вспышек массового размножения вредных организмов в лесах	совершенствование системы лесопатологического обследования	-	-	-
	совершенствование мер по предупреждению распространения вредных организмов	-	-	-
		-	-	-
		-	-	-
Увеличение частоты проявления последствий экстремальных погодных явлений в лесах	корректировка длительности цикла лесоразведения с целью минимизации рисков ветровала и бурелома в лесах	-	-	-
	совершенствование технологий заготовки древесины для минимизации рисков ветровала и бурелома в лесах	применение рубок реконструкции, обновления, переформирования с помощью машинных комплексов	на постоянной основе	0
	формирование разновозрастных смешанных и многоярусных насаждений	соблюдение правил заготовки древесины, правил ухода за лесами, санитарной безопасности в лесах. совершенствование технологии рубок реконструкции, обновления, переформирования	на постоянной основе	0

Приложение № 22
к Лесному плану
Республики Татарстан

Перспективные направления использования лесов на основе анализа возможностей и оценки фактического освоения лесов, развитие использования лесов по основным видам, плановые показатели на период реализации Лесного плана Республики Татарстан, потенциальные и планируемые показатели использования лесов на период реализации Лесного плана Республики Татарстан по видам использования лесов

Вид использования лесов	Категория ресурса	Единица измерения	Потенциальный объем использования лесов ежегодно	Плановые показатели										
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Всего на период действия Лесного плана Республики Татарстан
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Заготовка древесины	биологические	тыс. куб. м	2186,8	865,4	884,9	882,2	789,6	821,0	817,9	831,0	844,1	861,6	874,7	8472,4
Заготовка и сбор недревесных лесных ресурсов (заготовка елей и (или) деревьев других хвойных пород для новогодних праздников)	биологические	тыс. шт.	15,5	11,4	9,5	1,6	2,4	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	57,9
Осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	биологические	гектаров	656000	176443	176782	166960	166960	166960	166960	166960	166960	166960	166960	1688904,3
Ведение сельского хозяйства	биологические	гектаров	3895	338,5	367,2	392,6	391,9	401,9	403,0	405,0	407,0	409,0	411,0	3927,1
Осуществление рекреационной деятельности	биологические	гектаров	182700	1613,6	1620,6	1572,8	1772	1772	1832	1894	1958,1	2024,3	2092,8	18152,2
Выращивание лесных плодовых, ягодных, декоративных растений, лекарственных растений	биологические	гектаров	400	10,3	7,4234	7,4234	18	18	18	18	18	18	18	151,1
Осуществление геологического изучения недр, разведка и добыча	минеральные	гектаров	390000	11969,2	11898,2	11977,5	11451,3	11451,3	11618,6	11788,3	11960,5	12135,2	12312,5	118562,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
полезных ископаемых														
Строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создание и расширение морских и речных портов, строительство, реконструкция и эксплуатация гидротехнических сооружений	энергетические	гектаров	1236247	163,4	170,8	186,1	189,7	189,8	199,6	209,9	220,7	232,0	243,9	2005,9
Строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	энергетические	гектаров	1236247	6447,9	6553,5	6733,4	7112,6	7112,7	7350,1	7595,5	7849,0	8111,0	8381,8	73247,5

Приложение № 23
к Лесному плану
Республики Татарстан

Сведения о планируемом предоставлении лесных участков для использования на период действия Лесного плана Республики Татарстан (в разрезе лесничеств)

Год, период действия Лесного плана Республики Татарстан	Лесничество	Вид использования лесов	Планируемое предоставление лесных участков для использования	
			количество участков, шт.	площадь, гектаров
1	2	3	4	5
2019	Мамадышское	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	8000,0
2019	Всего	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	8000,0
2020	Мензелинское	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	10000,0
2020	Всего	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	10000,0
2021	Агрызское	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	6000,0
2021	Мензелинское	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	10000,0
2021	Всего	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	2	16000,0
2019-2028	Агрызское	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	6000,0
2019-2028	Мамадышское	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	1	8000,0
2019-2028	Мензелинское	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	2	20000,0
2019-2028	Всего	осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	4	34000,0
2019	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	3	1,5
2019	Арское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,5
2019	Билярское	осуществление рекреационной деятельности	1	18,0
2019	Болгарское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,7
2019	Елабужское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,6
2019	Ислейтарское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,5

1	2	3	4	5
2019	Лаишевское	осуществление рекреационной деятельности	5	9,7
2019	Лениногорское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,5
2019	Мензелинское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,7
2019	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,5
2019	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	7	7,8
2019	Всего	осуществление рекреационной деятельности	28	47,9
2020	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	2	5,0
2020	Болгарское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2020	Елабужское	осуществление рекреационной деятельности	2	5,0
2020	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,2
2020	Камское	осуществление рекреационной деятельности	1	2,5
2020	Мамадышское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,2
2020	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	4	5,0
2020	Приволжское	осуществление рекреационной деятельности	2	2,2
2020	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2020	Черемшанское	осуществление рекреационной деятельности	1	2,0
2020	Всего	осуществление рекреационной деятельности	26	34,1
2021	Агрызское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,5
2021	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	3	5,0
2021	Бавлинское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2021	Бугульминское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,6
2021	Буинское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,4
2021	Ислейтарское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,5
2021	Кайбицкое	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2021	Калейкинское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2021	Кзыл-Юлдузское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,9
2021	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	2	5,0

1	2	3	4	5
2021	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2021	Сабинское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,5
2021	Лубянское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2021	Всего	осуществление рекреационной деятельности	25	29,4
2022	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	5	10,0
2022	Арское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,5
2022	Болгарское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2022	Бугульминское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2022	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	5	10,0
2022	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2022	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2022	Всего	осуществление рекреационной деятельности	28	37,6
2023	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2023	Бугульминское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2023	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2023	Кзыл-Юлдузское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2023	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2023	Всего	осуществление рекреационной деятельности	32	32,0
2024	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2024	Бугульминское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2024	Елабужское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,0
2024	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2024	Лениногорское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,5
2024	Мамадышское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2024	Мензелинское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,5
2024	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2024	Приволжское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0

1	2	3	4	5
2024	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	5	6,0
2024	Всего	осуществление рекреационной деятельности	27	26,0
2025	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2025	Бугульминское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2025	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2025	Камское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2025	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2025	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	5	4,0
2025	Всего	осуществление рекреационной деятельности	22	21,0
2026	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	5	10,0
2026	Заинское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,2
2026	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	5	10,0
2026	Ислейтарское	осуществление рекреационной деятельности	2	2,0
2026	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	5	10,0
2026	Нурлатское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,5
2026	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	5	10,0
2026	Всего	осуществление рекреационной деятельности	25	44,7
2027	Агрызское	осуществление рекреационной деятельности	2	2,5
2027	Азнакаевское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,7
2027	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0
2027	Бугульминское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,1
2027	Елабужское	осуществление рекреационной деятельности	2	2,0
2027	Заинское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2027	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	5	10,0
2027	Ислейтарское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2027	Приволжское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,0
2027	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	5	5,0

1	2	3	4	5
2027	Всего	осуществление рекреационной деятельности	25	29,3
2028	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	10	5,0
2028	Билярское	осуществление рекреационной деятельности	1	2,0
2028	Елабужское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2028	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2028	Камское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2028	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	10	10,0
2028	Приволжское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,0
2028	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	10	5,0
2028	Всего	осуществление рекреационной деятельности	45	35,0
2019-2028	Агрызское	осуществление рекреационной деятельности	3	3,0
2019-2028	Азнакаевское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,7
2019-2028	Альметьевское	осуществление рекреационной деятельности	53	61,5
2019-2028	Арское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,0
2019-2028	Бавлинское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2019-2028	Билярское	осуществление рекреационной деятельности	2	20,0
2019-2028	Болгарское	осуществление рекреационной деятельности	3	2,7
2019-2028	Бугульминское	осуществление рекреационной деятельности	4	3,6
2019-2028	Буинское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,4
2019-2028	Елабужское	осуществление рекреационной деятельности	8	9,6
2019-2028	Заинское	осуществление рекреационной деятельности	3	2,2
2019-2028	Зеленодольское	осуществление рекреационной деятельности	47	61,2
2019-2028	Ислейтарское	осуществление рекреационной деятельности	5	6,0
2019-2028	Кайбицкое	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2019-2028	Калейкинское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2019-2028	Камское	осуществление рекреационной деятельности	3	4,5
2019-2028	Кзыл-Юлдузское	осуществление рекреационной деятельности	2	2,9

1	2	3	4	5
2019-2028	Лаишевское	осуществление рекреационной деятельности	5	9,7
2019-2028	Лениногорское	осуществление рекреационной деятельности	3	2,0
2019-2028	Мамадышское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,2
2019-2028	Мензелинское	осуществление рекреационной деятельности	2	1,2
2019-2028	Нижнекамское	осуществление рекреационной деятельности	41	50,5
2019-2028	Нурлатское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,5
2019-2028	Приволжское	осуществление рекреационной деятельности	7	5,2
2019-2028	Пригородное	осуществление рекреационной деятельности	77	77,8
2019-2028	Сабинское	осуществление рекреационной деятельности	1	0,5
2019-2028	Черемшанское	осуществление рекреационной деятельности	1	2,0
2019-2028	Лубянское	осуществление рекреационной деятельности	1	1,0
2019-2028	Всего	осуществление рекреационной деятельности	281	334,8
2019	Азнакаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	36,7
2019	Аксубаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	1,3
2019	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	12,2
2019	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	77,1
2019	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	48,6
2019	Лениногорское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	13,4
2019	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	17,1
2019	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка	1	7,3

1	2	3	4	5
		месторождений полезных ископаемых		
2019	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	12	213,8
2020	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	36,5
2020	Бугульминское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	2,4
2020	Мензелинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	4,5
2020	Нижнекамское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	4	39,4
2020	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	9	82,8
2021	Азнакаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	3,0
2021	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	5,0
2021	Билярское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	0,1
2021	Бугульминское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2021	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2021	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2021	Нижнекамское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0

1	2	3	4	5
2021	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2021	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2021	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	10	48,1
2022	Агрызское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	0,1
2022	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	5,0
2022	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	10,0
2022	Бугульминское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2022	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2022	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	20,0
2022	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	10	45,1
2023	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	10,0
2023	Лениногорское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	50,0
2023	Нижнекамское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2023	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка	2	10,0

1	2	3	4	5
		месторождений полезных ископаемых		
2023	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	15,0
2023	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	10	90,0
2024	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	10,0
2024	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2024	Бугульминское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2024	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	40,0
2024	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	10,0
2024	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	11	80,0
2025	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	80,0
2025	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	10,0
2025	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	20,0
2025	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	10,0
2025	Лениногорское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	30,0

1	2	3	4	5
2025	Мензелинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2025	Нижнекамское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2025	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	20,0
2025	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	19	190,0
2026	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	30,0
2026	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2026	Бугульминское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	20,0
2026	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	30,0
2026	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	10,0
2026	Лениногорское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	20,0
2026	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	10,0
2026	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	30,0
2026	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	20	160,0
2027	Азнакаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка	2	47,0

1	2	3	4	5
		месторождений полезных ископаемых		
2027	Аксубаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2027	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	20,0
2027	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0
2027	Бугульминское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	20,0
2027	Елабужское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	1,2
2027	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	100,0
2027	Лениногорское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	100,0
2027	Мензелинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2027	Нижнекамское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	2	10,0
2027	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	30,0
2027	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	30,0
2027	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	32	383,2
2028	Азнакаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	10,0

1	2	3	4	5
2028	Аксубаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	5,0
2028	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	20,0
2028	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	20,0
2028	Билярское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	7,0
2028	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	50,0
2028	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	50,0
2028	Лениногорское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	30,0
2028	Нижнекамское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	20,0
2028	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	70,0
2028	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	20,0
2028	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	43	302,0
2019-2028	Агрызское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	0,1
2019-2028	Азнакаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	5	96,7
2019-2028	Аксубаевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка	3	16,3

1	2	3	4	5
		месторождений полезных ископаемых		
2019-2028	Альметьевское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	23	182,2
2019-2028	Бавлинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	13	106,5
2019-2028	Билярское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	4	7,1
2019-2028	Бугульминское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	9	62,4
2019-2028	Елабужское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	1	1,2
2019-2028	Заинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	18	227,1
2019-2028	Калейкинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	23	248,6
2019-2028	Лениногорское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	20	243,4
2019-2028	Мензелинское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	3	19,5
2019-2028	Нижнекамское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	14	89,4
2019-2028	Нурлатское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	20	167,1
2019-2028	Черемшанское	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	19	127,3
2019-2028	Всего	выполнение работ по геологическому изучению недр, разработка месторождений полезных ископаемых	176	1594,9

1	2	3	4	5
2019	Пригородное	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,8
2019	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,8
2020	Альметьевское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	1,6
2020	Зеленодольское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,3
2020	Лениногорское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,4
2020	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	3	2,3
2021	Альметьевское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5
2021	Заинское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,1
2021	Пригородное	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	2,0
2021	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	3	2,6

1	2	3	4	5
2022	Нижнекамское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	1,4
2022	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	1,4
2023	Елабужское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,7
2023	Зеленодольское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	2,0
2023	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	2,7
2024	Лениногорское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	1,0
2024	Нижнекамское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5
2024	Пригородное	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	1,0
2024	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	5	2,5
2025	Альметьевское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5

1	2	3	4	5
2025	Болгарское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	1,0
2025	Елабужское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5
2025	Лениногорское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5
2025	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	5	2,5
2026	Альметьевское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	3	4,0
2026	Зеленодольское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	1,0
2026	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	5	5,0
2027	Альметьевское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	2,0
2027	Елабужское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5
2027	Лениногорское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5

1	2	3	4	5
2027	Нижнекамское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,5
2027	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	5	3,5
2028	Альметьевское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	1,0
2028	Болгарское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	1,0
2028	Елабужское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	1,0
2028	Зеленодольское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	2	2,0
2028	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	5	5,0
2019-2028	Альметьевское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	9	9,6
2019-2028	Болгарское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	3	2,0
2019-2028	Елабужское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	4	2,7

1	2	3	4	5
2019-2028	Заинское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	1	0,1
2019-2028	Зеленодольское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	6	5,3
2019-2028	Лениногорское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	5	2,4
2019-2028	Нижнекамское	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	4	2,4
2019-2028	Пригородное	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	4	3,8
2019-2028	Всего	строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, а также гидротехнических сооружений, морских портов, морских терминалов, речных портов, причалов	36	28,3
2019	Агрызское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,4
2019	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	8,2
2019	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,2
2019	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	3,6
2019	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2019	Болгарское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,8
2019	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,2
2019	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,7
2019	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,1
2019	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,7
2019	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,5

1	2	3	4	5
2019	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	3,6
2019	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	3,2
2019	Приволжское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	0,3
2019	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,1
2019	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2019	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	20	28,5
2020	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	20,0
2020	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2020	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2020	Арское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,8
2020	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	10,0
2020	Болгарское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,2
2020	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2020	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2020	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2020	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2020	Мамадышское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,1
2020	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2020	Лубянское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2020	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	16	68,1
2021	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	20,0
2021	Алькеевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,5
2021	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	10,0
2021	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2021	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2021	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2021	Ислейтарское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,4

1	2	3	4	5
2021	Кайбицкое	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,6
2021	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	10,0
2021	Кзыл-Юлдузское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,6
2021	Мензелинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,6
2021	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2021	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2021	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	4,0
2021	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	17	73,7
2022	Агрызское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2022	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	10,0
2022	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2022	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2022	Билярское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2022	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2022	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2022	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	3,0
2022	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	15,0
2022	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2022	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2022	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	15,0
2022	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2022	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2022	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	22	118,0
2023	Агрызское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	3,0
2023	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2023	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2023	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	50,0

1	2	3	4	5
2023	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	15,0
2023,0	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2023	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2023	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	5,0
2023	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2023	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	30,0
2023	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2023	Нурлатское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	4,8
2023	Приволжское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2023	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2023	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	22	155,8
2024	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	50,0
2024	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	3,0
2024	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2024	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2024	Билярское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	3,0
2024	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	5,0
2024	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	3,0
2024	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2024	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2024	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2024	Мамадышское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2024	Мензелинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2024	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2024	Нурлатское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	5,0
2024	Приволжское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2024	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0

1	2	3	4	5
2024	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2024	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	31	136,0
2025	Агрызское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2025	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	30,0
2025	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	4	2,0
2025	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	30,0
2025	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	40,0
2025	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	30,0
2025	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	5,0
2025	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	5,0
2025	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	10,0
2025	Камское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,9
2025	Кзыл-Юлдузское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,4
2025	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2025	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	20,0
2025	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2025	Нурлатское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	50,0
2025	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2025	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	10,0
2025	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	46	261,3
2026	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	70,0
2026	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2026	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	50,0
2026	Арское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2026	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2026	Билярское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2026	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0

1	2	3	4	5
2026	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2026	Камское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2026	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0
2026	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	50,0
2026	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2026	Нурлатское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	50,0
2026	Приволжское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2026	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2026	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2026	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	34	314,0
2027	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	50,0
2027	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	5,0
2027	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	50,0
2027	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	80,0
2027	Билярское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2027	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	40,0
2027	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2027	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	5,0
2027	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	20,0
2027	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	30,0
2027	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	20,0
2027	Нурлатское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	20,0
2027	Приволжское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2027	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	4,0
2027	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2027	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	32	344,0
2028	Агрызское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	2,0

1	2	3	4	5
2028	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	50,0
2028	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2028	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	100,0
2028	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	100,0
2028	Билярское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	10,0
2028	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	50,0
2028	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	4	5,0
2028	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,0
2028	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	10,0
2028	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	20,0
2028	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	30,0
2028	Нурлатское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	30,0
2028	Приволжское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	5,0
2028	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	16,0
2028	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	3	40,0
2028	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	43	483,0
2019-2028	Агрызское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	5	9,4
2019-2028	Азнакаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	22	328,2
2019-2028	Аксубаевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	15	27,2
2019-2028	Алькеевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,5
2019-2028	Альметьевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	31	278,6
2019-2028	Арское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	5,8
2019-2028	Бавлинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	24	332,0
2019-2028	Билярское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	6	24,0
2019-2028	Болгарское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	3,0
2019-2028	Бугульминское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	25	178,2
2019-2028	Елабужское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	13	22,7

1	2	3	4	5
2019-2028	Заинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	15	29,1
2019-2028	Ислейтарское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,4
2019-2028	Кайбицкое	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	0,6
2019-2028	Калейкинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	21	100,7
2019-2028	Камское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	2,9
2019-2028	Кзыл-Юлдузское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	1,0
2019-2028	Лаишевское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	8	17,5
2019-2028	Лениногорское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	18	183,6
2019-2028	Мамадышское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	1,1
2019-2028	Мензелинское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	2	3,6
2019-2028	Нижнекамское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	15	128,2
2019-2028	Нурлатское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	20	159,8
2019-2028	Приволжское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	7	18,3
2019-2028	Пригородное	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	11	50,1
2019-2028	Черемшанское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	11	75,0
2019-2028	Лубянское	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	1	1,0
2019-2028	Всего	строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	283	1982,4

Приложение № 24
к Лесному плану
Республики Татарстан

Распределение лесов по классам пожарной опасности, плановые показатели выполнения мероприятий по охране лесов

Наименование мероприятий по охране лесов	Единица измерения	Выполнено за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	Плановые показатели										
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	За весь период действия Лесного плана Республики Татарстан
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Леса, расположенные на землях лесного фонда. Средний класс пожарной опасности 3.4													
Создание лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	15	113,3	113,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	1117,0
Реконструкция лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	0	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	4265,0
Эксплуатация лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	195,6	8408,1	8519,4	8630,7	8742	8853,3	8964,6	9075,9	9187,2	9298,5	9409,8	89089,5
Прокладка просек, противопожарных разрывов	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Устройство противопожарных минерализованных полос	км	3356	2670,2	2670,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	24502,0
Устройство пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного снабжения	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Проведение профилактического контролируемого противопожарного выжигания хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов	гектаров	400	330	330	330	330	330	0	0	0	0	0	1650,0
Прочистка просек, уход за противопожарными разрывами	км	0	246	246	246	246	246	0	0	0	0	0	1230,0
Прочистка противопожарных минерализованных полос и их обновление	км	7211	5448,9	5448,9	4806,9	4806,9	4806,9	4806,9	4806,9	4806,9	4967,9	4966,9	49674,0
Эксплуатация пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного водоснабжения	шт.	0	0	0	55	55	55	55	55	55	55	55	440,0
Строительство пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения противопожарного инвентаря	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Эксплуатация пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения противопожарного инвентаря	шт.	0	0	0	0	16	16	16	16	16	16	16	112,0
Благоустройство зон отдыха граждан, пребывающих в лесах	шт.	1000	225	225	225	225	225	225	225	225	225	225	2250,0
Установка шлагбаумов, устройство преград, обеспечивающих ограничение пребывания граждан в лесах в целях обеспечения пожарной безопасности	шт.	0	398	398	398	398	398	398	398	398	398	398	3980,0
Установка и размещение стендов, знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах	шт.	1500	794	794	794	794	794	794	794	794	794	794	7940,0
Мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров путем наземного патрулирования лесов	тыс. гектаров	0,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	106,0
Мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров путем авиационного мониторинга пожарной опасности в лесах и лесных пожаров	тыс. гектаров	1225,8	1225,7	1225,7	1225,4	1225,4	1223,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	12233,8
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности. Средний класс пожарной опасности 1.6													
Предыдущим лесным планом мероприятия по охране лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по охране лесов не планируются													
Городские леса. Средний класс пожарной опасности 2.6													
Предыдущим лесным планом мероприятия по охране лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по охране лесов не планируются													
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий. Средний класс пожарной опасности 2.9													
Реконструкция лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	125	125	125	125	125	125	125	125	125	125	125	1250
Прокладка просек, противопожарных разрывов	км	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200
Устройство противопожарных минерализованных полос	км	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	300
Устройство пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного снабжения	шт.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Прочистка противопожарных минерализованных полос и их обновление	шт.	925	925	925	925	925	925	925	925	925	925	925	9250
Установка шлагбаумов, устройство преград, обеспечивающих ограничение пребывания граждан в лесах в целях	шт.	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	600

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
обеспечения пожарной безопасности													
Установка и размещение стендов, знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах, всего	шт.	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1500
Всего по Республике Татарстан													
Создание лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	15	113,3	113,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	1117
Реконструкция лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	125	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	5515
Эксплуатация лесных дорог, предназначенных для охраны лесов от пожаров	км	195,6	8408,1	8519,4	8630,7	8742	8853,3	8964,6	9075,9	9187,2	9298,5	9409,8	89089,5
Прокладка просек, противопожарных разрывов	км	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200
Устройство противопожарных минерализованных полос	км	3386	2700,2	2700,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	24802
Устройство пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного снабжения	шт.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Проведение профилактического контролируемого противопожарного выжигания хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов	гекта-ров	400	330	330	330	330	330	0	0	0	0	0	1650
Прочистка просек, уход за противопожарными разрывами	км	0	246	246	246	246	246	0	0	0	0	0	1230
Прочистка противопожарных минерализованных полос и их обновление	км	8136	6373,9	6373,9	5731,9	5731,9	5731,9	5731,9	5731,9	5731,9	5892,9	5891,9	58924
Эксплуатация пожарных водоемов и подъездов к источникам противопожарного водоснабжения	шт.	0	0	0	55	55	55	55	55	55	55	55	440
Строительство пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения противопожарного инвентаря	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Эксплуатация пожарных наблюдательных пунктов (вышек, мачт, павильонов и других наблюдательных пунктов), пунктов сосредоточения противопожарного инвентаря	шт.	0	0	0	0	16	16	16	16	16	16	16	112
Благоустройство зон отдыха граждан, пребывающих в лесах	шт.	1000	225	225	225	225	225	225	225	225	225	225	2250

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Установка шлагбаумов, устройство преград, обеспечивающих ограничение пребывания граждан в лесах в целях обеспечения пожарной безопасности	шт.	60	458	458	458	458	458	458	458	458	458	458	4580
Установка и размещение стендов, знаков и указателей, содержащих информацию о мерах пожарной безопасности в лесах	шт.	1650	944	944	944	944	944	944	944	944	944	944	9440
Мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров путем наземного патрулирования лесов	тыс. гекта-ров	0,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	106
Мониторинг пожарной опасности в лесах и лесных пожаров путем авиационного мониторинга пожарной опасности в лесах и лесных пожаров	тыс. гекта-ров	1225,8	1225,7	1225,7	1225,4	1225,4	1223,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	12233,8

Приложение № 25
к Лесному плану
Республики Татарстан

Плановые показатели выполнения мероприятий по защите лесов

Наименование мероприятий по защите лесов	Единица измерения	Выполнено за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	Плановые показатели										
			1-й год	2-й год	3-й год	4-й год	5-й год	6-й год	7-й год	8-й год	9-й год	10-й год	За весь период действия Лесного плана Республики Татарстан
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Леса, расположенные на землях лесного фонда													
Лесопатологическое обследование, в том числе визуальным способом	гектаров	70000	42550	23442,4	40913,4	42847,7	39511,1	2400	2400	2400	2400	2400	201264,6
Ликвидация очагов вредных организмов, уничтожение или подавление численности вредных организмов	гектаров	7822,3	0,0	0,0	173,0	0,0	14188,9	13162,6	21000,0	24500,0	16000	0,0	89024,5
Профилактические биотехнические мероприятия	шт.	0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	4860
Сплошные санитарные рубки	гектаров	1147	357	218	201,9	125,4	29,1	15,1	14,9	14,9	14,9	14,9	1006,1
Выборочные санитарные рубки	гектаров	4252	2088,4	1792,3	1048	542,6	399,9	165,8	165,8	165,8	165,8	165,8	6700,2
Уборка неликвидной древесины	гектаров	10000	4128,0	3120,4	2805,7	2796,7	2796,7	815,0	815,0	815,0	815,0	815,0	19722,5
Рубка аварийных деревьев	шт.	0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	1300
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности													
Предыдущим лесным планом мероприятия по защите лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по защите не планируются													
Городские леса													
Предыдущим лесным планом мероприятия по защите лесов не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по защите не планируются													
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий													

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Выборочные санитарные рубки	гектаров	33,2	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	350
Всего по Республике Татарстан													
Лесопатологическое обследование, в том числе визуальным способом	гектаров	70000	42550	23442,4	40913,4	42847,7	39511,1	2400	2400	2400	2400	2400	201264,6
Ликвидация очагов вредных организмов, уничтожение или подавление численности вредных организмов	гектаров	7822,3	0,0	0,0	173,0	0,0	14188,9	13162,6	21000,0	24500,0	16000	0,0	89024,5
Профилактические биотехнические мероприятия	шт.	0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	4860
Сплошные санитарные рубки	гектаров	1147	357	218	201,9	125,4	29,1	15,1	14,9	14,9	14,9	14,9	1006,1
Выборочные санитарные рубки	гектаров	4285,2	2123,4	1827,3	1083,0	577,6	434,9	200,8	200,8	200,8	200,8	200,8	7050,2
Уборка неликвидной древесины	гектаров	10000	4128,0	3120,4	2805,7	2796,7	2796,7	815,0	815,0	815,0	815,0	815,0	19722,5
Рубка аварийных деревьев	шт.	0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	1300

Приложение № 26
к Лесному плану
Республики Татарстан

Сведения об объектах лесного семеноводства и инфраструктуре для воспроизводства лесов и лесоразведения

Наименование объекта	Единица измерения	Характеристики объектов (за год, предшествующий разработке проекта лесного плана)		Производительность		Проектная документация	
		количество	площадь	потенци-альная	средняя за период действия предыдущего лесного плана	на имеющиеся объекты	на планируемые к созданию
1	2	3	4	5	6	7	8
Плюсовые деревья, всего	шт.	**442**	-	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	шт.	272	-	-	-	паспорта плюсовых деревьев	-
Ель европейская	шт.	61	-	-	-	паспорта плюсовых деревьев	-
Дуб черешчатый	шт.	86	-	-	-	паспорта плюсовых деревьев	-
Лиственница сибирская	шт.	23	-	-	-	паспорта плюсовых деревьев	-
Плюсовые насаждения, всего	гектаров	-	**391,2**	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	гектаров	-	113,2	-	-	паспорта плюсового насаждения	-
Ель европейская	гектаров	-	83,1	-	-	паспорта плюсового насаждения	-
Дуб черешчатый	гектаров	-	126,9	-	-	паспорта плюсового насаждения	-
Липа мелколистная	гектаров	-	68	-	-	паспорта плюсового насаждения	-
Лесосеменные плантации, всего	гектаров	-	**96,52**	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	гектаров	-	40,66	162	162	проект создания лесосеменной плантации	-
Ель европейская	гектаров	-	13	77	77	проект создания лесосеменной плантации	-

1	2	3	4	5	6	7	8
Лиственница сибирская	гектаров	-	2	-	-	проект создания лесосеменной плантации	-
Дуб черешчатый	гектаров	-	40,86	-	-	проект создания лесосеменной плантации	-
Постоянные лесосеменные участки	гектаров	-	1251,2	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	гектаров	-	47,8	52	52	паспорт постоянного лесосеменного участка	-
Ель европейская	гектаров	-	24,9	175	175	паспорт постоянного лесосеменного участка	-
Лиственница гибридная - Яблокова	гектаров	-	10	400	400	паспорт постоянного лесосеменного участка	-
Дуб черешчатый	гектаров	-	1071,5	-	-	паспорт постоянного лесосеменного участка	-
Липа мелколистная	гектаров	-	97	-	-	паспорт постоянного лесосеменного участка	-
Архивы клонов	гектаров	-	24,6	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	гектаров	-	13,1	-	-	паспорта архивов клонов	-
Ель европейская	гектаров	-	7,5	-	-	паспорта архивов клонов	-
Дуб черешчатый	гектаров	-	4	-	-	паспорта архивов клонов	-
Испытательные культуры	гектаров	-	22	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	гектаров	-	15	-	-	паспорта испытательных культур	-
Дуб черешчатый	гектаров	-	7	-	-	паспорта испытательных культур	-
Географические и популяционно-экологические культуры	гектаров	-	51,4	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	гектаров	-	23,2	-	-	паспорта географических и популяционно-экологических культур	-
Ель европейская	гектаров	-	22,2	-	-	паспорта географических и популяционно-	-

1	2	3	4	5	6	7	8
						экологических культур	
Лиственница сибирская	гектаров	-	6	-	-	паспорта географических и популяционно-экологических культур	-
Генетические резерваты	гектаров	-	911	-	-	-	-
в том числе по породам							
Сосна обыкновенная	гектаров	-	50	-	-	паспорта генетических резерватов	-
Ель европейская	гектаров	-	118	-	-	паспорта генетических резерватов	-
Дуб черешчатый	гектаров	-	620	-	-	паспорта генетических резерватов	-
Липа мелколистная	гектаров	-	123	-	-	паспорта генетических резерватов	-
Шишкосушилки		6 шт.	410,4 кв. м	300 кг/год	300 кг/год	Технический паспорт	-
Хранилище семян		9 шт.	160 кв. м	300 кг/год	300 кг/год	Технический паспорт	-
Лесные питомники		50 шт.	339,5 гектара	13580000 шт./год	13580000 шт./год	Проект освоения лесов	-

Приложение № 27
к Лесному плану
Республики Татарстан

Плановые показатели выполнения мероприятий по воспроизводству лесов и лесоразведению

Наименование мероприятий по воспроизводству лесов и лесоразведению	Единица измерения	Выполнено за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	Плановые показатели										
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	За весь период действия Лесного плана Республики Татарстан
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Леса, расположенные на землях лесного фонда													
Лесовосстановление, всего	гектаров	2815,1	2306,9	4682	3753,5	3514,5	3509,5	2446,4	2550	2550	2550	2550	30412,8
Искусственное лесовосстановление путем посадки сеянцев с открытой корневой системой	гектаров	1831,1	1729,3	2193	1222,5	1112,5	1079	1104,5	980,5	826	826	826	11899,3
Искусственное лесовосстановление путем посадки сеянцев с закрытой корневой системой	гектаров	-	0	0	200	300	334,5	300	425	370	370	370	2669,5
Искусственное лесовосстановление путем посева	гектаров	0	0	0	0	0	0	4	4	4	4	4	20
Естественное лесовосстановление (содействие естественному лесовосстановлению) путем сохранения возобновившегося под пологом лесных насаждений жизнеспособного поколения главных лесных пород лесных насаждений (подрост)	гектаров	0	0	99	100	100	100	100	15	15	15	15	559,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Естественное лесовосстановление вследствие природных процессов	гектаров	-	0	2167	2000	1774	1768	709,9	1023,5	1233	1233	1233	13141,4
Естественное лесовосстановление (содействие естественному лесовосстановлению) путем минерализации поверхности почвы на местах планируемых рубок спелых и перестойных насаждений и на вырубках	гектаров	948	542	214	224	224	224	224	100	100	100	100	2052,0
Комбинированное лесовосстановление за счет сочетания естественного и искусственного восстановления лесов	гектаров	36	35,6	9	7	4	4	4	2	2	2	2	71,6
Компенсационное лесовосстановление и лесоразведение	гектаров	0	0	15	441	441	441	441	250	250	250	250	2779
Лесоразведение путем создания искусственных лесных насаждений методами посадки саженцев, сеянцев, черенков или посева семян лесных растений	гектаров	0	168	102,6	259	163,6	105,6	103,6	0	0	0	0	902,4
Агротехнический уход за лесными культурами путем рыхления почвы с одновременным уничтожением травянистой и древесной растительности в рядах культур и междурядьях	гектаров	16328	7901,3	16046,9	4324,5	13530,8	13012,4	12880,4	15168	13902,6	12956,3	12331,1	142054,3
Агротехнический уход за лесными культурами путем дополнения лесных культур,	гектаров	4952,5	5050	4497,2	4201,8	5153,5	4056,7	3893,6	4563,3	4234,2	4235,2	3916,1	43801,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
подкормка минеральными удобрениями и полив лесных культур													
Подготовка лесных участков для создания лесных культур путем сплошной или полосной (частичной) расчистки площади от древесины, камней, нежелательной древесной растительности, мелких пней, стволов усохших деревьев	гектаров	0	2216,3	1351,5	1403,5	1404,5	1399,5	1400,5	1200	1200	1200	1200	13975,8
Подготовка лесных участков для создания лесных культур путем раскорчевки пней, препятствующих движению техники или уменьшение их высоты до уровня, не препятствующего движению техники	гектаров	0	50	9	9	9	9	9	0	0	0	0	95
Обработка почвы под лесные культуры на всем участке (сплошная обработка) или на его части (частичная обработка) механическим, химическим или огневым способами	гектаров	1837,5	2600	1596,7	1517,1	1519,1	1512,1	1409,5	1200	1200	1200	1200	14954,5
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок осветления	гектаров	3310,8	1120,3	1093,2	1000	1000	1000	968	968	968	968	968	10053,5
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок прочисток	гектаров	4369,5	1899,5	1915	1675,6	1675,6	1675,6	1631,2	1631,2	1631,2	1631,2	1631,2	16997,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок прореживания	гектаров	3537	3040,7	3021,2	3133	2551,9	4992,7	4790,6	4790,6	4790,6	4790,6	4790,6	40692,5
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем проходных рубок	гектаров	4447	3436,7	3129,9	3401,6	3115,4	3879,6	3865,3	3865,3	3865,3	3865,3	3865,3	36289,7
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок обновления	гектаров	0	0	0	0	3118,5	3118,5	1120,3	1120,3	1120,3	1120,3	1120,3	11838,5
Рубки, проводимые в целях ухода за лесами, путем рубок переформирования	гектаров	0	0	0	0	581	581	623,9	623,9	623,9	623,9	623,9	4281,5
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки лесосеменных плантаций	гектар	4	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	15
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки архивов клонов плюсовых деревьев и маточных плантаций	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки испытательных культур	гектаров	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Создание объектов лесного семеноводства путем закладки постоянных лесосеменных участков	гектар	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Уход за объектами лесного семеноводства, в том числе	гектаров	236	119,56	47,4	67,9	108,9	105,3	109,1	31	47,1	109,1	31	776,36
уход за лесосеменными плантациями	гектаров	118	48,94	38,4	47,9	52,2	11	19	2	9	19	2	249,44

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
уход за архивами клонов и маточных плантаций плюсовых насаждений	гектаров	56	6	2	0	17,2	7,5	0	4	13,1	0	4	53,8
уход за постоянными лесосеменными участками	гектаров	50	46,62	3	0	28,5	64,8	60,7	12	0	60,7	12	288,32
уход за испытательными, географически-ми, популяционно-экологическими культурами	гектаров	12	18	4	20	11	22	29,4	13	25	29,4	13	184,8
Формирование страховых фондов семян лесных растений	кг	330	225	50	45	55	55	50	70	70	70	70	760
Заготовка семян лесных растений на объектах лесного семеноводства, а также в плюсовых и нормальных насаждениях	кг	10395	15942,61	23338	40249	15265,6	11455	11455	11455	11455	11455	11455	163525,21
в том числе заготовка (производство) семян лесных растений	кг	10395	14616,51	21473	39119	14745,6	11271	11054	11054	11054	11054	11054	156495,11
заготовка (производство) семян с улучшенными наследственными свойствами	кг	0	1326,1	1865	1130	520	184	401	401	401	401	401	7030,1
Выращивание стандартного посадочного материала для лесовосстановле-ния и лесоразведения (сеянцев)	тыс. шт.	24584,3	30692,6	34949,2	31679,6	33031,2	28560,0	24357,0	28363,0	28363,0	28363,0	28363,0	296721,58
в том числе посадочный материал с закрытой корневой системой	тыс. шт.	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	120000
Выращивание стандартного посадочного материала для лесовосстановле-	тыс. шт.	3108,6	2494,62	2459,81	2495,9	2658,52	2521	2519,3	2500	2500	2500	2500	25149,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ния и лесоразведения (саженцев)													
Леса, расположенные на землях обороны и безопасности													
Предыдущим лесным планом мероприятия по воспроизводству лесов и лесоразведению не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по воспроизводству лесов и лесоразведению не планируются													
Леса, расположенные на землях населенных пунктов													
Предыдущим лесным планом мероприятия по воспроизводству лесов и лесоразведению не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по воспроизводству лесов и лесоразведению не планируются													
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий													
Предыдущим лесным планом мероприятия по воспроизводству лесов и лесоразведению не предусматривались и не проводились. На предстоящий период действия лесного плана мероприятия по воспроизводству лесов и лесоразведению не планируются													

Приложение № 28
к Лесному плану
Республики Татарстан

Распределение площади лесов лесничеств, участковых лесничеств по степени интенсивности освоения лесов

гектар

Наименование лесничества, участкового лесничества	Степень интенсивности освоения лесов				
	высокая	выше средней	средняя	ниже средней	низкая
1	2	3	4	5	6
Агрызское	45346	-	-	-	-
Азнакаевское	-	-	-	45967	-
Аксубаевское	-	-	-	29709	-
Алькеевское	-	-	-	37690	-
Альметьевское	-	-	-	50024	-
Арское	-	32016	-	-	-
Бавлинское	-	-	23196	-	-
Билярское	-	-	-	50647	-
Болгарское	-	-	18700	-	-
Бугульминское	-	-	44004	-	-
Буинское	-	-	18568	-	-
Елабужское	-	-	-	28729	-
Заинское, всего, в том числе	11974	-	47077	-	-
Болгарское участковое лесничество	-	-	10362	-	-
Заинское участковое лесничество	11974	-	2436	-	-
Кушниковское участковое лесничество	-	-	9167	-	-
Урганчинское участковое лесничество	-	-	12345	-	-
Ямашинское участковое лесничество	-	-	12767	-	-
Зеленодольское	-	26256	-	-	-
Ислейтарское	-	-	16983	-	-
Кайбицкое	25152	-	-	-	-
Калейкинское	-	-	-	41184	-
Камское	-	-	54256	-	-
Кзыл-Юлдузское, всего, в том числе	1791	40579	-	-	-

1	2	3	4	5	6
Абдинское участковое лесничество	-	12314	-	-	-
Арышское участковое лесничество	-	12860	-	-	-
Кутлу-Букашское участковое лесничество	-	7345	-	-	-
Тюлячинское участковое лесничество	1791	8060	-	-	-
Лаишевское	-	-	33441	-	-
Лениногорское	-	-	-	53044	-
Лубянское	-	-	12994	-	-
Мамадышское	-	-	47579	-	-
Мензелинское	-	-	72221	-	-
Нижнекамское	-	-	43387	-	-
Нурлатское	-	-	89255	-	-
Приволжское	-	-	27927	-	-
Пригородное	-	-	28662	-	-
Сабинское	-	-	60006	-	-
Тетюшское	-	37323	-	-	-
Черемшанское	-	-	-	36535	-
Итого по Республике Татарстан	84263	136174	638256	373529	0

Приложение № 29
к Лесному плану
Республики Татарстан

Структура органа государственной власти Республики Татарстан в области лесных отношений

Наименование показателя*	Количество единиц	Утверждено должностей в штатном расписании (штатные единицы)**	Фактически замещено штатных должностей
1	2	3	4
1. Орган исполнительной власти субъекта Российской Федерации в области лесных отношений, включая обособленные подразделения			
в том числе			
государственные гражданские служащие центрального аппарата органа исполнительной власти субъекта Российской Федерации в области лесных отношений (без обособленных подразделений и отделов лесничеств)	51	51	51
государственные гражданские служащие центрального аппарата – отделов, обособленных подразделений органа исполнительной власти Республики Татарстан в области лесных отношений, выполняющие функции лесничеств			
из них *начальники отделов*	10	10	10
государственные гражданские служащие территориальных органов органа исполнительной власти Республики Татарстан в области лесных отношений, выполняющие функции лесничеств			
из них *руководители территориальных органов*			
гражданские служащие, не отнесенные к государственной службе	4	4	5
младший обслуживающий персонал (далее – МОП): водители легковых машин, уборщики служебных помещений, сторожа	5	5	4
Итого	60	60	60
2. Лесничества (государственные учреждения)			
количество лесничеств	31	31	31
всего работающих в лесничествах без учета МОП	735	735	672
из них *руководители лесничеств*	31	31	31
лесничие			
количество участковых лесничеств	122	122	122
участковые лесничие	120	120	114
МОП лесничества и лесопарка	188	188	146
Итого	923	923	818
3. Государственные бюджетные и автономные учреждения по охране, защите, воспроизводству лесов - всего			
в том числе			
административно-управленческий персонал	489,5	489,5	357,5
летчики-наблюдатели	1	1	1
инструкторы парашютно-десантной пожарной службы			
парашютист (десантник) - пожарный			
рабочие (включая водителей, трактористов)	1495	1495	909
МОП	358,5	358,5	260
Итого	2344	2344	1526,5

1	2	3	4
4. Иные учреждения и предприятия, находящиеся в ведении органа исполнительной власти Республики Татарстан в области лесных отношений (кроме лесничеств, лесопарков, государственные бюджетные и автономные учреждения по охране, защите, воспроизводству лесов)			
в том числе административно-управленческий аппарат	96,75	96,75	68
рабочие			
МОП	80,25	80,25	54
Итого	177	177	122
Справочно			
Работники специализированных диспетчерских служб (в соответствии с Лесным кодексом Российской Федерации)	4	4	4

Примечания:
* На год разработки лесного плана.
** По состоянию на 01.01.2023.

Приложение № 30
к Лесному плану
Республики Татарстан

Планируемый средний размер платы за использование лесов по видам их использования

Вид использования лесов	Единица измерения	Факторы, влияющие на размер платы (удаленность, качество)	Средний размер платы в базовом году, рублей	Средний размер платы на период действия Лесного плана Республики Татарстан, рублей									
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Заготовка древесины	куб. м	удаленность, степень повреждения лесных насаждений, вид рубки (сплошная, выборочная)	36,00	109,18	146,07	184,03	182,85	193,84	202,88	211,28	219,68	228,47	237,61
Заготовка и сбор недревесных лесных ресурсов (заготовка елей и (или) деревьев других хвойных пород для новогодних праздников)	шт.	древесная порода	18,20	28,69	31,58	28,32	29,41	30,49	31,34	32,18	33,03	33,87	34,83
Осуществление видов деятельности в сфере охотничьевго хозяйства	гек-та-ров	площадь используемог о лесного участка	0,03	0,06	1,24	4,45	2,60	2,76	2,87	3,00	3,12	3,24	3,37
Ведение сельского хозяйства	гек-та-ров	вид сельскохозяй-ственной деятельности	66,21	222,80	244,90	654,80	1598,39	1696,65	1768,71	1847,32	1919,38	1996,15	2076,00
Осуществление рекреационной деятельности	гек-та-ров	категория защитных лесов, приближен-ность участков к автодорогам общего пользования	29971,82	47147,68	55553,79	56955,46	64250,10	68199,90	71096,42	74256,26	77152,78	80238,90	83448,45

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Выращивание лесных плодовых, ягодных, декоративных растений, лекарственных растений	гек-та-ров	категория защитных лесов, приближен-ность участков к автодорогам общего пользования	18,52	58,25	0,00	0,00	77,67	82,44	85,95	89,77	93,27	97,00	100,88
Осуществление геологического изучения недр, разведка и добыча полезных ископаемых	гек-та-ров	категория защитных лесов	7194,95	11842,50	13063,16	13807,42	14563,20	15458,48	16115,02	16831,24	17487,78	18187,29	18914,78
Строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создание и расширение морских и речных портов, строительство, реконструкция и эксплуатация гидротехнических сооружений	гек-та-ров	категория защитных лесов	22417,88	38274,79	47682,67	50351,80	47535,81	50458,09	52601,10	54938,93	57081,94	59365,21	61739,82
Строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	гек-та-ров	категория защитных лесов	1880,00	3372,00	4135,20	4312,00	5895,38	6257,80	6523,58	6813,51	7079,29	7362,46	7656,96

Приложение № 31
к Лесному плану
Республики Татарстан

Прогнозируемое поступление доходов от использования лесов по видам их использования на период действия Лесного плана Республики Татарстан

№ п/п	Вид использования лесов	Поступило доходов от использования лесов за год, предшествующий разработке проекта лесного плана, млн рублей				Прогнозируемое поступление доходов на период действия Лесного плана Республики Татарстан, млн рублей	Прогнозируемое поступление доходов за последний год периода действия Лесного плана Республики Татарстан, млн рублей			
		федеральный бюджет	бюджет Республики Татарстан	местные бюджеты	всего		федеральный бюджет	бюджет Республики Татарстан	местные бюджеты	всего
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Заготовка древесины	26,15	21,87	-	48,02	1655,84	80,44	127,40		207,84
2	Заготовка и сбор недревесных лесных ресурсов (заготовка елей и (или) деревьев других хвойных пород для новогодних праздников)	0,32	-	-	0,32	1,81	0,19	-	-	0,19
3	Осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства	0,01	-	-	0,01	4,58	0,56	-	-	0,56
4	Ведение сельского хозяйства	0,13	-	-	0,13	6,11	0,85	-	-	0,85
5	Осуществление рекреационной деятельности	47,21	-	-	47,21	941,26	138,07	-	-	138,07
6	Выращивание лесных плодовых, ягодных, декоративных растений, лекарственных растений	0,00	-	-	0,00	0,01	0,00	-	-	0,00
7	Осуществление геологического изучения недр, разведка и добыча полезных ископаемых	88,12	-	-	88,12	1793,53	232,89	-	-	232,89
8	Строительство и эксплуатация водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создание и расширение морских и речных портов, строительство, реконструкция и эксплуатация гидротехнических сооружений	3,99	-	-	3,99	104,07	15,06	-	-	15,06

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9	Строительство, реконструкция, эксплуатация линейных объектов	15,80	-	-	15,80	378,35	64,18	-	-	64,18
10	Создание и эксплуатация объектов лесоперерабатывающей инфраструктуры	0,00	-	-	0,00	0,00	0,00	-	-	0,00
11	Прочие поступления доходов (денежные взыскания)	14,47	0,23	-	14,69	191,45	8,95	-	-	8,95
Всего		196,20	22,10	0,00	218,30	5077,01	541,13	127,40	0,00	668,59

Приложение № 32
к Лесному плану
Республики Татарстан

Экономическая оценка средообразующих, водоохранных, защитных, санитарно-гигиенических и иных полезных функций лесов

Наименование вида полезных функций лесов	Единица измерения	Оценка полезных функций лесов за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	Оценка социально-экологических функций лесов по годам										Всего на период действия Лесного плана Республики Татарстан
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Леса, расположенные на землях лесного фонда													
Водорегулирование и предотвращение поверхностного стока	млн рублей	17,3	18,0	18,8	19,6	20,4	21,1	21,7	22,3	22,9	23,4	24,1	212,2
Защита берегов рек и морей	млн рублей	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	18,4
Защита почв и полей	млн рублей	2,7	2,8	2,9	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8	33,1
Защита транспортных путей	млн рублей	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	4,9
Обогащение кислородом	млн рублей	2270,6	2361,4	2470,0	2568,9	2671,6	2767,8	2848,0	2924,9	3001,0	3076,0	3165,2	27854,9
Поглощение выбросов	млн рублей	2775,2	2886,2	3019,0	3139,7	3265,3	3382,9	3481,0	3575,0	3667,9	3759,6	3868,6	34045,2
Поглощение пыли	млн рублей	630734,0	655963,4	686137,7	713583,2	742126,5	768843,1	791139,5	812500,3	833625,3	854465,9	879245,4	7737630,2
Выделение фитонцидов	млн рублей	37,8	39,3	41,1	42,8	44,5	46,1	47,4	48,7	50,0	51,2	52,7	463,7
Леса, расположенные на землях населенных пунктов													
Водорегулирование и предотвращение поверхностного стока	млн рублей	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,2
Защита берегов рек и морей	млн рублей	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Защита почв и полей	млн рублей	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Защита транспортных путей	млн рублей	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Обогащение кислородом	млн рублей	6,3	6,8	7,1	7,4	7,7	8,0	8,2	8,4	8,7	8,9	9,1	80,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Поглощение выбросов	млн руб-лей	7,8	8,4	8,8	9,2	9,5	9,9	10,2	10,4	10,7	11,0	11,3	99,5
Поглощение пыли	млн руб-лей	1772,3	1843,2	1916,9	2005,1	2085,3	2168,7	2246,8	2311,9	2374,4	2436,1	2497,0	21885,4
Выделение фитонцидов	млн руб-лей	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий													
Водорегули-рование и предотвраще-ние поверхност-ного стока	млн руб-лей	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	5,1
Защита берегов рек и морей	млн руб-лей	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Защита почв и полей	млн руб-лей	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Защита транспортных путей	млн руб-лей	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Обогащение кислородом	млн руб-лей	51,1	55,3	57,8	60,1	62,5	64,8	66,7	68,5	70,2	72,0	52,6	630,5
Поглощение выбросов	млн руб-лей	62,5	67,6	70,7	73,5	76,5	79,2	81,5	83,7	85,9	88,1	64,3	771,1
Поглощение пыли	млн руб-лей	14207,0	14775,3	15454,9	16073,1	16716,1	17317,8	17820,1	18301,2	18777,0	19246,5	19804,6	174286,6
Выделение фитонцидов	млн руб-лей	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	9,8
Итого													
Всего	млн руб-лей	651947,9	678031,1	709209,5	737589,4	767093,0	794716,6	817778,6	839863,1	861701,9	883246,8	908803,4	7998033,4

Приложение № 33
к Лесному плану
Республики Татарстан

Оценка объемов финансирования мероприятий, предусмотренных Лесным планом Республики Татарстан, из различных источников за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан

Наименование лесохозяйственных мероприятий	Источник средств	Единица измерения	Объем финансирования за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	Плановые показатели										Общая сумма на плановый период
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Леса, расположенные на землях лесного фонда														
По охране лесов	за счет средств федерального бюджета	тыс. рублей	2612,1	8369,8	9783,8	11138,2	38714,5	48804,7	48804,7	48804,7	90372,2	91827,2	95209,9	491829,6
	за счет средств субъекта российской федерации		91745,0	69608,9	67695,8	66753,5	94393,5	84359,4	87314,9	89570,3	84478,3	88023,3	86749,2	818947,1
	за счет средств арендаторов		8411,0	4413,6	1261,4	1742,1	3296,2	5137,8	5137,8	5137,8	4246,6	4663,2	4853,1	39835,1
	за счет иных источников средств		0,0	28359,3	6066,1	30252,0	42930,7	46340,0	46910,0	47466,5	43221,1	45554,9	45966,0	383121,2
По защите лесов	за счет средств федерального бюджета	тыс. рублей	27910,5	7776,4	6739,9	5858,7	21067,0	112556,8	101754,7	64270,2	87119,9	63860,0	15903,2	486906,9
	за счет средств субъекта российской федерации		0,0	11000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11000,0
	за счет средств арендаторов		185915,4	1605,5	233,0	988,0	429,7	950,0	950,0	950,0	960,6	952,1	952,5	8971,5
	за счет иных источников средств		0,0	133547,3	68589,3	23311,2	24166,0	54710,0	22400,0	22400,0	31500,2	31812,1	32564,5	445000,6
По воспроизводству лесов	за счет средств федерального бюджета	тыс. рублей	29531,6	34858,3	142824,8	96880,0	30038,7	108206,3	93907,9	98221,9	260306,8	259032,7	256301,5	1481688,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	за счет средств субъекта российской федерации		0,0	0,0	4260,2	60928,8	0,0	69897,2	71722,9	73157,0	68835,0	70416,2	70805,7	664396,3
	за счет средств арендаторов		213506,4	25931,7	17682,4	20055,6	22884,0	42995,0	43000,0	42995,0	37709,1	39790,0	41457,7	346429,9
	за счет иных источников средств		0,0	127621,3	89221,0	146911,7	267450,0	491507,4	493031,4	493111,8	424524,2	480419,7	476518,9	3737311,1
Городские леса														
По охране лесов	за счет средств местных бюджетов	тыс. руб-лей	26,5	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	300,0
Леса, расположенные на землях особо охраняемых природных территорий														
По охране лесов	за счет средств федераль-ного бюджета	тыс. руб-лей	438,0	1164,5	1210,4	1257,4	1307,7	1354,7	1394,0	1431,7	1468,9	1505,6	1549,3	13644,0
	за счет средств субъекта российской федерации		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	за счет средств арендаторов		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	за счет иных источников средств		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
По защите лесов	за счет средств федераль-ного бюджета	тыс. руб-лей.	237,5	1260,7	1300,4	1344,0	1397,8	1448,1	1490,1	1530,3	1570,1	1609,4	1656,0	14606,9
	за счет средств субъекта российской федерации		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	за счет средств арендаторов		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	за счет иных источников средств		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Всего по Республике Татарстан														
По охране лесов	за счет средств федераль-ного бюджета	тыс. руб-лей	3076,6	9564,3	11024,2	12425,5	40052,2	50189,4	50228,7	50266,4	91871,0	93362,8	96789,1	505773,6
	за счет средств субъекта российской федерации		91745,0	69608,9	67695,8	66753,5	94393,5	84359,4	87314,9	89570,3	84478,3	88023,3	86749,2	818947,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	за счет средств арендаторов		8411,0	4413,6	1261,4	1742,1	3296,2	5137,8	5137,8	5137,8	4246,6	4663,2	4853,1	39835,1
	за счет иных источников средств		0,0	28359,3	6066,1	30252,0	42930,7	46340,0	46910,0	47466,5	43221,1	45554,9	45966,0	383121,2
По защите лесов	за счет средств федераль-ного бюджета	тыс. руб-лей	28148,0	9037,1	8040,3	7202,7	22464,8	114004,9	103244,8	65800,5	88690,0	65469,4	17559,2	501513,8
	за счет средств субъекта российской федерации		0,0	11000	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11000,0
	за счет средств арендаторов		185915,4	1605,5	233,0	988,0	429,7	950,0	950,0	950,0	960,6	952,1	952,5	8971,5
	за счет иных источников средств		0,0	133547,3	68589,3	23311,2	24166,0	54710,0	22400,0	22400,0	31500,2	31812,1	32564,5	445000,6
По воспроизвод-ству лесов	за счет средств федераль-ного бюджета	тыс. руб-лей	29531,6	34858,3	142824,8	96880,0	30038,7	108206,3	93907,9	98221,9	260306,8	259032,7	256301,5	1481688,1
	за счет средств субъекта российской федерации		0,0	0,0	4260,2	60928,8	0,0	69897,2	71722,9	73157,0	68835,0	70416,2	70805,7	664396,3
	за счет средств арендаторов		213506,4	25931,7	17682,4	20055,6	22884,0	42995,0	43000,0	42995,0	37709,1	39790,0	41457,7	346429,9
	за счет иных источников средств		0,0	127621,3	89221,0	146911,7	267450,0	491507,4	493031,4	493111,8	424524,2	480419,7	476518,9	3737311,1

Приложение № 34
к Лесному плану
Республики Татарстан

Экономическая эффективность реализации мероприятий Лесного плана Республики Татарстан за период действия предыдущего Лесного плана Республики Татарстан, показатели экономической эффективности реализации мероприятий Лесного плана Республики Татарстан

Показатели	Единица измерения	За год, предшествующий разработке проекта лесного плана	Показатели на период действия Лесного плана Республики Татарстан									
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Прогнозные расходы на лесное хозяйство, в том числе	тыс. рублей	1039127,30	848839,69	934945,66	995863,28	1140423,38	1600365,83	1542251,81	1576549,15	1685730,64	1728844,73	1679819,17
За счет средств федерального бюджета**	тыс. рублей	345780,40	381730,19	546291,26	419712,58	398647,78	615614,33	588704,01	569334,85	757829,52	734787,31	687525,67
За счет средств бюджета Республики Татарстан**	тыс. рублей	148910,70	145600,80	205571,20	352860,10	380589,00	343081,30	342088,60	395123,20	385709,18	390835,38	389950,79
За счет средств арендаторов	тыс. рублей	40437,30	31950,80	19176,80	22785,70	26609,90	49082,80	49087,80	49082,80	42916,34	45405,30	47263,32
За счет средств иных источников	тыс. рублей	503972,40	289527,90	163876,40	200474,90	334546,70	592557,40	562341,40	562978,30	499245,60	557786,74	555049,39
За счет средств местных бюджетов	тыс. рублей	26,50	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00
Прогнозные доходы бюджетной системы, в том числе за счет средств*	тыс. рублей	218073,20	361628,80	409509,30	514982,50	486992,20	456702,46	464358,58	471333,17	605945,21	636964,13	668592,10
федерального бюджета	тыс. рублей	196199,20	294144,40	309624,00	326172,30	341309,70	364302,46	368282,88	371449,27	489440,24	514713,99	541132,30
бюджета Республики Татарстан	тыс. рублей	21874,00	67484,40	99885,30	188810,20	145682,50	92400,00	96075,70	99883,90	116504,97	122250,14	127459,80
местных бюджетов	тыс. рублей	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Рыночная стоимость используемых лесных ресурсов	млн рублей	211800,00	212300,00	222065,80	230948,43	240186,37	248833,08	256049,24	262706,52	269274,18	276006,04	284010,21
Рыночная стоимость продукции переработки лесных ресурсов	млн рублей	2586289,07	2611641,11	2731776,60	2841047,67	2954689,57	3061058,40	3149829,09	3231724,65	3312517,76	3395330,71	3493795,30
Показатели экономической эффективности	%	20,99	42,60	43,80	51,71	42,70	28,54	30,11	29,90	35,95	36,84	39,80

Примечания:
* С учетом денежных взысканий (штрафов).
** С учетом расходов на осуществление функций государственного управления в области лесных отношений и расходов на мероприятия в лесах, расположенных на землях особо охраняемых природных территорий.

Приложение № 35
к Лесному плану
Республики Татарстан

Целевые прогнозные показатели эффективности реализации мероприятий Лесного плана Республики Татарстан

Наименование целевого прогнозного показателя	Единица измерения	Значение целевых прогнозных показателей		Планируемое значение целевых прогнозных показателей на период действия Лесного плана Республики Татарстан									
		период действия предыдущего лесного плана	за год, предшествующий разработке проекта лесного плана	1-й год	2-й год	3-й год	4-й год	5-й год (2023)	6-й год	7-й год	8-й год	9-й год	10-й год
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Лесистость территории Республики Татарстан	процентов	17,4	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,6	17,6	17,6	17,6
Доля площади ценных лесных насаждений в составе занятых лесными насаждениями земель лесного фонда	процентов	40,6	39,4	39	38,8	38,8	38,8	38,7	40	40,1	40,1	40,1	40,1
Объем платежей в бюджетную систему Российской Федерации от использования лесов, расположенных на землях лесного фонда, в расчете на 1 гектар земель лесного фонда	рублей	856,7	164,70	292,60	331,30	417,20	395,00	370,40	376,60	382,30	491,76	516,93	542,60
Доля лесных пожаров, ликвидированных в течение первых суток с момента обнаружения, в общем количестве лесных пожаров	процентов	0	0	0	100	94,7	0	86,3	86,3	87,36	86,3	86,3	86,3
Доля крупных лесных пожаров в общем количестве лесных пожаров	процентов	0	0	0	0	15,8	0	0	0	0	0	0	0
Площадь лесных пожаров на землях лесного фонда	гектаров	0	0	0	40,4	210,07	0	42,57	40,06	37,56	0	0	0
Отношение площади лесов, на которых были проведены санитарно-оздоровительные мероприятия, к площади погибших и поврежденных лесов	процентов	15	13,4	20	28	36	45	49	59	62	66	69	75

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Доля площади погибших и поврежденных лесных насаждений с учетом проведенных мероприятий по защите леса в общей площади земель лесного фонда, занятых лесными насаждениями	процентов	3,9	2,1	4,4	4,3	4,2	4,1	2,25	2,24	2,24	2,23	2,23	2,22
Доля площади земель лесного фонда, переданных в пользование, в общей площади земель лесного фонда	процентов	15,4	22	24,9	24,9	24,9	25,3	28,6	28,9	33,4	33,5	33,6	33,7
Отношение фактического объема заготовки древесины к установленному допустимому объему изъятия древесины	процентов	30,7	42,2	37,3	39,6	38,9	35,4	36,8	37,4	38,0	38,6	39,4	40,0
Доля семян с улучшенными наследственными свойствами в общем объеме заготовленных семян	процентов	8,7	8,7	8,3	8	2,8	3,4	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Доля посадочного материала с закрытой корневой системой в общем количестве посадочного материала	процентов	38,9	38,9	36,2	35,3	35,1	35,3	35	35	35	35	35	35
Средняя численность должностных лиц, осуществляющих федеральный государственный лесной надзор (лесную охрану) на 50 тыс. гектарах земель лесного фонда	процентов	27,4	27,4	27,43	27,47	27,51	27,4	27,79	27,79	27,79	27,79	27,79	27,79
Динамика предотвращения возникновения нарушений лесного законодательства, причиняющих вред лесам, относительно уровня нарушений предыдущего года	процентов	6,9	20,1	-1	-13,2	-0,9	48,1	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Доля площади лесов, на которых проведена таксация лесов и в отношении которых осуществлено проектирование мероприятий по охране, защите и воспроизводству в течение последних 10 лет, в площади лесов с интенсивным использованием лесов и ведением лесного хозяйства	процен-тов	100	100	100	106	111,9	112,7	100	100	100	100	100	100
Доля выписок, предоставленных гражданам и юридическим лицам, обратившимся в орган государственной власти субъекта Российской Федерации в области лесных отношений за получением государственной услуги по предоставлению выписки из государственного лесного реестра, в общем количестве принятых заявок на предоставление данной услуги	процен-тов	90	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Отношение площади лесовосстановления и лесоразведения к площади вырубленных и погибших лесных насаждений	процен-тов	51,0	52,5	67,6	180,4	158,1	157,7	90,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Соотношение стоимости 1 куб. метра древесины от рубок лесных насаждений и ставки платы за единицу объема древесины, установленной правительством Российской Федерации	процен-тов	153,8	158,9	234,3	251,0	347,2	312,1	269,0	269,0	269,0	269,0	269,0	269,0
	рублей	23,4	50,4	46,6	58,2	53	58,6	72,0	75,4	78,5	81,7	83,9	86,2
	рублей	36	80,1	109,2	146,1	184	182,9	193,8	202,9	211,3	219,7	225,8	231,9

УКАЗ
РАИСА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
РӘИСЕ
УКАЗЫ

Татарстан Республикасы Урман планына үзгәреш кертү турында

Урман мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертелүгә бәйле рәвештә **карар бирәм:**

1. Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Урман планын раслау турында» 2018 елның 24 декабрендәге ПУ-880 номерлы Указы (Татарстан Республикасы Президентының 2019 елның 27 декабрендәге ПУ-796 номерлы Указы нигезендә кертелгән үзгәрешләре белән) белән расланган Татарстан Республикасы Урман планын, кушымта нигезендә яңа редакциядә бәян итеп, үзгәреш кертергә.

2. Әлеге Указ аңа кул куелган көннән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Рәисе **Р.Н. Миңнеханов**

Казан, Кремль
2023 ел, 07 декабрь
№ 839

Татарстан Республикасы
Рәисенең
2023 елның «07» декабрендәге
839 номерлы Указына
кушымта

Татарстан Республикасы Урман планы

Эчтәлек

Кереш...6

I бүлек. Татарстан Республикасы турында, Татарстан Республикасы Урман планын эшләүнең мәгълүмати һәм методик нигезләре турында мәгълүмат...7

1.1. Татарстан Республикасы турында гомуми мәгълүмат...7

1.2. Табигать-климат үзенчәлекләре, шул исәптән төп климат күрсәткечләренең үзгәрүе 14

1.3. Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үзенчәлекләре...17

1.3.1. Халыкның гомуми саны...17

1.3.2. Шәһәр халкы...18

1.3.3. Авыл халкы...18

1.3.4. Халык саны 100 мең кешедән артып китә торган торак пунктлар...18

1.3.5. Халык эшли торган хуҗалык тармаклары...19

1.4. Урманнар мәйданнарының районнар (торак пунктлар) һәм җирләрнең категорияләре буенча бүленеше турында мәгълүмат...19

1.4.1. Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленеше турында мәгълүмат...20

1.4.2. Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленүе турында мәгълүмат...22

1.4.3. Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленеше турында мәгълүмат...22

1.4.4. Махсус сакланучы территорияләр һәм объектлар җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленеше турында мәгълүмат...23

1.4.5. Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленүе турында мәгълүмат...24

1.5. Башлангыч белешмә чыганаклары турында мәгълүмат...25

1.6. Урманнар үсә торган районнарга бүленеш...25

1.7. Гамәлдәге бүленешкә анализ һәм урманнар мәйданын һәм урманнар составын максатчан билгеләнеше һәм саклаучы урман категорияләре буенча бүлү динамикасы...27

1.8. Махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урманнар турында мәгълүмат...35

1.9. Татарстан Республикасы Урман планын эшләүнең методологик һәм методик үзенчәлекләре...39

II бүлек. Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалануны оештыру, урманнарны саклау, торгызу буенча чараларның үтәлүен һәм урманнарның сыйфатламалары үзгәрүен бәяләү...40

2.1. Урманнардан файдалану төрләре буенча урманнардан файдалануда планлаштырылган күләмнәргә ирешүне бәяләү...40

2.2. Урманнарны фактик үзләштерүгә һәм агач материалы алуның мөмкин булган күләменә анализ 43

2.3. Урманнарны саклау, урманнарны янгыннардан саклауны оештыру чаралары 45

2.4. Урманнарны саклау чаралары 47

2.5. Урманнарны яңадан үрчетү чаралары 48

2.6. Урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү чаралары 50

2.7. Урманнар мәйданының һәм агач материалы запасының урман хасил итүче төп токымнар һәм куаклыклар буенча бүленеше 51

2.8. Урманнар мәйданының агач токымы төркемнәре һәм яшь төркемнәре буенча бүленеш динамикасы 53

2.9. Урманнар мәйданының яшь төркемнәре кисемендә тыгызлыгы, бонитет классы буенча үзгәрүе 54

2.10. Утыртылган урманнарның таксация сыйфатламалары үзгәрү 55

2.11. Урманнарның зәгыйфьләнү, начарлану һәм һәлак булу сәбәпләре 56

III бүлек. Урман ресурсларын һәм урманнарның тирәлек булдыру, су саклау, саклау, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка файдалы функцияләрен, урман продукциясе базарларын һәм урманнарны үзләштерүнең киләчәген бәяләү 60

3.1. Урман ресурсларын бәяләү һәм алардан халыкның үз ихтыяҗлары өчен файдалану мөмкинлеге турында, шулай ук Россия Федерациясенең аз санлы төп халыклары тарафыннан урманнардан файдалану турында мәгълүмат 60

3.2. Инвестиция проектлары турында мәгълүмат 61

3.3. Агач материалын һәм башка урман продукциясен сату базарлары 62

3.4. Урманнардан агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм аларны җыю, азык-төлек урман ресурсларын әзерләү һәм дару үләннәре җыю, чәер әзерләү өчен файдалану 62

3.5. Урманнардан рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатында файдалану 62

3.6. Урманнардан аучылык хуҗалыгы өлкәсендәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен файдалану 63

3.7. Урманнардан авыл хуҗалыгын алып бару максатларында файдалану 64

3.8. Урманнардан җир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару, сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектларын төзү һәм эксплуатацияләү, диңгез портлары төзү һәм аларны киңәйтү, гидротехник корылмалар төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү максатларында файдалану 65

3.9. Урманнардан файдалануның башка төрләре өчен урманнар потенциалын бәяләү турында мәгълүмат 66

3.10. Транспорт юллары төзү, аларны ремонтлау һәм карап тоту ихтыяҗы турында мәгълүмат 66

3.11. Урманнарның экологик потенциалын, тирәлек булдыру, су саклау, саклау, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка файдалы функцияләрен бәяләү 68

IV бүлек. Татарстан Республикасы Урман планының, чаралар башкаруның максатлары һәм бурычлары һәм Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга план күрсәткечләре 70

4.1. Татарстан Республикасы Урман планының икътисад, экология һәм социаль өлкәләрдәге бурычлары һәм максатлары 70

4.2. Урманнарның экологик потенциалын саклау, климат үзгәрешләренә яраклаштыру һәм урманнарның тотрыклыгын арттыру буенча планлаштырыла торган чаралар 72

4.3. Урманнарны фактик үзләштерү мөмкинлекләрен анализлау һәм бәяләү нигезендә урманнардан файдалануның перспективалы юнәлешләре, урманнарны төп төрләре буенча файдалануны арттыру, Татарстан Республикасы Урман планын гамәлгә ашыру чорына план күрсәткечләре 73

4.4. Үзләштерү интенсивлыгы буенча бүлеп, файдалануның төрле төрләре өчен планлаштырылган урманнарны үзләштерүне зоналарга бүлү 88

4.5. Урман һәм урман эшкәртү инфраструктураларын аларның барлыгы һәм урманнардан файдалануның төрләре өчен урманнарны үзләштерү перспективаларын исәпкә алып планлаштырылган үсеше 92

4.6. Урман кишәрлекләрен план буенча файдалануга тапшыру турында белешмәләр 92

4.7. Урманнарны янгын куркынычы янау класслары буенча бүлү, урманнарны янгыннардан саклау буенча чаралар үтәүнең план күрсәткечләре 92

4.8. Урманнарны саклау буенча чаралар үтәлешенең план күрсәткечләре 97

4.9. Урман орлыкчылыгы объектлары һәм урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү өчен инфраструктура турында мәгълүмат 98

4.10. Урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча чараларны үтәүнең план күрсәткечләре 99

V бүлек. Урман хуҗалыгын алып баруның төбәк системасын оештыру, ресурс һәм кадрлар белән тәэмин итү 101

5.1. Дәүләт хакимияте органының структурасы 101

5.2. Урман хуҗалыгын алып баруның матди ресурслары һәм кадрлар белән тәэмин ителеше турында мәгълүмат 103

5.3. Урманнардан файдалану, аларны саклау һәм яңадан үрчетүне оештыру турында мәгълүмат 104

5.4. Урманнарны саклау һәм яңадан үрчетү буенча дәүләт (муниципаль) бюджет һәм автоном учреждениеләр эшчәнлеге турында мәгълүмат 105

5.5. Федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урман сагын) гамәлгә ашыруны оештыру турында, контроль-күзәтчелек эшчәнлегенен нәтиҗәлелеген арттыру чаралары турында мәгълүмат 105

5.6. Дәүләт урман реестрын оештыру һәм аны алып баруның төп чаралары турында мәгълүмат 107

VI бүлек. Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеген һәм көтелгән нәтиҗәләрен бәяләү 110

6.1. Урманнардан файдаланган өчен файдалану төрләре буенча планлаштырыла торган уртача түләү күләме 110

6.2. Урманнардан файдаланган өчен файдалану төрләре буенча керем алуның фаразланган күләме 110

6.3. Урманнарның тирәлек булдыру, су саклау, санитария-гигиена һәм башка файдалы функцияләрен икътисадый бәяләү 110

6.4. Чараларны финанслау күләмнәрен бәяләү 110

6.5. Чараларны гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеге...110

6.6. Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның максатчан фаразланган икътисадый нәтиҗәлелеге 111

Кереш

Татарстан Республикасы Урман планы 2019–2028 еллар чорына түбәндәге материаллар нигезендә әзерләнде:

1) 2011 елның 15 августындагы 557 номерлы; 2012 елның 26 ноябрендәге 792 номерлы; 2013 елның 22 маендагы ОК-01/13 номерлы; 2014 елның 24 мартындагы 2014.5478 номерлы; 2014 елның 8 августындагы 983 номерлы; 2015 елның 17 сентябрендәге 994 номерлы; 2016 елның 15 июнендәге 1010 номерлы; 2016 елның 8 июлендәге 148/4/226 номерлы; 2017 елның 15 маендагы 1017 номерлы, 2018 елның 10 октябрендәге 1023 номерлы; 2019 елның 23 октябрендәге 919000502 номерлы, 2020 елның 20 июлендәге 920000273 номерлы шартнамәләр һәм дәүләт контрактлары кысаларында урманнарны 2011 елдан 2022 елга кадәр башкарылган тәртипкә китерү эшләре материаллары;

2) 2016 елның 4 августындагы 092/55Д номерлы; 2016 елның 1 ноябрендәге 092/79Д номерлы; 2017 елның 23 октябрендәге 2017.54195 номерлы, 2021 елның 30 июлендәге 921000343 номерлы дәүләт контрактлары һәм шартнамәләр кысаларында башкарылган Татарстан Республикасы урманчылыкларының урман хуҗалыгы регламентлары;

3) 11К-07/63; Р-17К-09/3; Р-4К-10/1; Р-5К-11/1; Р-4К12/1; Р-14К-12; Р-1К-14/1 номерлы дәүләт контрактлары кысаларында урманнарның сан һәм сыйфат ягыннан сыйфатламаларын билгеләү өлешендә урманнарга 2008 елдан 2014 елга кадәр башкарылган дәүләт инвентаризациясе;

4) 2018 елның 1 гыйнварына һәм 2023 елның 1 гыйнварына Дәүләт урман реестры;

5) 2009-2023 елларга Татарстан Республикасы урманнарының санитар һәм урман патологиясе буенча торышына күзәтү;

6) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2011 елның 21 февралендәге 134 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы;

7) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 30 июлендәге 531 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы урман хуҗалыгын үстерү» дәүләт программасы.

2019-2028 елларга Татарстан Республикасы Урман планын эшләү Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы һәм «Рослесинфорг» ФДБУ арасында 2018 елның 18 апрелендә төзелгән 1022 номерлы дәүләт контракты нигезендә эшләнде.

Татарстан Республикасы Урман планына үзгәрешләр Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы белән шәхси эшкуар А.Р. Әхмәтов арасында төзелгән 2023 елның 4 апрелендәге 6-2023 номерлы дәүләт контракты нигезендә кертелде.

Татарстан Республикасы Урман планы Татарстан Республикасының урманнарны планлаштыру документы булып тора һәм 2019 елның 1 гыйнварыннан башлап 2028 елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

I бүлек. Татарстан Республикасы турында, Татарстан Республикасы Урман планын эшләүнең мәгълүмати һәм методик нигезләре турында мәгълүмат

1.1. Татарстан Республикасы турында гомуми мәгълүмат

Татарстан Республикасында (алга таба – ТР) 2023 елның 1 гыйнварына Дәүләт урман реестры (алга таба – ДУР) белешмәләре буенча урман фонды урманнарының һәм урман фондына карамый торган башка категория җирләрдә урнашкан урманнарның гомуми мәйданы – 1267,2 мең гектар яки ТР территориясенең 18,7 процентын тәшкил итә. Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә республиканың башкарма хакимият органы булып ТР Урман хуҗалыгы министрлыгы (алга таба – Министрлык) тора. Урман фонды җирләрендә урнашкан 1232,2 мең гектар урман яки республикадагы урманнарның гомуми мәйданының 97,3 проценты аның карамагында тора. Моннан тыш, махсус саклануччы табигать территорияләре (алга таба – МСТТ) җирләрендә урнашкан урманнар бар – 30,0 мең гектар яки 2,3 процент, оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә – 0,7 мең гектар яки 0,1 проценттан азрак, торак пунктлар җирләрендә 3,7 мең гектар яки 0,3 процент, башка категория җирләрендә – 0,6 мең гектар яки 0,1 проценттан кимрәк.

2023 елның 1 гыйнварына, ДУР белешмәләре буенча, Татарстан Республикасы урманнары мәйданының муниципаль берәмлекләр (административ районнар) һәм җирләрнең категорияләре буенча бүленеше турында мәгълүмат 1 нче таблицада китерелде.

1 нче таблица

Урманнар мәйданнарының районнар (торак пунктлар) һәм җирләрнең категорияләре буенча бүленеше турында мәгълүмат

Т/с	Районнар, торак пунктлар	Район-ның, торак пункт-ның мәйданы, мең гектар	Урманчылык	Урманнар урнашкан җирләрнең категориясе, гектар						Ур-ман бе-лән кап-лан-ган өле-ше, про-цент
				Бар-лыгы	Урман фонды	МСТТ җирлә-ре	Оборо-на һәм куркы-ныч-сызлык җирләре	Торак пункт-лар җир-ләре	Башка кате-гория-ләр җир-ләре	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Әгерҗе	179,7	Әгерҗе	45346	45346	0	0	0	0	23,8
			Барлыгы	45346	45346	0	0	0	0	
2	Азнакай	216,9	Азнакай	36503	36503	0	0	0	0	19,0
			Бөгелмә	8167	8167	0	0	0	0	
			Барлыгы	44670	44670	0	0	0	0	
3	Аксубай	143,9	Аксубай	25924	25924	0	0	0	0	21,9
			Биләр	5600	5600	0	0	0	0	
			Нурлат	999	999	0	0	0	0	
			Барлыгы	32523	32523	0	0	0	0	
4	Актаныш	203,4	Минзәлә	20125	20125	0	0	0	0	9,8
			Барлыгы	20125	20125	0	0	0	0	
5	Алексеевск	207,4	Әлки	3	3	0	0	0	0	11,3
			Биләр	24977	24977	0	0	0	0	
			Барлыгы	24980	24980	0	0	0	0	
6	Әлки	172,7	Әлки	33252	33252	0	0	0	0	21,0
			Биләр	845	845	0	0	0	0	
			Болгар	2814	2814	0	0	0	0	
			Барлыгы	36911	36911	0	0	0	0	
7	Әлмәт	254,3	Әлмәт	40103	40103	0	0	0	0	28,2
			Зәй	4202	4202	0	0	0	0	
			Кәләй	32405	32405	0	0	0	0	
			Барлыгы	76710	76710	0	0	0	0	
8	Апас	104,8	Буа	4575	4575	0	0	0	0	8,5
			Кайбыч	3318	3318	0	0	0	0	
			Идел буе	1161	1161	0	0	0	0	
			Тәтеш	23	23	0	0	0	0	
			Барлыгы	9077	9077	0	0	0	0	
9	Арча	184,4	Арча	20092	20092	0	0	0	0	11,9
			Саба	3443	3443	0	0	0	0	
			Барлыгы	23535	23535	0	0	0	0	
10	Әтнә	68,1	Арча	753	753	0	0	0	0	3,9
			Ары	1778	1778	0	0	0	0	
			Барлыгы	2531	2531	0	0	0	0	
11	Баулы	122,3	Баулы	19614	19614	0	0	0	0	18,1
			Бөгелмә	3636	3636	0	0	0	0	
			Барлыгы	23250	23250	0	0	0	0	
12	Балтач	109,5	Арча	11171	11171	0	0	0	0	10.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Саба	1242	1242	0	0	0	0	
			Барлыгы	12413	12413	0	0	0	0	
13	Бөгелмә	143,3	Әлмәт	2714	2714	0	0	0	0	19.7
			Баулы	3582	3582	0	0	0	0	
			Бөгелмә	22962	22962	0	0	0	0	
			Лениногорск	1044	1044	0	0	0	0	
			Барлыгы	30302	30302	0	0	0	0	
14	Буа	154,4	Буа	10320	10320	0	0	0	0	6.6
			Тәтеш	147	147	0	0	0	0	
			Барлыгы	10467	10467	0	0	0	0	
15	Югары Ослан	130,3	Идел буе	24738	24738	0	0	0	0	18.4
			Барлыгы	24738	24738	0	0	0	0	
16	Биектау	157,4	Ары	15205	15205	0	0	0	0	19,0
			Мари	186	0	0	186	0	0	
			Шәһәр яны	14118	14118	0	0	0	0	
			Саба	892	892	0	0	0	0	
			Урманчылыктан башка	400	0	0	0	0	400	
			Барлыгы	30801	30215	0	186	0	400	
17	Чүпрәле	103,0	Буа	3043	3043	0	0	0	0	2,9
			Барлыгы	3043	3043	0	0	0	0	
18	Алабуга	140,2	Алабуга	11486	11486	0	0	0	0	13,5
			«Түбән Кама» милли паркы	9240	0	9240	0	0	0	
			Барлыгы	20726	11486	9240	0	0	0	
19	Зәй	190,0	Әлмәт	7207	7207	0	0	0	0	28,5
			Зәй	14410	14410	0	0	0	0	
			Кәләй	5392	5392	0	0	0	0	
			Түбән Кама	27796	27796	0	0	0	0	
			Барлыгы	54805	54805	0	0	0	0	
20	Зеленодольск	144,0	«Идел-Кама» ДТБТ	5921	0	5921	0	0	0	25,8
			Зеленодольск	26146	26146	0	0	0	0	
			Кайбыч	4789	4789	0	0	0	0	
			Идел буе	1381	1381	0	0	0	0	
			Урманчылыктан башка	62	0	0	0	0	62	
			Барлыгы	38299	32316	5921	0	0	62	
21	Кайбыч	99,5	Кайбыч	17045,0	17045	0	0	0	0	17,2
			Идел буе	647	647	0	0	0	0	
			Барлыгы	17692,0	17692	0	0	0	0	
22	Кама Тамагы	119,9	Тәтеш	10703	10703	0	0	0	0	8,3
			Барлыгы	10703	10703	0	0	0	0	
23	Кукмара	149,0	Кызыл Йолдыз	17	17	0	0	0	0	19,7
			Лубян	12994	12994	0	0	0	0	
			Мамадыш	1496	1496	0	0	0	0	
			Саба	17696	17696	0	0	0	0	
			Барлыгы	32203	32203	0	0	0	0	
24	Лаеш	209,4	«Идел-Кама» ДТБТ	5456	0	5456	0	0	0	15,8
			Лаеш	19610	19610	0	0	0	0	
			Мари (бер өлеше)	8	0	0	8	0	0	
			Шәһәр яны	10545	10545	0	0	0	0	
			Урманчылыктан	73,0	0	0	0	0	73	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			башка							
			Барлыгы	35692,0	30155	5456	8	0	73	
25	Лениногорск	184,3	Бөгелмә	246	246	0	0	0	0	26,9
			Лениногорск	52000	52000	0	0	0	0	
			Барлыгы	52246	52246	0	0	0	0	
26	Мамадыш	261,3	Кама	18510	18510	0	0	0	0	28,1
			Кызыл Йолдыз	11996	11996	0	0	0	0	
			Мамадыш	46083	46083	0	0	0	0	
			Саба	576	576	0	0	0	0	
			Урманчылыктан башка	4,0	0	0	0	0	4	
			Барлыгы	77169,0	77165	0	0	0	4	
27	Менделеевск	74,5	Алабуга	4557	4557	0	0	0	0	5,8
			«Түбән Кама» милли паркы	20	0	20	0	0	0	
			Барлыгы	4577	4557	20	0	0	0	
28	Минзәлә	192,0	Минзәлә	24260	24260	0	0	0	0	11,2
			Барлыгы	24260	24260	0	0	0	0	
29	Мөслим	146,4	Азнакай	1543	1543	0	0	0	0	18,5
			Минзәлә	26489	26489	0	0	0	0	
			Барлыгы	28032	28032	0	0	0	0	
30	Түбән Кама	173,4	Зәй	32639	32639	0	0	0	0	26,4
			Кәләй	19	19	0	0	0	0	
			Түбән Кама	13571	13571	0	0	0	0	
			Барлыгы	46229	46229	0	0	0	0	
31	Яңа Чишмә	131,8	Аксубай	3254	3254	0	0	0	0	10,7
			Биләр	22	22	0	0	0	0	
			Зәй	7800	7800	0	0	0	0	
			Кәләй	3368	3368	0	0	0	0	
			Барлыгы	14444	14444	0	0	0	0	
32	Нурлат	230,9	Әлки	380	380	0	0	0	0	41,3
			Биләр	11594	11594	0	0	0	0	
			Нурлат	88256	88256	0	0	0	0	
			Барлыгы	100230	100230	0	0	0	0	
33	Питрәч	134,0	Лаеш	13099	13099	0	0	0	0	12,4
			Шәһәр яны	2125	2125	0	0	0	0	
			Саба	1402	1402	0	0	0	0	
			Барлыгы	16626	16626	0	0	0	0	
34	Балык Бистәсе	204,1	Кама	30473	30473	0	0	0	0	25,0
			Кызыл Йолдыз	23808	23808	0	0	0	0	
			Лаеш	732	732	0	0	0	0	
			Барлыгы	55013	55013	0	0	0	0	
35	Саба	109,8	Кызыл Йолдыз	216	216	0	0	0	0	24,6
			Саба	27963	27963	0	0	0	0	
			Урманчылыктан башка	56	0	0	0	0	56	
			Барлыгы	28235	28179	0	0	0	56	
36	Сарман	138,6	Азнакай	7921	7921	0	0	0	0	6,0
			Түбән Кама	1326	1326	0	0	0	0	
			Барлыгы	9247	9247	0	0	0	0	
37	Спас	202,2	Әлки	4055	4055	0	0	0	0	9,2
			Болгар	15886	15886	0	0	0	0	
			Барлыгы	19941	19941	0	0	0	0	
38	Тәтеш	163,8	Буа	630	630	0	0	0	0	15,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Тәтеш	26450	26450	0	0	0	0	
			Барлыгы	27080	27080	0	0	0	0	
39	Тукай	172,9	Алабуга	12310	12310	0	0	0	0	13
			Минзәлә	1347	1347	0	0	0	0	
			«Түбән Кама» милли паркы	9376	0	9376	0	0	0	
			Түбән Кама	694	694	0	0	0	0	
			Барлыгы	23727	14351	9376	0	0	0	
40	Теләче	84,4	Кызыл Йолдыз	6333	6333	0	0	0	0	14,9
			Саба	6792	6792	0	0	0	0	
			Барлыгы	13125	13125	0	0	0	0	
41	Чирмешән	136,4	Чирмешән	36535	36535	0	0	0	0	25,0
			Барлыгы	36535	36535	0	0	0	0	
42	Чистай	181,8	Аксубай	531	531	0	0	0	0	7,5
			Биләр	7609	7609	0	0	0	0	
			Кама	5273	5273	0	0	0	0	
			Барлыгы	13413	13413	0	0	0	0	
43	Ютазы	76,1	Бөгелмә	8993	8993	0	0	0	0	11,0
			Барлыгы	8993	8993	0	0	0	0	
44	Казан шәһәре	61,4	«Аккош күле» шәһәр урманы	3547	0	0	0	3547	0	9,3
			Зеленодольск	110	110	0	0	0	0	
			Мари	490	0	0	490	0	0	
			Шәһәр яны	1874	1874	0	0	0	0	
			Барлыгы	6021	1984	0	490	3547	0	
45	Алабуга шәһәре	4,1	Алабуга	331	331	0	0	0	0	4,4
			Барлыгы	331	331	0	0	0	0	
46	Чаллы шәһәре	16,1	Алабуга	45	45	0	0	0	0	0,2
			Барлыгы	45	45	0	0	0	0	
47	Буа шәһәре	1,5	Урманчылыктан башка	0	0	0	0	0	0	2,6
			Барлыгы	0	0	0	0	0	0	
48	Зеленодольск шәһәре	3,8	Урманчылыктан башка	141	0	0	0	141	0	3,6
			Барлыгы	141	0	0	0	141	0	
49	ТР буенча барлыгы	6788,1	-	1267202	1232222	30013	684	3688	595	17,5

Урманнар утыртылган мәйданнарның республиканың аерым муниципаль берәмлекләр буенча гомуми проценты төрлечә һәм физик-географик, климат, туфрак шартларына, стихияле күренешләргә һәм кешенең хуҗалык эшчәнлегенә бәйле. Урман үсемлекләре белән капланган мәйданның территориядәге гомуми җир мәйданына карата нисбәте республика буенча уртача алганда 17,5 процент тәшкил итә, районнар буенча бу күрсәткеч чиктән тыш төрле һәм Чүпрәле районындагы 2,9 проценттан алып Нурлат районындагы 41,3 процент чикләрендә тора.

2023 елның 1 гыйнварына Министрлык структурасында 31 дәүләт казна учреждениесе – урманчылык (алга таба – урманчылык), «Урман янгыннары үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе (алга таба – «Урман янгыннарын сүндерү үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе), «Лубян урман-техник көллияте» дәүләт бюджет һөнәри

белем бирү учреждениесе (алга таба – «ЛУТК» ДБҺБУ), 31 ТР дәүләт бюджет учреждениесе (алга таба – урман хуҗалыклары) эшли, аларның берсендә, атап әйткәндә, «Саба өйрәнү-сынау урман хуҗалыгы» ДБУ базасында ТР Урман селекция-орлыкчылык үзәге (алга таба – ТР УСОҮ) оештырылды.

«ТР территориясендә урманчылыклар исәбен билгеләү һәм аларның чикләрен билгеләү турында» 2008 елның 17 октябрендәге 320 номерлы Рослесхоз боерыгы нигезендә Министрлык карамагында торган урманнардан элеккеге урман хуҗалыклары чикләрендә 30 урманчылык оештырылды. «ТР территориясендә урманчылыклар исәбен билгеләү һәм аларның чикләрен билгеләү турында» 2008 елның 17 октябрендәге 320 номерлы Рослесхоз боерыгына үзгәрешләр кертү турында» 2013 елның 5 сентябрендәге 256 номерлы Рослесхоз боерыгы нигезендә Алабуга урманчылыгының Лубян кишәрлеге урманчылыгы базасында, кишәрлек урманчылыгына бүлмичә генә, Лубян урманчылыгы оештырылды. Шул рәвешле урманчылыкларның гомуми саны – 31, кишәрлек урманчылыкларының гомуми саны – 122.

Урманчылыкларның ведомство карамагындагы территориясендә урман хуҗалыклары дәүләт бюджет учреждениеләре формасындагы махсуслашкан оешмалар эшли, алар урманнарны торгызу һәм саклау чараларын төп башкаручылар булып тора.

Янгын куркынычсызлыгын һәм урманнарны янгыннардан саклауны тәэмин итү максатларында ТР Министрлар Кабинетының 2011 елның 6 июнендәге 455 номерлы карары нигезендә ТР «Урман янгыннары үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе булдырылды.

«Урман янгыннары үзәге» ДБУ урман фонды җирләре территорияләрендә (шул исәптән шартнамәләр төзү шарты белән арендага тапшырылган урман кишәрлекләрендә дә), шулай ук ТР мөлкәтендә торучы урманнарда урман янгыннарын авиация ярдәмендә һәм җирдә ачыклауны, урман янгыннарын профилактикалауны һәм сүндерүне оештыру өчен булдырылган ТР махсус дәүләт учреждениесе булып тора.

Урман янгыннары үзәген булдыру һәм аны кирәкле техника белән тәэмин итү турында оператив кабул ителгән карарның нәтиҗәсе: 2011–2019 елларда урман фонды җирләре территориясендә бер генә янгын очрагы да теркәлмәде.

«ЛУТК» ДБҺБУ урман секторы өчен урта звено белгечләрен әзерләү белән шөгыльләнүче ведомство буйсынуындагы белем бирү йорты булып тора. Белем бирү йорты 1921 елның 9 мартында ачылган, гамәлдә булган чорында учреждениедә «Урман һәм урман-парк хуҗалыгы», «Бакча-парк һәм ландшафт төзелеше», «Икътисад һәм бухгалтерлык исәбе» белгечлекләре буенча 9000 нән артык белгеч әзерләнде.

Фәнни-тикшерену эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм укыту процессын оештыру максатларында «ЛУТК» ДБҺБУ 12 966 гектар мәйданда урман кишәрлеге даими (вакытын чикләмичә) файдалануга тапшырылды.

Көллияттән тыш, төбәктә шулай ук урман хуҗалыгы ихтыяҗлары өчен кадрлар әзерләү белән шөгыльләнүче Казан дәүләт аграр университеты эшли.

Министрлыкка буйсына торган ведомство учреждениеләреннән тыш, республикада урман хуҗалыкларының һәм урман торгызуны һәм урман үрчетүне гамәлгә ашыручы затларның, шул исәптән ТР читтә, үренте материалларына булган ихтыяҗын канәгатьләндерү максатларында, барыннан бигрәк селекция нигезендә даими урман үрентеләре орлык базасы объектларын оештыру максатларында, 2012 елның 19 гыйнварында ТР УСОҮ ачылды.

ТРда РФ Табигать ресурслары һәм экология министрлыгы (алга таба – РФ ТРЭМ) карамагындагы түбәндәге МСТТ урнашкан:

1) «Идел-Кама» дәүләт табигать биосфера тыюлыгы» федераль дәүләт учреждениесе РСФСР Министрлар Советының 1960 елның 13 апрелендәге 510 номерлы карары нигезендә Раифа урман хуҗалыгының Раифа урманчылыгы һәм Лаеш урман хуҗалыгының Саралы урманчылыгы базасында раслана. Тыюлык территориясе биологик төрлелекнең бай булуы белән сыйфатлана, анда Идел аръягы урман экосистемаларының барча спектры бар – ылыслы, катнаш һәм киң яфраклы урманнар, үләнле һәм сфагнумлы сазлыклар, комлы дала фрагментлары, урман күлләренең, келе елгаларның, шулай ук хәзерге вакытта Идел һәм Кама елгаларының төче су экосистемалары.

2) «Түбән Кама» милли паркы РСФСР Министрлар Советының 1991 елның 20 апрелендәге 223 номерлы карары нигезендә Алабуга наратлыгының һәм Кызыл Тауның урман биләмәләре базасында табигый урман биләмәләрен – нарат һәм чыршы-пихта урманнарын саклау максатында раслана. Алабуга наратлыгы территориясендә я бары нарат урманнары, я аз күләмдә каен катнашкан, аеруча югары җитештерүчәнлеге белән аерылып торган наратлыклар үсә. Кызыл Тау – Урта Идел буеның куе ылыслы тайгага хас булган чыршы һәм пихта табигый рәвештә аның урман-дала белән чиктәш көньяк кырыенда үсә һәм Кама елгасының сул як ярына күчә торган бердәнбер урыны.

Казан шәһәренең шәһәр чите чикләрендә торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар (алга таба – шәһәр урманнары) урнашкан, алар бер үк вакытта җирле әһәмияттәге МСТТ булып тора – «Аккош күле», җир кишәрлеге «Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының Тышкы төзекләндерү комитеты» муниципаль казна учреждениесенә даими (вакытын чикләмичә) файдалануга бирелде. Шәһәр урманнары – болар тармакланган яр-сыза челтәрләре, үзләрендә күлләр һәм сазлыклар барлыкка килгән күпсанлы тирән сөзәк чокырлардан торучы уйсулыклар белән сирәкләнгән нигездә нарат һәм юкә урманнары. Күлләрнең ике

төркеме аеруча әһәмиятле – Аккош күле һәм Тирән күлләр. Шәһәр урманнары территориясе табигый тереклек итү урыннарына якын, бу хәл аның биологик төрлелекне саклаудагы махсус кыйммәтен ассызыклый һәм Казан шәһәрендә һәм тирә-яктагы поселокларда яшәүчеләр өчен мөһим рекреация әһәмиятенә ия.

Россия Оборона министрлыгының Мари урманчылыгы – Россия Оборона министрлыгының «Урман хуҗалыгы һәм табигатьтән файдалану идарәсе» ФДКУ филиалы (элегрәк Суслонгер урманчылыгы) оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнарда урман хуҗалыгын алып бару максатында оештырылды. Россия Оборона министрлыгының Мари урманчылыгының Суслонгер кишәрлеге урманчылыгы урманнарының бер өлеше ТР территориясендә, Казан шәһәре янәшәсендә урнашкан.

ТР территориясенең урманчылыклар, урман үсү зоналары, урманлы районнар күрсәтелгән административ бүленеше әлеге Татарстан Республикасы Урман планына 1 нче карта-схемада күрсәтелде.

1.2. Табигать-климат үзенчәлекләре, шул исәптән төп климат күрсәткечләренең үзгәрүе

ТР Көнчыгыш-Европа тигезлегенең көнчыгышында, ике зур елга – Идел һәм Кама тоташкан урында төньяк киңлекнең 47° һәм 54° һәм 54° һәм 57° арасында урнашкан. ТР башкаласы – Казан шәһәре Мәскәү шәһәреннән көнчыгышка таба 797 км ераклыкта тора.

Республиканың гомуми мәйданы 6783,7 мең гектар, 67,8 мең кв.км яки РФ территориясенең якынча 0,4 процентын һәм Идел буе федераль округы (алга таба – ИФО) территориясенең якынча 7 процентын тәшкил итә. Территориянең максималь озынлыгы – төньяктан көньякка таба 290 км һәм көнбатыштан көнчыгышка таба 460 км. Татарстанның чит ил дәүләтләре белән чикләре юк.

Татарстан территориясе елга үзәнлекләренең куе челтәрләре белән тармакланган калкулыклы-киртләчле тигез җирдән гыйбарәт. Әлеге тигез җирне Идел һәм Кама елгаларының киң үзәнлекләре өч өлешкә бүлә: Идел алды, Кама алды һәм Кама аръягы. Максималь биеклеге 276 метр булган Идел алды Идел буе калкулыгының төньяк-көнчыгыш өлешен алып тора. Кама алдының көнчыгыш өлешенә төньяктан Иж елгасы үзәнлеге аерган Можга һәм Сарапул калкулыкларының көньяк очлары кереп тора. Иң биек урыннар бирелдә 243 метрга кадәр җитә. Көнчыгыш Кама аръягындагы Бөгелмә калкулыгы Татарстанда иң биек дип санала (381 метрга кадәр). Иң түбән рельеф Көнбатыш Кама аръягы өчен характерлы (нигездә 200 метрга кадәр).

Туфраклар күп төрле – төньякта һәм көнбатышта соры урман һәм көлсу туфраклардан башлап республиканың көньягындагы төрле кара туфрак төрләре

булуы белән аерылып тора. Татарстан территориясендә өч төрле туфрак районын бүлеп карыйлар:

1) Төньяк (Кама алды) – ачык соры урман (29 процент) һәм кәсле-көлсу (21 процент) туфраклар аеруча нык таралган, алар нигездә субүләр платоларда һәм тау битләренең югарыгы өлешендә урнашкан. 18,3 процентны соры һәм куе соры урман туфраклары алып тора. Калкулыкларда һәм үрләрдә кәсле туфрак очрый. 22,5 процентны юдырылган туфраклар били, тугай туфраклары – 6–7 процент, сазлык җире – якынча 2 процент. Кайбер районнарда (Балтач, Кукмара, Мамадыш) эрозия көчле, территориянең 40 процентында диярлек эрозия күзәтелә.

2) Көнбатыш (Идел алды) – төньяк өлешендә урман-дала (51,7 процент), соры һәм куе соры (32,7 процент) туфраклар өстенлек итә. Мәйданның зур өлешен көлсу һәм селтеле кара җирләр били. Районның югары өлешләрендә ачык соры һәм кәсле-көлсу туфрак ята (12 процент). Тугай туфраклары – 6,5 процент, сазлык җирләре 1,2 процент алып тора. Районның көньяк-көнбатышында башлыча кара җирләр (селтеле туфраклар) өстенлек итә;

3) Көньяк-көнчыгыш (Кама аръягы) – Чишмә елгасыннан көнбатышка таба селтеле һәм гади кара туфрак өстенлек итә, Кече Чирмешән елгасының уң як яр буе куе соры туфрактан тора. Чишмә елгасыннан көнчыгышка таба – соры урман һәм кара туфрак, районның төньяк өлешендә – селтеле кара туфрак өстенлек итә. Калкулыкларда – урман-дала туфрагы, иңкүлекләрдә кара җир ята.

Татарстанның иң зур су объектлары – 4 сусаклагыч, алар республиканы төрле максатларда су ресурслары белән тәэмин итә. Болар:

1) Куйбышев – 1955 елда төзелә, Татарстанда гына түгел, Европада да иң зур, Урта Иделдән агып төшкән суны ел сезонына карап көйләп тора;

2) Түбән Кама – 1978 елда төзелә һәм су узелына тәүлеклек һәм атналык су бүлүне тәэмин итә;

3) Зәй – 1963 елда төзелә, ГРЭСны техник яктан тәэмин итә;

4) Карабаш – 1957 елда төзелә, нефть чыгару һәм сәнәгать предприятиеләрен су белән тәэмин итү өчен хезмәт итә.

Республика территориясендә 731 гидортехника корылмасы, 550 буа, 115 чистарту корылмасы, 11 саклагыч дамба бар.

Иң зур елгалар – Идел (республика территориясе буйлап 177 км) һәм Кама (380 км), шулай ук Каманың ике кушылдыгы – Нократ (60 км) һәм Агыйдел (50 км), елына гомуми 234 млрд.куб.метр агымсу (барлык елгаларның гомуми агымында 97,5 процентын) тәэмин итә. Алардан тыш, республика территориясе буйлап тагын якынча 500 кечкенә елга һәм күпсанлы инешләр ага. Су ресурсларының зур запаслары зур ике объект – Куйбышев һәм Түбән Кама сусаклагычларында тупланган. Республикада шулай ук 8 меңнән артык зур булмаган күл һәм буа исәпләнә.

Елгаларның гидро-энергетик потенциалы Кама елгасында тулысынча йөкләнеш алмаган Түбән Кама ГЭСында гамәлгә ашырыла, ул елына якынча 1,8 млрд.кВт/сәг эшләп чыгара (проект буенча – елына 2,7 млрд. кВт сәг). Республиканың җир астында җир асты суларының шактый запасы бар – көчле минераллашканнан башлап тозлылыгы аз һәм төче сулар.

Республика чикләрендә климат аермалыклары чагыштырмача зур түгел. Җылы чорның озынлыгы (территория буйлап һава температурасы тотрыклы рәвештә 0°С югары торганда) 198–209 көн чикләрендә, салкын чор – 156–167 көн. Диңгез һәм океан йогынтысыннан еракта урнашуга бәйле рәвештә республика территориясе һава массаларының көнбатыштан күчү дәрәҗәсенең түбән булуы һәм климат континентальлегенең көчәюе белән сыйфатлана, ул кышның озынаюында, фасылларның күчеш чорларының кыскаруында, җәй башында һәм азагында салкын булу куркынычының артуында һ.б. чагыла. Һаваның уртача тәүлеклек температурасының +5° С билгесе аша күчүе язын – апрель уртасына, ә көзен октябрь уртасына туры килә. Беренче суыклар – 10–28 сентябрьдә, соңгылары 10–21 майда күзәтелә. Температураның +10° С тамгасыннан тотрыклы күчүе язын – май аеның беренче декадасына, көзен сентябрьнең икенче декадасына туры килә. Язын соңгы салкын һәм көзге беренче салкын даталары арасында суык булмаган чорның уртача озынлыгы үзгәрү территория буенча 106 көннән 150 көнгә кадәр тәшкил итә.

Кайбер елларда уртача күрсәткечләрдән тайпылышлар 30–40 көн һәм аннан да күбрәк булырга мөмкин.

Табигать-климат шартлары, тулаем алганда, урман үсемлекләре үсү өчен кулай, ләкин кайбер елларда табигать шартларының уртача күрсәткечләрдән кисәк тайпылуы – орлыкларга шытып чыгу һәм шытымнарга күтәрелеп китү шартларын начарайта торган корылык чорлары, язын була торган соң һәм көзен була торгын иртә суыклар актив вегетация чорын шактый кыскарта.

Әйтик, мисал өчен, 2010 елгы аномаль корылык Куйбышев сусаклагычында су дәрәҗәсенең кимүенә китерде, эчә торган суның сыйфатына һәм навигациягә чиктән тыш тискәре йогынты ясады. Саеккан су ярты гасырдан артык су астында яткан торак пунктлар калдыкларын һәм коммуникацияләрне ачты. Сусаклагычта суның дәрәҗәсе бары тик 2012 елда гына тулысынча үз хәленә кайтты. Шулай ук корылык аркасында күпчелек районнарда күршедәге тагын да урманлырак төбәкләрдәге янгыннардан җил белән килгән төтен күзәтелде.

ТРның бар территориясе аша үтүче зур елгаларның суы елгаларның комлы ярларында үсә торган ылыслы агачларның төп массасы өчен җитди куркыныч нәтиҗәләрне булдырмаска мөмкинлек бирде, ләкин республиканың төньяк-көнчыгыш өлешендә өлгергән һәм картайган чыршы урманнары тулаем корыды, ә ахырдан аларны корткычлар зарарлады. ТРның көньяк-көнчыгыш өлешендә 2010 елгы корылыктан иң күп зыян күргән токымнар – каен һәм усак булды,

2010 елның декабрь аенда булган бозлавык та хәлне кискенләштерде. Әлеге табигать күренешләре нәтиҗәсендә каен һәм усак урманнары күпләп корый башлады һәм тиз арада ликвидлыгын югалтты.

1.3. Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үзенчәлекләре

ТР Россия Федерациясенең эре индустриаль районы үзәгендә, көнчыгышны һәм көнбатышны, илнең төньягын һәм көньягын тоташтыручы мөһим магистральләр киселешендә урнашкан.

Татарстан шактый икътисадый потенциалга һәм үсеш алган кеше капиталына ия. Татарстанның конкурент өстенлекләре – географик урыны, бай табигать ресурслары, югары квалификацияле хезмәт ресурслары, куәтле сәнәгать һәм фәнни комплекс, алга киткән транспорт инфраструктурасы.

Татарстан Республикасының сәнәгать профилен нефть-газ-химия комплексы, конкурентлыкка сәләтле продукция җитештерүче эре машина төзелеше предприятиеләре, шулай ук алга киткән электр һәм радиоприборлар төзелеше билгели.

ТР – югары дәрәҗәдә интенсив авыл хуҗалыгы җитештерүе төбәге. Республиканың авыл хуҗалыгы халыкның төп азык-төлек продуктларына ихтыяҗын канәгатьләндерә, конкурентлы продукция чыгару күләме арта, авыл хуҗалыгы чималын эшкәртү өлеше арта, агросәнәгать комплексы өлкәсендә эшкуарлыкны үстерүгә этәргеч бирү чаралары гамәлгә ашырыла, сыйфатның югары стандартларына туры килә торган тирән эшкәртү продукциясе җитештерелә.

1.3.1. Халыкның гомуми саны

Дәүләт статистикасы федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча территориаль органы (алга таба – Татарстанстат) белешмәләре буенча, 2023 ел башына ТРда халыкның гомуми саны 4001625 кеше тәшкил итә. Халыкның тыгызлыгы – 57,40 кеше/кв.км. Халык саны буенча Татарстан Россия Федерациясе субъектлары арасында 8 нче урында тора. Татарстан – күпмилләтле республика, ТР территориясендә 173 милләт вәкиле яши. Милләтләр составы буенча 43 районның 32сендә татарлар күпчелекне тәшкил итә, руслар – 10, һәм бер районда халыкның күпчелек өлешен чуашлар тәшкил итә. 10 районда татарлар саны милләтен күрсәтүчеләрнең гомуми исәбеннән 80-90 процентка артып китә. ТРда аз санлы төп халыклар яшәми.

1.3.2. Шәһәр халкы

Татарстанстат белешмәләре буенча, 2023 ел башына төбәкнең шәһәр халкы саны 3071356 кеше (76,75 процент) тәшкил итә. 2022 елгы Татарстанстат мәгълүматлары буенча ТР территориясендә 24 шәһәр һәм 17 шәһәр тибындагы поселок урнашкан.

ТРда икътисадтагы төп җитештерүләрнең, мәгариф учреждениеләренең шәһәр агломерацияләрендә тупланы һәм туучылар саны артуга бәйле рәвештә, урбанизация процессы, ягъни авыл халкына карата шәһәр халкының өлеше арту дәвам итә.

1.3.3. Авыл халкы

Татарстанстат белешмәләре буенча, 2023 ел башына авылларда яшәүчеләр саны 930269 кеше (23,25 процент) тәшкил итә

2022 елгы Татарстанстат мәгълүматлары буенча, Татарстанда авыл җирлекләре 888 берәмлек тәшкил иткән. Уртача алганда, бер авыл торак пунктына 1048 кеше туры килә.

2010 елда бер авылга уртача 304 кеше туры килгән, 2002 елда – 321. 2010 елда халык исәбен алу нәтиҗәләре буенча ТРда беркем дә даими яшәми торган 49 авыл торак пункты бар. 2002 елда халык исәбен алу нәтиҗәләре белән чагыштырганда, алар саны 13 берәмлеккә яки 36,1 процентка арткан.

Республиканың аеруча зур авыл торак пунктларына түбәндәге район үзәкләре керә: Актаныш авылы (9,9 мең кеше) – Актаныш районы, Питрәч авылы (11,6 мең кеше) – Питрәч районы, Мөслим авылы (7,6 мең кеше) – Мөслим районы, шулай ук Казан шәһәренең шәһәр яны районнарында ике авыл торак пункты – Биектау районының Биектау авылы (17,7 мең кеше) һәм Зеленодольск районының Осиново авылы (9,7 мең кеше).

1.3.4. Халык саны 100 мең кешедән артып китә торган торак пунктлар

2023 елның 1 гыйнварына Татарстанның иң зур торак пункты булып аның башкаласы – миллион кешеле Казан шәһәре тора (1314685 кеше яши). 2010 елда халык исәбен алу белешмәләре буенча, Казанда руслар (48,6 процент) һәм татарлар (47,6 процент) яши, калган өлеше чуашларга, украиннарга, мариларга, башкортларга, удмуртларга һәм башка милләт вәкилләренә туры килә.

Казаннан тыш, республикада 100 меңнән артык халкы булган тагын 3 шәһәр бар – болар: Чаллы (545750 кеше яши), Түбән Кама (241106 кеше яши), Әлмәт (164145 кеше яши) шәһәрләре – ТРның машина төзү һәм нефть эшкәртү буенча төп җитештерү комплекслары тупланган үзәкләр.

Бу шәһәрләрдән тыш, Татарстанда 50 меңнән артык халкы булган тагын 5 шәһәр һәм халкы 10 мең кешедән артык булган 16 торак пункты исәпләнә.

1.3.5. Халык эшли торган хуҗалык тармаклары

Татарстанстат тикшеренүе нәтиҗәләре буенча, 2023 елның гыйнвар – мартында ТРның икътисад тармагында эшләүче хезмәткәрләр саны 2062,8 мең кеше яки республика халкының гомуми санының 53,0 процентын тәшкил итә. Эшләүчеләр саны буенча ИФО төбәкләре арасында Татарстан – алдынгыларның берсе.

Эшләүче кешеләрнең мәшгульлек өлкәләре буенча бүленеше турында сүз барганда, Татарстан – сәнәгать төбәге. Татарстан халкының күп өлеше җитештерү производстволарында мәшгуль, биредә татарстанлыларның 20 процентыннан артыграгы хезмәт куя Республика икътисадының халык эшли торган иң эре тармакларына мәгарифне (ТРда эшләүчеләрнең гомуми санының 12 проценты) кертергә мөмкин, республика территориясендә 24 югары белем бирү оешмасы һәм 43 филиал бар. Күчемсез мөлкәт белән алыш-биреш, арендалау һәм хезмәтләр күрсәтү өлкәсендә халыкның 11 проценты эшли, бу төзелеш темпларының тотрыклы артуы һәм торак йортларның даими файдалануга тапшырылуы һәм икътисад секторының эшчә көч белән кызыксынуы нәтиҗәсе булып тора. Күпләп, ваклап сату, автотранспорт чараларын, мотоциклларны, көнкүреш әйберләрен һәм шәхси куллану әйберләрен ремонтлау эшләүчеләрнең гомуми исәбендә 11 процентын эш урыннары белән тәэмин итә.

Татарстанстат мәгълүматлары буенча, авыл хуҗалыгы, урман хуҗалыгы, аучылык, балыкчылык һәм балыкчылык тармагы өлеше ТРда эшләүчеләрнең гомуми санының 3 процентына туры килә. Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының ахыргы хисап мәгълүматлары буенча, 2018 елда Татарстан Республикасында 4 меңнән артык кеше урманчылык һәм урман әзерләү кебек эшчәнлек төрләрендә эшли, әлеге өлкәдә эшләүче белгечләрнең зур булмаган мондый күләме төбәктә урманнарның күп булмавы һәм производстволарның автоматлаштырылуы белән аңлатыла.

1.4. Урманнар мәйданнарының районнар (торак пунктлар) һәм җирләрнең категорияләре буенча бүленеше турында мәгълүмат

ТР Административ-территориаль бүленеше 43 район, 5 торак пункт буенча гамәлгә ашырылган, барлык районнар территорияләрендә куелыгы төрлечә булган урманнар үсә, алар җирләрнең түбәндәге категорияләрендә: урман фонды җирләрендә, МСТТ җирләрендә, оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә, торак пунктлар җирләрендә, башка категория җирләрендә урнашкан.

1.4.1. Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленеше турында мәгълүмат

Элек-электән ТРда урманчылыкларның чикләрен аеру территориянең хуҗалыктан файдалану мөмкинлегенә, торак пунктларга якын урнашуына һәм урман кишәрлекләрен урман әзерләүче һәм урман эшкәртүче оешмалар тарафыннан үзләштерүнең икътисадый перспективаларына карап гамәлгә ашырылган. Шуңа күрә ТР урманчылыкларының чиге барлык очракларда да диярлек районнар чикләренә туры килми һәм урманчылыкларның гомуми мәйданын үзгәртү урманнарның берничә районга бүленгән мәйданын үзгәртүгә китерә. Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманчылыклар арасындагы чик, Алабуга урманчылыгында Лубян кишәрлеге урманчылыгыннан Лубян урманчылыгын оештырудан тыш, үзгәрешсез калды.

2 нче таблицада урман фонды җирләрендә урнашкан урманнарның районнар (торак пунктлар) буенча бүленеше турында мәгълүмат һәм элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата процентлардагы нисбәте күрсәтелде.

2 нче таблица

Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнарның районнар (торак пунктлар) буенча бүленеше һәм элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә карата процентлардагы нисбәте

Т/с	Район (торак пункт)	2009 елның 1 гыйнварына гомуми мәйданы, гектар	2018 елның 1 гыйнварына гомуми мәйданы, гектар	2023 елның 1 гыйнварына гомуми мәйданы, гектар	Элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата нисбәте, процент
1	2	3	4	5	6
1	Әгерҗе	45346	45346	45346	100,0%
2	Азнакай	43539	44900	44670	102,6%
3	Аксубай	32170	32398	32523	101,1%
4	Актаныш	19528	19897	20125	103,1%
5	Алексеевск	24782	24936	24980	100,8%
6	Әлки	36716	36695	36911	100,5%
7	Әлмәт	76527	77305	76710	100,2%
8	Апас	7967	9213	9077	113,9%

1	2	3	4	5	6
9	Арча	22920	23456	23535	102,7%
10	Әтнә	2616	2809	2531	96,8%
11	Баулы	22668	23373	23250	102.6%
12	Балтач	11668	12426	12413	106,4%
13	Бөгелмә	30117	30498	30302	100,6%
14	Буа	9884	10452	10467	105,9%
15	Югары Ослан	24879	24879	24738	99,4%
16	Биектау	31183	29980	30215	96,8%
17	Чүпрәле	3051	3051	3043	99,7%
18	Алабуга	11850	11805	11486	96,9%
19	Зәй	54468	54859	54805	100,6%
20	Зеленодольск	32508	32580	32316	99,4%
21	Кайбыч	17773	17773	17692	99,5%
22	Кама Тамагы	10921	10921	10703	98,0%
23	Кукмара	32422	32475	32203	99,3%
24	Лаеш	31916	30485	30155	94,5%
25	Лениногорск	52123	52024	52246	100,2%
26	Мамадыш	77279	77257	77165	99,9%
27	Менделеевск	4658	4658	4557	97,8%
28	Минзәлә	24392	24095	24260	99,5%
29	Мөслим	27197	28102	28032	103,1%
30	Түбән Кама	46175	46126	46229	100,1%
31	Яңа Чишмә	14429	14478	14444	100,1%
32	Нурлат	99211	99591	100230	101,0%
33	Питрәч	17003	17204	16626	97,8%
34	Балык Бистәсе	55084	55175	55013	99,9%
35	Саба	28346	28346	28179	99,4%
36	Сарман	8798	9139	9247	105,1%
37	Спас	20050	20083	19941	99,5%
38	Тәтеш	27143	27143	27080	99,8%
39	Тукай	14213	14655	14351	100,9%
40	Теләче	12999	13131	13125	101,0%
41	Чирмешән	36373	36373	36535	100,4%
42	Чистай	13592	13570	13413	98,7%
43	Ютазы	9044	9072	8993	99,4%
44	Казан шәһәре	885	3522	1984	224,2%
45	Алабуга шәһәре	0	0	331	100,0%
46	Чаллы шәһәре	0	0	45	100,0%
Барлыгы		1267202	1236256	1232222	100,5%

2009 елның 1 гыйнварына башка категория җирләрендә гомуми мәйданы 10481 гектар мәйданда урман үскән. Әлеге урманнарның иң зур өлеше төрле авыл

хуҗалыгы формированиеләрендә исәпләнә, алар үзгәртеп корылган, ә администрацияләү хосусый яки башка юридик затларга тапшырылган. Элеккеге колхозларда исәпләнгән урман кишәрлекләренең бер өлеше урман фонды җирләренә кертелгән – Апас (15,6 процентка арткан), Әтнә (7,4 процентка арткан), Балтач (6,5 процентка арткан), Буа (5,7 процентка арткан) районнарында урман фонды мәйданнарының кисәк артуы шуннан килә, биредә урманнар күп түгел, әмма алга киткән авыл хуҗалыгы хисабына авыл хуҗалыгы биләмәләреннән файдаланучылар күп. Казан шәһәрендә яшәүчеләр саны арту шәһәр чикләренең артуына һәм шәһәр чикләрендәге урман фонды җирләренең, шәһәр белән турыдан-туры чиктәш Биектау (3,9 процентка) һәм Лаеш (4,5 процентка) районнарындагы урман фонды җирләре мәйданын киметү хисабына, 2637 гектарга артуына китергән.

1.4.2. Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленүе турында мәгълүмат

Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнарның (шәһәр урманнарының) гомуми мәйданы 3688 гектар тәшкил итә. Иң зур өлешен җирле әһәмияттәге махсус саклана торган табигать территориясе – 3547 гектар мәйданлы «Аккош күле» шәһәр урманы биләп тора. Элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата җирле әһәмияттәге МСТТ – «Аккош күле» шәһәр урманының мәйданы 96,4 процент тәшкил итә.

Зеленодольск шәһәре читендә урнашкан урманнарның мәйданы 141 гектар тәшкил итә, элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнарның гомуми мәйданы (шәһәр урманнары) Буа шәһәре читендә урман мәйданы (39 гектар) хисабына кимеде.

1.4.3. Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленеше турында мәгълүмат

Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан гомуми мәйданы 684 гектардагы урман кишәрлекләре Мари урманчылыгына карый. Урманчылык территориясенең 93 проценттан артык өлеше Мари Эл Республикасы чикләрендә һәм 7 проценты ТР чикләрендә урнашкан. Казан шәһәре читендә – 960 гектар, Биектау районында – 186 гектар, Лаеш районында 8 гектар мәйданда урманнар урнашкан. Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар мәйданы, районнар

һәм торак пунктлар буенча бүленеп, элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата 0,6 мең гектарга кадәр кимегән.

1.4.4. Махсус сакланучы территорияләр һәм объектлар җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленеше турында мәгълүмат

Республика территориясендә федераль әһәмияттәге ике МСТТ бар, алар биш ТР районында урнашкан.

3 нче таблицада МСТТ җирләрендә урнашкан урманнарның районнар буенча бүленеше турында мәгълүмат һәм элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата процентлардагы нисбәте күрсәтелде.

3 нче таблица

МСТТ җирләрендә урнашкан урманнарның районнар буенча бүленеше һәм элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә карата процентлардагы нисбәте

Т/с	Район	2009 елның 1 гыйнварына гомуми мәйданы, гектар	2018 елның 1 гыйнва-рына гомуми мәйданы, гектар	2023 елның 1 гыйн-варына гомуми мәйданы, гектар	Элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата нисбәте, процент
1	Алабуга	8999	9240	9240	102,7
2	Зеленодольск	5921	5921	5921	100,0
3	Лаеш	4170	4170	5456	130,8
4	Менделеевск	0	20	20	0,0
5	Тукай	9539	9373	9376	98,3
Барлыгы		28629	28724	30 013	104,8

МСТТ җирләре чикләрендә гомуми мәйданы 11377 гектар «Идел-Кама» ДТБТ урнашкан, шул исәптән Зеленодольск районында – 5921 гектар (элеккеге ТР Урман планына карата 100 процент) һәм Лаеш районында – 4170 гектар (130,8 процент). Тыюлык составына керүче 1310 гектар мәйданлы сусаклагыч акваториясен исәпкә алып, 2023 елның 1 гыйнварына тыюлыкның ДУР белешмәләренә кертелмәгән гомуми мәйданы 11377 гектар тәшкил итә.

«Түбән Кама» милли паркы 18633 гектар мәйдан били, ул элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата 100,5 процент тәшкил итә, шулардан Алабуга районында – 9240 гектар (элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата – 102,3 процент), Тукай районында – 9373 гектар (98,3 процент) һәм Менделеевск районында – 20 гектар. 2013 елда милли парк чикләрен билгеләү эшләре барышында муниципаль берәмлекләр буенча урман кишәрлекләренең бүленеше тәгаенләштерелде һәм 18398 гектар мәйданы билгеләнде. ТР Арбитраж суды карары нигезендә милли паркның мәйданы, МСТТ составына «КАМАЗ» ҖЧҖнең элеккеге җирләрен кертү хисабына, 2015 елда – 188 гектарга, 2017 елда 43 гектарга арткан. Шул рәвешле «Түбән Кама» милли паркының гомуми мәйданы 2009–2022 елларда 98 гектарга арткан.

1.4.5. Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар мәйданының элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәтле рәвештә бүленүе турында мәгълүмат

2023 елның 1 гыйнварына башка категория җирләрендә урнашкан урманнар 595 гектар тәшкил итә. Тулаем алганда, ТР буенча мәйданы элеккечә калды.

4 нче таблица

Башка категория җирләрендә урнашкан урман мәйданнарының муниципаль берәмлекләр буенча бүленеше турында мәгълүмат

Т/с	Муниципаль берәмлек	2009 елның 1 гыйнварына булган мәйданы, га	2018 елның 1 гыйнварына булган мәйданы, га	2023 елның 1 гыйнварына булган мәйданы, га	Элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә мөнәсәбәт, %
1	2	3	4	5	6
	Азнакай	1361	-	-	0,0
	Аксубай	228	-	-	0,0
	Әлки	303	-	-	0,0
	Әлмәт	674	-	-	0,0
	Апас	1099	-	-	0,0
	Арча	131	-	-	0,0
	Әтнә	39	-	-	0,0
	Баулы	782	-	-	0,0
	Балтач	84	-	-	0,0
	Бөгелмә	521	-	-	0,0
	Буа	568	-	-	0,0
1	Биектау	935	400	400	42,8
	Зәй	515	-	-	0,0
2	Зеленодольск	554	62	62	11,2
	Кукмара	29	-	-	0,0
3	Лаеш	73	73	73	100,0

1	2	3	4	5	6
4	Мамадыш	108	4	4	3,7
	Минзәлә	72	-	-	0,0
	Мөслим	905	-	-	0,0
	Яңа Чишмә	51	-	-	0,0
	Питрәч	382	-	-	0,0
	Балык Бистәсе	21	-	-	0,0
5	Саба	56	56	56	100,0
	Сарман	341	-	-	0,0
	Спас	33	-	-	0,0
	Теләче	132	-	-	0,0
	Тукай	329	-	-	0,0
	Чистай	127	-	-	0,0
	Ютазы	28	-	-	0,0
Башка категория җирләрендә барлыгы		10481	595	595	5,7

1.5. Башлангыч мәгълүмат чыганаклары турында мәгълүмат

2019–2028 елларга ТР Урман планын эшләгәндә кулланылган башлангыч мәгълүмат чыганаклары турындагы мәгълүматлар әлеге ТР Урман планына 2 нче кушымтада чагылдырылды.

1.6. Урманнар үсә торган районнарга бүленеш

Урманнар үсә торган районнарга бүленеш – урманнарны табигый шартлары белән аерылып торган, урман хасил итүче токымнарның таралуын, урманнарның төрләрен, составын, урманнарның җитештерүчәнлеген һәм урман торгызу эшләрен билгели торган өлешләргә территориаль бүленеше. Урман үсә торган районнарга бүленеш урман хуҗалыгы җитештерүен махсуслаштыру һәм зональ-типологик нигездә аны оештыру өчен табигый нигез буларак урман үсемлекчелегенең географик төрлелеген һәм аның тереклек итү шартларын күрсәтә. Ул территорияләр бүленешенең түбәндәге өстәмә кече дәрәҗәләрен үз эченә ала: зоналар һәм районнар. Аның максаты – урманнарның һәм урман хуҗалыгының урнашуында зона үзенчәлекләрен исәпкә алу.

РФ ТРЭМның «Россия Федерациясенең урман үсү зоналары исемлеген һәм Россия Федерациясенең урманлы районнары исемлеген раслау турында» 2014 елның 18 августындагы 367 номерлы боерыгы белән расланган урманлы районнарга бүленеш нигезендә ТР территориясе Россия Федерациясенең Европа өлешенең урман-дала районына һәм ылыслы-киң яфраклы зонаның Россия Федерациясенең Европа өлешендәге ылыслы-киң яфраклы (катнаш) урманнар районына кертелгән.

Урман районнарының визуаль чиге Идел, Кама, Шилнә елгалары буйлап уза, республиканы көнбатыштан көнчыгышка таба су ярдәмендә урман районнарына бүлә.

Россия Федерациясенең Европа өлешендәге урман-дала районында – 821,212 мең гектар урман яки республика урманнарының гомуми мәйданының 64,8 проценты, Россия Федерациясенең Европа өлешенең ылыслы-киң яфраклы (катнаш) урманнар районында – 444,7 мең гектар урман (35,2 процент). Урман-дала районында агач материалының гомуми запасы 129453,8 мең куб.метр (61,1 процент) тәшкил итә, бу исә ылыслы-киң яфраклы урманнар районы запасын арттыра, ул 82285,4 мең куб.метр яки гомуми запастан 38,9 процентны тәшкил итә.

Республикада саклаучы урманнарның гомуми мәйданы – 594,8 мең гектар, ул ТР урманнарының 47,9 процентын тәшкил итә. Саклаучы урманнарның шактый зур мәйданда булуы барлык республика буенча таралып урнашкан аерым-аерым торучы, эрозиягә каршы көрәш функцияләрен үтәүче һәм кырларны коры җилләрдән һәм дымны тиз югалтудан саклаучы урман кишәрлекләренең (кечкенә урманнар) күп санда булуы, үсеш алган автомобиль юллары челтәре, авыл җирлекләренең күпсанлы төркемнәре, шулай ук федераль дәрәҗәдәге Идел, Кама, Нократ кебек елгаларга керә торган күләмле гидрология фонды белән аңлатыла. Россия Федерациясенең Европа өлешенең ылыслы-киң яфраклы (катнаш) урманнар районында саклаучы урманнар 58,0 процент тәшкил итә, ул Россия Федерациясенең Европа өлешенең урман-дала районындагы саклаучы урманнарның гомуми өлеше артуга китерә – ТР урманнарының гомуми мәйданында – 40,9 процент. Моңа ТРның төньяк өлешендәге федераль әһәмияттәге ике МСТТ, шулай ук республика башкаласына якында кулланыш урманнары булмаган (Шәһәр яны, Зеленодольск) урманчылыкларының урнашуы сәбәпче.

Резерв урманнарына кертелгән урманнар республикада юк.

Урманлы мәйдан районнарга бүленми диярлек һәм республика буенча уртача алганда 93,4 процент тәшкил итә. Урманлы мәйданнарның иң аз өлеше «Идел-Кама» ДТБТында урнашкан (81,1 процент), чөнки тыюлык составына акватория керә, урманчылыклар арасында урманлы мәйданнарның иң аз өлеше – Әлмәт урманчылыгында (85,5 процент), бу хәл ТРдагы нефть чыгару комплексында линияле объектлар челтәренең үсеш алуына бәйле. Урманлы мәйданнарның иң зур өлеше Кама урманчылыгында (97,2 процент) урнашкан, әлеге урманчылык Кама елгасы буйлап тоташ урман биләмәләреннән тора.

Урманнарның урманлы районнар һәм урман үсү зоналары буенча бүленеше әлеге ТР Урман планына 3 нче кушымтада бирелде.

1.7. Гамәлдәге бүленешкә анализ һәм урманнар мәйданын һәм урманнар составын максатчан билгеләнеше һәм саклаучы урман категорияләре буенча бүлү динамикасы

ТР урманнары максатчан билгеләнеше буенча саклаучы һәм эксплуатация урманнарына бүленгән. Татарстанда резерв урманнары юк. Элеккеге ТР Урман планы белешмәләре белән чагыштырганда, мәйданнарның максатчан билгеләнеш төрләре һәм саклаучы урман категорияләре буенча бүленеше, барлыкка килгән үзгәрешләр турында тулырак мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 4 нче кушымтада бирелде.

Республикадагы барлык урманнарның гомуми мәйданы 2023 елның 1 гыйнварына 1267,2 мең гектар тәшкил итә, алар арасында саклаучы урманнар – 594,7 гектар (46,9 процент), эксплуатация урманнары өлеше 672,5 мең гектар яки ТР урманнарының барлык мәйданының 53,1 процентын тәшкил итә.

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы белешмәләре буенча ТРдагы барлык урманнарның мәйданы 1271,1 мең гектар тәшкил итә, 2018-2023 ел белешмәләре белән чагыштырганда мәйданнар аермасы 3,7 мең гектар, бу түбәндәге сәбәпләр буенча килеп чыга:

1. ТР территориясендә урман фонды җирләренең гомуми мәйданы – 1232,2 мең га, бу элеккеге исәптән 0,6 мең гектарга кимрәк (1233,0 мең га).

Мәйданның кимүе дәүләт урман реестры мәгълүматларын Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестры мәгълүматларына туры китерү, 4,9 мең гектар мәйданда сәнәгать җирләренә күчерү нәтиҗәсендә булды, урманчылык чикләрен билгеләү хисабына республика территориясендә урман фонды җирләренең мәйданы 4,1 мең гектарга артты.

Дәүләт урман реестрының документлаштырылган мәгълүматларына Азнакай, Әлки, Әлмәт, Арча, Баулы, Биләр, Болгар, Бөгелмә, Буа, Алабуга, Зәй, Зеленодольск, Ары, Кайбыч, Кәләй, Кама, Кызыл Йолдыз, Лаеш, Лениногорск урман фонды җирләренә карата үзгәрешләр кертелде, Мамадыш, Минзәлә, Түбән Кама, Идел буе, шәһәр яны, Саба, Тәтеш, Чирмешән, Лубян урманчылыкларының урман фонды җирләренә карата үзгәрешләр кертелде.

Федераль урман хуҗалыгы агентлыгының «Татарстан Республикасы урманчылыкларының чикләрен билгеләү турында»гы боерыклары нигезендә Әлки, Әлмәт, Арча, Баулы, Биләр, Болгар, Буа, Алабуга, Зәй, Зеленодольск, Ары, Кайбыч, Кәләй, Кама, Кызыл Йолдыз, Лаеш, Лениногорск, Мамадыш, Минзәлә, Түбән Кама, Нурлат, Идел буе, Шәһәр яны, Саба, Тәтеш, Чирмешән, Лубян урманчылыкларында чикләр билгеләнде.

2. РФ Хөкүмәте карары нигезендә автомобиль юлларын реконструкцияләү һәм нефть эшкәртү комплексы объектларын һәм нефть химиясе заводлары төзү максатларында Кама, Түбән Кама урманчылыклары составыннан 0,2 мең гектар

мәйдандагы урман фонды җирләре сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшыру, телевидение, информатика, космос эшчәнлеген тәэмин итү җирләренә, оборона, куркынычсызлык җирләренә һәм башка махсус билгеләнештәге җирләргә күчерелде.

3. Чикләрне төгәенләү нәтиҗәсендә һәм ТР Арбитраж суды карары нигезендә «Түбән Кама» милли паркының мәйданы 0,1 мең гектарга артты.

ТРда саклаучы урманнарның мәйданы 12,0 мең гектарга яки урманнарның барлык мәйданында 0,9 процентка артты. ТРда су объектлары һәм автомобиль юллары челтәрләре киң, шуңа бәйле рәвештә, 2009 елдан башлап урманнарны тәртипкә китерү эшләрен уздырган чорда, урманнарның гомуми мәйданы 45,0 мең гектар булган бер өлеше «су саклау зоналарында урнашкан урман» категориясенә кертелде һәм «саклагыч урман полосаларында урнашкан урманнар (Россия Федерациясенең тимер юл транспорты турындагы законнары, автомобиль юллары турында һәм юл эшчәнлеге турындагы законнар нигезендә билгеләнгән тимер юлларны аерып чыгару полосаларында һәм автомобиль юлларының юл яны полосаларында урнашкан урманнар)» категориясенә кертелгән урманнарның мәйданы 19,8 мең гектарга артты. Саклаучы урманнарның әлеге категорияләрен бүлеп чыгару эксплуатация урманнарының 23,3 мең гектарга кимүенә китерде. Нәкъ шушы сәбәпле «тау-санитар урманнар (Россия Федерациясенең табигый дәвалау ресурслары, дәвалау-савыктыру җирләре һәм курортлары турындагы законнары нигезендә билгеләнгән дәвалау-савыктыру җирлекләренең һәм курортларның санитар саклык (тау-санитар) округлары зоналары чикләрендә урнашкан урманнар)» категориясенә кертелгән урманнар – 0,4 мең гектарга, эрозиягә каршы урманнар – 1,9 мең гектарга, ярым-дала (дала, урман-дала зонасында урнашкан, саклау функцияләрен үти торган урманнар) – 21,2 мең гектарга, су объектлары буйлап урнашкан тыюлык урман полосалары – 5,4 мең гектарга, балыкларның уылдык чәчү урыннарын саклаучы урман полосалары 14,2 мең гектарга кимеде.

МСТТ урнашкан урман категориясенә кертелгән урманнарның гомуми мәйданы 30,0 мең гектар били Урманнарның иң күп өлеше (97,0 проценты) федераль әһәмияттәге «Идел-Кама» ДТБТ һәм «Түбән Кама» милли паркы чикләрендә урнашкан, 3,0 проценты – урман фонды җирләрендәге төбәк әһәмиятендәге МСТТ чикләрендә.

Элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата категорияләрнең мәйданы 1,0 мең гектарга арткан. Моңа «Түбән Кама» милли паркы мәйданы чикләрен төгәенләштерү һәм су баса торган болыннарны кертү хисабына 0,1 мең гектарга арттыру сәбәп булып тора, бу хакта элегрәк әйтеп үтелде. Шулай ук Буа урманчылыгы урман фонды җирләре составында ТР Министрлар Кабинетының 2013 елның 20 декабрендәге 1017 номерлы карары нигезендә 793,52 гектар мәйданлы «Маршалл тавыгы яшәү урыны» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле аерып

чыгарылды, урман кишәрлекләре МСТТ урнашкан урман саклык категориясенә кертелде, чөнки МСТТ оештырылганчы урман кишәрлекләре эксплуатация урманнарына карый иде.

Фәнни яки тарихи-мәдәни әһәмияткә ия булган (тарихи-мәдәни билгеләнештәге җирләрдә һәм мәдәни мирас объектларын саклау зоналарында урнашкан урманнар, агачларның, куакларның һәм лианаларның генетик сыйфатларын тикшерү объектлары булган урманнар (генетик резерватлар), урман хуҗалыгы фәненең һәм практикасының казанышлары үрнәкләре, шулай ук урманның продуктлылыгы буенча уникаль) урманнар 13,8 мең мәйданда бүлеп чыгарылган, барлык урман кишәрлекләре урман фонды җирләрендә урнашкан, элеккеге ТР Урман планы мәгълүматлары белән чагыштырганда категория мәйданы 0,4 мең гектарга арткан. Әлеге саклык категориясенә кертелгән урманнарның артуы түбәндәгеләр хисабына гамәлгә ашырылды:

- Зәй урманчылыгында ТАССР Министрлар Советының 1972 елның 19 маендагы 251 номерлы карары; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 29 декабрендәге 644 номерлы карары нигезендә расланган «Борков дачасы» табигать һәйкәле мәйданы чикләрен төгәенләштерү хисабына, нәтиҗәдә МСТТ 1,0 гектарга артты;

- эксплуатация урманнарының бер өлешен «фәнни яки тарихи-мәдәни әһәмияткә ия урманнар» категориясенә кертү, Зәй урманчылыгында ТАССР Министрлар Советының 1991 елның 23 июлендәге 313 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 29 декабрендәге 644 номерлы карары нигезендә булдырылган 9,14 гектар мәйданлы «Язгы адонисны саклау буенча Өргәнче ботаник заказнигы» биологик (ботаник) профилендәге төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать заказнигы чикләрендә урнашкан урман кишәрлекләре хисабына;

- эксплуатация урманнарының бер өлешен «фәнни яки тарихи-мәдәни әһәмияткә ия урманнар» категориясенә кертү, Арча урманчылыгында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2001 елның 20 апрелендәге 210 номерлы карары белән расланган 420,6 гектар мәйданлы «Аю урманы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле чикләрендә урнашкан урман кишәрлекләре хисабына.

«Шәһәр урманнары» категориясенә Казан шәһәре («Аккош күле» шәһәр урманы), Зеленодольск шәһәре торак пунктлары җирләрендә урнашкан урманнар керә. Шәһәр урманнарының гомуми мәйданы 3,7 мең гектар тәшкил итә. 2009–2022 елларда шәһәр урманнары мәйданының кимүе җирле әһәмияттәге МСТТ составыннан 0,2 мең гектар мәйданлы «Аккош күле» шәһәр урманы урманнарының бер өлешен, шулай ук Буа шәһәре урманнарын чыгару хисабына булды.

ТРда урман-парк зоналарында һәм яшел зоналарда урнашкан урманнар 1945-1986 елларда ТАССР Министрлар Советы карарлары нигезендә зур торак пунктлар

тирәли урман фонды җирләрендә һәм оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә бүлеп чыгарылган. ТР Министрлар Кабинеты боерыклары нигезендә, 2010 елдан башлап, урман фонды җирләрендә урнашкан урман-парк зоналарының һәм яшел зоналарның чикләре һәм мәйданнары үзгәрешләргә дучар булды, тулырак мәгълүмат 5 нче таблицада бирелде.

Урманнарның максатчан билгеләнеше буенча бүленеше, МСТТ урнашуы буенча 2 нче карта-схема әлеге ТР Урман планына 1 нче кушымтада күрсәтелде.

5 нче таблица

Урманнарның бүленеше, урман-парк зоналарында урнашкан урманнарның һәм яшел зоналарда уранкашн урманнарның мәйданнарын үзгәртү динамикасы турында мәгълүмат

Мәйданы, гектар

Т/с	Урманчылык	2009 елның 1 гыйнварына		2023 елның 1 гыйнварына		2009-2023 еллар чорына үзгәрешләр (+/-)		Яшел зоналарны һәм урман-парк зоналарын бүлеп чыгару, аларның чикләрен һәм мәйданын үзгәртү нигезләре
		Урман-парк зоналары	Яшел зоналар	Урман-парк зоналарында урнашкан урманнар	Яшел зоналарда урнашкан урманнар	Урман-парк зоналарында урнашкан урманнар	Яшел зоналарда урнашкан урманнар	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар								
1	Әгерҗе	219	0	221	0	2	0	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
2	Азнакай	1533	3191	1549	3189	16	-2	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары
3	Әлмәт	13473	0	13704	79	231	79	ТР Министрлар Кабинетының 26.04.2016 ел, №714-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 27.02.2019 ел, №410-р боерыгы
4	Баулы	1119	2813	1126	2884	7	71	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары
5	Болгар	0	2170	0	2145	0	-25	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
6	Бөгелмә	4313	0	4313	0	0	0	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	Буа	614	0	603	3	-11	3	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
8	Алабуга	3141	0	3020	0	-121	0	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
9	Зәй	0	3897	31	4168	31	271	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары; ТР Министрлар Кабинетының 27.01.2018 ел, №165-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 26.02.2018 ел, №399-р боерыгы
10	Зеленодольск	13061	11897	12708	12077	-353	180	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары; ТР Министрлар Кабинетының 13.04.2016 ел, №638-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 20.08.2019 ел, №2041-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 27.08.2019 ел, №2096-р боерыгы
11	Ислэйтар	0	0	1622	0	1622	0	ТР Министрлар Кабинетының 05.11.2019 ел, №2801-р боерыгы
12	Кама	802	1787	803	1784	1	-3	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
13	Лаеш	0	21458	1422	20975	1422	-483	ТР Министрлар Кабинетының 18.04.2011 ел, №543-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 29.03.2016 ел, №514-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 13.04.2016 ел, №646-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 22.07.2019 ел, №1751-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 27.08.2019 ел, №2104-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 29.08.2019 ел, №2125-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 30.08.2019 ел, №2182-р боерыгы

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14	Ленино-горск	988	1740	997	1735	9	-5	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары
15	Мамадыш	325	0	317	0	-8	0	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
16	Минзәлә	658	544	647	553	-11	9	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
17	Түбән Кама	3420	1055	3437	1030	17	-25	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары; ТР Министрлар Кабинетының 07.02.2018 ел, №216-р боерыгы
18	Идел буе	5072	4328	5547	4766	475	438	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары; ТР Министрлар Кабинетының 13.04.2016 ел, №638-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 19.06.2017 ел, №1329-р боерыгы
19	Шәһәр яны	28730	0	25946	11	-2784	11	ТАССР Министрлар Советының 06.08.1968 ел, №30 карары; ТР Министрлар Кабинетының 18.04.2011 ел, №543-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 29.03.2016 ел, №514-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 13.04.2016 ел, №646-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 03.08.2017 ел, №1872-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 22.07.2019 ел, №1751-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 27.08.2019 ел, №2104-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 29.08.2019 ел, №2125-р боерыгы; ТР Министрлар Кабинетының 05.11.2019 ел, №2801-р боерыгы

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20	Тәтеш	0	522	0	520	0	-2	ТАССР Министрлар Советының 30.04.1960 ел, №264 карары
21	Урман фонды җирләрендә барлыгы	77468	55402	78013	55519	545	117	-
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар								
22	Мари	595	961	595	961	0	0	РСФСР Министрлар Советының 12.03.1960 ел, №1294-р боерыгы
22	ТР буенча барлыгы	78063	56363	78608	56480	545	117	-

Урман-парк зоналарында урнашкан урманнарның һәм яшел зоналарда урнашкан урманнарның мәйданнары һәм чикләре үзгәргәндә, урманчылыкларда проект документлары төзелде, ул раслау өчен республика башкарма хакимият органнарына җибәрер алдыннан Федераль урман хуҗалыгы агентлыгында тиешле рәвештә килештерелде. Урман паркы зоналарының һәм яшел зоналарның чикләрен үзгәртү федераль һәм төбәк инвестиция проектларын гамәлгә ашыру, шулай ук җирләрне алга таба торак пунктларына кертү максатында башкарылды.

2010–2022 елларда урман-парк зоналарында урнашкан урманнарның һәм яшел зоналарда урнашкан урманнарның чикләре Әгерҗе, Әлмәт, Азнакай, Баулы, Болгар, Буа, Алабуга, Зәй, Зеленодольск, Исләйтар, Кама, Лаеш, Лениногорск, Мамадыш, Минзәлә, Түбән Кама, Шәһәр яны, Идел буе, Тәтеш урманчылыкларында үзгәрешләргә дучар булды. Әлмәт, Исләйтар, Лаеш, Идел буе урманчылыкларында урман-парк зоналарында урнашкан урманнар һәм яшел зоналарда урнашкан урманнар составына компенсация кишәрлекләрен сайлаганда, аларның мәйданы урман-парк зоналарында урнашкан урманнар составыннан һәм яшел зоналарда урнашкан урманнар составыннан чыгарыла торган кишәрлекләр мәйданын арттырды. Шул сәбәпле урман-парк зоналарында урнашкан урманнарның мәйданы – 545 гектарга, яшел зоналарда 117 гектарга артты.

1990 елда Зәй урманчылыгы территориясендә Кама Аланы поселогы янәшәсендә төзелә торган Татарстан атом электр станциясенә техник хезмәт күрсәтү максатларында Зәй шәһәре – Кама Аланы шәһәр тибындагы поселогы тимер юлы төзелде. 1993 елда Зәй урман хуҗалыгының урманнарны тәртипкә китерү нәтиҗәләре буенча тимер юл буендагы 500 м киңлектәге урман полосалары ике яклап саклагыч урманнар категориясенә – гомуми 2639 гектар гомуми мәйданда «саклагыч урман полосаларында урнашкан урманнар»га кертелде, шул исәптән элек «яшел зоналарда урнашкан урманнар» категориясендә булган урманнарның бер өлеше, – 268 гектар (Зәй кишәрлеге урманчылыгының 2 нче кварталының бер өлеше,

8 нче кварталының бер өлеше, 9 нчы, 17 нче кварталлары). Җәмәгатьчелек фикере басымы астында Татарстан АЭС төзелеше туктатылды, тимер юл полотносы эксплуатациягә тапшырылганчы ук сүтелде.

Зәй шәһәре – Кама Аланы ш.т.п. тимер юлы булмауга бәйле рәвештә, Зәй урманчылыгының элегрәк «саклаучы урман полосаларында урнашкан урманнар» буларак бүлеп чыгарылган урманнарын, шул исәптән Зәй шәһәре тирәли яшел зоналарга кертелгән 268 гектар мәйданлы урман кишәрлекләрен, 2016 елның 20 июнендәге 1 нче киңәшмәнең беркетмәсендә әлеге урман кишәрлекләрен, урманнарның тимер юллар буендагы саклагыч полосалар бүлеп чыгарылганчыга кадәр (1985 елда урманнарны тәртипкә китерү белешмәләре буенча), саклагыч категориягә кертү турында карар кабул ителде.

ТРда урманлы мәйданнар 1184,0 мең гектар тәшкил итә, элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда республиканың урман үсә торган җирләре 3,6 мең гектарга яки 0,67 процентка артты, шул рәвешле ТРда урман үсә торган җирләрнең гомуми мәйданы 17,46 процент тәшкил итә.

2009–2022 елларда урман культураларының мәйданы 2,2 процентка (7,0 мең гектарга) артты, күп очракта бу тоташмаган урман культураларын урманлы мәйданга күчерү хисабына башкарылды. Шулай ук 1,1 мең гектар һәлак булган үсентеләр мәйданының һәм агачлар киселгән урыннарның 1,9 мең гектарга артуы күзәтелә, әлеге хәлләр 2010 елгы корылыктан соң уздырылган санитария таләпләрен саклау максатларында мәҗбүри интенсив агач кисүләр белән бәйләп аңлатыла. Әрәмәлек мәйданнарын урманлы мәйданнарга кертү нәтиҗәсендә ачык һәм ташландык урыннарның мәйданы 1,3 мең гектарга кимеде.

Саклаучы (яр-сыза, кыр саклагыч) урманнар утыртканда, ябык тамыр системалы үсентеләр куллану тамырлану дәрәҗәсенең уртача нормадан югарырак булуын гарантияли, ТР Урман планы гамәлдә булганда ТРда урманнар артачак һәм 2029 ел азагына 17,6 процент тәшкил итәр дип күздә тотыла.

Тулаем алганда, төбәктә саклагыч урманнар зур әһәмияткә ия, чөнки төбәктә агач материалы әзерләү максатларында арендага алучылар тарафыннан урманнардан файдалану киң таралыш тапмаган, ә зур автомобиль юллары челтәре, күпсанлы торак пунктлар, үсеш алган авыл хуҗалыгы һәм сәнәгать төбәкнең гомуми экологик фонына зур басым ясый һәм якын киләчәктә саклаучы урманнарның мәйданнарын киметү мөмкин түгел.

Урман-парк зоналарында урнашкан урманнарның һәм яшел зоналарда урнашкан урманнарның чикләре ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планлаштырыла торган федераль һәм төбәк инвестиция программаларын гамәлгә ашыру максатларында урманнарның әлеге категорияләренең гомуми мәйданын киметмичә үзгәрәчәк.

1.8. Махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урманнар турында мәгълүмат

МСТТ урнашкан урманнарның хокукый режимы Россия Федерациясе Урман кодексының (алга таба – РФ Урман кодексы) 112 статьясы нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә. МСТТ урманнарын үзләштерү биотөрлелекне, тирәлек хасил итү, су саклау, саклау, санитария-гигиена, савыктыру һәм файдалы башка функцияләрне саклау максатларында, мондый файдалануны саклаучы урманнарның максатчан билгеләнеше һәм алар башкара торган файдалы функцияләр белән бергә гамәлгә ашыру мөмкинлеге шартын үтәп, бер үк вакытта урманнардан файдаланып гамәлгә ашырыла. РФ ТРЭМның 2021 елның 12 августындагы 558 номерлы боерыгы белән «МСТТ урнашкан урманнардан файдалану, аларны саклау, яңадан торгызу үзенчәлекләре» расланды.

Төбәктә МСТТ оештыруның һәм аларның эшләвенең төп максаты флора һәм фаунаның биологик күптөрлелеген, табигый системаларны, аларның төп биологик функцияләрен төгәл итеп һәм билгеле бер территория кишәрлегендә саклаудан гыйбарәт. МСТТ комплексын оештырудан тыш, әлеге максатка ирешү өчен ТРда даими рәвештә ТР Кызыл Китабы нәшер ителә. Бүгенге көндә сирәк очрый торган һәм юкка чыгу куркынычы янаган 635 төр: 230 төр хайван, 318 төр үсемлек һәм 87 төр гөмбә махсус саклануга алынды.

Үсемлекләрнең һәм хайваннарның сирәк төрләренең төп өлеше республиканың барлык территориясендә булдырылган МСТТ чикләрендә күзәтелә.

ТРда федераль әһәмияттәге МСТТ чикләрендә урнашкан урманнарга «Идел-Кама» дәүләт табигать биосфера тыюлыгының (алга таба – Идел-Кама тыюлыгы) һәм «Түбән Кама» милли паркының 30013 гектар мәйдандагы урманнары кертелгән. Күрсәтелгән объектлар РФ ТРЭМ карамагында тора.

2 федераль МСТТ тыш, республика урманнары чикләрендә төрле профильле төбәк МСТТ челтәре оештырылды. Урман фонды җирләре чикләрендә урнашкан МСТТ 26954,12 гектар мәйданда – 23 дәүләт табигать тыюлыгы, 15517,55 гектар мәйданлы 33 табигать һәйкәле кертелде.

Шулай ук республикада гомуми мәйданы 226052 гектарлы төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоологик (аучылык) тыюлыклары оештырылды, алар аучылык фаунасының тереклек итү урыннарын саклау, шулай ук кыргый хайваннарның исәбен арттыру максатларында булдырылды. Аучылык тыюлыкларына караган урман фонды җирләре чикләрендә урнашкан урманнарның мәйданы – 58,127 мең гектар, ул төбәктәге урманнарның гомуми мәйданының 4,6 процентын тәшкил итә.

Казан шәһәре чикләрендә 3572 гектар мәйданлы МСТТ урнашкан, шулардан мәйданы 3547 гектарлы «Аккош күле» шәһәр урманы урнашкан, шундагы

мәйданның 3547 гектары җирле әһәмияттәге МСТТ – «Аккош күле» шәһәр паркына кертелгән, ә 25 гектары төбәк әһәмиятендәге «Имәнлек массивы» табигать һәйкәленә карый.

Идел-Кама тыюлыгы территориясе биотөрлелеге белән сыйфатлана, анда Идел аръягы урман экосистемаларының барча спектры бар – ылыслы, катнаш һәм киң яфраклы урманнар, үләнле һәм сфагнумлы сазлыклар, комлы дала фрагментлары, урман күлләренең, кече елгаларның, шулай ук хәзерге вакытта Идел һәм Кама елгаларында җайга салынган төче су экосистемалары.

Идел-Кама тыюлыгы территориясендә барлыгы лимфа тамырлы 830 үсемлек теркәлгән, мүкләр – 170, суүсемнәр – якынча 600, лишайниклар – 240, гөмбәләр – 810, имезүчеләр – 56, кошлар – 230 (шул исәптән якынча 140 – оя коручы), сөйрәлүчеләр – 6, җир-су хайваннары – 10, балыклар – 40 төр.

Тыюлык ике районда урнашкан аерымланган ике кишәрлектән тора. Раифа кишәрлеге (Зеленодольск районы) – көньяк тайга урыны, кайбер өлешләрендә үсемлекләрнең дала төрләре аларны кысрыклап чыгара бара. Күп төрле нарат урманнары, имәнлекләр, катнаш урманнар, юкәлекләр, каенлыклар, усаклыклар, тугайда үсә торган зирек урманнары бар. Саралы кишәрлеге (Лаеш районы) – Идел һәм Кама елгалары тоташкан урында барлыкка килә торган урында табигый урман биләмәсе, нарат һәм юкә урманнарыннан һәм зур булмаган дала үсемлекләре кишәрлекләреннән тора («Лысая гора»).

Тыюлык тирәли тыюлык режимын тәэмин итү өчен Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының саклау зонасы турында нигезләмә раслау турында» 2002 елның 19 апрелендәге 217 номерлы карары нигезендә саклык зонасы булдырылды. Тыюлыкның саклык зонасы 2 км кадәр ераклыкка җәелгән, саклык зонасы чикләренең тасвирламасы Идел-Кама дәүләт табигать тыюлыгы турында нигезләмәдә бәян ителә.

2013 елда урманнарны тәртипкә китерү эшләре кысаларында тыюлык территориясендә урманнарның сан һәм сыйфат күрсәткечләре тәгаенләштерелде, гомуми запаслар һәм токымнар буенча урманнарның бүленеше турында мәгълүмат яңартылды.

Тыюлыкның гомуми мәйданы 10,1 мең гектар тәшкил итә, шуның урманлы мәйданы 9,2 мең гектар яки Татарстан территориясенең урманлы барлык мәйданының 0,8 процентын тәшкил итә. Урманлы җирләр мәйданыннан ылыслы урманнар өлешенә – 48,4 проценты, яфраклы йомшак токымнар өлешенә 50,0 проценты туры килә. Ләкин тыюлыкта агач күләменең гомуми запасы 3089,6 мең куб.метр була торып, ылыслы токымнар өлешенә 1644,9 мең куб.метр (53,2 проценты) туры килә, шуның 99,2 проценты – нарат. Яфраклы йомшак токымнардан агач материалы запасы буенча юкә өстенлек итә – 873,9 мең куб.метр.

Яшь төркемнәре буенча мәйданнарның бүленеше түбәндәгечә: яшь агачлар мәйданның 1 процентыннан азрак өлешен били, урта яшьтәге агачлар – 16,4 процент, өлгереп килүчеләр – 14,7 процент, өлгергән һәм картайган – 68,9 процент. Элеккеге ТР Урман планы белешмәләре белән чагыштырганда (яшь агачлар – 17,9 процент, урта яшьтәге – 54,0 процент, өлгереп килүче – 9,7 процент, өлгергән һәм картайган – 18,4 процент), агачларның уртача яше кисәк үсеп китүе күзәтелә, ул хәзерге вакытта 105 ел тәшкил итә, бу исә 2013 елда урманнарны тәртипкә китерү материалларында күрсәтелгән тыюлык режимын тайпылмыйча үтәү нәтиҗәсе булып тора.

2017 елда ТР Хөкүмәте ярдәмендә, РФ ТРЭМ белән берлектә, ак барс популяциясен торгызу максатларында ак барсларны үрчетү һәм үстерү буенча төбәкара үзәк оештырылырга тиешле урын билгеләнде, ул Идел-Кама тыюлыгының Саралы кишәрлеге булды, автомобиль юлларыннан һәм торак пунктлардан ерак тора, шуңа бәйле рәвештә антропоген басымга азрак дучар ителә. Планлаштырыла торган үзәкнең төп максаты яңа туган барслар өчен табигый шартлар тудырудан һәм иректә яшәү өчен кирәкле төп күнекмәләрне тәрбияләүдән гыйбарәт. Красноярск крае Хөкүмәте белән алдан килешү буенча, яшь мәчеләр билгеле бер яшенә җиткәч тереклек итүенең табигый ареалына – Саян-Шушенск тыюлыгы территориясенә җибәреләчәк.

«Түбән Кама» милли паркы ТРның төньяк- көнчыгышында Көнчыгыш Кама алды һәм Көнчыгыш Кама аръягы чикләрендә, Кама елгасы һәм аның кушылдыклары булган Тойма, Криуша, Танай, Шилнә үзәнлегендә урнашкан. Паркның төп максаты ТРның уникаль табигать комплексларын, флора һәм типологиясе буенча иң бай урман биләмәләрен һәм тугайлыктагы болын бергәлекләрен саклаудан һәм торгызудан һәм алардан фәнни, рекреация, мәгърифәт һәм мәдәният максатларында файдаланудан гыйбарәт.

Түбән Кама сусаклагычы ярдәмендә милли паркның территориясе мөстәкыйль аерымланган өлешләргә – Алабуга кишәрлеге урманчылыгына һәм Чаллы кишәрлеге урманчылыгына бүленә.

Милли парк территориясендә җирле табигый, тарихи-мәдәни һәм башка үзенчәлекләрне исәпкә алып, дифференциацияләнгән махсус саклык режимы билгеләнгән, аның нигезендә тыюлы, махсус саклана торган, рекреацион, хуҗалык билгеләнешендәге тиешле функциональ зоналар бүлеп чыгарылган.

Милли парк составына кертелгән территория чикләрендә түбәндәге табигый-ландшафт комплексларын бүлеп чыгарырга мөмкин: урман биләмәләре – Кызыл Тау (Чаллы кишәрлеге урманчылыгы), Зур Наратлык, Кече наратлык, Танай урманы (Алабуга кишәрлеге урманчылыгы), тугай-болынлы – Кама елгасы тугаеның Алабуга һәм Танай өлешләре (алар тиешле торак пунктлар исеме белән аталган), кече елгаларның үзәннәре һәм торак пунктлар территорияләре.

2016–2017 елларда уздырылган урманнарны тәртипкә китерү (ревизия чоры 24 ел тәшкил итте) милли паркның биоресурслары торышы турында актуаль картинаны күрсәтә. Милли паркның территориясенең 90,3 процентында урман үсә, 16 826 гектар агач материалы запасының 3766,4 мең куб.метры туры килә, бер гектарга уртача запас күрсәткече 326 куб.метр тәшкил итә һәм агач материалы запасының гомуми күләменнән иң зур өлеше наратка туры килә – 72,4 процент. 2009 елда, үсентеләрнең уртача запасы гектарына 232 куб.метр булганда, нарат милли парктагы агач материалы күләменең 60 процентын алып тора иде, агачларның уртача яше (78 ел), тыюлык режимын саклаган очракта, милли парктагы агач материалы күләмен алга таба үстерү турында сүз алып бару мөмкинлеген бирә.

«Махсус сакланучы табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Махсус сакланучы табигать территорияләренең аерым категорияләренең саклык зоналарын оештыру, аларның чикләрен билгеләү, мондый зоналар чикләрендә җир кишәрлекләрен һәм су объектларын саклау һәм алардан файдалану режимын билгеләү кагыйдәләрен раслау турында» 2015 елның 19 февралендәге 138 номерлы карары нигезендә «Түбән Кама» милли паркы чикләренә тоташып торучы җир кишәрлекләрендә һәм су өслегендә МСТТ тискәре антропоген йогынтыларны бетерү өчен, шулай ук кыйммәтле культура ландшафтларын һәм табигый комплексларны, микобиотаның, үсемлекләрнең һәм хайваннарның сирәк төрләре яши торган урыннарны, милли парк чикләрендә урнашкан тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне саклау өчен җайга салына торган хуҗалык эшчәнлеге режимы белән саклык зонасын оештыру планлаштырыла.

Милли паркның проектлана торган саклык зонасы «Түбән Кама» милли паркының табигый тышкы чикләрен юдыра торган Түбән Кама сусаклагычы акваториясе өлешләрен һәм башка милекчеләрнең җирләрен үз эченә ала. Проектлана торган саклык зонасының киңлеге милли паркның барча тышкы периметры буйлап 1000 метр тәшкил итә. Шулай ук планлаштырыла торган саклык зонасы составына милли парк эчендәге урыннар да керә: Алабуга кишәрлеге урманчылыгы буенча – гомуми мәйданы 318879 кв.метр 50 кишәрлек, Чаллы кишәрлеге урманчылыгы буенча – гомуми мәйданы 448725 кв.метрлы 110 кишәрлек.

Проектлана торган саклык зонасының мәйданы районнар буенча түбәндәгечә тәшкил итә: Тукай районы – 59409494 кв.метр, шул исәптән эчке кишәрлекләр – 448725 кв.метр (110 кишәрлек); Алабуга районы – 100348360 кв.метр, шул исәптән эчке кишәрлекләр – 318879 кв.метр (50 кишәрлек); Менделеевск районы – 19847326 кв.метр; Түбән Кама районы – 10306793 кв.метр; Чаллы шәһәре – 1943282 кв.метр; Алабуга шәһәре – 12264440 кв.метр. «Түбән Кама» милли паркы буенча барлыгы – 20411969 кв.метр; шулардан су фонды – 75449611 кв.метр.

МСТТ чикләрендә урнашкан урманнар турында белешмәләр әлеге ТР Урман планына 5 нче кушымтада бирелде.

1.9. Татарстан Республикасы Урман планын эшләүнең методологик һәм методик үзенчәлекләре

ТР Урман планын эшләүнең методологик һәм методик үзенчәлекләре турында мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 6 нчы кушымтада бирелде.

II бүлек. Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалануны оештыру, урманнарны саклау, торгызу буенча чараларның үтәлүен һәм урманнарның сыйфатламалары үзгәрүен бәяләү

2.1. Урманнардан файдалану төрләре буенча урманнардан файдалануда планлаштырылган күләмнәргә ирешүне бәяләү

Урманнардан хуҗалык тармакларының төрле ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм соралган һәм зарури продуктларны алу максатларында юридик затлар һәм халык тарафыннан файдалану шулай ук урманнарны саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс керемнәренең төп чыганаклары булып тора.

Урманнардан файдалану төрләре Россия Федерациясе Урман кодексының 25 статьясында билгеләнгән, төбәктә барлык төрләр буенча диярлек теге яки бу күләмдә урманнардан файдаланыла. ТР Урман планы гамәлдә булачак чорда түбәндәге төрләр буенча файдалану планлаштырыла: агач материалы әзерләү, агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм җыю, аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру, авыл хуҗалыгы алып бару, фәнни-тикшерену эшчәнлеген, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру, рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру, урман плантацияләре булдыру һәм аларны эксплуатацияләү, җимешле, җиләкле, декоратив урман үсемлекләре, дару үләннәре үстерү, урман материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү, җир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләре башкару, файдалы казылма ятмаларын өйрәнү, сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү, дини эшчәнлекне гамәлгә ашыру, РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка эшләр.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалануның планлаштырылган һәм фактик күләмнәре турында тулырак мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 7 нче кушымтада күрсәтелде.

Агач материалы әзерләү максатларында урманнарны арендага алучылар берничә урманчылыкта урнашкан, болар: Әгерҗе, Әлмәт, Зәй, Кызыл Йолдыз

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорга агач материалы әзерләү нәтиҗәсендә урманнардан файдалануның планлаштырылган күләме 22715,7 мең куб.метр тәшкил итте, урманнардан файдалану нәтиҗәсендә әзерләнгән агач материалының фактик күләме – 6871,2 мең куб.метр.

Агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм җыю, асылда яңа ел бәйрәмнәре өчен 600 мең данә күләмендә чыршы әзерләү планлаштырылган иде, 2009 елдан башлап 2022 елга кадәр 277,7 мең төрле эш башкарылды. Агач булмаган урман

ресурсларының башка төрләрен җыю һәм сату планлаштырылмады һәм башкарылмады.

Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру 22 урманчылыкта гамәлгә ашырыла, әлеге максатларда урманнардан файдалануның гомуми күләме элеккеге ТР Урман планы гамәле вакытында 1331520 гектар яки планлаштырылган 2809304 гектарның 47,4 процентын тәшкил итте. Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында ел саен файдаланыла торган урманнарның мәйданы арта бара һәм 2017 елда файдалану күләме элеккеге ТР Урман планында планлаштырылганның 59,5 процентын тәшкил итте.

Төбәктә авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрне үзләштерү күләме җитәрлек булмауга бәйле рәвештә авыл хуҗалыгын алып бару максатларында урманнардан файдалану күренеше таралмаган. Авыл хуҗалыгын алып бару өчен урманнардан файдалануның иң зур өлеше бары тик күпсанлы умартачылар тарафыннан умартачылык өчен генә файдаланыла. Әлеге эшчәнлек төре буенча урманнардан файдалану күләме элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда 6638,3 гектар яки планлаштырылганның 38,5 процентын тәшкил итте. 2023 елның 1 гыйнварына авыл хуҗалыгын алып бару максатларында файдаланыла торган урманнарның гомуми мәйданы 390,3 гектар яки урман фонды җирләренең гомуми мәйданының 0,03 процентын тәшкил итә.

Урманнардан фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында файдалану 2022 ел белешмәләре буенча өч урманчылыкта (Лаеш, Лубян, Саба) гомуми 74333,3 гектар мәйданда алып барыла, бу исә элеккеге ТР Урман планында планлаштырылганнан 6,2 процентка артык, әлеге файдалану төре буенча урманнардан файдалануның гомуми күләме элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда 558682,7 гектар яки планның 79,8 процентын тәшкил итте.

Лубян урманчылыгындагы урман кишәрлекләре көллият студентларына белем бирү процессын оештыру максатларында Лубян урман-техник көллиятенә даими (вакыты чикләнмичә) файдалануга тапшырылды.

ТР Министрлар Кабинетының 2007 елның 20 апрелендәге 580-р номерлы боерыгы нигезендә, Казан дәүләт аграр университеты студентларына белем бирү базасын оештыру, гамәли дәресләр уздыру, эш күнекмәләре алу максатларында, «Шәһәр яны урман хуҗалыгы» һәм «Саба урман хуҗалыгы» дәүләт учреждениеләре базаларында өйрәтү-сынау хуҗалыклары оештырылды. Әлеге максатларда Министрлык күрсәтмәсе нигезендә Лаеш, Саба урманчылыклары урман кишәрлекләре – даими (вакытын чикләмичә) файдалануга, Зеленодольск урманчылыгында арендага тапшырылды, биредә ТР УСОҮ, дендрология бакчасы, шулай ук Татарстан урман сынау станциясе тарафыннан 1970 елларда нигез салынган агачларны эзлекле кисү буенча сынаулар уздыру өчен урман кишәрлекләре

урнашкан. Лаеш урманчылыгында хәрби частькә урман кишәрлекләре – даими (вакытын чикләмичә), Саба урманчылыгында «Саба өйрәнү-сынау урман хуҗалыгы» дәүләт бюджет учреждениесенә файдалануга бирелде.

Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру нигездә зур шәһәр агломерацияләренә якын урнашкан җирләрдә алып барыла (Шәһәр яны, Лаеш, Әлмәт, Түбән Кама, Зеленодольск урманчылыклары). Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалануның гомуми күләме 20092,9 гектар булган, бу исә планлаштырылганның 93,6 процентын тәшкил итә.

Урман үсемлекләренең (үрентеләрнең, чәчкеннәрнең), утырту материалының гомуми күләме 237522 мең данә планлаштырылган иде, ләкин фактик күләме 168674,9 мең данә (71,0 процент) генә тәшкил итте, әлеге күләм урман торгызу фондын агач утырту материалы белән тәэмин итү өчен җитәрлек.

Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү эшләре нигездә төбәкнең барлык көньяк-көнчыгыш өлешендә (Азнакай, Әлмәт, Бөгелмә, Зәй, Кәләй, Лениногорск, Нурлат, Чирмешән урманчылыкларында) тизләнеш белән гамәлгә ашырыла. Бу максатларда урманнардан файдалануның гомуми күләме элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда 102073,5 гектар яки планлаштырылганның 309,2 процентын тәшкил итте, ә 2022 елда 11451,3 гектар булды, шулай ук планлаштырылган күләмнең 97,7 процентка артуына китерде.

Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары һәм терминаллар, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү максатларында урманнардан файдалану күләме 2009–2018 еллар чорында шулай ук планлаштырылган күләмнән 1516,5 процентка артып китте һәм 3760,9 гектар тәшкил итте, ә 2022 ел дәвамында артым дәрәҗәсе элеккеге ТР Урман планында планлаштырылганнан 414,1 процентка артты һәм 189,7 гектар тәшкил итте.

Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү өчен 62846,5 гектар мәйданда урман файдаланылды, бу исә планлаштырылганның 42,9 процентын тәшкил итә.

Урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын төзү һәм эксплуатацияләү: элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда 15 гектар мәйданда планлаштырылган иде, әмма бу чорда бу төр кулланылмады.

Урман плантацияләре булдыру һәм аларны эксплуатацияләү, җимешле, җиләкле, декоратив урман үсемлекләрен, дару үләннәрен үстерү, дини эшчәнлек башкару кебек урманнардан файдалану төрләре, РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка төрләр элеккеге ТР Урман планында планлаштырылмады, ләкин ул гамәлдә булган чорда гомуми файдалану күләме, тиешенчә, 255,6 гектар, 493,4 гектар, 104,2 гектар, 51083,5 гектар тәшкил итте.

Урманнардан файдалануның гомуми планлаштырылган күләмен төрле үлчәү берәмлекләре (алга таба – үлч. бер.) аркасында чын күрсәткечләр белән чагыштыруы мөмкин түгел, әмма эшчәнлекнең өч төре буенча гына урманнардан файдалануның фактик күләменең планлаштырылганнан артып китүе билгеләнә.

2.2. Урманнарны фактик үзләштерүгә һәм агач материалы алуның мөмкин булган күләменә анализ

Максатчан билгеләнеш төрләре буенча ТР урманнары эксплуатация һәм саклык урманнарына бүленгән, шуңа күрә төбәк урманнарында агач материалы әзерләү, булган чикләүләргә бәйле рәвештә, агач кисүнең мөмкин булган барлык төрләре буенча алып барыла.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда агач кисү төрләре һәм хуҗалык секцияләре буенча агач материалы алуның фактик һәм мөмкин булган күләме мәгълүматлары әлеге ТР Урман планына 8 нче кушымтада бирелде.

Гамәлдә булган чорда элеккеге ТР Урман планында агач әзерләүнең гомуми планлаштырылган күләме 22715,7 мең куб.метр тәшкил итте, агач кисүнең барлык төрләре буенча агач материалы әзерләүнең фактик күләме, шул исәптән урман кишәрлекләрен арендага алучы затлар көче белән, 6871,2 мең куб.метр яки агач әзерләүнең гомуми планлаштырылган күләменең 30,2 процентын тәшкил итте. Әзерләнгән агач материалының гомуми күләменнән, өлгергән һәм картайган агачларны кисү барышында – 1917,8 мең куб.метр (планның 13,5 проценты), урманнарны тәрбияләү максатында агач кисүдә – 2055,6 мең куб.метр (планның 33,6 проценты), зарарланган һәм һәлак булган агачларны кискәндә – 2333,0 мең куб.метр (планның 218,9 проценты), урман, урман эшкәртү инфраструктурасы һәм урман инфраструктурасы оештыруга бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү өчен билгеләнгән урман кишәрлекләрендә агачларны кискәндә, барлык урманчылыклар буенча 564,8 мең куб.метр (планның 43,7 проценты) әзерләнде.

Әзерләнгән агач материалының гомуми планлаштырылган күләменнән, өлгергән һәм картайган агач кисү барышында 14237,9 мең куб.метр әзерләү планлаштырылды, агач әзерләүнең фактик күләме 1917,8 мең куб.метр яки өлгергән һәм картайган агачларны кискәндә файдалану өчен исәпләнгән диләнке мәйданының 13,5 процентын тәшкил итте. Өлгергән һәм картайган агачларны кисү барышында әзерләнгән агач материалының гомуми күләменнән ылыслылар өлешенә 216,6 мең куб.метр туры килә, исәпләнгән диләнкене үзләштерү мәйданы – 33,6 процент, яфраклы каты агач материалы әзерләү күләме 46,7 мең куб.метр тәшкил итә, бу исәпләнгән диләнкенең 4,9 проценты дигән сүз, яфраклы йомшак агач материалын әзерләү күләме – 1654,5 мең куб.метр яки исәпләнгән диләнкенең 13,1 проценты.

Өлгергән һәм картайган агачларны кисү барышында әзерләнгән агач материалы күләменең иң зур күрсәткече (210,5 мең куб.метр) – Әгерҗе урманчылыгында, бирედә республиканың урманнарны агач материалы әзерләү максатында файдаланучы зур биш арендаторының икесе урнашкан, шулай ук өлгергән һәм картайган агачларны кисү буенча агач материалы әзерләүнең зур Нурлат урманчылыгында – 206,5 мең куб.метр, Саба урманчылыгында – 180,2 мең куб.метр. Өлгергән һәм картайган агачларны кисү буенча файдалану өчен исәпләнгән диләнкене үзләштерүнең иң зур күрсәткече Кама урманчылыгында – 51,5 процент, иң түбән күрсәткеч Бөгелмә урманчылыгында – 2,9 процент. Хуҗалык итү ягыннан аеруча кызыктыргыч булуы сәбәпле, өлгергән һәм картайган агачларны кисү буенча ылыслы хуҗалык секциясе – 33,6 процентка, яфраклы йомшак агачлар буенча – 13,1 процентка, ә яфраклы каты, урман булдыручы төп яфраклы каты токымнарга – имән һәм өрәңгегә ихтыяҗ булмау сәбәпле, 4,9 процентка үзләштерелгән.

Өлгергән һәм картайган агачларны кисү өчен файдалануга исәпләнгән диләнкене үзләштерүнең шундый түбән күрсәткечләренә, барыннан элек, берничә сәбәп бар. Аларның берсе 2 агач материалы әзерләү максатларында арендага алынган урман кишәрлекләренең аз санда булуы (урман фонды җирләре мәйданнарының 4 проценты), чөнки Татарстан урманнары һәркайда торак пунктлар һәм су объектлары, автомобиль трассалары буйларында аерым-аерым, барыннан элек, саклык һәм тирәлек булдыру кыйммәтенә ия булган урман кишәрлекләрендә тәкъдим ителә. Икенче сәбәп булып торак пунктларны һәм сәнәгать объектларын газлаштыру тора, ул төбәк буенча уртача 90 проценттан артып китә, бу уңайлы шартларда яшәргә мөмкинлек бирә, әмма түбән сортлы утын агачына ихтыяҗны киметә. Шулай ук урман хуҗалыкларының арендага алынмаган территорияләрдә өлгергән һәм картайган агачларны кисүгә законлы хокукы булмау файдалану өчен исәпләнгән диләнкене тулысынча үзләштерү мөмкинлеген бирми.

Урманнарны тәрбияви кисүләр вакытында әзерләнгән агач материалы күләме 2055,6 мең куб.метр тәшкил итте, шул исәптән ылыслы утыртмалар өлешенә 1078,1 мең куб.метр (52,4 процент) туры килә, яфраклы каты токымнар 75,0 мең куб.метр (3,6 процент) тәшкил итә, яфраклы йомшак токымнар – 902,4 мең куб.метр (44,0 процент). Саба һәм Кама урманчылыкларында тәрбияви кисүләр вакытында агач материалы әзерләү күрсәткечләре 317,0 мең куб.метр һәм 185 мең куб.метр тәшкил итә, ул урманчылыклар арасында иң зур күрсәткеч булып тора.

Зарарланган һәм һәлак булган агачларны кискәндә әзерләнгән агач материалының фактик күләме, Лениногорск, Шәһәр яны, Лубян урманчылыкларыннан тыш, ТРның барлык урманчылыкларда диярлек элеккеге ТР Урман планында планлаштырылган күләмнән күп тапкырлар артып китте, бу 2010 елгы корылык һәм бозлану нәтиҗәсе булды, алардан, барыннан элек, төбәкнең төньяк өлешендә – урман булдыручы токымнардан чыршы, көньяк-көнчыгыш өлешендә –

каен һәм республиканың үзәк өлешендә имән зыян күрде. Әгәр 2010 елда санитария максатларында агач кисү вакытында агач материалы әзерләү күләме 135,9 мең куб.метр тәшкил итсә, 2012 елда, зәгыйфьләнгән агачлар массакүләм корый башлагач, әзерләнгән агач күләме 241,4 мең куб.метр тәшкил итте, үсеш 2014 елга чаклы дәвам итте, ә аннары кими башлады. Ләкин Мамадыш, Әгерже, Азнакай, Нурлат, Зәй, Бөгелмә урманчылыкларында табигать күренешләре нәтиҗәсендә зыян күргән һәм санитария-савыктыру чараларын үткәрүгә мохтаҗ булган урман кишәрлекләре бу урманчылыкларда санитар-савыктыру чараларының югары, еллык күләме турында сөйләргә җирлек бирә.

Урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы оештыруга бәйле булмаган объектларны төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү өчен билгеләнгән урман кишәрлекләрендә агачларны кискәндә агач материалын әзерләү, нигездә, урманнардан башлыча җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү буенча эшләр башкару максатларында файдаланылган Әлмәт (145,1 мең куб.метр), Кәләй (101,4 мең куб.метр), Лениногорск (59,7 мең куб.метр), Чирмешән (74,0 мең куб.метр) кебек урманчылыкларда линияле объектларның саклык зоналарындагы агачларны кисү нәтиҗәсендә гамәлгә ашырылды.

2.3. Урманнарны саклау, урманнарны янгыннардан саклауны оештыру чаралары

Ел саен ТР Министрлар Кабинеты карары белән ТР территориясендә урманнарны янгыннардан саклау өлкәсендә эш оештыру буенча чаралар планы раслана. Әлеге карар белән урманнарда янгын куркынычсызлыгын бозу очракларын кисәтү һәм янгын куркынычсызлыгын пропагандалау буенча чараларны гамәлгә ашыру өчен кирәкле министрлыклар һәм ведомстволар эшчәнлеге оештырыла. Министрлык, ТР Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигать бәла-казаларыннан килгән зыянны бетерү буенча РФ министрлыгының ТР буенча баш идарәсе һәм ТР Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы арасында урман янгыннарын кисәтү һәм сүндерү өлкәсендә хезмәттәшлек алып барыла, ул 2011–2019 елларда төбәк урманнарында урман янгыннары барлык килү һәм таралудан саклап калу мөмкинлеген бирде.

«Урман янгыннары үзәге» ДБУ базасында төзелгән диспетчерлык идарәсенең төбәк пункты, шулай ук 5 данә күләмендәге III типтагы урман-янгын станцияләре (алга таба – ЯХС), 20 данә күләмендә II типтагы ЯХС челтәре төбәк урманнарында янгын белән бәйле хәлне тикшереп торуны тәэмин итә.

II типтагы әлеге 20 ЯХС территориаль урнашу урыннары буенча урманчылыклар чикләрендә урман янгыннарын ачыклау һәм сүндерү эшчәнлеген

башкаралар, ә III типтагы 5 ЯХС янәшә урнашкан урманчылыклар территориясен өстәмә рәвештә колачлыйлар. II типтагы ЯХС территорияләре ягыннан Татарстан Республикасында булган 31 районара урманчылыкның 17се чикләрендә урнашканнар. Гамәлдә булган III типтагы ЯХС башлап 12 урманчылыкка кадәр булган аралык, урман-янгын формированиеләре дислокациясеннән тыш, 90–200 км кадәр җитәләр, бу төрле яныл китү очракларына йогынты ясау вакытын шактый дәрәҗәдә арттыра. Һава шартларына һәм билгеләнгән янгын куркынычы классына карап, әлеге урманчылыкларның территориясе урман янгыннары барлыкка килү хәтәрлеге югары булган зонада торалар.

Бәян ителгәннәрне исәпкә алып, алга таба урман-янгын формированиеләреннән ерак торучы урманчылыкларда өстәмә рәвештә 12 данә күләмендә II типтагы ЯХС булдыру кирәк.

РФ Урман кодексының 53 статьясы нигезендә, Министрлык, элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында, урман фонды җирләрендә урман янгыннарын кисәтүгә, аерым алганда, 34221 километр озынлыгында янгынга каршы минераллаштырылган полосалар булдыруга, 65823,1 километр озынлыгында янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистартуга һәм яңартуга юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрде, бу элеккеге ТР Урман планында күрсәтелгән күләмнәрнең 149,5 процентын һәм 98,2 процентын тәшкил итә. Әлеге чаралар күбесенчә торак пунктлар янында һәм автомобиль трассалары буйлап уздырылды.

Урманнарны янгыннардан саклау өчен урман юлларын төзү буенча башкарылган эшләр күләме – 293,4 км, урманнарны янгыннардан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын төзәтү һәм реконструкцияләү – 1901 км, бу 125,9 процент һәм 95,1 процент тәшкил итә.

Янгыннарны кисәтү максатларында чыбык-чабык, урман түшәмәсен, коры үләнне һәм урмандагы тиз кабынучан башка материалларны яндыру 3600 гектар мәйданда башкарылды, ул планның 90,0 процентына туры килә.

Элеккеге ТР Урман планында урман ызаннарын чистарту, янгынга каршы өзеклекләрне карап тоту планлаштырылмады, әмма 1320 км мәйданда эш башкарылды.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булганда урманнарны янгыннан саклау буенча уздырылган чараларның гомуми саны, шулай ук киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга планнар әлеге ТР Урман планына 9 нчы кушымтада бирелде.

Әлеге бүлекчәдә, киләсе бүлекчәләрдә һәм әлеге ТР Урман планы кушымталарында киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга билгеләнгән барлык чаралар РФ ТРЭМның «Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарына тапшырылган Россия Федерациясенең

аерым вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча чаралар исемлеген раслау турында» 2019 елның 6 августындагы 529 номерлы боерыгына нигезләнеп китерелде.

2.4. Урманнарны саклау чаралары

Татарстанда урманнарның торышына тискәре йогынты ясаучы факторларны күзәтүне, урманчылыкларның оператив хисаплары һәм урман патологиясе буенча агымдагы тикшерену мәгълүматлары буенча, Министрлык, шулай ук урман патологиясе буенча дәүләт мониторингы һәм урман патологиясе буенча тикшеренүләр нигезендә «Рослесозащита» ФБУ филиалы – «ТР Урманны саклау үзәге» гамәлгә ашыра.

Урман патологиясе буенча тикшеренүләр, урман патологиясе буенча дәүләт мониторингы мәгълүматлары һәм урманнарны үзләштерү проектлары нигезендә санитария-савыктыру чараларын планлаштыру һәм үтәү гамәлгә ашырыла.

Татарстан территориясендә агачларның зәгыйфьләнүенә һәм һәлак булуына китерүче төп факторлар булып тискәре һава шартлары йогынтысы, урман авырулары, энтомокорткычлар белән зарарлану тора.

Төп санитария-савыктыру чаралары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булганда 10349,5 гектарда эш башкарылды – агачларны чүпләрдән чистарту, ликвидлы булмаган агачларны җыештыру, санитария максатларында тоташтан агач кисү – 93937,4 гектар, санитария максатларында тоташтан агач кисү – 7026,9 гектар, санитария максатларында сайлап агач кисү – 51072,8 гектар. Моннан тыш, профилактика, шул исәптән биотехник чаралар, шулай ук зарарлы организмнарның чыганакларын химик һәм микробиологик алымнар белән локальләштерү һәм бетерү чаралары үткәрелде. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорга, бөҗәк ашаучы кошлар һәм башка хайваннарның тереклек һәм үрчү шартларын яхшырту максатларында, республиканың барлык урманчылыкларында профилактик чаралар үткәрү ниятләнә. Әлеге максатларда урманчылыкларның урман хуҗалыгы регламентларында диләнкеләрне чикләү һәм кисү вакытында сакланырга тиешле буфер зоналарының зурлыгын күрсәтеп, биологик төрлелек объектлары билгеләнде.

Биологик төрлелек объектларына куышлы, зур кош оялары булган агачлар, зур кырмыска оялары керә. Әлеге объектларны саклап калу бөҗәк ашаучы кошлар һәм хайваннарның яшәү урыннарын саклау юлы белән корткычлар санын киметү мөмкинлеген бирәчәк.

Буфер зоналары чикләрен саклаудан тыш, культивацияләнә торган токымнар белән катыштыру схемасына куаклыклар кертү юлы белән, нектарлы үлән үсемлекләрен чәчү планлаштырыла, бу табигый энтомофаг функцияләрен башкарырга сәләтле бөҗәк ашаучы кошлар һәм хайваннар өчен азык базасын арттыру мөмкинлеген бирәчәк.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарны саклау буенча уздырылган чаралар буенча башкарылган эшләрнең гомуми күләме, шулай ук киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга планнарда каралган эш күләме әлеге ТР Урман планына 10 нчы кушымтада бирелде.

2.5. Урманнарны яңадан үрчетү чаралары

Төбәктә урманнарны яңадан үрчетү эшләре урман утырту, катнаш урман торгызу һәм урманның табигый яңарышына булышлык күрсәтү (киселгән мәйданнарда кыйммәтле агач токымнарының тиз арада яңадан үсүен тәэмин итүче шартлар тудыру) ысулы белән үткәрелә. ТР Урман планы гамәлдә булган киләче чорда урманнарны яңадан үрчетү ысуллары элеккечә калачак.

Урман үсү шартларына карап, ТР Урман планы гамәлдә булган алдагы чорда культивацияләнә торган токымнар сыйфатында ТРда түбәндәге агач токымнары файдаланылды: нарат – 54 процент, чыршы – 23 процент, карагай – 3 процент, имән – 5 процент, корычагач – 1 процент, каен – 9 процент, тирәк – 4 процент, юкә – 1 процент.

Урман культураларын утыртканда токымнарны катыштыру күп еллар дәвамында классик схема нигезендә башкарыла, утырту механик һәм кул ысулы белән башкарыла.

Кайбер урманчылыкларда төп урман барлыкка китерүче токым булып усак тора. Аның үзагачы тулысынча кулланыла һәм сатыла, ә хуҗалык алып бару урманнарны карап тоту һәм торгызу чаралары ярдәмендә югары продуктлы усак үрентеләрен максатчан үстерүгә нигезләнә.

Шуңа күрә төбәктә нарат, чыршы, карагай, имән, корычагач, каен, усак, тирәк, юкә хуҗалык итүдә иң кирәкле токымнар булып санала.

Утырту материалы үстерү эшләре, урман питомнигының эш проекты нигезендә урман хуҗалыкларына беркетелгән, урманчылыклардагы даими питомникларда, шулай ук ябык тамыр системалы көлшәләрнең Татарстан Республикасы Урман селекция-орлыкчылык үзәгендә (алга таба – ТР УСОҮ) уздырыла.

ТР Урман планы гамәлдә булган алдагы чорда үстерелгән стандарт утырту материалы (көлшә) саны 120764,3 мең данә тәшкил итте, шул исәптән ябык тамыр системасы белән – 60 000 мең данә, ә үрентеләр – 35108,6 мең данә.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарны ясалма ысул белән торгызу 16369,0 гектар мәйданда үткәрелде, бу планлаштырылганның 75,3 процентын тәшкил итә, тик кирәкле мәйданнарга ясалма рәвештә агач утырту өчен шул да житәрлек, чөнки өлгергән һәм картайган агачларны кисү каралган диләнкеләр мәйданы, төбәк буенча уртача алганда, 13,0 процент тәшкил итте.

Урман культураларының уңышлы ялганып китүе һәм үсеше агротехник тәрбияләүгә һәм аның үз вакытында башкарылуына бәйле. Урман культураларын агротехник тәрбияләү 147615 гектар мәйданда үткәрелде.

Үрентеләр составында хуҗалык итү өчен кыйммәтле агач токымнары өлешен арттыру максатында яшь урманнарда сирәкләү һәм чистарту эшләре урманнарны кисүдә үрентеләрнең үсеше өчен аеруча мөһим чара булып тора. Республикада әлеге чаралар ел саен кимендә 2,6 мең гектар мәйданда үткәрелә, ә элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда башкарылган эшләр күләме 73683,6 гектар булды, ул элеккеге ТР Урман планында планлаштырылган күләмнең 84,5 процентын тәшкил итә.

Өлгерү яшенә кадәрге ин яхшы агачларның үсешен көчәйтү өчен уңай шартлар тудыру максатында, элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда сайланма һәм тоташ агач кисү 52750,3 гектар мәйданда үткәрелде, бу элеккеге ТР Урман планында каралган күләмнең 56,7 процентын тәшкил итә.

Урманны тәрбияләү максатларында агач кисү буенча башкарылган эшләр күләменең план күрсәткечләреннән тайпылу 2011–2018 елларда барлык урманчылыклар территорияләрендә урманнарны тәртипкә китерү эшләрен уздыруга бәйле, ул, законнарга үзгәрешләр кертүгә бәйле рәвештә, 2009 елның 1 гыйнварына элеккеге ТР Урман планында каралган әлеге эш төрләре күләменә төзәтмәләр кертүгә йогынты ясады.

Төбәктә урманнар санын арттыру – ТР Хөкүмәте һәм Министрлык үз алдына куйган мөһим максатларның берсе. Төбәктә урманнар санын арттыру әлеге максатка ирешү омтылышының көчле булуын күрсәтә, 2009 елның 1 гыйнварына ул 17,4 процент, ә 2023 елның 1 гыйнварына 17,5 процент тәшкил итә.

2010 елда ТР УСОҮ оештыру турында карар кабул ителде, ә 2012 елда Федераль урман хуҗалыгы агентлыгы һәм ТР Хөкүмәте җитәкчелеге ярдәме белән планнарны гамәлгә ашыруга ирешелде һәм Лесхоз поселогындагы Саба урманчылыгы базасында ТР УСОҮ ачылды.

ТР УСОҮ ябык тамыр системалы утырту материалын һәм ылыслы агач токымнарының генетик үзлекләре яхшыртылган орлыкларын җитештерү буенча заманча технологияләрдән файдаланып эш алып барыла торган, дөньякүләм дәрәҗәдәге югары технологияле, инновацияле комплекстан гыйбарәт. Корылманың гомуми мәйданы 11,3 гектар тәшкил итә, аңа гомуми мәйданы 1 гектарлы 4 теплица, 2,24 гектар мәйданда автомат күләгәләү системасы булган 8 өлгертү кыры, 1,08 гектар мәйданда автомат күләгәләү системасы булмаган 5 өлгертү кыры, шулай ук ылыслы агачлар орлыкларын максатчан чәчү буенча югары нәтиҗәле механизм керә.

Ябык тамыр системалы утырту материалының ялганып үсеп китү сәләте бик югары. Саклагыч агачлыклардан файдалану тәҗрибәсе коры һава шартларында да хәтта ябык тамыр системалы үрентеләрнең яхшы үсеп китүен күрсәтте.

Ябык тамыр системалы үрентеләр кулланып ел саен ТРның эш башкару өчен уңайсыз авыл хуҗалыгы җирләрендә 2200–2500 гектар мәйданда эрозиягә каршы саклагыч агачлар утыртыла, шул исәптән бу эш 670–700 гектар мәйданда чокыр-өем террасалары корып, текә ярларны террасалау юлы белән башкарыла. ТР буенча саклагыч агачларны һәм урман культураларын булдыруга ел саен, тулаем алганда, ябык тамыр системалы 8,2–8,5 млн. данә утырту материалы кулланыла.

«Саба өйрәнү-сынау урман хуҗалыгы» ДБУ орлыкларны үз көче белән әзерли, шул ук вакытта 20 т күркә эшкәртә. Орлыкларның сыйфатын ТР УСОҮ каршында төзелгән орлык лабораториясе хезмәткәрләре тикшереп тора. Әзерләнгән орлыкларның сыйфатын конкрет анализлау өчен, орлыклар «Рослесозащита» ФБУ филиалы – ТР Урманны саклау үзәгенең Татарстан урман-орлык станциясенә җибәрелә. Әзерләнгән орлыклардан 95 проценттан артыгы сыйфатның беренче классына туры килә.

Ябык тамыр системалы утырту материалы буенча эш тәҗрибәсен акрынлап үстереп, лаборатория хезмәткәрләрен җәлеп итеп, үсемлекләрне – агач токымнарын, декоратив куаклар һәм хәтта чәчәкләрне микроклонлау юлы белән үрчетү буенча масштаблы эш планлаштырыла. ТР урманнарында агачларның продуктивлыгын арттыру максатларында аеруча перспектив, тиз үсүче, тулы үзагачлы, авыруларга чыдам агач үсентеләрен сайлап алу һәм үрчетү ТР УСОҮ эшчәнлегендә мөһим юнәлеш булып тора.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарны яңадан үрчетүдә уздырылган чараларның гомуми күләме, шулай ук киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга план күләмнәре әлеге ТР Урман планына 11 нче кушымтада бирелде.

2.6. Урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү чаралары

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда җирләрне рекультивацияләү чаралары планлаштырылмады һәм үткәрелмәде. ТР Урман планы гамәлдә булган чорда алар, урманнарны үзләштерү проектлары һәм җирләрне рекультивацияләү проектлары нигезендә, аренда шартнамәләре сроклары тәмамланганнан соң, урманнан файдаланучылар тарафыннан үз акчалары хисабына гамәлгә ашырылачак.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урман үстерү чаралары планлаштырылмады һәм үткәрелмәде. Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга урман үстерү күләме әлеге ТР Урман планына 12 нче кушымтада бирелде.

2.7. Урманнар мәйданының һәм агач материалы запасының урман хасил итүче төп токымнар һәм куаклыклар буенча бүленеше

Максатчан билгеләнеш төрләре буенча бүлеп, 2018 елның 1 гыйнварына төбәктәге барлык урманнар мәйданының һәм агач материалы запасының бүленеше әлеге ТР Урман планына 13 нче кушымтада бирелде.

Республикада урманнар үскән җирләрнең гомуми мәйданы 2019 елның 1 гыйнварына 1188,6 мең гектар тәшкил итә, әлеге мәйданда агач материалының гомуми запасы – 212,3 млн.куб.метр, күрсәткечләр элеккеге ТР Урман планы мәгълүматларыннан 7,2 мең гектарга һәм 13,9 млн.куб.метрга артып китә.

2023 елның 1 гыйнварына республикада урман фонды территориясендә урман үсә торган җирләрнең гомуми мәйданы 1184,0 мең гектар тәшкил итә, әлеге мәйданда гомуми агач материалы запасы – 216,0 млн.куб.метр.

ТРның төп урман хасил итүче токымнары – нарат, чыршы, имән, өрәңге, юкә, каен, усак. Карама һәм пихта еш кына катнаш урманнарда ярдәмчел токым булып тора. Карагай, корычагач һәм тирәк өстенлек иткән урманнар – ясалма рәвештә утыртылган урманнар, өстәвенә, еш кына башка агач токымнарыннан башка. Соры зирек, кара зирек, агач тал, куак талы нигездә дымлы, кирәргә читен булган урыннарда үсә, тик төп урман хасил итүче токымнар белән бергә утыртылган урманнар составында да очрый. Утыртып үстерелгән кедр урманы «Идел-Кама» ДТБТ очрый.

Мәйданы һәм запасы буенча, республика урманнары нигездә — яфраклы йомшак токымнардан тора, алар өлешенә урманлы территорияләрнең 719,4 мең гектары һәм 130,8 млн.куб.метр агач материалы туры килә, бу төбәктәге гомуми урман запасының 60,6 процентын тәшкил итә. Әмма ләкин Арча, Әгерҗе, Исләйтар, Зеленодольск, Шәһәр яны, Лубян урманчылыкларында, «Идел-Кама» ДТБТ, «Түбән Кама» милли паркында ылыслы токымнар, башлыча нарат, агач материалының 40 процентын һәм аннан да артыгын тәшкил итә, ә республика буенча ылыслы урманнар үсә торган җирләрнең гомуми мәйданы – 271,1 мең гектар, агач материалының гомуми запасы – 58,6 млн.куб.метр.

Яфраклы каты токымнар республика буенча, гомумән алганда, нигездә ярдәмче агач токымнары, ләкин Буа, Кайбыч, Идел буе һәм Тәтеш урманчылыкларында аларның гомуми составтагы өлеше 30 процентны һәм аннан артыгракны тәшкил итә. Бу урманчылыклар Идел алдында урнашкан, урман-дала туфрагы белән беррәттән, анда соры урман һәм кара туфрак типлары да очрый. Төбәктәге яфраклы каты токымнар үсә торган урманнарның гомуми мәйданы – 193,5 мең гектар, агач материалының гомуми запасы – 26,6 млн.куб.метр.

Төбәктә агачларның уртача яше 54 ел тәшкил итә, саклагыч урманнарда бу күрсәткеч – 58 ел, эксплуатация урманнарында – 50 ел.

2023 елның 1 гыйнварына булган мәгълүматлар буенча, ТР урманнары җирләрендә агач материалының төп өч токымы өстенлек итә: 43,2 млн.куб.метр агач материалы запасы булган нарат һәм агач материалының гомуми запасы 40,8 млн.куб.метр булган усак һәм агач материалының гомуми запасы 48,9 млн.куб.метр булган юкә.

Нарат, саклагыч урманнарга каравы сәбәпле, агач материалы әзерләүгә бәйле хуҗалык эшләре чикләнгән яки бөтенләй тыелган урманчылыкларда төп агач токымы булып тора. Моны наратның уртача яшендәге аерма да – 11 ел – раслый, саклагыч урманнарда уртача яшь – 61 ел, эксплуатация урманнарында – 50 ел. Төбәктәге 15,7 мең гектар мәйданда нарат урманнары өлгергән һәм картайган агачларга кертелгән. Болар белән беррәттән, нарат республикада урманнарны ясалма торгызу өчен кулланыла торган төп токым булган, шуңа күрә яшь нарат агачларының мәйданы – 49,5 мең гектар, урта яшьтәге үсентеләр мәйданы – 86,9 мең гектар, үзагач запасы 24,0 млн куб метр (55,6 процент) тәшкил итә.

2011 елда урманнарны тәртипкә китерү инструкциясен раслаганчы, юкә өстенлек иткән республиканың барлык үсентеләре агачны әзерләү тыела торган махсус сакланылучы кишәрлекләргә кертелгән иде, бу юкә утыртмаларының гомуми артуына һәм агач запасын яшь төркемнәренә бүлүгә йогынты ясады. Өлгергән һәм картайган юкә запасы 30,7 млн куб.метр тәшкил итә (62,7 процент), бу барлык агач токымнары арасында иң югары күрсәткеч, ә юкәнең уртача яше – 72 ел һәм урманнарның максатчан билгеләнеше төренә бәйле рәвештә кискен аерылып тормый.

Каен һәм усак өстенлек иткән урманнар республиканың барлык районнарында очрый һәм 202,9 мең гектар һәм 238,0 мең гектар тәшкил итә, каенның агач материалы запасының гомуми күләме – 33,6 млн.куб.метр, усакныкы – 40,8 млн.куб.метр. Токымнар киселгән урыннарда һәм урман үсмәгән башка мәйданнарда ясалма рәвештә тыкшынудан тыш та яхшы яңара, бер төр агачлардан торган урманнар буларак та, төбәктә очрый торган барлык токымнар белән бергә катнаш урманнарда да үсә ала.

Яфраклы каты урманнарның гомуми мәйданында имән һәм өрәңге урманнарының гомуми агач запасы 26,1 млн.куб.метр күләмендә 189,1 мең гектар (98,1 процент) мәйдан били, әлеге токымнарның барлык агач материалы диярлек түбән товарлыклы һәм аңа утын рәвешендә генә ихтыяҗ бар. 1978–1979 еллардагы салкыннар, Татарстанның кайбер районнарында һава температурасы минус 50°С кадәр төшү нәтиҗәсендә, яфраклы каты токымнар суыктан ярылып, аеруча нык зыян күргән. Имәннең уртача яше – 63, өрәңгенеке 35 ел булуын, шулай ук төбәк торак пунктларын газлаштыруның артуын исәпкә алып, төп урман хасил итүче токымнарның катнашу өлешендә яфраклы каты токымнар күләме арта барачак.

Чыршылар өстенлек иткән урманнар нигездә ясалма үстерелгән һәм башлыча төбәкнең төньяк өлешендә, Россия Федерациясенең Европа өлешендәге ылыслы-киң

яфраклы (катнаш) урманнар районында 68,1 мең гектар мәйданда үсә. Әгәр якындагы елларда 2010 елгы корылыкка тиңдәш табигать аномалияләре булмаса, төбәктәге урманнар составында чыршының өлеше артачак.

2.8. Урманнар мәйданының агач токымы төркемнәре һәм яшь төркемнәре буенча бүленеш динамикасы

Оборона һәм куркынычсызлык зоналарында урнашкан урманнардан тыш, урманнар мәйданының урман хасил итүче төп токымнар буенча агач токымнары һәм яшь төркемнәре буенча бүленеше әлеге ТР Урман планына 14 нче кушымтада бирелде.

Төбәкнең урман хасил итүче төп токым урманнары (оборона һәм куркынычсызлык зоналарында урнашкан урманнардан тыш) гомуми мәйданы 2023 елның 1 гыйнварына 1183,5 мең гектар тәшкил итә, агач материалының гомуми запасы – 215930 мең куб.метр. Элеккеге ТР Урман планында шул ук күрсәткечләр, тиешенчә: 1180,1 мең гектар һәм 197244 мең куб.метр, урманнарда агачлар ешаю һәм агач материалының артуы барлык урманчылыкларда диярлек күзәтелә.

Әмма Әлмәт, Кәләй, Нурлат урманчылыкларында тискәре тенденцияләр күзәтелә, әйтик Чирмешән урманчылыгында урманнар үскән җирләрнең мәйданы – 0,6 мең гектарга, ә агач материалының күләме 168,9 мең куб.метрга кимегән. 2010 ел ахырында Татарстанның көньягында бозлы яңгыр явып узды, ул агачларга 3 сантиметрга кадәр калынлыктагы боз катуга китерде. Төбәкнең көньяк өлешендәге урманчылыкларда төп урман хасил итүче токым аеруча зыян күрде – 2010 елгы корылыктан һәм бозлы яңгырдан соң табигый рәвештә торгызу мөмкин булмаган каен урманнары корый башлады, бу барлык өч урманчылыкта диярлек зыян күргән һәм һәлак булган агачларны кискәндә әзерләнгән агач материалының гомуми күләме элеккеге Татарстан Республикасы Урман планында планлаштырганнан артып китте (әлеге ТР Урман планына 8 нче кушымта).

Барлык хуҗалык секцияләрендә яшь төркемнәре буенча мәйданнарның бүленеше түбәндәгечә: яшь үсентеләр өлешенә мәйданнарның – 17,6 проценты, урта яшьтәге агачлар өлешенә – 34,9 проценты, өлгереп килүче агачлар өлешенә – 16,1 проценты, өлгергән агачлар өлешенә – 24,6 проценты, картайган агачлар өлешенә 6,8 проценты туры килә. Элеккеге ТР Урман планы мәгълүматларына нигезләнеп, яшь төркеме буенча мәйданнарның бүленеше түбәндәгечә: яшь үсентеләр – 26,3 процент, урта яшьтәгеләр – 35,5 процент, өлгереп килүчеләр – 15,5 процент, өлгергәннәре – 19,5 процент, картайганнары – 3,2 процент.

Республика буенча, гомумән алганда, үсентеләрнең уртача яше акрынлап арту (бу шулай ук әлеге ТР Урман планына 15 нче кушымтада билгеләп үтелде) һәм файдалану өчен билгеләнгән диләнкедән тулысынча өлгермәгән һәм картаймаган

агачларны кисүгә исәпләнгән диләнкене (әлеге ТР Урман планына 8 нче кушымта) фактик үзләштерү хисабына, өлгергән һәм картайган агач материалларының үсеше күзәтелә.

Барлык төр токымнарда яшь үсентеләрнең гомуми мәйданы һәм запасы кимүе, ә өлгергән һәм картайган агачларда бу күрсәткечләрнең артуы күзәтелә. Яфраклы йомшак урманнарда өлгергән һәм картайган агачлар төркеменә караучы урманнарның мәйданы 63,4 мең гектарга артты, агач материалының гомуми күләме – 17263,4 мең куб.метр, яфраклы йомшак яшь үсентеләр мәйданы 28,7 мең гектарга кимеде, ә агач материалының күләме киму 1059,8 мең куб.метр тәшкил итте. Яфраклы каты һәм ылыслы агачларда охшаш хәл күзәтелә, әмма аерма – азрак.

2023 елның 1 гыйнварына агач токымнары төркемнәре буенча мәйданнар бүленеше түбәндәгечә: ылыслылар – 22,9 процент, яфраклы каты токымнар – 16,3 процент, яфраклы йомшак токымнар – 60,8 процент. Элеккеге ТР Урман планы мәгълүматлары буенча, агач токымнары төркеме буенча мәйданнарның бүленеше түбәндәгечә: ылыслылар – 27,3 процент, яфраклы каты токымнар – 11,6 процент, яфраклы йомшак токымнар – 61,1 процент. Ылыслы урманнар гомуми мәйданының кимүе, барыннан элек, 2010 елгы корылык нәтиҗәсендә республиканың төньяк өлешендә чыршы урманнарының коруына бәйле. Яфраклы каты токымнар табигый картайган юкә урманнарының өрәңге урманнары белән өлешчә алмашынуы хисабына мәйданнарын арттырды, ләкин өрәңге агач материалы сатылмау төбәкнең урман кишәрлекләрендә урта таксация күрсәткечләрендә токым күләменең алга таба арту тенденциясе турында сөйләргә мөмкинлек бирә.

Урман фонды территориясендә төбәкнең урман үсә торган гомуми мәйданы 2023 елның 1 гыйнварына төп урман барлыкка китерүче токымнар белән 1184,0 мең гектар тәшкил итә, агачның гомуми запасы – 216030 мең куб.метр.

2.9. Урманнар мәйданының яшь төркемнәре кисемендә тыгызлыгы, бонитет классы буенча үзгәрүе

2023 елның 1 гыйнварына төп урман хасил итүче токымнар буенча урманнар үскән җирләрнең гомуми мәйданы – 1181,5 мең гектар, бу элеккеге ТР Урман планы күрсәткечләренә карата 100,9 процент тәшкил итә. Әлеге мәйданнан ылыслы урман хасил итүче токымнарга – 22,9 процент, яфраклы каты токымнарга 16,3 процент туры килә, яфраклы йомшак токымнар өлеше мәйданның 60,8 процентын тәшкил итә. Элеккеге ТР Урман планы мәгълүматлары буенча төп урман хасил итүче токымнарда урман үсә торган мәйданнар нисбәте түбәндәгечә булды: ылыслылар – 24,5 процент, яфраклы каты токымнар – 16,4 процент, яфраклы йомшак токымнар – 59,1 процент.

Үзгәрешләр динамикасы 2010 елгы корылык нәтиҗәсендә чыршылар, пихталар кору сәбәпле, ылыслы токымнар киму хисабына яфраклы йомшак токымнарның

гомуми мәйданы артуны күрсәтә, бу мәйданда шытымлы токымнар – каен, усак өстенлек алуына китерде.

Уртача яше арту белән бергә, урманнарның тыгызлыгы (тулылык коэффициенты) кими, 2009–2018 еллар чорында ылыслы хуҗалыклар буенча тыгызлыгы 0,8–1,0 тәшкил иткән урманнар мәйданы 11,4 процентка кимеде, яфраклы каты токымнар – 2,8 процентка, яфраклы йомшак токымнар – 34,1 процентка, үз чиратында тыгызлыгы 0,3–0,5 тәшкил иткән урманнарның мәйданы уртача 4,5 процентка артты.

2023 елның 1 гыйнварына төбәкнең ылыслы хуҗалыкларында бонитетның уртача классы – II тиң һәм аннан да югары, мондый урманнарның мәйданы 249,9 мең гектар яки нарат өстенлек итү хисабына ылыслы урманнар гомуми мәйданының 98,5 процентын тәшкил итә. Яфраклы йомшак токымнар үстерүче хуҗалыкта да II һәм югарырак бонитетлы үсентеләр өстенлек итә, аларның гомуми мәйданы – 574,7 мең гектар яки, каен өстенлек итүче агачлар хисабына, яфраклы йомшак төп урман хасил итүче токымнар үсә торган мәйданның 82,1 процентын тәшкил итә. Яфраклы каты токымнардан иң зур мәйданны имән өстенлек итүче кишәрлекләр били, анда уртача бонитет III тигез, мондый кишәрлекләр өлеше 49,1 процент тәшкил итә. Элеккеге ТР Урман планы мәгълүматлары белән чагыштырганда, бонитетлар буенча мәйданнар бүленештә кискен тирбәлешләре күзәтелми.

2.10. Утыртылган урманнарның таксация сыйфатламалары үзгәрү

Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнардан тыш, 2009 елның 1 гыйнварына һәм 2023 елның 1 гыйнварына уртача таксация күрсәткечләре мәгълүматлары әлеге ТР Урман планына 15 нче кушымтада китерелде.

2023 елның 1 гыйнварына урманнар үскән җирләрнең мәйданы, оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнардан тыш, 1183,5 мең гектар тәшкил итә, бу элеккеге ТР Урман планы мәгълүматларына карата 100,9 процент тәшкил итә. Урманнар үскән җирләрнең мәйданнары арту турыдан-туры билгеләнеше буенча кулланылмаган авыл хуҗалыгы җирләрен агачлар каплауга, урман үскән мәйданга урман культураларын вакытында күчерергә мөмкинлек бирүче стандарт параметрдагы чәчкеннәр һәм үсентеләр куллануга бәйле.

Башка категорияләрдәге урман белән капланган җирләр мәйданының кардиналь үзгәрүе гомуми мәйданы 10481 гектар урман кишәрлекләрен урман фонды җирләренә кертүгә бәйле.

Агачларның уртача яше 54 ел тәшкил итә, 2009 ел мәгълүматлары буенча бу күрсәткеч 49 ел иде. Урманнар үскән мәйданнарның уртача запасы гектарына 182 куб.метр тәшкил итә, ә өлгергән һәм картайган агачларда – гектарына

224 куб.метр, 2009 елда бу күрсәткечләр гектарына тиешенчә 172 һәм 214 куб.метр булган. Агач материалының уртача яше һәм уртача күләме арту өлгергән һәм картайган агачларны кисү өчен билгеләнгән диләнкеләрне файдаланмау турында сөйли, әлеге күрсәткечләр әлеге ТР Урман планына 8 нче кушымтада китерелде.

Бонитетның уртача классы – 1,6, уртача чагыштырмача тыгызлык 0,67 тәшкил итә, запас буенча урта үсеш – гектарына 3,5 куб.метр. ТР буенча әлеге күрсәткечләр элеккеге ТР Урман планы мәгълүматлары белән чагыштырганда нык үзгәрешләргә дучар булмады.

Урманнарның уртача таксация составы түбәндәгечә билгеләнде: 2Б 20с 2Лп 2С 1Д 1Кл. 10 ел элек булган мәгълүматлар белән чагыштырганда, составтан агачларның гомуми массасының 5 процентын тәшкил иткән Чыршы чыгарылды, моңа 2010 елгы корылыктан соң республиканың чыршы урманнары оя-оя булган төньяк өлешендә (Саба, Мамадыш, Алабуга, Әгерҗе урманчылыкларында) – Россия Федерациясе Европа өлешендәге ылыслы-киң яфраклы (катнаш) урманнар районының көньяк чигендә массакүләм кору сәбәп булды, чөнки нәкъ менә монда чыршы таралу ареалының көньяк чиге уза, шуңа күрә токым температура үзгәрешләренә аеруча бирешүчән. 2009 ел мәгълүматлары белән чагыштырганда, урманнарның уртача составына бер берәмлек юкә урынына өрәңге кертелде. Төбәктә составында төрле санда өрәңге үскән урманнар һәркайда бар. Нигездә, өрәңге имән һәм юкә урманнарында өстәмә токым булып тора. Әмма башка токымнардан аермалы буларак, өрәңгенең товар буларак кызыксындырмый диярлек, ә каен, усак запаслары утынга булган ихтыяҗны тулысынча канәгатьләндерә. Шул рәвешчә, гомуми урта составта өрәңге күләме алдагы елларда артачак кына.

2.11. Урманнарның зәгыйфьләнү, начарлану һәм һәлак булу сәбәпләре

Төрле табигый һәм антропоген факторлар йогынтысында урманнарның коруын, зәгыйфьләнүен һәм һәлак булуын мониторинглау республикада ел саен «Россия урманнарны саклау» федераль бюджет учреждениесенең «Татарстан Республикасы Урманны саклау үзәге» филиалы белән берлектә Министрлык тарафыннан җир өстендәге һәм дистанцион алымнар белән үткәрелә. Эшләр башкару максаты булып алга таба урман саклау һәм башка урман хуҗалыгы чараларын планлаштыру өчен, урманнар торышын даими тикшереп тору, үсентеләрнең патологик үзгәрешләрен ачыклау тора. 2009–2022 елларга хисап материаллары нигезендә урманнарның зәгыйфьләнү, начараю һәм һәлак булу сәбәпләре турында төп мәгълүматлар бар.

Коруына урман янгыннары сәбәпче булган урманнар ачыкланмады. ТР «Урман янгыннары үзәге» ДБУ тотрыклы эше, кирәкле җиһазлар һәм техника белән тәэмин ителгән ЯХС челтәре төбәктә урман янгыннарына бәйле вазгыятьне махсус контрольдә тоту мөмкинлеген бирәчәк.

Һава торышы һәм туфрак-климат факторлары аркасында 3649 гектар мәйданда урманнарның зәгыйфьләнүе билгеләп үтелә, моның төп сәбәпләре – корылык һәм аннан соң җил аударган утыртмалар. Шунысын әйтергә кирәк, 2009 елда әлеге сәбәп нибары 2,0 процент очракта гына урманнарның коруына сәбәпче булды, 2010 елда – 1,9 процент. 2010 елгы аномаль корылык нәтиҗәләре 2011 елдан башлап ачык күренә башлады, урманнарның коруы берничә ел дәвамында күзәтелә һәм ел саен 35 процент очракта урманнарның зәгыйфьләнүенә сәбәпче була. Моннан тыш, 24,7 процент очракта һава торышы шартлары төбәктә урманнар һәлакәтенең иң киң таралган сәбәпчесе булып тора. Хисап чорында һава торышы һәм туфрак-климат факторлары аркасында һәлак булган урманнарның гомуми мәйданы 280,4 гектар тәшкил итә.

Урман авырулары һава шартларына турыдан-туры бәйләнгән, агачлар һава торышында кискен үзгәрешләр нәтиҗәсендә зәгыйфьләнә. Ялган трутовик һәм тамыр губкасы төбәктә үсентеләргә зыян сала торган төп авырулар булып тора. Республикада авырулар йогынтысында урманнарның төрле дәрәҗәдә кору мәйданы – 1109,2 гектар, бу элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булу чорында зыян күргән гомуми мәйданнарның 30,4 процентын тәшкил итә һәм төбәктә үсентеләр коруга төп сәбәпче булып тора, моннан тыш төбәктә агачлар һәлакәтенә төп сәбәпче булды. Моннан тыш авырулар 2009 елдан башлап 4705,2 гектар мәйданда яки элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда мәйданнарның 43,3 процентында агачлар һәлакәтенә сәбәпче булды.

Һава шартлары һәм урман авырулары тәэсиреннән соң 28,7 гектар мәйданда бөҗәкләр зыян салды. Төп корткыч – 2010 елгы корылыкка дучар булган чыршы урманнарына зыян салучы кабыгашар-типограф.

Һава шартлары, корткычлар һәм урман авырулары Лениногорск, Шәһәр яны һәм Лубян урманчылыкларыннан тыш, барлык башка урманчылыкларда зарар күргән һәм һәлак булган агачларны кисү күләмнәре артуга китерде. Ликвидлы агач материалы элеккеге ТР Урман планында планлаштырылган күләмнән 1267,4 мең куб.метрга (118 процентка) артты (әлеге ТР Урман планына 8 нче кушымта).

Татарстанда агачларны зарарлаучы кыргый җәнлек-җанварлар – пошилар, кабаннар һәм кондызлар.

Хайваннар урманнарның зәгыйфьләнү яки кору сәбәпчесе була, кыргый җәнлек-җанварлар зарарлаганнан соң 1247 гектар мәйданда агачларның һәлак булу фактлары ачыкланды. Кондызлар кече һәм урта диаметрлы арзанлы агач токымнарын кимерә, кондызларның төп азыгы – тал, зирек, усак. Кабан дуңгызларының җир казуы урман культураларының тамыры ялганып үсеп китүенә тискәре йогынты ясый һәм еш кына үсентеләрнең һәлак булуына китерә.

Су объектлары тирәсендәге кондызлардан һәм имән чикләвегенә өстенлек бирүче кабан дуңгызларыннан тыш, төбәктә поши урманнарның төп «дошманы»

булып тора. Ул урман торгызу эшләрендә кулланыла торган төп токымнарга (наратка, аерым очракларда чыршыга, имәнгә) шактый зыян сала, яшь агачларның очларын зарарлый, ә бу исә авырулар артуга китерә һәм продуктивлык дәрәҗәсен киметә. Моннан тыш, усак кайрысы белән тукланып, яшь агачларның гына түгел, урта яшьтәге агачларның да авыру йоктыруына сәбәпче була, бу шулай ук агач материалы ликвидлылык дәрәҗәсенең түбәнәюенә китерә.

ТР Биологик ресурслар буенча дәүләт комитеты (алга таба – Дәүләт комитеты) тарафыннан ел саен кыргый хайваннарны исәпкә алу уздырыла һәм киләсе ау чорына аулауга, шул исәптән пошиларга да, районнар буенча квоталар бирелә. 2023 елда кышкы маршрутлап исәпкә алу белешмәләре буенча, Татарстанда 15 819 баш поши исәпләнә, бу 2018 ел белән чагыштырганда 7 403 башка һәм 2009 ел белән чагыштырганда 9 943 башка күбрәк. Элеккеге ТР Урман планы гамәленең ун еллык чорында пошилар саны 50,3 процентка артуы күзәтелә. Үз чиратында 2023 елның 1 августыннан 2024 елның 1 августына кадәр ТР Биологик ресурслар буенча дәүләт комитеты тарафыннан 865 баш поши ату рөхсәт ителгән.

Шул рәвешле төбәктә 1000 гектар урман һәм кыр биләмәләренә пошилар саны 2,7 баш туры килә һәм җәнлек-җанварлар саны елына уртача 16 процентка арта, бу тояклы хайваннарны атуның еллык күләме кимүен күрсәтә. Төбәктә 1000 гектарга пошиларның оптималь баш санын 2–3 исәбендә калдыру өчен киләсе 5 елда ел саен кимендә 2530 пошины атарга кирәк, бу урман культуралары зарарлануның кимүенә китерәчәк.

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда хайваннар тарафыннан зыян китерелгән төбәк урманнарының гомуми мәйданы 399,7 гектар яки зыян салынган урманнарның гомуми мәйданының 1,0 процентын тәшкил итә.

Урманнарга антропоген йогынты кешенең яшәеш эшчәнлегенең тәэсир итә торган теләсә кайсы төреннән гыйбарәт. Төбәктә антропоген йогынты локаль, төбәк һәм хәтта федераль характерда – республика буенча берничә федераль автомобиль трассасы уза. Төбәк сәнәгый яктан үскән булуы сәбәпле, Казан, Чаллы, Түбән Кама сәнәгать узеллары да шактый йогынты ясый, аларда сәнәгать предприятиеләренең төп массасы тупланган.

Урман хуҗалыгы һәм авыл хуҗалыгы эшчәнлеге вакытында урманнарның яки аерым торучы агачларның зарарлануы шулай ук урманнарның зәгыйфьләнүенең яки коруының антропоген сәбәпчеләре булып тора. Әмма әйтергә кирәк, антропоген факторлар өлешенә зарарланган утыртмалар мәйданнарының нибары 0,1 проценты туры килә (37,1 гектар). Хуҗалык буенча файдаланылышы чикләнгән саклагыч урманнарның зур өлеше, урман хуҗалыгын алып бару культурасын саклау – урманга антропоген йогынтыны киләсе ун елда арттырмаска мөмкинлек бирүче факторлар.

Республика урманнарының санитар торышына тискәре йогынты ясаган патоген булмаган факторлар 304,8 гектар мәйданда теркәлде, шул исәптән төр эчендәге

көчлерәк агачларның көчсезрәкләрен зәгыйфьләндерүе аркасында – 126,1, төрләр арасындагы көчлерәк агачларның көчсезрәкләрен зәгыйфьләндерүе аркасында – 178,7 гектар. Патоген булмаган факторлар ТРдагы агачларга сизелерлек йогынты ясамый, кору дәрәҗәсенә карап, нигездә, урманнар мәйданының күп дигәндә 10 процентында күзәтелә, агачларның 96,5 проценты әлеге факторлардан зыян күргән. ТРда патоген булмаган факторлардан урманнарның һәлак булуы теркәлмәде. Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарның патоген булмаган факторлардан начараю ихтималы юк.

Урманнарның зәгыйфьләнү, начараю мәйданнары һәм һәлак булу сәбәпләре буенча мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 16 нчы кушымтада бирелде.

III бүлек. Урман ресурсларын һәм урманнарның тирәлек булдыру, су саклау, саклау, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка файдалы функцияләрен, урман продукциясе базарларын һәм урманнарны үзләштерүнең киләчәген бәяләү

3.1. Урман ресурсларын бәяләү һәм алардан халыкның үз ихтыяҗлары өчен файдалану мөмкинлеге турында, шулай ук Россия Федерациясенең аз санлы төп халыклары тарафыннан урманнардан файдалану турында мәгълүмат

ТРда халыкның үз ихтыяҗлары өчен урман ресурсларыннан файдалану нормативлары «Татарстан Республикасында урманнардан файдалану турында» 2008 елның 22 маендагы 22-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы нигезендә җайга салына.

ТРда халык үз ихтыяҗлары өчен урман ресурсларыннан агач материалы әзерләү максатларында файдалана.

Гражданнар кирәк очракта үз ихтыяҗлары өчен түбәндәгеләрне әзерли ала:

1) 25 елга бер тапкыр йорт һәм каралты-кура төзелеше өчен 100 куб.метрга кадәр агач материалын;

2) 10 елга бер тапкыр йорт һәм каралты-кура ремонты өчен 50 куб.метрга кадәр агач материалын;

3) елына бер тапкыр корылмаларны җылыту өчен хуҗалыкка 20 куб.метрга кадәр агач материалын;

4) 10 елга бер тапкыр авыл хуҗалыгы эшчәнлеген алып бару өчен түләүсез файдалануга тапшырылган урман кишәрлекләрендә вакытлы корылмалар төзү һәм төзәтү өчен 20 куб.метрга кадәр агач материалын.

Халыкның үз ихтыяҗлары өчен агач материалын әзерләү максатларында республиканың барлык урманчылыкларда төрле интенсивлык белән кисүнең өлгергән һәм картайган агачларны, шулай ук зарарланган һәм һәлак булган агачларны кисү кебек төре башкарыла.

Халыкның үз ихтыяҗларыннан чыгып, агач материалы әзерләү максатларында файдалануы өчен агач материалының ихтимал күләме фактик күләмнәрдән күп тапкырлар артып китә. Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда халыкның үз ихтыяҗлары өчен агач материалы әзерләүнең гомуми күләме 19614,6 гектар гомуми мәйданда 1450,0 мең куб.метр тәшкил итте, агач материалының гомуми бәясе 44311,7 мең сум булды.

Халык үз ихтыяҗлары өчен агач материалын аеруча зур күләмдә Кама урманчылыгында әзерләгән – 170,1 мең куб.метр, Биләр урманчылыгында – 121,3 мең куб.метр, Нурлат урманчылыгында – 121,2 мең куб.метр, әлеге

урманчылыкларда эксплуатация урманнарына караган тоташ урман биләмәләре өстенлек итә.

Төбәк территориясен газлаштыру колачының даими үсешен, торак йортларны кирпечтән төзүгә күчү тенденциясен, урман ресурсларыннан берничә тапкыр файдалану мөмкинлеген исәпкә алып, халыкның агач материалын әзерләү максатларында үз ихтыяҗлары өчен агач материалын куллану күләме киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорда, элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чор мәгълүматлары белән чагыштырганда, кимиячәк һәм ел саен 70 мең куб.метрдан артмаячак.

Моннан тыш, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча дәүләт комитетының «Татарстан Республикасында шәхси ихтыяҗлар өчен урман үсентеләрен сату-алу шартнамәсе буенча түләү ставкаларын билгеләү турында» 2020 елның 7 октябрендәге 107-2/нпс-2020 номерлы карары белән агачларның аерым токымнары буенча бәясе биш тапкыр арттырылган яңа ставкалар билгеләнде, бу шулай ук өлгергән һәм картайган агачларны кисү күләмнәре кимүнең гомуми тенденциясе кимүгә китерә, әмма сату-алу шартнамәләре буенча агач материалы сатудан керемнәр кимүенә китерми.

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорда халыкның үз ихтыяҗлары өчен урман ресурсларыннан файдалануы агач материалын әзерләү максатыннан тыш планлаштырылмый.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясенең төп аз санлы халыкларының бердәм исемлеге турында» 2000 елның 24 мартындагы 255 номерлы карарында расланганнар исәбендә ТРда төп аз санлы халыклар яшәми һәм алар урманнардан файдаланмый.

3.2. Инвестиция проектлары турында мәгълүмат

Төбәк икътисадына этәргеч бирү, чит ил капиталын җәлеп итү, эш урыннары булдыру, шулай ук инвестиция программаларын гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Алабуга районы территориясендә 2007 елның 20 ноябрендә «Алабуга» сәнәгать-җитештерү тибындагы махсус икътисадый зонасы («Алабуга» СҖТ МИЗ) ачылды. Аның территориясе компания-резидентларның җитештерү процессын гамәлгә ашыру мәйданчыгы булып тора, алар өчен кирәкле инфраструктура оештырыла, шулай ук салым ташламалары бар.

Нәкъ менә шушы мәйданчыкта 2010 елның 18 августында «Hayat Holding» компанияләре төркеменә керүче «Kastamonu Entegre» төрек җитештерүчесенең ярдәмче компаниясе «Кастамону Интегрейтед Вуд Индастри» ҖЧҖ резидент статусын алды, ул МДФ, йомычкадан эшкәртелмәгән плитәләр, ламинацияләнгән

паркет, фанералар, җиһазлар һәм ишек панельләре җитештерә. Заводның беренче чираты 2014 елның 29 сентябрендә, икенче чираты 2016 елның 24 июнендә ачылды.

Завод сатып ала торган агач материалының тулаем күләме 1,4 млн.куб.метр агач материалы тәшкил итә. Агач материалы җитештерү өчен ылыслы, яфраклы токым чимал булып хезмәт итә. География ягыннан уңайлы урнашуы аркасында чимал Татарстан Республикасыннан, Киров өлкәсеннән, Удмуртиядән, Пермь краеннан китертелә. Министрлыкның ведомство карамагындагы урман хуҗалыклары тарафыннан ел саен 403 мең куб.метр күләмендә агач материалы китертү планы үтәлә.

Урман ресурсларын эшкәртү сәнгатенең чималга ихтыяҗы һәм тәэмин ителеше турында мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 17 нче кушымтада китерелде. Җитештерелә торган продукция күләмнәре һәм кулланыла торган урман ресурсларының күләмнәре, шул исәптән башка төбәклардән агач материалы импортын исәпкә алып, күрсәтелде.

3.3. Агач материалын һәм башка урман продукциясен сату базарлары

ТР Урман планы эшләнгәнче бер ел элек һәм эшләнә торган ТР Урман планы гамәлдә булу чорында сату базары һәм башка урман продукциясе турындагы мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 18 нче кушымтада бирелде.

3.4. Урманнардан агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм аларны җыю, азык-төлек урман ресурсларын әзерләү һәм дару үләннәре җыю, чәер әзерләү өчен файдалану

ТРда элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан азык-төлек урман ресурсларын әзерләү һәм дару үләннәре җыю, чәер әзерләү өчен файдалану планга кертелмәде һәм киләсе чорга да планлаштырылмый.

Урманнардан агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм аларны җыю, ә атап әйткәндә яңа ел бәйрәмнәре өчен чыршы яки башка ылыслы агачларны кисү киләсе ТР Урман планы гамәле чорына ел саен 5,5 мең данә агач күләмендә планлаштырыла.

3.5. Урманнардан рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатында файдалану

2019 елның 1 гыйнварына рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында Министрлык тарафыннан 1297,3 гектар мәйданда 649 данә шартнамә төзелде, моннан тыш, 302,1 гектар мәйданда 57 кишәрлек даими (вакыты

чикләнмичә) файдалануга тапшырылды, ягъни рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган урманнарның гомуми мәйданы төбәктәге урманнарның гомуми мәйданының 0,13 процентын тәшкил итә.

2023 елның 1 гыйнварына рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында Министрлык тарафыннан 1771,94 гектар мәйданда 914 данә шартнамә төзелде, моннан тыш, 526,49 гектар мәйданда 86 кишәрлек даими (вакыты чикләнмичә) файдалануга тапшырылды, ягъни рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган урманнарның гомуми мәйданы төбәктәге урманнарның гомуми мәйданының 0,14 процентын тәшкил итә.

Урманнарны куллануның бу төре республиканың барлык урманчылыкларында рөхсәт ителгән, шуңа күрә рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру максатларында файдалану өчен мөмкин булган урманнарның гомуми файдаланылмаган потенциалы 1232,2 мең гектар тәшкил итә. Әмма ләкин әлеге максатларда файдаланыла торган урман кишәрлекләренең 90 проценты диярлек эре шәһәрләр янындагы биш урманчылыкта (Әлмәт, Зеленодольск, Лаеш, Түбән Кама, Шәһәр яны) урнашкан һәм киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга рекреация эшчәнлеген башкару максатларында файдаланыла торган урман кишәрлекләре санын арттыруны нәкъ менә шушы урманчылыкларда башкару ниятләнә. Урманнарның рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында файдалану ихтималы булган һәм киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорда аңа ихтыяҗ зур булачак потенциалы 182,7 мең гектар тәшкил итә.

3.6. Урманнардан аучылык хуҗалыгы өлкәсендәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен файдалану

«Аучылык һәм аучылык ресурсларын саклау һәм Россия Федерациясенең кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү турында» федераль законның 27 статьясы һәм ТР Министрлар Кабинетының 2017 елның 15 декабрендәге 996 номерлы карары нигезендә расланган Татарстан Республикасы Биологик ресурслар буенча дәүләт комитеты турында нигезләмә нигезендә, хайваннар дөньясыннан файдалану өчен аучылык хуҗалыклары юридик затларга һәм шәхси эшкуарларга гомуми кулланылыштагы аучылык җирләрендә урнашкан урман һәм җир кишәрлекләре чикләрендә бирелә, республикада аларның мәйданы 28,07 процент тәшкил итә. Дәүләт аучылык фондын саклау, яңадан торгызу, рациональ файдалану, исәпкә алу максатларында, республика территориясендә 102 аучылык хуҗалыгы оештырылды. Аулау оештырыла торган җәнлек-җанварларны комплекслы саклау максатларында 5 дәүләт аучылык заказнигы оештырылды.

Урман фонды чикләрендә урнашкан урманнар кулланучыларга урман кишәрлекләрен арендага алу шартнамәләре нигезендә аучылык хуҗалыгы өлкәсендә

эшчәнлекне гамәлгә ашыру максатларында бирелә. 2019 елның 1 гыйнварына аучылык хуҗалыгы өлкәсендә 176434 гектар мәйданда эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен Министрлык тарафыннан 26 шартнамә төзелде.

2023 елның 1 гыйнварына аучылык хуҗалыгы өлкәсендә 166959,95 гектар мәйданда эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен Министрлык тарафыннан 33 шартнамә төзелде.

Бүген әлеге максатларда файдаланыла торган урманнар, нигездә, урманнарның ешлыгы коэффициенты иң зур булган һәм төбәктә аулана торган хайваннарның төп төрләре – кабан дуңгызы, поши, кыр кәҗәсе, куян, көртлек, боҗыр, кыр тавыгы күп булган районнарда урнашкан.

Төбәктә аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек тыелган урманнар мәйданы 370,2 мең гектар тәшкил итә. Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек алып бару рөхсәт ителгән һәм мөмкин булган урманнарның файдаланылмаган гомуми потенциалы 656,0 мең гектар тәшкил итә.

3.7. Урманнардан авыл хуҗалыгын алып бару максатларында файдалану

ТРда урманнардан авыл хуҗалыгын алып бару максатларында файдалану фәкать умартачылык белән бәйле. ТРда урманнардан печән чабу яки терлек көтү максатларында файдалану юк, чөнки фермер хуҗалыклары әлеге максатларда авыл хуҗалыгы җирләреннән файдалана, шул исәптән гражданнар мәнфәгатьләрендә. ТР Урман планын эшләү елы алдыннан килгән елда авыл хуҗалыгын алып бару максатларында файдаланылган урманнарның гомуми мәйданы 2058,3 гектар тәшкил итә. Нигездә урман булмаган агачлыклар, юкә, өрәңге урман биләмәләре, болын һәм көтүлек җирләре читендәге мәйданнар файдаланыла. Авыл хуҗалыгы алып бару максатларында урманнарның файдаланылмаган потенциалы төбәкнең көньяк өлешендә – катнаш урман биләмәләре белән беррәттән, эшкәртелә торган күп санлы кырлар һәм печән чабу өчен кулланыла торган болыннар биләгән урман-дала зонасында тупланган. Барлык шушы факторларны һәм мәгълүматларны исәпкә алып, урманнар алга таба да умартачылык өчен генә файдаланыр дип фаразлана, ә авыл хуҗалыгын алып бару максатларында файдалану өчен мөмкин булган урманнарның файдаланылмаган гомуми потенциалы 3895 гектар тәшкил итә.

2023 елның 1 гыйнварына авыл хуҗалыгы алып бару максатларында Министрлык белән төзелгән шартнамәләрр саны – 401,89 гектар мәйданда 502.

3.8. Урманнардан җир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару, сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектларын төзү һәм эксплуатацияләү, диңгез портлары төзү һәм аларны киңәйтү, гидротехник корылмалар төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү максатларында файдалану

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булу вакытында әлеге максатларда урманнардан файдалануның фактик күләме планлаштырганнан күп тапкырлар артып китте. Ел саен җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару өчен 11411,4 гектар мәйданда урманнар файдаланыла, сусаклагычлар һәм башка төрле ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү өчен 159,6 гектар мәйданда урманнар файдаланыла.

Тулаем төбәк продуктының 20 процентган артыгын тәэмин итүче төп производство булып нефть табу тора. Нефть төбәктә төп файдалы казылма булып хезмәт итә. Тикшерелгән ятмаларның яртысы гына эшкәртелә, шуңа күрә урманнарны җир астын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны табу һәм чыгару максатларында куллану ел саен артачак.

Урманнарның җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару өчен файдаланудагы ихтимал булган бөтен потенциалы төбәкнең көньяк-көнчыгыш өлешендә, нефть ятмаларының разведка ясалган запаслары тупланган районда урнашкан, анда әлеге максатларда файдалану өчен ихтимал булган урманнарның мәйданы 390,0 мең гектар тәшкил итә.

2023 елның 1 гыйнварына җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару максатларында Министрлык белән төзелгән шартнамәләр саны – гомуми 11451,33 гектарда 331.

Сусаклагычлар һәм башка төрле ясалма су объектларын төзү һәм эксплуатацияләү, диңгез һәм елга портлары төзү һәм аларны киңәйтү, гидротехник корылмалар төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү максатларында урманнардан файдалануның фактик күләмнәре планлаштырган мәгълүматлар белән чагыштырганда артыграк булуга карамастан, төбәктә әлеге максатларда файдаланыла торган 189,76 гектарда нибары 49 урман кишәрлеге бар, нигездә алар эре шәһәрләр чикләрендә – Әлмәт, Зеленодольск, Түбән Кама, Шәһәр яны урманчылыклары урманнарында урнашкан. Бу максатларда кулланылачак урманнарның төп потенциалы нәкъ менә шушы урманчылыкларда урнашкан.

3.9. Урманнардан файдалануның башка төрләре өчен урманнар потенциалын бәяләү турында мәгълүмат

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булу чорында урманнардан файдалануның өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып линияле объектларны төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү тора. Торак пунктларның һәм нефть чыгару объектларының үсеш алган челтәре линияле объектлар – электр үткәргеч линияләр, юллар, торба үткәргечләрнең үсеш алган челтәрен күздә тота. Линияле объектларны төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү максатларында файдалану өчен ихтимал булган урманнар республиканың барлык урманчылыкларында бар.

Агач материалы әзерләү максатларында нигездә Әгерҗе, Азнакай, Зәй, Кызыл Йолдыз урманчылыкларындагы урманнардан файдалану күздә тотыла, анда әлеге максатларда урман кишәрлекләреннән гамәлдәге файдаланучылар бар. Соңгы 4 елда, урман кишәрлекләреннән агач материалы әзерләү максатларында файдалану күләме арту күзәтелмәде, урманнардан агач материалы әзерләү максатларында файдалану күләме ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда, Азнакай урманчылыгында урман кишәрлекләрен арендага бирү хисабына, артачак. Әмма агач материалы әзерләү максатларында файдалану өчен урманнарның кулланылмаган потенциаль мәйданы 459,6 мең гектар тәшкил итә, ә киләсе ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалануның фаразланган күләме бу мәйданның 15 процентыннан артмаячак, бу түбән сортлы агач материалының күп булуы, нигездә, саклык функцияләрен башкарган таркау урман кишәрлекләре белән бәйле.

3.10. Транспорт юллары төзү, аларны ремонтлау һәм карап тоту ихтыяҗы турында мәгълүмат

Татарстан Республикасының тимер юл линияләрен, гомуми кулланылыштагы федераль һәм төбәк автомобиль трассаларын, муниципалитетара юлларны, шулай ук ел әйләнәсе кулланылышта булган күп сандагы грунт юлларын үз эченә алган юл челтәре илдә иң нык үсеш алганнардан берсе санала.

Барлык төр юллар урман хуҗалыгын алып бару, шул исәптән агач материалын ташу, янгынга каршы патруль, шулай ук башка урман хуҗалыгы чараларын гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла.

Татарстан Республикасы юлларының гомуми озынлыгы (торак пунктлар чикләрендәге юллардан тыш) 18156,0 км тәшкил итә, алардан: каты түшәмәле юллар – 15557,8 км (85,7 процент), грунт юллары – 2598,2 км (14,3 процент). Татарстан Республикасы территориясендә «РТЮ» ААҖ тимер юллары озынлыгы 1889,0 км тәшкил итә, шул исәптән 379,7 км – электр энергиясе линияләре (20 процент).

Республиканың барлык урманчылыкларында бөтен юлларның озынлыгы 1000 гектар урманга 10 километрдан ким түгел, аларга урманнар буйлап узучы юллар гына түгел, гомуми кулланылыштагы юллар да карый, чөнки юллар шулай ук урман хуҗалыгы максатларында файдаланыла. Бу күрсәткеч төбәк урманнарында транспорт йөрү мөмкинлегенең зур булуы турында сөйли.

Юллар челтәрен алга таба үстерү максатында Татарстан Республикасы Хөкүмәте күп кенә чаралар күрә, аерым алганда Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014–2025елларга Татарстан Республикасы транспорт системасын үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 20 декабрендәге 1012 номерлы карары берничә ярдәмче программаны, шул исәптән, «2014–2025 елларга автомобиль юллары челтәрен камилләштерү, үстерү һәм саклау» ярдәмче программасын үз эченә ала.

Ел саен 200 км күләмендә муниципаль һәм муниципальара юлларга ремонт ясала һәм карап тотыла, каты түшәмәле 81 км артык озынлыкта юллар файдалануга тапшырыла, шулай ук гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юллары реконструкцияләнә һәм ремонтлана.

ТР Урман планы гамәлдә булган чорда ТР территориясендә гомуми озынлыгы 48 км булган Мәскәү – Владимир – Түбән Новгород – Чабаксар – Казан югары тизлекле пассажирлар магистрален төзи башлау планлаштырыла. Югары тизлекле магистраль линиясен эксплуатацияләүнең башлангыч этабында пассажирлар йөртү планлаштырыла, алга таба линия йөк ташу өчен кулланылачак.

Бу максатлар өчен Зеленодольск урманчылыгында 557 гектар мәйданда урман участокларын куллану планлаштырыла.

Урман фонды җирләрендә ел саен 111,3 км озынлыктагы грунт өслекле яңа юллар төзү планын исәпкә алып, элеккеге ТР Республикасы Урман планы гамәлдә булу чорының соңгы елында юллар челтәре 1000 гектар урманга уртача 21 км тәшкил итәчәк. МСТТ һәм торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнарда ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына яңа юллар төзү планлаштырылмый.

Урман һәм урман эшкәртү инфраструктурасы объектларының, урманнарда урман инфраструктурасы оештыруга бәйле булмаган объектларның урнашу урыны, урманнарны үзләштерүдә транспорттан файдалану мөмкинлеге, транспорт юллары белән тәэмин ителүнең 3 нче карта-схемасы әлеге ТР Урман планына 1 нче кушымтада бирелде. Урманнарга транспорт керү мөмкинлеге, транспорт юллары белән тәэмин ителү турында мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 19 нчы кушымтада бирелде.

3.11. Урманнарның экологик потенциалын, тирәлек булдыру, су саклау, саклау, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка файдалы функцияләрен бәяләү

Урманнарның экологик потенциалын, мохит булдыру, су саклау, саклау, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка файдалы функцияләрен бәяләү әлеге ТР Урман планына 20 нче кушымтада бирелде.

Экологик потенциал урманның тирәлек булдыру, ландшафт-саклау, ландшафт-тотрыклыландыру һәм хуҗалык-экологик функцияләренең уртак нәтиҗә бирүе дигәнне аңлата.

Экологик потенциалны бәяләүгә өстенлекле токымнар буенча бонитет классы, уртача тыгызлык һәм уртача еллык үсеш кебек таксация күрсәткечләре кертелде. Исәпләүләр урманнар үскән мәйданда тиешле урманнарның токым составын һәм өлешен исәпкә алып үткәрелде.

Экологик потенциалны бәяләү – РФ ТРЭМның 2017 елның 30 июнендәге 20-р номерлы боерыгы белән расланган Парник газларын йоту күләмен сан ягыннан билгеләү буенча методик күрсәтмәләр нигезендә, урманнарның суны саклау-суны көйләүче ролен бәяләү «Урманнарның су саклау – суны көйләү ролен бәяләү» методик күрсәтмәләре нигезендә үткәрелде. Урманнарның потенциалы шартлы берәмлекләрдә чагылдырыла, акча эквивалентына күчерелә. Бәяләү универсаль һәм вакыт динамикасында тиешле күрсәткечләрне чагыштырырга мөмкинлек бирә.

Әмма тоташтан кисүләр һәм корткычлар зарарлау, авырулар аркасында агачларның һәлак булуы очракларының артуы аркасында, идарә ителә торган урманнарда углерод кимү дәрәҗәсе артуын билгеләп үтәргә мөмкин.

Урман функциясенең иң мөһим күрсәткече – туфракның юылуына юл куймау, ягъни урманнар кар һәм яңгыр суларының туфракны һәм грунтны юдыруына каршы тора, әһәмиятле туфрак саклау факторы булып тора. Урманның суны көйләү функциясе өслектәге агынтылар күләме артуны булдырмаудан гыйбарәт, әйтик, 2017 елда республика урманнарының өслектәге агынтыларны булдырмау күләме гектарына 136,5 куб.метр тәшкил итте, суны көйләү функциясеннән икътисадый нәтиҗә – 17,8 млрд.сум.

2017 елда урманнарның санитария-гигиена функциясе түбәндәгечә чагылды: кислород бүлеп чыгару – 9508,7 мең тонна, зарарлы матдәләрне йоту – 17828,0 мең тонна, тузан йоту – 102024,0 мең тонна, фитонцидлар бүлеп чыгару – 3,2 мең тонна.

Төбәк урманнары күпчелек дәрәҗәдә саклык урманнарына карый, алар аеруча кыйммәтле әһәмияткә ия табигый объектлар булып тора, һәм аларга карата урманнардан файдалануның, аларны саклауның, яңадан үрчетүнең аерым хокукый режимы билгеләнә. Шуңа бәйле рәвештә урманнардан файдалануның саклагыч урманнарда тыелган кисүләргә бәйле булмаган юнәлешләре зур әһәмияткә ия. Бу

урманнардан ял итү, туризм, физкультура-савыктыру һәм спорт эшчәнлеген оештыру максатларында рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдалану булырга мөмкин.

Әлеге урманнар ике төп функция төркемен үтәргә тиеш: әйләнә-тирә мохитне саклау һәм рекреация. Рекреация функцияләре – ул кешенең физик һәм рухи көчләрен торгызучы, аның тере табигать белән аралашуга ихтыяҗын канәгатьләндерүче функцияләр.

Әмма, артык зур рекреация басымы нәтиҗәсендә урман мохитенең ихтимал бозылуын булдырмау һәм урманнарның санитария-гигиена, башка файдалы функцияләрен саклау максатында, урманнардан файдаланганда урманнарны һәм урман ресурсларын саклау һәм аларны арттыруга юнәлтелгән гамәлдәге нормаларны һәм кагыйдәләрне катгый үтәү зарур.

IV бүлек. ТР Урман планының, чаралар башкаруның максатлары һәм бурычлары һәм ТР Урман планы гамәлдә булган чорга план күрсәткечләре

4.1. ТР Урман планының икътисад, экология һәм социаль өлкәләрдәге бурычлары һәм максатлары

ТР Урман планы урманнарны планлаштыруның максатларын һәм бурычларын, шулай ук ТР территориясендә урманнарны һәм мондый үзләштерү зоналарын планлаштырылган үзләштерүне гамәлгә ашыру буенча чараларны билгеләүче урман планлаштыру документы булып тора. Урманнардан файдалану, аларны саклау, яңадан үрчетү өлкәсендә планлаштыру ТР территорияләренең тотрыклы үсешен тәэмин итүгә юнәлдерелгән (РФ Урман кодексының 85 һәм 86 статьялары).

ТР Урман планының төп максатлары булып түбәндәгеләр тора:

1) төбәк урманнары белән нәтиҗәле идарә итү;

2) җәмгыятьнең урманнарга һәм урман ресурсларына булган ихтыяҗын канәгатьләндерү өчен урманнардан рациональ, күп максатлы, өзлексез, аларның ярлылануына юл куймыйча файдалануны тәэмин итү;

3) төбәкнең экологик хәлен яхшырту өчен урманнарның экологик потенциалын саклау, аларның тирәлек булдыру, су саклау, саклык, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка файдалы функцияләрен саклау буенча чаралар үткәрү;

4) урманнардан файдалануның төрләре өчен урманнарны үзләштерүгә (РФ Урман кодексының 25 статьясы нигезендә), шулай ук урманнарны саклауга, яңадан үрчетүгә һәм урман үстерүгә юнәлтелгән планлы үзләштерүне гамәлгә ашыру буенча чаралар әзерләү;

5) ТР урман сәнәгате комплексын алга таба үстерү һәм җәелдерү өчен алшартлар булдыру;

6) ТР икътисадының урман секторы социаль өлкәсен яхшырту һәм хезмәткәрләрнең тормый дәрәҗәсен яхшыртуны тәэмин итү.

ТР Урман планының төп бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

1) ТР территориясендә табигать ресурслары һәм экология өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру;

2) халыкның экологик иминлеген, әйләнә-тирә мохитне саклауны, урман ресурсларыннан рациональ файдалануны, урманнарның биологик төрлелеген саклау һәм ТР территориясендә аларның потенциалын арттыруны тәэмин итү;

3) ТР урманнарының экологик потенциалын саклау буенча планлаштырылган чараларны әзерләү;

4) урманнардан файдалану мөмкинлекләрен анализлау, аларны фактик үзләштерүне бәяләү һәм шулар нигезендә, ТР Урман планын гамәлгә ашыру чорына

ТР урманнарыннан файдалануның перспектив юнәлешләрен һәм төрлечә файдалану өчен урманнарны планлы үзләштерү зоналарын эшләү;

5) урман хуҗалыгын алып баруның, ресурслар һәм кадрлар белән тәэмин итүнең оптималь төбәк системасын оештыруны планлаштыру;

6) урманнарның тирәлек булдыру, су саклау, санитария-гигиена һәм башка файдалы функцияләрен икътисадый бәяләү;

7) ТР Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеген бәяләү.

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорда Министрлык тарафыннан өстенлекле максатларны һәм бурычларны гамәлгә ашыру өчен төбәктәге урманнар ешлыгын арттыру чараларын, шул исәптән 1900 елдан 2018 елга кадәр гомуми мәйданы 141 мең гектарлы Министрлык тарафыннан булдырылган кыр саклагыч урманнарны исәпкә алып, гамәлгә ашыру планлаштырыла. Әлеге урман кишәрлекләренең, файдаланучылар кишәрлекләренең чикләрен, урманнарның хәзерге торышын билгеләп инвентарьлаштыру әлеге урманнарның «статус»ын билгеләргә, шулай ук урман кишәрлекләре турындагы мәгълүматларны ДУР бүлешмәләренә кертергә мөмкинлек бирәчәк, бу исә ТРда урманнар үсү дәрәҗәсен күрсәтәчәк, ул кимендә 19,0 процент тәшкил итәчәк.

Кисү вакытына юанлыгы җитәрлек һәм югары бонитетлы агачлар формалаштыру мөмкинлеген бирә торган урман хуҗалыгы чараларын вакытында һәм сыйфатлы уздыру хисабына агачларның продукция бирүен арттыруга ирешү планлаштырыла, бу хәл бер гектарга агачларны кисү күләмен арттырырга, шулай ук зәгыйфьләнгән, тотрыклылыгын, яшәргә сәләтен югалта баручы агачларны яшь, үсешен һәм максатчан функцияләрен саклаучы урманнарга алмаштыру максатларында яңарту һәм формасын үзгәртү өчен агач кисү мөмкинлеген бирәчәк. Шулай ук продукция бирүен арттыру өчен нәселдәнлек үзлекләре яхшыртылган үсентеләр файдалану планлаштырыла. ТР Урман планы гамәлдә булу чоры тәмамланганда әлеге күрсәткечне 6,1 процентка кадәр җиткерү каралган.

ТР Урман планыннан көтелгән нәтиҗә: элеккеге ТР Урман планын гамәлгә ашыру нәтиҗәлелегенең фактик күрсәткечләрен, шулай ук киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга бирелгән максатчан фараз күрсәткечләрен ачыклау.

4.2. Урманнарның экологик потенциалын саклау, климат үзгәрешләренә яраклаштыру һәм урманнарның тотрыклыгын арттыру буенча планлаштырыла торган чаралар

Әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә ТР Урман планының стратегик максатлары – төбәк урманнарының экологик потенциалын саклау, экологик хәлне яхшырту һәм төбәк халыкының һәм территорияләренең экологик иминлеген тәэмин итү, урман экосистемаларын саклау һәм торгызу, урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә табигатьтән рациональ һәм тотрыклы файдалануны тәэмин итү.

Төбәктәге урманнарга төп антропоген йогынты факторлары булып сәнәгать җитештерүе калдыклары, гидрологик режимның үзгәрүе, рекреация басымы тора, алар, үз чиратында, турыдан-туры климат үзгәрешләренә тәэсир итә, шул исәптән уртача тәүлеклек температура артуына китерә, бу исә әлеге шартларга яраклашмаган үсемлекләр үсешенә тискәре йогынты ясый.

Урманнарның экологик потенциалын саклау, климат үзгәрешләренә яраклаштыру һәм урманнарның тотрыклылыгын арттыру өчен Татарстан территориясендә урманнарны янгыннардан саклау, урманнарны яңадан үрчетү, урманнардан файдалану буенча тиешле нәтиҗәләрне бирәчәк чаралар: янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау, янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту, чыбык-чабыкны, урман түшәмәсен, коры үләннәрне һәм урмандагы тиз кабынучан башка материалларны профилактика өчен контрольдә тотып яндыру, урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүматларны үз эченә алган стендларны һәм башка тамгаларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру, урманнарда янгын куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау, җир өсте патрулен оештыру; зарарлы организмнарның чыганакларын локальләштерү һәм бетерү, шул исәптән санитария максатларында тоташтан һәм сайлап агач кисү, ликвидлы булмаган агач материалын җыю; урман культураларын утыртып, җирле орлыкларны әзерләп, урманнарны торгызу һәм урман үстерү чаралары; яктылык кертү һәм куелыкны көйләү, сирәкләү һәм ызан салып агачлар кисү рәвешендә урманнарны тәрбияви кисүләр уздыру; гамәлдәге МСТТ чикләрен киңәйтү һәм яңаларын проектлау; урманнарны тәртипкә китергәндә саклагыч урманнарның чикләрен тәгаенләштерү һәм махсус сакланыла торган урман кишәрлекләрен аерып чыгару; машина комплекслары ярдәмендә реконструкция, яңарту, формасын үзгәртеп кисүләрне даими рәвештә гамәлгә ашыру; агач материалы әзерләү кагыйдәләрен, урманнарны карау, урманнарда санитар куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү; реконструкция, яңарту, формасын үзгәртеп кисү технологияләрен камилләштерү чаралары планлаштырыла.

Урманнарның экологик потенциалын саклау, климат үзгәрешләренә җайлаштыру һәм урманнарның тотрыклылыгын арттыру буенча планлаштырылган чаралар әлеге ТР Урман планына 21 нче кушымтада бирелде.

4.3. Урманнарны фактик үзләштерү мөмкинлекләрен анализлау һәм бәяләү нигезендә урманнардан файдалануның перспективалы юнәлешләре, урманнарны төп төрләре буенча файдалануны арттыру, Татарстан Республикасы Урман планын гамәлгә ашыру чорына план күрсәткечләре

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда төбәк урманнарыннан файдалануның әлеге ТР Урман планының 2.1 бүлегендә бирелгән анализы күрсәткәнчә, төбәктә урманнардан файдалану аның барлык мөмкин булган төрләре буенча гамәлгә ашырыла диярлек, әмма төбәктә урманнардан файдалануның аеруча зур ихтыяҗ булган төрләре – агач материалы әзерләү, рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру, җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару, аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру, Россия Федерациясе Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру. Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү эшләре урманнардан файдалануның төп төрләре түгел, әмма алар төрле ешлыкта урманнарда шулай ук башкарыла.

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга агач материалы әзерләү өчен урманнардан файдалану, үсеш алган автомобиль юллары челтәре, шулай ук төбәктә агач эшкәртү комплекслары булуны исәпкә алып, урманнардан файдалануның иң мөһим юнәлешләреннән берсе булачак.

ТР Урман планы эшләнгән елдан алда килгән елда барлык төр агач кисүләрдә гомуми 15911 гектар мәйданда 1008 мең куб.метр ликвид агач материалы әзерләнде. Шул исәптән өлгергән һәм картайган агачларны кискәндә – 309,2 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (агач әзерләүнең гомуми күләменнән 30,7 процент), урманнарны тәрбияләү максатларында кисүләр вакытында – 341,8 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (33,9 процент), һәлак булган һәм зарарланган агач урманнарын кискәндә – 331,7 мең куб.метр (32,9 процент), урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы оештыруга бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү өчен билгеләнгән агачларны кискәндә – 25,7 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (2,5 процент).

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булу чорында барлык төр кисүләрдә гомуми 129619,5 гектар мәйданда 6871,2 мең куб.метр ликвидлы агач материалы әзерләнде. Шул исәптән өлгергән һәм картайган агачларны кискәндә – 1917,8 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (агач әзерләүнең гомуми күләменнән 27,9 процент),

урманнарны тәрбияләү максатларында агач кисү вакытында – 2055,6 мең куб.метр ликвид агач материалы (29,9 процент), һәлак булган һәм зарарланган агач урманнарын кискәндә – 2333,0 мең куб.метр (34,0 процент), урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы оештыруга бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү өчен билгеләнгән агачларны кискәндә – 564,8 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (8,2 процент) әзерләнде.

ТР Урман планы гамәлдә булуның план чорына өлгергән һәм картайган агачларны кискәндә ликвидлы агач материалын әзерләүнең ел саен мөмкин булган күләме 13290,4 гектар мәйданда 1773,3 мең куб.метр тәшкил итәчәк. Урман кишәрлекләрен арендага алучылар тарафыннан дәүләт экспертизасын узган урманнарны үзләштерү проектлары нигезендә ел саен 90,4 мең куб.метр ликвидлы агач, гражданнар тарафыннан шәхси ихтыяҗлар өчен агач материалы әзерләү максатында ел саен 90,0 мең куб.метр ликвидлы агач кисү күздә тотыла. Кече һәм урта бизнес вәкилләренә гамәлдәге дәүләт ярдәме юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан агач әзерләүне арттыруга йогынты ясады, шул ук вакытта өлгергән һәм картайган агачларны тоташтан кисү дә агач материалы әзерләү күләмнәрен арттырып, кече һәм урта бизнес вәкилләре өчен аукционнар ярдәмендә кимендә 588,1 мең куб метр ликвидлы агач сату күздә тотыла, шул исәптән гомуми проект куәте 3200,0 мең куб.метр булган «Кастамону Интегрейтед Вуд Индастри» ҖЧҖ заводының өченче чиратын чимал белән тәэмин итү өчен дә, аны якын киләчәктә ачу планлаштырыла.

Урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын, урман инфраструктурасы оештыруга бәйле булмаган объектларны төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү өчен билгеләнгән агачларны кискәндә – ел саен 426,9 гектар мәйданда 5,5 мең куб.метр, шул исәптән РФ Урман кодексының 43–46 статьялары нигезендә, урманнардан файдаланучы затларның аерым категорияләре тарафыннан урманнарны торгызуны һәм урманнарны үрчетүне гамәлгә ашыру өчен агач кисү.

Агачларның яшенә һәм урманнарны тәрбияләү максатларына карап, киләсе ТР Урман планы гамәле чорына агачларны карау максатларында уздырыла торган агач кисү эшләрендә агач материалын әзерләүне түбәндәге юллар белән башкару планлаштырыла: сирәкләү, аркылы кисү, агачларны яңарту максатында кисү, агачларның формаларын үзгәртү максатында кисү. Агачларны сирәкләп һәм аркылы кисү вакытында агач материалы әзерләүнең ел саен мөмкин булган күләме 10400,1 гектар мәйданда 408,0 мең куб.метр тәшкил итәчәк.

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорда төрле әзерләүчеләр тарафыннан агач материалы әзерләүнең планлаштырылган күләмнәре 6 нчы таблицада күрсәтелде.

6 нчы таблица

Төрле әзерләүчеләр тарафыннан агач материалы әзерләүнең планлаштырылган күләмнәре

Әзерләүче	Үл. бер.	ТР Урман планы гамәлдә булу чорының елы									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Урман кишәрлекләрен арендага алучылар	га	1840	1840	1374	1374	1374	1125	1125	1125	1125	1125
	мең куб. м	106,0	106,0	131,6	131,6	131,6	107,6	107,6	107,6	107,6	107,6
Гражданнар үз ихтыяҗлары өчен	га	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	мең куб. м	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0
Юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар	га	3980,4	5652,1	11278,8	11278,8	11278,8	11345,4	11345,4	11345,4	11345,4	11345,4
	мең куб. м	588,1	835,1	1532	1532	1532	1592,9	1592,9	1592,9	1592,9	1592,9
Сирәкләү, аркылы кисү, яңартып кисү һәм урман үсемлекләренең формаларын үзгәртеп кисү юлы белән, урманнарны тәрбияләү максатларында урманчылыклар тарафыннан башкарыла торган агач кисү	га	7935,5	7935,5	12048,8	12048,8	12048,8	10220,1	10220,1	10220,1	10220,1	10220,1
	мең куб. м	268,0	268,0	473,0	473,0	473,0	390,8	390,8	390,8	390,8	390,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы төзүгә бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү өчен урман үсемлекләрен кискәндә	га	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9
	мең куб. м	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Барлыгы	га	15182,8	16854,5	26128,5	26128,5	26128,5	24117,4	24117,4	24117,4	24117,4	24117,4
	мең куб. м	1057,6	1304,6	2232,1	2232,1	2232,1	2186,8	2186,8	2186,8	2186,8	2186,8

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга җәмгыятьнең урманнарга һәм урман ресурсларына булган ихтыяҗын канәгатьләндерү өчен урманнардан төрле максатларда, рациональ, өзлексез, аларны ярлыландырмыйча файдалану максатларында, гражданнарга үз ихтыяҗлары өчен агач материалы әзерләү, юридик затларга һәм шәхси эшкуарларга инвестиция проектларын гамәлгә ашыру, дәүләт ихтыяҗларын яки муниципаль ихтыяҗларны канәгатьләндерү максатларында, урманнардан планлаштырылган файдалану зоналарына бүлеп, урман фонды җирләре территориясе зоналарга бүленде һәм 7 нче таблицада бирелде.

Зоналарга бүлү элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булу чорында урманчылыкларда агач кисү күләмнәрен исәпкә алып, шулай ук агач материалы әзерләү максатларында урманнардан файдалану гамәлдәге шартнамәләр нигезендә башкарылуын исәпкә алып эшләнде.

7 нче таблица

ТР Урман планы гамәлдә булган чорга җәмгыятьнең ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен агач материалы әзерләү максатларында урманнардан файдалануның планлаштырылган зонасы

Урманчылык	Өлгергән һәм картайган агачларны кисү буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән гражданнар тарафыннан шәхси ихтыяҗлары өчен агач материалы әзерләү, процент	Өлгергән һәм картайган агачларны кисү буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән, юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан агач материалы әзерләү, процент	Өлгергән һәм картайган агачларны кисү буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән урманнарны үзләштерү өлкәсендә инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен агач материалы әзерләү, процент	Өлгергән һәм картайган агачларны кисү буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән дәүләт ихтыяҗларын яки муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен агач материалы әзерләү, процент
1	2	3	4	5
Әгерҗе	2,3	планлаштырылмый	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Азнакай	16,0	84,0	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Аксубай	25,4	74,6	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Әлки	18,5	81,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Әлмәт	27,0	55,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Арча	29,9	70,1	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Баулы	21,5	78,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Биләр	19,5	80,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Болгар	12,7	87,3	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Бөгелмә	10,3	89,7	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Буа	17,1	82,9	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Алабуга	25,6	74,4	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Зәй	6,5	74,2	планлаштырылмый	планлаштырылмый

1	2	3	4	5
Зеленодольск	35,2	64,8	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Исләйтар	26,6	73,4	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Кайбыч	25,9	74,1	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Кәләй	4,8	95,2	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Кама	7,9	92,1	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Кызыл Йолдыз	6,3	88,5	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Лаеш	33,3	66,7	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Лениногорск	7,1	92,9	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Мамадыш	23,2	76,8	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Минзәлә	4,7	95,3	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Түбән Кама	8,5	91,5	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Нурлат	20,3	79,7	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Идел буе	23,8	76,2	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Шәһәр яны	планлаштырыл-мый	планлаштырыл-мый	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Саба	0,1	99,9	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Тәтеш	9,5	90,5	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Чирмешән	16,8	83,2	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый
Лубян	20,7	79,3	планлаштырыл-мый	планлаштырылмый

Агач материалы әзерләүгә бәйле рәвештә агач кисүдән агач материалы алуның ел саен рөхсәт ителгән күләме (файдалану өчен исәпләнгән диләнке) 8 нче таблицада күрсәтелде. Һәлак булган һәм зыян күргән агачларны ел саен кисү күләме ТРда урманнарның санитар торышын исәпкә алып исәпләнә.

ТРда агач материалы әзерләү максатларында урман кишәрлекләреннән файдаланучы арендаторлар тарафыннан ТР Урман планы гамәлдә булган чорга ел саен 1125 гектар мәйданда 107,6 мең куб.метр ликвидлы агач материалы әзерләү планлаштырыла.

ТР Урман планы гамәлдә булган чорга урманнардан файдалануның төп һәм аеруча перспективалы берничә төре булуга карамастан, төбәктәге урманнардан

мөмкин булган барлык төрләрдә диярлек файдалану планлаштырыла, ТР Урман планы гамәлдә булачак чорда урманнардан файдалануның әлеге перспективалы юнәлешләре әлеге ТР Урман планына 22 нче кушымтада күрсәтелде.

8 нче таблица

ТР урманнарында агач материалы әзерләүгә бәйле рәвештә агач кисүдән алынган агач материалының ел саен рөхсәт ителгән күләме (файдалану өчен исәпләнгән диләнке)

Агач кисү төрләре	Ылыслы			Яфраклы каты токымнар			Яфраклы йомшак токымнар			Барлыгы		
	Мәйданы, гектар	Запасы, мең куб.метр		Мәйданы, гектар	Запасы, мең куб.метр		Мәйданы, гектар	Запасы, мең куб.метр		Мәйданы, гектар	Запасы, мең куб.метр	
		Ликвидлы	Эшкә яраклы		Ликвидлы	Эшкә яраклы		Ликвидлы	Эшкә яраклы		Ликвидлы	Эшкә яраклы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Өлгергән һәм картайган урманнарны кискәндә	562,1	98,5	80,3	1181,2	94,3	56,3	11547,1	1580,5	745,5	13290,4	1773,3	882,1
Урманнарны карау максатларында урман кискәндә	4199,0	183,9	127,3	1355,2	31,7	12,4	4845,9	192,4	102,3	10400,1	408,0	242,0
Урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы төзүгә бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү	68,7	1,6	1,1	62,0	0,3	0,2	296,2	3,6	1,3	426,9	5,5	2,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
һәм эксплу-атация-ләү өчен урман үсем-лекләрен кисү												
Барлыгы	4829,8	284,0	208,7	2598,4	126,3	68,9	16689,2	1776,5	849,1	24117,4	2186,8	1126,7

Җәмгыятьнең ресурс потенциалын арттыру өчен ТР урманнарыннан рекрация максатларында файдалануның әһәмияте шактый зур. Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру республикада урманнардан файдалануның иң массакүләм төрләренең берсе булып тора, шәһәрләрдә яшәүчеләр саны даими тизлек белән артуга бәйле рәвештә туризм һәм табигатьтә ял итү популярлаша һәм аңа ихтыяҗ арта.

Урман кишәрлекләреннән рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында файдаланучы дәвалау-савыктыру, спорт һәм башка учреждение-ләрдән тыш, төбәк чикләрендә рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен объектлар төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү күздә тотылган урманнарны үзләштерүнең планлаштырыла торган, 9 нчы таблицада билгеләнгән берничә зонасы бар. Спортны һәм сәламәт яшәү рәвешен үстерүгә юнәлдерелгән, тормышка ашырыла торган берничә проектка Татарстан Республикасы Хөкүмәте һәм Татарстан Республикасы Рәисе тарафыннан теләктәшлек белдерелде.

9 нчы таблица

Чикләрендә рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру объектларын төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү күздә тотылган урманнарны үзләштерүнең планлаштырыла торган зоналары

Урманчы-лык	Кишәрлек урманчылы-гы	Квартал №	Файдаланучының, объектның атамасы	Планлаштырылган чаралар
1	2	3	4	5
Әлки	Базарлы Матак	17	«Дубки» БСЛ муниципаль учреждениесе	Үзгәртеп кору максатларында спорт- техник корылмалар төзелеше планлаштырыла
Әлмәт	Поташ-Полянка	106, 114, 155, 156	«Орленок» БСЛ, «Дружба», «Солнечный», «Юность» спорт-савыктыру лагерьлары	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнешендәге корылмалар комплексын төзекләндерү һәм төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ-Полянка	134, 135	«Ян» тау чаңгысы комплексы	Таудан чаңгы шуу комплексын үзгәртеп кору максатларында чаңгы трассасын киңәйтү күздә тотыла

1	2	3	4	5
Әлмәт	Поташ-Полянка	174, 175, 202	«Ян» тау чаңгысы комплексы	Таудан чаңгы шуу комплексын үзгәртеп кору максатларында спорт-техник корылмалар төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ-Полянка	5, 6, 134	«Ян», «Ромашкино» шифаханә-профилакторий-лары	Шифаханәләрне үзгәртеп кору максатларында спорт һәм физик культура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ-Полянка	134	«СМП-Нефтегаз» АҖ	Халыкны ял иттерү һәм савыктыру максатларында парк тибында спорт-савыктыру комплексын төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ-Полянка	106	«Транснефть-Прикамье» АҖ (ӘРНИ)	Шифаханәне үзгәртеп кору максатларында спорт һәм физик культура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ-Полянка	174, 175, 202	«Снежинка» ҖЧҖ «Юность» ӨББ МБУ	Таудан чаңгы шуу комплексын үзгәртеп кору максатларында спорт-техник корылмалар төзелеше планлаштырыла
Болгар	Спас	46	ТР Спас муниципаль районы «Болгар» БСББҮ» БӨББ МБМУ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Буа	Чүпрәле	35, 36	ТР Чүпрәле муниципаль районының «Чайка» БСЛ МАУ	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында таудан чаңгы шуу трассаларын төзү планлаштырыла
Буа	Буа	37	ТР Буа муниципаль районының «Чайка» БСЛ» МББМУ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Буа	Буа	40	«Бор» БСЛ (ТР Буа муниципаль районының «Чайка» БСЛ» МББМУ филиалы)	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Буа	Чүпрәле	35	ТР Чүпрәле муниципаль районының «Чайка» БСЛ МАУ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Зелено-дольск	Кызыл Октябрь	81	Казан шәһәре яшьләр сәясәтенең «Ял» балалар һәм яшьләрне	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла

1	2	3	4	5
			савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча шәһәр үзәге» МБУ «Березка» БСЛ	
Зелено-дольск	Кызыл Октябрь	81	«Лето» балаларны һәм яшүсмерләрне савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча республика үзәге» ДБУ «Пионер» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Зелено-дольск	Әйшә	35	«Лето» балаларны һәм яшүсмерләрне савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча республика үзәге» ДБУ «Мечта» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Зелено-дольск	Әйшә	74	«Лето» балаларны һәм яшүсмерләрне савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча республика үзәге» ДБУ «Чайка» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Кама	Чистай	66	ТР Чистай муниципаль районының «Яшьләр үзәге» МБУ «Солнышко» җәйге савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Кама	Чистай	16	Чистай муниципаль районының «Ватан» хәрби-патриотик эш һәм хәрби хезмәткә чакырылуга кадәрге яшьләрне әзерләү үзәге» МБУ «Ровесник» җәйге савыктыру	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла

1	2	3	4	5
			лагере	
Лаеш	Питрәч	76, 79, 80	Питрәч районының «Комплекслы балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе» ӨББ МБМУ	Рекреация зоналарын үстерү максатыннан чаңгы һәм җәяүлеләр маршрут булдыру планлаштырыла
Лаеш	Питрәч	76	Питрәч районының «Комплекслы балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе» ӨББ МБМУ	Халыкны ял иттерү һәм савыктыру максатларында спорт корылмаларын төзү планлаштырыла
Лаеш	Питрәч	77	«Фехтование буенча олимпия резервының республика спорт мәктәбе» ДАУ «Олимп» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Лениногорск	Лениногорск	114	ТР «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең «Дружба» балаларны савыктыру лагере» МБУ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Мамадыш	Келәүш	100	ТР Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ	Халыкның ялын, аны савыктыруны оештыру һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында спорт һәм физик культура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Мамадыш	Комазан	96	ТР Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ	Халыкның ялын оештыру максатыннан парк тибындагы халыкның ял итү мәйданчыгы төзү планлаштырыла
Мамадыш	Комазан	97	ТР Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ	Халыкның ялын һәм аны савыктыруны оештыру максатларында күп максатлы чаңгы трассасы һәм спорт корылмалары төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Мамадыш	Соколка	26	«Кама» БСЛ МБУ	Балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру максатларында балаларны савыктыру лагерен реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү планлаштырыла. Рекреация зоналарын үстерү һәм укучыларны ял иттерү максатларында спорт-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Минзәлә	Юртау	152	«Балалар иҗаты йорты» ӨББ МБУ	Балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру максатларында балаларны савыктыру лагерен реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү планлаштырыла
Минзәлә	Юртау	153	«Олимп» БЯСМ ӨББ МБМУ	Рекреация зоналарын үстерү максатыннан чаңгы һәм җәяүлеләр маршрут булдыру планлаштырыла
Минзәлә	Юртау	153, 194, 196	Минзәлә муниципаль районы «Мәгариф бүлеге» МКУ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Минзәлә	Юртау	16:28:000000:1536 (җир кишәрлегенең кадастр номеры)	«Солнышко» БСЛ, «Минзәлә шәһәре Балалар иҗаты йорты» МБУ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Минзәлә	Мөслим	35	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБУ «Лесная страна» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Түбән Кама	Баграж	70	«Ялта-Зәй» спорт әзерлеге үзәге» КСУ	Республика чаңгы спортын үстерү максатларында спорт корылмасы төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	7, 8, 9, 10	«Батыр» БЯСМ» өстәмә белем бирү МБУ	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында күп максатлы тау чаңгысы трассаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	26, 118	«Чайка» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру һәм спорт-техник

1	2	3	4	5
				билгеләнешендәге корылмалар комплексын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	118	«Түбән Кама индустриаль техникумы» ДАҺББУ	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында күп максатлы тау чаңгысы трассаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	2	«Нижнекамскнефтехим» ГАҖ «Нефтехимик» спорт клубы учреждениесе	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында күп максатлы тау чаңгысы трассаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Кызыл Юл	30	«Заря» БСЛ МБУ	Лагерьны үзгәртеп кору максатларында спорт һәм физик культура-савыктыру корылмаларын төзекләндерү һәм төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	1	«Кама» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Түбән Кама	Кызыл Юл	71	Зәй муниципаль районы «Созвездие» балаларны савыктыру лагере» МБУ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Нурлат	Чулпан	42	«Заречный» БСЛ	Рекреация зоналарын үстерү максатларында физкультура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнештәге корылмалар төзү һәм реконструкцияләү планлаштырыла
Нурлат	Чияле Алан	89, 96	«Вишневая Поляна» БСЛ	Рекреация зоналарын үстерү максатларында физкультура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнештәге корылмалар төзү һәм реконструкцияләү планлаштырыла
Нурлат	Чияле Алан	80, 120	БЯСМ	Рекреация зоналарын үстерү максатларында физкультура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнештәге корылмалар төзү һәм реконструкцияләү планлаштырыла
Идел буе	Ключище	27	ТР Инвестиция үсеше агентлыгы	Халыкны ял иттерү максатларында актив ял (баулы парк) паркын төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Идел буе	Шыланкы	66, 27	«Казан органик синтез» ГАЖ	Халыкны тернәкләндерү һәм савыктыру максатларында социаль-юнәлешле һәм мәдәни-савыктыру объектын булдыру планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	11, 13, 24, 25	«Балкыш шифаханәсе» («Татэнерго» АЖ)	Халыкны дәвалау һәм ял иттерү максатларында шифаханә-профилакторийны үзгәртеп кору планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	24	«Балкыш шифаханәсе» («Татэнерго» АЖ)	Халыкны савыктыру максатларында дәвалау-савыктыру объектларын төзү планлаштырыла
Шәһәр яны	Биектау	37	Казан шәһәре яшьләр сәясәтенең «Ял» балалар һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча шәһәр үзәге» МБУ «Спутник» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Шәһәр яны	Биектау	92	Казан шәһәре яшьләр сәясәтенең «Ял» балалар һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча шәһәр үзәге» МБУ «Молодежный» СЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	38, 45	Казан шәһәре яшьләр сәясәтенең «Ял» балалар һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча шәһәр үзәге» МБУ «Юнитур» туристлык-край лагере	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	67	«Гидроспецстрой» Казан ремонт-төзелеш фирмасы»	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше

1	2	3	4	5
			ҖЧҖ	планлаштырыла
Шәһәр яны	Биектау	61	Казан шәһәре яшьләр сәясәтенең «Ял» балалар һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын һәм эш белән тәэмин итүне оештыру буенча шәһәр үзәге» МБУ «Огонек» БСЛ	Үзгәртеп кору максатларында физик культура-савыктыру корылмалары төзелеше ниятләнә
Тәтеш	Тәтеш	79	Тәтеш районының БЯСП ӨББ МБУ	Рекреация зоналарын үстерү максатларында чаңгы юллары һәм җәяүлеләр юллары һәм ярышлар өчен маршрут булдыру планлаштырыла
Тәтеш	Тәтеш	150	«Чайка» БСЛ	Рекреация зоналарын үстерү һәм укучыларны ял иттерү максатларында спорт-савыктыру корылмаларын үзгәртеп кору һәм төзү планлаштырыла

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булу чорында рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен урманнардан файдалану темпларын исәпкә алып, ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына ел саен урманнардан 1730 гектардан ким булмаган мәйданда файдалану планлаштырыла, ә ТР Урман планы гамәлдә булуның бөтен чорына әлеге максатларда урманнардан файдалануның гомуми күләме 15947,2 гектар тәшкил итәчәк.

Разведкалау мәгълүматлары буенча ТРда төп файдалы казылмалар булып нефть, күмер, янучан сланец, бакыр, торф, известьташ һәм доломитлар тора. Әмма төбәкнең төп байлыгы һәрчак нефть булды. Нәкъ менә нефть ятмаларын эшкәрткәндә җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару максатларында урманнар файдаланыла. Гомумән алганда, төбәктә 120дән артык нефть ятмасы эшкәртелә, аларның иң зурлары – төбәкнең көньяк-көнчыгыш өлешендә урнашкан Ромашкино, Баулы, Саусбаш, Яңа Елхово ятмалары. Татарстанда нефть чыгаруның 70 елдан артык тарихы булуга карамастан, төбәктә элеккечә файдалы казылмаларның яңа ятмаларын эзләүгә юнәлтелгән геологик разведка, шулай ук махсус полигоннарда чыгару авыр булган нефть запасларын табу буенча яңа ысулларны һәм алдынгы технологияләрне сынау эшләре үткәрелә.

Бу факторларның барысы да урманнардан җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару максатларында файдалануның перспективасы булу турында сөйли. ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе

чорына урманнардан әлеге максатларда файдалану күләме тайпылышсыз үсәчәк һәм 2028 елга елына 13709 гектардан да ким булмаячак, ә ТР Урман планы гамәлдә булуның бөтен чорына урманнардан файдалануның гомуми күләме 127975,6 гектар булыр дип көтелә.

Төбәк буенча барлык автомобиль юлларының үсеш алган челтәрен, үтеп булмый торган территорияләр булмавын һәм республикада теләсә кайсы ноктага барып җитү мөмкинлеген исәпкә алып, 30 төр имезүче һәм 51 төр коштан торган аучылык фаунасын да өстәп, төбәкнең күп кенә урманчылыкларында урманнардан аучылык өлкәсендә эшчәнлек алып бару максатларында файдалану ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына төп файдалану төрләренең берсе булачак.

Әлеге максатларда ел саен файдаланырга планлаштырылган урманнарның гомуми мәйданы 154350 гектардан ким булмаячак, ә ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе бөтен чорына урманнардан файдалануның гомуми күләме 2079200 гектар тәшкил итәчәк

Кайбер урманчылыкларда урманнардан РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән эшчәнлекнең башка төрләрендә файдалану өстенлекле булачак, ел саен урманнар 16476 гектар мәйданда файдаланылачак.

ТР Юстиция министрлыгы мәгълүматларына караганда, ТР административ-территориаль берәмлекләре һәм торак пунктлары реестрында электр энергиясе һәм су белән өзлексез тәэмин итүгә ихтыяҗ булган республика әһәмиятендәге 14 шәһәр, район әһәмиятендәге 9 шәһәр, 18 шәһәр тибындагы поселогы, 3076 авыл торак пункты бар. Шулай ук урманнардан җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару, рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм башка максатларда файдаланганда, һичшиксез, тиешле инфраструктура булдыру зарур (электрүткәргеч линияләр, трассалар, торба үткәргечләр), ә бу урманнардан линияле объектлар төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү максатларында файдалануга китерә. Шул рәвешле урманнардан файдалану барлык урманчылыкларда теге яки бу дәрәҗәдәге ешлыкта гамәлгә ашырыла, ә ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына урманнардан файдалануның гомуми күләме 90376,7 гектар тәшкил итәчәк.

4.4. Үзләштерү интенсивлыгы буенча бүлеп, файдалануның төрле төрләре өчен планлаштырылган урманнарны үзләштерүне зоналарга бүлү

Агач материалы әзерләү, рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру, җир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм файдалы казылма ятмаларын эшкәртү, аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру һәм РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлешендә билгеләнгән башка төрләр төбәктә урманнардан файдалануның аеруча перспектив төрләре булуын исәпкә алып, билгеле бер

урманчылыкларда урманнардан файдалануның нәкъ менә шушы төп төрләре буенча төбәк урманнарын үзләштерүнең планлаштырылган зоналары бүленде. Үз чиратында урманчылыклар буенча урманнардан файдалану ешлыгы буенча бүлү ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына урманнардан файдалануның барлык төрләрен исәпкә алып башкарылды.

Урманнардан файдалануның перспектив юнәлешләрен планлаштырган вакытта һәр урманчылык буенча түбәндәге факторлар исәпкә алынды: ТР Урман планы гамәлдә булуның элеккеге чорында урманнардан файдалануның план күләмнәренә һәм юнәлешләренә ирешү, файдалы казылмаларның разведка үткәрелгән күләмнәре турында мәгълүмат, рекреация билгеләнешендәге гамәлдәге һәм планлаштырылган объектларны урнаштыру, агач эшкәртү предприятиеләрен урнаштыру, урманнарның максатчан билгеләнешеннән чыгып, урманнардан файдаланудагы чикләүләр.

Үткәрелгән анализ нигезендә, шулай ук табигый-географик районлаштыруны исәпкә алып, ТР территориясендә ихтимал булган файдалану ешлыгы һәм файдалану юнәлешләре буенча аерылып торган зоналар ачыкланды.

Файдалану төрләре буенча зоналарга бүленеш һәм файдалану ешлыгы буенча бүлү турында мәгълүматлар әлеге ТР Урман планына 4 нче карта-схемада бирелде.

Файдалануның ешлыгы зур булган зонага Кама алдының көнбатыш һәм көнчыгыш өлешләре һәм Кама аръягының көньяк-көнчыгыш өлеше карый, ул 18 урманчылыкны, шул исәптән аңа Әгерҗе, Азнакай, Әлмәт, Арча, Баулы, Бөгелмә, Алабуга, Зәй, Зеленодольск, Исләйтар, Кәләй, Лаеш, Лениногорск, Минзәлә, Түбән Кама, Шәһәр яны, Саба, Чирмешән урманчылыклары керә.

Югары ешлыклы зона территориясендә төбәк үзәге – Казан шәһәре, шулай ук эре сәнәгать шәһәрләре – Чаллы, Түбән Кама, Әлмәт урнашкан, аларда төбәкнең эшкә сәләтле халкының күп өлеше яши. Әлеге зона территориясе буенча, күп санлы төбәк юлларыннан тыш, шулай ук 3 федераль автомобиль трассасы, Куйбышев тимер юлы уза.

Моннан тыш, әлеге зонада В.Д.Шашин исемендәге «Татнефть» ГАҖ, «ТАИФ-НК» ГАҖ, «Түбән Кама Нефтехим» ГАҖ, «Казаноргсинтез» ГАҖнең барлык төп сәнәгать объектлары, өзлексез җитештерү өчен кирәкле даими эшләүче һәм үсүче инфраструктурага мохтаҗ предприятиеләр тупланган. Нәкъ менә шул зонада – төбәкнең җир асты байлыкларының төп файдалы казылмасы – нефтьнең разведка үткәрелгән барлык ятмалары тупланган.

Урманнардан файдалануның уртача ешлыгы булган зонага республиканың үзәк өлеше карый, ул 9 урманчылыкны: Аксубай, Әлки, Биләр, Болгар, Кама, Кызыл Йолдыз, Мамадыш, Нурлат, Лубян урманчылыкларын үз эченә ала. Әлеге зонаның үзәктә урнашуы, күп санда торак пунктлар булу, шулай ук мул сулы ике елга (Идел һәм Кама) белән уратып алынуы өстенлек булып тора, әмма тимер юлларның һәм эре

сәнәгать объектларының булмавы урманнардан файдалануның ешлыгы уртача булуны күздә тота.

Урманнарны файдалану түбән ешлыкта булган зонага Идел алды керә, аның составында Татарстан Республикасының Буа, Кайбыч, Идел буе, Тәтеш урманчылыклары урнашкан, ул урманнарның аз булуы белән (уртача алганда 11,9 процент тәшкил итә), шулай ук нык үскән авыл хуҗалыгы алып барылу белән аерылып тора, моның сәбәбе районда соры, көлсу, кара туфрак күбрәк булуы белән аңлатыла.

Урманнардан файдалануның төп төрләре ачыклануны исәпкә алып, ТР территориясе файдалану төрләре буенча зоналарга бүленде.

Урманнардан агач материалы әзерләү максатларында файдалану Әгерҗе һәм Зәй урманчылыкларында башкарылыр дип ниятләнә, анда урманнардан файдаланучы «Бөгелмә урман комбинаты» ҖЧҖ, «Хазар» ҖЧҖ, «Ак Барс» урман эшкәртү компаниясе кебек агач әзерләү оешмалары урнашкан, алар өлешенә урманнарның гомуми мәйданыннан әлеге максатларда урманнан файдалануның Әгерҗе урманчылыгына – 89,9 проценты, Зәй урманчылыгына 20,3 проценты туры килә, шуңа күрә әлеге урманчылыклар урманнардан файдалануның югары ешлыгы күзәтелгән зонага карый. Шулай ук урманнардан агач материалы әзерләү максатларында файдаланучы арендатор бар: хосусый эшкуар Зиннәтуллин, әмма әлеге арендатор урнашкан Кызыл Юл урманчылыгында агач материалы әзерләү урманнардан файдалануның өстенлекле төре булып тормый. Урманнардан бу төрдә файдаланучылардан тыш, Азнакай урманчылыгында да урманнарны яңа арендаторларга бирү ниятләнә.

Янәшәсендә урман-сулар урнашкан торак пунктлар янындагы матур урыннар урманнардан рекреация максатларында файдалану өчен аеруча кызыктыргыч булып тора. Татарстанда зур шәһәрләр янындагы урман паркы зоналары һәм яшел зоналар, шулай ук Идел һәм Кама елгалары буйларындагы урман биләмәләре әлеге таләпләргә җавап бирә. Урманнардан рекреация максатларында файдалану әлеге ТР Урман планының 1 нче кушымтасына 4 нче карта-схемасында бирелде. Әлеге зоналарга Шәһәр яны, Зеленодольск, Лаеш, Исләйтар, Түбән Кама, Алабуга урманчылыклары керә, аларның чикләрендә зур торак пунктлар, шулай ук су объектлары бар, нәкъ менә шушы урманчылыклар урманнардан рекреация максатларында файдалануны иң зур күләмдә гамәлгә ашыра (гомуми күрсәткечнең 76,6 проценты).

Шулай ук Биләр, Болгар һәм Шәһәр яны урманчылыкларында ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына урманнардан файдалануның төп төре рекреация эшчәнлеге булачак, тик районнарда халык саны аз, урманчылыкларның урнашкан урынын һәм эре шәһәрләр булмавын исәпкә алып, урманнардан файдалану уртача һәм аз күләмдә планлаштырыла.

Татарстан Республикасында урманнардан җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эзләү һәм чыгару максатларында файдалану төбәк икътисадын даими югары дәрәҗәдә тотучы төп чимал – нефть табу максатларында гамәлгә ашырыла. Урманнардан бу төр файдалану, нигездә, нефть ятмаларына разведка үткәрелгән урыннарда, шулай ук магистраль торба үткәргечләр челтәре һәм нефть продуктларын эшкәртү буенча комплекслар челтәре төзелгән һәм эшли торган районнарда булачак. Әлеге максатларда төбәкнең көньяк- көнчыгыш өлешендә – Азнакай, Әлмәт, Баулы, Бөгелмә, Кәләй, Лениногорск, Чирмешән урманчылыкларында урманнардан күп, Аксубай, Нурлат урманчылыкларында уртача күләмдә файдалану күздә тотыла. 2022 елда әлеге урманчылыклар өлешенә урманнардан җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү буенча эшләр башкару максатларында файдалануның бу юнәлештә урманнардан файдалануның гомуми күләменнән 90,4 проценты туры килә һәм 10954,4 гектар тәшкил итә, ә 2029 елга бу күрсәткеч 12205 гектарга җитәргә тиеш.

Урманнардан аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдалануны аучылык ресурслары зур булган урманчылыкларда башкару ниятләнә. Аларга Әлки, Арча, Кама, Кызыл Йолдыз, Мамадыш, Минзәлә, Саба, Тәтеш, Лубян урманчылыклары керә.

РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән урманнардан файдалануның башка төрләре төрле максатларда урманнардан файдалану минималь, урманнар аз булган һәм хуҗалыкның башка тармагы – авыл хуҗалыгы үсеш алган урманчылыкларда башкарылыр дип ниятләнә. Әлеге территорияләргә Кайбыч һәм Буа урманчылыгы урманнары карый.

Юлларның үсеш алган челтәре, торак пунктларның күплеге һәм сәнәгать инфраструктурасы төзелгән булу ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына урманнардан барлык төрләр буенча файдалануны алдан билгели.

Файдалануның төрләре өчен, үзләштерү ешлыгы буенча бүлеп, урманнарны гамәлдәге һәм планлаштырылган үзләштерү зоналарының 4 нче карта-схемасы әлеге ТР Урман планына 1 нче кушымтада бирелде.

4.5. Урман һәм урман эшкәртү инфраструктураларын аларның барлыгы һәм урманнардан файдалануның төрләре өчен урманнарны үзләштерү перспективаларын исәпкә алып планлаштырылган үсеше

Урман инфраструктурасы күрсәткечләре барыннан элек юллар челтәре белән сыйфатлана. Урманнарга транспорт керү һәм транспорт юллары белән тәэмин ителү сыйфатламасы әлеге ТР Урман планының 3.10 бүлегендә тасвирланды, урманчылыкларның транспорт юллары белән тәэмин ителү дәрәҗәсе турында мәгълүматлар әлеге ТР Урман планына 19 нчы кушымтада бирелде, мәгълүматларга караганда, барлык урманчылыклар транспорт юллары белән яхшы тәэмин ителгән.

ТР агач эшкәртү тармагының әйдәп баручы предприятиеләре булып «Зеленодольск фанера заводы» ГАҖ, «Идел буе фанера-җиһаз комбинаты» ҖЧҖ һәм «Кастамону Интегрейтед Вуд Индастри» ҖЧҖ тора, алар урман кишәрлекләреннән читтә урнашкан, җитештерү эшчәнлеге өчен кирәкле инфраструктура белән тәэмин ителгән. Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга урман эшкәртү инфраструктурасын үстерү планлаштырылмый.

4.6. Урман кишәрлекләрен план буенча файдалануга тапшыру турында белешмәләр

Урманчылыклар кисемендә, шулай ук файдалану төрләре күзлегеннән чыгып, ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына план буенча урман кишәрлекләрен файдалану өчен тапшыру турында белешмәләр әлеге ТР Урман планына 23 нче кушымтада бирелде.

4.7. Урманнарны янгын куркынычы янау класслары буенча бүлү, урманнарны янгыннардан саклау буенча чаралар үтәүнең план күрсәткечләре

2023 елның 1 гыйнварына төбәк урманнарының табигый янгын чыгу куркынычы класслары буенча бүленеше 10 нчы таблицада күрсәтелде.

10 нчы таблица

ТР урманнарының табигый янгын чыгу куркынычы классары буенча бүленеше

Урманчылыкның атамасы	Үлчәү берәмлеге	Янгын чыгу уркынычы классы					Барлыгы	Уртача классы
		I	II	III	IV	V		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар								
Әгерҗе	гектар	9591	17277	10782	5225	2471	45346	2,4
	процент	21,2	38,1	23,8	11,5	5,4	100	
Азнакай	гектар	101	414	23419	20428	1605	45967	3,5
	процент	0,2	0,9	50,9	44,4	3,5	100	
Аксубай	гектар	0	88	5308	23852	461	29709	3,8
	процент	0,0	0,3	17,9	80,3	1,6	100	
Әлки	гектар	1940	966	1691	30781	2312	37690	3,8
	процент	5,2	2,6	4,5	81,7	6,2	100	
Әлмәт	гектар	101	4471	23419	20428	1605	50024	3,4
	процент	0,2	8,9	46,8	40,8	3,2	100	
Арча	гектар	6554	0	6741	13961	4760	32016	3,3
	процент	20,5	0,0	21,1	43,6	14,9	100	
Баулы	гектар	1932	13293	1503	4147	2321	23196	2,6
	процент	8	57,3	6,5	17,9	10,0	100	
Биләр	гектар	1471	2217	981	43873	2105	50647	3,8
	процент	2,9	4,4	1,9	86,6	4,2	100	
Болгар	гектар	1829	931	2171	11105	2664	18700	3,6
	процент	9,8	5,0	11,6	59,4	14,2	100	
Бөгелмә	гектар	4996	21753	4417	8918	3920	44004	2,7
	процент	11,4	49,4	10,0	20,3	8,9	100	
Буа	гектар	451	541	2219	14160	1197	18568	3,8
	процент	2,4	2,9	11,9	76,3	6,4	100	
Алабуга	гектар	96	2808	12354	13083	388	28729	3,4
	процент	0,3	9,8	43,0	45,5	1,4	100	
Зәй	гектар	3316	5673	2878	43891	3293	59051	3,6
	процент	5,6	9,6	4,9	74,3	5,6	100	
Зеленодольск	гектар	1507	1990	10598	10524	1637	26256	3,3
	процент	5,7	7,6	40,4	40,1	6,2	100	
Ислэйтар	гектар	1244	1348	7537	6854	0	16983	3,2
	процент	7,3	7,9	44,4	40,4	0,0	100	
Кайбыч	гектар	721	35	15616	8162	618	25152	3,3
	процент	2,9	0,1	62,1	32,5	2,5	100	
Кәләй	гектар	2253	5498	1332	28841	3260	41184	3,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	процент	5,5	13,3	3,2	70,0	7,9	100	
Кама	гектар	26	5826	24753	21889	1762	54256	3,4
	процент	0,0	10,7	45,6	40,3	3,2	100	
Кызыл Йолдыз	гектар	301	4596	22137	15149	187	42370	3,2
	процент	0,7	10,8	52,2	35,8	0,4	100	
Лаеш	гектар	531	3151	9168	18407	2184	33441	3,6
	процент	1,6	9,4	27,4	54	6,6	100	
Лениногорск	гектар	2695	184	17702	31684	779	53044	3,5
	процент	5,1	0,3	33,4	59,7	1,5	100	
Мамадыш	гектар	8178	6033	6037	22470	4861	47579	3,2
	процент	17,2	12,7	12,7	47,2	10,2	100	
Минзәлә	гектар	5299	3088	7265	44115	12454	72221	3,8
	процент	7,3	4,3	10,1	61,1	17,2	100	
Түбән Кама	гектар	2386	3435	4460	29547	3559	43387	3,7
	процент	5,5	7,9	10,3	68,1	8,2	100	
Нурлат	гектар	4822	8	14881	64560	4984	89255	3,7
	процент	5,4	0,0	16,7	72,3	5,6	100	
Идел буе	гектар	797	10232	1481	13384	2033	27927	3,2
	процент	2,9	36,6	5,3	47,9	7,3	100	
Шәһәр яны	гектар	886	166	13974	12092	1544	28662	3,5
	процент	3,1	0,6	48,8	42,2	5,4	100	
Саба	гектар	21	2150	29500	27952	383	60006	3,4
	процент	0,0	3,6	49,2	46,6	0,6	100	
Тәтеш	гектар	196	1951	25226	9950	0	37323	3,2
	процент	0,5	5,2	67,6	26,7	0,0	100	
Чирмешән	гектар	2426	1710	1990	28510	1899	36535	3,7
	процент	6,6	4,7	5,4	78,0	5,2	100	
Лубян	гектар	0	1131	5896	5585	382	12994	3,4
	процент	0,0	8,7	45,4	43,0	2,9	100	
Барлыгы	гектар	66768	122770	317511	653527	71646	1232222	3,4
	процент	5,4	10,0	25,8	53,0	5,8	100	
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар								
Мари	гектар	139	0	545	0	0	684	2,6
	процент	20,3	0	79,7	0	0	100	
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар								
«Аккош күле» шәһәр урманы	гектар	1000	1000	400	1147	0	3547	1,9
	процент	28,2	28,2	11,3	32,3	0	100	
Зеленодольск шәһәре	гектар	0	0	0	141	0	141	4,0
	процент	0	0	0	100	0	100	
Буа шәһәре	гектар	0	0	0	0	0	0	0,0
	процент	0	0	0	0	0	0	
Барлыгы	гектар	1000	1000	400	1288	0	3688	2,0
	процент	26,8	26,8	10,8	35,6	0	100	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар								
«Идел-Кама» ДТБТ	гектар	866	3955	2494	2509	1553	11377	2,9
	процент	7,6	34,7	21,9	22,1	13,7	100	
«Түбән Кама» МП	гектар	382,8	10048,8	354,7	6695,8	1153,9	18636	2,8
	процент	2,1	53,9	1,9	35,9	6,2	100	
Барлыгы	гектар	1248,8	14003,8	2848,7	9204,8	2706,9	30013	2,9
	процент	4,2	46,6	9,5	30,7	9,0	100	
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар								
Биектау районы	гектар	365	0	35	0	0	400	1,2
	процент	91,3	0,0	8,8	0,0	0,0	100	
Зеленодольск районы	гектар	30	0	32	0	0	62	2
	процент	48,4	0,0	51,6	0,0	0,0	100	
Мамадыш районы	гектар	0	0	4	0	0	4	3
	процент	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100	
Саба районы	гектар	0	0	56	0	0	56	3
	процент	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100	
Лаеш районы	гектар	0	0	73	0	0	73	3
	процент	0	0	100	0	0	100	
Барлыгы	гектар	395	0	200	0	0	595	1,5
	процент	75,7	0	24,3	0	0	100	
ТР буенча барлыгы	гектар	69550,8	137773,8	321504,7	664019,8	74352,9	1267202	3,4
	процент	5,5	10,9	25,4	52,4	5,8	100,0	

Төбәктә янгын чыгу куркынычы дәрәҗәсе барлык урманнарда тотрыклы рәвештә бер төрле, ләкин кайбер районнарда кисәк үзгәреп куя, ул әлеге җирлек шартлары өчен типик булган аеруча таралган токымга бәйле үзгәрә. Казан шәһәренә якын җирдә, Идел елгасының сул ярында, кәсле-көлсу комлы туфрак өстенлек итә, асылда нарат кебек ылыслы токымнар өчен уңай шартлар тудыра. Алар өлешенә Зеленодольск урманчылыгында урман үсә торган мәйданнарның 46,3 проценты, ә Шәһәр яны урманчылыгында 39,3 проценты туры килә, әлеге урманчылыкларда янгын чыгу куркынычының уртача классы төбәктә иң югары дип бәяләнә: тиешенчә – 1,9 һәм 2,1.

Ләкин республиканың күпчелек районнарында төп урман хасил итүче токымнар булып яфраклы йомшак токымнар – каен, усак, юкә тора, урманлы җирләрнең 57,9 проценты шулар өлешенә туры килә, ул 668,5 мең гектар тәшкил итә. Шуңа бәйле рәвештә төбәктә табигый янгын чыгу куркынычының уртача классы 3,4 процент тәшкил итә.

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булган чорга урманнарны янгыннардан саклау чараларын үтәүнең план күрсәткечләре әлеге ТР Урман планына 24 нче кушымтада бирелде. Чараларның план күрсәткечләре 2012 елның 27 апрелендәге 174 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган нормативларны исәпкә алып, урманчылык

урнашкан урманлы районга урманнарны максатчан билгеләнеш төрләре буенча кертүгә бәйле рәвештә элеккеге ТР Урман планында ирешелгән күрсәткечләрне исәпкә алып хисапланды. Урманчылыклар һәм арендага тапшырылган кишәрлекләр буенча планлаштырыла торган чараларның күләме турында урманчылыкларның регламентларында һәм урманнарны үзләштерүнең актуаль проектларында билгеләнде.

Республиканың киң гидрографик, шулай ук юл челтәре белән бәйле рәвештә янгын сүндерү сулыклары һәм янгынга каршы тәэмин итү чыганакларына керү юлларын төзү кирәкми. Моннан тыш, ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урман фонды җирләрен арттыру күздә тотылмый, яңа ызан юлларын салу таләп ителми.

Министрлыкның ведомство буйсынуында торучы «Урман янгыннары үзәге» ДБУ урман янгыннары формированиеләре – III типтагы 5 янгын-химия станциясе эшенә турыдан-туры җитәкчелек итә. 20 янгын-химия станциясе урман хуҗалыкларының структур бүлекчәләре булып тора. ЯХС техникасы һәм җиһазлары турыдан-туры урман хуҗалыгы биналарында һәм корпусларында урнашкан. II типтагы 12 ЯХС шулай ук урманчылыклар һәм урман хуҗалыклары гаражлары биналарында урнашачак.

Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау өчен Министрлыкта һәм ведомство буйсынуындагы 31 дәүләт учреждениесендә ТР буенча янгын куркынычы классы (ЯКК) белешмәләреннән файдалану өчен «Авиалесоохрана» ФДУ ДММС системасында эшләү мөмкинлеге оештырылды.

Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын урманнарны күзәтүнең җир өсте патруле юлы белән мониторинглауны ел саен 10,6 мең гектар мәйданда башкару күздә тотыла. 13500 километр озынлыгында урманнарны җир өсте күзәтүе буенча 239 маршрут бар. Янгын куркынычы чорында Урман янгыннарын сүндерүнең җыелма планында расланган нормативлар нигезендә ТР территориясендә янгын чыгу куркынычы янаган чорда көн саен, һава торышы шартлары буенча янгын куркынычы классын исәпкә алып, ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең белгечләре урманнарның җир өсте патрулен башкару урыннарына чыга.

Урманнарның калган өлеше урманнарда янгын куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглауны урманнарны авиапатрульләүнең 4 маршруты буенча авиацион күзәтү юлы белән гамәлгә ашыру күздә тотыла, шул исәптән:

1 нче маршрут: Казан – Әтнә – Балтач – Байлар Сабасы (Лесхоз поселогы) – Лаеш – Питрәч – Казан – 328 км;

2 нче маршрут: Казан – Байлар Сабасы (Лесхоз поселогы) – Мамадыш – Шаршады (Әгерҗе) – Минзәлә – Лаеш – Питрәч – Казан – 580 км;

3 нче маршрут: Казан – Байлар Сабасы (Лесхоз поселогы) – Мамадыш – Актаныш – Әлмәт – Азнакай – Баулы – Лениногорск – Күтәмә – Заречный – Базарлы Батак – Болгар – Куралово – Зеленодольск – Казан – 1028 км;

4 нче маршрут: Казан – Питрәч – Лаеш – Болгар – Буа – Зур Кайбыч – Зеленодольск – Казан – 354 км.

Урманнарның янгын чыгу куркынычы классלары буенча бүленешенең 5 нче карта-схемасы, урманнарны янгыннардан төрле ысуллар белән саклау зоналары бүленешенең 6 нчы карта-схемасы әлеге ТР Урман планына 1 нче кушымтада бирелде.

4.8. Урманнарны саклау буенча чаралар үтәлешенең план күрсәткечләре

ТРда агачларның зәгыйфьләнүен һәм һәлакәтен китереп чыгаручы төп факторлар булып тискәре һава шартлары (корылык, гарасат җилләре) һәм гөмбә авырулары һәм корткычлар белән зарарлану тора. Янгыннар һәм антропоген йогынты кебек факторлар бүгенге көндә урманнар өчен потенциаль куркыныч булып тора, әмма урманнарны янгынга каршы төзекләндерү, урманнардан файдаланганда нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәүне күзәтү буенча киң эш алып барыла, шулай ук массакүләм мәгълүмат чараларында һәм җәмәгать учреждениеләрендә агитация чаралары үткәрелә.

Урманнарның санитар иминлеген тәэмин итү кысаларында түбәндәге чаралар гамәлгә ашырыла:

1) урманны саклау районнарына бүлү (зәгыйфь, урта һәм көчле урман патологиясе янаган зоналарны билгеләү), урманны саклау районына бүлү нигезендә ТРның барлык урманнары уртача урман патологиясе зонасына карый;

2) урман патологиясе буенча дәүләт мониторингы һәм урман патологиясе буенча тикшеренүләр. Урман патологиясе буенча дәүләт мониторингы урманнарның урман патологиясе буенча торышы, шул исәптән зарарлы организм учаклары турында мәгълүмат җыюны, анализлауны һәм куллануны үз эченә ала. Урман патологиясе буенча дәүләт мониторингы дәүләт экология мониторингының (әйләнә-тирә мохитнең дәүләт мониторингы) бер өлеше булып тора. Татарстан урманнары территориясендә урман патологиясе буенча дәүләт мониторингын (УПМ) «Рослесозащита» ФБУ филиалы «ТР Урманны саклау үзәге» тәэмин итә. Ел саен УПМ урман фонды территориясенең урманлы мәйданнарда гамәлгә ашырыла.

3) зарарлы организм чыганакларын бетерү буенча авиация эшләре һәм җир өсте эшләре;

4) санитар-савыктыру чаралары (һәлак булган һәм зарарланган агачларны кисү, ликвидлы булмаган агач материалын җыештыру), арендага бирелгән урман кишәрлекләрендә санитар-савыктыру чаралары әлеге урман кишәрлекләрен арендага алучылар тарафыннан урманнарны үзләштерү проекты нигезендә гамәлгә ашырыла;

5) урманнардан файдалануның санитар кагыйдәләрен билгеләү.

ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына, урман патологиясе буенча гамәлдәге вазгыятьне исәпкә алып, зарарлы организмнар таралуын кисәтү буенча ел саен планлаштырыла торган чаралар күләме түбәндәгечә: 815,0 гектарда – ликвидлы булмаган агач материалын җыештыру, 15,1 гектарда – тоташ санитар кисүләр, 200,8 гектарда – сайланма санитар кисүләр.

Һәр урманчылыкта барлык санитар-савыктыру чараларының күләме, корткычлар барлыкка килгән мәйданнар булуга, урман патологиясе буенча мониторингка һәм урман патологиясе буенча тикшеренүләргә бәйле рәвештә, ел саен үзгәртелергә мөмкин.

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булган чорга урманнарны саклау чараларын үтәүнең план күрсәткечләре әлеге ТР Урман планына 25 нче кушымтада бирелде.

4.9. Урман орлыкчылыгы объектлары һәм урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү өчен инфраструктура турында мәгълүмат

Урман орлыкчылыгы объектлары һәм урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү өчен инфраструктура турында мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 26 нчы кушымтада бирелде.

Урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү мәсьәләләрен хәл итү өчен республикада 50 питомник бар, ул һәр урманчылыкта кимендә – 1, күркә киптергеч 6 җайланма эшли, шул исәптән шуларның 1се чит илдә җитештерелгән. ТР Урман планы гамәлдә булуның элеккеге чорында питомникларда махсус тикшеренүләр һәм эзләнүләр уздырылмады.

2017 елда ТР бюджеты хисабына орлык җыю өяен ГАЗ автомобиле базасында 2 автогидрокүтәрткеч сатып алынды. Иминият фондын формалаштыру өчен урман үсемлекләренең әзерләнә торган орлык күләме 2022 елда 330 кк тәшкил итте, иминият фонды ТР УОСҮ базасында формалаштырылды. ТР Урман планы гамәлдә булган чорда ел саен 70 кг ким булмаган иминият фондларын формалаштыру өчен орлык әзерләү планлаштырыла. Ел саен әзерләнә торган орлыкның гомуми массасы кимендә 11455 кг булыр дип планлаштырыла.

2022 елда үстерелгән утырту өчен стандарт материалның күләме 33,9 млн.данә тәшкил итте, шул исәптән ябык тамыр системасы белән – 12 млн.данә, – әлеге күләм урманнарны торгызу һәм урман үстерү эшләрен уздыру өчен җитәрлек. Үстерелгән утырту материалының токым нисбәте түбәндәгечә: нарат – 20 млн.данә, чыршы – 5,7 млн.данә, карагай – 0,5 млн.данә, имән – 4,9 млн.данә, каен – 1,2 млн.данә, башка токымнар – 1,6 млн.данә.

4.10. Урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча чараларны үтәүнең план күрсәткечләре

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булган чорда, ТР Урман планы гамәлдә булуның узган чорындагы кебек үк, шул ук агач токымнарын, аеруча кыйммәтле агач токымнары өлешен, ә атап әйткәндә: наратны – 55 процентка, чыршыны – 22 процентка, карагайны – 5 процентка, имәнне – 5 процентка, корычагачны – 1 процентка, каенны – 10 процентка, тирәкне – 1 процентка, юкәне 1 процентка арттырып, культивацияләү планлаштырыла.

Урман культураларын утыртканда токымнарны кушу схемасы урман хуҗалыгын оештыруның һәм үстерүнең төп нигезләмәләрендә бәян ителгән катнаштыру схемасына туры киләчәк. ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына урманнарны торгызу буенча эшләр күләме, урман үсемлекләре белән капланган җирләрне, тоташтан агач кисүнең фаразланган мәйданын һәм киселгән, янган урыннарда урманның табигый яңаруын исәпкә алып, урманнарны тәртипкә китерүнең актуаль материаллары һәм ДУР мәгълүматлары буенча билгеләнде.

ТР Урман планы гамәлдә булуның киләсе чорына урманнарны ясалма торгызу – 20130,0 гектар (39 процент), катнаш – 338,0 гектар (1 процент), табигый урман яңарышына булышу 31234,4 гектар (60 процент) тәшкил итә.

Алынып китүе 85 процентган кимрәк булган урманнарга өстәмә үсентеләр утыртылырга тиеш. Киләсе чорга эшләр күләмен исәпләп чыгарып булмый, чөнки әлеге чара һава шартларына, культураларны җитештерү техникасының үтәлүенә, шулай ук башка факторларга бәйле. Шуңа күрә, ТР Урман планы гамәлдә булуның узган чорында урман культураларын өстәп утырту буенча эшләрнең уртача күләмен исәпкә алып, киләсе чорга ел саен 4000 гектарда планлаштырылды.

Урманнарны карау максатларында киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга ел саен агачларны сирәкләп һәм чистартып кисү 2675,6 гектарда башкарылачак, ул элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булу чорында уздырылган агач кисү күләменнән 65 процентка азрак. Төбәктәге ясалма урманнар сирәкләү һәм чистарту максатларында агач кисү уздырыла торган төп урман кишәрлекләре булып тора. Урман законнарына кертелгән үзгәрешләр урман хуҗалыкларына өлгергән һәм картайган агачларны тоташтан кисүне тыйды, бу исә кулланырга исәпләнгән диләнкене үзләштерүнең шактый кимүенә китерде һәм, нәтиҗәсе буларак, ясалма урман торгызу күләмнәрен киметте, ул яшь агачлыкларда тәрбия максатларында агач кисүнең шактый кимүенә сәбәпче булды.

Урманнардан РФ Урман кодексының 43–46 статьялары нигезендә файдалана торган аерым категория затлар өчен урманнарны торгызу һәм урман үстерү мәйданнары РФ Урман кодексының 63[1] статьясы нигезендә билгеләнде. Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына туры китерүгә бәйле рәвештә, үзләре турындагы

белешмәләр ДУР төшереп калдырылган җир кишәрлекләрендә үсүче агачларны компенсацияләү максатларында урманнарны торгызу яки урман үстерү өчен билгеләнгән территорияләр билгеләнде, шул рәвешле 789,3 гектар мәйданда урман үсемлекләренең үсентеләрен, чәчкеннәрен, сабакларын утырту яки орлыкларын чәчү ысулы белән ясалма урман булдыру юлы белән киләсе ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга урманны үрчетү күләме күздә тотыла, анда әлеге ТР Урман планына 12 нче һәм 23 нче кушымталарда билгеләнгән ел саен планлаштырыла торган күләмнәр исәпкә алына – урманнардан файдалануның түбәндәге төрләре буенча: 1594,9 гектар мәйданда – җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын разведкалау һәм чыгару, 28,3 гектар – сусаклагычлар һәм башка төрле ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү, 1982,4 гектар –линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү. Агач материалын һәм башка урман ресурсларын эшкәртү максатларында урманнардан файдалану киләсе чорда планлаштырылмый

Урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча планлаштырыла торган барлык чаралар киләсе ТР Урман планы гамәлдә булган чор еллары буенча әлеге ТР Урман планына 27 нче кушымтада бирелде.

V бүлек. Урман хуҗалыгын алып баруның төбәк системасын оештыру, ресурс һәм кадрлар белән тәэмин итү

5.1. Дәүләт хакимияте органының структурасы

ТР территориясендә урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен, дәүләт хезмәтләре күрсәтү һәм дәүләт мөлкәтенә идарә итү буенча функцияләрне гамәлгә ашыручы ТР дәүләт хакимияте башкарма органы булып Министрлык тора.

Министрлыкның структурасы 2011 елның 11 февралендәге ПУ-55 номерлы ТР Президенты Указы белән расланды, ул 1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

Министрлык структурасында барлыгы 61 штат берәмлеге бар, шул исәптән 1 министр, 1 министрның беренче урынбасары, 1 министр урынбасары, 1 эшләр идарәчесе, 13 структур бүлекчәләр (бүлекләр, секторлар) җитәкчеләре, 38 профильле белгеч һәм хезмәт күрсәтүче кече персонал – 5 хезмәткәр.

Министрлык һәм ведомство карамагындагы учреждениеләр структурасы турында тулырак мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 29 нчы кушымтада бирелде.

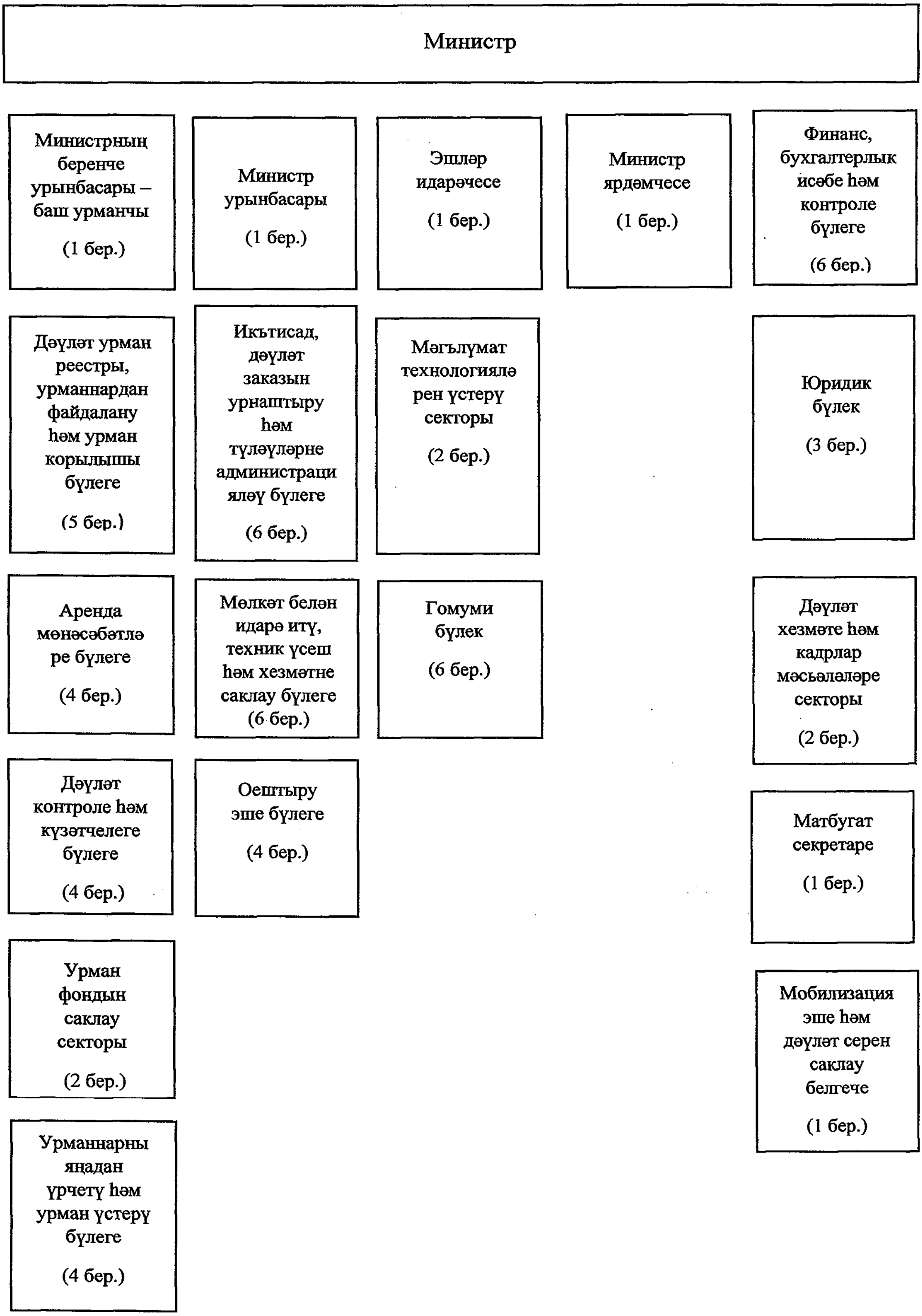

1 нче рәсем. Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы структурасы

5.2. Урман хуҗалыгын алып баруның матди ресурслары һәм кадрлар белән тәэмин ителеше турында мәгълүмат

Татарстанстат биргән мәгълүматлар буенча, 2023 елның 1 гыйнварына ТРда хезмәткәрләрнең (ике урында эшләүчеләрдән тыш) уртача саны, икътисадның «Урманчылык һәм урман әзерләү» секторында эшләүче кече эшкуарлык субъектларын да кертеп, 2308 кеше тәшкил итә, бу төбәк икътисадында эшләүче халыкның гомуми исәбенең 0,22 проценты, шул исәптән икътисадый эшчәнлекнең хуҗалык төрләре буенча: урман әзерләү өлкәсендә – 727 кеше, урманчылык һәм урман әзерләү өлкәсендә хезмәтләр күрсәтүдә – 448 кеше, урманчылык һәм башка урман хуҗалыгы эшчәнлеге өлкәсендә – 1133 кеше эшли.

Министрлыкның ведомство карамагындагы учреждениеләре белән гомуми штат саны 3434 штат берәмлеген тәшкил итә: 118 берәмлек – җитәкче состав, 2106 берәмлек – профильле белгечләр, 151 берәмлек – урманнарны җир өсте һәм 1 берәмлек – авиация ярдәмендә саклау бүлекчәсе, 405 берәмлек – хезмәт күрсәтүче белгечләр, 643 берәмлек – кече хезмәт күрсәтүче персонал. Белгечләр исәбендә кандидат гыйльми дәрәҗәсе бирелгән хезмәткәрләр бар, фәннәр докторы – 3 хезмәткәр. Шулай ук урман байлыкларын үстерүгә һәм арттыруга зур өлеш керткән 368 хезмәткәр төрле вакытта ТР һәм Россия Федерациясе дәүләт бүләкләре белән бүләкләнде. Министрлык структурасында хезмәткәрләрнең уртача яше – 43 яшь.

ТР урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә башкарма хакимият органы матди-техник ресурслар белән кирәкле күләмдә тәэмин ителгән, шул исәптән 327 җиңел автомобиль, 116 микроавтобус, ГМПлы 104 йөк машинасы, 468 махсус техника, шул исәптән 262 трактор бар.

Урман әзерләү комплекслары (харвестер һәм форвардер) саны – 39 берәмлек, алар ел саен 975 мең куб.метр кадәр агач материалы әзерләү мөмкинлегенә ия. Министрлык карамагындагы учреждениеләрдә югары җитештерүчән урман техникасын куллана башлауга бәйле рәвештә, харвестер һәм форвардер операторларын укыту Минск шәһәренең «Амкодор» ААҖ заводы базасында үткәрелә. Моннан тыш, «Лубян урман-техник көллияте» дәүләт бюджет һөнәри белем бирү учреждениесе белән Беларусь Республикасының «Амкодор» ААҖ арасында Лубян урман-техник көллияте базасында югары җитештерүчән урман комплексларының «Амкодор» маркалы харвестерлары һәм форвардерлары һәм юл-төзелеш техникасы операторларын әзерләү буенча Төбәкара укыту үзәге төзү турында килешү имзаланды.

ТР Урман планы гамәлдә булган чорда план күрсәткечләренә ирешү максатыннан ел саен бүлеп бирелгән акчалар чикләрендә ведомство карамагындагы учреждениеләрнең машина-трактор паркын яңарту планлаштырыла.

ТР урман фондында урманнарның шактый зур өлешен (529 мең гектардан артык) янгын куркынычы зур булган агачлар биләвен, шулай ук урман фондының зур рекреацион йөкләнешен һәм автомобиль, тимер юл һәм линия объектлары белән киң тармаклануын исәпкә алып, 12 урманчылык территориясендә федераль һәм төбәк акчалары хисабына 12 өстәмә III типтагы ЯХС булдыру планлаштырыла.

«Янгын-химия станцияләре турында нигезләмә раслау турында» 1997 елның 19 июлендәге 1605-р номерлы Рослесхоз боерыгы нигезендә 2024–2028 елларда федераль бюджет акчалары хисабына II типтагы 20 һәм III типтагы 5 ЯХС техника һәм җиһазлар белән этаплап тулыландыру ихтыяҗы бар.

5.3. Урманнардан файдалану, аларны саклау һәм яңадан үрчетүне оештыру турында мәгълүмат

«Татарстан Республикасында урманнардан файдалану турында» 2008 елның 22 маендагы 22-ТРЗ номерлы ТР Законы белән ТР дәүләт хакимияте органнарының урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге вәкаләтләре билгеләнә һәм ТР территориясендә урманнардан файдалануга бәйле мөнәсәбәтләр җайга салына.

Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә башкарма хакимиятнең республика органы булып Министрлык тора, аның турында Нигезләмә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы мәсьәләләре» 2007 елның 12 февралендәге 38 номерлы карары белән расланган.

Урманнар белән тотрыклы идарә итүдә Министрлыкның төп максаты – урманнар белән тотрыклы идарә итү һәм экосистемаларның биологик төрлелеген саклау, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы мәнфәгатьләрендә экологик, эстетик һәм ресурс потенциалын арттыру принципларына нигезләнеп, ТР территориясендә урманнардан рациональ, күпмаксатлы, өзлексез һәм ярлыландырмыйча файдалану, урман фонды җирләреннән нәтиҗәле файдалануны оештыру һәм тәэмин итү, урманнарның тирәлек хасил итүче, саклау, су саклау, рекреация һәм башка файдалы табигый үзлекләрен саклау һәм көчәйтү.

Министрлыкта Министрлык җитәкчеләре, Министрлыкның бүлек башлыклары һәм белгечләре, урман хуҗалыгы, экология һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә югары квалификацияле галимнәр һәм белгечләрдән гыйбарәт даими эшләүче Фәнни-техник совет эшли. Советның бурычы булып, урманнарның составын, продуктивлыгын яхшырту, ТРда урман хуҗалыгы алып бару культурасын камилләштерү максатларында, урман мөнәсәбәтләре, табигатьтән файдалану һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә фәнни-техник эшчәнлекнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү тора.

5.4. Урманнарны саклау һәм яңадан үрчетү буенча дәүләт (муниципаль) бюджет һәм автоном учреждениеләр эшчәнлеге турында мәгълүмат

Министрлык 31 берәмлек урманчылык катнашында үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыра. Урманнарны саклау, яңадан үрчетү буенча чараларны үтәү буенча эшләрне махсуслаштырылган урман хуҗалыклары башкара. «Урман янгыннары үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе урман янгыннарын һавадан һәм җир өстеннән ачыклау, янгыннарны кисәтү һәм сүндерү эшләрен алып бара.

Министрлык һәм ведомствога акараган оешмалар ихтыяҗлары өчен кадлар әзерләү «Лубян урман-техник көллияте» ДБҺББУ тарафыннан үткәрелә. Лубян техникумыннан тыш, ТРда югары уку йорты – Казан дәүләт аграр университеты (КДАУ) бар, ул «бакалавриат» һәм «магистратура» белем дәрәҗәләре буенча «урман эше» белгечлеге буенча кадрлар әзерли.

5.5. Федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урман сагын) гамәлгә ашыруны оештыру турында, контроль-күзәтчелек эшчәнлегенен нәтиҗәлелеген арттыру чаралары турында мәгълүмат

Татарстан Республикасы территориясендә урман фонды җирләрендә урнашкан урманнарда федераль дәүләт урман контролен (күзәтчелеген) Министрлык һәм аның карамагындагы учреждениеләр – Татарстан Республикасы дәүләт казна учреждениеләре – урманчылыклар гамәлгә ашыра, алар: 680 кеше – Татарстан Республикасы дәүләт урман инспекторлары, шул исәптән 659 штат берәмлеге – урманчылыклар хезмәткәрләре һәм 21 – Министрлык аппараты хезмәткәрләре арасыннан дәүләт хезмәткәре статусына ия затлар.

Татарстан Республикасы территориясендә урман фонды җирләрендә урнашкан урманнарда урманнарны саклауны составында 690 кеше булган Министрлык һәм аның карамагындагы учреждениеләр – Татарстан Республикасы дәүләт казна учреждениеләре – урманчылыклар һәм «Шәһәр яны өйрәнү-сынау урман хуҗалыгы» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет учреждениесе гамәлгә ашыра, шул исәптән 659 штат берәмлеге – урманчылыклар хезмәткәрләре, 21 – Министрлык аппараты хезмәткәрләре арасыннан дәүләт хезмәткәре статусына ия булган затлар һәм 10 кеше – «Шәһәр яны өйрәнү-сынау урман хуҗалыгы» Татарстан Республикасы Дәүләт бюджет учреждениесе хезмәткәрләре.

Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнарда федераль дәүләт урман контролен (күзәтчелеген), урман сагын гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар исемлеге Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Федераль дәүләт урман контролен (күзәтчелеген), урман сагын гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар исемлеген раслау турында» 2022 елның 21 гыйнварындагы 36 номерлы карары һәм

Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгына караган Татарстан Республикасы дәүләт казна учреждениеләре – урманчылыкларның федераль дәүләт урман контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашыруга вәкаләтле булган вазыйфаи затлары исемлеген раслау турында» 2021 елның 20 декабрендәге 694-осн номерлы боерыгы белән расланды.

Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнарда федераль дәүләт урман контроле (күзәтчелеге), урман сагы Идел буе федераль округы буенча Урман хуҗалыгы департаменты тарафыннан башкарыла.

Федераль әһәмияттәге махсус саклана торган табигый территорияләрдә урнашкан урманнарда, федераль дәүләт урман контроле (күзәтчелеге) Табигатьтән файдалану өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең Идел-Кама төбәкара идарәсе – федераль әһәмияттәге махсус саклана торган табигать территорияләре белән идарә итүне гамәлгә ашыручы федераль дәүләт бюджет учреждениеләре тарафыннан башкарыла.

ТР Урман планы гамәлдә булган алдагы чорда урман законнарын бозуның ачыкланган очракларының гомуми саны – 6493, ә урман законнарын бозудан кайтарылган зыянның гомуми күләме 32144,6 мең сум тәшкил итте. Иң еш ачыклана торган хокук бозу булып, элеккеге чорлардагы кебек үк, закон бозып агач кисү очраклары тора, ачыкланган барлык хокук бозуларның 44 проценты алар өлешенә туры килә, алардан соң башка төрле, урманнарда янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен бозу, агачларны сату-алу һәм урман кишәрлекләренең аренда шартнамәләре шартларын бозу кебек закон бозулар килә.

Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урман фонды җирләрендә урнашкан урманнарда федераль дәүләт урман контролен (күзәтчелеген), урман сагын гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген арттыру максатларында Министрлык тарафыннан дәүләт урман инспекторларын ел саен хезмәт автотранспорты, заманча навигация приборлары, пилотсыз очу аппаратлары, формалы киемнәр белән тәэмин итү, шулай ук урманнарны саклау буенча иҗтимагый оешмалар белән, шул исәптән казак җәмгыятьләре, табигатьне саклау буенча җәмәгать инспекторлары белән алга таба хезмәттәшлек итү күздә тотыла.

Татарстан Республикасы дәүләт урман инспекторларын матди һәм социаль тәэмин итүне арттыру максатыннан, республика территориясендә социаль ипотека программасы гамәлгә ашырыла, шул исәптән бюджет өлкәсендә эшләүче хезмәткәрләр өчен дә. Урман тармагының яшь белгечләренә финанс ярдәме күрсәтү буенча программа эшләнде.

5.6. Дәүләт урман реестрын оештыру һәм аны алып баруның төп чаралары турында мәгълүмат

Министрлык ТР чикләрендә урнашкан барлык урманнарга карата ДУР алып бара, гражданнарга, юридик һәм вазыйфаи затларга закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә ДУР булган мәгълүматны бирә.

ДУР алып бару һәм ДУР өземтәләр бирү бурычлары дәүләт урман реестры, урманнардан файдалану һәм урман төзелеше бүлегенең 1 белгеченә йөкләнгән. ДУР Федераль урман хуҗалыгы агентлыгы тарафыннан эшләнгән программа тәэминаты нигезендә алып барыла.

Урманчылыклар уставларында беркетелгән вазыйфаи бурычлар кысаларында ДУР кертү өчен мәгълүмат җыюны һәм бирүне кишәрлек урманчылары, урманнардан файдалану инженеры тәэмин итә.

Урман тармагында беренчел документларны исәпкә алу һәм әзерләү, бюджет түләүләрен администрацияләү, агач материалын һәм аның белән алыш-бирешләрне исәпкә алу буенча автоматлаштырылган бердәм дәүләт мәгълүмат системасы белән, башка мәгълүмат ресурслары белән үзара хезмәттәшлек итү бурычларын хәл итү, шулай ук ДУР алып бару өчен Министрлык тарафыннан 40 персональ эш урыны өчен «Аверс: урман фонды белән идарә итү» программа тәэминатыннан файдалану хокукы сатып алынды.

Әлеге программа продукты һәм автоматлаштырылган эш урыннары белән 31 урманчылык һәм Министрлыкның профильле бүлекләре җиһазландырылды.

Урманчылыклар тарафыннан, бирелгән вәкаләтләр нигезендә, РФ ТРЭМның «Дәүләт урман реестрына документлаштырылган мәгълүматны кертүгә һәм аны үзгәртүгә нигез булган документлар исемлеген, формаларын һәм тәртибен раслау турында» 2013 елның 11 ноябрендәге 496 номерлы боерыгы белән расланган актлар төзелә, алар алга таба Министрлык тарафыннан раслана. Расланган материаллар электрон һәм кәгазь рәвешендә Министрлыкның дәүләт урман реестры, урманнардан файдалану һәм урман төзелеше бүлегендә саклана. Урман төзелеше планшетларына һәм таксация тасвирламаларына үзгәрешләр урманчылыклар тарафыннан ДУР мәгълүматлары үзгәргән саен кертелә. ДУР саклана торган урманнарны тәртипкә китерү материалларын цифрлаштыру эшләрен, әлеге ТР Урман планына 28 нче кушымтага туры китереп, 2024 елдан 2026 елга кадәр билгеләнгән урманнарны тәртипкә китерү циклы чорында гамәлгә ашыру планлаштырыла.

2018 ел ахырыннан Министрлык ТР Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемтә министрлыгы белән берлектә беренчел документлар әзерләүне, тармак хисаплылыгын, бюджет түләүләрен администрацияләүне автоматлаштыру максатларында ТР урман комплексының исәп-хисап системасын (алга таба – Система) гамәлгә ашырды. 2019 ел башыннан

Системада документларның 80 проценты электрон рәвештә исәпкә алынды. Системада агач материалы һәм аның белән алыш-бирешләрне исәпкә алуның федераль системалары, Федераль казначылыкның ерактагы финанс документ әйләнеше системасы, шулай ук дәүләт һәм муниципаль түләүләр системасы белән интеграция гамәлгә ашырылды.

Системада булган мәгълүматтан оператив файдалану максатыннан, Министрлык һәм урманчылыклар хезмәткәрләре өчен урман кишәрлекләре буенча мәгълүматны карау мөмкинлеге булган мобиль кушымта гамәлгә ашырылды.

ТР Геопорталы базасында тармак геомәгълүмат системасы кертелде. Бердәм картографик өслектә урман фонды буенча комплекслы мәгълүмат, ачыкланган потенциаль урман үзгәрешләре объектлары, урман янгыннары формированиеләре турында мәгълүмат, кадастр картасы күрсәтелгән. Геомәгълүмат системасында берничә куллану дәрәҗәсе бар: ябык эчке контур да, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренең барлык кулланучылары ачык булганы да. Мәгълүмат катламнар буенча бүленә. Ябык контурда мәгълүмат катламнары аерым дәрәҗәдә гамәлгә ашырылган.

«Татарстан Республикасының цифрлы моделе» проекты кысаларында «Иннополис» университеты тарафыннан урман үзгәрешләрен космик мониторинглауның автоматлаштырылган сервисы эшләнде.

Әлеге проектның максаты – җир өслеген төрле чаралар белән күзәтү мәгълүматларын куллану хисабына территориянең идарә итүчәнлеген арттыру. Проект кысаларында ТР территориясен космик аппаратлардан, пилотлы һәм пилотсыз очу аппаратларыннан төшереп алу, шулай ук фотоларны эшкәртү һәм геомәгълүмати сервислар булдыру буенча эшләр алып барыла.

2018 елда җир өслеген төрле чаралар ярдәмендә күзәтү мәгълүматлары нигезендә урман фондының торышын мониторинглау һәм контрольдә тоту буенча геомәгълүмат сервисы прототибы эшләнде һәм ТР Урман фондының геомәгълүмат системасы белән интеграцияләнде.

Система атна саен космоска төшерелгән мәгълүматлар буенча автоматлаштырылган режимда урман фондындагы мондый үзгәрешләрне ачыкларга мөмкинлек бирә:

тоташ һәм сайланма кисүләр (җәйге һәм кышкы чорда), шул исәптән законсыз рәвештә дә;

янган урман кишәрлекләре (янган урман кишәрлекләренең реаль мәйданын бәяләү);

карьерлар, шул исәптән законсыз;

урман патологиясе булган кишәрлекләр;

урман фонды җирләрендәге биналар һәм корылмалар (урман җирләрен үзирекле рәвештә үзләштерү).

Система үзенең нәтиҗәлелеген күрсәтте һәм уңышлы файдалануга тапшырылды.

Картада урман турында мәгълүматны бердәм цифрлы форматта визуальләштерү эшләнде.

«Иннополис» университеты, Татарстан Республикасы министрлыклары һәм Түбән Новгород һәм Самара өлкәләренең башкарма хакимият органнары белән берлектә, Идел буе федераль округында табигый ресурсларның һәм мөһим социаль-икътисадый әһәмияткә ия объектларның торышын дистанцион мониторинглауның комплекслы системасы прототибын булдыру буенча эшләр башкарды. Идел буе федераль округының хуҗалык эшчәнлеген мониторинглауның комплекслы системасын булдыру барлык дәрәҗәдәге дәүләт һәм муниципаль идарә органнарын объектив, актуаль мәгълүмат белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән, бу мәгълүматлар җир өслеген төрле чаралар ярдәмендә күзәтү белешмәләрен оператив эшкәртү һәм автоматлаштырылган нигездә анализлау юлы белән мәсьәләләрне хәл итү өчен рөхсәт ителгән һәм декларацияләнгән мәгълүмат белән чагыштырып формалаштырыла.

2023 елның октябрендә урман комплексының федераль дәүләт мәгълүмат системасын (УК ФДМС) – дистәләгән дәүләт хезмәтләрен, дәүләт урман реестры мәгълүматларын, урманнардан файдалану, аларны саклау, яңадан үрчетү, урман үстерү, агачны һәм аның эзләнүчәнлеген исәпкә алу, аның белән килешүләр турында мәгълүматны исәпкә алу өлкәсендәге актуаль мәгълүматларны берләштерүче цифрлы платформаны кертү планлаштырыла.

УК ФДМС кертү максатлары:

физик һәм юридик затлар, дәүләт һәм җәмәгать оешмалары өчен урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрне онлайн күрсәтү;

урманнардан файдалану, аларны саклау, яңадан үрчетү, үстерү, агач эшкәртү һәм башка урман ресурслары өлкәсендә эшләү өчен кирәкле ышанычлы мәгълүматны бирү;

урман кишәрлекләренең хәзерге торышы һәм үзгәрешләре, Россия Федерациясендә урман мөнәсәбәтләрендә катнашучылар турында оператив һәм ышанычлы мәгълүмат бирү.

VI бүлек. Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеген һәм көтелгән нәтиҗәләрен бәяләү

6.1. Урманнардан файдаланган өчен файдалану төрләре буенча планлаштырыла торган уртача түләү күләме

Киләсе ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдаланган өчен файдалану төрләре буенча уртача түләү алуның планлаштырылган күләме әлеге ТР Урман планына 30 нчы кушымтада бирелде.

6.2. Урманнардан файдаланган өчен файдалану төрләре буенча керем алуның фаразланган күләме

ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдаланган өчен файдалану төрләре буенча уртача түләү алуның фаразланган күләме әлеге ТР Урман планына 31 нче кушымтада бирелде.

6.3. Урманнарның тирәлек булдыру, су саклау, санитария-гигиена һәм башка файдалы функцияләрен икътисадый бәяләү

ТР урманнарының тирәлек булдыру, су саклау, санитария-гигиена һәм башка файдалы функцияләрен икътисадый бәяләү әлеге ТР Урман планына 32 нче кушымтада бирелде.

6.4. Чараларны финанслау күләмнәрен бәяләү

Урман планы буенча планлаштырылган чараларны башкаруга чыгымнар күләме чыгымнар турында Министрлык тарафыннан бирелгән белешмәләр (тиешле чорга 1 субвенция (15-ОИП)) нигезендә билгеләнде, агымдагы һәм план чорына расланган бюджет проектировкаларын саклау нигезендә 2023 елга һәм аннан соңгы чорга план күрсәткечләре. Мәгълүмат әлеге ТР Урман планына 33 нче кушымтада бирелде.

6.5. Чараларны гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеге

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорга ТР Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеге, ТР Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелек күрсәткечләре әлеге ТР Урман планына 34 нче кушымтада бирелде.

6.6. Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның максатчан фаразланган икътисадый нәтиҗәлелеге

ТР Урман планы чараларын гамәлгә ашыру нәтиҗәлелегенең максатчан фаразланган күрсәткечләре әлеге ТР Урман планына 35 нче кушымтада күрсәтелде.

Татарстан Республикасы

Татарстан Республикасының урманчылыкларны, урман-үсү зоналарын, урманлы районнарны күрсәтеп, административ бүленешенең 1 нче карта-схемасы

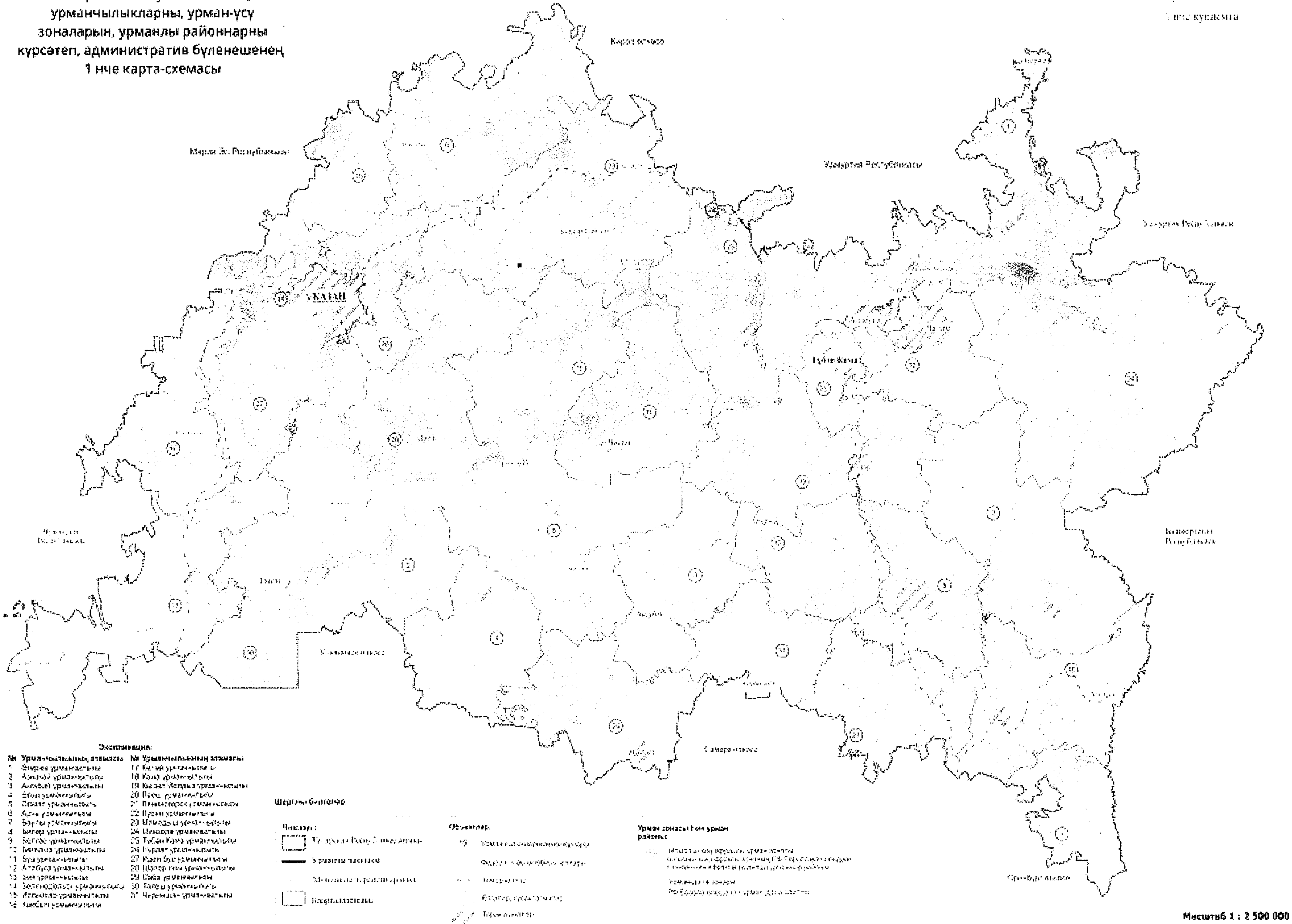

Урманнарның максатчан билгеләнеше буенча бүленеше, МСТТ урнашуы буенча 2 нче карта-схемасы

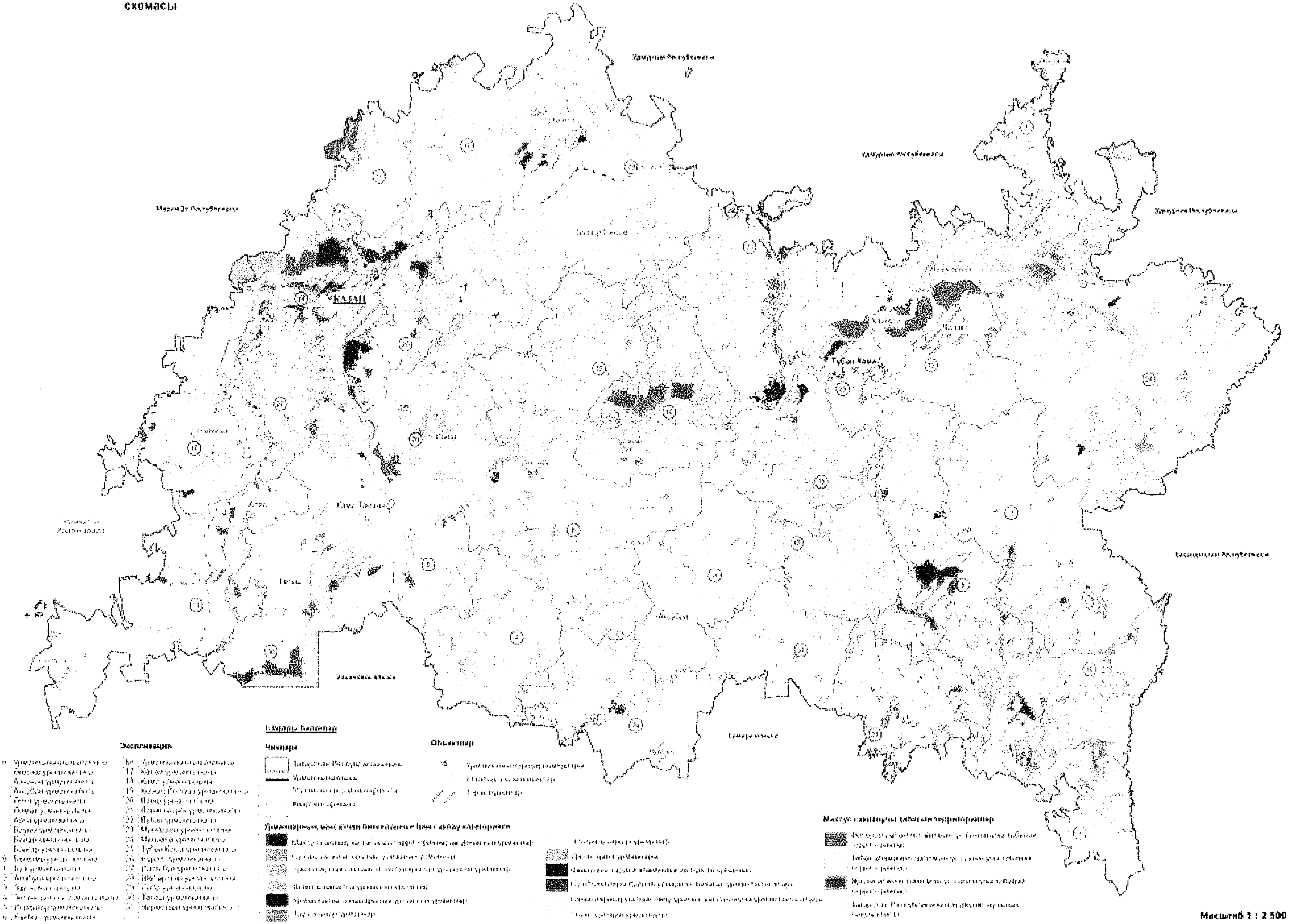

Масштаб 1 : 2 500 000

Урман һәм урман эшкәртү инфраструктурасы объектларының, урманнарда урман инфраструктурасы оештыруга бәйле булмаган объектларның урнашу урыны, урманнарны үзләштерүдә транспорттан файдалану мөмкинлеге, транспорт юллары белән тәэмин ителүнең 3 нче карта-схемасы

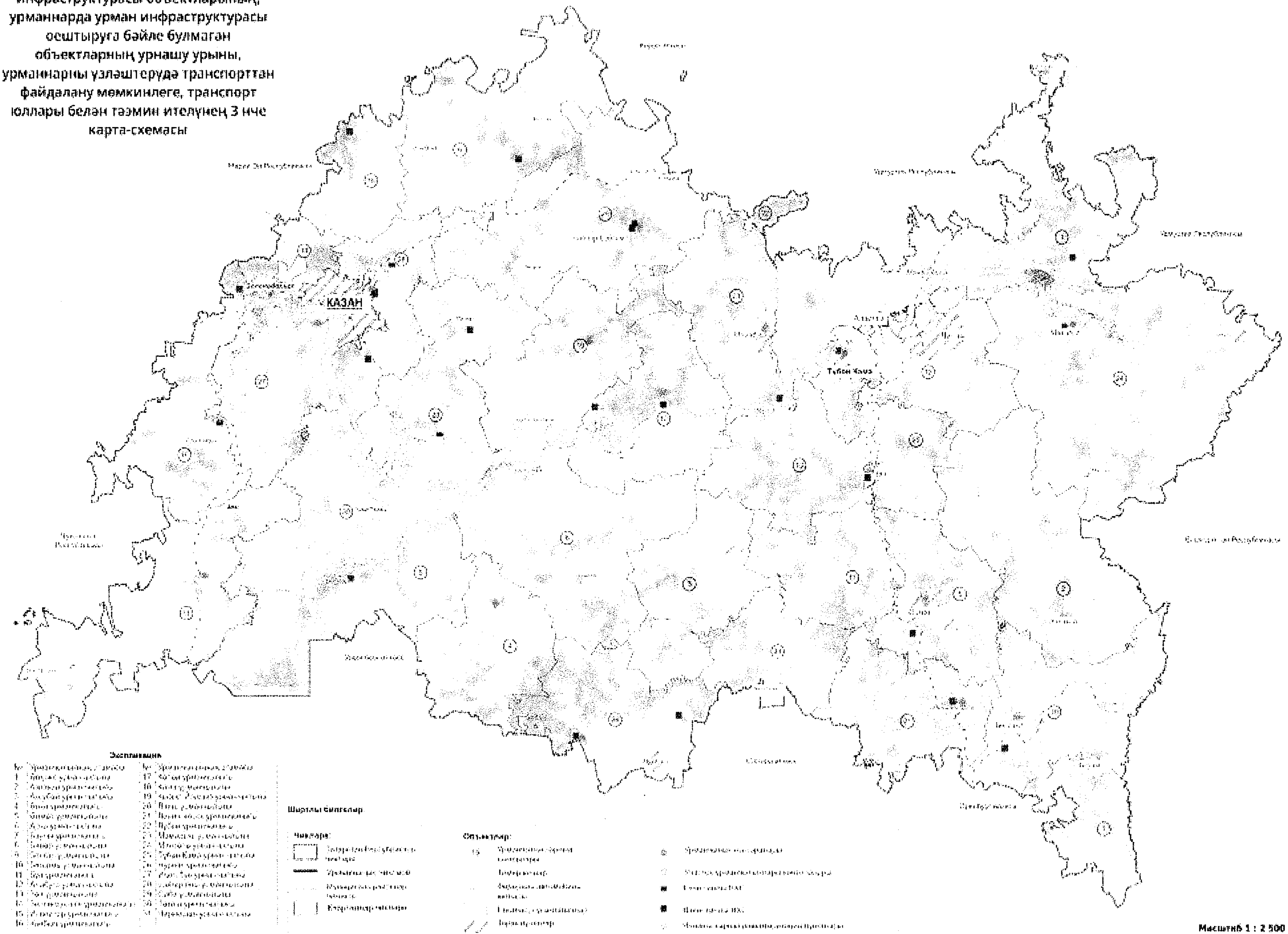

Файдалануның төрләре очен, үзләштерү ешлыгы буенча бүлеп, урманнарны планлаштырылган үзләштерү зоналарының 4 нче карта-схемасы

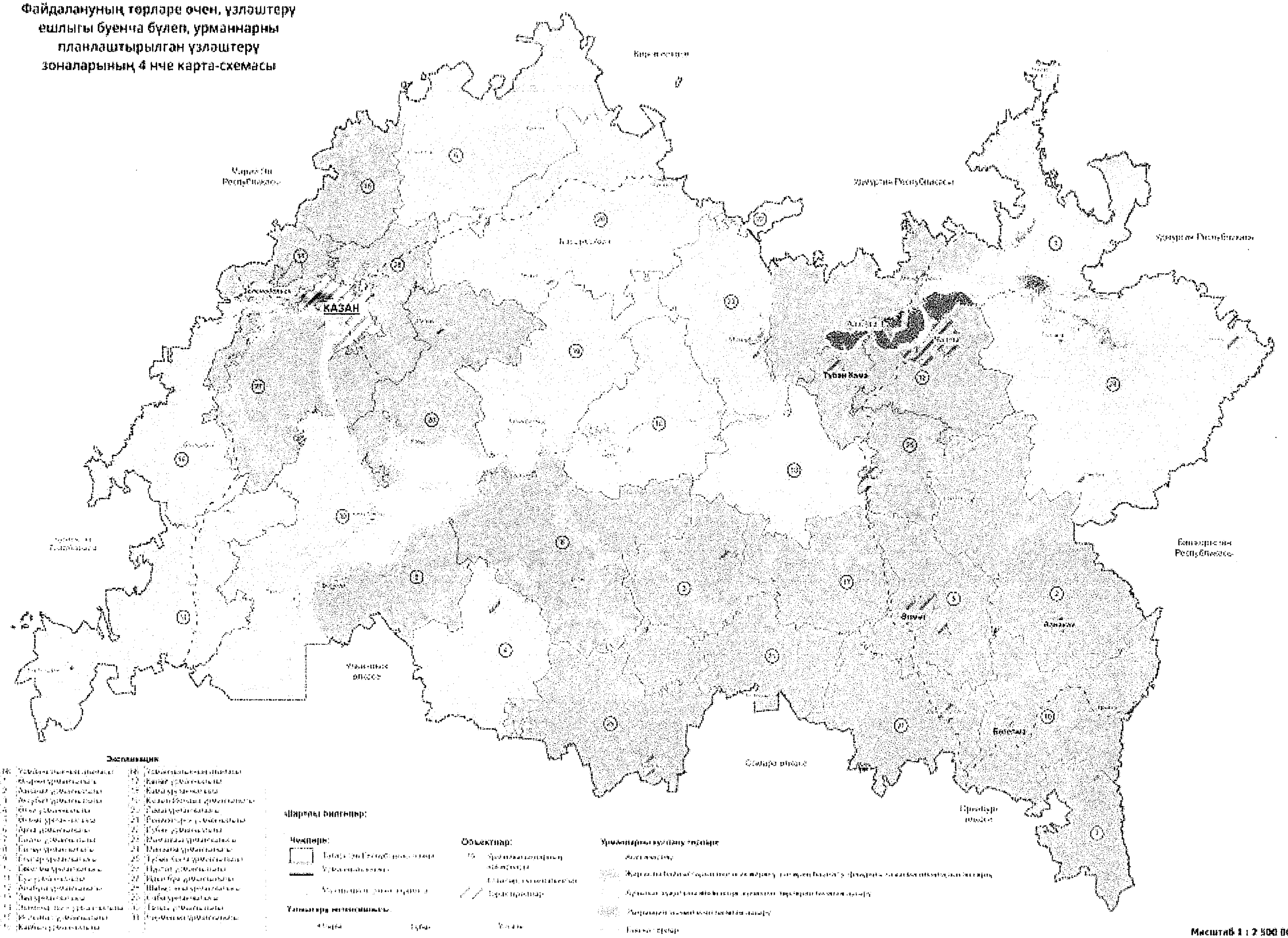

Урманнарның янгын чыгу куркынычы класслары буенча бүленешенең 5 нче карта-схемасы

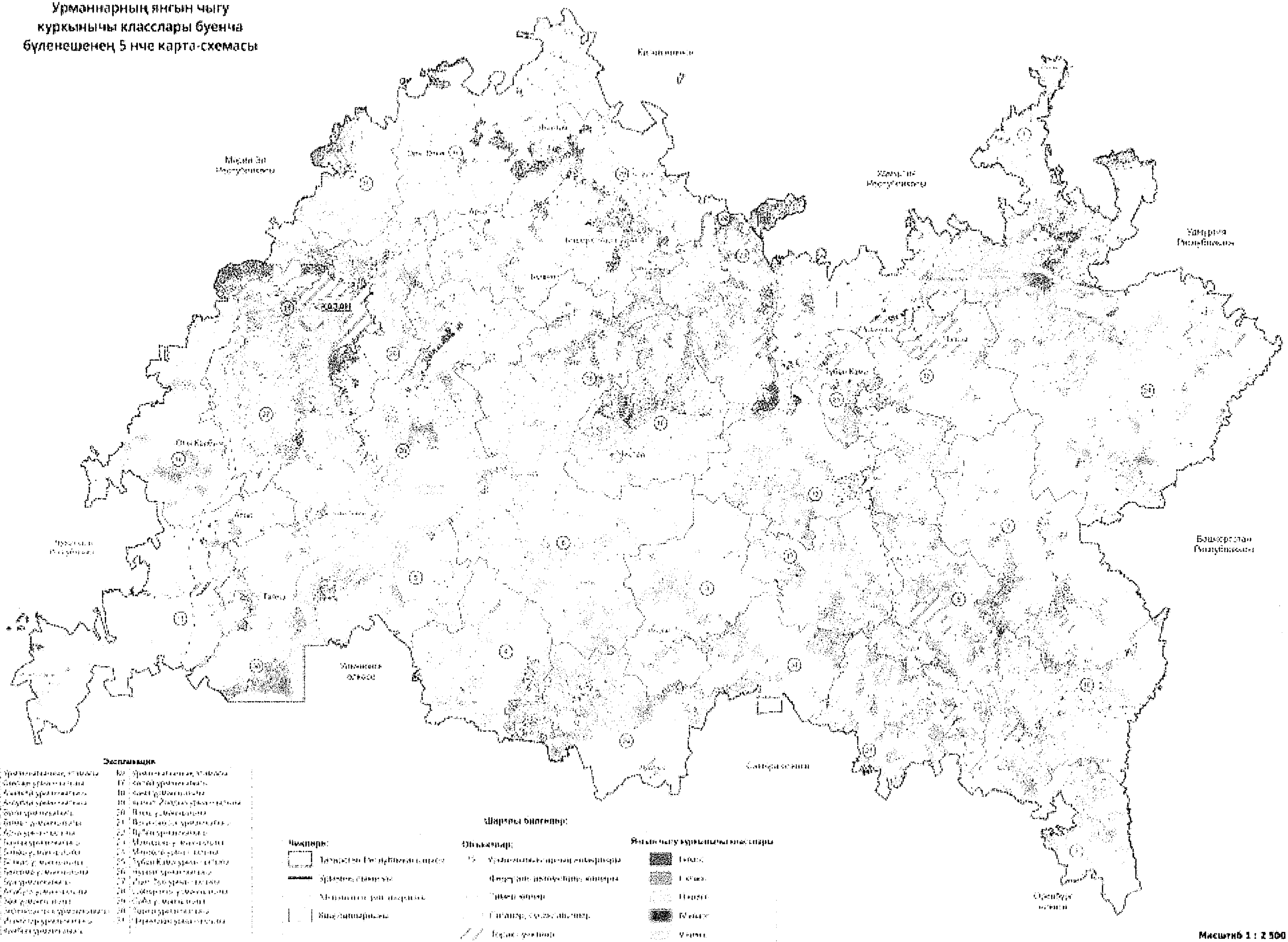

Масштаб 1 : 2 500 000

Урманнарны янгыннардан төрле ысуллар белән саклау зоналары бүленешенең 6 нчы карта-схемасы

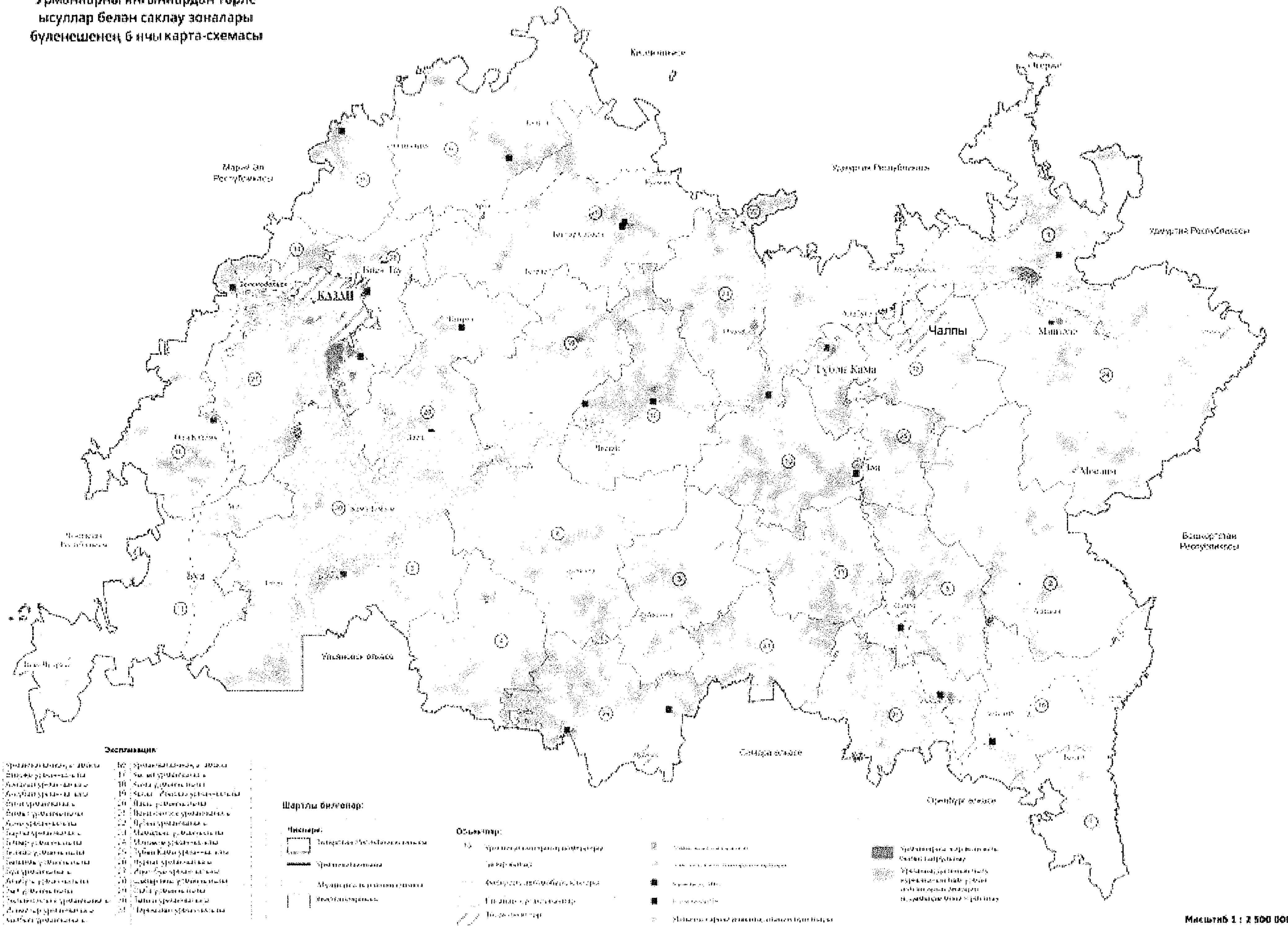

Масштаб 1 : 2 500 000

Татарстан Республикасы
Урман планына
2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Урман планын эшләгәндә файдаланылган мәгълүматларның чыганаклары турында белешмәләр

Т/с	Беренчел белешмәләр алу чыганаклары	Файдаланыла торган беренчел белешмәләр алу чыганаклары турында мәгълүматлар
1	Дәүләт урман реестры	№ 1-ГЛР, 2-ГЛР, 3-ГЛР, 5-ГЛР, 8-ГЛР, 9-ГЛР, 10-ГЛР, 14-ГЛР, 15-ГЛР, 16-ГЛР формалары (01.01.2009, 01.01.2018, 01.01.2023 торышы буенча)
2	Урманнарның дәүләт инвентаризациясе	Урманнарның торышы, аларның сан һәм сыйфат ягыннан сыйфатламаларына аналитик күзәтү, 2015 ел.
3	Махсус тикшеренүләр	Урман патологиясе буенча дәүләт мониторингы, 2009-2022 еллар чорына урманнарның санитар һәм урман патологиясе буенча торышына күзәтүләр. 2015-2017 еллар өчен Татарстан Республикасы урманнарын яңадан үрчетү дәүләт мониторингы турында еллык хисаплар
4	Статистика хисаплары формасы	1-ОИП - 15-ОИП, 1-ЛХ, 1-субвенция (2018-2023 ел торышына)
5	Мәгълүмат системасы	Дистанцион мониторинг дәүләт системасы, Бердәм дәүләт аналитик-мәгълүмат системасы 2018 елның 1 гыйнварына, 2023 елның 1 гыйнварына)
6	Территориаль планлаштыру документлары	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2011 елның 21 февралендәге 134 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы
7	Стратегик планлаштыру документлары	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 15 апрелендәге 318 номерлы карары белән расланган «Урман хуҗалыгын үстерү" Россия Федерациясе дәүләт программасы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 30 июлендәге 531 номерлы карары белән расланган "Татарстан Республикасы урман хуҗалыгын үстерү" Татарстан Республикасы дәүләт программасы; "2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында" 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; 2030 елга кадәрле чорга Россия Федерациясен озак вакытка исәпләнгән социаль-икътисадый үсеше фаразы (Россия Икътисад министрлыгы тарафыннан эшләнгән)
8	Урманнарны тәртипкә китерү документациясе	Урманнарны тәртипкә китерү планшетлары, 1993, 2011–2021 еллар таксация тасвирламалары.
9	Башкалар	Урман хуҗалыгы регламентлары, 2022 ел.

Татарстан Республикасы
Урман планына
3 нче кушымта

Урманнар үсә торган районнарга бүленеш

Т/с	Урманчылык, урман паркының атамасы	Гомуми мәй-даны, мең га	Урманнарның гомуми мәйданын максатчан билгеләнешләре буенча бүлү, мең га			Урман үсемлек-ләре белән каплан-ган мәйдан, мең га	Үзагач-ның гомуми запасы, мең куб.м	Үзагач запасының гомуми уртача үсеше, мең куб.м
			саклык урман-нары	эксплуа-тация урманнары	резерв урман-нар			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ылыслы-киң яфраклы зона, Россия Федерациясенең Европа өлешендәге ылыслы-киң яфраклы (катнаш) урманнар районы								
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар								
1	Әгерҗе	45,346	26,455	18,891	0,0	42,563	8743,5	171,5
2	Арча	32,016	11,867	20,149	0,0	30,386	6159,1	110,2
3	Алабуга	16,374	13,566	2,808	0,0	14,981	2703,4	56,3
4	Зеленодольск	26,256	26,256	0,0	0,0	24,723	6860,5	101,2
5	Исләйтар	16,983	13,749	3,234	0,0	16,426	3097,7	61,0
6	Кама	48,983	28,747	20,236	0,0	46,243	7637,5	172,3
7	Кызыл Йолдыз	42,370	9,756	32,614	0,0	39,705	5351,7	138,4
8	Лаеш	33,441	28,778	4,663	0,0	32,228	6491,1	115,2
9	Лубян	12,994	4,410	8,584	0,0	12,039	2717,5	49,3
10	Мамадыш	47,579	20,491	27,088	0,0	45,518	7498,3	164,7
11	Шәһәр яны	28,662	28,662	0,0	0,0	26,417	5830,8	80,7
12	Саба	60,006	10,733	49,273	0,0	57,462	11761,4	203,6
	Урманчылыклар буенча барлыгы	411,010	223,470	187,540	0,0	388,691	74852,5	1424,4
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар								
1	Мари	0,684	0,684	0,0	0	0,499	0,1	мәгълүмат юк
	Барлыгы	0,684	0,684	0,0	0	0,499	0,1	0,0
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар								
1	«Аккош күле» шәһәр урманы	3,547	3,547	0,0	0	3,078	826,9	12,6
2	Зеленодольск шәһәре	0,141	0,141	0,0	0	0,135	27,6	0,3
3	Буа шәһәре	0,000	0,000	0,0	0	0,000	0	0,0
	Барлыгы	3,688	3,688	0,0	0	3,213	854,5	12,9
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар								
1	«Идел-Кама» ДТБТ	11,377	11,377	0,0	0,0	9,242	3089,6	31,7
2	«Түбән Кама» МП	9,260	9,260	0,0	0,0	8,187	2403,7	70,1
	Барлыгы	20,637	20,637	0	0	17,429	5493,3	101,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар								
1	Биектау районы	0,400	0,400	0,0	0	0,400	16,2	0,9
2	Зеленодольск районы	0,062	0,062	0,0	0	0,062	11	0,2
3	Лаеш районы	0,073	0,073	0,0	0	0,073	0,9	0,2
4	Мамадыш районы	0,004	0,004	0,0	0	0,004	1,6	0,0
5	Саба районы	0,056	0,056	0,0	0	0,056	2,4	0,1
Барлыгы		0,595	0,595	0,0	0	0,595	32,1	1,4
Урман районы буенча барлыгы		436,6	249,1	187,5	0,0	410,4	81232,5	1540,5
Урман-дала зонасы, Россия Федерациясенең Европа өлешендәге урман-дала районы								
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар								
1	Азнакай	45,967	18,165	27,802	0,0	41,374	6311,2	142,4
2	Аксубай	29,709	3,088	26,621	0,0	28,720	5082,0	132,2
3	Әлки	37,690	10,145	27,545	0,0	36,677	6254,7	133,6
4	Әлмәт	50,024	27,905	22,119	0,0	42,417	6692,2	125,8
5	Баулы	23,196	14,256	8,940	0,0	21,589	2866,7	63,2
6	Биләр	50,647	14,124	36,523	0,0	48,778	9471,9	182,0
7	Болгар	18,700	16,758	1,942	0,0	17,870	3273,2	63,1
8	Бөгелмә	44,004	40,614	3,390	0,0	40,452	6296,2	113,3
9	Буа	18,568	14,093	4,475	0,0	17,800	3607,6	72,4
10	Алабуга	12,355	3,628	8,727	0,0	11,968	2057,7	37,1
11	Зәй	59,051	13,654	45,397	0,0	55,879	10035,5	207,0
12	Кайбыч	25,152	8,642	16,510	0,0	24,042	4930,4	79,5
13	Кама	5,273	5,273	0,000	0,0	5,199	876,7	13,4
14	Кәләй	41,184	5,381	35,803	0,0	37,085	6720,9	121,1
15	Лениногорск	53,044	23,445	29,599	0,0	49,314	7784,6	154,1
16	Минзәлә	72,221	41,100	31,121	0,0	63,370	11468,3	227,1
17	Түбән Кама	43,387	11,419	31,968	0,0	41,066	7631,3	149,3
18	Нурлат	89,255	9,484	79,771	0,0	84,723	12116,4	294,0
19	Идел буе	27,927	24,004	3,923	0,0	26,482	4916,0	87,1
20	Тәтеш	37,323	27,519	9,804	0,0	35,754	7289,5	111,1
21	Чирмешән	36,535	3,475	33,060	0,0	34,278	6043,1	132,6
Урманчылыклар буенча барлыгы		821,212	336,172	485,040	0,0	764,837	131726,1	2641,4
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар (юк)								
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар (юк)								
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар (юк)								
1	«Түбән Кама» МП	9,376	9,376	0,0	0,0	8,611	3066,8	70,1
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар (юк)								
Урман районы буенча барлыгы		830,588	345,548	485,040	0,000	773,448	134792,9	2711,500
Татарстан Республикасы буенча барлыгы		1267,2	594,7	672,5	0,0	1184,0	216025,4	4252,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
шул исәптән: урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар		1232,2	559,7	672,5	0,0	1153,7	206494,6	4065,8
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар		0,7	0,7	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар		3,7	3,7	0,0	0,0	3,2	854,5	12,9
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар		30,0	30,0	0,0	0,0	26,0	8560,1	171,9
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар		0,6	0,6	0,0	0,0	0,6	32,1	1,4

Татарстан Республикасы
Урман планына
4 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга гамәлдәге бүленешкә анализ һәм урманнар мәйданының һәм урманнар составының максатчан билгеләнеше һәм саклагыч урман категорияләре буенча бүленү динамикасы

Максатлы билгеләнеше буенча урман төрләре	Гомуми мәйданы, мең га	Урман җирләре, мең га										Урман үсемлекләре белән капланмаган, мең га, барлыгы
		Урман үсемлекләре белән капланган		Урман үсемлекләре белән капланмаган							Урман җирләре, барлыгы	
		Барлыгы	шул исәптән урман культуралары	тоташмаган урман культуралары	урман питомниклары, плантацияләр	табигый аралыклар	янган, һәлак булган агачлар	киселгән урыннар	аланлыклар һәм буш урыннар	урман торгызу фонды, барлыгы		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2023 елның 1 гыйнварына Дәүләт урман реестры мәгълүматлары буенча												
1. Саклагыч урманнар, барлыгы	559,7	517,5	143,2	4,3	0,3	0,0	0,2	0,7	1,1	2,0	524,1	35,6
а) махсус саклана торган табигый территорияләрдә урнашкан урманнар	2,5	2,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	0,2
б) су саклау зоналарында урнашкан урманнар	55,4	48,2	6,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	48,7	6,7
в) табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен үтәүче урманнар, шул исәптән	168,9	154,8	45,3	1,1	0,3	0,0	0,0	0,1	0,4	0,5	156,7	12,2
гомуми файдаланудагы тимер юллар, гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юллары, Россия Федерациясе	32,1	28,6	9,7	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	29,2	2,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
субъектлары милкендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары буйлап урнашкан саклагыч урман полосалары												
яшел зоналар	55,5	52,4	18,4	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	52,9	2,6
урман-парк зоналары	78,0	70,7	16,9	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	71,5	6,5
Шәһәр урманнары	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
дәвалау-савыктыру җирлекләрен һәм курортларын санитар (тау-санитар) саклау округларының беренче, икенче һәм өченче зоналарында урнашкан урманнар	3,3	3,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	0,2
г) кыйммәтле урманнар, шул исәптән	332,9	312,2	90,5	2,9	0,0	0,0	0,2	0,6	0,5	1,3	316,4	16,5
эрозиягә каршы урманнар	34,2	32,2	10,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3	32,8	1,4
чүл, ярым чүл, урман-дала, урман-тундра зоналарында, далаларда, тауларда урнашкан урманнар	191,4	182,6	49,3	2,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,7	185,3	6,1
фәнни яки тарихи әһәмияткә ия урманнар	13,6	12,8	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	13,0	0,6
су объектлары буйлап урнашкан тыелган урман полосалары	61,5	59,1	20,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	59,6	1,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
уылдык чәчү урыннарын саклаучы урман полосалары	32,2	25,5	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	25,7	6,5
2. Эксплуа-тация	672,5	636,2	170,4	7,9	0,3	0,0	0,3	4,0	0,6	4,9	649,3	23,2
3. Резерв урманнар	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Барлык урманнар	1232,2	1153,7	313,6	12,2	0,6	0,0	0,5	4,7	1,7	6,9	1173,4	58,8
2018 елның 1 гыйнварына Дәүләт урман реестры мәгълүматлары буенча												
1. Саклагыч урманнар, барлыгы	571,2	526,9	146,4	5,4	0,4	0,0	0,3	2,0	1,8	4,1	536,8	34,4
а) махсус саклана торган табигый территориялэрдә урнашкан урманнар	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0
б) су саклау зоналарында урнашкан урманнар	45,0	38,8	5,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	39,3	5,7
в) табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен үтәүче урманнар, шул исәптән	171,0	156,8	46,9	1,3	0,3	0,0	0,1	0,6	0,5	1,2	159,6	11,4
гомуми файдаланудагы тимер юллар, гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юллары, Россия Федерациясе субъектлары милкендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары буйлап урнашкан саклагыч урман полосалары	34,5	30,9	11,1	0,4	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	31,7	2,8
яшел зоналар	55,7	52,3	18,5	0,3	0,1	0,0	0,0	0,3	0,1	0,4	53,1	2,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
урман-парк зоналары	77,5	70,4	17,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,5	71,6	5,9
Шәһәр урманнары	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
дәвалау-савыктыру җирлекләрен һәм курортларын санитар (тау-санитар) саклау округларының беренче, икенче һәм өченче зоналарында урнашкан урманнар	3,3	3,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,1
г) кыйммәтле урманнар, шул исәптән	354,5	330,6	94,2	3,8	0,1	0,0	0,2	1,4	1,1	2,7	337,2	17,3
эрозиягә каршы урманнар	17,5	16,2	4,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3	16,7	0,8
чүл, ярым чүл, урман-дала, урман-тундра зоналарында, далаларда, тауларда урнашкан урманнар	228,2	216,5	58,6	2,9	0,1	0,0	0,2	1,1	0,7	2,0	221,5	6,7
фәнни яки тарихи әһәмияткә ия урманнар	13,8	12,7	5,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	12,9	0,9
су объектлары буйлап урнашкан тыелган урман полосалары	62,4	59,5	19,9	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	60,2	2,2
уылдык чәчү урыннарын саклаучы урман полосалары	32,6	25,7	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	25,9	6,7
2. Эксплуатация	665,1	630,4	173,7	5,9	0,3	0,0	0,9	4,6	0,9	6,4	643,0	22,1
3. Резерв урманнар	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Барлык урманнар	1236,3	1157,3	320,1	11,3	0,7	0,0	1,2	6,6	2,7	10,5	1179,8	56,5
2009 елның 1 гыйнварына Дәүләт урман реестры мәгълүматлары буенча												
1. Саклагыч	582,7	530,9	140	10	0,3	0	0	2,5	3,1	5,6	546,8	35,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
урманнар, барлыгы												
а) махсус саклана торган табигый территориялэрдэ урнашкан урманнар	28,6	26,1	7	0	0	0	0	0,1	0,2	0,3	26,4	2,2
б) су саклау зоналарында урнашкан урманнар	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
в) табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен үтәүче урманнар, барлыгы	157,3	143,3	39,3	2	0,2	0	0	0,8	0,4	1,2	146,7	10,6
гомуми файдаланудагы тимер юллар, гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юллары, Россия Федерациясе субъектлары милкендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары буйлап урнашкан саклагыч урман полосалары	14,8	13,5	4,2	0,3	0	0	0	0	0,1	0,1	13,9	0,9
яшел зоналар	56,4	52,1	17,7	0,7	0	0	0	0,5	0,2	0,7	53,5	2,9
урман-парк зоналары	78,5	70,8	16,5	1	0,2	0	0	0,3	0,1	0,4	72,4	6,1
Шәһәр урманнары	3,9	3,4	0,5	0	0	0	0	0	0	0	3,4	0,5
дәвалау-савыктыру җирлекләрен һәм курортларын санитар (тау-санитар) саклау округларының беренче,	3,7	3,5	0,4	0	0	0	0	0	0	0	3,5	0,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
икенче һәм өченче зоналарында урнашкан урманнар												
г) кыйммәтле урманнар, шул исәптән	396,8	360,9	93,7	8	0,1	0	0	1,6	2,5	4,1	373,7	23,1
эрозиягә каршы урманнар	19,4	17,7	5,2	0,5	0	0	0	0	0,2	0,2	18,4	1
чүл, ярым чүл, урман-дала, урман-тундра зоналарында, далаларда, тауларда урнашкан урманнар	249,5	232,1	55,8	5,9	0,1	0	0	1,1	1,8	2,9	241,6	7,9
фәнни яки тарихи әһәмияткә ия урманнар	13,4	12,2	5,3	0,1	0	0	0	0	0,2	0,2	12,5	0,9
су объектлары буйлап урнашкан тыелган урман полосалары	67,8	63,4	20,8	1,1	0	0	0	0,4	0,2	0,6	65,1	2,7
уылдык чәчү урыннарын саклаучы урман полосалары	46,7	35,5	6,6	0,4	0	0	0	0,1	0,1	0,2	36,1	10,6
2. Эксплуатация	688,4	650,1	180,8	8,9	0,4	0	0,1	2,3	1,2	3,6	663,4	25
3. Резерв урманнар	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Барлык урманнар	1271,1	1180,4	320,8	18,9	0,7	0	0,1	4,8	4,3	9,2	1210,2	60,9
2018-2023 еллар динамикасы (артуы – тамгасыз, кимүе – «-» тамгасы белән)												
1. Саклагыч урманнары, шул исәптән	-11,5	-9,4	-3,2	-1,1	-0,1	0,0	-0,1	-1,3	-0,7	-2,1	-12,7	1,2
а) махсус саклана торган табигый территориялэрдә урнашкан урманнар	1,8	1,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,2
б) су саклау зоналарында урнашкан урманнар	10,4	9,4	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,4	1,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
в) табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен үтәүче урманнар, барлыгы	-2,1	-2,0	-1,6	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,5	-0,1	-0,7	-2,9	0,8
гомуми файдаланудагы тимер юллар, гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юллары, Россия Федерациясе субъектлары милкендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары буйлап урнашкан саклагыч урман полосалары	-2,4	-2,3	-1,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-2,5	0,1
яшел зоналар	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,2	0,0
урман-парк зоналары	0,5	0,3	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2	0,0	-0,3	-0,1	0,6
Шәһәр урманнары	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
дәвалау-савыктыру җирлекләрен һәм курортларын санитар (тау-санитар) саклау округларының беренче, икенче һәм өченче зоналарында урнашкан урманнар	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
г) кыйммәтле урманнар, шул исәптән	-21,6	-18,4	-3,7	-0,9	-0,1	0,0	0,0	-0,8	-0,6	-1,4	-20,8	-0,8
эрозиягә каршы урманнар	16,7	16,0	5,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,1	0,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
чүл, ярым чүл, урман-дала, урман-тундра зоналарында, далаларда, тауларда урнашкан урманнар	-36,8	-33,9	-9,3	-0,9	-0,1	0,0	0,0	-0,9	-0,4	-1,3	-36,2	-0,6
фәнни яки тарихи әһәмияткә ия урманнар	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,3
су объектлары буйлап урнашкан тыелган урман полосалары	-0,9	-0,4	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-0,3
уылдык чәчү урыннарын саклаучы урман полосалары	-0,4	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2
2. Эксплуатация	7,4	5,8	-3,3	2,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6	-0,3	-1,5	6,3	1,1
3. Резерв урманнар	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Барлык урманнар	-4,1	-3,6	-6,5	0,9	-0,1	0,0	-0,7	-1,9	-1,0	-3,6	-6,4	2,3

Татарстан Республикасы
Урман планына
5 нче кушымта

Махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урманнар турында мәгълүмат

Т/с	Махсус саклана торган табигать территорияләренең атамалары	Махсус саклана торган табигать территорияләренең категориясе	Урманчылыкның атамасы	Кишәрлек урманчылыгы	Табигый ызан	Квартал/бүлемтек	Урманнар мәйданы, га
1	2	3	4	5	6	7	8
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар							
1	Идел-Кама	Дәүләт табигать биосфера тыюлыгы		Раифа	-	кв.: 1-154, 156-176	5921
				Саралы	-	кв.: 6-63	5456
2	Түбән Кама	Милли парк		Алабуга	-	кв.: 1-115, 137, 144, 146, 149	9260
				Чаллы	-	кв.: 1-191	9376
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар							
3	Катлаулы нарат урманы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Әгерҗе	Шаршады	-	кв.: 108	49
4	Кичке таң	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Әгерҗе	Шаршады	-	кв.: 37, бүлем.: 1, 2, 4-13; кв.:38; кв.: 47, бүлем: 3-6, 13-23; кв.: 48-50; кв.: 64-66; кв.: 88-91; кв.: 98-100; кв.:109	1676
5	Кырыкмас елгасы тугае	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Әгерҗе	Девятернә		кв.: 33, бүлем.: 25, 40-48, кв.: 56, бүлем.: 8-19, кв.: 58, кв.: 42, бүлем.: 2-19, кв.: 59, бүлем.: 1-7, кв.: 57, бүлем.: 1-4, 21-25, 27-29, 32	257,7
6	Чатыр Тау	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Азнакай	Чатыр Тау	-	кв.: 92; 93; 108; кв.: 120, бүлем.: 6, 7, 17, 19-21, 23-25; кв.: 122, бүлем.: 14-26, 30-42, 62-65	240
7	Бохарай наратлыгы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Азнакай	Сарман	-	кв.: 37; 38	196,1
8	Сөлек урманы	Биологик (ботаник) профильле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать заказнигы	Азнакай	Сарман	-	кв:. 1; 2; 3.	194,6
9	Татар Әхмәте торф сазлыгы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Әлки	Чуаш Кичүе	-	кв.: 43, бүлем.: 8-12	15
10	Бохарай наратлыгы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Әлмәт	Поташ-Полянка	-	кв.: 5; 6	252,8
11	Балтач	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы	Арча	Балтач	-	кв.: 62-69; 71-77	1924

1	2	3	4	5	6	7	8
		профильле дәүләт табигать заказнигы		Сурнар	-	кв.: 103-105; 109-111; 115-117	
12	Казансу чыганаклары	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Арча	Сурнар	-	кв.: 71; 72; 83; 93; 94; 105; 114	678,74
13	Утыртылган лес	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Арча	Сурнар	-	кв.: 77	612,53
			Арча	Балтач	-	кв.: 78-81	
14	Аю урманы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Арча	Сурнар	-	кв.: 100; 102; 110; 111	420,6
15	Ашыт	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Арча	Тукай	-	кв.: 121, бүлем.: 1, 2	192,4
16	Чепья урманы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Арча	Балтач	-	кв.: 15, 16, кв.: 17, бүлем.: 1-10, 13-21, 23-26, кв.: 132, бүлем.: 21, 29-31, 42, 44-47, кв.: 138, бүлем.: 1	118,9
17	Шор	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Арча	Тукай	-	кв.: 10-17	1555
18	Ивановский наратлыгы	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Биләр	Алексеевск	-	кв.: 12-15	587
19	Владимир сөзәклеге	Биологик (ботаник) профильле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать заказнигы	Бөгелмә	Актүбә	-	кв.: 37 бүлем.: 1, 2	9
20	Петровка наратлыгы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Бөгелмә	Петровка	-	кв.: 37 бүлем.: 19, 27, 37; кв.: 38 бүлем.: 2, 10, 13, кв.: 39, бүлем.: 13	53
21	Яңа Александровка сөзәклеге	Биологик (ботаник) профильле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать заказнигы	Бөгелмә	Бөгелмә	-	кв.: 35, бүлем.: 11, 16-19, 22, кв.: 36, бүлем.: 6, 13-15, 17, 18	44,2
22	Адонис урманы	Биологик (ботаник) профильле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать заказнигы	Бөгелмә	Бөгелмә	-	кв.:18, бүлем: 8, 13-17, 22-25	61
23	Чатыр Тау	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Бөгелмә	Ютазы	-	кв.: 1-30	1777
24	Коробков сөзәклеге	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Бөгелмә	Петровка		кв.: 100 бүлемтек: 12	1
25	Кирәмәт (Яңа Чәке урман даласы)	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Буа	Чүпрәле	-	кв.: 44	121,49

1	2	3	4	5	6	7	8
26	«Гран Тау» (Чүри-Бураш урман даласы) (Фәйзуллина сөзәклекләре)	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Буа	Төбәк Черкене	-	кв.: 7	100,69
27	Маршалл тавыгы яшәү урыны	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Буа	Төбәк Черкене	-	кв.: 28, 29, 30, 31, 33, 34	793,52
28	Борков дачасы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Зәй	Болгар	-	кв.: 1-9	1030
29	Язгы адонисны саклау буенча Өргәнчә ботаник тыюлыгы	Биологик (ботаник) профильле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать заказнигы	Зәй	Өргәнчә	-	кв.: 100, бүлем.: 13-21	9,14
30	Соры челән туплаулык	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Зеленодольск	Әйшә	-	кв.: 77	100,3
31	Шор	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоология заказнигы	Зеленодольск	Зеленодольск	-	кв.: 1-13, 15-21	2132
32	Апшыт	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Исләйтар	Иллэт	-	кв.: 96, 97	23
33	Чулпан	Төбәк әһәмиятендәге ландшафт профильле дәүләт табигать заказнигы	Исләйтар	Апшыт	-	кв.: 67, бүлем.: 4, 6; кв.: 94, бүлем.: 20, 22, 29-43	24
34	Шор	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоология заказнигы	Исләйтар	Иллэт	-	кв.: 10-24, 26-29, 31-33, 53-57, 63-67, 72-74, 79, 80	6840
34	Шор	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоология заказнигы	Исләйтар	Апшыт	-	кв.: 1-23	6840
35	Кайбыч имәнлеге	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кайбыч	Бәрлебаш	-	кв.: 68, бүлем.: 24, 25, 28	147,8
35	Кайбыч имәнлеге	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кайбыч	Урсак	-	кв.: 4, бүлем.: 3-5	147,8
36	Турминский дачасы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кайбыч	Бәрлебаш	-	кв.: 36, бүлем.: 6, 7, 9-11, 15-19, 23; кв.: 37, бүлем.: 1-10	101,5
37	1910-1913 еллар чыршы һәм карагай урман культуралары	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кәләй	Чишмә беренче	-	кв.: 117, бүлем.: 8, 17	6,4
38	Бөрсет пихта урманнары	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кама	Кама	-	кв.: 26, бүлем.: 11, 14, 18, 19, 20, 24, 27, кв.: 27, бүлем.: 3, 5, 7, 9, 12, 15, 28, кв.: 60, бүлем.: 2, 5, 7, 18, кв.: 61, кв.: 66, бүлем.: 4, кв.: 67	182,8
38	Бөрсет пихта урманнары	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кама	Бөрсет	-	кв.: 5	182,8
39	1906 елгы карагай урман культуралары	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кама	Шомбыт	-	кв.: 116	27,4
40	Бөрсет елгасы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кама	Бөрсет	-	кв.: 21 бүлем.: 53	7,5
40	Бөрсет елгасы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Кама	Кама	-	кв.: 34 бүлемтек: 72; кв.: 27	7,5

1	2	3	4	5	6	7	8
						бүлемтек: 33	
41	Чистай болыннары	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Кама	Чистай	-	кв.: 44; 45; 63; 64,кв.: 94, бүлем.: 7-10; кв.: 95-99	429
42	Төбәк әһәмиятендәге Ленин-Кокушкино комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Лаеш	Питрәч	-	кв.: 14, 50	179
43	Борынгы тегермән	Төбәк әһәмиятендәге ландшафт профильле дәүләт табигать заказнигы	Лаеш	Питрәч	-	кв.: 66, 67	111,8
44	А.И. Щеповских исемендәге «Степной»	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Лениногорск	Зәй-Каратай	-	кв.: 35; кв.: 100, бүлем.: 29, 30, 31, 38, 48, 49, 52	1380
				Иске Куак	-	кв.: 19, бүлем.: 19, 21-24; кв.: 59, кв.: 100 бүлемтек: 13	
				Лениногорск	-	кв.: 10; кв.: 20, бүлем.: 1-4, 7-10, 12; кв.: 112, 113, 118, 119, 122-124, 159, 160	
				Шөгер	-	кв.: 24; кв.: 25, бүлем.: 1-10; кв.: 26, бүлем.: 4, 5, 6; кв.: 28, бүлем.: 10-22, кв.: 29, бүлем.: 14-20, 22-23, 25, кв.: 30, бүлем.: 2-11, 24, 26-32, кв.: 60; 61; 117; 118; 120; 137-142	
45	Соколка урманы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Мамадыш	Соколка	-	кв.: 3-35, 64, 65	3852
46	Игем наратлыгы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Минзәлә	Юртау	-	кв.: 46-50, 55-62	584
47	Наратасты наратлыгы	Биологик (ботаник) профильле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать заказнигы	Минзәлә	Мөслим	-	кв.: 35, 36, 40, 43, 44	468,3
48	Чирмешән	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Нурлат	Чулпан	-	кв.: 94, 95, кв. өлешләре: 23, 24, 42, 43, 100-102, 130	2344
49	Тау наратлыгы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Идел буе	Чулпан	-	кв.: 45	70
50	КДУ зоостанциясе – Дачный биләмәсе	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Идел буе	Свияжск	-	кв.: 11, 12	187,01
51	Свияжск	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт	Идел буе	Чулпан	-	кв.: 1-7, 9, 19, 22, 25, 26, 28-30, 35, 36	967

1	2	3	4	5	6	7	8
		табигать заказнигы		Свияжск	-	кв.: 1-9, 63-66, 71-72, 78, 79, 81, 82, 89, 90	1168
52	Зәңгәр күлләр	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Шәһәр яны	Биектау	-	кв. 33-48	1946,3
53	Семиозерка урманы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Шәһәр яны	Биектау	-	кв.: 165; кв.: 168 бүлем.: 5, 9, 10, 15, 18; кв.: 169 бүлем.: 8-14; кв.: 171 бүлем.: 1, 2, 6, 10, 13, 14, 17	118,92
54	Мишәбаш урманчылыгы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Саба	Мишәбаш	-	кв.: 371 бүлем.: 1-26, 28-30,32-40	131,6
55	Кукмара тавы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Саба	Кукмара	-	кв.: 24 бүлем.: 23, 25-27, 42; кв.: 37 бүлем.: 1, 2; кв.: 399 бүлем.: 1-20, 26, 27, 39-45, 51, 52	91,8
56	Тархан имәнлеге	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Тәтеш	Тархан	-	кв.: 37-39, 57-59, 64, 65	882,3
57	Антоновка чокырлары	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Тәтеш	Келәр	-	кв.: 75, 76	243,5
58	Чуртан таулары	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Тәтеш	Урюм	-	кв.: 35, 45, 46, 54-62, 65-71, 73-94	3958,87
59	«Каменная» чокыр-сыза системасы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Тәтеш	Тәтеш	-	кв.: 150 бүлем.: 3-6	5,8
60	Долгая Поляна	Төбәк әһәмиятендәге комплекслы профильле дәүләт табигать заказнигы	Тәтеш	Тәтеш	-	кв.: 67-70; кв.: 71 бүлем.: 1-5, 13; кв.: 150, бүлем.: 12-23, 38, 39	288,5
61	Лобач тавы	Төбәк әһәмиятендәге ландшафт профильле дәүләт табигать заказнигы	Тәтеш	Келәр	-	кв.: 78; 79; кв.: 129, бүлем.: 9-13	193,9
62	Лабыш таулары	Төбәк әһәмиятендәге ландшафт профильле дәүләт табигать заказнигы	Тәтеш	Келәр	-	кв.: 61; кв.: 114, бүлем.: 1-6	189,98
63	Лубян елгасы	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Лубян	-	-	әлеге кв. өлешләре: 102, 106-110, 113-115	117
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар							
64	«Дубки» биләмәсе	Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле			-	Казан шәһәренең Киров районы. «Аккош күле» шәһәр паркы, кв.: 123, 124 Боевая урамында Екатерина аллеясы	25
65	«Аккош күле» шәһәр урман-паркы	Җирле әһәмияттәге МСТТ			-	Казан шәһәре читендә: Киров районы – 3211 га, Мәскәү районы – 185 га, Совет районы – 198 га, Идел буе районы (Тынычлык	3547

1	2	3	4	5	6	7	8
						поселогы) – 90 га	
Аучылык заказниклары							
66	Әгерҗе	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоологик (аучылык) заказнигы	Әгерҗе	Девятернә	-	кв. 1-47, 49-51, 55-60, 62-63	6092
			Әгерҗе	Красный Бор	-	кв.:1-5, 153, кв.: 156, бүлем. 4,27	420,9
67	Биләр	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоологик (аучылык) заказнигы	Биләр	Биләр	-	кв.: 3-8; 11-63; 66-69; 80; кв.: 82 бүлем.: 4-7; кв.: 83; 97; 99-101; кв.: 102 бүлем.: 1, 3-5, 22, 24-26	8236,3
			Биләр	Кызыл Юл	-	кв.: 1-4; кв.: 69 бүлем.: 4-6; кв.: 70-76; кв.: 77, бүлем.: 1-23, 25-43; кв.: 78-82; кв.: 83, бүлем.: 3; кв.: 84, бүлем.: 4-7	2347,6
68	Урман чишмәсе	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоологик (аучылык) заказнигы	Идел буе	Шыланга	-	кв.: 1-33, 53, 57-60, 66	3647
				Ключище	-	кв.: 26, 28-30, 36-40, 43-46, 50-52, 75, 76, 78-81, 83, 85-87	1589,6
69	Мишә	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоологик (аучылык) заказнигы	Лаеш	Питрәч	-	кв.: 69-74; 76-77; 79-92; кв.: 93 бүлем.:1-26, 30, 33, 35-36; кв.: 94 бүлем.: 1-34, 36-39, 43; кв.: 95-99; 102-109; кв.:176 бүлем.: 1-12, 15-32; кв.: 177 бүлем.: 1-2, 13-31; кв.: 178; кв.: 181 бүлем.: 1-5, 32-42, 78; кв.: 182 бүлем.: 1-3, 21-22	3523,1
			Кама	Шомырбаш	-	кв.: 1-5, 7-11, 35, әлеге кв. өлешләре: 6, 34, 36-44	4356
			Кызыл Йолдыз	Әбде	-	кв.: 22, 28-30, 36-40, 72-76	2889
			Кызыл Йолдыз	Арыш	-	кв.: 10, 41-91, 93-97, 109-111, 113, 115-118, 145, 146, 164, 171-173, 179	5616
			Кызыл Йолдыз	Котлы Бөкәш	-	кв. 9, 10-18, 70, 84	1185
			Кызыл Йолдыз	Балык Бистәсе	-	кв.: 1-27, 29-44, 50-54, 60-62, 85-97	7514
70	Сурнар	Төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать зоологик (аучылык) заказнигы	Арча	Балтач	-	кв.: 71-81; 83-92; 95-98; 100; 101; 103-105; кв.: 106 бүлем.: 3, 4-16; кв. 107-128; кв.: 152 бүлем.: 7; кв.:155 бүлем.: 10-15	4910,1

1	2	3	4	5	6	7	8
			Арча	Сурнар	-	кв.: 67; 68; кв.: 71 бүлем.: 10, 12-16; кв.: 72 бүлем.: 2-30, 33; кв.: 73-121; кв.: 122 бүлем.: 4, 8-9; кв.: 124 бүлем.: 4, 5; кв.: 125	5800,6

Татарстан Республикасы
Урман планына
6 нчы кушымта

Татарстан Республикасы Урман планын эшләүнең методологик һәм методик үзенчәлекләре

Т/с	Методика һәм модельнең исеме	Методикага һәм модельгә тасвирлама (кулланыла торган алгоритмнар, кулланыла торган беренчел белешмәләр, исәпләмәләрнең төгәллеге, тикшерү ысуллар)
1	2	3
1	Чагыштырма анализ һәм бәяләү методы	Алынган мәгълүматны системага салу, элеккеге Урман планындагы 2009 елның 1 гыйнварына һәм 2018 елның 1 гыйнварына булган күрсәткечләрне чагыштыру, алынган белешмәләрне анализлау һәм бәяләү (анализның сан, сыйфат, ретроспектив һәм структур төрләре). Башлангыч белешмәләр: дәүләт урман реестры (ДУР) мәгълүматлары, дәүләт хисаплылыгы белешмәләре, урман корылышы буенча махсус программа тәэминаты ярдәмендә эшкәртелгән мәгълүмат. Исәпләрнең төгәллеге – 100 процент. Тикшерү ысулы: эмпирик
2	Планлаштыруның графоаналитик методы	Чагыштырма анализ һәм бәяләү методы белән алынган белешмәләр буенча графиклар ярдәмендә кушылган күрсәткечләр арасында санлы бәйлелек булуы ачыклана.
3	Планлаштыруның исәпләү-аналитик методы	Алынган белешмәләрне элементлар һәм үзара бәйләнеше буенча төркемләү, аларның бер-берсенә йогынты ясау шартларына анализ ясау һәм урман планы бүлекләрендәге план күрсәткечләрен исәпләү. Башлангыч белешмәләр: ДУР, ЕГАИС мәгълүматлары, дәүләт хисаплылыгы белешмәләре, урман корылышы буенча махсус программа тәэминаты ярдәмендә эшкәртелгән мәгълүмат. Исәпләүләрнең төгәллеге алынган мәгълүматка һәм төбәктә булган социаль-икътисадый вазгыятькә бәйле, исәпләүләрнең мөмкин булган хаталыгы кимендә 15-20 процент. Тикшерү ысулы: эмпирик
4	Файдалану өчен билгеләнгән урман бүлентеге күләмен исәпләп чыгару методикасы	"Файдалану өчен билгеләнгән урман бүлентеге хисабын исәпләп чыгару тәртибен раслау турында" 2011 елның 27 маендагы 191 нче боерык белән расланган Файдалану өчен билгеләнгән урман бүлентеге хисабын исәпләп чыгару тәртибенә кушымталарда китерелгән формулалар һәм методика буенча тоташ кисүләр, сайланма кисүләр өчен, һәлак булган һәм зыян күргән утыртмаларны кискәндә агач материалы әзерләү өчен, урман, урман эшкәртү инфраструктурасы һәм урман инфраструктурасына бәйле булмаган объектларны төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү өчен билгеләнгән урман кишәрлекләрендә урман утыртмаларын кискәндә агач материалы алу өчен фадапану өчен билгеләнгән урман бүлентеге исәпләп чыгарыла. Башлангыч белешмәләр: ДУР белешмәләре, урман корылышы буенча махсус программа тәэминаты ярдәмендә эшкәртелгән мәгълүмат. Исәпләрнең төгәллеге: ±10 процент. Тикшерү ысуллары: өлгереп килү графиклары һәм "баскычлар ысулы"

1	2	3
5	Урманнарны икътисади бәяләү методикасы	120302 "Җир кадастры", 250201 "Урман хуҗалыгы", 250100 "Урман эше", 250203 "Бакча-парк һәм ландшафт төзелеше" һәм 250208 "Табигатьтән файдалану" белгечлекләренә көндезге һәм читтән торып уку формалары буенча урман хуҗалыгы факультеты студентлары өчен гамәли дәресләрне үтәү буенча Ю.В.Лебедев, И.А. Неклюдовның "Урманнарның су саклау-су-жайга салу ролен бәяләү" методик күрсәтмәләре нигезендә. М.: УГЛТУ нәшрияты, 2012 ел, 35 б. Башлангыч белешмәләр: ДУР белешмәләре (№1-ДУР, №2-ДУР, №5-ДУР, №8-ДУР формалары), урман корылышы буенча махсус программа тәэминаты ярдәмендә эшкәртелгән мәгълүмат

Татарстан Республикасы
Урман планына
7 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалану төрләре буенча урманнардан файдалануда планлаштырылган күләмнәргә ирешүне бәяләү

Файдалану төре	Ресурс категориясе	Үлчәү берәмлеге	Урманнардан файдалану күләме				Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда ирешү өлеше, процент	ТР Урман планын эшләүгә кадәр бер ел эчендә ирешү өлеше, процент
			Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорга планлаштырылганы	Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда фактик	ТР Урман планы эшләнгән елга кадәр бер елга планлаштырылган	ТР Урман планын эшләү алдыннан бер ел алдан фактик		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.Агач материалы әзерләү	Биологик	мең куб.метр	22715,7	6871,2	2151	1008	30,2	46,9
2. Чәер әзерләү	Биологик	тонна	0	0	0	0	-	-
3.Агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм җыю	Биологик							
а) Яңа ел бәйрәмнәре өчен чыршы һәм (яки) башка ылыслы агачлар әзерләү	Биологик	мең данә	600	252,9	60	17,6	42,2	29,3
4. Азык-төлек урман ресурсларын әзерләү һәм дару үләннәрен җыю	Биологик	тонна	0	0	0	0	-	-
5. Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	Биологик	гектар	2809304	1331520	299376	178120	47,4	59,5
6. Авыл хуҗалыгы алып бару	Биологик	гектар	17238	6638,3	2359	2058,3	38,5	87,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7. Фәнни-тикшеренү һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру	Биологик	гектар	700000	558682,7	70000	74337,8	79,8	106,2
8.Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	Биологик	гектар	21474	20094,8	3478	1625,7	93,6	46,7
9. Урман плантацияләре төзү һәм аларны эксплуатацияләү	Биологик	гектар	0	255,6	0	11,2	-	-
10. Җимешле, җиләкле, декоратив урман үсемлекләрен һәм дару үләннәрен үстерү	Биологик	гектар	0	493,4	0	78,8	-	-
10.1 Урман үсемлекләренең (үсентеләр, чәчүлекләр) утырту материалын үстерү	Биологик	мең данә	237522	134724,9	47463	27694,9	56,7	58,4
11. Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	Минерал	гектар	33016	102073,5	5793	12114,4	309,2	209,1
12. Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	Энергетик	гектар	248	3760,9	37	153,7	1516,5	415,4
13. Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	Энергетик	гектар	146549	62846,5	17768	8331,1	42,9	46,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14. Агач һәм башка урман ресурсларын эшкәртү	Биологик	гектар	15	276,5	0	0	1843,3	-
15. Дини эшчәнлекне гамәлгә ашыру	-	гектар	0	104,2	0	18	-	-
16. Россия Федерациясе Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка төрләр	-	гектар	0	51083,5	0	17718,8	-	-

Татарстан Республикасы
Урман планына
8 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалануны фактта үзләштерүгә һәм агач материалы алуның мөмкин булган күләменә анализ

мең куб.м ликвидлы агач

Т/с	Урманчылыкның атамасы	Күләме								Барлыгы	
		өлгергән һәм картайган агачларны кискәндә		урманнарны карау буенча урман агачларын кискәндә		зыян күргән һәм һәлак булган урман утыртмаларын кискәндә		урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасын булдыру белән бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү өчен билгеләнгән урман кишәрлекләрендә урман утыртмаларын кискәндә			
		исәп-ләнгән урман бүлем-теге	фактта әзер-лән-гәне	исәп-ләнгән урман бүлем-теге	фактта әзерлән-гәне	исәп-ләнгән урман бүлем-теге	фактта әзер-лән-гәне	исәп-ләнгән урман бүлемтеге	фактта әзерлән-гәне	исәп-ләнгән урман бүлем-теге	фактта әзер-лән-гәне
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар											
1	Әгерҗе	505,0	210,5	158,0	63,4	3,6	59,9	4,0	10,3	670,6	344,10
2	Азнакай	621,0	44,3	143,4	45,2	24,6	55,5	132,0	46,1	921,0	191,1
3	Аксубай	638,0	86,4	66,1	38,1	0,3	21,08	5,0	13,52	709,4	159,1
4	Әлки	620,0	71,4	672,0	108,9	21,6	56,6	2,0	0,0	1315,6	236,9
5	Әлмәт	352,0	62,6	231,8	26,47	56,6	58,16	503,0	145,1	1143,4	292,33
6	Арча	162,0	59,2	91,0	74,9	16,8	134,95	1,0	0,5	270,8	269,55
7	Баулы	302,0	20,9	80,4	33,9	15,8	36,8	32,0	14,6	430,2	106,2
8	Биләр	1255,0	144	160,0	61	15,6	37,922	23,0	2,2	1453,6	245,122
9	Болгар	88,0	7,7	185,3	19,2	36,2	59,6	3,0	0,6	312,5	87,1
10	Бөгелмә	335,0	9,66	135,8	58,84	42,8	85,69	10,0	2	523,6	156,19
11	Буа	48,0	11,9	103,2	67,6	15,7	29,58	1,0	0,2	167,9	109,28
12	Алабуга	328,0	57,2	224,0	37,9	35,1	71	105,0	12,5	692,1	178,6
13	Зәй	1095,0	50,1	802,0	21	47,5	94,3	28,0	39,8	1972,5	205,2
14	Зеленодольск	76,9	4,2	61,2	68,2	38,6	105,413	5,0	0,0	181,7	177,813
15	Исләйтәр	81,0	20,81	175,4	31,9	11,4	49,15	2,0	0,0	269,8	101,86
16	Кайбыч	98,0	15,6	16,7	13,03	21,1	74,234	1,0	0,0	136,8	102,86

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
											4
17	Кәләй	847,0	87,3	38,2	10,8	9,2	49,734	231,0	101,4	1125,4	249,234
18	Кама	306,0	157,6	279,0	185,4	43,8	133,6	9,0	0,0	637,8	476,6
19	Кызыл Йолдыз	207,0	65	140,5	100,6	7,5	49,3	4,0	0,0	359,0	214,9
20	Лаеш	29,0	3,5	181,3	46,1	37,8	114,1	12,0	4,8	260,1	168,5
21	Лениногорск	845,0	14,1	317,0	50	35,4	31,1	114,0	59,7	1311,4	154,9
22	Мамадыш	265,0	34,6	127,1	98,931	16,8	49,24	3,0	1,299	411,9	184,07
23	Минзәлә	835,0	82,7	384,0	42,6	31,2	152,9	6,0	0,0	1256,2	278,2
24	Түбән Кама	758,0	63	264,0	76,8	37,8	76,8	28,0	10,94	1087,8	227,54
25	Нурлат	1935,0	206,5	198,0	131,3	89,1	159,8	12,0	17,11	2234,1	514,71
26	Идел буе	99,0	26,4	104,0	25,8	28,5	70,862	2,0	5,47	233,5	128,532
27	Шәһәр яны	0,0	0,0	90,0	67,84	134,1	65,65	6,0	2,7	230,1	136,19
28	Саба	687,0	180,2	235,9	317	154,1	232,7	3,0	0,0	1080,0	729,9
29	Тәтеш	81,0	27	124,0	57,5	5,2	76,41	1,0	0,0	211,2	160,91
30	Чирмешән	565,0	46,5	256,0	57	12,8	31,9	3,0	74,01	836,8	209,41
31	Лубян	174,0	46,9	75,0	18,4	18,9	9	1,0	0,0	268,9	74,3
	Барлыгы	14237,9	1917,8	6120,3	2055,6	1065,5	2333,0	1292,0	564,8	22715,7	6871,21
шул исәптән, хуҗалыклар буенча											
ылыслы урманнар											
1	Әгерҗе	201,0	94,6	109,0	57,3	2,7	57,5	2,0	6,3	314,7	215,70
2	Азнакай	0,0	0,0	101,4	41,4	13,6	0,4	26,0	11,9	141,0	53,70
3	Аксубай	2,0	0,2	3,2	2,6	0,1	0,6	0,0	1,3	5,3	4,66
4	Әлки	0,0	0,0	26,0	12,7	1,2	11,2	0,0	0,0	27,2	23,90
5	Әлмәт	12,0	5,8	30,7	12,6	6,8	9,3	146,0	27,8	195,5	55,51
6	Арча	12,0	5,0	56,2	67,2	3,8	62,1	0,0	0,3	72,0	134,60
7	Баулы	2,0	0,4	56,1	29,5	3,4	3,9	1,0	1,0	62,5	34,80
8	Биләр	0,0	0,1	17,0	8,1	4,8	3,9	0,0	0,0	21,8	12,10
9	Болгар	2,0	0,7	37,1	10,6	12,7	20,1	0,0	0,6	51,8	32,00
10	Бөгелмә	0,0	0,1	91,7	53,5	6,5	17,0	1,0	0,2	99,2	70,79
11	Буа	0,0	0,0	54,2	33,5	0,3	11,2	0,0	0,2	54,5	44,94
12	Алабуга	66,0	14,3	135,0	34,1	25,2	47,6	103,0	10,8	329,2	106,80
13	Зәй	26,0	3,0	57,1	9,7	0,0	15,1	2,0	5,3	85,1	33,10
14	Зеленодольск	22,0	1,4	53,0	60,9	25,5	79,8	2,0	0,0	102,5	142,05
15	Ислəйтар	3,0	2,3	41,7	13,0	5,3	18,0	1,0	0,0	51,0	33,30
16	Кайбыч	1,0	0,0	8,7	3,8	2,7	2,8	0,0	0,0	12,4	6,66
17	Кәләй	16,0	1,9	10,8	7,0	0,0	5,5	16,0	10,4	42,8	24,79
18	Кама	15,0	17,9	119,0	87,3	3,6	52,6	3,0	0,0	140,6	157,80
19	Кызыл Йолдыз	2,0	0,5	49,3	52,3	0,8	22,5	0,0	0,0	52,1	75,32
20	Лаеш	0,0	0,2	61,2	24,6	4,8	15,8	10,0	0,9	76,0	41,50
21	Лениногорск	0,0	0,0	24,0	12,6	3,6	4,7	21,0	9,4	48,6	26,70
22	Мамадыш	44,0	5,2	56,4	30,3	13,5	30,4	0,0	0,4	113,9	66,30

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
23	Минзәлә	26,0	4,5	94,0	33,4	9,0	16,0	1,0	0,0	130,0	53,90
24	Түбән Кама	85,0	13,4	110,0	32,5	1,5	9,5	0,0	0,9	196,5	56,34
25	Нурлат	8,0	21,5	42,0	28,3	0,3	7,0	0,0	1,8	50,3	58,61
26	Идел буе	0,0	0,0	8,0	6,5	2,7	13,4	0,0	0,3	10,7	20,237
27	Шәһәр яны	0,0	0,0	80,0	59,3	83,1	39,3	0,0	1,5	163,1	100,09
28	Саба	46,0	5,7	162,2	228,8	82,1	143,6	2,0	0,0	292,3	378,10
29	Тәтеш	2,0	6,3	3,4	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	5,5	7,00
30	Чирмешән	15,0	2,4	14,2	6,0	0,3	5,0	0,0	6,2	29,5	19,60
31	Лубян	37,0	9,2	69,0	18,4	15,0	8,0	0,0	0,0	121,0	35,60
	Барлык ылыслылар	645,0	216,6	1781,6	1078,14	334,9	734,2	337,0	97,6	3098,5	2126,5
	яфраклы каты токымнар										
1	Әгерже	3,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,5	4,0	1,6
2	Азнакай	98,0	0,1	6,7	0,6	4,4	1,1	30,0	5,4	139,1	7,2
3	Аксубай	8,0	0,1	0,0	0,4	0,2	0,4	0,0	0,5	8,2	1,451
4	Әлки	19,0	3,6	9,0	2,2	3,6	4,3	0,0	0,0	31,6	10,10
5	Әлмәт	37,0	3,4	4,5	1,0	1,0	0,9	60,0	16,7	102,5	21,97
6	Арча	12,0	1,9	0,3	0,0	0,4	1,0	0,0	0,1	12,7	2,95
7	Баулы	55,0	0,0	4,1	0,4	0,4	0,2	0,0	3,6	59,5	4,2
8	Биләр	11,0	0,0	6,0	3,1	2,7	2,5	1,0	0,1	20,7	5,7
9	Болгар	28,0	2,5	9,0	0,0	4,0	2,2	0,0	0,0	41,0	4,7
10	Бөгелмә	70,0	0,2	1,4	0,0	2,0	0,8	0,0	0,0	73,4	1,0
11	Буа	16,0	5,7	3,7	5,9	2,1	2,9	0,0	0,0	21,8	14,54
12	Алабуга	6,0	0,4	1,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,2	7,3	0,9
13	Зәй	9,0	0,0	17,2	0,0	0,3	0,0	0,0	3,2	26,5	3,2
14	Зеленодольск	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,013
15	Ислэйтар	27,0	1,4	1,7	0,2	1,9	1,7	0,0	0,0	30,6	3,26
16	Кайбыч	14,0	0,0	2,7	6,1	1,4	6,0	0,0	0,0	18,1	12,05
17	Кәләй	36,0	0,0	3,0	1,0	0,0	0,1	3,0	6,0	42,0	7,068
18	Кама	21,0	3,1	15,0	14,2	3,6	5,7	2,0	0,0	41,6	23,0
19	Кызыл Йолдыз	6,0	0,0	8,0	2,4	1,3	3,5	0,0	0,0	15,3	5,92
20	Лаеш	9,0	0,2	1,8	0,9	5,1	3,1	0,0	1,3	15,9	5,5
21	Лениногорск	122,0	0,7	9,0	0,5	2,4	3,5	10,0	6,2	143,4	10,9
22	Мамадыш	7,0	0,0	6,3	4,7	0,8	0,8	0,0	0,5	14,1	6,021
23	Минзәлә	126,0	7,4	15,0	0,9	0,6	4,4	0,0	0,0	141,6	12,7
24	Түбән Кама	3,0	0,0	9,0	2,0	2,1	1,2	10,0	0,1	24,1	3,3
25	Нурлат	61,0	0,0	5,0	4,0	3,3	0,7	0,0	0,6	69,3	5,3
26	Идел буе	48,0	13,5	46,0	6,1	16,5	27,1	0,0	2,4	110,5	49,07
27	Шәһәр яны	0,0	0,0	0,0	0,5	7,2	2,7	0,0	0,0	7,2	3,2
28	Саба	38,0	0,0	10,8	12,7	10,0	1,7	0,0	0,0	58,8	14,4
29	Тәтеш	24,0	1,5	8,2	1,2	2,3	0,0	0,0	0,0	34,5	2,71
30	Чирмешән	47,0	0,0	10,8	3,7	0,2	0,7	0,0	3,3	58,0	7,71
31	Лубян	2,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Яфраклы каты токымнар, барлыгы	963,0	46,7	216,2	75,0	80,7	79,2	116,0	50,7	1375,9	251,6
	яфраклы йомшак токым урманнары										
1	Әгерҗе	301,0	114,9	48,0	6,1	0,9	2,3	2,0	3,5	351,9	126,8
2	Азнакай	523,0	44,2	35,3	3,2	6,6	54,0	76,0	28,8	640,9	130,2
3	Аксубай	628,0	86,1	62,9	35,1	0,0	20,1	5,0	11,7	695,9	152,989
4	Әлки	601,0	67,8	637,0	94,0	16,8	41,1	2,0	0,0	1256,8	202,9
5	Әлмәт	303,0	53,4	196,6	12,9	48,8	48,0	297,0	100,6	845,4	214,85
6	Арча	138,0	52,3	34,5	7,7	12,6	71,9	1,0	0,1	186,1	132,0
7	Баулы	245,0	20,5	20,2	4,0	12,1	32,7	31,0	10,0	308,3	67,2
8	Биләр	1244,0	143,9	137,0	49,8	8,1	31,5	22,0	2,1	1411,1	227,32
9	Болгар	58,0	4,5	139,2	8,6	19,6	37,3	3,0	0,0	219,8	50,4
10	Бөгелмә	265,0	9,4	42,7	5,3	34,3	67,9	9,0	1,8	351,0	84,4
11	Буа	32,0	6,2	45,3	28,2	13,3	15,4	1,0	0,0	91,6	49,8
12	Алабуга	256,0	42,5	88,0	3,5	9,6	23,4	2,0	1,5	355,6	70,9
13	Зәй	1060,0	47,1	727,7	11,3	47,2	79,2	26,0	31,3	1860,9	168,9
14	Зеленодольск	54,9	2,8	8,2	7,3	12,9	25,7	3,0	0,0	79,0	35,75
15	Ислэйтар	51,0	17,1	132,0	18,7	4,3	29,5	1,0	0,0	188,3	65,3
16	Кайбыч	83,0	15,6	5,3	3,1	17,0	65,5	1,0	0,0	106,25	84,154
17	Кәләй	795,0	85,4	24,4	2,8	9,2	44,2	212,0	85,0	1040,6	217,379
18	Кама	270,0	136,6	145,0	83,9	36,6	75,3	4,0	0,0	455,6	295,8
19	Кызыл Йолдыз	199,0	64,5	83,2	45,9	5,4	23,3	4,0	0,0	291,6	133,66
20	Лаеш	20,0	3,1	118,3	20,6	27,9	95,2	2,0	2,6	168,2	121,5
21	Лениногорск	723,0	13,4	284,0	36,9	29,4	22,9	83,0	44,1	1119,4	117,3
22	Мамадыш	214,0	29,4	64,4	63,9	2,4	18,0	3,0	0,4	283,8	111,749
23	Минзәлә	683,0	70,8	275,0	8,3	21,6	132,5	5,0	0,0	984,6	211,6
24	Түбән Кама	670,0	49,6	145,0	42,3	34,2	66,1	18,0	9,9	867,2	167,9
25	Нурлат	1866,0	185,0	151,0	99,0	85,5	152,1	12,0	14,7	2114,5	450,8
26	Идел буе	51,0	12,9	50,0	13,2	9,3	30,3	2,0	2,8	112,3	59,225
27	Шәһәр яны	0,0	0,0	10,0	8,0	43,8	23,7	6,0	1,2	59,8	32,9
28	Саба	603,0	174,5	62,9	75,5	62,0	87,4	1,0	0,0	728,9	337,4
29	Тәтеш	55,0	19,2	112,4	56,0	2,8	76,0	1,0	0,0	171,2	151,2
30	Чирмешән	503,0	44,1	231,0	47,3	12,2	26,2	3,0	64,5	749,2	182,1
31	Лубян	135,0	37,7	6,0	0,0	3,6	1,0	1,0	0,0	145,6	38,7
	Яфраклы йомшак токымнар, барлыгы	12629,9	1654,5	4122,5	902,4	649,9	1519,5	839,0	416,6	18241,3	4493,1
	Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар буенча барлыгы										
	Барлыгы	14237,9	1917,8	6120,3	2055,611	1065,5	2333,0	1292,0	564,8	22715,7	6871,2
	Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Мари	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	шул исәптән, хуҗалыклар буенча										
	ылыслы урманнар										
1	Мари	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	яфраклы каты токымнар										
1	Мари	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	яфраклы йомшак токым урманнары										
1	Мари	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар буенча барлыгы										
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар										
1	"Аккош күле" шәһәр урманы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Буа шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	шул исәптән, хуҗалыклар буенча										
	ылыслы урманнар										
1	"Аккош күле" шәһәр урманы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Буа шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	яфраклы каты токымнар										
1	"Аккош күле" шәһәр урманы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Буа шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	яфраклы йомшак токым урманнары										
1	"Аккош күле" шәһәр урманы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Буа шәһәре	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Шәһәр урманнары буенча барлыгы										
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар һәм объектлар											
1	"Идел-Кама" ДТБТ	0	0	0	0	0	0	3	2,5	3	2,5
2	«Түбән Кама» МП	0	0	0	0	8	8	0	0	8	8
Барлыгы		0	0	0	0	8	8	3	2,5	11	10,5
шул исәптән, хуҗалыклар буенча											
ылыслы урманнар											
1	"Идел-Кама" ДТБТ	0	0	0	0	0	0	3	2,5	3	2,5
2	«Түбән Кама» МП	0	0	0	0	8	8	0	0	8	8
Барлыгы		0	0	0	0	8	8	3	2,5	11	10,5
яфраклы каты токымнар											
1	"Идел-Кама" ДТБТ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	«Түбән Кама» МП	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Барлыгы		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
яфраклы йомшак токым урманнары											
1	"Идел-Кама" ДТБТ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	«Түбән Кама» МП	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Барлыгы		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Махсус саклана торган табигый территория җирләрендә урнашкан урманнар буенча барлыгы											
Барлыгы		0	0	0	0	8	8	3	2,5	11	10,5
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар											
1	Биектау районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаеш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадыш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Саба районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Барлыгы		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
шул исәптән, хуҗалыклар буенча											
ылыслы урманнар											
1	Биектау районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаеш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадыш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Саба районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Барлыгы		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
яфраклы каты токымнар											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Биектау районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаеш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадыш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Саба районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	яфраклы йомшак токым урманнары										
1	Биектау районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Зеленодольск районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Лаеш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Мамадыш районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Саба районы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	башка категориядәге урманнар буенча барлыгы										
	Барлыгы	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан урманнар буенча барлыгы										
	-	14237,9	1917,8	6120,3	2055,61	1073,5	2341,0	1295,0	567,3	22726,7	6881,7
	шул исәптән, хуҗалыклар буенча										
	ылыслы урманнар										
1	-	645,0	216,6	1781,6	1078,14	342,9	742,2	340,0	100,1	3109,5	2137,0
	яфраклы каты токымнар										
2	-	963,0	46,7	216,2	75,0	80,7	79,2	116,0	50,7	1375,9	251,6
	яфраклы йомшак токым урманнары										
3	-	12629,9	1654,5	4122,5	902,4	649,9	1519,5	839,0	416,6	18241,3	4493,1

Татарстан Республикасы
Урман планына
9 нчы кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга урманнарны саклау, урманнарны яңгыннан саклауны оештыру чаралары һәм әлеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга күрсәткечләр

Урманнарны саклау чараларының атамалары	Үлчәү берәмлеге	Чараларны үтәү күләме																	
		финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне*						финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда фактта булганы						финанслау чыганаклары буенча әлеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне					
		Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Башка чыганаклардан алынган акча хисабына	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Башка чыганаклардан алынган акча хисабына	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Башка чыганаклардан алынган акча хисабына	Барлыгы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар																			
Урманнарны янгыннан саклау өчен урман юллары төзү	км	0	0	0	0	0	233	293,4	0	0	0	0	293,4	1117	0	0	0	0	1117
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын реконструкцияләү	км	0	0	0	0	0	2000	1881,8	0	0	19,2	0	1901	4265	0	0	0	0	4265
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын эксплуатацияләү	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9300,0	0	0	106	79683,5	89089,5
Урман ызаннары, янгынга каршы өзеклекләр ясау	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау	км	0	0	0	0	0	22896	32669			1552	0	34221	23266	0	0	1236	0	24502

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Янгынга каршы сулыклар һәм су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын кору	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Чыбык-чабыкны, урман түшәмәсен, коры үләннәрне һәм урмандагы башка янучан материалларны контрольдә тотып, профилактика максатларында янгынга каршы яндыру	га	0	0	0	0	0	4000	3562	0	0	38	0	3600	1650	0	0	0	0	1650
Урман ызаннарын чистарту, янгынга каршы өзеклекләрне карап тоту	км	0	0	0	0	0	0	170	0	1150		0	1320	1182	0	0	48	0	1230
Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту	км	0	0	0	0	0	67000	64129,1	0		1694	0	65823,1	46438	0	0	2915	321	49674
Янгынга каршы сулыкларны һәм янгынга каршы су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	440	440
Янгын күзәтү пунктлары (каланчалар, мачталар, павильоннар һәм башка күзәтү пунктлары), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктлары төзү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Янгын күзәтү пунктларын (каланчаларны, мачталарны, павильоннарны һәм башка күзәтү пунктларын), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112	0	0	0	112
Урманнарга килүче гражданнарның ял итү зоналарын төзекләндерү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2250	2250
Шлагбаумнар кую, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында урманнарда гражданнарның булуын чикләүне тәэмин итәрлек киртәләр кору	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3980	3980

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат күрсәтелгән стендлар, тамгалар һәм күрсәткечләр кую һәм урнаштыру, барлыгы	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7940	7940
шул исәптән: даими күргәзмәләр һәм витриналар	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
даими стендлар	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
кисәтүче аншлаглар	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7940	7940
Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау, барлыгы	мең га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12339,8	0	0	0	0	12339,8
шул исәптән: урманнарны жир өсте патрульләү юлы белән	мең га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	0	106
урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын авиация ярдәмендә мониторинглау юлы белән	мең га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12233,8	0	0	0	0	12233,8
Шәһәр урманнары																			
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны саклау чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны саклау чаралары планлаштырылмый.																			
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар																			
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын реконструкцияләү	км	0	0	0	0	0	0	1250	0	0	0	0	1250	1250	0	0	0	0	1250
Урман ызаннары, янгынга каршы өзеклекләр ясау	км	0	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	200	200	0	0	0	0	200
Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау	км	0	0	0	0	0	0	300	0	0	0	0	300	300	0	0	0	0	300
Янгынга каршы сулыклар һәм су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын кору	данә	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	50	50	0	0	0	0	50
Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту	км	0	0	0	0	0	0	9250	0	0	0	0	9250	9250	0	0	0	0	9250
Шлагбаумнар кую, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында урманнарда гражданнарның булуын чикләүне тәэмин итәрлек киртәләр кору	данә	0	0	0	0	0	0	600	0	0	0	0	0	600	0	0	0	0	600

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат күрсәтелгән стендлар, тамгалар һәм күрсәткечләр кую һәм урнаштыру, барлыгы	данә	0	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	1500
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар																			
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны саклау чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны саклау чаралары планлаштырылмый.																			

Татарстан Республикасы буенча барлыгы

Урманнарны янгыннан саклау өчен урман юллары төзү	км	0	0	0	0	0	233	293,4	0	0	0	0	293,4	1117	0	0	0	0	1117
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын реконструкцияләү	км	0	0	0	0	0	2000	3131,8	0	0	19,2	0	3151	5515	0	0	0	0	5515
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын эксплуатацияләү	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9300,0	0	0	106	79683,5	89089,5
Урман ызаннары, янгынга каршы өзеклекләр ясау	км	0	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	200	200	0	0	0	0	200
Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау	км	0	0	0	0	0	22896	32969	0	0	1552	0	34521	23566	0	0	1236	0	24802
Янгынга каршы сулыклар һәм су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын кору	данә	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	50	50	0	0	0	0	50
Чыбык-чабыкны, урман түшәмәсен, коры үләннәрне һәм урмандагы башка янучан материалларны контрольдә тотып, профилактика максатларында янгынга каршы яндыру	га	0	0	0	0	0	4000	3562	0	0	38	0	3600	1650	0	0	0	0	1650
Урман ызаннарын чистарту, янгынга каршы өзеклекләрне карап тоту	км	0	0	0	0	0	0	170	0	1150		0	1320	1182	0	0	48	0	1230
Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту	км	0	0	0	0	0	67000	73379,1	0	0	1694	0	75073,1	55688	0	0	2915	321	58924

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Янгынга каршы сулыкларны һәм янгынга каршы су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	440	440
Янгын күзәтү пунктлары (каланчалар, мачталар, павильоннар һәм башка күзәтү пунктлары), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктлары төзү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Янгын күзәтү пунктларын (каланчаларны, мачталарны, павильоннарны һәм башка күзәтү пунктларын), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112	0	0	0	112
Урманнарга килүче гражданнарның ял итү зоналарын төзекләндерү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2250	2250
Шлагбаумнар кую, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында урманнарда гражданнарның булуын чикләүне тәэмин итәрлек киртәләр кору	данә	0	0	0	0	0	0	600	0	0	0	0	0	600	0	0	0	3980	4580
Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат күрсәтелгән стендлар, тамгалар һәм күрсәткечләр кую һәм урнаштыру, барлыгы	данә	0	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	7940	9440
шул исәптән: даими күргәзмәләр һәм витриналар	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
даими стендлар	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
кисәтүче аншлаглар	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7940	7940
Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау, барлыгы	мең га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12339,8	0	0	0	0	12339,8
шул исәптән: урманнарны жир өсте патрульләү юлы белән	мең га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	0	106

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын авиация ярдәмендә мониторинглау юлы белән	мең га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12233,8	0	0	0	0	12233,8

Искәрмә:

*Элеккеге ТР Урман планында финанслау чыганаклары буенча чаралар күләмен бүлү күздә тотылмады.

Татарстан Республикасы
Урман планына
10 нчы кушымта

Элеккеге ТР Урман планы гамалдә булган чорга урманнарны саклау чаралары һәм әлеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорга күрсәткечләр

Урманнарны саклау чарасының исеме	Үлчәү берәмлеге	Чараларны үтәү күләме														
		финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне*					финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда фактта булганы					финанслау чыганаклары буенча әлеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне				
		Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Барлыгы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар																
Урман патологиясе буенча тикшеренүләр, барлыгы	га	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	201264,6	0	0	0	201264,6
шул исәптән визуаль ысул белән	га	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	175353,2	0	0	0	175353,2
Зыянлы организмнарның чыганакларын юк итү, барлыгы	га	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5
шул исәптән зарарлы организмнарның санын юк итү яки бастыру, барлыгы	га	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5
шул исәптән авиация ысулы белән башкарганда, барлыгы	га	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	66016,8	0	0	0	66016,8
шул исәптән биологик ысул белән	га	0	0	0	0	0	1300,3	654,3	0	0	1954,6	283821,9	0	0	0	283821,9
Профилактик биотехник чаралар	данә	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	4860	4860

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
шул исәптән кошлар өчен ясалма оялар кору	данә	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	930	930
кошлар өчен җимлекләр әзерләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	930	930
кырмыскалыкларны киртәләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	3000
Зарарлы организмнар таралуны кисәтү, барлыгы	га	0	0	0	0	134484	161593,2	0	0	0	161593,2	19722,5	0	0	7706,3	27428,8
шул исәптән: санитар-савыктыру чаралары, Барлыгы	га	0	0	0	0	134484	161593,2	0	0	0	161593,2	19722,5	0	0	7706,3	27428,8
	мең куб.м	0	0	0	0	1065,5	2333	0	0	0	2333	236,60	0	0	519,40	756,0
шул исәптән тоташ санитар кисүләр	га	0	0	0	0	3768	7026,9	0	0	0	7026,9	0	0	0	1006,1	1006,1
	мең куб.м	0	0	0	0	358,1	864,4	0	0	0	864,4	0,00	0	0	150,90	150,9
сайланма санитар кисүләр	га	0	0	0	0	51276	51072,8	0	0	0	51072,8	0	0	0	6700,2	6700,2
	мең куб.м	0	0	0	0	707,4	1468,6	0	0	0	1468,6	0,00	0	0	368,50	368,5
урманнарны чүп-чардан чистарту	га	0	0	0	0	79440	9936,0	349,5	0,0	64,0	10349,5	0	0	0	0	0,0
	мең куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
ликвидлы булмаган агачларны җыештыру	га	0	0	0	0	0	93557,5	0	0	379,9	93937,4	19722,5	0	0	0	19722,5
	мең куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	236,6	0	0	0	236,6
аварияле агачларны җыештыру	данә	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0	1300	0	0	0	1300,0
Шәһәр урманнары																
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны саклау чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны саклау чаралары планлаштырылмый																
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар																
Зарарлы организмнар таралуны кисәтү, барлыгы	га	0	0	0	0	0	356,7	0	0	0	356,7	350,0	0	0	0	350
шул исәптән: санитар-савыктыру чаралары, Барлыгы	га	0	0	0	0	0	356,7	0	0	0	356,7	350,0	0	0	0	350,0
	мең куб.м	0	0	0	0	0	8,4	0	0	0	8,4	8,0	0	0	0	8,0
шул исәптән сайланма санитар кисүләр	га	0	0	0	0	0	356,7	0	0	0	356,7	350,0	0	0	0	350,0
	мең куб.м	0	0	0	0	0	8,4	0	0	0	8,4	8,0	0	0	0	8,0
Татарстан Республикасы буенча барлыгы																
Урман патологиясе буенча тикшеренүләр, барлыгы	га	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	201264,6	0	0	0	201264,6
шул исәптән визуаль ысул белән	га	0	0	0	0	300000	410101	0	0	1150	411251	175353,2	0	0	0	175353,2
Зыянлы организмнарның чыганакларын юк итү, барлыгы	га	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5
шул исәптән зарарлы организмнарның санын юк итү яки бастыру, барлыгы	га	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	89024,5	0	0	0	89024,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
шул исәптән авиация ысулы белән башкарганда, барлыгы	га	0	0	0	0	0	20667,3	654,3	0	0	21321,6	66016,8	0	0	0	66016,8
шул исәптән биологик ысул белән	га	0	0	0	0	0	1300,3	654,3	0	0	1954,6	89024,5	0	0	0	89024,5
Профилактик биотехник чаралар	данә	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	4860	4860
шул исәптән кошлар өчен ясалма оялар кору	данә	0	0	0	0	0	24434	0	0	0	24434	0	0	0	930	930
кошлар өчен җимлекләр әзерләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	930	930
кырмыскалыкларны киртәләү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	3000
Зарарлы организмнар таралуны кисәтү, барлыгы	га	0	0	0	0	134484	161949,9	0	0	0	161949,9	20072,5	0	0	7706,3	27778,8
шул исәптән: санитар-савыктыру чаралары, Барлыгы	га	0	0	0	0	134484	161949,9	0	0	0	161949,9	20072,5	0	0	7706,3	27778,8
	мең куб.м	0	0	0	0	1065,5	2341,4	0	0	0	2341,4	244,6	0	0	519,4	764
шул исәптән тоташ санитар кисүләр	га	0	0	0	0	3768	7026,9	0	0	0	7026,9	0	0	0	1006,1	1006,1
	мең куб.м	0	0	0	0	358,1	864,4	0	0	0	864,4	0,00	0	0	150,90	150,9
сайланма санитар кисүләр	га	0	0	0	0	51276	51429,5	0	0	0	51429,5	350	0	0	6700,2	7050,2
	мең куб.м	0	0	0	0	707,4	1477	0	0	0	1477	8	0	0	368,5	376,5
урманнарны чүп-чардан чистарту	га	0	0	0	0	79440	9936,0	349,5	0,0	64,0	10349,5	0	0	0	0	0,0
	мең куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
ликвидлы булмаган агачларны җыештыру	га	0	0	0	0	0	93557,5	0	0	379,9	93937,4	19722,5	0	0	0	19722,5
	мең куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	236,6	0	0	0	236,6
аварияле агачларны җыештыру	данә	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0	1300	0	0	0	1300,0

Искәрмә:

*Элеккеге ТР Урман планында финанслау чыганаклары буенча чаралар күләмен бүлү күздә тотылмады.

Татарстан Республикасы
Урман планына
11 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга урманнарны яңадан үрчетү чаралары һәм әлеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга күрсәткечләр

Урманнарны саклау чараларының атамалары	Үлчәү берәмлеге	Чараларны үтәү күләме														
		финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне*					финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда фактта булганы					финанслау чыганаклары буенча әлеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне				
		Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар хисабына	Барлыгы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар																
Урманнарны торгызу, барлыгы	га	0	0	0	0	25284	17939,6	0	0	2338,4	20278	15490,8	0	0	14819,4	30310,2
Ачык тамыр системасы булган чәчүлекләрне утырту юлы белән ясалма урман торгызу	га	0	0	0	0	21734	15199,9	0	0	1169,1	16369,0	9700,0	0	0	2187,3	11887,3
Ябык тамыр системасы булган чәчүлекләрне утырту юлы белән ясалма урман торгызу	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	2585,2	0	0	84,3	2669,5
Урман үсемлекләре орлыкларын чәчү юлы белән ясалма урман торгызу	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	16	16,0
Урман утыртмалары чыбылдыгы астында яңарган урман утыртмаларының төп урман токымындагы яшәргә сәләтле токымнарын (үсентеләрен) саклау юлы белән табигый урман торгызу (табигый урман үрчетүгә булышу)	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	50,0	0	0	509	559,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Табигый процесслар нәтиҗәсендә урманнарның табигый торгызылуы	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1892,0	0	0	11162,8	13054,8
Өлгергән һәм картайган утыртмаларны кисү планлаштырылган урыннарда һәм агач киселгән урыннарда туфрак өслеген минераллаштыру юлы белән табигый урман торгызу (табигый урман торгызуга булышу)	га	0	0	0	0	3300	2667,7	0	0	1059,7	3727,4	1192,0	0	0	860	2052,0
Урманнарны табигый һәм ясалма торгызу ярдәмендә катнаш нигездә торгызу	га	0	0	0	0	250	72	0	0	109,6	181,6	71,6	0	0	0	71,6
Компенсацияле урман торгызу һәм урман үстерү	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	2779	2779,0
Үрентеләр, чәчкеннәр, чыбыкчалар утырту яки урман үсемлекләре орлыкларын чәчү методлары белән урман утыртмаларын ясалма утырту юлы белән урман үстерү	га											1005,0	0	0	0	1005,0
Культуралар рәтләрендә һәм рәтләр арасында үлән һәм агач үсемлекләрен юк итү белән бергә туфрак йомшарту юлы белән урман культураларына агротехник яктан хезмәт күрсәтү	га	0	0	0	0	188202	139418,	0	0	8196,3	147615,	119912,	0	0	22141,4	142054,3
Урман культураларын өстәү, минерал ашламалар белән тукландыру һәм урман культураларына су сибү юлы белән урман культураларына агротехник яктан хезмәт күрсәтү	га	0	0	0	0	63584	35460,9	0	0	1646,1	37107,0	38838,8	0	0	4962,8	43801,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Мәйданны агач материалыннан, ташлардан, кирәкле булмаган агач үсемлекләреннән, вак түмәрләрдән, корыган агач кәүсәләреннән тоташ яки полосалап (өлешчә) чистарту юлы белән урман культуралары утырту өчен урман кишәрлекләре әзерләү	га	0	0	0	0	0	21	0	0	0	21,0	12843,0	0	0	1132,8	13975,8
Техника хәрәкәтенә комачау итүче түмәрләрне төпләү яки аларның биеклеген техник хәрәкәтенә комачау итмәслек дәрәҗәгә кадәр киметү юлы белән урман культуралары утырту өчен урман кишәрлекләре әзерләү	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	95,0	0	0	0	95,0
Барлык кишәрлекләрдә (тоташ эшкәртү) яисә аның бер өлешендә (өлешчә эшкәртү) механик, химик яисә термик алымнар белән урман культуралары өчен туфрак эшкәртү	га	0	0	0	0	21199	15225	0	0	1031,4	16256,4	13907,1	0	0	1150	15057,1
Агачларны сирәгәйтү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	44850	31541,5	0	0	298,1	31839,6	9039,6	44	0	969,9	10053,5
Чистарту өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	42300	40340	0	0	1504	41844,0	16353,9	61	0	582,4	16997,3
Сирәкләү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында	га	0	0	0	0	47638	0	0	0	23306,5	23306,5	0,0	62	0	40630,5	40692,5
	мең куб.м	0	0	0	0	2493,5	0	0	0	786,6	786,6	0,0	2,183	0	1367	1369,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
уздырыла торган кисүләр																
Урман аша үтәли узу мөмкинлеге бирүче кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	45331	0	0	0	29443,8	29443,8	0,0	70	0	36219,7	36289,7
	мең куб.м	0	0	0	0	3626,5	0	0	0	1269	1269,0	0,0	3,127	0	1677,6	1680,7
Яңартып җибәрү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11838,5	0	11838,5
	мең куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	558,6	0	558,6
Формасын үзгәртү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4281,5	0	4281,5
	мең куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	279,6	0	279,6
Урман-орлык плантацияләре утырту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	0	0	0	0	415	32,6	0	0	0	32,6	15,0	0	0	0	15,0
Плюс агачлары клоннары архивларына һәм чыбыкча ялгау юлы белән үстерелә торган плантацияләр булдыру юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	0	0	0	0	49	20,7	0	0	0	20,7	0,0	0	0	0	0,0
Сынау культураларын утырту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	0	0	0	0	95	3	0	0	0	3,0	0,0	0	0	0	0,0
Даими урман-орлыкчылык кишәрлекләре утырту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0,0	1,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Урман орлыкчылыгы плантацияләрен, чыбыкча ялгау юлы белән үстерелә торган плантацияләрнең, плюс агачлары клоннары архивларын, даими урман орлыкчылыгы кишәрлекләрен карал тоту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын тәрбияләү	га	0	0	0	0	2079	614,9	0	0	0	614,9	776,4	0	0	0,0	776,4
шул исәптән: урман орлыкчылыгы плантацияләрен карау	га	0	0	0	0	716	301,3	0	0	0	301,3	249,4	0	0	0,0	249,4
плюс утыртмалары клоннары архивларын һәм чыбыкча ялгау юлы белән үстерелә торган плантацияләрне карап тоту	га	0	0	0	0	107	313,6	0	0	0	313,6	53,7	0	0	0	53,7
даими урман орлыкчылыгы кишәрлекләрен карау	га	0	0	0	0	1256	0	0	0	0	0,0	288,3	0	0	0	288,3
Сынау, географик, популяция-экологик культураларны карап тоту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын карап тоту	га	0	0	0	0	256	25	0	0	0	25,0	184,8	0	0	0	184,8
Урман орлыкчылыгы объектларында, шулай ук плюс һәм нормаль утыртмаларда урман үсемлекләренең орлыкларын әзерләү	кг	0	0	0	0	322820	3426,5	66230,	0	50910,6	120567,	9090,4	0	0	154434,8	163525,2
шул исәптән: урман үсемлекләре орлыкларын әзерләү (җитештерү)	кг	0	0	0	0	322820	3426,5	66230,	0	50910,6	120567,	9090,4	0	0,0	147404,7	156495,1
нәселдәнлек үзенчәлекләре яхшыртылган орлыклар әзерләү (җитештерү)	кг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0,0	7030,1	7030,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Урман үсемлекләре орлыкларының иминият фондларын формалаштыру	кг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	40,0	0	0	720	760,0
Урман торгызу һәм урман үстерү (үсентеләр) өчен стандарт утырту материалы үстерү	мең дан	0	0	0	0	47837(	47837	6000(	0	79947	187784,	0	12000	0	176721,(	296721,(
шул исәптән: ябык тамыр системасы булган утырту материалы	мең дан	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	12000	0	0	120000,(
Урман торгызу һәм урман үстерү (үрентеләр) өчен стандарт утырту материалы үстерү	мең дан	0	0	0	0	21178(	21178	0	0	13930,(	35108,(	0	0	0	25149,2	25149,2
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар																
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны яңадан үрчетү чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны яңадан үрчетү чаралары планлаштырылмый.																
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар																
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны яңадан үрчетү чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны яңадан үрчетү чаралары планлаштырылмый.																

Искәрмә:

*Элеккеге ТР Урман планында финанслау чыганаклары буенча чаралар күләмен бүлү күздә тотылмады.

Татарстан Республикасы
Урман планына
12 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү чаралары һәм әлеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга күрсәткечләр

Урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү чараларының атамалары	Үлчәү берәмлеге	Чараларны үтәү күләме														
		Финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне					Финанслау чыганаклары буенча элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда фактта булганы					Финанслау чыганаклары буенча әлеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда планга кертелгәне				
		Федераль бюджет акчалары хисабына	ТР бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	ТР бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары хисабына	ТР бюджеты акчалары хисабына	Җирле бюджетлар хисабына	Урманнардан файдаланучы затлар	Барлыгы
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар																
Үрентеләр, чәчкеннәр, чыбыкчалар утырту яки урман үсемлекләре орлыкларын чәчү методлары белән урман утыртмаларын ясалма утырту юлы белән урман үстерү	га	-	-	-	-	0	0	-	-	-	0	789,3	-	-	-	789,3
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар																
Элеккеге ТР Урман планында урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү буенча чаралар каралмады һәм үткәрелмәде. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү чаралары планлаштырылмый.																
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар																
Элеккеге ТР Урман планында урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү буенча чаралар каралмады һәм үткәрелмәде. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү чаралары планлаштырылмый.																
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар																
Элеккеге ТР Урман планында урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү буенча чаралар каралмады һәм үткәрелмәде. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урман үстерү һәм җирләрне рекультивацияләү чаралары планлаштырылмый.																

Татарстан Республикасы
Урман планына
13 нче кушымта

Татарстан Республикасы Урман планы эшләнгән елдан алдагы ел өчен төп урман хасил итүче токымнар буенча урманнарның мәйданын һәм агач материалы запасын бүлү

Өстенлек итүче агач һәм куак токымнары	Кисентенең яше	Урман үсемлекләре белән капланган җирләр, мең га								Агачларның гомуми запасы, млн.куб.м								Утыртмаларның уртача гомуми үсеше, мең куб.м	Агачларның уртача яше, ел
		Барлыгы	шул исәптән: урман утыртмаларының яшь төркемнәре буенча							Барлыгы	шул исәптән: урман утыртмаларының яшь төркемнәре буенча								
			яшь үсентеләр		урта яшьтәге		өлгереп килүче	өлгергән һәм картайган			яшь үсентеләр		урта яшьтәге		өлгереп килүче	өлгергән һәм картайган			
			1 нче яшь классы	2 нче яшь классы	Барлыгы	шул исәптән: урманнардан ел саен файдалану күләменә кертелгәннәре		Барлыгы	шул исәптән: картайган		1 нче яшь классы	2 нче яшь классы	Барлыгы	шул исәптән: ел саен урманнардан файдалану күләменә кертелгәне		Барлыгы	шул исәптән: картайган		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Агач токымнары һәм куаклар буенча барлыгы																			
Төп урман хасил итүче токымнар																			
Ылыслы																			
Нарат	-	202,2	24,5	38,9	94,4	42,0	26,6	17,7	2,9	47,9	1,2	6,1	26,6	11,4	8,2	5,9	1,0	0,9	58,0
Чыршы	-	72,5	23,8	32,1	11,4	5,7	3,1	2,1	0,0	8,4	0,9	3,9	2,3	1,2	0,7	0,5	0,0	0,2	32,0
Пихта	-	0,8	0,0	0,0	0,5	0,1	0,2	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	77,0
Карагай	-	5,1	0,8	1,1	3,1	1,6	0,1	0,0	0,0	1,0	0,1	0,2	0,8	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	43,0
Кедр	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0
Ылыслылар, барлыгы	-	280,6	49,1	72,2	109,4	49,4	30,0	20,0	2,9	57,5	2,2	10,1	29,8	13,0	8,9	6,4	1,0	1,1	52,0
Яфраклы каты токымнар																			
Биек көүсәле имән	-	102,8	8,2	19,1	63,3	19,6	10,3	1,9	0,0	14,7	0,3	1,6	10,5	3,2	1,9	0,3	0,0	0,3	59,0
Тәбәнәк көүсәле имән	-	61,0	0,4	0,5	13,6	5,2	14,2	32,2	7,0	8,6	0,0	0,0	1,7	0,6	2,0	4,9	1,1	0,1	67,0
Корычагач	-	0,4	0,1	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,0
Өрәңге	-	27,2	0,9	3,9	20,2	3,3	1,5	0,7	0,0	2,5	0,0	0,2	2,0	0,3	0,2	0,1	0,0	0,1	35,0
Карама һәм башкалар	-	3,2	0,0	0,0	2,5	0,5	0,4	0,3	0,0	0,4	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	44,0
Яфраклы каты токымнар, барлыгы	-	194,6	9,6	23,5	99,9	28,6	26,5	35,1	7,0	26,1	0,3	1,8	14,5	4,1	4,2	5,3	1,1	0,4	58,0
шул исәптән: тәбәнәк	-	87,1	1,1	4,0	33,0	7,9	15,9	33,0	7,0	11,1	0,0	0,2	3,7	0,9	2,2	5,0	1,1	0,2	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
кәүсәле																			
Яфраклы йомшак токымнар																			
Каен	-	210,4	4,6	8,0	86,3	32,3	48,2	63,3	5,5	35,3	0,1	0,5	13,3	4,9	9,1	12,3	1,0	0,8	48,0
Усак	-	238,8	19,2	28,9	39,2	31,9	37,6	113,8	22,0	41,6	0,4	2,2	5,3	4,3	7,1	26,6	5,0	1,1	40,0
Соры зирек	-	6,9	0,0	0,0	3,4	1,5	2,1	1,3	0,1	0,7	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	36,0
Кара зирек	-	15,9	0,0	0,4	10,2	2,5	2,8	2,5	0,0	1,9	0,0	0,0	1,1	0,3	0,4	0,4	0,0	0,0	44,0
Юкә	-	225,3	3,3	7,7	64,8	21,5	37,6	111,9	37,4	47,9	0,1	0,5	10,9	3,5	8,9	27,6	9,3	0,7	74,0
Тирәк	-	3,7	0,5	0,0	2,2	0,3	0,5	0,4	0,2	0,5	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	32,0
Агачсыман таллар	-	5,4	0,3	0,7	2,9	1,0	0,7	0,7	0,0	0,6	0,0	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	29,0
Яфраклы йомшак токымнар	-	706,3	28,0	45,7	209,0	91,1	129,5	294,0	65,3	128,6	0,6	3,3	31,6	13,5	25,9	67,3	15,5	2,6	53,0
Төп урман барлыкка китерүче токымнар буенча барлыгы	-	1181,5	86,7	141,4	418,4	169,1	186,0	349,0	75,2	212,3	3,1	15,2	75,9	29,8	39,0	79,0	17,5	4,2	53,0
Куаклыклар																			
Куаклы таллар (таллыклар)	-	7,1	0,0	3,1	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Куаклыклар буенча барлыгы	-	7,1	0,0	3,1	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Агач токымнары һәм куаклар буенча барлыгы	-	1188,6	86,7	144,5	418,7	169,2	186,0	352,7	75,6	212,3	3,1	15,3	75,9	29,8	39,0	79,1	17,5	4,2	53,0
саклык урманнары																			
Төп урман хасил итүче токымнар																			
Ылыслы																			
Нарат	101	132,5	15,3	23,8	64,8	15,9	14,7	13,8	2,7	32,2	0,7	3,7	18,7	4,2	4,5	4,6	0,9	0,6	63,0
Чыршы	101	24,5	8,0	8,5	5,9	1,6	1,0	1,1	0,0	3,0	0,3	1,0	1,2	0,3	0,3	0,3	0,0	0,1	37,0
Пихта	101	0,5	0,0	0,0	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	73,0
Карагай	101	2,5	0,4	0,4	1,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46,0
Кедр	241	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0
Ылыслылар, барлыгы	-	160,0	23,7	32,8	72,8	17,8	15,8	15,0	2,7	35,9	1,0	4,7	20,4	4,6	4,8	4,9	0,9	0,7	59,0
Яфраклы каты токымнар																			
Биек кәүсәле имән	121	49,4	2,2	4,9	38,4	10,3	3,3	0,6	0,0	7,7	0,1	0,4	6,4	1,7	0,6	0,1	0,0	0,1	66,0
Тәбәнәк кәүсәле имән	71	43,9	0,2	0,2	11,1	4,2	11,5	20,8	3,7	6,1	0,0	0,0	1,3	0,5	1,6	3,1	0,5	0,1	68,0
Корычагач	121	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,0
Өрәңге	71	9,7	0,2	1,4	7,8	1,5	0,2	0,1	0,0	0,9	0,0	0,1	0,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	37,0
Карама һәм башкалар	71	2,8	0,0	0,0	2,3	0,5	0,3	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	45,0
Яфраклы каты токымнар, барлыгы	-	105,9	2,6	6,5	59,7	16,5	15,4	21,7	3,7	14,9	0,1	0,5	8,8	2,4	2,3	3,3	0,5	0,2	64,0
шул исәптән: тәбәнәк	-	54,3	0,4	1,5	19,4	5,7	12,0	20,9	3,7	7,1	0,0	0,1	2,2	0,7	1,7	3,1	0,5	0,1	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
кәүсәле																			
Яфраклы йомшак токымнар																			
Каен	71	98,1	2,2	3,1	34,4	10,2	26,1	32,3	2,1	17,0	0,0	0,2	5,4	1,5	4,9	6,4	0,5	0,3	55,0
Усак	51	66,6	4,9	8,1	14,7	8,2	10,9	27,9	6,3	11,1	0,1	0,6	2,0	1,1	2,1	6,3	1,4	0,3	41,0
Соры зирек	51	5,7	0,0	0,0	3,2	1,3	1,4	1,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	36,0
Кара зирек	71	12,0	0,0	0,4	8,7	1,9	1,9	1,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,9	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	43,0
Юкә	71	95,0	1,3	2,4	25,2	7,7	16,4	49,7	12,9	22,2	0,0	0,1	4,6	1,3	4,1	13,4	3,6	0,3	77,0
Тирәк	51	2,9	0,4	0,0	1,6	0,2	0,5	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	34,0
Агачсыман таллар	51	5,1	0,2	0,6	2,8	1,0	0,7	0,7	0,0	0,6	0,0	0,0	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	30,0
Яфраклы йомшак токымнар	-	285,3	9,1	14,6	90,6	30,6	57,9	113,0	21,5	53,3	0,2	1,0	13,8	4,4	11,7	26,6	5,5	1,0	58,0
Төп урман барлыкка китерүче токымнар буенча барлыгы	-	551,2	35,4	53,9	223,2	64,9	89,1	149,6	27,9	104,1	1,3	6,2	43,0	11,8	18,8	34,7	7,0	1,9	59,0
Куаклыклар																			
Куаклы таллар (таллыклар)	5	7,0	0,0	3,0	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Куаклыклар буенча барлыгы	-	7,0	0,0	3,0	0,3	0,1	0,0	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Агач токымнары һәм куаклар буенча барлыгы	-	558,2	35,4	56,9	223,5	65,0	89,1	153,3	28,3	104,1	1,3	6,2	43,0	11,8	18,8	34,8	7,0	1,9	59,0
эксплуатация урманнары																			
Төп урман хасил итүче токымнар																			
Ылыслы																			
Нарат	81	69,7	9,2	15,1	29,6	26,1	11,9	3,9	0,2	15,6	0,5	2,4	7,9	7,2	3,6	1,3	0,1	0,3	49,0
Чыршы	81	48,0	15,8	23,6	5,5	4,1	2,1	1,0	0,0	5,4	0,7	2,9	1,2	0,8	0,5	0,2	0,0	0,2	30,0
Пихта	81	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	83,0
Кедр	201																		
Карагай	-	2,6	0,4	0,7	1,4	1,4	0,1	0,0	0,0	0,5	0,1	0,1	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	41,0
Ылыслылар, барлыгы	-	120,6	25,4	39,4	36,6	31,6	14,2	5,0	0,2	21,6	1,2	5,4	9,4	8,4	4,2	1,5	0,1	0,5	41,0
Яфраклы каты токымнар																			
Биек кәүсәле имән	101	53,4	6,0	14,2	24,9	9,3	7,0	1,3	0,0	7,0	0,2	1,2	4,0	1,5	1,3	0,2	0,0	0,1	52,0
Тәбәнәк кәүсәле имән	61	17,1	0,2	0,3	2,5	1,0	2,7	11,4	3,3	2,5	0,0	0,0	0,3	0,1	0,4	1,8	0,5	0,0	65,0
Корычагач	101	0,3	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0
Өрәңге	61	17,5	0,7	2,5	12,4	1,8	1,3	0,6	0,0	1,6	0,0	0,1	1,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	34,0
Карама һәм башкалар	61	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,0
Яфраклы каты токымнар, барлыгы	-	88,7	7,0	17,0	40,2	12,1	11,1	13,4	3,3	11,2	0,3	1,3	5,7	1,7	1,9	2,1	0,5	0,2	51,0
шул исәптән: тәбәнәк	-	32,8	0,7	2,5	13,6	2,2	3,9	12,1	3,3	4,0	0,0	0,1	1,4	0,2	0,6	1,8	0,5	0,1	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
кәүсәле																			
Яфраклы йомшак токымнар																			
Каен	61	112,3	2,4	4,9	51,9	22,1	22,1	31,0	3,4	18,3	0,0	0,3	7,9	3,4	4,2	5,9	0,6	0,4	43,0
Усак	41	172,2	14,3	20,8	24,5	23,7	26,7	85,9	15,7	30,5	0,3	1,6	3,3	3,2	5,0	20,3	3,6	0,8	39,0
Соры зирек	41	1,2	0,0	0,0	0,2	0,2	0,7	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	38,0
Кара зирек	61	3,9	0,0	0,0	1,5	0,6	0,9	1,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	48,0
Юкә	61	130,3	2,0	5,3	39,6	13,8	21,2	62,2	24,5	25,7	0,1	0,4	6,4	2,2	4,8	14,2	5,8	0,4	71,0
Тирәк	41	0,8	0,1	0,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	31,0
Агачсыман таллар	41	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0
Яфраклы йомшак токымнар	-	421,0	18,9	31,1	118,4	60,5	71,6	181,0	43,8	75,4	0,4	2,3	17,8	9,1	14,2	40,7	9,9	1,7	50,0
Төп урман барлыкка китерүче токымнар буенча барлыгы	-	630,3	51,3	87,5	195,2	104,2	96,9	199,4	47,3	108,2	1,8	9,0	32,8	18,0	20,2	44,3	10,5	2,3	48,0
Куаклыклар																			
Куаклы таллар (таллыклар)	5	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Куаклыклар буенча барлыгы	-	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Агач токымнары һәм куаклар буенча барлыгы	-	630,4	51,3	87,6	195,2	104,2	96,9	199,4	47,3	108,2	1,8	9,0	32,8	18,0	20,2	44,3	10,5	2,3	48,0

Татарстан Республикасы
Урман планына
14 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урманнар мәйданының агач токымнары төркемнәре һем яшь төркемнәре буенча бүленү динамикасы

Урманчылыкның атамасы	Барлыгы	Ылыслы агач токымнары						Яфраклы каты токым агачлары						Яфраклы йомшак токым агачлары					
		Барлыгы	шул исәптән: яшь төркемнәре буенча					Барлыгы	шул исәптән: яшь төркемнәре буенча					Барлыгы	шул исәптән: яшь төркемнәре буенча				
			яшь үсентеләр	урта яшьтәгеләр	өлгереп килүче	өлгергән	картайган		яшь үсентеләр	урта яшьтәгеләр	өлгереп килүче	өлгергән	картайган		яшь үсентеләр	урта яшьтәгеләр	өлгереп килүче	өлгергән	картайган
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар																			
Әгерҗе (01.01.2009)	42,2	20,4	8,6	6,7	3,1	2,0	0,0	1,7	0,3	1,2	0,1	0,1	0,0	20,1	3,2	7,2	3,7	5,2	0,8
Әгерҗе (01.01.2018)	42,5	17,3	4,9	7,4	2,8	2,1	0,1	1,6	0,1	1,0	0,2	0,3	0,0	23,6	1,7	9,0	4,4	7,3	1,2
Әгерҗе (01.01.2023)	43,0	17,1	5,9	7,9	1,9	1,4	0,0	2,5	0,0	1,9	0,2	0,3	0,1	23,5	1,9	9,0	4,6	7,1	1,0
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,5	-0,2	1,0	0,5	-0,9	-0,7	-0,1	0,9	-0,1	0,9	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,2	0,0	0,1	-0,2	-0,2
Азнакай (01.01.2009)	40,0	12,0	10,0	1,7	0,3	0,0	0,0	7,0	1,5	2,8	1,3	1,3	0,1	21,0	3,1	4,1	4,0	9,8	0,0
Азнакай (01.01.2018)	41,2	12,2	10,2	1,6	0,3	0,1	0,0	7,1	1,7	2,8	1,3	1,3	0,0	21,9	3,6	4,7	4,6	7,6	1,4
Азнакай (01.01.2023)	41,0	11,7	5,3	5,7	0,5	0,2	0,0	8,9	1,8	2,3	2,2	2,4	0,1	20,4	2,0	6,4	4,8	6,6	0,6
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,2	-0,5	-4,9	4,1	0,2	0,1	0,0	1,8	0,1	-0,5	0,9	1,1	0,1	-1,5	-1,6	1,7	0,2	-1,0	-0,8
Аксубай (01.01.2009)	28,3	3,1	2,5	0,6	0,0	0,0	0,0	2,9	1,4	1,0	0,4	0,1	0,0	22,3	6,8	8,5	4,5	2,5	0,0
Аксубай (01.01.2018)	28,6	2,9	1,4	1,3	0,1	0,1	0,0	2,6	1,0	0,6	0,5	0,5	0,0	23,1	3,5	7,3	4,2	7,7	0,4
Аксубай (01.01.2023)	28,7	3,0	1,5	1,3	0,1	0,0	0,0	2,6	1,0	0,6	0,5	0,5	0,0	23,1	3,8	7,3	4,1	7,4	0,4
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,1	-0,3	0,0
Әлки (01.01.2009)	35,8	4,5	3,3	0,7	0,4	0,1	0,0	3,3	1,2	1,5	0,3	0,3	0,0	28,0	4,2	9,8	4,5	5,8	3,7
Әлки (01.01.2018)	36,6	4,9	3,8	0,6	0,4	0,1	0,0	3,3	1,2	1,5	0,3	0,3	0,0	28,4	4,8	9,8	4,6	5,5	3,7
Әлки (01.01.2023)	36,6	3,6	1,8	1,0	0,4	0,3	0,0	2,1	0,5	1,0	0,2	0,5	0,0	30,9	2,2	10	4,4	9,6	4,7
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,0	-1,3	-2,0	0,4	0,0	0,2	0,0	-1,2	-0,8	-0,5	-0,1	0,2	0,0	2,5	-2,6	0,2	-0,2	4,1	1,0
Әлмәт (01.01.2009)	43,2	8,1	5,6	1,8	0,4	0,3	0,0	6,9	1,2	3,4	1,0	1,2	0,1	28,2	3,5	9,8	5,8	8,2	0,9
Әлмәт (01.01.2018)	42,8	8,1	4,0	2,8	0,7	0,5	0,1	8,6	1,5	2,7	1,1	2,4	0,9	26,1	2,0	7,2	3,9	10,8	2,2
Әлмәт (01.01.2023)	42,3	7,8	3,9	2,8	0,7	0,4	0,0	8,6	1,7	2,6	1,0	2,4	0,9	25,9	2,3	7,0	3,8	10,6	2,2
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,5	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,2	0,3	-0,2	-0,1	-0,2	0,0
Арча (01.01.2009)	28,5	16,7	8,1	6,5	2,0	0,1	0,0	1,2	0,2	0,8	0,1	0,1	0,0	10,6	2,2	3,0	2,0	3,3	0,1
Арча (01.01.2018)	30,6	18,4	6,1	7,7	3,8	0,7	0,1	1,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	10,9	0,8	2,9	2,0	3,9	1,3
Арча (01.01.2023)	30,4	18,3	6,3	7,7	3,7	0,6	0,0	1,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0	10,8	0,9	3,0	2,0	3,6	1,2
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,2	-0,1	0,2	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,0	-0,3	-0,1
Баулы (01.01.2009)	20,6	3,9	1,9	1,9	0,1	0,0	0,0	4,5	0,7	1,8	0,7	1,0	0,3	12,2	1,3	2,3	2,6	4,2	1,8
Баулы (01.01.2018)	21,6	4,3	2,4	1,8	0,1	0,0	0,0	4,6	0,7	1,8	0,7	1,1	0,3	12,7	1,6	2,2	2,6	4,4	1,9
Баулы (01.01.2023)	21,6	4,1	1,7	2,0	0,4	0,0	0,0	6,6	0,8	2,9	1,0	1,3	0,6	10,9	1,2	4,0	2,7	2,8	0,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,0	-0,2	-0,7	0,2	0,3	0,0	0,0	2,0	0,1	1,1	0,3	0,2	0,3	-1,8	-0,4	1,8	0,1	-1,6	-1,7
Биләр (01.01.2009)	48,4	2,5	1,5	0,7	0,2	0,1	0,0	4,9	0,9	3,2	0,5	0,3	0,0	41,0	7,9	11,3	7,1	11,3	3,4
Биләр (01.01.2018)	48,6	2,7	1,7	0,7	0,2	0,1	0,0	5,0	0,9	3,3	0,5	0,3	0,0	40,9	8,6	11,2	7,1	10,7	3,3
Биләр (01.01.2023)	48,7	2,4	1,2	0,7	0,3	0,2	0,0	3,6	0,3	2,7	0,4	0,2	0,0	42,7	4,7	10,3	6,1	15,1	6,5
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,1	-0,3	-0,5	0,0	0,1	0,1	0,0	-1,4	-0,6	-0,6	-0,1	-0,1	0,0	1,8	-3,9	-0,9	-1,0	4,4	3,2
Болгар (01.01.2009)	16,9	3,9	1,8	1,0	0,6	0,5	0,0	1,8	0,3	0,6	0,3	0,5	0,1	11,2	1,5	3,8	1,9	3,0	1,0
Болгар (01.01.2018)	17,8	4,3	1,8	1,5	0,3	0,6	0,1	1,8	0,1	0,4	0,2	1,0	0,1	11,7	1,1	3,3	1,4	5,2	0,7
Болгар (01.01.2023)	17,7	4,1	1,8	1,5	0,3	0,5	0,0	1,9	0,2	0,4	0,2	1,0	0,1	11,7	1,2	3,3	1,4	5,1	0,7
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Бөгелмә (01.01.2009)	39,3	9,3	4,8	4,0	0,3	0,2	0,0	5,7	0,4	1,8	1,7	1,8	0,0	24,3	3,2	3,7	4,8	11,6	1,0
Бөгелмә (01.01.2018)	40,2	9,7	4,2	4,7	0,4	0,4	0,0	7,0	0,6	1,0	0,7	3,5	1,2	23,5	2,4	4,2	5,5	10,6	0,8
Бөгелмә (01.01.2023)	40,4	9,9	4,3	4,7	0,4	0,4	0,1	7,0	0,6	1,0	0,7	3,5	1,2	23,5	2,6	4,2	5,5	10,5	0,8
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,0
Буа (01.01.2009)	16,7	4,0	1,8	1,7	0,4	0,1	0,0	5,0	1,0	2,4	0,8	0,8	0,0	7,7	2,2	3,6	0,8	0,9	0,2
Буа (01.01.2018)	17,8	4,3	1,3	1,8	0,8	0,3	0,1	4,8	0,4	2,6	0,8	0,9	0,1	8,7	1,7	2,7	1,8	1,7	0,8
Буа (01.01.2023)	17,8	4,2	1,3	1,8	0,8	0,3	0,0	4,9	0,4	2,6	0,8	0,9	0,1	8,8	1,7	2,7	1,8	1,6	0,8
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Алабуга (01.01.2009)	37,2	15,0	6,8	5,7	1,9	0,4	0,2	6,3	1,4	4,4	0,3	0,1	0,1	15,9	1,5	5,6	4,2	4,3	0,3
Алабуга (01.01.2018)	26,3	7,5	2,5	3,7	0,8	0,5	0,0	5,2	0,5	3,8	0,5	0,3	0,1	13,6	1,2	3,4	2,8	5,6	0,6
Алабуга (01.01.2023)	26,6	7,7	2,6	3,7	0,8	0,6	0,0	5,3	0,6	3,8	0,5	0,3	0,0	13,6	1,3	3,4	2,8	5,5	0,6
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Зәй (01.01.2009)	55,8	8,3	6,1	1,2	0,3	0,5	0,2	7,1	2,5	3,9	0,5	0,2	0,0	40,4	3,2	9,5	8,2	14,8	4,7
Зәй (01.01.2018)	56,0	5,8	2,7	2,1	0,4	0,4	0,2	8,0	1,2	4,6	1,6	0,4	0,2	42,2	2,1	9,1	7,9	16,4	6,7
Зәй (01.01.2023)	55,5	5,8	2,7	2,1	0,4	0,3	0,2	8,0	1,3	4,6	1,6	0,4	0,2	41,8	3,2	9,0	7,8	15,2	6,5
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	1,1	-0,1	-0,1	-1,2	-0,2
Зеленодольск (01.01.2009)	24,6	13,6	3,8	6,7	2,2	0,8	0,1	0,9	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	10,1	0,3	3,4	2,1	3,8	0,5
Зеленодольск (01.01.2018)	24,7	13,7	2,5	6,9	1,7	2,3	0,3	0,7	0,0	0,6	0,1	0,0	0,0	10,3	0,2	1,7	2,9	3,6	1,9
Зеленодольск (01.01.2023)	24,8	13,4	1,5	5,9	2,7	2,8	0,5	0,7	0,0	0,5	0,2	0,0	0,0	10,7	0,3	0,8	1,1	4,7	3,7
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,1	-0,3	-1,0	-1,0	1,0	0,5	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,4	0,1	-0,9	-1,8	1,1	1,8
Ары (01.01.2009)	16,3	7,4	3,4	2,2	1,4	0,4	0,0	2,3	0,1	1,4	0,3	0,4	0,1	6,6	0,7	2,1	1,6	2,0	0,2
Ары (01.01.2018)	16,7	7,2	2,3	2,7	1,8	0,4	0,0	2,3		0,7	0,7	0,6	0,3	7,2	0,3	2,6	1,7	2,2	0,4
Ары (01.01.2023)	16,4	7,1	2,3	2,7	1,8	0,4	0,0	2,3	0,0	0,7	0,7	0,7	0,2	7,0	0,3	2,6	1,6	2,1	0,3
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Кайбыч (01.01.2009)	23,6	1,8	1,0	0,7	0,1	0,0	0,0	13,1	3,9	7,7	1,1	0,4	0,0	8,7	1,2	2,2	1,3	2,9	1,1
Кайбыч (01.01.2018)	23,9	2,5	1,1	1,0	0,2	0,1	0,1	13,7	2,4	8,5	2,2	0,5	0,1	7,7	1,0	1,5	1,1	2,2	1,9
Кайбыч (01.01.2023)	24,0	2,1	0,8	0,6	0,6	0,1	0,0	13,9	2,0	8,0	3,1	0,6	0,2	8,1	0,7	1,4	1,1	1,7	3,2
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,1	-0,4	-0,3	-0,4	0,4	0,0	-0,1	0,2	-0,4	-0,5	0,9	0,1	0,1	0,4	-0,3	-0,1	0,0	-0,5	1,3
Кәләй (01.01.2009)	38,4	5,0	3,3	1,1	0,5	0,1	0,0	4,3	1,4	1,9	0,4	0,5	0,1	29,1	3,5	9,8	4,9	8,0	2,9
Кәләй (01.01.2018)	38,4	5,3	3,5	1,1	0,5	0,1	0,1	4,6	1,4	1,9	0,7	0,4	0,2	28,5	3,8	9,5	4,8	7,7	2,7
Кәләй (01.01.2023)	37,1	4,0	2,0	1,0	0,8	0,2	0,0	3,8	0,5	1,8	0,7	0,6	0,3	29,2	1,5	7,1	6,3	10,8	3,5
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-1,3	-1,3	-1,5	-0,1	0,3	0,1	-0,1	-0,8	-0,9	-0,1	0,0	0,2	0,1	0,7	-2,3	-2,4	1,5	3,1	0,8
Кама (01.01.2009)	50,1	15,0	9,2	3,3	1,6	0,8	0,1	8,7	3,6	3,7	0,8	0,5	0,1	26,4	5,3	8,4	4,8	7,1	0,8
Кама (01.01.2018)	50,9	14,3	6,6	5,1	1,7	0,8	0,1	8,4	2,3	4,2	1,2	0,7	0,0	28,2	3,6	10,7	4,9	6,9	2,1
Кама (01.01.2023)	51,2	14,4	6,7	5,1	1,7	0,8	0,1	8,5	2,4	4,2	1,2	0,7	0,0	28,2	4,3	10,7	4,9	6,4	1,9
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	-0,5	-0,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Кызыл Йолдыз (01.01.2009)	39,6	9,9	7,3	2,3	0,3	0,0	0,0	11,0	2,8	7,8	0,3	0,1	0,0	18,7	2,1	9,6	3,8	2,7	0,5
Кызыл Йолдыз (01.01.2018)	40,1	10,2	7,7	2,2	0,3	0,0	0,0	11,1	2,9	7,8	0,3	0,1	0,0	18,8	2,4	9,5	3,8	2,6	0,5
Кызыл Йолдыз (01.01.2023)	39,6	10,3	7,8	2,1	0,3	0,0	0,0	11,0	2,9	7,8	0,3	0,1	0,0	18,3	2,4	9,5	3,8	2,1	0,5
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,5	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0
Лаеш (01.01.2009)	31,6	7,9	4,7	2,8	0,4	0,0	0,0	6,8	2,1	3,9	0,5	0,3	0,0	16,9	1,6	8,3	3,7	3,0	0,3
Лаеш (01.01.2018)	32,5	7,9	2,5	4,4	0,6	0,3	0,1	6,5	1,2	4,2	0,6	0,4	0,1	18,1	1,1	4,9	6,2	5,3	0,6
Лаеш (01.01.2023)	32,1	7,7	2,6	4,3	0,6	0,3	0,0	6,4	1,2	4,1	0,6	0,4	0,1	18,0	1,2	4,8	6,2	5,2	0,6
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,4	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Лениногорск (01.01.2009)	49,0	6,8	4,1	2,0	0,4	0,3	0,0	9,5	1,4	4,1	1,9	2,1	0,0	32,7	3,8	10,7	6,6	10,5	1,1
Лениногорск (01.01.2018)	49,0	6,6	2,8	2,6	0,6	0,5	0,1	10,4	0,8	3,5	1,6	3,5	1,0	32,0	1,5	8,4	5,8	13,5	2,8
Лениногорск (01.01.2023)	49,3	6,5	2,8	2,6	0,6	0,4	0,0	10,4	0,9	3,5	1,6	3,4	1,0	32,4	2,4	8,4	5,8	13,0	2,8
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,4	0,9	0,0	0,0	-0,5	0,0
Мамадыш (01.01.2009)	42,8	15,4	9,4	4,3	1,4	0,3	0,0	9,8	3,0	6,0	0,7	0,1	0,0	17,6	3,9	7,3	3,8	2,0	0,6
Мамадыш (01.01.2018)	44,8	15,5	7,8	4,9	1,9	0,8	0,1	9,8	1,9	5,9	1,6	0,4	0,0	19,5	2,3	8,6	4,0	3,6	1,0
Мамадыш (01.01.2023)	43,9	15,4	7,9	4,9	1,9	0,7	0,0	9,8	1,9	5,9	1,7	0,3	0,0	18,8	2,4	8,6	3,3	3,5	1,0
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,9	-0,2	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,7	0,1	0,0	-0,7	-0,1	0,0
Минзәлә (01.01.2009)	59,0	12,4	8,3	3,6	0,4	0,1	0,0	8,8	1,3	3,5	1,5	2,3	0,2	37,8	6,5	9,3	8,5	12,1	1,4
Минзәлә (01.01.2018)	60,6	11,4	4,9	5,2	1,0	0,3	0,0	8,8	1,6	1,9	1,4	3,1	0,8	40,4	4,6	9,5	5,0	16,1	5,2
Минзәлә (01.01.2023)	61,1	11,8	5,3	5,2	1,0	0,3	0,0	8,8	1,7	1,9	1,4	3,1	0,8	40,6	5,0	9,8	5,0	15,7	5,1
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,5	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,3	0,0	-0,4	-0,1
Түбән Кама (01.01.2009)	40,7	9,8	5,9	2,3	0,7	0,7	0,2	5,6	1,6	3,7	0,2	0,1	0,0	25,3	3,1	5,7	4,9	9,0	2,6
Түбән Кама (01.01.2018)	40,8	10,0	6,1	2,3	0,7	0,7	0,2	5,7	1,7	3,7	0,2	0,1	0,0	25,1	3,2	5,7	4,9	8,7	2,6
Түбән Кама (01.01.2023)	40,4	7,2	2,0	2,8	1,2	0,8	0,4	5,4	0,8	3,4	1,1	0,2	0,0	27,8	1,8	6,8	3,6	12,3	3,3
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,4	-2,8	-4,1	0,5	0,5	0,1	0,2	-0,3	-0,9	-0,3	0,9	0,1	0,0	2,7	-1,5	1,1	-1,3	3,6	0,7
Нурлат (01.01.2009)	83,9	10,2	9,2	0,9	0,1	0,0	0,0	8,5	2,8	4,1	0,9	0,7	0,0	65,2	12,3	21,7	15,1	15,1	1,0
Нурлат (01.01.2018)	83,4	8,6	4,8	3,6	0,2	0,0	0,0	7,3	1,5	4,0	0,7	1,0	0,1	67,5	8,8	23,1	11,7	20,2	3,7
Нурлат (01.01.2023)	84,7	8,8	4,9	3,6	0,2	0,0	0,0	7,4	1,6	4,0	0,7	1,0	0,1	68,5	11,5	23,0	11,7	18,6	3,7
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	1,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	2,7	-0,1	0,0	-1,6	0,0
Идел буе (01.01.2009)	26,1	2,7	1,6	0,9	0,2	0,0	0,0	14,5	1,6	5,0	2,9	4,9	0,1	8,9	1,3	3,5	1,1	2,6	0,4
Идел буе (01.01.2018)	26,8	2,3	0,7	1,0	0,4	0,2	0,0	14,9	0,9	8,9	1,9	2,0	1,2	9,6	0,9	4,0	1,6	2,5	0,6
Идел буе (01.01.2023)	26,4	2,2	0,7	1,0	0,4	0,1	0,0	14,6	0,9	8,8	1,9	2,0	1,2	9,5	1,0	3,9	1,5	2,4	0,6
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Шәһәр яны (01.01.2009)	28,3	12,2	3,9	6,0	1,0	1,3	0,0	3,8	0,1	3,6	0,1	0,0	0,0	12,3	0,4	5,1	3,2	3,5	0,1
Шәһәр яны (01.01.2018)	28,1	11,7	1,9	5,8	1,4	2,3	0,3	3,8	0,1	3,1	0,4	0,2	0,0	12,6	0,5	2,9	2,2	5,5	1,5
Шәһәр яны (01.01.2023)	25,9	10,9	1,8	5,4	1,4	2,2	0,0	3,4	0,1	2,8	0,2	0,2	0,2	11,6	0,5	2,4	2,1	5,3	1,4
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-2,2	-0,8	-0,1	-0,4	0,0	-0,1	-0,3	-0,4	0,0	-0,3	-0,2	0,0	0,2	-1,0	0,0	-0,5	-0,1	-0,2	-0,1
Саба (01.01.2009)	56,0	23,1	14,1	7,2	1,6	0,2	0,0	7,0	1,5	4,5	0,3	0,7	0,0	25,9	1,3	8,3	5,3	10,4	0,6
Саба (01.01.2018)	57,6	23,1	10,0	10,0	2,6	0,5	0,0	6,4	1,0	4,1	0,8	0,5	0,0	28,1	0,6	7,9	5,8	10,2	3,6
Саба (01.01.2023)	57,4	21,0	5,8	9,5	4,2	1,6	0,0	5,0	0,5	2,0	1,0	0,8	0,6	31,4	0,5	7,0	4,8	14,2	4,9
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,2	-2,1	-4,2	-0,5	1,6	1,1	0,0	-1,4	-0,5	-2,1	0,2	0,3	0,6	3,3	-0,1	-0,9	-1,0	4,0	1,3
Тәтеш (01.01.2009)	35,4	1,4	0,9	0,4	0,1	0,0	0,0	14,6	4,3	7,6	1,8	0,8	0,1	19,4	1,5	8,4	3,7	4,1	1,7
Тәтеш (01.01.2018)	35,9	1,2	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	14,2	2,4	8,1	2,6	0,9	0,2	20,5	1,1	4,6	2,9	7,2	4,7
Тәтеш (01.01.2023)	35,7	1,3	0,7	0,6	0,1	0,0	0,0	14,1	2,4	8,1	2,6	0,9	0,2	20,3	1,3	4,5	2,9	7,1	4,6
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,2	0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Чирмешән (01.01.2009)	34,3	4,6	3,5	0,8	0,1	0,2	0,0	3,8	1,2	1,3	0,5	0,8	0,0	25,9	4,2	11,7	5,0	4,7	0,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Чирмешән (01.01.2018)	33,7	4,2	2,3	1,7	0,1	0,1	0,0	3,6	1,1	1,0	0,5	0,8	0,2	25,9	2,0	8,0	5,2	8,7	2,0
Чирмешән (01.01.2023)	34,2	4,3	2,4	1,7	0,1	0,1	0,0	3,7	1,1	1,0	0,5	0,8	0,2	26,2	2,7	7,9	5,2	8,3	2,0
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,7	-0,1	0,0	-0,4	0,0
Лубян (01.01.2009)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Лубян (01.01.2018)	12,0	6,3	2,3	2,7	0,9	0,3	0,1	0,3	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	5,4	0,9	1,2	1,1	1,8	0,4
Лубян (01.01.2023)	12,0	5,6	1,5	1,9	1,5	0,7	0,1	0,3	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	6,0	0,9	1,0	1,2	2,3	0,5
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,0	-0,7	-0,8	-0,8	0,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,6	0,0	-0,2	0,1	0,5	0,1
БАРЛЫГЫ (01.01.2009)	1132,6	270,9	156,4	81,7	22,5	9,5	0,8	191,3	45,7	99,5	22,2	22,5	1,4	670,4	96,8	217,7	133,5	188,4	34,0
БАРЛЫГЫ (01.01.2018)	1150,5	264,4	117,4	101,5	27,7	15,6	2,2	193,4	33,4	98,7	26,2	27,9	7,2	692,7	73,9	201,3	128,4	225,9	63,2
БАРЛЫГЫ (01.01.2023)	1146,4	253,7	100,0	103,7	31,5	17,0	1,5	192,8	30,2	95,3	29,2	29,8	8,3	699,9	69,6	199,9	124,1	236,4	69,9
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-4,1	-10,7	-17,4	2,2	3,8	1,4	-0,7	-0,6	-3,2	-3,4	3,0	1,9	1,1	7,2	-4,3	-1,4	-4,3	10,5	6,7
Шәһәр урманнары																			
Урманчылыкларга бүлмичә (01.01.2009)	3,4	1,4	0,1	0,6	0,4	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,2	0,2	1,2	0,2
Урманчылыкларга бүлмичә (01.01.2018)	3,2	1,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,7	0,2	0,3	0,2	0,8	0,2
Урманчылыкларга бүлмичә (01.01.2023)	3,2	1,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,7	0,2	0,3	0,2	0,8	0,1
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар																			
«Түбән Кама» МП (01.01.2009)	16,7	11,1	3,6	6,6	0,7	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	5,4	0,7	3,8	0,4	0,4	0,1
«Түбән Кама» МП (01.01.2018)	16,6	11,1	3,6	6,7	0,7	0,1	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	5,2	0,7	3,8	0,4	0,3	0,0
«Түбән Кама» МП (01.01.2023)	16,8	11,0	0,5	4,9	3,0	2,6	0,1	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	5,6	0,1	1,5	0,7	2,5	0,8
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
«Идел-Кама» ДТБТ (01.01.2009)	9,1	4,6	0,4	2,0	0,8	1,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	4,3	0,0	1,3	0,6	1,7	0,7
«Идел-Кама» ДТБТ (01.01.2018)	9,2	4,5	0,0	0,8	0,9	1,4	1,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	4,6	0,1	0,7	0,5	1,8	1,5
«Идел-Кама» ДТБТ (01.01.2023)	9,2	4,5	0,0	0,8	0,9	1,5	1,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	4,6	0,1	0,7	0,5	1,8	1,6
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
БАРЛЫГЫ (01.01.2009)	25,8	15,7	4,0	8,6	1,5	1,4	0,2	0,4	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	9,7	0,7	5,1	1,0	2,1	0,8
БАРЛЫГЫ (01.01.2018)	25,8	15,6	3,6	7,5	1,6	1,5	1,4	0,4	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	9,8	0,8	4,5	0,9	2,1	1,5
БАРЛЫГЫ (01.01.2023)	26,0	15,4	0,5	5,6	3,8	4,0	1,5	0,4	0,0	0,3	0,0	0,1	0,0	10,2	0,2	2,2	1,2	4,3	2,4
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0,2	-0,2	-3,1	-1,9	2,2	2,5	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	-0,6	-2,3	0,3	2,2	0,9
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар																			
Урманчылыкларга бүлмичә (01.01.2009)	10,1	0,4	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	9,6	9,0	0,6	0,0	0,0	0,0
Урманчылыкларга бүлмичә (01.01.2018)	0,6	0,5	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Урманчылыкларга бүлмичә (01.01.2023)	0,5	0,4	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-0,07	-0,09	0,05	-0,10	-0,05	0,00	0,00	-0,10	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00	0,13	0,06	0,01	0,00	0,06	0,01
Татарстан Республикасы буенча барлыгы																			
Барлыгы (01.01.2009)	1171,9	288,4	160,7	91,0	24,5	11,2	1,0	192,0	45,7	100,0	22,2	22,6	1,5	691,5	106,5	223,6	134,7	191,7	35,0
Барлыгы (01.01.2018)	1180,1	281,8	121,6	109,5	29,7	17,4	3,6	194,1	33,5	99,3	26,2	27,9	7,2	704,2	74,9	206,1	129,5	228,8	64,9
Барлыгы (01.01.2023)	1176,2	270,9	101,1	109,7	35,7	21,3	3,1	193,4	30,3	95,8	29,2	29,8	8,3	711,9	70,1	202,3	125,5	241,5	72,4
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-3.9	-10,9	-20,5	0,2	6,0	3,9	-0,5	-0,7	-3,3	-3,5	3,0	1,9	1,1	7,7	-4,8	-3,8	-4,0	12,7	7,5

Татарстан Республикасы
Урман планына
15 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урманчылыклар буенча урман утыртмаларының таксация сыйфатламалары үзгәрү һәм аларга анализ

Урманчылыкның атамасы	Урман белән капланган мәйдан, га	Уртача яше, ел	Уртача бонитет классы	Уртача чагыштырма тулылыгы	1 га уртача агач запасы, куб.м		1 га урман үсемлекләре белән капланган җирләргә запас буенча уртача үсеше, куб.м	Агачлар составы
					урман үсемлекләре белән капланган җирләр	өлгергән һәм картайган		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар								
Әгерҗе (01.01.2009)	42408	47	1,3	0,71	184	241	3,7	2Б 2Ос 1Лпп 1Олч 3С 1Е + В, П, Дн, Ив, Олс
Әгерҗе (01.01.2018)	42772	55	1,4	0,69	210	262	3,9	2Б 2Ос 1Лп 3С 1Е 1Д + П, Дн, Кл
Әгерҗе (01.01.2023)	42719	52	2,1	0,69	204	261	3,9	2Б 1ОС 1ЛП 1ОЛЧ 4С 1Е + П, Л, Д, Дн, Кл, В, ОЛС, ОЛЧ, Т, ИВД
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	364	8	-0,1	-0,02	26	21	0,2	
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-53	-3	0,7	0	-5,625	-1	0	-1 Ос +1 Олч +1 С -1Д
Азнакай (01.01.2009)	40099	45	1,7	0,72	154	203	3,3	4Б 2Ос 1Лпп 2С 1Дн.
Азнакай (01.01.2018)	41399	50	1,7	0,65	153	178	3,2	4Б 2Ос 2С 2Дн + Д, Кл, Лп, Олч
Азнакай (01.01.2023)	41374	46	2,3	0,65	152	186	3,3	3Б 2Ос 1 Лп 3С 1Дн + Олс, Олч, Т, Ивд, Кл, В, Д, Е, Л,
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	1300	5	0	-0,07	-1	-25	-0,1	- 1Лп + 1Дн
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-25	-4	0,6	0	-0,646	8	0,1	-1 Б +1 Лп +1 С -1 Дн
Аксубай (01.01.2009)	28320	33	1,2	0,72	145	227	4,4	5Ос 2Лпп 1Б 1С 1Дн + Кл
Аксубай (01.01.2018)	28728	42	1,4	0,72	180	241	4,4	5Ос 2Лп 1Б 1С 1Д + Л, Е, Д, Кл, В, Лпп, Ив, Олч, Олс, Т, Тал
Аксубай (01.01.2023)	28720	40	2,1	0,71	177	243	4,4	6Ос 2Лп 1Б 1С + Е, Л, Д, Дн, Кл, Олс, Олч, Т, Ивд, Ивк
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	408	9	-0,2	0	35	14	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-8	-2	0,7	-0,01	-3,05	2	0	+1 Ос -1 Д
Әлки (01.01.2009)	35847	48	1,5	0,72	169	220	4	4Ос 3Лпп 2Б 1С + Е, Кл
Әлки (01.01.2018)	36602	54	1,5	0,65	171	212	3,4	4Ос 2Лп 2Б 1С 1Кл + Е, Д, Дн, В, Олч, Ив
Әлки (01.01.2023)	36677	49	2,2	0,64	171	214	3,4	4Ос 2Б 2Олч 1С 1Д + Е, Л, Дн, Кл, Олс, Лп, Т, Ивд

1	2	3	4	5	6	7	8	9
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	755	6	0	-0,07	2	-8	-0,6	- 1ЛП + 1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	75	-5	0,7	-0,01	-0,487	1,83211	0	-2 Лп +2 Олч -1 Кл +1Д
Әлмәт (01.01.2009)	43229	51	2,3	0,69	159	195	2,9	3Лп 2Б 2Ос 1С 1Дн 1Кл
Әлмәт (01.01.2018)	42920	56	2,4	0,66	158	197	3	2Лп 1Б 1Ос 3Дн 1Кл 2С + Е, Д, В, Лпн
Әлмәт (01.01.2023)	42417,0	56	2,6	0,66	158	199	2,8	4Лп 2Ос 1Б 1Дн 2С + Олс, Олч, Т, Ивд, Ивк, Д, Кл, В, Е, Л
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-309	5	-0,1	-0,03	-1	2	0,1	- 1ЛП - 1Б - 1Ос + 2Дн + 1С
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-503	0	0,2	0	-0,228	1,56859	-0,2	+2 Лп +1 Ос -2 Дн -1Кл
Арча (01.01.2009)	28560	46	1	0,67	206	180	3,8	3С 2Е 2Б 2Лп 1Ос
Арча (01.01.2018)	30548	55	1,1	0,78	204	217	3,7	3Е 2С 2Б 2Лп 1Ос + Л, П, Д, Кл, Олс
Арча (01.01.2023)	30386	57	2,1	0,66	203	222	3,5	5С 2Е 2Лп 1Б + П, Л, Д, Дн, Кл, Ос, Олс, Олч, Т, Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	1988	9	-0,1	0,11	-2	37	-0,1	+1Е -1С
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-162	2	1	-0,12	-1,305	5	-0,2	+3С -1Е -1Б -1Ос
Баулы (01.01.2009)	20649	52	2,5	0,69	139	147	2,5	4Б 2Ос 1Лп 1С 1Дн 1Кл
Баулы (01.01.2018)	21618	52	2,5	0,63	135	151	2,7	3Б 2Лп 1Ос 1С 1Л 1Д 1Кл + Л, Е, Д, В, Тк, Ив, Олс
Баулы (01.01.2023)	21589	47	2,6	0,62	133	152	2,8	2Б 1Лп 2Ос 2С 2Дн 1Кл + Е, Л, Д, В, Олч
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	969	0	0	-0,06	-4	4	0,2	-1Б+1Лп -1Ос+1Л
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-29	-5	0,1	-0,01	-2,215	1	0,1	-1Б -1Лп +1Ос +1С -1Л +1Дн
Биләр (01.01.2009)	48353	46	1,5	0,74	178	237	4,1	5Ос 2Б 2Лпн 1Д + С, Дн, Кл
Биләр (01.01.2018)	48569	53	1,4	0,69	197	250	4	3Лп 1Лпн 4Ос 1Б 1Кл + Л, С ,Е, Д, Ил, Т, Ив, Олс, Тал
Биләр (01.01.2023)	48778	54	2,1	0,69	193,98	252	3,5	1Б 5Ос 3Лп 1Д + С, Олч, Дн, Кл, Олс
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	216	7	0,1	-0,05	19	13	-0,1	+2Лп -1Ос -1Б -1Д +1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	209	1	0,7	0	-3,021	2	-0,5	+1Ос +1Д -1Лпн -1Кл
Болгар (01.01.2009)	17057	52	1,9	0,68	169	192	3,3	3Б 2Лпн 2Ос 2С 1Дн + Олч
Болгар (01.01.2018)	17884	57	1,8	0,65	184	221	3,4	3Б 2Лп 1ОЛч 1Ос 2С 1Е + Д, Дн, Кл
Болгар (01.01.2023)	17870	55	2,2	0,65	183	222	3,5	2Б 1Ос 3Лп 1Дн 2С 1Олч + Е, Л, Д, Кл
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	827	5	0,1	-0,03	15	29	0,1	+1Олч -1Ос +1Е -1Дн
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-14	-2	0,4	0	-0,833	1	0,1	-1Б +1Лп -1Е +1Дн
Бөгелмә (01.01.2009)	39280	55	2	0,66	159	172	2,8	4Б 1Лпн 2Ос 2С 1Дн + Д, Кл, Ив, Олс
Бөгелмә (01.01.2018)	40249	59	2,1	0,62	157	165	2,8	4Б 1Лпн 2Ос 2С 1Л + Дн, Я.з, Кл, В, Ив, Олс
Бөгелмә (01.01.2023)	40452	58	2,4	0,62	156	166	2,6	4Б 1Ос 1Лп 1Дн 3С + Е, Л, Д, Кл, Олч, Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	969	4	-0,1	-0,04	-2	-7	0	-1Дн +1Л
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	203	-1	0,3	0	-1,354	1	-0,2	-1Ос +1С -1Л +1Дн
Буа (01.01.2009)	16839	48	1,8	0,72	174	184	3,6	3Лпн 2Ос 2С 1Д 1Дн 1Кл + Е, Б, Тк, В, Ив
Буа (01.01.2018)	17816	55	1,7	0,7	203	252	3,5	3Лп 2Ос 2С 1Д 1Дн 1Кл + Л, Е, Я, Я.з, В, Б, Тк, Т, Олч, Ив
Буа (01.01.2023)	17800	51	2,2	0,7	203	253	3,9	3С 1Д 1Дн 1Ос 4Лп + Кл, В, Б, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	977	7	0,1	-0,02	29	68	-0,1	үзгәрешсез

1	2	3	4	5	6	7	8	9
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-16	-4	0,5	0	-203	-28	0,4	+1Лп -1Ос +1С -1Кл
Алабуга (01.01.2009)	25622	47	1,6	0,67	163	195	3,5	2Лпн 2Ос 1Б 1Е 1П 1Д 1Кл 1В + Т, Дн, Олч, Ив, Олс
Алабуга (01.01.2018)	26935	53	1,6	0,63	178	223	3,4	2Лп 1Лпн 2Ос 1Б 2С 1Д 1Кл + Л, П, Дн, В, Тк, Т, Олч, Ив
Алабуга (01.01.2023)	26921	53	2,1	0,62	177	224	3,3	3С 1Д 1Б 2Ос 3Лп + Е, П, Дн, Кл, В, Олс, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	1313	6	0	-0,04	15	28	-0,1	+1Лп -1Е -1П +2С -1В
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-14	0	0,5	-0,01	-1,145	1	-0,1	+1С -1Кл
Зәй (01.01.2009)	55830	49	1,7	0,71	171	217	3,7	2Б 2Лпн 3Ос 1С 1Д 1Кл + Е, Дн, В, Ив, Олс
Зәй (01.01.2018)	55960	56	1,7	0,69	184	223	3,5	3Б 2Лп 2Ос 1С 1Е 1Кл + Д, Лп
Зәй (01.01.2023)	55879	54	2,3	0,67	179	224	3,3	2Б 3Ос 2Лп 1Д 1С 1Е + Л, Дн, Кл, В, Олс, Олч
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	130	7	0	-0,02	13	6	-0,2	+1Б -1Ос -1Д +1Е
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-81	-2	0,6	-0,02	-4,586	1	-0,2	-1Б +1Ос -1Кл +1Д
Зеленодольск (01.01.2009)	24608	65	1,1	0,71	248	284	3,7	4С 1Е 3Б 1Лпн 1Ос + Л, Д, Лп
Зеленодольск (01.01.2018)	24794	73	1,3	0,72	279	309	4,1	3Б 2Лп 1Ос 4С + К, Л, П, Д, Дн, Кл, В, Лпн, Тк, Т, Ив, Олс
Зеленодольск (01.01.2023)	24860	78	2,0	0,68	299	277	3,8	4С 1ЛП 4Ивк 1Е + Л, Д, Б
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	186	8	-0,2	0,01	31	25	0,4	+1Лп -1Е
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	66	5	0,7	-0,04	19,717	-32	-0,3	-3Б -1Лп -1Ос +4Ивк +1Е
Ары (01.01.2009)	16264	50	1,6	0,69	174	209	3,4	4С 1Е 2Б 1Лп 1Ос 1Дн
Ары (01.01.2018)	16664	57	1,7	0,67	190	214	3,5	4С 1Е 2Б 2Ос 1Ив + Д, Дн, Кл, Лп, Олс
Ары (01.01.2023)	16426	54	2,2	0,66	189	212	3,5	5С 1Дн 2Б 1Ос 1Лп + Е, Дв, Олс, В, Л
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	400	7	-0,1	-0,02	16	5	0,1	-1Лп +1Ос -1Дн +1Ив
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-238	-3	0,5	-0,01	-1,415	-2	0	+1С +1Дн -1Ос -1Е -1Ив +1Лп
Кайбыч (01.01.2009)	23624	58	1,6	0,67	181	245	3,4	4Лп 1Ос 1С 4Д + К, Л, Б, Т, Олч, Ив, Дн, Я, ед Е
Кайбыч (01.01.2018)	23878	65	1,7	0,68	194	248	3,3	3Лп 1Лпн 1Б 1Ос 1С 2Д 1Кл + К, Л, Дн, Я, В, Олч, Ив, Олс
Кайбыч (01.01.2023)	24042	64	2,1	0,67	205	272	3,2	1С 5Д 1Ос 3Лп + Е, Л, Я, Кл, Б, Дн
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	254	7	-0,1	0,01	13	3	-0,1	+1Б -2Д +1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	164	-1	0,4	-0,01	11,058	24	-0,1	-1Лпн -1Б +3Д -1Кл
Күләй (01.01.2009)	38407	40	2	0,69	159	211	3,3	3Лпн 3Ос 2Б 1С 1Кл + К, Е, Т, Тк, Олч, Олс, Дн, В
Күләй (01.01.2018)	38524	55	1,9	0,66	184	218	3,5	2Лп 1Лпн 3Ос 2Б 1Д 1Кл + Л, С ,Е, Дн, В
Күләй (01.01.2023)	37085	54	2,3	0,65	181	218	3,3	1С 1Б 4Ос 4Лп + Е, Д, Дн, Кл, Олс
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	117	15	0,1	-0,03	25	7	0,2	-1С +1Д
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-1439	-1	0,4	-0,01	-2,77	0	-0,2	+1Лп +1Ос -1Б -1Д -1Кл +1С
Кама (01.01.2009)	50396	45	1,5	0,71	165	229	3,5	3Б 2Лп 1Ос 2С 1Е 1Д + Дн
Кама (01.01.2018)	51170	51	1,5	0,68	170	224	3,3	3Б 2Лп 1Ос 2С 1Д 1Кл + Л, Е, Дн, В, Т, Олс, Ив
Кама (01.01.2023)	51703	47	2,2	0,68	164	229	3,5	3С 1Д 3Б 1Ос 2Лп + Е, Л, Дн, Кл, Олс, Олч
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	774	6	0	-0,03	5	-5	-0,2	-1Е +1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	533	-4	0,7	0	-	5	0,2	+1С -1Кл

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					5,518			
Кызыл Йолдыз (01.01.2009)	39603	43	1,2	0,7	130	239	5,4	3Б 2Лпн 1Ос 1С 1Д 1Кл 1В + Л, Т, Олч, Ив, Олс, Дн, В
Кызыл Йолдыз (01.01.2018)	40072	50	1,5	0,69	174	228	3,5	3Б 2Лп 1Ос 1С 1Е 1Д 1Кл + Л, П, Дн, В, Ил, Лпн, Олч, Олс
Кызыл Йолдыз (01.01.2023)	39705	39	2,2	0,68	135	210	3,4	2С 1Е 2Д 3Б 1Ос 1Лп + Л, Дн, Кл, Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	469	7	-0,3	-0,01	44	-11	-1,9	+1Е -1В
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-367	-11	0,7	-0,01	-39,21	-18	-0,1	-1Лп +1С +1Д -1Кл
Лаеш (01.01.2009)	31808	50	1,7	0,67	179	219	3,5	3Лп 1Б 1Ос 2С 1Д 1Кл 1В + Олч
Лаеш (01.01.2018)	32622	69	1,7	0,67	258	322	3,9	2Лп 2Лпн 2Б 1Ос 2С 1Д + Дн, Кл, В
Лаеш (01.01.2023)	32228	58	2,2	0,65	208	277	3,4	3С 1Д 1Б 1Ос 4Лп + Е, Л, Дн, Кл, В, Олч, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	814	19	0	0	79	103	0,4	+1Лп +1Б -1Кл -1В
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-394	-11	0,5	-0,02	-50,45	-45	-0,5	+1С -1Б
Лениногорск (01.01.2009)	49040	49	2,2	0,7	157	186	3	2Б 2Лп 2Ос 1С 2Дн 1Кл + Е, Д
Лениногорск (01.01.2018)	49003	57	2,3	0,67	162	188	3	2Лп 1Лпн 2Б 2Ос 1С 1Дн 1Кл + Ив,Е,Д, Олч,Л,Т,В,Тал
Лениногорск (01.01.2023)	49314	53	2,5	0,67	158	189	2,9	1С 1Дн 2Б 3Ос 3Лп + Е, Д, Кл, Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-37	8	-0,1	-0,03	5	2	0	+1Лп -1Дн
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	311	-4	0,2	0	-4,142	1	-0,1	+1Ос -1Кл
Мамадыш (01.01.2009)	45003	42	1,6	0,68	144	145	3,2	2Б 2Лпн 1Ос 2С 1Е 2Д + Кл
Мамадыш (01.01.2018)	46102	48	1,6	0,68	168	187	3,3	2Б 2Лп 1Ос 2С 1Е 1Д 1Кл + Л, П, Лпн, Т, Тк, Олч, Ив, Олс
Мамадыш (01.01.2023)	45518	48	2,2	0,66	162	248	3,3	3С 1Е 1Д 2Б 1Ос 2Лп + Л, Кл, Т, Дн
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	1099	6	0	0	24	42	0,1	-1Д +1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-584	0	0,6	-0,02	-6,075	61	0	+1С -1Кл
Минзәлә (01.01.2009)	61027	48	1,8	0,7	172	200	3,4	3Б 2Лпн 2Ос 1С 1Е 1Дн
Минзәлә (01.01.2018)	62743	54	1,9	0,69	182	240	3,5	3Лп 2Б 2Ос 1С 1Е 1Дн + Л, Кл, Д, В, Лпн, Тк, Ив, Тал
Минзәлә (01.01.2023)	63370	53	2,3	0,68	181	242	3,4	2С 1Дн 2Б 2Ос3Лп + Е, Д, Кл, Олч, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	1716	6	-0,1	-0,01	10	40	0,1	-1Б +1Лп
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	627	-1	0,4	-0,01	-1,184	2	-0,1	+1С -1Е
Түбән Кама (01.01.2009)	40946	48	1,6	0,73	180	228	3,7	4Ос 2Лпн 1Б 1С 1Е 1Д
Түбән Кама (01.01.2018)	41099	53	1,4	0,69	197	250	4	4Ос 2Лп 1Лпн 2Б 1Кл + Л, Е, Д, Дн, Ил, Т, Ив, Олс, Тал
Түбән Кама (01.01.2023)	41066	56	2,2	0,66	186,02	228	3,3	2С 1Д 1Б 4Ос 2Лп + Е, Кл, Олч, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	153	5	0,2	-0,04	17	22	0,3	+1Лп +1Б +1Кл -1С -1Е- 1Д
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-33	3	0,8	-0,03	-10,98	-22	-0,7	-1Лпн -1Б -1Кл +2С +1Д
Нурлат (01.01.2009)	84060	40	1,4	0,72	153	210	3,9	4Ос 2Б 2Лпн 1С 1Д + В
Нурлат (01.01.2018)	83603	47	1,5	0,65	150	198	3,4	4Ос 3Б 2Лп 1С+ Л, Е, Д, Дн, Кл, В, Лпн, Олч
Нурлат (01.01.2023)	84723	44	2,2	0,65	143	196	3,2	1С 1Д 2Б 4Ос 2Лп + Е, Л, Дн, Кл, Олч
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-457	7	-0,1	-0,07	-3	-12	-0,5	+1Б -1Д
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	1120	-3	0,7	0	-7,106	-2	-0,2	-1Б +1Д
Идел буе (01.01.2009)	26380	57	2,1	0,67	160	197	2,7	2Дн 1Д 1Кл 1В 1С 2Лпн 1Б 1Ос

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Идел буе (01.01.2018)	26852	65	2	0,66	187	217	2,7	2Лп 1Лпн 1Б 1Ос 2Д 1Дн 1Кл 1С + Л, Е, Тк, Олч, Ив, Олс, В
Идел буе (01.01.2023)	26482	62	2,3	0,65	186	221	2,9	1С 3Д 2Дн 1Б 1Ос 2Лп + Е, Кл, Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	472	8	0,1	-0,01	27	20	0	+1Дн -1Д -1В +1Лп
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-370	-3	0,3	-0,01	-1,364	4	0,2	-1Лпн +1Д +1Дн -1Кл
Шәһәр яны (01.01.2009)	28467	66	1,3	0,72	246	290	3,8	2Б 1Лпн 1Лп 1Ос 4С 1Д + Е, Дн, Олс.
Шәһәр яны (01.01.2018)	28300	73	1,6	0,69	250	299	3,6	2Б 2Лп 1Ос 4С 1Д + Е, П, Лпн, Т, Ив, Олс, Кл, В
Шәһәр яны (01.01.2023)	26417	78	2,0	0,68	221	251	2,8	5С 1Д 2Б 1Ос 1Лп + Е, Дн
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-167	7	-0,3	-0,03	4	9	-0,2	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-1883	5	0,4	-0,01	-29,28	-48	-0,8	-1Лп +1С
Саба (01.01.2009)	56092	50	1,3	0,65	174	192	3,4	3Б 2Лп 2С 2Е 1Д + П, Кл, Олс
Саба (01.01.2018)	57858	57	1,5	0,66	188	217	3,5	2Б 2Лп 1С 2Е 1П 1Д 1Кл + Л, Лпн, Ос, Тк, Олч, Ив, Олс
Саба (01.01.2023)	57462	63	2,1	0,65	205	223	3,2	2С 2Е 2Б 1ОС 3Лп + Д, Дн, Кл,Ос, Олс
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	1766	7	-0,2	0,01	14	25	0,1	-1Б -1С +1П +1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-396	6	0,6	-0,01	16,507	6	-0,3	+1Лп +1С -1П -1Д -1Кл +1Ос
Тәтеш (01.01.2009)	35501	61	2,2	0,66	179	236	2,9	5Лпн 1Ос 3Д 1Кл + Л, С, Е, Б, Т, Олч, Ив, Олс, Тал, Дн, В, Я
Тәтеш (01.01.2018)	35467	68	2	0,65	205	271	2,9	5Лп 1Лпн 1Ос 2Д 1Кл + Л, С, Е, Б, Олч, Дн, Ил, Я, Тк, Т, Ив
Тәтеш (01.01.2023)	35754	69	2,2	0,65	204	273	2,9	3Д 6Лп 1Ос + С, Дн, Кл, Б
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-34	7	0,2	-0,01	26	35	0	+1Лп -1Д
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	287	1	0,2	0	-1,4	2	0	+1Д -1Кл
Чирмешән (01.01.2009)	34399	42	1,7	0,72	160	209	3,8	3Лпн 3Ос 1Б 1С 1Дн 1Кл + Е, Д, В, Олч
Чирмешән (01.01.2018)	34100	50	1,7	0,69	180	227	3,6	3Ос 2Б 2Лп 1С 1Дн 1Кл + Л, Е, Д, В, Лпн, Олч, Т, Тк, Ив, Олс
Чирмешән (01.01.2023)	34278	53	2,3	0,68	176	231	3,3	1С 1Б 4Ос 4Лп + Е, Д, Дн, Кл, Олч
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-299	8	0	-0,03	20	18	-0,2	-1Лп +1Б
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	178	3	0,6	-0,01	-3,703	4	-0,3	+1Ос -1Б +2Лп -1Дн -1Кл
Лубян (01.01.2009)	11562	51	1,9	0,77	238	271	4,6	4Б 1Лп 1Ос 3С 1Е
Лубян (01.01.2018)	11986	51	1,3	0,71	210	256	4,2	3С 2Е 3Б 1Лп 1Ос + Л, П, Д, Кл, В, Т, Олч, Ив, Олс
Лубян (01.01.2023)	12039	55	2,1	0,7	226	265	4,1	5С 1Е 2Б 1Ос 1Лп + Л, Дн, Олс, Олч, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	424	0	0,6	-0,06	-28	-15	-0,4	-1 Б +1Е
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	53	4	0,8	-0,01	15,725	9	-0,1	+2С -1Е -1Б
БАРЛЫГЫ (01.01.2009)	1139280	48	1,7	0,70	170	212	3,6	2Лпн 1Лп 2Б 2Ос 2С 1Д + Е, Дн, Кл
БАРЛЫГЫ (01.01.2018)	1157310	53	1,6	0,67	184	225	3,5	2Б 2Лп 2Ос 2С 1Д 1Кл + Е, П, Лпн, Дн
БАРЛЫГЫ (01.01.2023)	1153706	55	2,2	0,66	180	272	3,2	2С 1Д 1Дн 2Б 2Ос 2Лп + Е, Кл, Олч, Ивк
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	17271	5	0,1	-0,03	14	13	-0,1	-1Лп +1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-3604	2	0,6	-0,01	-4,296	47	-0,3	-1Кл +1Дн
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар								
"Аккош күле" шәһәр урманы (01.01.2009)	3360	87	1,3	0,65	268	281	3,5	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Ос, Ив

1	2	3	4	5	6	7	8	9
"Аккош күле" шәһәр урманы (01.01.2018)	3078	87	1,3	0,65	268	281	3,5	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Ос, Ив
"Аккош күле" шәһәр урманы (01.01.2023)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-282	0	0	0	0	0	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольск шәһәре (01.01.2009)	135	68	1,2	0,71	204	0	2,1	6С 4Б + Дн
Зеленодольск шәһәре (01.01.2018)	135	68	1,2	0,71	204	0	2,1	6С 4Б + Дн
Зеленодольск шәһәре (01.01.2023)	135	86	н.д.	н.д.	204	0	1,5	6С 4Б + Дн
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	0	0	0	0	0	0	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	18	н.д.	н.д.	0	0	-0,6	үзгәрешсез
Буа шәһәре (01.01.2009)	39	68	1,1	0,58	120	120	2,6	7Т 3Б
Буа шәһәре (01.01.2018)	39	68	1,1	0,58	120	120	2,6	7Т 3Б
Буа шәһәре (01.01.2023)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	0	0	0	0	0	0	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Казан шәһәре (01.01.2009)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Казан шәһәре (01.01.2018)	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Казан шәһәре (01.01.2023)	3078	74	2,0	0,63	265	334	3,6	5С 4Б 1Лп + Е, Л, Д, Ос, Т, Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
БАРЛЫГЫ (01.01.2009)	3534	86	1,3	0,65	263	267	3,4	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Ос, Т, Ив, Дн
БАРЛЫГЫ (01.01.2018)	3252	86	1,3	0,65	263	267	3,4	4Б 1Лпн 4С 1Д + Е, Т, Ос, Ив, Дн
БАРЛЫГЫ (01.01.2023)	3213	74	н.д.	н.д.	263	267	3,4	5С 4Б 1Лп + Е, Д, Ос, Т, Дн, Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-282	0	0	0	0	0	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-39	-12	н.д.	н.д.	0	0	0	+1С -1Д
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар								
«Идел-Кама» ДТБТ (01.01.2009)	9157	92	1,3	0,71	333	371	3,4	4С 1Е 2Б 2Лп 1Ос + П, Олч, Олс, В, Кл
«Идел-Кама» ДТБТ (01.01.2018)	9242	105	1,4	0,65	334	351	3,4	4С 1Е 2Б 3Лп + К, Л, Д, Дн,Я, Ос, Тк, Оск, Олч, Ив,Олс
«Идел-Кама» ДТБТ (01.01.2023)	9242	108	2,1	0,65	334	351	3,1	5С 1Б 3Лп 1Ос + Е, Д, Олс, Олч, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	85	13	-0,1	-0,06	1	-20	0	+1Лп -1Ос
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	3	-0,7	0	0	0	-0,3	+1С -1Е -1Б +1Ос
«Түбән Кама» МП (01.01.2009)	16920	55	1,3	0,75	232	283	4	6С 2Б 1Лп 1Ос + Е, Д, Олч, Олс
«Түбән Кама» МП (01.01.2018)	16826	58	1,2	0,73	326	363	4,4	7С 2Б 1Ос + Е, Д, Лп
«Түбән Кама» МП (01.01.2023)	16798	88	2,1	0,73	326	363	0,0	7С 2Б 1Ос + Е, Д, Олч, Лп, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-94	3	0,1	-0,02	94	80	0,4	+1С -1Лп
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-28	30	-0,9	0	-0,289	-0,22334	-4,4	үзгәрешсез
БАРЛЫГЫ (01.01.2009)	26077	68	1,3	0,74	267	314	3,8	5С 1Е 2Б 1Лп 1Ос + Д, Олч, Олс
БАРЛЫГЫ (01.01.2018)	26068	75	1,3	0,7	329	359	4	6С 2Б 1Лп 1Ос + Е

1	2	3	4	5	6	7	8	9
БАРЛЫГЫ (01.01.2023)	26040	95	1,3	0,7	328	357	3,7	6С 2Б 1Ос 1Лп + Е, Д, Кл, Олс, Олч, Т
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-9	7	0	-0,04	62	45	0,2	+1С -1Е
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	-28	20	0	0	-1	-2	-0,3	үзгәрешсез
Башка категория җирләрендә урнашкан урманнар								
Биектау районы (01.01.2009)	400,0	25	1,6	0,59	41	133	2,3	8С 2Б + Л, Ос,Ив
Биектау районы (01.01.2018)	400,0	25	1,6	0,59	41	133	2,3	8С 2Б + Л, Ос, Ив
Биектау районы (01.01.2023)	400,0	24	2,3	0,75	41	266	0,6	8С 2Б + Л, Ос, Ив
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	0	0	0	0	0	0	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	-1	0,7	0,16	0	133	-1,7	үзгәрешсез
Зеленодольск районы (01.01.2009)	62,0	60	1,5	0,61	177	0	3,2	10С
Зеленодольск районы (01.01.2018)	62,0	60	1,5	0,61	177	0	3,2	10С
Зеленодольск районы (01.01.2023)	62,0	60	2	0,8	177	0	3,0	10С
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	0	0	0	0	0	0	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	0	0,5	0,19	0	0	-0,25	үзгәрешсез
Лаеш районы (01.01.2009)	73,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Лаеш районы (01.01.2018)	73,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Лаеш районы (01.01.2023)	73,0	10	3	0,7	12	0	1,2	10С
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадыш районы (01.01.2009)	108,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадыш районы (01.01.2018)	4,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадыш районы (01.01.2023)	4,0	70	2	0,7	400	400	5,7	10Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-104	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Саба районы (01.01.2009)	56,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Саба районы (01.01.2018)	56,0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Саба районы (01.01.2023)	56,0	50	2	0,6	42	42	0,8	10Ивд
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Азнакай районы (01.01.2009)	1361	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Азнакай районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Азнакай районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-1361	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Аксубай районы (01.01.2009)	228	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Аксубай районы (01.01.2018)	0	н.д	н.д	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		.	.					
Аксубай районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-228	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әлки районы (01.01.2009)	303	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әлки районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әлки районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-303	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әлмәт районы (01.01.2009)	674	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әлмәт районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әлмәт районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-674	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Апас районы (01.01.2009)	1099	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Апас районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Апас районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-1099	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Арча районы (01.01.2009)	131	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Арча районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Арча районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-131	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әтнә районы (01.01.2009)	39	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әтнә районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Әтнә районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-39	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Баулы районы (01.01.2009)	782	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Баулы районы (01.01.2018)	0	н.д	н.д	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		.	.					
Баулы районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-782	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балтач районы (01.01.2009)	84	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балтач районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балтач районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-84	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бөгелмә районы (01.01.2009)	521	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бөгелмә районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Бөгелмә районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-521	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Буа районы (01.01.2009)	568	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Буа районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Буа районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-568	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Биектау районы (01.01.2009)	535	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Биектау районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Биектау районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-535	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зәй районы (01.01.2009)	515	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зәй районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зәй районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-515	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольск районы (01.01.2009)	492	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольск районы (01.01.2018)	0	н.д	н.д	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		.	.					
Зеленодольск районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-492	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Кукмара районы (01.01.2009)	29	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Кукмара районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Кукмара районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-29	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Минзәлә районы (01.01.2009)	72	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Минзәлә районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Минзәлә районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-72	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мөслим районы (01.01.2009)	846	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мөслим районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мөслим районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-846	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Яңа Чишмә районы (01.01.2009)	51	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Яңа Чишмә районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Яңа Чишмә районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-51	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Питрәч районы (01.01.2009)	382	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Питрәч районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Питрәч районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-382	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балык Бистәсе районы (01.01.2009)	21	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Балык Бистәсе районы (01.01.2018)	0	н.д	н.д	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		.	.					
Балык Бистәсе районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-21	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сарман районы (01.01.2009)	174	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сарман районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Сарман районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-174	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Спас районы (01.01.2009)	33	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Спас районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Спас районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-33	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тукай районы (01.01.2009)	155	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тукай районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Тукай районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-155	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Теләче районы (01.01.2009)	132	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Теләче районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Теләче районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-132	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Чистай районы (01.01.2009)	127	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Чистай районы (01.01.2018)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Чистай районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-127	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Ютазы районы (01.01.2009)	28	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Ютазы районы (01.01.2018)	0	н.д	н.д	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		.	.					
Ютазы районы (01.01.2023)	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-28	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
БАРЛЫГЫ (01.01.2009)	10081,0	29	1,6	0,59	59	133	2,4	9С 1Б + Л, Ос, Ив
БАРЛЫГЫ (01.01.2018)	595,0	29	1,6	0,59	59	133	2,4	9С 1Б + Л, Ос, Ив
БАРЛЫГЫ (01.01.2023)	595,0	40	2,1	0,75	54	76	1,3	7С 1Б 1Ос 1Ивд + Л
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-9486	0	0	0	0	0	0	үзгәрешсез
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	0	11	0,5	0,16	-5	-57	-1,1	-2С +1Ос +1Ивд
Субъект буенча барлыгы								
Барлыгы (01.01.2009)	1178972	49	1,6	0,70	172	214	3,6	2Лпн 1Лп 2Б 2Ос 2С 1Д + Е
Барлыгы (01.01.2018)	1161148	53	1,6	0,67	187	228	3,5	2Лп 2Б 2Ос 2С 1Д 1Кл
Барлыгы (01.01.2023)	1183554	56	2,2	0,66	179	271	3,7	2С 1Д 2Б 2Ос 2Лп 1Дн + Е, Л, Кл, Олс, Олч, Т, Ивк
01.01.2009–01.01.2018 чорга аерма	-17824,0	4,5	-0,1	0,0	15,4	14,1	-0,1	-1Лп +1Кл
01.01.2018 – 01.01.2023 чорга аерма	22406,0	3,0	0,6	0,0	-8,3	43,0	0,2	-1Кл +1Дн

Татарстан Республикасы
Урман планына
16 нчы кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарның зәгыйфьләнүе, зарарлануы һәм һәлак булу сәбәпләре

Урманнарның зарарлануы һәм аларнын һәлак булу сәбәпләренең атамасы	Зыян күргән агачлар, га					Һәлак булган агачлар, га	
	Барлыгы	шул исәптән: урман утыртмаларының кору дәрәҗәсе буенча			шул исәптән: агымдагы ел башыннан зыян күргән	Барлыгы	шул исәптән: ел башыннан һәлак булган
		10 процентка кадәр	10-40 процент	40 проценттан артык			
Урман янгыннары	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Бөҗәкләр зыян салу	1388,2	84,9	1275,6	27,7	1388,2	162,3	162,3
Һава торышы һәм туфрак-климат факторлары	16824,8	2682,8	13455,0	687,0	16824,8	280,4	280,4
Урман авырулары	20276,8	3092,2	16990,3	194,3	20276,8	690,3	690,3
Кыргый хайваннар зыян салу	399,7	280,1	119,6	0,0	399,7	1,2	1,2
Антропоген факторлар	37,1	9,5	27,6	0,0	37,1	0,0	0,0
Патоген булмаган факторлар	304,8	294,1	10,7	0,0	304,8	0,0	0,0
Барлыгы	39231,4	6443,6	31878,8	909,0	39231,4	1134,2	1134,2

Татарстан Республикасы
Урман планына
17 нче кушымта

Урман ресурсларын эшкәртүче сәнәгатьнең Татарстан Республикасы Урман планы проектын эшләүгә кадәр бер ел эчендә һәм Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга ихтыяҗын һәм чимал белән тәэмин ителешен бәяләү

Т/с	Икътисадый эшчәнлек төрләренең гомумроссия классификаторы буенча җитештерелгән продукция төре	Үлчәү берәмлеге	Проект куәте	Җитештерү күләме	Кулланыла торган урман ресурслары				
					Икътисадый эшчәнлек төрләренең гомумроссия классификаторы буенча атамасы	Үлчәү берәмлеге	Урман планы проектын эшләүгә кадәр бер ел эчендәге күләме	ТР Урман планы гамәлдә булган чорның соңгы елына планлаштырылган куллану	
								Күләме	Җитештерү куәтләрен тәэмин итү, процент
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Агачтан, бөкедән, саламчыктан һәм үрү материалларыннан эшләнмәләр җитештерү (16.29.2)	куб.м	60 000	38 622	Кабыктан чөйләр ясау өчен каен бүрәнәләре (02.20.12.125)	куб.м	100 803	1918350	100,0
2	Тышлау өчен табаклар, фанер өчен чөйләр җитештерү (16.21.21)	куб.м	60 000	10 799	Кабыктан чөйләр ясау өчен каен бүрәнәләре (02.20.12.125)	куб.м	27 000	1918350	100,0
3	Агачтан яки башка агач материалларыннан агачсүс плитәләр җитештерү (16.21.13)	куб.м	1 050 000	799 593	Нарат баланслары (02.20.11.131)	куб.м	227 689	2833600	100,0
					Нарат баланслары (02.20.11.131)	куб.м	209 535	2602752,6	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					Каен балансلары (02.20.12.141)	куб.м	620 495	7707518,8	
					Усак баланслары (02.20.12.142)	куб.м	201 027	2491723,6	
					Башка яфраклы токым баланслары һәм яфраклы токымнарның катнашмалары (02.20.12.149)	куб.м	37 387	464405,0	

Татарстан Республикасы
Урман планына
18 нче кушымта

Татарстан Республикасы Урман планы проектын эшләгән елдан алда килгән елга һәм әлеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга агач материалын һәм башка урман продукциясен сату базарлары

Т/с	Икътисадый эшчәнлек төрләренең гомумроссия классификаторы буенча житештерелгән продукция төре	Үлчәү берәмлеге	Җитештерү күләме	Куллану күләме		Экспорт күләме	Җитештерү күләмендә экспортның үз өлеше, процент
				Татарстан Республикасында	Россия Федерациясенең башка субъектларында		
1	2	3	4	5	6	7	8
Татарстан Республикасы Урман планын әзерләүгә кадәрге ел							
1	Агачтан, бөкедән, саламчыктан һәм үрү материал-ларыннан эшләнмәләр (16.29)	куб.м	38622,0	2517,6	7304,4	28455,9	0,7
2	Тышлау өчен табаклар, фанера өчен чөйләр һәм тыгызланган агач материалы (16.21.2)	куб.м	10799,0	2179,0	2123,0	9419,0	87,2
3	Агачтан яки агачка әйләнгән башка материаллардан агач-сүс плитәләр (16.21.14)	куб.м	799593,0	43616,0	412250,0	298358,0	37,0
Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорның соңгы елы							
1	Агачтан, бөкедән, саламчыктан һәм үрү материал-ларыннан эшләнмәләр (16.29)	куб.м	735000,0	50163,8	114660,0	551801,3	0,8

1	2	3	4	5	6	7	8
2	Тышлау өчен табаклар, фанера өчен чөйләр һәм тыгызланган агач материалы (16.21.2)	куб.м	735000,0	73500,0	161700,0	477750,0	65,0
3	Агачтан яки агачка әйләнгән башка материаллардан агач-сүс плитәләр (16.21.14)	куб.м	1000000,0	60045,0	562500,0	377455,0	37,7

Татарстан Республикасы
Урман планына
19 нчы кушымта

Урманнарга транспорт белән керү мөмкинлеге, Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга транспорт юллары белән тәэмин ителеше

Урманчылыкның атамасы	Юлларның озынлыгы (ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы елда), км					Юлларның тыгызлыгы (ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы елда), км/мең га	ТР Урман планы гамәлдә булган чорның соңгы елына юллар озынлыгы					ТР Урман планы гамәлдә булган чорның соңгы елына юлларның тыгызлыгы, км/га
	тимер юл	автомобиль юлы			Барлыгы		тимер юл	автомобиль юлы			Барлыгы	
		каты түшәмәле	грунт юллар					каты түшәмәле	грунт юллары			
			ел дәвамында кулланыла торган	сезонлы					ел дәвамында кулланыла торган	сезонлы		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Урман фонды												
Әгерже	114,9	311,3	22,0	297,2	745,4	16,4	0,0	2,0	20,0	420,6	442,6	9,7
Азнакай	0,0	914,4	107,0	200,0	1221,4	26,5	0,0	6,0	33,0	95,6	134,6	2,9
Аксубай	0,0	383,4	38,4	129,0	550,8	18,6	0,0	2,0	8,0	137,2	147,2	5,0
Әлки	0,0	275,8	59,4	168,0	503,2	13,4	0,0	0,0	0,0	20,4	20,4	0,0
Әлмәт	146,1	654,5	64,1	78,0	942,7	18,8	0,0	30,0	51,0	54,0	135,0	2,7
Арча	21,7	764,9	66,2	236,0	1088,8	33,8	0,0	1,0	0,0	253,4	254,4	8,0
Баулы	0,0	209,9	6,7	135,6	352,2	15,0	0,0	52,0	59,0	87,6	198,6	8,6
Биләр	0,0	575,3	46,0	134,3	755,6	14,9	0,0	0,0	0,0	27,6	27,6	0,0
Болгар	0,0	285,5	79,8	149,0	514,3	27,3	0,0	4,0	77,0	82,2	163,2	8,7
Бөгелмә	259,3	557,4	5,5	224,4	1046,6	23,7	0,0	0,0	0,0	262,6	262,6	6,0
Буа	129,9	646,6	137,7	119,1	1033,3	55,7	0,0	8,0	119,0	10,2	137,2	7,4
Алабуга	210,5	741,1	38,9	79,9	1070,4	36,8	0,0	0,0	21,5	15,6	37,1	0,0
Зәй	52,5	380,5	37,6	259,0	729,6	12,4	0,0	0,0	0,0	31,8	31,8	0,0
Зеленодольск	84,5	176,7	53,2	201,0	515,4	19,6	10,0	15,0	41,0	174,4	240,4	9,2
Исләйтар	0,0	180,4	17,7	110,8	308,9	18,0	0,0	10,0	0,0	120,0	130,0	7,7
Кайбыч	103,7	406,5	80,0	180,4	770,6	30,5	0,0	0,0	0,0	13,8	13,8	0,0
Кәләй	53,7	177,7	11,8	193,3	436,5	10,5	0,0	12,3	193,3	22,2	227,8	5,5
Кама	0,0	240,3	235,7	522,0	998,0	18,4	0,0	23,0	204,0	347,4	574,4	10,6
Кызыл Йолдыз	0,0	357,8	7,5	297,8	663,1	15,6	0,0	0,0	0,0	22,8	22,8	0,0
Лаеш	0,0	300,9	90,0	241,3	632,2	18,5	0,0	9,0	70,0	189,0	268,0	8,0
Лениногорск	96,7	429,2	0,0	273,6	799,5	15,1	0,0	9,0	0,0	302,8	311,8	5,9
Лубян	0,0	13,3	132,1	127,0	272,4	21,0	0,0	6,0	44,0	49,2	99,2	7,6
Мамадыш	0,0	270,2	141,0	320,1	731,3	15,3	0,0	14,0	116,0	229,8	359,8	7,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Минзәлә	0,0	886,7	191,4	294,0	1372,1	19,1	0,0	12,0	125,0	223,0	360,0	5,0
Түбән Кама	126,3	372,3	22,9	312,2	833,7	19,2	0,0	30,0	45,0	290,4	365,4	8,4
Нурлат	55,3	475,5	1,6	526,1	1058,5	12,0	0,0	47,0	0,0	574,0	621,0	7,0
Идел буе	122,9	299,7	49,5	78,2	550,3	19,5	0,0	5,0	30,0	63,0	98,0	3,5
Шәһәр яны	98,5	374,4	4,9	217,0	694,8	23,0	0,0	40,0	13,0	219,6	272,6	9,5
Саба	212,5	748,5	150,1	385,0	1496,1	24,8	0,0	31,0	19,0	148,0	198,0	3,3
Тәтеш	0,0	542,8	52,1	218,4	813,3	21,6	0,0	16,0	447,0	1431,4	1894,4	50,8
Чирмешән	0,0	332,3	0,0	244,6	576,9	15,9	0,0	7,0	0,0	237,8	244,8	6,7
Барлыгы	1889,0	13285,8	1950,8	6952,3	24077,9	19,5	10,0	391,3	1735,8	6157,4	8294,5	6,7
Торак пунктлар												
"Аккош күле" шәһәр урманы	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3
Зеленодольск шәһәре	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Буа шәһәре	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Барлыгы	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3	8,0	23,0	24,0	9,0	64,0	18,3
Махсус саклана торган табигый территория җирләре												
"Идел-Кама" ДТБТ	0,0	4,0	38,0	53,0	95,0	8,3	0,0	4,0	38,0	53,0	95,0	8,3
«Түбән Кама» МП	0,0	68,0	4,0	192,0	264,0	14,2	0,0	68,0	4,0	192,0	264,0	14,2
Барлыгы	0,0	72,0	42,0	245,0	359,0	12,0	0,0	72,0	42,0	245,0	359,0	12,0
Башка категорияләр												
Биектау районы	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Зеленодольск районы	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Мамадыш районы	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Лаеш районы	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Саба районы	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.
Субъект буенча барлыгы	1897,0	13380,8	2016,8	7206,3	24500,9	19,3	18,0	486,3	1801,8	6411,4	8717,5	6,9

Татарстан Республикасы
Урман планына
20 нче кушымта

Урманнарның экологик потенциалын, тирәлек булдыру, су саклау, саклау, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка файдалы функцияләрен бәяләү

Функциясе	Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	Күрсәткечләрнең әһәмиятен бәяләү		
			элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорның 1 нче елы	ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы ел өчен	ТР Урман планы гамәлдә булган чорның соңгы елына фараз
1	2	3	4	5	6
Нетто-йоту	Агачлыкларның биомассасы	мең т.	1002,18	1008,29	1009,48
	Корыган агач	мең т.	138,11	138,95	139,11
	Түшәмә	мең т.	78,21	78,29	78,29
	Туфрагы	мең т.	118,80	106,93	104,09
	Бөтен пуллар буенча барлыгы	мең т.	1337,30	1332,45	1330,97
Идарә ителә торган урманнарнын углеродны югалтуы	Зур зыян китерүче урман янгыннары	мең т.	0,86	0,00	0,00
	Корткычлар һәм авырулар	мең т.	2,04	72,43	42,42
	Урман утыртмалары һәлак булуның башка сәбәпләре	мең т.	73,04	23,79	25,45
	Тоташ кисүләр	мең т.	73,21	73,29	73,29
	Органик туфракларның кибүе	мең т.	0,00	0,00	0,00
	Югалтулар, барлыгы	мең т.	171,11	220,59	167,52
Пуллар буенча углерод бюджеты	Агачлыкларның биомассасы	мең т.	906,14	883,91	909,82
	Корыган агач	мең т.	42,07	14,57	39,45
	Түшәмә	мең т.	4,14	5,00	5,00
	Туфрагы	мең т.	22,76	-17,45	4,43
	Бөтен пуллар буенча барлыгы	мең т.	953,14	834,95	932,33
Су саклагыч	Суны җайга салу	млрд.сум	16,00	17,80	18,80
	Өслектәге агынтыны туктату	куб.м/га	138,30	136,50	136,00
Саклагыч	Елга һәм диңгез ярларын саклау	мең га	114,50	140,00	145,00
	Туфракларны һәм кырларны саклау	мең га	269,30	246,20	250,00
	Транспорт юлларын саклау	мең га	14,80	34,60	30,00

1	2	3	4	5	6
Санитар-гигиена	Кислород белән баету	мең т.	9451,20	9508,70	9520,00
	Ташландыкларны йоту	мең т.	17721,00	17828,00	17828,00
	Тузан йоту	мең т.	100710,00	102024,00	105025,00
	Фитонцидлар бүлеп чыгару	мең т.	3,20	3,20	3,20
Башка файдалы функцияләр	Эстетик	мең га	138,20	138,40	138,40

Татарстан Республикасы
Урман планына
21 нче кушымта

Урманнарның экологик потенциалын саклау, климат үзгәрешләренә яраклаштыру һәм урманнарның тотрыклыгын арттыру буенча планлаштырыла торган чаралар

Климат үзгәрешләренә бәйле рәвештә барлыкка килгән куркыныч	Яраклаштыру чарасы	Чараларның атамалары	Ел саен кирәкле чаралар күләме	Эшләрнең фаразланган бәясе, мең сум
1	2	3	4	5
Температураның уртача күрсәткечләре һәм явым-төшемнәрнен күләме үзгәрүгә бәйле рәвештә урманнарның продуктивлыгы үзгәрү	Урманнарның продуктивлыгын исәпкә алып, урман үрчетү циклының озынлыгына һәм урманнарны карап тоту кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү	Урманнарны карау буенча кисү. Сирәкләү	4791	99994
		Урманнарны карау буенча кисү. Араларына юл салып кисү	3629	139870
	Урман торгызу һәм урман үстерү процессларында кулланыла торган токымнар исемлегенә төзәтмәләр кертү	Урманнарны торгызу. Урман культуралары утырту	1456	26426,735
		Җирле орлык әзерләү	16353	121020
	Һәлак булган һәм зарарланган утыртмаларның агач материалы запасын куллану буенча чаралар кору	Сайланма санитар кисүләр	166	5136,3
		Тоташ санитар кисүләр	15	1543,2
		Ликвидлы булмаган агачны чистарту	815	31032,865
	Урман продуктлары һәм хезмәтләр алу өчен урман белән идарә итү максатларын диверсификацияләү	-	-	-
Урманнарның төр (токым) составындагы үзгәрешләр	Бер яшьтәге катнаш утыртмаларда үстерүгә йөз тоту	Урманнарны карау буенча кисү. Яктырту	968 га	10106,775
		Урманнарны карау буенча кисү. Чистарту	1631 га	18790,147
	Агач токымнары төрләренең фаразланган климатик үзгәрешләренә яраклаштырылган урман торгызу һәм урман үрчетү процессларында файдалану	Урман культуралары утырту	1470 га	86731,4

1	2	3	4	5
	Нәзберек төрләрне һәм тереклек урыннарын консервацияләү максатында махсус саклануы табигать территорияләрен формалаштыру	Гамәлдәге МСТТ челтәрен киңәйтү һәм яңаларын проектлау	2 данә.	-
		Саклагыч урманнарның чикләрен төгәлләштерү һәм урманнарны тәртипкә китергәндә урманның махсус саклана торган кишәрлекләрен аерып чыгару	1167820 га	-
	Агач токымнарының инвазив төрләре санын ачыклау һәм тикшерүдә тоту	-	-	-
Урманнарда (урман) янгыннар барлыкка килү ешлыгы һәм янгыннар узган мәйданнарның артуы	Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чараларының, шул исәптән урман янгыннарын кисәтүнең, урманнарда янгын куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглауның нәтиҗәлелеген арттыру	Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау	2450,2 км	13030,7
		Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту	4935.3 км	6243,8
		Чыбык-чабыкны, урман түшәмәсен, коры үләннәрне һәм урмандагы башка янучан материалларны контрольдә тотып, профилактика максатларында янгынга каршы яндыру	330 га	1819,5
		Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат күрсәтелгән стендлар һәм башка тамгалар урнаштыру	794 данә.	15415,3
		Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау, җир өстендә патрульләүне оештыру	10,6 мең га	24911,7
	Урманнарда (урман) янгыннар барлыкка килү ешлыгының һәм янгыннар узган мәйданнарның артуына бәйле рәвештә урман янгыннарын сүндерү планнарын корректировкалау	-	-	-
Урманнарда зарарлы организмнарның массакүләм үрчү ешлыгының артуы	Урман патологиясе тикшеренүләре системасын камилләштерү	-	-	-
	Зарарлы организмнар	-	-	-

1	2	3	4	5
	таралуны кисәтү буенча чараларны камилләштерү	-	-	-
		-	-	-
Урманнарда экстремаль һава торышы күренешләре барлыкка килү ешлыгының артуы	Урманнарда җилдән һәм давылдан агачлар аву куркынычларын минимальләштерү максатында урман үрчетү циклының озынлыгын корректировкалау	-	-	-
	Урманнарда җилдән һәм давылдан агачлар аву куркынычларын минимальләштерү максатында агач материалы әзерләү технологияләрен камилләштерү	Машина комплекслары ярдәмендә реконструкция, яңарту, формасын үзгәртеп кисү	Даими нигездә	0
	Төрле яшьтәге катнаш һәм күп яруслы утыртмалар формалаштыру	Агач материалы әзерләү кагыйдәләрен, урманнарны карап тоту кагыйдәләрен, урманнарда санитария куркынычсызлыгын саклау. Реконструкция, яңарту, формасын үзгәртеп кисү технологияләрен камилләштерү	Даими нигездә	0

Татарстан Республикасы
Урман планына
22 нче кушымта

Урманнарны фаюта үзләштерү мөмкинлекләренә анализ ясау һәм бәяләү нигезендә урманнардан файдалануның перспективалы юнәлешләре, урманнардан төп төрләреннән файдалануны арттыру, Татарстан Республикасы Урман планын гамәлгә ашыру чорына план күрсәткечләре, Татарстан Республикасы Урман планын гамәлгә ашыру чорына урманнардан файдалану төрләре буенча урманнардан файдалануның потенциаль һәм планлаштырыла торган күрсәткечләре

Урманнардан файдалану төре	Ресурс категориясе	Үлчәү берәмлеге	Ел саен урманнардан файдалануның потенциаль күләме	План күрсәткечләре										
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	ТР Урман планы гамәлдә булган чорга барлыгы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Агач әзерләү	Биологик	мең куб.м	2186,8	865,4	884,9	882,2	789,6	821,0	817,9	831,0	844,1	861,6	874,7	8472,4
Яңа ел бәйрәмнәре өчен агач булмаган урман ресурсларын (чыршы һәм (яки) башка ылыслы агачлар әзерләү) әзерләү һәм җыю	Биологик	мең данә	15,5	11,4	9,5	1,6	2,4	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	57,9
Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	Биологик	га	656000	176443	176782	166960	166960	166960	166960	166960	166960	166960	166960	1688904,3
Авыл хуҗалыгы алып бару	Биологик	га	3895	338,5	367,2	392,6	391,9	401,9	403,0	405,0	407,0	409,0	411,0	3927,1
Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	Биологик	га	182700	1613,6	1620,6	1572,8	1772	1772	1832	1894	1958,1	2024,3	2092,8	18152,2
Җимешле, җиләкле, декоратив урман үсемлекләрен һәм дару үләннәрен үстерү	Биологик	га	400	10,3	7,4234	7,4234	18	18	18	18	18	18	18	151,1
Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	Минерал	га	390000	11969,2	11898,2	11977,5	11451,3	11451,3	11618,6	11788,3	11960,5	12135,2	12312,5	118562,6
Сусаклагычлар һем башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар тезү һем эксплуатацияләү	Энергетик	га	1236247	163,4	170,8	186,1	189,7	189,8	199,6	209,9	220,7	232,0	243,9	2005,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	Энергетик	га	1236247	6447,9	6553,5	6733,4	7112,6	7112,7	7350,1	7595,5	7849,0	8111,0	8381,8	73247,5

Татарстан Республикасы
Урман планына
23 нче кушымта

Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга урман кишәрлекләрен план буенча файдалануга тапшыру турында мәгълүматлар (урманчылыклар яссылыгында)

ТР Урман планы гамәлдә булган чор, ел	Урманчылык	Урманнардан файдалану төре	Куллану өчен планлаштырылган урман кишәрлекләрен бирү	
			Кишәрлекләр саны, данә.	Мәйданы, га
1	2	3	4	5
2019	Мамадыш	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	8000,0
2019	Барлыгы	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	8000,0
2020	Минзәлә	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	10000,0
2020	Барлыгы	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	10000,0
2021	Әгерҗе	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	6000,0
2021	Минзәлә	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	10000,0
2021	Барлыгы	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	2	16000,0
2019-2028	Әгерҗе	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	6000,0
2019-2028	Мамадыш	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	1	8000,0
2019-2028	Минзәлә	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	2	20000,0
2019-2028	Барлыгы	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	4	34000,0
2019	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	3	1,5
2019	Арча	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,5
2019	Биләр	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	18,0
2019	Болгар	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,7
2019	Алабуга	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,6
2019	Исләйтар	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,5
2019	Лаеш	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	9,7
2019	Лениногорск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,5
2019	Минзәлә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,7
2019	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,5
2019	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	7	7,8
2019	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	28	47,9
2020	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	5,0

1	2	3	4	5
2020	Болгар	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2020	Алабуга	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	5,0
2020	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,2
2020	Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	2,5
2020	Мамадыш	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,2
2020	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	4	5,0
2020	Идел буе	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	2,2
2020	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2020	Чирмешән	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	2,0
2020	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	26	34,1
2021	Әгерҗе	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,5
2021	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	3	5,0
2021	Баулы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2021	Бөгелмә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,6
2021	Буа	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,4
2021	Арча	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,5
2021	Кайбыч	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2021	Кәләй	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2021	Кызыл Йолдыз	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,9
2021	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	5,0
2021	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2021	Саба	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,5
2021	Лубян	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2021	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	25	29,4
2022	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	10,0
2022	Арча	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,5
2022	Болгар	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2022	Бөгелмә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2022	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	10,0
2022	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2022	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2022	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	28	37,6
2023	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2023	Бөгелмә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2023	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2023	Кызыл Йолдыз	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2023	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2023	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	32	32,0
2024	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2024	Бөгелмә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2024	Алабуга	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,0
2024	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2024	Лениногорск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,5
2024	Мамадыш	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0

1	2	3	4	5
2024	Минзәлә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,5
2024	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2024	Идел буе	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2024	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	6,0
2024	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	27	26,0
2025	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2025	Бөгелмә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2025	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2025	Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2025	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2025	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	4,0
2025	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	22	21,0
2026	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	10,0
2026	Зәй	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,2
2026	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	10,0
2026	Ислэйтар	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	2,0
2026	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	10,0
2026	Нурлат	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,5
2026	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	10,0
2026	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	25	44,7
2027	Әгерже	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	2,5
2027	Азнакай	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,7
2027	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2027	Бөгелмә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,1
2027	Алабуга	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	2,0
2027	Зәй	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2027	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	10,0
2027	Ары	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2027	Идел буе	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,0
2027	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	5,0
2027	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	25	29,3
2028	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	5,0
2028	Биләр	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	2,0
2028	Алабуга	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2028	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2028	Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2028	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	10,0
2028	Идел буе	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,0
2028	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	10	5,0
2028	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	45	35,0
2019-2028	Әгерже	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	3	3,0
2019-2028	Азнакай	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,7
2019-2028	Әлмәт	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	53	61,5
2019-2028	Арча	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,0
2019-2028	Баулы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0

1	2	3	4	5
2019-2028	Биләр	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	20,0
2019-2028	Болгар	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	3	2,7
2019-2028	Бөгелмә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	4	3,6
2019-2028	Буа	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,4
2019-2028	Алабуга	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	8	9,6
2019-2028	Зәй	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	3	2,2
2019-2028	Зеленодольск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	47	61,2
2019-2028	Ары	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	6,0
2019-2028	Кайбыч	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2019-2028	Кәләй	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2019-2028	Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	3	4,5
2019-2028	Кызыл Йолдыз	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	2,9
2019-2028	Лаеш	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	5	9,7
2019-2028	Лениногорск	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	3	2,0
2019-2028	Мамадыш	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,2
2019-2028	Минзәлә	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	2	1,2
2019-2028	Түбән Кама	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	41	50,5
2019-2028	Нурлат	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,5
2019-2028	Идел буе	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	7	5,2
2019-2028	Шәһәр яны	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	77	77,8
2019-2028	Саба	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	0,5
2019-2028	Чирмешән	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	2,0
2019-2028	Лубян	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1	1,0
2019-2028	Барлыгы	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	281	334,8
2019	Азнакай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	36,7
2019	Аксубай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	1,3
2019	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	12,2
2019	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	77,1
2019	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	48,6
2019	Лениногорск	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	13,4
2019	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	17,1
2019	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	7,3

1	2	3	4	5
2019	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	12	213,8
2020	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	36,5
2020	Бөгелмә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	2,4
2020	Минзәлә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	4,5
2020	Түбән Кама	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	4	39,4
2020	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	9	82,8
2021	Азнакай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	3,0
2021	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	5,0
2021	Биләр	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	0,1
2021	Бөгелмә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2021	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2021	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2021	Түбән Кама	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2021	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2021	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2021	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	10	48,1
2022	Әгерҗе	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	0,1
2022	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	5,0

1	2	3	4	5
2022	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	10,0
2022	Бөгелмә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2022	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2022	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	20,0
2022	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	10	45,1
2023	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	10,0
2023	Лениногорск	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	50,0
2023	Түбән Кама	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2023	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	10,0
2023	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	15,0
2023	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	10	90,0
2024	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	10,0
2024	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2024	Бөгелмә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2024	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	40,0
2024	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	10,0
2024	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	11	80,0
2025	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	80,0

1	2	3	4	5
2025	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	10,0
2025	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	20,0
2025	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	10,0
2025	Лениногорск	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	30,0
2025	Минзәлә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2025	Түбән Кама	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2025	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	20,0
2025	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	19	190,0
2026	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	30,0
2026	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2026	Бөгелмә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	20,0
2026	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	30,0
2026	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	10,0
2026	Лениногорск	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	20,0
2026	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	10,0
2026	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	30,0
2026	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	20	160,0
2027	Азнакай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	47,0

1	2	3	4	5
2027	Аксубай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2027	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	20,0
2027	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2027	Бөгелмә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	20,0
2027	Алабуга	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	1,2
2027	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	100,0
2027	Лениногорск	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	100,0
2027	Минзәлә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2027	Түбән Кама	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	2	10,0
2027	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	30,0
2027	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	30,0
2027	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	32	383,2
2028	Азнакай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	10,0
2028	Аксубай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	5,0
2028	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	20,0
2028	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	20,0
2028	Биләр	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	7,0
2028	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	50,0

1	2	3	4	5
2028	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	50,0
2028	Лениногорск	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	30,0
2028	Түбән Кама	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	20,0
2028	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	70,0
2028	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	20,0
2028	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	43	302,0
2019-2028	Әгерҗе	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	0,1
2019-2028	Азнакай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	5	96,7
2019-2028	Аксубай	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	16,3
2019-2028	Әлмәт	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	23	182,2
2019-2028	Баулы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	13	106,5
2019-2028	Биләр	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	4	7,1
2019-2028	Бөгелмә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	9	62,4
2019-2028	Алабуга	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	1	1,2
2019-2028	Зәй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	18	227,1
2019-2028	Кәләй	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	23	248,6
2019-2028	Лениногорск	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	20	243,4
2019-2028	Минзәлә	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	3	19,5

1	2	3	4	5
2019-2028	Түбән Кама	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	14	89,4
2019-2028	Нурлат	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	20	167,1
2019-2028	Чирмешән	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	19	127,3
2019-2028	Барлыгы	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	176	1594,9
2019	Шәһәр яны	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,8
2019	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,8
2020	Әлмәт	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	1,6
2020	Зеленодольск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,3
2020	Лениногорск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,4
2020	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	3	2,3
2021	Әлмәт	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5
2021	Зәй	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,1
2021	Шәһәр яны	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	2,0
2021	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	3	2,6

1	2	3	4	5
2022	Түбән Кама	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	1,4
2022	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	1,4
2023	Алабуга	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,7
2023	Зеленодольск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	2,0
2023	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	2,7
2024	Лениногорск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	1,0
2024	Түбән Кама	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5
2024	Шәһәр яны	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	1,0
2024	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	5	2,5
2025	Әлмәт	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5
2025	Болгар	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	1,0
2025	Алабуга	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5
2025	Лениногорск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5

1	2	3	4	5
2025	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	5	2,5
2026	Әлмәт	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	3	4,0
2026	Зеленодольск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	1,0
2026	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	5	5,0
2027	Әлмәт	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	2,0
2027	Алабуга	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5
2027	Лениногорск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5
2027	Түбән Кама	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,5
2027	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	5	3,5
2028	Әлмәт	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	1,0
2028	Болгар	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	1,0
2028	Алабуга	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	1,0
2028	Зеленодольск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	2	2,0

1	2	3	4	5
2028	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	5	5,0
2019-2028	Әлмәт	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	9	9,6
2019-2028	Болгар	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	3	2,0
2019-2028	Алабуга	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	4	2,7
2019-2028	Зәй	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	1	0,1
2019-2028	Зеленодольск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	6	5,3
2019-2028	Лениногорск	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	5	2,4
2019-2028	Түбән Кама	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	4	2,4
2019-2028	Шәһәр яны	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	4	3,8
2019-2028	Барлыгы	Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	36	28,3
2019	Әгерҗе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,4
2019	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	8,2
2019	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,2
2019	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	3,6
2019	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2019	Болгар	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,8
2019	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,2

1	2	3	4	5
2019	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,7
2019	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,1
2019	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,7
2019	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,5
2019	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	3,6
2019	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	3,2
2019	Идел буе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	0,3
2019	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,1
2019	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2019	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	20	28,5
2020	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	20,0
2020	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2020	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2020	Арча	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,8
2020	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	10,0
2020	Болгар	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,2
2020	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2020	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2020	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2020	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2020	Мамадыш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,1
2020	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2020	Лубян	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2020	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	16	68,1
2021	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	20,0
2021	Әлки	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,5
2021	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	10,0

1	2	3	4	5
2021	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2021	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2021	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2021	Исләйтар	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,4
2021	Кайбыч	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,6
2021	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	10,0
2021	Кызыл Йолдыз	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,6
2021	Минзәлә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,6
2021	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2021	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2021	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	4,0
2021	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	17	73,7
2022	Әгерҗе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2022	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	10,0
2022	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2022	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2022	Биләр	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2022	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2022	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2022	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	3,0
2022	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	15,0
2022	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2022	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2022	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	15,0
2022	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2022	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2022	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	22	118,0

1	2	3	4	5
2023	Әгерҗе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	3,0
2023	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2023	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2023	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	50,0
2023	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	15,0
2023,0	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2023	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2023	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	5,0
2023	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2023	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	30,0
2023	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2023	Нурлат	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	4,8
2023	Идел буе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2023	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2023	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	22	155,8
2024	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	50,0
2024	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	3,0
2024	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2024	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2024	Биләр	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	3,0
2024	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	5,0
2024	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	3,0
2024	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2024	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2024	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2024	Мамадыш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2024	Минзәлә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0

1	2	3	4	5
2024	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2024	Нурлат	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	5,0
2024	Идел буе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2024	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2024	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2024	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	31	136,0
2025	Әгерҗе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2025	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	30,0
2025	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	4	2,0
2025	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	30,0
2025	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	40,0
2025	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	30,0
2025	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	5,0
2025	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	5,0
2025	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	10,0
2025	Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,9
2025	Кызыл Йолдыз	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,4
2025	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2025	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	20,0
2025	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2025	Нурлат	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	50,0
2025	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2025	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	10,0
2025	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	46	261,3
2026	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	70,0
2026	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2026	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	50,0

1	2	3	4	5
2026	Арча	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2026	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2026	Биләр	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2026	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2026	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2026	Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2026	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2026	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	50,0
2026	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2026	Нурлат	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	50,0
2026	Идел буе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2026	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2026	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2026	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	34	314,0
2027	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	50,0
2027	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	5,0
2027	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	50,0
2027	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	80,0
2027	Биләр	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2027	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	40,0
2027	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2027	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	5,0
2027	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	20,0
2027	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	30,0
2027	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	20,0
2027	Нурлат	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	20,0
2027	Идел буе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0

1	2	3	4	5
2027	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	4,0
2027	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2027	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	32	344,0
2028	Әгерҗе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	2,0
2028	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	50,0
2028	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2028	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	100,0
2028	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	100,0
2028	Биләр	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	10,0
2028	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	50,0
2028	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	4	5,0
2028	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,0
2028	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	10,0
2028	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	20,0
2028	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	30,0
2028	Нурлат	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	30,0
2028	Идел буе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	5,0
2028	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	16,0
2028	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	3	40,0
2028	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	43	483,0
2019-2028	Әгерҗе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	5	9,4
2019-2028	Азнакай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	22	328,2
2019-2028	Аксубай	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	15	27,2
2019-2028	Әлки	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,5
2019-2028	Әлмәт	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	31	278,6
2019-2028	Арча	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	5,8
2019-2028	Баулы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	24	332,0

1	2	3	4	5
2019-2028	Биләр	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	6	24,0
2019-2028	Болгар	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	3,0
2019-2028	Бөгелмә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	25	178,2
2019-2028	Алабуга	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	13	22,7
2019-2028	Зәй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	15	29,1
2019-2028	Ислэйтар	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,4
2019-2028	Кайбыч	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	0,6
2019-2028	Кәләй	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	21	100,7
2019-2028	Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	2,9
2019-2028	Кызыл Йолдыз	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	1,0
2019-2028	Лаеш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	8	17,5
2019-2028	Лениногорск	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	18	183,6
2019-2028	Мамадыш	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	1,1
2019-2028	Минзәлә	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	2	3,6
2019-2028	Түбән Кама	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	15	128,2
2019-2028	Нурлат	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	20	159,8
2019-2028	Идел буе	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	7	18,3
2019-2028	Шәһәр яны	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	11	50,1
2019-2028	Чирмешән	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	11	75,0
2019-2028	Лубян	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	1	1,0
2019-2028	Барлыгы	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	283	1982,4

Татарстан Республикасы
Урман планына
24 нче кушымта

Урманнарны янгын куркынычы янау класслары буенча бүлү, урманнарны саклау буенча чаралар үтәүнең план күрсәткечләре

Урманнарны саклау чараларының атамалары	Үлчәү берәмлеге	ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы ел өчен башкарыл-ганы	План күрсәткечләре										
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	ТР Урман планы гамәлдә булган барлык чорда
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар. Янгын куркынычлыгының уртача классы 3.4													
Урманнарны янгыннан саклау өчен урман юллары төзү	км	15	113,3	113,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	1117,0
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын реконструкцияләү	км	0	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	426,5	4265,0
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын эксплуатацияләү	км	195,6	8408,1	8519,4	8630,7	8742	8853,3	8964,6	9075,9	9187,2	9298,5	9409,8	89089,5
Урман ызаннары, янгынга каршы өзеклекләр ясау	км	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау	км	3356	2670,2	2670,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	2395,2	24502,0
Янгынга каршы сулыклар һәм су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын кору	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Чыбык-чабыкны, урман түшәмәсен, коры үләннәрне һәм урмандагы башка янучан материалларны контрольдә тотып, профилактика максатларында янгынга каршы яндыру	га	400	330	330	330	330	330	0	0	0	0	0	1650,0
Урман ызаннарын чистарту, янгынга каршы өзеклекләрне карап тоту	км	0	246	246	246	246	246	0	0	0	0	0	1230,0
Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту	км	7211	5448,9	5448,9	4806,9	4806,9	4806,9	4806,9	4806,9	4806,9	4967,9	4966,9	49674,0
Янгынга каршы сулыкларны һәм янгынга каршы су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	55	55	55	55	55	55	55	55	440,0
Янгын күзәтү пунктлары (каланчалар, мачталар, павильоннар һәм башка күзәтү пунктлары), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктлары төзү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Янгын күзәтү пунктларын (каланчаларны, мачталарны, павильоннарны һәм башка күзәтү пунктларын), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	0	16	16	16	16	16	16	16	112,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урманнарга килүче гражданнарның ял итү зоналарын төзекләндерү	данә	1000	225	225	225	225	225	225	225	225	225	225	2250,0
Шлагбаумнар кую, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында урманнарда гражданнарның булуын чикләүне тәэмин итәрлек киртәләр кору	данә	0	398	398	398	398	398	398	398	398	398	398	3980,0
Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат күрсәтелгән стендлар, тамгалар һәм күрсәткечләр кую һәм урнаштыру	данә	1500	794	794	794	794	794	794	794	794	794	794	7940,0
Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау, жир өстендә патрульләү юлы белән	мең га	0,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	106,0
Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын урманнарда урманда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын авиация ярдәмендә мониторинглау юлы белән мониторинглау	мең га	1225,8	1225,7	1225,7	1225,4	1225,4	1223,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	12233,8
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар. Янгын куркынычлыгының уртача классы 1.6													
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны саклау чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны саклау чаралары планлаштырылмый.													
Шәһәр урманнары. Янгын куркынычлыгының уртача классы 2.6													
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны саклау чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны саклау чаралары планлаштырылмый.													
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар. Янгын куркынычлыгының уртача классы 2.9													
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын реконструкцияләү	км	125	125	125	125	125	125	125	125	125	125	125	1250
Урман ызаннары, янгынга каршы өзеклекләр ясау	км	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200
Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау	км	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	300
Янгынга каршы сулыклар һәм су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын кору	данә	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту	данә	925	925	925	925	925	925	925	925	925	925	925	9250
Шлагбаумнар кую, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында урманнарда гражданнарның булуын чикләүне тәэмин итәрлек киртәләр кору	данә	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	600
Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат күрсәтелгән стендлар, тамгалар һәм күрсәткечләр кую һәм урнаштыру, барлыгы	данә	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1500
Татарстан Республикасы буенча барлыгы													
Урманнарны янгыннан саклау өчен урман юллары төзү	км	15	113,3	113,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	1117
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын реконструкцияләү	км	125	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	551,5	5515
Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларын эксплуатацияләү	км	195,6	8408,1	8519,4	8630,7	8742	8853,3	8964,6	9075,9	9187,2	9298,5	9409,8	89089,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман ызаннары, янгынга каршы өзеклекләр ясау	км	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200
Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар ясау	км	3386	2700,2	2700,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	2425,2	24802
Янгынга каршы сулыклар һәм су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын кору	данә	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Чыбык-чабыкны, урман түшәмәсен, коры үләннәрне һәм урмандагы башка янучан материалларны контрольдә тотып, профилактика максатларында янгынга каршы яндыру	га	400	330	330	330	330	330	0	0	0	0	0	1650
Урман ызаннарын чистарту, янгынга каршы өзеклекләрне карап тоту	км	0	246	246	246	246	246	0	0	0	0	0	1230
Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм яңарту	км	8136	6373,9	6373,9	5731,9	5731,9	5731,9	5731,9	5731,9	5731,9	5892,9	5891,9	58924
Янгынга каршы сулыкларны һәм янгынга каршы су белән тәэмин итү чыганакларына килү юлларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	55	55	55	55	55	55	55	55	440
Янгын күзәтү пунктлары (каланчалар, мачталар, павильоннар һәм башка күзәтү пунктлары), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктлары төзү	данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Янгын күзәтү пунктларын (каланчаларны, мачталарны, павильоннарны һәм башка күзәтү пунктларын), янгынга каршы җиһазлар урнаштыру пунктларын эксплуатацияләү	данә	0	0	0	0	16	16	16	16	16	16	16	112
Урманнарга килүче гражданнарның ял итү зоналарын төзекләндерү	данә	1000	225	225	225	225	225	225	225	225	225	225	2250
Шлагбаумнар кую, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында урманнарда гражданнарның булуын чикләүне тәэмин итәрлек киртәләр кору	данә	60	458	458	458	458	458	458	458	458	458	458	4580
Урманнарда янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат күрсәтелгән стендлар, тамгалар һәм күрсәткечләр кую һәм урнаштыру	данә	1650	944	944	944	944	944	944	944	944	944	944	9440
Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау, жир өстендә патрульләү юлы белән	мең га	0,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	106
Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын урманнарда урманда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын авиация ярдәмендә мониторинглау юлы белән мониторинглау	мең га	1225,8	1225,7	1225,7	1225,4	1225,4	1223,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	1221,6	12233,8

Татарстан Республикасы
Урман планына
25 нче кушымта

Урманнарны саклау буенча чаралар үтәлешенең план күрсәткечләре

Урманнарны саклау чараларының атамалары	Үлчәү берәмлеге	ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы ел өчен башкарылганы	План күрсәткечләре										
			1 нче ел	2 нче ел	3 нче ел	4 нче ел	5 нче ел	6 нчы ел	7 нче ел	8 нче ел	9 нчы ел	10 нчы ел	Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган бөтен чорда
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар													
Урман патологиясе ягыннан тикшерену, шул исәптән визуаль ысул белән	га	70000	42550	23442,4	40913,4	42847,7	39511,1	2400	2400	2400	2400	2400	201264,6
Зарарлы организмнар чыганакларын бетерү, зарарлы организмнарның санын юк итү яки бастыру	га	7822,3	0,0	0,0	173,0	0,0	14188,9	13162,6	21000,0	24500,0	16000,0	0,0	89024,5
Профилактик биотехник чаралар	данә	0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	4860
Тоташ санитар кисүләр	га	1147	357	218	201,9	125,4	29,1	15,1	14,9	14,9	14,9	14,9	1006,1
Сайланма санитар кисүләр	га	4252	2088,4	1792,3	1048	542,6	399,9	165,8	165,8	165,8	165,8	165,8	6700,2
Ликвидлы булмаган агачларны җыештыру	га	10000	4128,0	3120,4	2805,7	2796,7	2796,7	815,0	815,0	815,0	815,0	815,0	19722,5
аварияле агачларны җыештыру	данә	0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	1300
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар													
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны саклау чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны саклау чаралары планлаштырылмый.													
Шәһәр урманнары													
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны саклау чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорда урманнарны саклау чаралары планлаштырылмый.													
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар													
Сайланма санитар кисүләр	га	33,2	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	350
Татарстан Республикасы буенча барлыгы													

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман патологиясе ягыннан тикшеренү, шул исәптән визуаль ысул белән	га	70000	42550	23442,4	40913,4	42847,7	39511,1	2400	2400	2400	2400	2400	201264,6
Зарарлы организмнар чыганакларын бетерү, зарарлы организмнарның санын юк итү яки бастыру	га	7822,3	0,0	0,0	173,0	0,0	14188,9	13162,6	21000,0	24500,0	16000,0	0,0	89024,5
Профилактик биотехник чаралар	данә	0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	486,0	4860
Тоташ санитар кисүләр	га	1147	357	218	201,9	125,4	29,1	15,1	14,9	14,9	14,9	14,9	1006,1
Сайланма санитар кисүләр	га	4285,2	2123,4	1827,3	1083,0	577,6	434,9	200,8	200,8	200,8	200,8	200,8	7050,2
Ликвидлы булмаган агачларны җыештыру	га	10000	4128,0	3120,4	2805,7	2796,7	2796,7	815,0	815,0	815,0	815,0	815,0	19722,5
аварияле агачларны җыештыру	данә	0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	1300

Татарстан Республикасы
Урман планына
26 нчы кушымта

Урман орлыкчылыгы объектлары һәм урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү өчен инфраструктура турында мәгълүмат

Объектның исеме	Үлчәү берәмлеге	Объектларның сыйфатламалары (ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы ел өчен башкарылганы)		Җитештерүчәнлеге		Проект документациясе	
		саны	мәйданы	потенциаль	Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда уртача	булган объектлар	планлаштырыл-ган
1	2	3	4	5	6	7	8
Плюс агачлары, барлыгы	данә	**442**	-	-	-	-	-
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	данә	272	-	-	-	плюс агачларының паспортлары	-
Европа чыршысы	данә	61	-	-	-	плюс агачларының паспортлары	-
Сабакчалы имән	данә	86	-	-	-	плюс агачларының паспортлары	-
Себер карагае	данә	23	-	-	-	плюс агачларының паспортлары	-
Плюс утыртмалары, барлыгы	га	-	**391,2**	-	-	-	-
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	га	-	113,2	-	-	плюс утыртмаларының паспортлары	-
Европа чыршысы	га	-	83,1	-	-	плюс утыртмаларының паспортлары	-
Сабакчалы имән	га	-	126,9	-	-	плюс утыртмаларының паспортлары	-
Вак яфраклы юкә	га	-	68	-	-	плюс утыртмаларының паспортлары	-
Урман орлыклары плантацияләре, барлыгы	га	-	**96,52**	-	-	-	-
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	га	-	40,66	162	162	урман орлыклары плантациясен төзү проекты	-
Европа чыршысы	га	-	13	77	77	урман орлыклары плантациясен төзү проекты	-
Себер карагае	га	-	2	-	-	урман орлыклары плантациясен төзү проекты	-
Сабакчалы имән	га	-	40,86	-	-	урман орлыклары плантациясен төзү проекты	-
Даими урман орлыклары кишәрлекләре	га	-	1251,2	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	га	-	47,8	52	52	даими урман орлыгы кишәрлегенең паспорты	-
Европа чыршысы	га	-	24,9	175	175	даими урман орлыгы кишәрлегенең паспорты	-
Гибрид – Яблоков карагае	га	-	10	400	400	даими урман орлыгы кишәрлегенең паспорты	-
Сабакчалы имән	га	-	1071,5	-	-	даими урман орлыгы кишәрлегенең паспорты	-
Вак яфраклы юкә	га	-	97	-	-	даими урман орлыгы кишәрлегенең паспорты	-
Клоннар архивы	га	-	24,6	-	-	-	-
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	га	-	13,1	-	-	клон архивларының паспортлары	-
Европа чыршысы	га	-	7,5	-	-	клон архивларының паспортлары	-
Сабакчалы имән	га	-	4	-	-	клон архивларының паспортлары	-
Сынау культуралары	га	-	22	-	-	-	-
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	га	-	15	-	-	сынау культураларының паспортлары	-
Сабакчалы имән	га	-	7	-	-	сынау культураларының паспортлары	-
Географик һәм популяцион-экологик культуралар	га	-	51,4	-	-	-	-
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	га	-	23,2	-	-	географик һәм популяцион-экологик культураларның паспортлары	-
Европа чыршысы	га	-	22,2	-	-	географик һәм популяцион-экологик культураларның паспортлары	-
Себер карагае	га	-	6	-	-	географик һәм популяцион-экологик культураларның паспортлары	-
Генетик резерватлар	га	-	911	-	-	-	-
шул исәптән: токымнар буенча							
Гади нарат	га	-	50	-	-	генетик резерватларның паспортлары	-
Европа чыршысы	га	-	118	-	-	генетик резерватларның паспортлары	-
Сабакчалы имән	га	-	620	-	-	генетик резерватларның паспортлары	-
Вак яфраклы юкә	га	-	123	-	-	генетик резерватларның паспортлары	-
Күркә киптергечләр		6 данә	410,4 кв.м	Елына 300 кг	Елына 300 кг	Техник паспорт	-
Орлык саклау урыны		9 данә	160 кв.м	Елына 300 кг	Елына 300 кг	Техник паспорт	-
Урман питомниклары		50 данә	339,5 гектар	13580000 данә/ел	13580000 данә/ел	Урманнарны үзләштерү проекты	-

Татарстан Республикасы
Урман планына
27 нче кушымта

Урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча чараларны үтәүнең план күрсәткечләре

Урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча чараларның атамалары	Үлчәү берәмлеге	ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы ел өчен башкарылганы	План күрсәткечләре										
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган барлык чорда
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар													
Ачык тамыр системасы булган чәчүлекләрне утырту юлы белән ясалма урман торгызу	га	1831,1	1729,3	2193	1222,5	1112,5	1079	1104,5	980,5	826	826	826	11899,3
Ябык тамыр системасы булган чәчүлекләрне утырту юлы белән ясалма урман торгызу	га	0	0	0	200	300	334,5	300	425	370	370	370	2669,5
Чәчү юлы белән ясалма урман торгызу		0	0	0	0	0	0	4	4	4	4	4	20
Урман утыртмалары чыбылдыгы астында яңарган урман утыртмаларының төп урман токымындагы яшәргә сәләтле токымнарын (үсентеләрен) саклау юлы белән табигый урман торгызу (табигый урман үрчетүгә булышу)	га	0	0	99	100	100	100	100	15	15	15	15	559,0
Табигый процесслар нәтиҗәсендә урманнарның табигый торгызылуы	га	0	0	2167	2000	1774	1768	709,9	1023,5	1233	1233	1233	13141,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Өлгергән һәм картайган утыртмаларны кисү планлаштырылган урыннарда һәм агач киселгән урыннарда туфрак өслеген минераллаштыру юлы белән табигый урман торгызу (табигый урман торгызуга булышу)	га	948	542	214	224	224	224	224	100	100	100	100	2052,0
Урманнарны табигый һәм ясалма торгызу ярдәмендә катнаш нигездә торгызу	га	36	35,6	9	7	4	4	4	2	2	2	2	71,6
Урман торгызу, барлыгы	га	2815,1	2306,9	4682	3753,5	3514,5	3509,5	2446,4	2550	2550	2550	2550	30412,8
Компенсацияле урман торгызу һәм урман үстерү	га	0	0	15	441	441	441	441	250	250	250	250	2779
Үрентеләр, чәчкеннәр, чыбыкчалар утырту яки урман үсемлекләре орлыкларын чәчү методлары белән урман утыртмаларын ясалма утырту юлы белән урман үстерү	га	0	168	102,6	259	163,6	105,6	103,6	0	0	0	0	902,4
Культуралар рәтләрендә һәм рәтләр арасында үлән һәм агач үсемлекләрен юк итү белән бергә туфрак йомшарту юлы белән урман культураларына агротехник яктан хезмәт күрсәтү	га	16328	17901	16047	14325	13531	13012	12880,4	15168	13903	12956	12331	142054,3
Урман культураларын өстәү, минерал ашламалар белән тукландыру һәм урман культураларына су сибү юлы белән урман культураларына агротехник яктан хезмәт күрсәтү	га	4952,5	5050	4497,2	4201,8	5153,5	4056,7	3 893,60	4563,3	4234,2	4235,2	3916,1	43801,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Мәйданны агач материалыннан, ташлардан, кирәкле булмаган агач үсемлекләреннән, вак түмәрләрдән, корыган агач көүсәләреннән тоташ яки полосалап (өлешчә) чистарту юлы белән урман культуралары утырту өчен урман кишәрлекләре әзерләү	га	0	2216,3	1351,5	1403,5	1404,5	1399,5	1400,5	1200	1200	1200	1200	13975,8
Техника хәрәкәтенә комачау итүче түмәрләрне төпләү яки аларның биеклеген техник хәрәкәтенә комачау итмәслек дәрәҗәгә кадәр киметү юлы белән урман культуралары утырту өчен урман кишәрлекләре әзерләү	га	0	50	9	9	9	9	9	0	0	0	0	95
Барлык кишәрлекләрдә (тоташ эшкәртү) яисә аның бер өлешендә (өлешчә эшкәртү) механик, химик яисә термик алымнар белән урман культуралары өчен туфрак эшкәртү	га	1837,5	2600	1596,7	1517,1	1519,1	1512,1	1409,5	1200	1200	1200	1200	14954,5
Агачларны сирәгәйтү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	3310,8	1120,3	1093,2	1000	1000	1000	968	968	968	968	968	10053,5
Чистарту өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	4369,5	1899,5	1915	1675,6	1675,6	1675,6	1631,2	1631,2	1631,2	1631,2	1631,2	16997,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Сирәкләү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	3537	3040,7	3021,2	3133	2551,9	4992,7	4790,6	4790,6	4790,6	4790,6	4790,6	40692,5
Урман аша үтәли узу мөмкинлеге бирүче кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	4447	3436,7	3129,9	3401,6	3115,4	3879,6	3865,3	3865,3	3865,3	3865,3	3865,3	36289,7
Яңартып җибәрү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	3118,5	3118,5	1120,3	1120,3	1120,3	1120,3	1120,3	11838,5
Формасын үзгәртү өчен кисүләр уздыру юлы белән урманнарны карап тоту максатларында уздырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	581	581	623,9	623,9	623,9	623,9	623,9	4281,5
Урман-орлык плантацияләре утырту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	4	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	15
Плюс агачлары клоннары архивларына һәм чыбыкча ялгау юлы белән үстерелә торган плантацияләр булдыру юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сынау культураларын утырту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Даими урман-орлыкчылык кишәрлекләре утырту юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын булдыру	га	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Урман орлыкчылыгы объектларын карау, шул исәптән:	га	236	119,56	47,4	67,9	108,9	105,3	109,1	31	47,1	109,1	31	776,36
урман орлыкчылыгы плантацияләрен карау	га	118	48,94	38,4	47,9	52,2	11	19	2	9	19	2	249,44
плюс утыртмалары клоннары архивларын һәм чыбыкча ялгау юлы белән үстерелә торган плантацияләрне карап тоту	га	56	6	2	0	17,2	7,5	0	4	13,1	0	4	53,8
даими урман орлыкчылыгы кишәрлекләрен карау	га	50	46,62	3	0	28,5	64,8	60,7	12	0	60,7	12	288,32
сынау, географик, популяцион-экологик культураларны карау	га	12	18	4	20	11	22	29,4	13	25	29,4	13	184,8
Урман үсемлекләре орлыкларының иминият фондларын формалаштыру	кг	330	225	50	45	55	55	50	70	70	70	70	760
Урман орлыкчылыгы объектларында, шулай ук плюс һәм нормаль утыртмаларда урман үсемлекләренен орлыкларын әзерләү	кг	10395	15943	23338	40249	15266	11455	11455	11455	11455	11455	11455	163525,21
шул исәптән: урман үсемлекләре орлыкларын әзерләү (җитештерү)	кг	10395	14617	21473	39119	14746	11271	11054	11054	11054	11054	11054	156495,11
нәселдәнлек үзенчәлекләре яхшыртылган орлыклар әзерләү (җитештерү)	кг	0	1326,1	1865	1130	520	184	401	401	401	401	401	7030,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман торгызу һәм урман үстерү (үсентеләр) өчен стандарт утырту материалы үстерү	мең данә	24584,3	30693	34949	31680	33031	28560	24357	28363	28363	28363	28363	296721,58
шул исәптән: ябык тамыр системасы булган утырту материалы	мең данә	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	120000
Урман торгызу һәм урман үстерү (үрентеләр) өчен стандарт утырту материалы үстерү	мең данә	3108,6	2494,6	2459,8	2495,9	2658,5	2521	2519,3	2500	2500	2500	2500	25149,15
Оборона һәм куркынычсызлык җирләрендә урнашкан урманнар													
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча чаралар планлаштырылмый.													
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар													
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча чаралар планлаштырылмый.													
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар													
Элеккеге ТР Урман планында урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү чаралары күздә тотылмады һәм уздырылмады. ТР Урман планы гамәлдә булган чорда урманнарны яңадан үрчетү һәм урман үстерү буенча чаралар планлаштырылмый.													

Татарстан Республикасы
Урман планына
28 нче кушымта

Урманчылыкларның, кишәрлек урманчылыкларының мәйданнарын урманнарны үзләштерү интенсивлыгы дәрәҗәсе буенча бүлү, га

Урманчылык, кишәрлек урманчылыгы	Урманнарны үзләштерү интенсивлыгы дәрәҗәсе				
	югары	уртачадан югарырак	уртача	уртачадан түбәнрәк	түбән
1	2	3	4	5	6
Әгерҗе	45346	-	-	-	-
Азнакай	-	-	-	45967	-
Аксубай	-	-	-	29709	-
Әлки	-	-	-	37690	-
Әлмәт	-	-	-	50024	-
Арча	-	32016	-	-	-
Баулы	-	-	23196	-	-
Биләр	-	-	-	50647	-
Болгар	-	-	18700	-	-
Бөгелмә	-	-	44004	-	-
Буа	-	-	18568	-	-
Алабуга	-	-	-	28729	-
Зәй, барлыгы	11974	-	47077	-	-
шул исәптән Болгар кишп. урм.	-	-	10362	-	-
Зәй киш. урм.	11974	-	2436	-	-
Кушников киш. урм.	-	-	9167	-	-
Өргәнчә киш. урм.	-	-	12345	-	-
Ямаш киш. урм.	-	-	12767	-	-
Зеленодольск	-	26256	-	-	-
Ары	-	-	16983	-	-
Кайбыч	25152	-	-	-	-
Кәләй	-	-	-	41184	-
Кама	-	-	54256	-	-
Кызыл Йолдыз, барлыгы	1791	40579	-	-	-
шул исәптән Әбде киш. урм.	-	12314	-	-	-
Арыш киш. урм.	-	12860	-	-	-
Котлы Бөкәш киш. урм.	-	7345	-	-	-
Теләче киш. урм.	1791	8060	-	-	-
Лаеш	-	-	33441	-	-
Лениногорск	-	-	-	53044	-
Лубян	-	-	12994	-	-
Мамадыш	-	-	47579	-	-
Минзәлә	-	-	72221	-	-
Түбән Кама	-	-	43387	-	-

1	2	3	4	5	6
Нурлат	-	-	89255	-	-
Идел буе	-	-	27927	-	-
Шәһәр яны	-	-	28662	-	-
Ссаба	-	-	60006	-	-
Тәтеш	-	37323	-	-	-
Чирмешән	-	-	-	36535	-
Татарстан Республикасы буенча барлыгы	84263	136174	638256	373529	0

Татарстан Республикасы
Урман планына
29 нчы кушымта

Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органы структурасы

Күрсәткечнең исеме*	Берәмлекләр саны	Штат расписаниесендә (штат берәмлекләрендә) расланган вазыйфалар**	Фактта биләнә торган штатлы вазыйфалар
1	2	3	4
1. Россия Федерациясе субъектының урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге башкарма хакимият органы, аерым бүлекчәләрне дә кертеп			
шул исәптән			
Россия Федерациясе субъектының урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге башкарма хакимият органы үзәк аппаратының дәүләт граждан хезмәткәрләре (аерым бүлекчәләрсез һәм урманчылыклардагы бүлекләрдән тыш)	51	51	51
Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органының үзәк аппараты – урманчылыклар функцияләрен үтәүче бүлекләренең, аерым бүлекчәләренең дәүләт граждан хезмәткәрләре			
шулардан *бүлекләрнең җитәкчеләре*	10	10	10
урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы территориаль органнарының урманчылык функцияләрен үтәүче дәүләт граждан хезмәткәрләре			
шулардан *территориаль органнар җитәкчеләре*			
дәүләт хезмәтендә булмаган	4	4	5

1	2	3	4
граждан хезмәткәрләре			
кече хезмәт күрсәтүче персонал (МОП): җиңел машина йөртүчеләр, хезмәт биналарын җыештыручылар, каравылчылар	5	5	4
Барлыгы	60	60	60
2. Урманчылыклар (дәүләт учреждениеләре)			
урманчылыклар саны	31	31	31
урманчылыкларда эшләүчеләр, барлыгы, МОП исәпкә алмыйча	735	735	672
шулардан *урманчылыкларның җитәкчеләре*	31	31	31
урманчылар			
кишәрлек урманчылыклары саны	122	122	122
кишәрлек урманчылары	120	120	114
Урманчылыкларда һәм урман паркларында МОП	188	188	146
Барлыгы	923	923	818
3. Урманнарны саклау, яңадан үрчетү буенча дәүләт бюджет һәм автоном учреждениеләре, барлыгы			
шул исәптән			
административ-идарәче персонал	489,5	489,5	357,5
күзәтүче-очучылар	1	1	1
парашют-десантчы янгын сүндерү хезмәте инструкторлары			
парашютчы (десантчы) янгын сүндерүче			
эшчеләр (шоферларны, тракторчыларны да кертеп)	1495	1495	909
МОП	358,5	358,5	260
Барлыгы	2344	2344	1526,5
4. Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы карамагындагы башка учреждениеләр һәм предприятиеләр (урманчылыклардан, урман паркларыннан тыш, урманнарны саклау, яңадан үрчетү буенча дәүләт			

1	2	3	4
бюджет һәм автоном учреждениеләре)			
шул исәптән административ-идарә аппараты	96,75	96,75	68
эшчеләр			
МОП	80,25	80,25	54
Барлыгы	177	177	122
Белешмә:			
махсус диспетчерлык хезмәтләре хезмәткәрләре (Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә)	4	4	4

Искәрмәләр:

* ТР Урман планын эшләү елына

** 2023 елның 30 сентябренә

Татарстан Республикасы
Урман планына
30 нчы кушымта

Урманнардан файдаланган өчен файдалану төрләре буенча планлаштырыла торган уртача түләү күләме

Урманнардан файдалану төре	Үлчәү берәмлеге	Түләү күләменә тәэсир итүче факторлар (ераклык, сыйфат)	База елында уртача түләү күләме, сум	Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга уртача түләү күләме, сум									
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Агач әзерләү	куб.м	Ераклык, урман утыртмалары-ның зарарлану дәрәҗәсе, кисү төре (тоташ, сайланма)	36,00	109,18	146,07	184,03	182,85	193,84	202,88	211,28	219,68	228,47	237,61
Яңа ел бәйрәмнәре өчен агач булмаган урман ресурсларын (чыршы һәм (яки) башка ылыслы агачлар әзерләү) әзерләү һәм җыю	данә	Агач токымы	18,20	28,69	31,58	28,32	29,41	30,49	31,34	32,18	33,03	33,87	34,83
Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	га	Кулланыла торган урман кишәрлеге мәйданы	0,03	0,06	1,24	4,45	2,60	2,76	2,87	3,00	3,12	3,24	3,37
Авыл хуҗалыгы алып бару		Авыл хуҗалыгы эшчәнлеге төре	66,21	222,80	244,90	654,80	1598,39	1696,65	1768,71	1847,32	1919,38	1996,15	2076,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	га	Саклагыч урманнар категориясе, кишәрлекләр-нең гомуми файдаланудагы автомобиль юлларына якын булуы	29971,82	47147,68	55553,79	56955,46	64250,10	68199,90	71096,42	74256,26	77152,78	80238,90	83448,45
Җимешле, җиләкле, декоратив урман үсемлекләрен һәм дару үләннәрен үстерү	га	Саклагыч урманнар категориясе, кишәрлекләр-нең гомуми файдаланудагы автомобиль юлларына якын булуы	18,52	58,25	0,00	0,00	77,67	82,44	85,95	89,77	93,27	97,00	100,88
Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	га	Саклагыч урманнар категориясе	7194,95	11842,50	13063,16	13807,42	14563,20	15458,48	16115,02	16831,24	17487,78	18187,29	18914,78
Сусаклагычлар һем башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар тезү һем эксплуата-цияләү	га	Саклагыч урманнар категориясе	22417,88	38274,79	47682,67	50351,80	47535,81	50458,09	52601,10	54938,93	57081,94	59365,21	61739,82
Линияле объектлар төзү, реконструк-цияләү, эксплуата-цияләү	га	Саклагыч урманнар категориясе	1880,00	3372,00	4135,20	4312,00	5895,38	6257,80	6523,58	6813,51	7079,29	7362,46	7656,96

Татарстан Республикасы
Урман планына
31 нче кушымта

Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда урманнардан файдалану төрләре буенча урманнарны файдаланудан фаразланган керемнәр

т/с	Урманнардан файдалану төре	Урман планы проектын эшләүгә кадәр бер ел алдан урманнардан файдаланудан алынган керем, млн.сум				Татарстан Республика-сы Урман планы гамәлдә булган чорга фаразланган керем алу күләме, млн.сум	Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган соңгы елда керемнәрнең фаразланган күләме, млн.сум			
		федераль бюджет	Татарстан Республикасы бюджеты	җирле бюджетлар	Барлыгы		федераль бюджет	Татарстан Республика-сы бюджеты	җирле бюджетлар	Барлыгы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Агач әзерләү	26,15	21,87	-	48,02	1655,84	80,44	127,40		207,84
2	Яңа ел бәйрәмнәре өчен агач булмаган урман ресурсларын (чыршы һәм (яки) башка ылыслы агачлар әзерләү) әзерләү һәм җыю	0,32	-	-	0,32	1,81	0,19			0,19
3	Аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	0,01	-	-	0,01	4,58	0,56			0,56
4	Авыл хуҗалыгы алып бару	0,13	-	-	0,13	6,11	0,85			0,85
5	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	47,21	-	-	47,21	941,26	138,07			138,07
6	Җимешле, җиләкле, декоратив урман үсемлекләрен һәм дару үләннәрен үстерү	0,00	-	-	0,00	0,01	0,00			0,00
7	Җир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкару, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү	88,12	-	-	88,12	1793,53	232,89			232,89
8	Сусаклагычлар һем башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һем эксплуатацияләү	3,99	-	-	3,99	104,07	15,06			15,06
9	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	15,80	-	-	15,80	378,35	64,18			64,18
10	Урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын төзү һәм эксплуатацияләү	0,00	-	-	0,00	0,00	0,00			0,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	Башка керемнәр (акчалата түләүләр)	14,47	0,23	-	14,69	191,45	8,95			8,95
	Барлыгы	196,20	22,10	0,00	218,30	5077,01	541,13	127,40	0,00	668,59

Татарстан Республикасы
Урман планына
32 нче кушымта

Урманнарның тирәлек булдыру, су саклау, санитария-гигиена һәм башка файдалы функцияләрен икътисадый бәяләү

Урманнарның файдалы функцияләре төренең атамасы	Үлчәү берәмлеге	ТР Урман планы проектын эшләү елына кадәр бер ел алдан урманнарның файдалы функцияләрен бәяләү	Еллар буенча урманнарның социаль-экологик функцияләрен бәяләү										Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга барлыгы
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар													
Суны җайга салу һәм явым-төшем суларын сеңдерү	млн.сум	17,3	18,0	18,8	19,6	20,4	21,1	21,7	22,3	22,9	23,4	24,1	212,2
Елга һәм диңгез ярларын саклау	млн.сум	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	18,4
Туфракларны һәм кырларны саклау	млн.сум	2,7	2,8	2,9	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8	33,1
Транспорт юлларын саклау	млн.сум	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	4,9
Кислород белән баету	млн.сум	2270,6	2361,4	2470,0	2568,9	2671,6	2767,8	2848,0	2924,9	3001,0	3076,0	3165,2	27854,9
Ташландыкларны йоту	млн.сум	2775,2	2886,2	3019,0	3139,7	3265,3	3382,9	3481,0	3575,0	3667,9	3759,6	3868,6	34045,2
Тузан йоту	млн.сум	630734,0	655963,4	686137,7	713583,2	742126,5	768843,1	791139,5	812500,3	833625,3	854465,9	879245,4	7737630,2
Фитонicидлар бүлеп чыгару	млн.сум	37,8	39,3	41,1	42,8	44,5	46,1	47,4	48,7	50,0	51,2	52,7	463,7
Торак пунктлар җирләрендә урнашкан урманнар													
Суны җайга салу һәм явым-төшем суларын сеңдерү	млн.сум	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,2
Елга һәм диңгез ярларын саклау	млн.сум	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Туфракларны һәм кырларны саклау	млн.сум	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Транспорт юлларын саклау	млн.сум	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Кислород белән баету	млн.сум	6,3	6,8	7,1	7,4	7,7	8,0	8,2	8,4	8,7	8,9	9,1	80,4
Ташландыкларны йоту	млн.сум	7,8	8,4	8,8	9,2	9,5	9,9	10,2	10,4	10,7	11,0	11,3	99,5
Тузан йоту	млн.сум	1772,3	1843,2	1916,9	2005,1	2085,3	2168,7	2246,8	2311,9	2374,4	2436,1	2497,0	21885,4
Фитонicидлар бүлеп чыгару	млн.сум	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар													
Суны җайга салу һәм явым-төшем суларын сеңдерү	млн.сум	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	5,1
Елга һәм диңгез ярларын саклау	млн.сум	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Туфракларны һәм кырларны саклау	млн.сум	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Транспорт юлларын саклау	млн.сум	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Кислород белән баету	млн.сум	51,1	55,3	57,8	60,1	62,5	64,8	66,7	68,5	70,2	72,0	52,6	630,5
Ташландыкларны йоту	млн.сум	62,5	67,6	70,7	73,5	76,5	79,2	81,5	83,7	85,9	88,1	64,3	771,1
Тузан йоту	млн.сум	14207,0	14775,3	15454,9	16073,1	16716,1	17317,8	17820,1	18301,2	18777,0	19246,5	19804,6	174286,6
Фитоницидлар бүлеп чыгару	млн.сум	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	9,8
Барлыгы													
Барлыгы	млн.сум	651947,9	678031,1	709209,5	737589,4	767093,0	794716,6	817778,6	839863,1	861701,9	883246,8	908803,4	7998033,4

Татарстан Республикасы
Урман планына
33 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда төрле чыганаклардан Татарстан Республикасы Урман планында каралган чараларны финанслау күләмнәрен бәяләү

Урман хуҗалыгы чараларының атамалары	Акча чыганагы	Үлчәү берәм-леге	Урман планы проектын эшләүгә кадәр бер ел алдан финанслау күләме	План күрсәткечләре										План чорына гомуми сумма
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнар														
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	2612,1	8369,8	9783,8	11138,2	38714,5	48804,7	48804,7	48804,7	90372,2	91827,2	95209,9	491829,6
	Россия Федерациясе субъекты акчалары хисабына		91745,0	69608,9	67695,8	66753,5	94393,5	84359,4	87314,9	89570,3	84478,3	88023,3	86749,2	818947,1
	Арендатор-лар акчалары хисабына		8411,0	4413,6	1261,4	1742,1	3296,2	5137,8	5137,8	5137,8	4246,6	4663,2	4853,1	39835,1
	Башка акча чыганакла-ры хисабына		0,0	28359,3	6066,1	30252,0	42930,7	46340,0	46910,0	47466,5	43221,1	45554,9	45966,0	383121,2
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	27910,5	7776,4	6739,9	5858,7	21067,0	112556,8	101754,7	64270,2	87119,9	63860,0	15903,2	486906,9
	Россия Федерация-се субъекты акчалары хисабына		0,0	11000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11000,0
	Арендатор-лар акчалары хисабына		185915,4	1605,5	233,0	988,0	429,7	950,0	950,0	950,0	960,6	952,1	952,5	8971,5
	Башка акча чыганак-лары хисабына		0,0	133547,3	68589,3	23311,2	24166,0	54710,0	22400,0	22400,0	31500,2	31812,1	32564,5	445000,6
Урманнарны яңадан үрчетү буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	29531,6	34858,3	142824,8	96880,0	30038,7	108206,3	93907,9	98221,9	260306,8	259032,7	256301,5	1481688,1
	Россия Федерация-се субъекты акчалары хисабына		0,0	0,0	4260,2	60928,8	0,0	69897,2	71722,9	73157,0	68835,0	70416,2	70805,7	664396,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Арендатор-лар акчалары хисабына		213506,4	25931,7	17682,4	20055,6	22884,0	42995,0	43000,0	42995,0	37709,1	39790,0	41457,7	346429,9
	Башка акча чыганак-лары хисабына		0,0	127621,3	89221,0	146911,7	267450,0	491507,4	493031,4	493111,8	424524,2	480419,7	476518,9	3737311,1
Шәһәр урманнары														
Урманнарны саклау буенча	Җирле бюджетлар хисабына	мең сум	26,5	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	300,0
Махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнар														
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	438,0	1164,5	1210,4	1257,4	1307,7	1354,7	1394,0	1431,7	1468,9	1505,6	1549,3	13644,0
	Россия Федерация-се субъекты акчалары хисабына		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Арендатор-лар акчалары хисабына		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Башка акча чыганак-лары хисабына		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	237,5	1260,7	1300,4	1344,0	1397,8	1448,1	1490,1	1530,3	1570,1	1609,4	1656,0	14606,9
	Россия Федерация-се субъекты акчалары хисабына		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Арендатор-лар акчалары хисабына		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Башка акча чыганак-лары хисабына		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Татарстан Республикасы буенча барлыгы														
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	3076,6	9564,3	11024,2	12425,5	40052,2	50189,4	50228,7	50266,4	91871,0	93362,8	96789,1	505773,6
	Россия Федерация-се субъекты акчалары хисабына		91745,0	69608,9	67695,8	66753,5	94393,5	84359,4	87314,9	89570,3	84478,3	88023,3	86749,2	818947,1
	Арендатор-лар акчалары хисабына		8411,0	4413,6	1261,4	1742,1	3296,2	5137,8	5137,8	5137,8	4246,6	4663,2	4853,1	39835,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Башка акча чыганаклары хисабына		0,0	28359,3	6066,1	30252,0	42930,7	46340,0	46910,0	47466,5	43221,1	45554,9	45966,0	383121,2
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	28148,0	9037,1	8040,3	7202,7	22464,8	114004,9	103244,8	65800,5	88690,0	65469,4	17559,2	501513,8
	Россия Федерациясе субъекты акчалары хисабына		0,0	11000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11000,0
	Арендаторлар акчалары хисабына		185915,4	1605,5	233,0	988,0	429,7	950,0	950,0	950,0	960,6	952,1	952,5	8971,5
	Башка акча чыганаклары хисабына		0,0	133547,3	68589,3	23311,2	24166,0	54710,0	22400,0	22400,0	31500,2	31812,1	32564,5	445000,6
Урманнарны яңадан үрчетү буенча	Федераль бюджет акчалары хисабына	мең сум	29531,6	34858,3	142824,8	96880,0	30038,7	108206,3	93907,9	98221,9	260306,8	259032,7	256301,5	1481688,1
	Россия Федерациясе субъекты акчалары хисабына		0,0	0,0	4260,2	60928,8	0,0	69897,2	71722,9	73157,0	68835,0	70416,2	70805,7	664396,3
	Арендаторлар акчалары хисабына		213506,4	25931,7	17682,4	20055,6	22884,0	42995,0	43000,0	42995,0	37709,1	39790,0	41457,7	346429,9
	Башка акча чыганаклары хисабына		0,0	127621,3	89221,0	146911,7	267450,0	491507,4	493031,4	493111,8	424524,2	480419,7	476518,9	3737311,1

Татарстан Республикасы
Урман планына
34 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Урман планы гамәлдә булган чорда Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеге, Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның икътисадый нәтиҗәлелеге күрсәткечләре

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	Урман планы проектын эшләгән елга кадәрге ел өчен	Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга күрсәткечләр									
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Урман хуҗалыгына фаразланган чыгымнар, шул исәптән түбәндәгеләр хисабына	мең сум	1039127,30	848839,69	934945,66	995863,28	1140423,38	1600365,83	1542251,81	1576549,15	1685730,64	1728844,73	1679819,17
федераль бюджет**	мең сум	345780,40	381730,19	546291,26	419712,58	398647,78	615614,33	588704,01	569334,85	757829,52	734787,31	687525,67
Татарстан Республикасы бюджеты**	мең сум	148910,70	145600,80	205571,20	352860,10	380589,00	343081,30	342088,60	395123,20	385709,18	390835,38	389950,79
Арендаторлар акчалары хисабына	мең сум	40437,30	31950,80	19176,80	22785,70	26609,90	49082,80	49087,80	49082,80	42916,34	45405,30	47263,32
Башка чыганаклардан алынган акча хисабына	мең сум	503972,40	289527,90	163876,40	200474,90	334546,70	592557,40	562341,40	562978,30	499245,60	557786,74	555049,39
Җирле бюджетлар хисабына	мең сум	26,50	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00
Бюджет системасының фаразланган керемнәре, шул исәптән түбәндәгеләр хисабына*	мең сум	218073,20	361628,80	409509,30	514982,50	486992,20	456702,46	464358,58	471333,17	605945,21	636964,13	668592,10
федераль бюджет	мең сум	196199,20	294144,40	309624,00	326172,30	341309,70	364302,46	368282,88	371449,27	489440,24	514713,99	541132,30
Татарстан Республикасы бюджеты	мең сум	21874,00	67484,40	99885,30	188810,20	145682,50	92400,00	96075,70	99883,90	116504,97	122250,14	127459,80
җирле бюджетлар	мең сум	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кулланыла торган урман ресурсларының базар бәясе	млн.сум	211800,00	212300,00	222065,80	230948,43	240186,37	248833,08	256049,24	262706,52	269274,18	276006,04	284010,21
Урман ресурсларын эшкәртү продукциясенең базар бәясе	млн.сум	2586289,07	2611641,11	2731776,60	2841047,67	2954689,57	3061058,40	3149829,09	3231724,65	3312517,76	3395330,71	3493795,30
Икътисадый нәтиҗәлелек күрсәткечләре	%	20,99	42,60	43,80	51,71	42,70	28,54	30,11	29,90	35,95	36,84	39,80

Искәрмә:

* Акча (штрафлар) түләттерүне исәпкә алып

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

****Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт идарәсе функцияләрен гамәлгә ашыру чыгымнарын һәм махсус саклана торган табигый территорияләр җирләрендә урнашкан урманнардагы чараларга чыгымнарны исәпкә алып**

Татарстан Республикасы
Урман планына
35 нче кушымта

Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның максатчан фаразланган икътисадый нәтиҗәлелеге

Максатчан фаразлау күрсәткеченең исеме	Үлчәү берәмлеге	Максатчан фаразлау күрсәткечләренең әһәмияте		Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга максатчан фаразлау күрсәткечләренең планлаштырылган әһәмияте									
		Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чор	ТР Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы ел өчен	1 нче ел	2 нче ел	3 нче ел	4 нче ел	5 нче ел	6 нчы ел	7 нче ел	8 нче ел	9 нчы ел	10 нчы ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Татарстан Республикасы территориясенең урманлылыгы	процент	17,4	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,6	17,6	17,6	17,6
Урман фондының урман үсә торган җирләре составында кыйммәтле урман утыртмалары мәйданының өлеше	процент	40,6	39,4	39	38,8	38,8	38,8	38,7	40	40,1	40,1	40,1	40,1
1 гектар урман фонды җирләренә исәплəгәндә урман фонды җирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджеты системасына түләүләр күләме	сум	856,7	164,70	292,60	331,30	417,20	395,00	412,81	436,16	463,91	491,76	516,93	542,60
Урман янгыннарының гомуми исәбендә ачыкланганнан соң беренче тәүлек эчендә юкка чыгарылган урман	процент	0	0	0	100	94,7	0	86,3	86,3	87,36	86,3	86,3	86,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
янгыннары өлеше													
Урман янгыннарының гомуми исәбендә зур урман янгыннары өлеше	процент	0	0	0	0	15,8	0	0	0	0	0	0	0
Урман фонды җирләрендә урман янгыннары мәйданы	гектар	0	0	0	40,4	210,07	0	42,57	40,06	37,56	0	0	0
Санитар-савыктыру чаралары үткәрелгән урман мәйданының һәлак булган һәм зыян күргән урман мәйданына нисбәте	процент	15	13,4	20	28	36	45	49	59	62	66	69	75
Урман утыртмалары үсә торган урман фонды җирләренең гомуми мәйданында урманны саклау буенча үткәрелгән чараларны исәпкә алып, һәлак булган һәм зыян күргән урман утыртмалары мәйданы өлеше	процент	3,9	2,1	4,4	4,3	4,2	4,1	2,25	2,24	2,24	2,23	2,23	2,22
Урман фонды җирләренең гомуми мәйданында урман фонды җирләренең файдалануга тапшырылган өлеше	процент	15,4	22	24,9	24,9	24,9	25,3	28,6	28,9	33,4	33,5	33,6	33,7
Агач материалы әзерләүнең фактик үләменең үзагач алуның билгеләнгән рөхсәт	процент	30,7	42,2	37,3	39,6	38,9	35,4	36,8	37,4	38,0	38,6	39,4	40,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ителгән күләменә нисбәте													
Әзерләнгән орлыкларның гомуми күләмендә нәселдәнлек сыйфатлары яхшыртылган орлыклар өлеше	процент	8,7	8,7	8,3	8	2,8	3,4	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Утырту материалының гомуми исәбендә ябык тамыр системасы булган утырту материалы өлеше	процент	38,9	38,9	36,2	35,3	35,1	35,3	35	35	35	35	35	35
Урман фондының 50 мең гектар җирендә федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урман күзәтчелеген) гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларның уртача саны	процент	27,4	27,4	27,43	27,47	27,51	27,4	27,79	27,79	27,79	27,79	27,79	27,79
Узган елгы закон бозулар дәрәҗәсенә карата урманнарга зыян китереп урман законнарын бозу очракларын булдырмый калу динамикасы	процент	6,9	20,1	-1	-13,2	-0,9	48,1	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урманнар интенсив файдаланыла торган һәм урман хуҗалыгы алып барылган урманнар мәйданында урманнарны таксацияләү үткәрелгән һәм аларга карата соңгы 10 ел дәвамында саклау һәм үрчетү буенча чаралар проектланган урман мәйданы өлеше	процент	100	100	100	106	111,9	112,7	100	100	100	100	100	100
Россия Федерациясе субъектының урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге дәүләт хакимияте органына дәүләт урман реестрыннан өземтә бирү буенча дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен мөрәҗәгать иткән гражданнарга һәм юридик затларга әлеге хезмәтне күрсәтүгә кабул ителгән гаризаларның гомуми санында бирелгән өземтәләр өлеше	процент	90	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман торгызу һәм урман үстерү мәйданының кисеп ташланган һәм һәлак булган урман утыртмалары мәйданына нисбәте	процент	51,0	52,5	67,6	180,4	158,1	157,7	90,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1 куб метр агачның бәясе һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән агач күләме берәмлеге өчен түләү ставкасы нисбәте	процент	153,8	158,9	234,3	251,0	347,2	312,1	269,0	269,0	269,0	269,0	269,0	269,0
	сум	23,4	50,4	46,6	58,2	53	58,6	72,0	75,4	78,5	81,7	83,9	86,2
	сум	36	80,1	109,2	146,1	184	182,9	193,8	202,9	211,3	219,7	225,8	231,9